IOAN MIRCEA PAŞCU

NOTE ZILNICE

Volumul I: Consilier prezidenţial (1990-1992)

Colecţie coordonată de
FLORIN-RĂZVAN MIHAI

IOAN MIRCEA PAŞCU

NOTE ZILNICE

Volumul I: Consilier prezidenţial (1990-1992)

Postfaţă de Dan-Mircea Popescu

CORINT

ISTORIE

AUTORI ROMÂNI
--2024 —

Redactare: Florin-Răzvan Mihai
Tehnoredactare: Mihaela Ciufu
Design copertă: Dan Mihalache
Ilustraţie copertă: Ioan Mircea Paşcu, alături de preşedintele Ion Iliescu, al cărui consilier a fost între anii 1990 şi 1992.

Toate drepturile asupra acestei ediţii în limba română aparţin CORINT ISTORIE AUTORI ROMÂNI, un imprint al CORINT BOOKS, str. Mihai Eminescu, nr. 54 A, Bucureşti.
www.edituracorint.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
PAŞCU, IOAN MIRCEA
Note zilnice / Ioan Mircea Paşcu. – Bucureşti: Corint Istorie autori români, 20243 voi.
ISBN 978-606-088-716-4
Vol. 1: Consilier prezidenţial: (1990-1992) / postf. de Dan-Mircea Popescu.
- 2024. – Index. – ISBN 978-606-088-718-8

I. Paşcu, Dan-Mircea (postf.)

821.135.1

Cuvânt-înamte

Politica este un sport de echipă, nu individual!

Nu poţi realiza mare lucru singur, oricât de „carismatic” sau „providenţial” te crezi, dacă nu faci parte dintr-o echipă! Este convingerea mea, întărită după întreaga activitate în politica românească, începută la 31 decembrie 1989.

Originile echipei noastre, dacă ar fi să precizăm o dată anume, trebuie căutate, aş zice, în 1987, odată cu reorganizarea Asociaţiei de Drept Internaţional şi Relaţii Internaţionale, pe scurt ADIRI, un organism aflat în răspunderea Ministerului Afacerilor Externe.

Atunci, regretatul ambasador Constantin Ene, care a primit sarcina reorganizării Asociaţiei, a stabilit conducerea celor trei secţii: Drept Internaţional, în fruntea căreia a fost numit Adrian Năstase (totodată, vicepreşedinte al ADIRI), sprijinit, ca secretar, de Adrian Severin, apoi Politica Externă a României şi Relaţii Internaţionale, condusă de Vasile Secăreş şi, în fine, Dezarmare şi Securitate Internaţională, la cârma căreia a fost desemnat subsemnatul, sprijinit de Cornel Codiţă, în calitate de secretar. Aceste nume, împreună cu altele, se vor regăsi frecvent în paginile lucrării de faţă.

Activitatea noastră în cadrul ADIRI a inclus şi o însemnată componentă economică, acoperită de colegii şi prietenii noştri de la Institutul de Economie Mondială, condus de regretatul academician Costin Murgescu: Mugur Isărescu, Eugen Dijmărescu, Victor Babiuc, Napoleon Pop, Adrian Constantinescu ş.a.

Acestui „Grup" – cum va fi denumit, generic, în carte – i s-au adăugat pe parcurs oameni ca Liviu Mureşan, Dorel Şandor, Mihail lonescu, loan Talpeş (ultimii doi de la, pe atunci, Centrul de Studii şi Cercetări de Istorie şi Teorie Militară), Florin Georgescu, Marian Enache, Vladimir Paşti, Gheorghe Scorţan, Victor Opaschi, Victor Dimitriu, Mihai Bujor Sion, Dorin Rusu, Gheorghe Fulga, losif Boda, Dan Dumitru Popescu ş.a.

Dacă cineva ţine, totuşi, la o definire riguroasă a componenţei „Grupului", singurul răspuns este să ia lista membrilor fondatori ai Fundaţiei „Un Viitor pentru România", la care fac referire în *Notele zilnice.*

în context, un loc aparte îi revine lui Virgil Măgureanu, cel care, aflat în contact anterior cu cei care au creat şi condus Frontul Salvării Naţionale, ne-a prezentat şi ne-a introdus în mecanismele acestuia.

întrucât, la momentul redactării, am avut anumite reţineri de a da numele întreg al unor persoane cu care m-am întâlnit, acum, la 35 de ani de la evenimentele respective, mi-a fost greu să le reconstitui pe toate, aşa că, în *Notele zilnice,* unele vor rămâne cu iniţiale. Cea mai mare parte a numelor însă au fost completate (în paranteze drepte), fiind astfel redate în clar, ceea ce facilitează considerabil lectura.

Personal, nu îi cunoşteam nici pe domnul Ion Iliescu, nici pe Petre Roman (deşi îi cunoşteam pe Silviu Brucan

şi Dumitru Mazilu, cu care mă intersectasem până atunci). Cu domnul Iliescu am făcut efectiv cunoştinţă prin ianuarie 1990, când, citind nişte materiale analitice elaborate de noi, a vrut să ne cunoască. Drept pentru care, o întâlnire prevăzută ca scurtă, la plecarea sa spre casă, s-a transformat într-o discuţie în toată puterea cuvântului, în urma căreia se poate spune că ne-am câştigat locul ca grup de consultaţii în noua arhitectură instituţională a statului român, aflată atunci în curs de cristalizare.

Sigur, o întrebare de neocolit este: de ce *Note zilnice* şi nu *Memorii?* în primul rând, pentru că, aşa cum arăt încă de la început, conştient fiind că trăiam vremuri istorice, am hotărât ca, la sfârşitul fiecărei zile, să consemnez activităţile la care participasem, ca o mărturie a vremurilor pe care le trăiam. Aşa s-au adunat, din iunie 1990 până în decembrie 2004, unsprezece caiete, conţinând însemnările mele în cele patru ipostaze pe care le-am parcurs în această perioadă: consilier prezidenţial (1990-1992), respectiv volumul de faţă, secretar de stat în conducerea Ministerului Apărării Naţionale (1993-1996), preşedinte al Comisiei de Apărare din Camera Deputaţilor (1996-2000) şi, în fine, ministru al apărării naţionale (2000-2004). Apoi, comparativ cu memoriile – care, de regulă, se scriu pe baza unor note zilnice –, acestea din urmă sunt mai cuprinzătoare, mai precise, facilitând accesul mai profund la perioada în care au fost scrise, evitând generalizările, interpretările şi chiar omisiunile tipice memoriilor.

Sunt conştient că lucrarea mea – care, într-un fel, readuce la viaţă prima perioadă a istoriei noastre

postdecembriste – va genera destule semne de întrebare, care, inevitabil, nu vor primi toate răspuns în paginile următoare.

Cititorul trebuie să ştie că, în urmă cu 35 de ani, acţionam într-un context diferit de cel actual: pe atunci URSS şi Tratatul de la Varşovia, din care România făcea parte, existau şi trebuia să ţinem seama de ele. De asemenea, China, unul dintre prietenii noştri constanţi (în 1968-1969, împiedicase, alături de alte state şi personalităţi ale lumii politice, o potenţială invazie din partea Pactului, aşa cum se întâmplase în Cehoslovacia), era încă bulversată de cele întâmplate la noi şi căuta să se adapteze cât putea mai bine la noua situaţie. De aceea, contactele cu diplomaţii chinezi erau pe atunci frecvente, comparativ cu zilele noastre. Teme ca intenţiile Ungariei faţă de România – în condiţiile dezmembrării Iugoslaviei şi a URSS – şi acţiunile regelui Mihai constituiau subiecte de primă importanţă pentru societatea românească de atunci, deci, inevitabil şi pentru mine.

Climatul în care acţionam era unul în care se intersectau o mulţime de informaţii – unele reale, altele false (tocmai de aceea, când am făcut referire la ele, am folosit condiţionalul optativ) dintre care trebuia să le selectăm pe cele adevărate, pentru luarea celor mai bune decizii.

Desigur, nu era deloc uşor, după cum, în general, nici sarcina noastră de atunci nu era deloc facilă: practic, trebuia să menţinem echilibrul între două procese de transformare, unul intern – trecerea spre societatea democratică, bazată pe economia de piaţă –, altul extern – modificarea profundă a Europei (prăbuşirea Uniunii

Sovietice şi dezmembrarea Iugoslaviei, desfiinţarea Pactului de la Varşovia, reunificarea Germaniei, pregătirea lărgirii NATO şi UE ş.a.).

Un aspect menţionat cu intermitenţe în *Note zilnice* este legat de obţinerea vizei americane pentru mine. în perioada septembrie 1988 – aprilie 1989, am fost cercetător asociat la Institutul de Studii Est-Vest (Institute for EastWest Studies, astăzi EastWest Institute) din New York, condus de John Mroz şi Stephen Larrabee, perioadă pentru care primisem o viză americană cu o singură intrare. Cum, în aprilie 1989, fusesem invitat să particip la o manifestare ştiinţifică la Londra, unde urma să prezint şi studiul O *Europă mai puţin nucleară,* realizat la New York, am ignorat atenţionările unor colegi să nu părăsesc teritoriul american şi am plecat, gândindu-mă că voi primi o nouă viză de intrare, odată ce voi depune actele la ambasada SUA de la Londra. Din păcate, acest lucru nu s-a întâmplat şi am fost nevoit să revin în ţară de acolo, după ce mi-am scos banii de la New York prin filiala londoneză a Chemical Bank. A fost un moment extrem de neplăcut sub toate planurile, care a mai făcut „valuri" câtva timp după aceea, până când am fost anunţat de John Mroz, directorul institutului, că totul se rezolvase, fiind reinstaurat în toate drepturile şi primind viză de călătorie în SUA. Nu ştiu nici până astăzi dedesubturile întregii întâmplări – există o intrare în *Note zilnice* în care John Mroz mă informează cum că aş fi fost victima unui „meci" între britanici şi americani, care îl viza şi pe colegul meu polonez, Andrzej Karkoszka –, climatul general existent în ultimele luni ale Războiului Rece nefiind unul favorabil menţinerii contactelor peste

Cortina de Fier.

Oricum, dincolo de experienţa dobândită prin activitatea desfăşurată în cadrul Institutului de Studii Est-Vest de la New York (am acordat relativ recent un interviu unei persoane însărcinate să scrie istoria acelei perioade din viaţa Institutului), am fost bucuros să pot reveni în ţară de la Londra cu un laptop cu două sloturi pentru floppy disk, achiziţionat la New York în ianuarie 1989 (a costat 1 437 de dolari), şi cu o imprimantă cu ace, cumpărată la Londra (200-300 de lire). Pe acestea le-am folosit frecvent în munca mea din perioada respectivă (astăzi sunt obiect de curiozitate pentru nepoţii mei şi pentru studenţi...).

în sfârşit, un ultim aspect asupra căruia vreau să mă opresc în acest cuvânt-înainte se referă la relaţiile pe care le-am avut cu domnul Iliescu în perioada respectivă. Desigur, inevitabil, au existat şi frustrări de ambele părţi, după cum au existat şi momente de colaborare senină. în general, însă, pot spune că, din punctul meu de vedere, a fost o relaţie corectă, fructuoasă, punctată inclusiv de accente de apropiere prietenească, ceea ce mi-a permis să dobândesc o inegalabilă experienţă politică practică şi să contribui astfel efectiv la rezolvarea problemelor importante cu care ne-am confruntat în perioada respectivă.

Sper ca aceste *Note zilnice* să readucă în atenţie o perioadă învolburată din istoria noastră, petrecută într-un moment de acum departe de noi şi de preocupările noastre de astăzi, contribuind la o mai bună înţelegere a celor întâmplate atunci, punând în valoare schimbările mari şi deosebit de importante prin care a trebuit să trecem.

1990

Cum s-a născut jurnalul

Sâmbătă, 9 iunie 1990, [Palatul] Victoria

Odată cu izbucnirea Revoluţiei, mi-am făcut un mic jurnal. Era vorba de o pagină, pe care am notat succint datele mai importante, evenimentele petrecute atunci, precum şi unele comentarii.

Acum, însă, odată ce lucrurile par să scape din strânsoa- rea evenimentelor cu caracter de criză şi cu perspectiva ocupării unei poziţii importante în Preşedinţia Iliescu, care îmi va da posibilitatea să particip în continuare la evenimente importante pentru viaţa ţării, un jurnal mai închegat şi mai complet se impune cu necesitate. Măcar ca document pentru cei care vor dori să ştie un pic mai mult despre adevăr. în orice caz, pe baza experienţei deja acumulate, pot spune că până şi la acest nivel nu este posibil să ai întotdeauna o viziune cuprinzătoare asupra evenimentelor. O viziune mai amplă, da, dar una completă, niciodată.

în ce mă priveşte, niciodată nu mi-am dorit să ajung mai sus de unde am ajuns acum. I-am spus-o şi lui P[etre Roman], în drum spre Moscova [7 iunie 1990], Am fost şi

„om politic”, ca membru al CPUN [Consiliul Provizoriu de Uniune Naţională, un fel de pre-parlament, organism cu dublă natură, executivă şi legislativă, menit să adopte Legea electorală în baza căreia s-au organizat alegerile din 20 mai 1990, soldate cu alegerea primului Parlament, ce a acţionat şi ca Adunare Constituţională, pentru elaborarea Constituţiei adoptate în 1991], dar, în tot acest răstimp, am „funcţionat” în calitate de consilier de politică externă al domnului preşedinte. Cred că principala raţiune a acestei opţiuni o reprezintă ataşamentul pentru profesiunea mea, aceea de specialist în politica internaţională. Din acest punct de vedere, păstrând proporţiile, nu mă pot stăpâni să nu mă gândesc la similitudinea cu experienţa lui... Henry Kissinger (care a fost mai întâi „academic” şi, pe urmă, factor de decizie). în orice caz, ceea ce mă va ghida în această nouă muncă şi calitate va fi dorinţa de a acumula cât mai multă experienţă, pentru a o putea asocia cu cunoştinţele teoretice acumulate în cei douăzeci de ani de când am absolvit ASE. Sinteza lor îmi va permite, cred, exercitarea cu succes a meseriei didactice, după ce voi părăsi această poziţie. Asta pe plan personal. Pe plan naţional, mă voi strădui să răspund cât mai bine voi putea cerinţelor actuale ale momentului, care sunt cele mai grele, zic eu, din acest secol. Or, aşa cum s-a întâmplat în istoria noastră de mai multe ori până acum, sper că şi de data asta diplomaţia va trebui să suplinească lipsa relativă de putere a ţării (nu se mai munceşte ca înainte şi rezultatele nu sunt înmănuncheate).

Să fie într-un ceas bun!

întâlnirea de la Moscova a Comitetului Politic Consultativ al Tratatului de la Varşovia >

Joi, 7 *iunie 1990*

1. **Nominalizarea**

Informaţia despre această reuniune a apărut „la suprafaţă" într-o conferinţă de presă a domnului I [liescu], vineri, 25 mai 1990, după alegeri. Alte detalii le-am primit pe cale particulară. Concret, în timp ce lucram cu L[ică – Vasile Secăreş] şi D[an-Mircea Popescu] la Parlament, [Virgil] M[ăgureanu?] l-a sunat pe L[ică] să îi spună de delegaţia pentru Moscova, iar L[ică] i-a indicat numele meu, conform diviziunii muncii dintre noi.

2. **Pregătirile**

Luni dimineaţă, a fost o reuniune de lucru a delegaţiei (Iliescu, Petre [Roman], Secăreş şi [Sergiu] Celac), la care domnul I[liescu] mi-a solicitat să particip în ultima parte. Misiunea mea a fost de a scurta discursul său. Am facut-o împreună cu [Sergiu] C[elac] şi N[eagu Romulus, secretar de stat la MAE, cu rang de ministru în Cabinet?].

3.Un episod relativ hazliu a fost cel cu paşapoartele, deoarece nici d[omnu]l I[liescu], nici eu nu aveam paşapoarte diplomatice şi nimeni nu se interesase de acest lucru. Abia luni seara târziu, M[ăgureanu?] s-a ocupat cu cei de la Externe. Oricum, cele două paşapoarte au fost ridicate împreună a doua zi după-masă de Tudor, şoferul nostru. Materialele informative pregătite de minister le-am canalizat direct spre biroul lui I[liescu], Am apucat să le văd numai...

3. Plecarea

S-a făcut în graba caracteristică. M-am trezit că Ifliescu] plecase. M-am interesat la cabinetul lui P[etre Roman] care

era situaţia, şi am plecat direct la aeroport, trecând pe acasă pe la domnul Ifliescu], spre a-l anunţa.

Am ajuns printre primii la aeroport, la salonul oficial, unde s-au servit băuturi până s-a adunat lumea. Cu acest prilej, l-am văzut pe Manolache, fostul secretar de partid al Academiei [de Studii Social-Politice „Ştefan Gheorghiu"], cu ecuson în piept şi zâmbitor. Am impresia că Vfirgil Măgureanu] nu e deloc străin de treaba asta!?

Am fost îndrumat în avion în compartimentul din spate, dar imediat după decolare, domnul Ifliescu] m-a chemat în faţă, unde erau el, [Victor Atanasie] S[tánculeseu] şi Pfetre Roman].

4. Zborul

Compartimentul oficial are două mese, despărţite de un culoar, una cu patru, cealaltă cu două locuri confortabile. Cum am venit, domnul I [liescu] mi-a dat să citesc o scrisoare a lui [Paul] Everac şi alte lucruri, iar eu i-am dat ce aveam pregătit. Când am fost întrebaţi de mâncare, domnul I [liescu] a spus că mâncase, Pfetre Roman] că nu, dar şi că nici nu-i e foame. Eu şi S[tănculescu] am mâncat însă, iar Pfetre] a ciugulit câte ceva. Atmosfera era destinsă, normală. Nimic nu indica faptul că mergeam la o reuniune atât de importantă. Sandu [Alexandru] Stark i-a luat domnului I[liescu] interviul plănuit, cu ajutorul meu, care am pus treaba la punct.

5. Sosirea

Ni se spusese că afară e urât şi 13°C, dar, odată ajunşi, ca de atâtea ori în campanie, soarele a apărut din nori. Domnul I [liescu] s-a orientat cum să se îmbrace (cu fulgarinul şi pălăria, sau nu), după cum erau îmbrăcaţi sovieticii, în speţă [Aleksandr] lakovlev, care ne

întâmpină. Eu am fost cam al cincilea pe scară. Jos, presa, TV, persoanele oficiale, ambasadorul [Vasile] Şandru, oamenii noştri. Unul mi-a dat un tichet cu numărul maşinii în care trebuia să urc şi cu numărul camerei de la hotel.

6. Cazarea

Am plecat într-un cortegiu de limuzine, prima având steagul nostru. Am mers circa 30 de minute. Toată circulaţia, pe sensul nostru, era oprită, bănuiesc, întrucât am mers „şnur". Hotelul e frumos, construit din cărămidă roşie de Finlanda. Intrarea se face pe nişte trepte, într-un hol de marmură. Ajunşi la etajul nostru, ne-am cazat, domnul I [liescu] la un capăt, Pfetre Roman], la celălalt, împreună cu S[tănculescu]. Vizavi de domnul I [liescu] era o cameră a agenţilor sovietici, care îi dublau pe ai noştri. Camera mea era a treia sau a patra pe partea domnul I[liescu], cu televizor, frigider şi patru sticle mici de apă gazoasă.

7. Plimbarea

După ce ne-am cazat, am mers la domnul I[liescu], unde era N[eagu Romulus] cu informarea, iar P[etre Roman] a avut ideea unei plimbări pe platoul din faţa Universităţii Lomonosov. Am plecat în câteva minute. Ajunşi acolo, am privit oraşul şi ne-am fotografiat, apoi am coborât pe Arbat, pe care l-am făcut cu piciorul. Mai înainte, însă, am trecut pe la Ambasadă, unde ne aşteptau toţi, cu mic, cu mare. Acolo s-au primit nişte telegrame de la C[elac, ministrul de externe], aflat la Copenhaga, via [Mircea] Mitran, la care am hotărât răspunsul în trei: domnul I[liescu], Pfetre] şi cu mine (era vorba de documentul unguresc cu minorităţile; am introdus fraza autonomiei locale în conformitate cu legile naţionale). Domnul I[liescu] a rostit o mică alocuţiune, ca

răspuns la cea rostită de [Vasile] Ş[andru]. S-au făcut fotografii cu copii.

La capătul Arbatului vechi, domnul I[liescu] şi Pfetre] au vrut să mergem la [Mănăstirea] Novodevici, dar am aflat că numai cimitirul e, posibil, deschis. Aşa şi era. Am trecut pe la mormântul lui [Nikita Sergheevici] Hruşciov, croit în [marmură] albă şi neagră după cum i-a fost şi personalitatea, de un sculptor pe care l-a oropsit cât trăia.

8. Cina

întorşi acasă, am mers la masă. Ne-am aşezat în formula: domnul I[liescu] şi Pfetre Roman] de o parte, cu mine, Şandru, Sandu ([Alexandru Stark]?) şi maiorul [Dumitru] Iliescu, în faţa lor, de cealaltă parte. Icre negre, unt, pâine neagră, votcă etc. Glume, atmosferă destinsă. Am plecat binedispuşi la culcare.

9. A doua zi

înainte de micul-dejun, N[eagu] a venit cu materialele, la „aghesmuire". Apoi, pe la 9, am coborât la micul-dejun. La noi la masă, aceeaşi atmosferă destinsă, plăcută. La ceilalţi, nu prea. [Andrei] Lukanov [prim-ministrul bulgar], care a venit la noi să ne felicite pentru victoria în alegeri, era de-a dreptul îngrijorat. Terminând, am coborât spre sala de şedinţă.

10. Lucrările

La intrare, suita a fost îndreptată spre cealaltă intrare, prima fiind rezervată numai conducătorilor de delegaţie. Când am intrat în sală, aceasta era plină de presă. [Marin?] Buhoară şi [Mihail?] Roşianu [de la MAE] erau decepţionaţi că nu erau prevăzute locuri pentru toţi, ceea ce nu era adevărat. Eu l-am întrebat pe unul din organizatori unde e locul delegaţiei noastre, am trecut printre ziarişti până acolo şi am ocupat un loc în rândul

doi. Au venit şi domnul I[liescu], Pfetre Roman] şi Ş[andru], precum şi un general-colonel, N[eagu Romulus] şi [Lucian] Petrescu (MAE?). Restul scaunelor au fost ocupate de garda de corp. Ordinea aşezării la masă (cinci locuri în primul rând şi câteva în spate, altele la nişte măsuţe) era: sovieticii, noi, polonezii, nemţii, ungurii, bulgarii şi cehii. Luările de cuvânt au fost în ordinea următoare: [Mihail Sergheevici] Gorbaciov, [Jozsef] Antall (care a şi condus şedinţa), [Văclav] Havel, [Wojciech] Jaruzelski, Lothar de Maiziere, iar după-masă: Antall, Iliescu.

11.întâlnirea cu Gorbaciov

Propunerea a venit de la partea sovietică, destul de pe nepregătite. Atunci, pe loc, s-a decis şi componenţa delegaţiei noastre. Domnul I[liescu] a propus să participe Pfetre Roman], ambasadorul [Vasile] Şandru şi cu mine. Atunci a venit şi Gorbaciov spre noi şi pot confirma că acesta a fost momentul în care domnul I [liescu] şi Gorbaciov au făcut cunoştinţă prima dată. Au ieşit prin lateral, spre lift. Cum eu nu am mai avut loc, am urcat în grabă pe jos, reuşind să ajung în timp util în camera relativ mică în care avea loc întâlnirea. Aşezarea în sală era următoarea:

Pe o latură: I[liescu], Gorbaciovşi [Nikolai Ivanovici] Rîjkov [premierul sovietic], pe latura din stânga, P[etre Roman], Şandru şi doi sovietici, iar pe cealaltă latură: translatorul rus, eu şi un sovietic. Discuţia a început în rusă, lucru pentru care a militat şi Pfetre], însă domnul I[liescu] a trecut imediat la limba română. Subiectele au fost legate de modalitatea de rezolvare a problemelor cu care se confruntă ambele părţi, şi ei, şi noi, evoluţia procesului constituţional la ei şi la noi. Gorbaciov a întrebat dacă FSN [Frontul

Salvării Naţionale] este un partid, câte partide sunt în total şi care este orientarea lor. Domnul I[liescu] a arătat că problema centrală este de natură economică, iar Gorbaciov s-a plâns de destabilizarea de la ei, care, dacă ar lipsi, lucrurile ar merge mai bine. A adus în discuţie modelul japonez şi calităţile lui. P[etre] a arătat că e vorba de o schimbare de profunzime, care e însă o chestiune de durată, boală lungă... (intervenţie care i-a plăcut lui Gorbaciov). Gorbaciov a vorbit despre modelul din agricultură, descriind legile lor privind arenda şi gospodăriile. S-a vorbit despre marile întreprinderi din agricultură la ei şi la noi, apoi despre legile antitrust, despre bănci şi credite. Pfetre] a evocat modelul lui [Leonid Ivanovici] Abalkin. După o scurtă tăcere, Gorbaciov a răspuns, trecând apoi la moştenirea grea lăsată de [Nicolae] Ceauşescu. Domnul Ifliescu] a mulţumit pentru interes, arătând că prima etapă a fost cea a unei confruntări dure, pe fundalul exploziei populaţiei. Ceauşescu a instituit un regim foarte dur, ceea ce nu a oferit altă posibilitate, mai ales ţinând seama de acţiunea forţelor de dreapta. S-a vorbit despre „teoria valului", apoi despre faptul că, la început, Frontul a fost doar o idee, transformându-se ulterior în realitate. S-a discutat despre greşelile Opoziţiei şi despre perspective. Pfetre] a vorbit despre o promisiune (?) făcută lui [Nikolai Ivanovici] Rîjkov (?) pentru toamna respectivă. Domnul I[liescu] a subliniat importanta stabilităţii în URSS.

Pauza terminându-se, am mers cu toţii la lift. Eu am coborât din nou pe scară. La intrare, Sandu [Stark] La intervievat din nou pe domnul Ifliescu], care a intrat în sală după Gorbaciov. Apoi ni s-a înmânat textul comunicatului pentru presă (văzut şi aprobat de Gorbaciov), pe care au intervenit şi domnul Ifliescu] şi Pfetre].

12. Masa oficială

La 12.50, am urcat puţin sus, în cameră, apoi am plecat la masă, într-una din vilele de pe Colinele lui Lenin. La intrare, am fost serviţi cu... sucuri, în păhărele de băuturi tari!? Apoi, conform „călăreţilor", am intrat în sală şi ne-am ocupat locurile indicate. Domnul Ifliescu] a stat lângă lakovlev, iar Pfetre Roman] lângă şefa Parlamentului [Sabine Bergmann-Pohl] din RDG. [Mihail Sergheevici] Gorbaciov şi Havel au rostit discursuri. Meniu bun: caviar, mezeluri, friptură, îngheţată, fructe, vin, şampanie, ceai, cafea, toate servite foarte rapid. înainte de ora 15 eram înapoi. La ieşire, are loc o scurtă întâlnire, pe scări, cu Havel (solicitată de el), în care s-a discutat despre vizita lui din ianuarie, despre Jir í Pelikán, ministrul lor de externe, prieten bun cu domnul Ifliescu], trimiterea invitaţiilor etc.

13. Terminarea lucrărilor

A venit Jaruzelski, foarte emoţionat, şi ne-a mulţumit pentru sprijinul acordat. Apoi, prin tur de masă, ne-am luatră- mas-bun: Lothar, Havel, [Petăr] Mladenov etc. Interviul cu Stark (a trebuit să ieşim noi afară, deoarece sovieticii, deşi îi anunţasem, nu au permis ziariştilor să intre în sală...!?). Şi ungurii i-au solicitat domnului Ifliescu] un interviu (legea lor e mai bună?), după ce îl întrebaseră pe Pfetre Roman], Acestuia i-am arătat magazinul din holul hotelului, de unde şi-a luat un ceas (cu bani de la [Victor] Stănculescu).

14.Plecarea

Repede. Ca atare, s-a plecat la 19.30. De la hotel s-a pornit înainte de 19, dar pe doctorul [Şerban] Rădulescu şi pe mine nu ne-a anunţat nimeni. A descoperit el că toţi plecaseră, când a ieşit din cameră la 19 fără câteva minute. M-a anunţat, ne-am luat lucrurile, care erau pregătite, am

coborât în goană, am cerut gazdelor o maşină şi, după o cursă de pomină, cu 120-130 km/ oră, trecând peste stopuri, am ajuns la aeroport cu patru minute înainte de decolare. Odată intraţi în salon, s-a început deplasarea spre avion. Noi am intrat înaintea lor şi i-am aşteptat în compartimentul din faţă.

15. Zborul spre casă

După revenirea din... emoţii, s-a instalat o atmosferă relaxată, cu conştiinţa „lucrului bine făcut". Erau domnul I[liescu], P[etre Roman], [Victor] S[tănculescu] şi eu. Apoi a venit şi N[eagu], [Alexandru] Stark a intrat şi el puţin. Am servit masa, udată cu şampanie. S-a discutat despre ADIRI, [Emilian] Manciur, instruirea tinerilor, călătoria lui S[tănculescu] în Maroc etc. îmi aduc aminte că am avut o discuţie personală cu P[etre Roman] despre aducerea lui Mugur [Isărescu] guvernator al Băncii Naţionale, în cursul căreia s-au eliminat reticenţele lui P [etre Roman], supărat că Mugur nu acceptase oferta lui din iarnă de a deveni ministru adjunct la Finanţe...

16. Sosirea

Am ajuns la ora 21. Eram aşteptaţi cam tot de cei care ne conduseseră: TV, interviuri, înghesuială (de care am profitat, strecurându-mă spre maşina cu care am plecat spre casă).

Luni, 11 iunie 1990

Şedinţă cu domnul I[liescu], care ne-a trasat sarcini: discursul său la Ateneu, discuţia domnului Ifliescu] cu P[etre Roman] pentru alcătuirea Guvernului şi a Preşedinţiei. Lucru cu Dan [Mircea Popescu] şi Lică [Vasile Secăreş] pe computer, la Parlament, la discursul de preluare a mandatului. Convorbiri între Guvern şi reprezentanţii Pieţei [Universităţii]; agresivitatea celor din urmă.

12 iunie 1990, [Palatul] Victoria

Mic-dejun cu George Galloway [parlamentar britanic] la Triumf.

Primirea senatorului australian [Robert] Hill.

„Aghesmuirea" Preşedinţiei; Lică [Vasile Secăreş] – şeful Departamentului de Analiză Politică (rang de ministru); Dan [Mircea Popescu], Ion [loan Talpeş] şi cu mine – consilieri prezidenţiali (interne, externe, armată), cu rang de secretari de stat.

Structura:

P [?] – Mariana [Mucuţa]

— Virgil [?]/ Măriuca [?]

Consilieri	*Experţi*
1. Tendinţe: [Cornel] Codiţă	1....
2. Probleme politico-militare: [Simion] Rangu	2. [lacob] Prada
3. Organizaţii internaţionale: Radu Ţ[...]	3. ...(Mitică [Dumitru] Chiaru)
4. Relaţii externe: Adrian Constantinescu	4. Gabi [Gabriela] Tudor
5. Emigraţie: [Ion] Bulei	5. Doru Costea
6. Relaţii cu MAE... (Dinu Marian)	6....

13 iunie 1990, [Palatul] Victoria

Simpla lecturare a celor ce vor urma şi compararea cu rândurile de mai sus vor arăta, cred, distanţa parcursă într-o zi: de la „pace", la „război". A fost, cred, cea mai puternică stare de „criză" în care a fost pusă conducerea ţării după obţinerea puterii.

Până la prânz, activitatea s-a desfăşurat relativ normal: rutina zilnică îşi spunea cuvântul. Ştiam despre operaţiunea de evacuare a Pieţei Universităţii încă de dimineaţă, de la... Radio BBC!? Oricât ar părea de ciudat, L[ică], D[an] şi cu

mine am fost ţinuţi deoparte. A fost bine? A fost rău? Nu-mi dau seama. Poate că am fi putut schimba momentul (prea erau multe coincidenţe: purtătorii de cuvânt ai Pieţei, [Petre Mihai] Băcanu, [Doina] Cornea erau plecaţi, simptomatic, din ţară, [Victor] Stănculescu era la Berlin ş.a.) sau am fi pledat pentru o organizare mai bună a perioadei de după operaţiunea iniţială (mai multe scenarii etc.). în orice caz, şi de data aceasta, am fost nevoiţi să acţionăm din miezul unor evenimente la a căror declanşare nu am contribuit cu nimic. Ele ne-au surprins pur şi simplu... în timpul serviciului!

Merită retinut totuşi un amănunt. Cu câteva zile înainte, Aggie Kuperman, de la Ambasada SUA, a insistat foarte mult să dăm asigurări că vom participa la o cină dată în onoarea „rezidentului" USIA [United States Information Agency] pentru zonă, aflat şi el „întâmplător" (!?) la Bucureşti. Invitaţii: L[ică], A[drian] N[ăstase](?), eu şi L[iviu] M[ureşan] (?). Ipoteze: ştiindu-se ce se pregătea, se urmărea:

a. „salvarea" noastră;

b. „sechestrarea" noastră;

c. „absenţa" noastră de la locul unde ar fi trebuit să fim, respectiv la locul deciziilor (cel mai probabil).

în jurul prânzului, am mers cu L[ică] şi D[an] la masă. Ne şi pregăteam ca, după, să mergem şi noi acasă, să urmărim în linişte meciurile [Campionatul Mondial de Fotbal din Italia, la care participa şi România]. Odată întorşi, am primit vestea că mulţimea, gonind poliţia, reuşise să reocupe Piaţa. Am realizat imediat că vom avea de furcă. L[ică] a intrat la I[on] I[liescu]. I-am zis să îi spună să constituim un fel de „stat major" pentru criză. Pentru că nu mai ieşea, am intrat şi eu (ulterior, l-am chemat şi pe D[an]). înăuntru plutea o stare de criză: ştiri negative, din ce în ce mai alarmante, ne parveneau pe diferite canale, din ce în ce mai des. Petre

[Roman] era debusolat, I[on] Ifliescu] era agitat şi părea dezorientat. Căuta să se agaţe de orice informaţie sau sfat pozitiv. A venit şi V[irgil Măgureanu] (?). El părea să fie complet depăşit de evenimente. Se poate spune că eram cu toţii *groggy,* ca în box. Am realizat că era nevoie de o conducere militară coordonată a răspunsului nostru la evenimente. Ca atare, am propus acest lucru, care nu s-a receptat, probabil din cauza stării de şoc a conducerii. Abia târziu, peste vreo cinci ore, I[on] I[liescu], care îşi revenise, a dat ordinul constituirii comandamentului operaţional (maiorul [Dumitru] Iliescu [ulterior, şeful Serviciului Protecţie şi Pază], un alt tip care vorbea bine spaniola, român [cel mai probabil, Dumitru Kuki Borislavski, cumnatul lui Petre Roman], şi încă altcineva), între timp, tabloul devenea, pe măsură ce se clarifica, tot mai sumbru. Agresivitatea forţelor atacatoare sporea exponenţial, coordonarea acţiunii lor făcea tot mai evidentă lipsa răspunsului nostru [al doilea comunicat, redactat de mine]. Reţin:

— raportul femeii locotenent-colonel scăpată din Ministerul] de I[nterne], care ne implora să facem ceva pentru cei asediaţi înăuntru;

— [Emil] Cico Dumitrescu, cu hainele răvăşite, scăpat şi el de la moarte de trei tineri (doi soldaţi şi un civil), care ne-a relatat că încearcă de trei zile să ne comunice că se pregătea ceva, dar nu găsise înţelegere, indicându-l din cap pe P[etre Roman] (?);

— tot Cico ne-a relatat intervenţia trădătoare a lui [Mihai] Lupoi, care, coordonând asaltul M [misterului] de Ifnterne], a trimis forţele venite în ajutor la chemarea noastră (I[on] Ifliescu] – Vasile Ionel [şeful Marelui Stat Major]) înapoi la cazarmă;

— convorbirile lui V[irgilMăgureanu] cu Mihai [Stan] [adjunctul său la SRI], aflat în clădirea Ministerului de] I[nterne] asediată – [sediul Poliţiei Române] şi starea din ce în ce mai gravă care ni se comunica de acolo;

— apariţia intempestivă a lui Răzvan Theodorescu [directorul TVR], care (pe la 6-7) îl implora pe I[on] I [liescu] să se adreseze ţării la TV. Am refuzat categoric ridicarea nejustificată a mizei (mai ales în ţară), printr-o asemenea acţiune (fusese şi una din greşelile fundamentale ale „Piticului" [Nicolae Ceauşescu]).

Am considerat comunicatul deja transmis, care mobiliza oamenii în faţa Palatului Victoria, suficient, cu toate că, din aceleaşi raţiuni, nu-mi plăcea fraza din final cu apelul propriu-zis (dar nu am mai putut face nimic, căci [Adrian] Sârbu tocmai ieşea să îl transmită, când intram eu). I-am spus, deci, lui R[ăzvan] Tfeodorescu] să dea doar comunicatul emis, să nu conturbe, pe cât posibil, programul iniţial şi să fie pregătit dacă va fi nevoie de apariţia lui I[on] I [liescu], A plecat şi cu asigurarea că îi vor fi trimise forţe pentru apărarea TVR.

Pe plan militar, plan care căpătase preponderenţă, odată cu confirmarea ştirii că atacatorii se înarmaseră cu arme de foc şi cu muniţie luate de la Prefectura Poliţiei, am militat pentru evitarea recurgerii la soluţii extreme. Deşi au existat unele „recomandări" în acest sens, am refuzat luarea lor în consideraţie, deoarece, omeneşte, nu ne-am fi deosebit cu nimic de Ceauşescu, care ura poporul ăsta, iar, tehnic, ne-am fi limitat la maximum opţiunile. Ca atare, am recomandat recurgerea la gaze lacrimogene ca maxim, şi numai pentru a-i despresura pe cei asediaţi la Poliţie, Ministerul de] I[nterne] şi SRL (Armata şi-a însuşit ordinul, dar, după vreo două ore, ne-a comunicat că nu ştiau cum să le... utilizeze,

fiindcă proveneau din dotarea fostei Securităţi.)

Venirea unui mare număr de oameni: [Dan] Marţian, [Paul] Jerbas, [Florin] Bădinici, [Bogdan] Teodoriu, N.S. Stănescu, Adrian [Năstase](?)> cei de la Front ş.a. (mi-a făcut impresia că veniseră ca să fie mai siguri că, lângă I[on] I[liescu], pot scăpa mai uşor, la o adică!?). Oricum, încurcau, nu numai fizic, dar şi la luarea deciziilor, aşa că, după un timp, accesul la I[on] I[liescu] a fost serios restricţionat.

Comunicaţiile se făceau telefonic. Soseau ştiri – şi pozitive, şi negative – care erau comunicate mai departe. Cel mai mult comunicau I[on] I[liescu] şi P[etre Roman]. Maiorul Iliescu utiliza comunicaţiile lui, iar Vfirgil Măgureanu] era tot timpul „călare" pe telefoanele libere.

La un moment dat, a venit ştirea că două coloane se îndreaptă spre noi (Palatul Victoria) şi spre TVR. S-au luat măsuri pentru aducerea de forţe militare (poliţie, armată, TAB-uri). Au venit şi vreo 500 de oameni (pe care [Adrian?] Sârbu i-a retras în spatele soldaţilor). într-adevăr, coloana lor a sosit, a trecut scandând prin faţă, apoi s-au stârnit mici încăierări, s-au oprit şi s-au cantonat pe carosabil, în faţa soldaţilor, strigând lozinci contra guvernului şi a lui I[on] Ifiiescu], Aşa s-a stat până târziu, cu menţiunea că poliţia făcea incursiuni, capturând câte un agitator din mulţime, pe care îl trăgea în rândurile noastre. Aici, însă, trebuiau protejaţi, pe cât posibil, de furia sprijinitorilor noştri, până la intrarea în clădire [Palatul Victoria]. Aşa a fost arestat şi Liviu Petrina [unul din întemeietorii PNŢ-CD], a cărui maşină (ce avea în ea ceva compromiţător [ulterior, am aflat că era vorba de cocktailuri Molotov]) a fost distrusă de lume (când i s-a comunicat, ar fi spus:

„păcat, era «bunul poporului»”). Se pare că el coordona asaltul asupra televiziunii (iar Nica Leon acţiona împreună cu [Mihai] Lupoi la M[inisterul de] I[nterne]). în total, ar fi fost arestaţi aşa cam 50 de oameni (la TVR, încă vreo 30, iar la Ministerul de] I[nterne] vreo 20).

S-a făcut apel la cetăţeni să vină, dar mai multe cauze i-au împiedicat să dea curs solicitării:

— frica de agresori (poliţia era inexistentă, iar armata inactivă);

— comoditatea (era meci la TV);

— sabotajul liderilor sindicali;

— întoarcerea din drum (episodul Şoseaua Olteniţei [Armata ar fi oprit intrarea în Bucureşti a unor maşini cu simpatizanţi]).

împiedicarea tentativei de mutare a lui I[on] Ifliescu] într-o unitate militară. (La un moment dat, Petre Roman îi propune domnului Ion Iliescu să se retragă într-o unitate militară, unde ar fi fost mai bine „protejat”. Domnul Iliescu mi-a cerut discret părerea, iar eu i-am sugerat să îi propună lui Petre Roman să îl însoţească, lucru pe care l-a şi făcut. Rezultatul a fost că Petre s-a codit, spunând că cineva trebuia să rămână să conducă operaţiunile de răspuns la ce se întâmplă afară... Cu aceasta, propunerea lui Petre Roman a fost abandonată, el nemaiinsistând...)

Minerii nu au fost chemaţi nici de I[on] Ifliescu], nici de Pfetre Roman], Ştiu doar că cineva (omul în costum negru) a venit şi a comunicat că minerii plecaseră spre Bucureşti. Informaţia a fost pur şi simplu reţinută, fără comentarii. Oricum, nu pe ei se conta în clipele acelea fierbinţi, ştiut fiind că le trebuiau şapte-opt ore să ajungă, ci pe forţele umane şi de ordine ce puteau fi adunate din împrejurimi.

Pe ele se conta, iar acestea nu au răspuns decât în mică măsură. Rămăseserăm, practic, singuri, cu ceea ce aveam în jur. Maiorul Iliescu a organizat interiorul clădirii [Palatul Victoria] pentru apărare. în plus, lumea din faţă începuse să plece acasă. Aşa am stat, practic, până pe la patru dimineaţa (timp în care am „furat" o aţipeală pe scaunele din sala şedinţelor de guvern), când au început să se vadă luminiţele de la căştile minerilor, venind în fugă dinspre Gara [de Nord] spre Piaţa Victoriei. Era un adevărat spectacol, impresionant. Au fost întâmpinaţi cu urale în Piaţă. Am întrebat dacă aveau idee ce să se facă cu ei, acum odată sosiţi. Dan Iosif mi-a spus că fuseseră organizate echipe de conducere a lor. Cum au ajuns, şefii lor au fost convocaţi sus, în sala de şedinţe a guvernului (unde dormisem). Erau tineri, murdari, îmbrăcaţi în hainele de lucru, aşa cum ieşiseră din şut. Le-a fost teamă să nu murdărească fotoliile... Ne-au spus că apucaseră să vadă distrugerile provocate televiziunii. Ne-au mai spus că toată suflarea Văii [Jiului] i-a condus la gară, aliniindu-se pe marginea drumului, rugându-i să salveze Guvernul. Primiseră telefoane în acest sens din alte 15 judeţe: ce fac minerii? De ce nu sar în ajutorul Guvernului?

I[on] Ifliescu] a trebuit să intre la ei, deoarece au spus că nu discută cu nimeni altcineva (au solicitat un om de legătură). Iniţial, li s-a spus să meargă în două coloane, una pe Bulevard [Magheru], spre Piaţa Universităţii, pe care să o ocupe, pentru a fi curăţată şi redată circulaţiei, alta pe Calea Victoriei, spre clădirea Ministerului de] I[nterne]. Dan Marţian a spus că MI era în ordine şi s-a mutat totul pe Piaţa Universităţii, în total, au venit vreo trei valuri de mineri. I[on] I[liescu] şi [Miron] C[ozma]

(liderul lor) le-au vorbit din balcon înainte de plecare. Ştirile primite imediat au fost că, pe drum, au ras toate afişele Opoziţiei rămase din campania electorală. Apoi am aflat că sediile celor două partide [PNL şi PNŢ-CD] ar fi fost devastate. Apoi, că Marian Munteanu (cu o portavoce şi un dosar cu cereri de aderare la SRI) a fost prins şi bătut de moarte. Dan Iosif a relatat cum îl lăsaseră minerii [inconştient, pe marginea fântânii de la Arhitectură]. Au început apoi să ne sosească, pe de o parte, lucrurile găsite la ţărănişti şi liberali, pe de alta parte, „prinşii" (bătuţi şi de mineri, şi de trecători). Curând, am realizat că minerii acţionau practic de capul lor, că aveau ei socotelile lor şi că nu-i puteai controla. Era însă prea târziu. Şi, oricum, erau singurii care săriseră în ajutorul nostru la nevoie. (I-am explicat asta lui Lazăr [Vlăsceanu].)

Joi, 14 iunie 1990

Joi, dimineaţa, pe la 8-9, am plecat cu Lfică] şi D[an] prin oraş. Am văzut TVR distrusă şi înconjurată de Armată. în Piaţa Universităţii ne-am oprit, am stat de vorbă cu oamenii, am şi intervenit în vreo patru cazuri, oprind bătaia celor prinşi (care erau agresivi şi ei). Ne-a şocat agresivitatea celor de pe margine, care erau, uneori, mai cruzi decât minerii înşişi...

Am trecut apoi pe la Poliţie şi Ministerul de] IJnterne]. Am vizitat-o pe Ina (?), orbită de ură şi distrusă psihic de situaţia familială.

Acasă am făcut un duş, m-am schimbat şi am venit din nou la Palatul Victoria. Aici avuseseră loc discuţiile cu Poliţia şi cu Armata (cu o seară înainte, s-a putut conta doar pe [Gheorghe] Carp, comandantul Diviziei 1 [Mecanizate],

cu care s-a discutat personal). Am dat un interviu prin telefon BBC-ului. înainte de plecare, am vorbit cu I[on] I[liescu] pentru protejarea lui [Ion] Raţiu. Am avut convorbiri (două-trei) cu Mara Chiriţescu (aflată la Intercontinental), căreia i-am rezolvat problema înfierii şi pe care am asigurat-o că faceam tot posibilul să-i restricţionăm pe mineri. în acest sens, am propus (iar Petre Roman a acceptat) strângerea lor la Palatul Expoziţiei din Piaţa Scânteii [azi, Piaţa Presei Libere] şi la Sala Polivalentă, pentru a vedea meciul nostru cu Camerunul. I-am comunicat acest lucru şi Marei [Chiriţescu].

Vineri, 15 iunie 1990

Accentul a căzut pe trimiterea minerilor acasă şi pe reacţia internaţională, care, negând rebeliunea, se concentrează exclusiv pe acţiunea minerilor, acuzând Guvernul de cruzime. Aggie [Kuperman] mi-a spus să mă disociez public de acţiunea Guvernului, amintindu-mi soarta viitoare a copiilor mei. Mi-a mai spus că trebuia pur şi simplu să demisionăm, nu să reacţionăm la rebeliune, aşa cum am facut-o.

Conferinţa de presă a ţinut-o Pfetre Roman], noi reuşind să îl oprim pe I[on] I[liescu], care era într-un *mood* bătăios şi putea complica şi mai mult lucrurile...

Sâmbătă, 16 iunie 1990

Am discutat, apoi am redactat un memo pentru I[on] I[liescu] cu ce ar trebui făcut pentru atenuarea consecinţelor acţiunii minerilor (pe plan intern şi extern). I[on] Ifliescu] a vorbit la telefon cu Radu Câmpeanu şi personal cu Ion Raţiu (o oră şi jumătate). Am încercat să îl descurajăm pe I [on] I [liescu] să asculte de [Sergiu] Celac şi să-l numească pe [Mihai] Chiţac ambasador în Turcia.

Apreciere generală

1. Acţiunea de „curăţire” a Pieţei Universităţii i-a surprins pe demonstranţi. Cred că le-a luat-o înainte. Scenariul lor a fost astfel întârziat, dar eliberarea capilor, după ce au fost arestaţi, le-a permis punerea lui în aplicare mai târziu.

2. Cred că tot asta ne aştepta şi dacă reacţionam în forţă la 22 aprilie 1990, când a început acţiunea [din Piaţa Universităţii]. Tergiversarea, deşi a salvat campania electorală şi victoria în alegeri, le-a permis o pregătire mai bună (materială şi psihologică, internă şi externă).

3. Scenariul lor a fost pus la punct cu acord şi sprijin din afară. Dovada: reacţia internaţională. Atacul MI era destinat să provoace reacţia Guvernului (sau căderea lui), deoarece era de aşteptat ca nici publicul, nici Armata să nu intervină pentru a-l stopa. Şi aşa s-au şi întâmplat lucrurile. Minerii au încurcat însă acest plan, deoarece au venit, totuşi, în ajutor şi, deşi au intervenit în forţă, au evitat vărsarea de sânge, inevitabilă altfel în cazul utilizării forţei armate.

4. Este de aşteptat ca asemenea situaţii să se mai repete, deoarece, orice am face, actuala conducere şi Frontul nu sunt dezirabile pentru Occident, iar Estul are, şi aşa, problemele lui.

5. Va trebui să ne organizăm intern (în plan politic, un cabinet de „război” – *war cabinet,* şi militar – *riotpolice)* şi extern (informaţii), căci altfel nu vorn putea rezista, intervenţia scontată a minerilor va fi contraindicată.

Duminică, 17 iunie 1990

Interviu cu Celest Bolen, de la *New York Times,* la Hotel Continental. Cele trei „deformări”:

— absenţa indiciilor pentru caracterizarea revoltei ca fiind „legionară”; [în primul comunicat privind evenimentele, când s-a făcut propunerea de a caracteriza mişcarea din 13 iunie drept legionară, am insistat şi am obţinut utilizarea în schimb a sintagmei „de tip legionar”.]

— calmarea situaţiei înainte de venirea minerilor;

— incapacitatea conducerii, inclusiv a lui I[on] I[liescu], de a se rupe de „politica maselor”, prin formaţia sa.

Luni, 18 iunie 1990

Interviu la BBC prin telefon (Internaţional Service şi intern).

Marţi, 19 iunie 1990

Interviu cu Judy Dempsey şi Jonathan Rendall *(Financial Times* şi *Washington Post).*

Materialul despre legăturile cu opoziţia externă, pregătirea discursului.

Am senzaţia că cineva ne-a împins într-o groapă adâncă, din care nu putem ieşi, fără ajutorul unei frânghii. Cine să ne-o arunce, cei care ne-au dat brânci în groapă? Alţii, care nu au frânghie? Scrisoarea lui Mugur [Isărescu] dată lui P[etre Roman],

Modificarea jurământului comunicată lui [Radu] Câmpeanu de B[ujor Sion](?) prin telefon.

Miercuri, 20 iunie 1990

Instalarea oficială a Preşedintelui. Dimineaţa mergem pe la I[on] Ifliescu] acasă, cu ultimele mesaje.

Ceremonia este sobră, scurtă, de aceea, distinsă. Are loc la Ateneul Român. Paza este, în sfârşit, impresionantă. Imnul, Teodor Vasiliu (şeful Curţii Supreme), [Alexandru] Bârlădeanu. I[on] Ifliescu], După jurământ, discursul, încheierea ceremoniei şi plecarea.

La ieşire mă abordează M[ihai] S[tan](?) [adjunctul lui Măgureanu la SRI], foarte amabil, care mă invită la un whisky.

Plec, trecând pe la Front, ca să vorbesc cu Draga [Corneanu], care vrea la Preşedinţie şi ea.

Ajuns la Victoria, băieţii nu-s. Intru puţin la Ifon] Ifliescu] şi P[etre Roman]. Sunt, în sfârşit, destinşi şi binedispuşi. Tocmai închinaseră o cupa de şampanie cu băieţii din gardă.

Primesc semnal de la „băieţii" noştri. Erau la Intercontinental (Sala Madrigal). Eugen [Dijmărescu], Dan [Mircea Popescu], Licǎ [Vasile Secăreş], [Vladimir] Paşti, Dorel [Şandor], [Adrian] Severin, Adrian [Năstase], [Adrian] Sârbu,
Liviu [Mureşan]. Plec cu M[ihai] S[tan], care îmi sugerează „să ţin aproape"... *No answer*|

Joi, 21 iunie 1990

O discuţie foarte bună, în sfârşit, pe organizarea Preşedinţiei (schemă şi lege). Vom fi: şef al Departamentului de Analiză Politică – Licǎ [Vasile Secăreş], cu rang de ministru, iar noi, consilieri prezidenţiali, cu rang de prim-adjuncţi ai ministrului.

Reuşim să „omorâm" ideea complet greşită a „casetei needitate comentate în direct la TVR de I[on] I[liescu] şi P[etre Roman]", autori [Adrian] Sârbu şi Răzvan Theodorescu. Nu

avem nevoie acum de aşa ceva. Ar crea mai multe dificultăţi, decât ne-ar aduce avantaje. La fel gândeşte şi P[etre Roman].

Vineri, 22 iunie 1990

în timp ce domnul I[liescu] participa la activităţile protocolare la şase luni după Revoluţie, eu, Lică [Vasile Secăreş] şi Dan [Mircea Popescu] am fost la Cotroceni. După trei ore, am rămas la ideea iniţială, privind birourile noastre.

Am venit la prânz la [Palatul] Victoria şi, când voiam să plecăm acasă, a venit domnul I[liescu], care ne-a spus că, la Cimitirul Eroilor, a fost impresionat până la lacrimi. Am reuşit, cu Lică, să-l limităm pe [Emilian] Manciur doar la postul de şef de Protocol. Apoi, Lică a plecat şi a venit Dan, cu care am intrat la domnul I[liescu], pe seară, pentru a discuta amplasarea la Cotroceni.

Sâmbătă, 23 iunie 1990

P[etre Roman?] a avut un interviu cu RFI, cu *El Sol* ş cu Christopher Walker (aici am tradus). A venit ferm decis să îl schimbe pe [Victor Atanasie] Sftănculescu], motivând cu „trădarea" lui. Conştiinţa asupra acestei posibilităţi exista. Singura problemă e dacă nu cumva costurile unei asemenea măsuri – care trebuie să fie radicală – nu sunt mai mari decât câştigurile. Şi, aparent, sunt!

Luni, 25 iunie 1990

La ora 11, am fost la reuniunea Pugwash organizată la Biblioteca Pedagogică. Calitatea profesională a celor care s-au grăbit să constituie noul grup român este... deplorabilă. Au însă marele avantaj că nu provin de la...

[Academia de Studii Social-Politice] „Ştefan Gheorghiu”...

Am intrat la domnul I[liescu], care lucra cu băieţii la Legea Preşedinţiei. Recepţie la Athenee Palace.

Marţi, 26 iunie 1990

1. Discuţie la Snagov cu P[etre Roman], Dfijmărescu?], S[everin?], Lfiviu Mureşan?], [Anton] Vătăşescu, [Tudorel] Postolache şi [Ion Aurel] Stoica privind componenţa şi linia guvernului. Tinerii doreau măsuri tranşante, în timp ce Postolache temporiza, având o viziune mai de ansamblu. Atmosferă destinsă, plăcută. La masa s-a făcut... „politică internaţională”.

2. Primirea ministrului uruguayan de externe.

3. Domnul I[liescu] în *battle mood.* Mi-a spus că a fost ceva care i-a „întors” pe americani cu faţa de la noi, ceva concret, pe care noi nu îl ştim şi trebuie să-l aflăm.

4. întâlnirea cu [Victor] Sftănculescu?] şi [Sergiu] C[elac?]. Aveau aerul că o făceau des, curent. C[elac] a primit vestea destul de bine [înlocuirea cu Adrian Năstase, flancat de Romulus Neagu, ca ministru de Externe]. Nu vrea să plece la post.

5. La întâlnirea cu ambasadorii, unii au lipsit, alţii au venit la un rang mai scăzut, P[etre Roman] s-a adresat generaţiei tinere, *where he belonged...*

6. A venit în ţară Mugur [Isărescu] [cum conveniserăm cu Petre pe avion, la întoarcerea în ţară, pentru o discuţie preliminară...].

Miercuri, 27 iunie 1990

Sunt f[oarte] obosit. Interviurile cu Olga [Rece], Gabi [Tudor] şi Sofia [?] m-au deprimat. Sunt scârbit şi trist. Geta [Georgeta Pascu, prima mea soţie] e şi ea acră. Mugur

[Isărescu] a venit cu vestea că am terminat... „paralele” şi altele nu putem lua decât în condiţii înrobitoare. Ne-am pus în menghină şi politic, şi economic.

Joi, 28 iunie 1990

1. Discuţie cu domnul I[liescu] (Mugur Isărescu).
2. Vizită la Cotroceni.
3. Vizită la Patriarhie.
4. Prezentarea Guvernului şi a Programului.

Vineri, 29 iunie 1990

1. Discuţie la domnul Ifliescu] (F[lorin] Vfasile], Lică | Vasile Secăreş], Dan [Mircea Popescu], Bj [Mihai Bujor Sion?]) – GDS.
2. Material pentru *România literară.*
3. [Mihai] Şora/[Victor] Stănculescu.
4. Felicia Meleşcanu.
5. Indicii că se coace ceva în Transilvania! 13 [iunie] = eşec.

Sâmbătă, 30 iunie 1990

Am fost la serbarea Veronicăi [Paşcu], A luat premiul I, ca să nu se „descurajeze”. Apoi, ca „premiu la premiu”, am luat-o i ii mine la Piaţa Victoriei, unde domnul I[liescu] a primit-o foarte cald. Sărăcuţa, s-a pierdut de tot... Interviu acordat lui [Andrei?] Manolescu.

Duminică, 1 iulie 1990

Am fost la Măgura (care aparţine de MApN) cu Lică [Vasile Secăreş] şi cu Dan [Mircea Popescu], unde am redactat o evaluare a situaţiei actuale şi am avansat propuneri care se impun.

Luni, 2 iulie 1990

1. Sorana [Paşcu] a început admiterea.
2. Decretele pentru numirea noastră.
3. Interviul (mi-a mâncat sufletul).
4. Primirea Comisiei CEE [Comunitatea Economică Europeană] (binedispuşi).
5. Sosirea lui Adrian (?) de la Innsbruck, cu veşti bune; discuţie la domnul I[liescu], foarte destinsă.

Marţi, 3 iulie 1990, Cotroceni

Dimineaţa, am mers direct la Cotroceni. Forfotă multă, trebuia ales locul pentru ceremonia prezentării Guvernului. Pe la 11a venit şi domnul I[liescu]. A avut loc o discuţie cu Răzvan Theodorescu privind ceremonia de după-masă. Restul zilei l-am petrecut cu vânzoleala intrării în... casă nouă. La ora 18, a avut loc prezentarea propriu-zisă. Fără presa internaţională. Sala aleasă era practic un culoar de trecere, paralel cu Sala Unirii, un spaţiu superb. [Această sală a fost considerată drept prea şocantă pentru românii de rând, care nu îşi putuseră închipui luxul în care a trăit Ceauşescu, numai că şi culoarul avea „hibele" lui, pentru că avea ferestre cu vitralii care înfăţişau domnitori români, ceea ce putea contribui la alimentarea controversei privind restabilirea regalităţii în România.] Ne-am aşezat în U, în lungimea sălii. Petre a rostit un cuvânt (cam poticnit), apoi a prezentat individual membrii cabinetului. Apoi a vorbit domnul I [liescu]. Au ieşit apoi afară, pentru fotografia de pe trepte, după care au intrat în salonul alăturat, pentru o cupă de şampanie,

prilej cu care am fost prezentaţi ca principali colaboratori ai Preşedintelui. După ce am ajuns acasă, am aflat că destulă lume mă văzuse la TV. Personal, nu-mi închipuiam că TV-ul o să insiste şi asupra noastră, personaje mai puţin... „publice".

Miercuri, 4 iulie 1990, Cotroceni

Dimineaţa, şedinţă de lucru cu domnul I[liescu], în sala rotundă, de lângă cabinetul preşedintelui. Probleme organizatorice. A participat şi [losif] Boda (trist şi, aparent, retras). Am rezolvat cererea lui Adrian [Năstase] cu privire la Tokio ([Constantin] Vlad rechemat şi [Mircea] Mitran numit în locul său). După-masă a venit Mariana [Mucuţa, secretara mea], iar domnul I [liescu] mi-a dat OK-ul pentru câţiva oameni.

Joi, 5 iulie 1990, C[otroceni]

Am venit cu Horică [Bucşă] dimineaţa, pentru care am primit OK-ul consilierilor. Apoi am mers cu el la Adrian Nfăstase], care a promis tot concursul său. L-am găsit extrem de binevoitor şi cooperant, dar uşor „glacial". Să fie funcţia devină? Băieţii spun că Horică era de vină.

După-masă, am fost cu Lică [Vasile Secăreş] la Lazăr [Vlăsceanu] la facultate.

Problema zilei o constituie Mariana [Mucuţa], care poate veni, dar nu la mine. Mai mult ca sigur că este vreo bârfa de-a lui [losif] B[oda], strecurată domnului I[liescu]; B[oda], care îşi bagă nasul în treburi care nu îl privesc. M[ariana] mi-a confirmat că o sunase B [oda] şi-l ponegrise pe Lică (dar vorbise bine de Dan [Mircea Popescu] şi de mine), spunând că dacă vine ea, el pleacă!? Mărul ăsta stricat de Boda distruge tot coşul...

Seara, a venit la mine M[ureşan Liviu?]. Era speriat de inconsistenta noului cabinet. Băieţi teribili, nu realizează realitatea, urmăresc doar impresia artistică şi se duşmănesc de moarte.

Mfureşan Liviu?] pare să fi reuşit să-l trezească [pe Petre] la realitate. Oricum, i-a încredinţat lui M[ureşan Liviu?] sarcina de a scrie două pagini de... remedii. M[ureşan] mi se pare adevăratul factor de echilibru de care avem nevoie. Sau e numai o părere? Oricum, nu se pune problema să aducem noi ţara la mal, ci doar să o împingem puţintel mai înainte, spre mal.

Sâmbătă, 7 iulie 1990, Cotroceni

Domnul I[liescu] nu a venit astăzi, însă noi, da. Am avut o convorbire cu doi americani: [Jonathan] Fanton şi Carter, de la Helsinki Watch. Erau însoţiţi de Radu Filipescu [disidentul, fost coleg de polo la Clubul Nautic Universitar], care mi-a oferit posibilitatea unui canal de comunicaţie cu GDS şi care voia să se implice în constituirea unor grupuri de tineri ai organizaţiei americane.

Seara, am fost la A [di] Nfăstase]. Toată lumea bună a „noului val". Pe la 2, am plecat pe jos acasă.

Duminică, 8 iulie 1990

Am jucat tenis cu Mugur [Isărescu] şi [Vasile] Voloşeniuc, apoi am plecat la Drăgăşani. Dus-întors şi masa, şapte ore.

Luni, 9 iulie 1990

Primul *working lunch* (metoda de lucru iniţiată de Lică [Vasile Secăreş], prin care ne întâlneam noi, echipa de la Cotroceni, cu principalii miniştri – proveniţi tot din rândul nostru –, pentru a stabili coordonarea activităţii dintre Preşedinţie şi Guvern). Eugen [Dijmărescu], [Adrian] Severin, [Liviu] Mureşan, Lică, Dan [Mircea

Popescu], T(?), M(?) şi eu. Politică – economie – politică; economie – politică. Cum o dăm, ne lovim de acelaşi cerc din care, aparent, nu există ieşire. Oricum, cred că am reuşit să înţelegem „jocul" căruia, noi ca ţară, îi suntem victimă. Sunt, practic, câteva înţelegeri de „sferă", care se suprapun, combinându-se reciproc.

Seara târziu (20.00), domnul Ifliescu] ne cheamă pe Lică şi pe mine pentru un protest vehement la adresa casetei cu minerii difuzată la emisiunea [TVR] maghiară. Sursa notificării: *his wife.* Ulterior, lucrurile se lămuresc şi, în consecinţă, se ostoiesc.

Marţi, 10 iulie 1990, Cotroceni

Primele „încontrări" cu Lică [Vasile Secăreş]. Nu ştiu ce-l face să devină atât de agresiv la problemele care ne afectează direct şi negativ pe toţi.

A fost primit Sinodul Bisericii Ortodoxe Române. Au participat D[an Mircea Popescu], L[ică Secăreş] şi Victor [Opaschi], S-a dat şi un comunicat (redactat de cei care au participat direct).

Seara, invitaţii lui P[etre Roman] la reşedinţa de pe [strada] Kalinin [astăzi, bulevardul Mircea Eliade]. S-a discutat despre organizarea Frontului (pe baza regiunilor istorice). Pfetre] ne-a relatat despre întrevederea cu ambasadorul vest-german [Klaus Terfloth], care făcea o distincţie netă între el şi domnul Ifliescu], El l-ar fi încontrat, arătându-i că sistemul comunist s-a prăbuşit la noi, pentru că domnul I[liescu] a permis acest lucru.

S-a stabilit să plecam în weekend în judeţe, pentru interviuri cu candidaţi! la funcţia de prefect.

Cătălin [Iorgulescu] doreşte includerea noastră cu

orice preţ în Colegiul Director al Frontului, care este într-o stare jalnică. P[etre] are însă dreptate că fără o forţă politică în spate nu avem cum să rezistăm. Am din nou o „încontrare" din partea lui L[ică],

Măsura scumpirii benzinei; pripită, abia am avut timp s-o mai „dregem", dar nici asta nu s-a respectat (era vorba de şapte zile, pentru pregătirea populaţiei; nu a fost practic decât una!?). Ar fi fost mult mai bine ca măsura să fi fost discutată în Parlament, să fi fost făcută în două etape (12-15) şi să se fi pregătit populaţia mai bine. Cred că tot impulsivitatea lui Pfetre] a fost cauza că a ieşit aşa cum a ieşit...

Miercuri, 11 iulie 1990, Cotroceni

Domnul I [liescu] este într-o vizită prin împrejurimi. Silvian [lonescu] şi cu Mihai (?) au propuneri pentru Front. în ciuda încercărilor lui P[etre] de a o evita, are totuşi loc şedinţa Colegiului Director. Să vedem ce-o ieşi mâine... Am fost cu L[ică] şi Mţureşan?] la [Alexandru] Bârlădeanu. [Dan] Marţian, împărţind broşuri „tinerilor lupi flămânzi", a făcut toate jocurile pe la comisie, evitând tocmai propunerile exprese făcute lui de noi înainte, propuneri care aveau şi asentimentul domnul I[liescu]. Atmosfera cu L[ică], deşi aparent bună, parcă a mai suferit un pic.

Joi, 12 iulie 1990, Cotroceni

Am luat masa de prânz cu [Ion] Ţiriac şi Dan Petrescu, asistentul lui. Au mai fost L[ică Secăreş], D[an Mircea Popescu], M(?), [loan] Talpeş, S(?) şi D(?). Discuţia s-a purtat pe marginea imaginii noastre

externe, a ceea ce ar trebui făcut pentru a o corecta. De asemenea, s-a discutat şi despre problemele raporturilor economice cu cercurile germane de afaceri şi despre cum se organizează o conferinţă de presă.

După-amiază, am plecat în grabă la aeroport. La Satu Mare nu m-a aşteptat nimeni. Am mers la CPUN [Consiliul Provizoriu de Uniune Naţională], unde au venit apoi Morar Cornel şi cei de la Front. Am fost la masă (a venit şi Orban – fostul şef al CPUN, militar, care se autopropune). Seara, am mers la Casa de Oaspeţi. Dimineaţă, mic-dejun, apoi vizită la Front şi plecarea spre Baia Mare. Orban nu-mi place, e şi suspectat că ar fi ungur, se spune şi că bea şi se autopropune fără reţinere. Morar e cinstit şi serios, dar încă nu are autoritatea lui Orban. Domnul I [liescu] spune să-i combinăm.

La Baia Mare, unanimitate pentru Pop Anton, actualul şef al judeţului. Par să fie tot în gaşcă. Am nimerit în plină criză provocată de arestarea primarului de la Sâpânţa.

Seara am mers la vărul meu, Pupu [Vasile Pasca], unde am găsit-o şi pe sora lui, Olga.

Sâmbătă, 14 iulie 1990, Baia Mare, Bucureşti

Dimineaţa am venit acasă cu avionul. Seara, am mers la recepţia de la francezi. Era, pur şi simplu, coadă la intrare, pe vreo 200 de metri [întrucât SUA fuseseră foarte dure cu noi, s-a dat indicaţia ca, la ziua lor naţională, de pe 4 iulie, participarea să fie la nivel de director MAE, iar, în contrast, la ziua naţională a Franţei, participarea să fie la cel mai înalt nivel]. Am

intrat, l-am găsit pe Lică [Vasile Secăreş] şi am aflat de „retragerea" într-un colţ a oficialităţilor. Am mers şi eu acolo şi i-am găsit pe ambasador, P[etre Roman], pe cei doi şefi ai Camerelor [Dan Marţian şi Alexandru Bârlădeanu], Adrian [Năstase], [Doru Viorel] Ursu [ministru de interne], [Victor] Stănculescu şi un alt ministru. Apoi am adus-o şi pe Geta [soţia mea]. Aggie [Kuperman], de la Ambasada SUA], s-a „infiltrat" şi ea la un moment dat înainte. Am discutat cu ea şi cu Alexa Visarion [regizorul], care ţinteşte Biblioteca Română de la New York. Aggie a comunicat că acum lucrurile par să stea bine. A criticat Washingtonul?] (vechea metodă). Una peste alta, a ieşit bine: s-a marcat deosebirea, americanii au simţit-o, iar noi ne-am simţit relativ bine.

Duminică, 15 iulie 1990

Plecarea cu avionul spre Cluj. De acolo, cu [luliu] Mureşan [ulterior, directorul clubului CFR Cluj] şi Sever (?) la Bistriţa. Acolo, unanimitate completă. Pavaluc [Pavel... ?], cu care am luat masa, mi-a spus că niciunul nu ştie nimic despre cum trebuie condus un judeţ. Am plecat apoi, degeaba, la Fântânele/ Mărişel şi seara, după cină, la „Casa Albă", am ajuns la Cluj la Horică [Bucşă], prietenul meu din armată, unde am şi rămas peste noapte.

Luni, 16 iulie 1990, Cotroceni

De la aeroport, direct la serviciu. Aici, bramburească mare: [Cornel] Codiţă şi Mariana [Mucuţa], material de consultat, telefoane, şedinţe şi alte angajări. Orban [Satu Mare] m-a „turnat"!?

La 18.30, ne primeşte domnul I[liescu], se discută programul săptămânii. Apoi Consiliul Suprem de Apărare a Ţării şi probleme externe, inclusiv Fundaţia România. Frontul, de asemenea (Dan [Mircea Popescu] şi cu mine vom intra în Consiliu – C (?) „preia" conducerea în Colegiul Director). S-a discutat (de principiu) şi programul zilnic şi săptămânal al preşedintelui. Ajung acasă pe la 21.30, rupt de oboseală.

Marţi, 17 iulie 1990

Dimineaţă, am fost cu domnul I [liescu] la [Mihăilă] Cofariu, cel bătut cu atâta sălbăticie de unguri la Târgu Mureş. A supravieţuit ca prin urechile acului. Oricum, va rămâne paralizat de mâna stângă, dacă piciorul îşi va reveni. Are 42-43 de ani, e cioban şi are trei copii. Domnul preşedinte a solicitat o pensie viageră, maşină pentru copii şi consult în străinătate.

Seara, am mers cu echipa: Licã [Vasile Secăreş], Dan [Mircea Popescu], [Dorel] Şandor, [Ion Aurel] Stoica, [Vladimir] Paşti, [Gheorghe] Scorţan, [Adrian] Severin, AS (?), [Eugen] Dijmărescu, Liviu [Mureşan], Cătălin [lorgulescu] pentru discuţia cu P[etre Roman] pe tema numirii prefecţilor. în linii generale, a mers pe propunerile Frontului, dar avea şi o listă a lui, care s-a „potrivit" în cele mai multe cazuri cu ce aveam noi. înainte de reuniune am făcut şi o baie cu Licã şi [Bogdan Niculescu-] Duvăz. A fost f[oarte] bine.

Miercuri, 18 iulie 1990

Licã [Vasile Secăreş] a avut o discuţie cu domnul Ifliescu] intr-un moment prost, deoarece acesta era

supărat de mărimea salariilor Guvernului. A spus că dacă membrii Guvernului nu au ruşine, să avem noi, drept pentru care ne-a tăiat 2 000 de lei la fiecare din salariul iniţial convenit, prin echivalările legale ale poziţiilor noastre. Dan [Mircea Popescu] e de-a dreptul supărat. Eu am încetat să-mi mai fac probleme. Mi-e de ajuns că am făcut extrasistole în lunile astea...

Joi, 19 iulie 1990, Cotroceni

Dimineaţă, l-am primit, împreună cu [Constantin] Bâgu [şeful Secretariatului General al Preşedinţiei], pe consilierul Ambasadei URSS (Chicu), care s-a interesat de Preşedinţie. Cel mai important mesaj al lor a fost că pe prieteni – între care ne socoteau – nu-i vor lovi economic. Mai mult, relaţiile economice vor trebui să crească.

La ora 17, am fost la vizita de rămas-bun a lui [Jean-Marie] Le Breton [ambasadorul Franţei]. Domnul Preşedinte La bombardat cu lipsa de patriotism a Opoziţiei, Le Breton a vorbit de morală. Amândoi, despre relaţiile bilaterale, care trebuiau să crească. Le Breton a afirmat că pleacă prieten al României.

Vineri, 20 iulie 1990, Cotroceni

Dimineaţă, am observat că iar am fost „uşurat" de câteva lucruri din frigider!? I-am făcut o notă colonelului Dumitru (de la pază), care mi-a răspuns pe măsură.

Tot dimineaţă am pierdut vremea cu „profesorul" Jon-Ion Mihu, din California, originar din Orăştie.

Apoi am văzut cu ambasadorul [Emilian] Manciur [şeful Protocolului] şi cu [Constantin] Bâgu trei candidaţi

pentru protocol. Doi buni, unul dubios.

La prânz, am fost luat intempestiv să particip la întâlnirea cu ministrul comerţului al Cubei [Ricardo Cabrisas Ruiz] (cu ministrul [Constantin] Fota şi ambasadorul cubanez). Zahărul de care avem nevoie, contra produse... alimentare de care au nevoie ei. A afirmat că situaţia grea cu care se confruntă ei este pasageră!? Săracul, oare nu-şi dă seama că totul s-a sfârşit?

Am intrat apoi în vârtelniţa conferinţei de presă, prima la Cotroceni şi pentru mine (în calitate de purtător oficial de cuvânt). S-a desfăşurat neaşteptat de paşnic. Oricum, participanţii erau *juniors,* era cald, au vizitat muzeul [Cotroceni] etc.

Seara a venit Afdrian] S[everin?], căruia Lică [Vasile Secăreş] i-a relatat întâlnirea 1+3 (?), care a fost, se pare, furtunoasă (l-am văzut pe P[etre] când a ieşit, era deprimat). De acolo au plecat P[etre?] şi A[drian] S[everin] la un dejun oferit de ambasadorul italian [Luigi Amaduzzi], în numele celor 12 membri CEE [Comunitatea Economică Europeană], care au transmis că ideea bonurilor este excelentă, deoarece reprezintă garanţia că reforma este irevocabilă.

Lupta se dă încă între P [etre Roman] şi grupul tânăr – Adrian Severin, Eugen Dijmărescu – şi [Alexandru] Bârlădeanu (onest, dar se pare atras în capcană), Marian [Enache] şi N.S. Dumitru, sprijiniţi de unii dintre miniştri. Lică încearcă să ţină echilibrul.

Sâmbătă, 21 iulie 1990, Cotroceni

Dimineaţă, pe la 10, am avut întâlnirea „de program” cu domnul I [liescu]. Au fost Lică [Vasile Secăreş], Dan [Mircea Popescu], G(?), !(?), [Vlad-Vladimir] Galin[-Corini],

[Constantin] Bâgu şi, mai târziu, Virgil [Măgureanu],

Domnul I [liescu] a fost destul de agitat şi pornit împotriva „grupului tânăr" din Guvern. Acuzaţiile vizează contrazicerea programului electoral şi „aventurismul" planului de privatizare anunţat. Pentru prima dată, domnul I[liescu] a spus că lumea îi spune că pe el l-au votat, nu pe P[etre], căci numai pe el îl cunoşteau, de celălalt nici habar nu aveau. Nu cred că ar fi vorba de un conflict de personalitate, ci, mai degrabă, de faptul că, indiferent de autor, lumea îi va reproşa lui, Iliescu, consecinţele negative ale planului de privatizare rapidă al Guvernului [planul de privatizare elaborat de [Tudorel] Postolache].

A vorbit, de asemenea, şi de faptul că, prin eliminarea ministerelor, nu mai are cine să urmărească treburile curente, de- blocând blocajele inerente.

S-a stabilit să cerem Guvernului să pregătească un program privind modul cum intenţionează să treacă la privatizare, inclusiv măsurile de asigurare socială. Acest plan urma să fie pus în discuţie într-un grup de economişti, pentru evaluarea consecinţelor.

Am trecut apoi la discutarea programului pentru săptămâna următoare. Luni, ambasadorul [Alan] Green [SUA]... şi prezentarea /eg-ului [pilonului] juridic. Marţi, primirea ambasadorului columbian, a studenţilor, a germanilor şi a lui [Herman] Heinemann. Miercuri – ZDF TV (?) şi [Thierry de] Montbrial [fondator şi preşedinte al Institut français des relations internationales – Ifri]. Joi, vineri şi sâmbătă – Târgu Mureş, Sighişoara, Blaj, Alba lulia, Cugir, Abrud – turneul transilvan.

Am abordat şi problema solicitărilor pentru interviuri. Aici, nu am avansat prea mult.

Apoi, am discutat despre prefecţi, pe baza a două liste, una de la Guvern, alta de la Virgil [Măgureanu] (care spunea că o pusese la punct cu Petre). în judeţele unde fusesem eu, doar la Bistriţa Cheregi a fost înlocuit cu Groşan, cel propus pentru postul de subprefect.

Pe la ora 14, au venit cei doi Adrieni, Severin şi Năstase. Am servit o gustare, iar Lică şi Dan [Mircea Popescu] l-au angajat în discuţie pe Severin, reproşându-i cele discutate dimineaţa, iar eu l-am angajat în discuţie pe Năstase. Am stabilit:

1. neacceptarea „ofertei" lui Afurel] Dfragoş] Mfunteanu] [ambasadorul nostru la ONU] de a deschide un canal personal şi preferenţial cu ambasadorul american la ONU, [Thomas R.] Pickering, şi, prin acesta, cu guvernul american;

2. rechemarea lui [Constantin] Vlad de la Tokio şi înlocuirea lui cu [Mircea] Mitran;

3. numirea lui Stelian Oancea la Paris;

4. absenţa unui om pentru Londra (soţia adjunctului, Bujor, îşi facea de cap în ambasadă);

5. numirile în fruntea MAE: doi secretari de stat – [Romulus] Neagu şi [Constantin] Ene – şi doi subsecretari. [loan] Maxim la personal.

6. [Ion] Bulei la Roma şi Bucşă în Anglia.

La 16, am plecat şi noi spre casă. Ion [loan Talpeş] a stat mai deoparte. Lică mi-a spus că a vorbit cu domnul I[liescu] să fiu trimis în SUA (dând curs invitaţiei lui Dan Nelson), iar Dan [Mircea Popescu] în Germania, în misiuni „speciale". Om vide...

Luni, 23 iulie 1990, Cotroceni

La ora 11, are loc primirea ambasadorului [Alan] Green

[SUA], însoţit de [Larry C.] Napper [adjunct al şefului misiunii].

I ><■ la noi, au mai participat Mihai [Bujor Sion, şeful de cabinet al domnului preşedinte] şi [Emilian] Manciur [şeful Protocolului].

Napper mi-a înmânat, chiar la începutul convorbirii, o notă i u o „ştire de presă", care se încheia cu fraza: „întâlnirea a avut lo< un caracter de lucru şi a fost constructivă", ceea ce indică intenţia lor cu privire la desfăşurarea întâlnirii...

(îreen a luat-o uşurel, pornind cu chestiunile concrete (navele nedescărcate, Boeing, handicapaţii – ajutoare –, retrocedarea uraniului îmbogăţit etc.), pentru ca, în final, să ajungă Li „lecţia de democraţie" (Marian Munteanu, *România liberă,* TVR etc.).

1)omnul I [liescu], vădit iritat, a trecut repede peste politeţuri, i a să-i spună lui Green că noi nu facem „democraţie" de dragul cuiva, ci pentru că noi ne-o dorim cu adevărat, neexistând altă cale, pentru a-l lua apoi la întrebări (de ce sprijină numai <)poziţia, de ce ignoră autorităţile, unde este [Garrey Edward] ('arruthers [guvernator al statului New Mexico, condusese o delegaţie americană care dăduse o notă bună desfăşurării alegerilor din 20 mai 1990]).

Momentul de tensiune a fost, totuşi, depăşit şi s-a intrat în răspunsurile concrete solicitate de Green (Napper mi-a spus că, la ei la ambasadă, au pregătit foarte mult această întâlnire, iar eu i-am răspuns că am priceput mesajul că acesta este începutul unei îmbunătăţiri a raporturilor bilaterale, el confirmând că aceasta era şi intenţia).

A mai apărut apoi un pic de tensiune spre final, legat de

condiţionările americane, dar a fost depăşit şi întâlnirea s-a încheiat relativ bine. La plecare, am stabilit o întâlnire cu Napper, pentru a lămuri „problema de comunicare" dintre domnul I [liescu] şi ambasador (ca un gest de curtoazie, l-am sunat pe Napper, pentru „a-i cere acordul" privind traducerea termenului de *businesslike* din comunicat cu „utilă").

Pe la 15.15, Lică [Vasile Secăreş] m-a trimis la Inter [hotel Intercontinental], ca să mă întâlnesc cu Chet Van Dike (?), omul de afaceri din New York – recomandat de A[drian] N[ăstase?] –, care venise cu „condiţiile" puse de SUA. Ne-am întâlnit la restaurant. S-a interesat de rezultatele întâlnirii de dimineaţă, spunând că vrea să ajute. Am schimbat adresele.

Am mers apoi la Front, pentru plen, şi apoi, în goană, înapoi pentru prezentarea Curţii Supreme şi a Procuraturii. în timpul ceremoniei, mi-a fost pur şi simplu rău, de la căldură şi oboseală.

După, domnul Ifliescu], Lică şi Dan [Mircea Popescu] s-au retras cu P[etre], [Gheorghe] Robu [procurorul general], [Napoleon] Pop, [Alexandru] Bârlădeanu şi [Dan] Marţian la o discuţie mai lungă, pe care a trebuit să o întrerup de vreo două-trei ori, pentru amănunte de la [Herman] Heinemann, care venea a doua zi.

Marţi, 24 iulie 1990, Cotroceni

Primirea lui [Herman] Heinemann a fost cu „cântec". A şi întârziat vreo 40 de minute, din cauza amestecului lui Gârbea (?). Eu mi-am asumat responsabilitatea, în faţa domnul Ifliescu]. în orice caz, am greşit că nu am lucrat oficial cu MAE şi am lucrat cu ZDF.

întâlnirea a ieşit binişor, fiind „salvată" de manevra

iscusită a domnului I[liescu], legată de dorinţa noastră de a-i păstra pe germani aici (punct ochit, punct lovit), pentru că avem nevoie de ajutor din partea lor.

După-amiază l-am primit pe ambasadorul columbian, în vizită de rămas-bun. Un om surprinzător de plăcut, a cărui discuţie ne-a surprins chiar şi cu cafeaua... neservită.

Seara, am fost la plenara Frontului, unde, împreună cu Dan [Mircea Popescu], am fost aleşi în Colegiul Director. O chestiune complet gratuită, pentru a conferi o mai mare responsabilitate acestui organism.

Miercuri, 25 iulie 1990, Cotroceni

Dimineaţa am pierdut-o aşteptându-l pe domnul I[liescu] (care era la o aplicaţie a noilor unităţi de jandarmi), pentru o întâlnire neoficială cu ambasadorul OEP [Organizaţia pentru Eliberarea Palestinei] la noi. loşca [Boda] s-a rugat să îl includ şi pe el, lucru aprobat de domnul I[liescu], ţinând seama de „misiunea" îndeplinită, la sugestia lui V[irgil] M[ăgureanu], în Orient şi la Atena.

în esenţă, era vorba de mijlocirea relaţiilor cu Arabia Sau- dită şi, în cadrul acestora, a acordării unui împrumut de un miliard de dolari.

Joi, 26 iulie 1990, Cotroceni

După-amiază, întâlnirea cu [Ion] Ţiriac, pentru dotarea Preşedinţiei. Mergem pe mâna lui: automobile, computere etc. în rest, pierdere de vreme cu o mulţime de alte vizite.

Vineri, 27 iulie 1990, Cotroceni

După-amiază, întâlnire cu Nicolae Lupu, unchiul lui Bujor [Sion] (ANSA), care îmi propune un „târg"; să-i dau *lead-uri* (indiscreţii calculate), în schimbul pulsului şi

bârfelor din lumea jurnaliştilor acreditaţi aici. De formă, m-am făcut că accept, ca să îmi dau seama ce voia concret. Oricum, nu-mi place!

Primul salariu: 11 045 de lei. Plicul adus de Popescu [de la Financiar], ca la „casele mari".

Sâmbătă, 28 iulie 1990, Cotroceni

Dimineaţă, când a venit domnul Ifliescu], tot programul zilei s-a modificat, deoarece interviurile *(Kathimerini, Borba)* au fost amânate din cauza întâlnirii cu nemţii, la 10.30. Până atunci a avut loc o şedinţă de lucru cu domnul I[liescu], pentru programul săptămânii următoare. Domnul I[liescu] vrea să aplice acelaşi *pattern* (primirea în Apuseni a fost, se pare, excepţională: trei zile de lucru în Bucureşti, trei – vizită la Sibiu şi Braşov).

La prânz, întâlnirea obişnuită a „grupului de coordonare" ([Adrian] Severin, [Eugen] Dijmărescu, [Adrian] Năstase, [Liviu] Mureşan, Lică [Vasile Secăreş], Dan [Mircea Popescu], M [?] şi Ion [loan Talpeş]), în care se discută despre intervenţia lui Dan Marţian (ale cărui trăsături staliniste par să se accentueze pe zi ce trece). Năstase a prezentat o listă de ambasadori ([Constantin] Oancea în Maroc, [Lucian] Petrescu în Suedia etc.). Am plecat pe la ora 18, obosit şi plictisit; cred că am ajuns la capătul puterilor. Ar mai fi o săptămână până la concediu: să rezist numai...

Luni, 30 iulie 1990, Cotroceni

Dimineaţa se duce pe o grămadă de treburi mărunte. Ambasadorul ivorian ne anunţă că vor închide Ambasada din Viena, care ne deserveşte şi pe noi. Cel egiptean pleacă

de tot. Cu o oarecare părere de rău, mi-a făcut impresia.

După-masă, interviul cu *Borba,* care în loc de o oră, a durat două şi jumătate, dându-ne tot programul peste cap. *Kathimerini,* mai profesionist, a avut o gamă de întrebări mai echilibrat distribuită.

Ajuns acasă pe la ora 23, sunt anunţat că lumea se adună la Universitate. Dacă e aşa (prea era Sora [fost vecin] stresat să treacă duminică pe acolo), acum când P[etre Roman] e în concediu, toată acţiunea urmăreşte discreditarea totală a domnul I[liescu], dacă va cădea în plasa preluării conducerii acţiunii.
L-am avertizat pe Lică [Vasile Secăreş] în acest sens. Domnul Ifliescu] trebuie să ceară Guvernului să rezolve situaţia...

Marţi, 31 iulie 1990, Cotroceni

O zi infernală. Lume de primit (Dobre, de la MAE, un tip ciudat şi periculos), Celac – materialul cu politica externă, interviul acordat *Borba* şi primirea ambasadorului tunisian, în vizită de rămas-bun. La ora 20, n-am mai răbdat şi am plecat acasă, unde au început... telefoanele!? Nu mai rezist!

Miercuri, 1 august 1990, Cotroceni

Mă simt îngrozitor. începutul virozei şi oboseala s-au conjugat. La ora 10 primesc trei ruşi: Jan Smerali (consilier al CC al PCUS), Andrei Gorlenko (şef birou România, pe care îl ştiam din 1979) şi Vladimir Chicu (consilier la ambasadă). Cu excepţia unor mici înţepături, totul s-a desfăşurat prieteneşte. Eu am evocat viziunea privind Europa şi relaţiile cu URSS. El a spus că pragmatismul

este cea mai bună călăuză şi s-a interesat de relaţiile cu Ungaria (cred că nu i-a convenit când i-am spus că vom fi flexibili, dar fermi). în încheiere, după vizitarea sălilor de jos, la plecare, mi-a spus că ar fi bine să strângem contactele – mai ales pe linie ştiinţifică – între noi. I-am spus că şi noi considerăm acest lucru util.

A venit apoi la mine V[irgil] Mfăgureanu], care m-a informat că:

1. suntem infiltraţi de CIA şi Mossad;
2. din 108 oameni ai gărzii, 30 nu ar fi siguri;
3. în patru-cinci zile, Piaţa Universităţii se va umple din nou; şi
4. în două luni, domnul I[liescu] urma să fie... asasinat!?

Informaţiile au ajuns unde trebuie.

Pe urmă, am fost chemat la Lică [Vasile Secăreş], unde erau [Gheorghe] Robu, [Doru Viorel] Ursu, Ion [loan Talpeş], Dan [Mircea Popescu] şi [Florin Bucur] Vasilescu, care pregăteau declaraţia Preşedinţiei privind urgentarea anchetării celor arestaţi pe 13-15 iunie 1990. Ne-am „zbătut" vreo două ore, apoi, împreună cu echipa TV, am aşteptat ora 17 să o vadă şi domnul I[liescu], Eu sunt sfârşit. Am zăcut pe canapea. în sfârşit, „iese". Cu totul alta. Ia-o din nou la mână. înnebunesc. în sfârşit, o ţin. Abia seara am văzut că am fost ca o pisică leşinată.

După aceea, în mare viteză la chinezi, unde sunt primit cu braţele deschise. Ne dau să mâncăm şi să bem. într-o oră e gata. Au vrut să vină să viziteze Palatul şi să se întâlnească din nou cu noi, eventual pe 24 august. O să vedem ce-o mai fi până atunci. Acasă, o scrisoare de la nepotul lui Gerry, care e la un curs de vară la Sinaia şi

vrea să mă vadă.

Joi, 2 august, Cotroceni

Dimineaţă, la doctor. Un pumn de medicamente. Oricum, mă simt însă mai bine. Am trecut peste vârful crizei.

Apoi, la slujbă. Aici, uşurel, căci d[omnu]l I[liescu] e în vizită prin Bucureşti. La un moment dat, mă sună Adrian Năstase să îmi spună că îi trebuie aprobarea pentru declaraţia Guvernului Roman privind atacul Irakului asupra Kuwaitului. O primesc prin fax, îl „localizez" pe d[omnu]l I[liescu] (care era la APACA), merg acolo, recomand să aprobe textul aşa cum era, revin şi îl retrimit cu apostila ,,V[ăzut] Iliescu".

Mai stau puţin de vorbă cu Lică [Vasile Secăreş] şi Dan [Mircea Popescu], apoi mă retrag să mă odihnesc un pic. La 17.30 îl primim (cu d[omnul I[liescu]) pe Jean Couriol, francez, profesor de română la Lyon. Avem o discuţie plăcută, privind evoluţia Europei, pe cultură, pe ce înseamnă caracter naţional etc. D[omnu]l Ifliescu] se simte foarte bine. Rămân apoi cu el să rezolvăm o serie de probleme curente (telegramă pentru Jelio Jelev [preşedintele Bulgariei] etc.). Apoi vin Dan şi Lică. Seara, pe la 20.30, plec spre casă. *Azi* şi *D(imineaţa)* să-i răspundă lui M [arian] Mfunteanu], cu balconul, şi lui Mei Brooks (porecla pe care i-am dat-o noi lui Silviu Brucan).

Vineri, 3 august 1990, Cotroceni

Zi relativ mai uşoară. Doar dimineaţă, după întâlnirea domnului Ifliescu] cu sindicatele, m-a chemat să-mi dea două telegrame – una de la [Aurel] Dragoş Munteanu, ofuscat de ne- acceptarea „canalului personal" cu Thomas

Pickering, ambasadorul SUA la ONU (că e „muşcat" de insecta grandomaniei diplomatice o dovedeşte şi menţionarea, în sprijinul solicitării lui, a exemplului China-SUA!?), alta privind vizita la Belgrad. Sârbii sunt foarte mulţumiţi, în zece zile ne trimit programul. Domnul I[liescu] mi-a spus să începem şi noi pregătirile, lucru pe care i l-am cerut lui [Lucian] Petrescu [MAE] direct. Mi-a promis că până luni la prânz vor fi gata.

Am plecat şi eu mai repede acasă.

Sâmbătă, 4 august 1990, Cotroceni

încă o zi frumoasă, din această „lungă vară fierbinte" bucu- reşteană. Cu ochii în hârtii, am descoperit cu stupoare că primele frunze au şi început să cadă... Nu-mi pot aduce aminte cum era în iarnă, după cum atunci nu-mi puteam imagina cum o să fie vara!? Dimineaţă, de la 8.30 la 9.40, citesc reacţiile la eliberarea lui [Marian] Munteanu. *Dreptatea,* primitivă ca de obicei, interpretează gestul ca o slăbiciune şi cere judecarea celor care s-au făcut vinovaţi de arestarea lui, asta în afara faptului că acum solicită eliberarea necondiţionată a tuturor celor arestaţi. *România liberă* publică revenirea acasă a lui M [arian] M[unteanu] şi afirmaţiile lui că a fost [bine] tratat. I-am spus lui Afdrian] N[ăstase] să le trimită celor ce au fost indignaţi faţă de „maltratarea" lui.

Primirea japonezului Hydsuke K[ujiraoka] – liderul Ligii parlamentare de prietenie cu România (recomandat de ambasadorul Constantin Vlad) – a decurs foarte bine. Numit de curând, şi-a luat rolul în serios şi a venit aici. în toamnă, cu ocazia vizitei pentru încoronarea noului împărat, i-a solicitat domnul Ifliescu] o zi întreagă numai pentru el. Câtă deosebire faţă de comportamentul arogant al

americanilor...

La terminare, am mers sus, unde d[omnu]l I[liescu] mi-a dat câteva telegrame. Plec şi revin odată cu Afdrian] N[ăstase] şi Lică [Vasile Secăreş].

Am discutat despre [Sergiu] Celac (să i se spună că nu poate să rămână cu [Augustin] Buzura [la Fundaţia Culturală Română, pe care Celac încerca să o transforme, din postura de director adjunct, într-un minister mai mic de externe, lucru care La determinat pe Buzura să îi solicite domnului Iliescu să aleagă: ori el, ori eu!] la Fundaţia Culturală Română) şi [Mihai] Chiţac (pensionat, căci nicăieri nu va putea îndeplini o misiune de ambasador).

Colonelul [SPP?] mă abordează (înaintea intrării lui Adi şi Lică la domnul Ifliescu]) să-mi spună discret că ei au stabilit un canal cu americanii (Ross) şi că ar fi lucruri interesante rezultate de aici:

1. administraţia [George H.W.] Bush şi-ar fi dat seama că:

a. domnul I [liescu] este cinstit, şi

b. în iunie nu avea altă şansă, deoarece Armata nu a acţionat;

2. ei ar saluta faptul că, înaintea unor iniţiative de-ale noastre, să-i consultăm neoficial pe ei mai întâi;

3. solicitarea noastră de aparatură de comunicaţii de la ei i-a convins că nu ne temem de ei.

O colaborare pe linie de pază a fost pusă la punct, din spusele colonelului Dumitru, şi cu vest-germanii.

Coborâm la Lică, unde, conform obiceiului, au venit S [everin?] şi Dfijmărescu?]. Deci, ei, Lică, Dan [Mircea Popescu], Adrian Năstase, eu şi Victor Dimitriu. Principala problemă: existenţa unei structuri – în cadrul Ministerului

de] I[nterne] – înfiinţată de Gelu Voicanf-Voiculescu], care s-a implicat în viaţa politică, participând (negativ) atât la campania electorală, cât şi la evenimentele din iunie. Aparent, şi [Emil] Cico Dumitrescu, şi Adrian Sârbu erau legaţi de ea în acele momente...

Se pare că au existat şi rapoarte semnate de [Mihai] Chiţac, legate de activitatea acestei structuri, care au circulat relativ necontrolat. Ca atare, se pare că afară se ştie şi se aşteaptă reacţia noastră. Personal, opinez că, atunci când eşti muşcat de şarpe, nu aştepţi cu speranţă că poate scapi, ci îţi tai mâna cât mai repede cu putinţă! Riscurile trebuie reduse la minimum cât mai repede, altfel e sinucidere curată.

în legătură cu vizitele peste hotare, am reuşit – împreună cu Adrian [Năstase] – să mutăm vizita în URSS în octombrie (în septembrie vor merge, pe rând, eventual Petre [Roman] cu [Anton] Vătăşescu, împreună cu grupul de specialişti economici). Oricum, la întoarcere, ruta va trece pe la Chişinău.

în legătură cu SUA, deşi am susţinut punctul de vedere al lui Adrian Năstase, că programul numai cu ONU, fără Washington, nu ar merita, nu am avut succes. Vrea să meargă, spunând că se va întâlni în particular cu Lester Brown la New York. De [John Edwin] Mroz [directorul EastWest Institute, unde am fost şi Lică, şi eu] a vorbit bine. A rămas ca decizia finală să fie luată odată cu venirea lui Mroz la Bucureşti.

Lică a afirmat că Lupoi ar fi fost surprins fugind de la Ministerul] [de] I[nterne] în noaptea de 13 iunie în maşina unui diplomat străin (est-european!?).

Luni, 6 august 1990, Cotroceni

Cum am sosit, am primit un telex de la MAE, care

conţinea scrisoarea lui [George H.W.] Bush, preşedintele SUA, pentru domnul Iţliescu], în care aprecia declaraţia noastră (care a ieşit foarte rapid) şi ne cerea să ne alăturăm rezoluţiei pentru soluţionarea situaţiei create de Irak prin invadarea Kuwaitului.

Am prezentat-o, împreună cu un proiect de răspuns, la întâlnirea de program. Răspunsul era scurt şi demn, fără a sublinia că am face un serviciu americanilor. La terminarea şedinţei, i l-am trimis lui Adrian [Năstase], care mi-a spus că a ţinut seama de el, lucru pe care nu ar fi avut timpul fizic să îl facă, deoarece răspunsul MAE a venit foarte repede (în timpul discuţiei cu [Rodica] Beclean şi cu Lică [Vasile Secăreş] pentru emisiunea TV). Această variantă avea două hibe:

1. avea „balast", repetând declaraţia noastră iniţială (care era deja cunoscută); şi
2. se încheia destul de „ploconitor".

Explicându-i aceste două lucruri domnului I [liescu], acesta i-a cerut prin telefon lui Adrian Năstase să modifice proiectul corespunzător.

Ajuns în birou, Adi mă sună să-mi explice pentru ce finalul nu trebuia să conţină formula expresă a sacrificării intereselor noastre economice cu Irakul pentru respectarea dreptului internaţional (pe care o aveam noi, în încheierea proiectului nostru de răspuns).

Practic, era vorba de o ofertă irakiană de ultimă oră, de suplimentare a livrărilor de petrol, în contul datoriei externe faţă de noi, ofertă în valoare de 65 de milioane de $. Eu aflasem încă de la [Constantin] Ene înainte (cu care convenisem textul final) că cei de la Comerţ aveau pe unul, Stoica, pregătit să zboare în Irak şi să încheie afacerea.

Eram deci între ciocan şi nicovală: ori renunţam şi ne

puneam câteva „bile albe” cu americanii, ori ne băgăm şi intram într-o situaţie mai grea decât cea de pe 13-15 iunie, ştiută fiind scrupulozitatea monitorizării americane în asemenea situaţii. Eu preferam prima variantă, fără discuţie.

Explicându-i din nou situaţia domnului I[liescu], am reuşit oprirea emisarului nostru special, scenariul agreat fiind:

1. comunicarea azi irakienilor că acceptăm şi
2. comunicarea mâine că, dată fiind rezoluţia de sancţionare, temporizăm executarea, până la clarificarea situaţiei.

Am avut din nou o discuţie cu Adi, care mi-a explicat că, din punct de vedere tehnic, legal şi comercial, noi suntem „beton armat” în cazul în care încheiem afacerea (irakienii ne presau să o facem astăzi sau să o lăsăm baltă cu totul). Eu însă eram de părere că „tehnicalităţile” nu contau în faţa impresiei generale că voiai să trişezi (dăduseşi deja o declaraţie, aveai scrisoarea lui [George H.W.] Bush, erai şi preşedinte al Consiliului de Securitate [al ONU] pentru luna în curs [august 1990] şi ştiai că se pregătesc sancţiuni).

Am mers încă o dată sus şi am argumentat punctul de vedere al lui Adi, domnul I [liescu] spunând să încheiem afacerea, dar să avem argumentaţia în apărare pregătită.

îi comunic lui Adi răspunsul, arătându-i astfel că nu aveam un parti-pris. Iar el, ca să-mi demonstreze acelaşi lucru, îmi spune că, la o nouă discuţie cu grupul lui de experţi, şi-a însuşit punctul meu de vedere!? Respectiv, amânarea încheierii contractului până după rezoluţia de sancţionare, a cărei formulare ne va orienta decisiv dacă să încheiem sau nu afacerea.

(între timp, răspunsul pentru Bush fusese semnat în formula convenită cu acest... stilou, cu care scriu rândurile de faţă.)

îi comunic acest lucru domnului I [liescu], înainte de întâlnirea cu [Vlăduţ] Nisipeanu, de la 17.30.

în timpul întâlnirii, însă, [Anton] Vătăşescu arată că fără acest nou contract (acum irakienii sporiseră cantitatea livrabilă la 150 de milioane de dolari), ne prăbuşeam etc. Lucru pe care domnul Ifliescu] mi-l comunică oarecum partizan. Pe drum spre cabinet, reuşesc să îi mai comunic că monitorizarea americană – inclusiv blocada navală – va fi foarte strânsă şi că oricum nu aveam şanse să importăm petrolul acela, dacă rezoluţia interzicea acest lucru. Cu asta, ne-am luat rămas-bun, domnul I[liescu] urându-mi... „odihnă plăcută". Coborând, le-am spus punctul meu de vedere lui Dan [Mircea Popescu], [Adrian] Severin şi [Liviu] Mureşan, care urcau pentru şedinţă, rugân- du-i să-l apere în continuare cu Licã. Sper sincer să o fi făcut.

în timpul discuţiei cu [Vlăduţ] Nisipeanu, domnul Ifliescu] mi-a povestit cum:

1. [Ion Mihai] Pacepa şi [Nicolae] Pleşiţă l-au turnat pe el şi pe [Dumitru] Popa (fostul primar [al Bucureştiului]), cum că-l bombăniseră pe Kim [Ir Sen] în timpul vizitei din Coreea (Ceauşescu i-a apostrofat în Mongolia pentru ieşirea din rând!?);
2. faptul că unii securişti lăsau special urme, ca să ştie că era urmărit;
3. discuţia cu Elena Ceauşescu în avion, la revenirea în ţară, care a pus capac.

7-21 august 1990

Concediu de „odihnă". Pe 10, vineri, am plecat de la

mare la Văratec în urma unei întâmplări care îi implica pe Geta şi pe Relu. Acolo, la Văratec, am întâlnit-o pe Maria Bălan, fosta mea colegă de grupă din facultate, devenită călugăriţă la Agapia.

Sâmbătă, 18 august, au venit şi Dan [Mircea Popescu], [Adrian] Severin şi Lică [Vasile Secăreş], cu familiile. Acolo am discutat problema reorganizării serviciilor speciale şi de ordine, precum şi a Consiliului Securităţii Naţionale, pentru care vor trebui să lucreze conform unei diviziuni stricte şi riguroase a muncii.

Miercuri, 22 august 1990, Cotroceni

Dimineaţă, între 9 şi 10, l-am vizitat pe Lazăr [Vlăsceanu] pentru facultate. La 10 i-am primit pe chinezi, pentru stabilirea unei întâlniri între 10 şi 12 septembrie.

La 10.30, am fost la ADIRI [Asociaţia de Drept Internaţional şi Relaţii Internaţionale], unde am luat cuvântul la dezbaterea lui [Mircea] Maliţa privind Europa. Am fost „uns” la loc şef de secţie (Dezarmare) la ADIRI.

Joi, 23 august 1990, Cotroceni

Lucruri curente. Principala chestiune – articolul din *Adevărul* (interviul luat de Darie Novăceanu lui [Nicolae] Militaru şi [Silviu] Brucan). Cei de la BBC ne-au sunat de două ori pentru reacţie. Petre [Roman] (pe care l-am vizitat pentru bursa Getei) mi-a spus că el nu se poate ocupa de problema asta, dar opinează că domnul I[liescu] să ia poziţie imediat. Am transmis acest mesaj domnului Iliescu, adăugând că sprijin ideea. între 12 şi 14, la Universitate, pentru o discuţie cu Lazăr [Vlăsceanu] privind facultatea noastră.

Vineri, 24 august 1990, Cotroceni

Dimineaţă, am vorbit cu domnul Ijliescu] la telefon, care se odihnea la Sinaia şi care mi-a spus că cei doi autori sunt infatuaţi, confirmând „teoria complotului", jignesc Armata şi acreditează neadevăruri. M-a invitat să îl însoţesc a doua zi pe Adrian Năstase, care vine acolo cu o delegaţie irakiană, prilej cu care să lucrăm un pic şi pe răspunsul lui dat ziarului *Adevărul,* în nume propriu.

Din 22, au reînceput problemele la Universitate. Forţele de ordine reuşesc – din ce în ce mai greu – să refacă ordinea seară de seară (respectiv, asigurarea circulaţiei autovehiculelor).

Sâmbătă, 25 august 1990, Sinaia

Am fost chemat de domnul I[liescu], ca să lucram la răspunsul său pentru Brucan şi Militaru. Am plecat dimineaţă cu [Vlad-Vladimir] Galin, însoţindu-i pe Adrian Năstase cu trimisul special al lui Saddam Hussein şi cu ambasadorul irakian.

Ajunşi, am intrat direct în discuţii. Mesajul lor: România are o situaţie similară Irakului (grea şi rea, în raport cu americanii). Să ne pronunţăm împreună împotriva americanilor şi relaţiile noastre bilaterale vor „exploda" pozitiv, mai ales în folosul României. Concret, ajutor pentru ei la ONU [unde deţineam preşedinţia Consiliului de Securitate, până la sfârşitul lunii august] – prin opunere deschisă iniţiativelor SUA –, precum şi livrări de alimente şi medicamente către ei, deoarece au mare nevoie. Domnul I [liescu] a spus că situaţia noastră nu ne permite să mergem contra curentului. Fin, a lăsat să se înţeleagă, şi a şi îndemnat în acest sens, că singura soluţie ar consta în

retragerea din Kuwait. S-a cerut înţelegere pentru revenirea românilor din Irak acasă. Ei au spus că nu ne pun piedici, dar rezilierea contractelor atrage după sine consecinţe. Relaţiile bilaterale vor trebui amplificate, dar după depăşirea momentului actual.

Pe urmă, domnul I [liescu] mi-a spus că americanii, apreciind poziţia noastră, s-au interesat discret de pierderile noastre, pe care le-am comunicat prin Traian Chebeleu, trimis în SUA şi primit de [Lawrence] Eagleburger [adjunctul secretarului de stat american]. Am susţinut această linie, recomandând să nu facem publice pierderile noastre, aşa cum procedează bulgarii (ulterior, Adrian Năstase s-a angajat faţă de irakieni că vom cere public despăgubiri la ONU).

Am luat apoi masa cu Adrian Năstase şi cu irakienii. Personal, le-am spus că americanii vor căuta războiul cu orice chip. Indirect – prin exemplul Ceauşescu le-am sugerat ce rău este când nu se evaluează consecinţele unei acţiuni internaţionale!?

Apoi am revenit la vila domnului Iliescu, unde am stat un pic la taclale şi ne-am apucat de treabă, discutând mai întâi Belgradul. Apoi, eu am scris, după dictare, pe laptopul meu personal cumpărat în SUA, răspunsul pentru ziarul *Adevărul* (care urmează să fie publicat marţi). în legătură cu aceasta, domnul I [liescu] a spus că atunci, în primele ore, venirea lui Militaru a atras răceala militarilor (acesta observând-o, a şi spus că voia să meargă acasă, dacă era nevoie ca el să fie scos de acolo!). Apoi domnul I[liescu] a spus că regreta faptul că, atunci când, stresat de evenimente, [Ştefan] Guşă a capotat, nu l-a pus la Apărare direct pe [Victor] Stănculescu, dar, pe de o parte, nu ştia dacă Stănculescu avea experienţa de comandă necesară,

iar, pe de alta, dacă nu i se va reproşa şi lui (ca şi lui Guşă) Timişoara.

Pe parcursul după-amiezii şi al serii, domnul I [liescu] a fost sunat de P[etre Roman] în legătură cu Piaţa Universităţii. Domnul I [liescu] se înnegura de fiecare dată, fără să îşi piardă însă cumpătul. S-a stabilit chemarea în ţară a lui [Alexandru] Bârlădeanu şi [Dan] Marţian, pentru o sesiune specială a Parlamentului, pe 30 sau 31 august 1990.

Seara, am fost reţinut la cină cu [Vlad-Vladimir] Galin, cu care venisem.

Duminică, 26 august 1990, Cotroceni

Dimineaţă, la Cfotroceni] pentru chestiunile de protocol şi la Şcoală, pentru înscrieri. Apoi, la ora 14, cu Adi [Năstase] la ambasadorul irakian, la dejun.

Luni, 27 august 1990, Cotroceni

O zi plină cu nimicuri, dar cu multă alergătură. Tanti Margareta [mătuşa mea], Casa de Mode, *Adevărul,* ADIR1. Am predat răspunsul domnului I[liescu] la *Adevărul.* Seara, recepţie la uruguayeni.

Marţi, 28 august 1990, Cotroceni

Colonelul Mureşan a venit să vorbească cu L. Cugler cu mine pentru posibila Academie de Poliţie. Am făcut interviul la Taniug. La 11, au venit pentru o discuţie [Constantin] Cheşculescu [fost coleg de facultate], Adrian Severin [?], Victor Dimitriu, Liviu [Mureşan?], Dan [Mircea Popescu], Lică [Vasile Secăreş] şi Gabi Tudor. împreună au pus la punct detaliile unui *business plan,* iar Cheşculescu şi-a expus poziţia de întreprinzător în România.

Miercuri, 29 august 1990, Cotroceni

Am lucrat la cuvântul domnul Ifliescu], pe care îl va rosti mâine, la comemorarea a 50 de ani de la Dictatul de la Viena.

Laora 17.00,ammers cu Lică [Vasile Secăreş] şiDan [Mircea Popescu] să depunem o coroană din partea Preşedinţiei la Monumentul Eroilor.

Seara, cu Mihai [Bujor Sion], Liviu [Mureşan] şi A[drian] S[everin] am mers la d[oam]na [Christine] Valmy, la reşedinţă, americani de origine română. M-am enervat de câteva ori, abia mi-am revenit.

Joi, 30 august 1990, Cotroceni

Dimineaţă, am fost pe la Facultate şi la Fabrica Dâmboviţa. Felicia Meleşcanu (TVR).

La prânz, am intrat la domnul Ifliescu] cu Lică [Vasile Secăreş], Dan [Mircea Popescu] şi F[lorin] Vfasilescu] (?).

Eu am discutat chestiunea [Christine] Valmy [posesoarea unui imperiu cosmetic în SUA, de origine română] (Domnul I[liescu] îi scosese din program, dar eu l-am convins că e mai bine să-i primească într-o audienţă strict protocolară, spu- nându-i – cu efect – că ar trebui să se supravegheze, deoarece a căpătat un sentiment de repulsie la adresa americanilor) şi Iugoslavia.

Apoi, am participat la primirea trimisului special al emirului Kuwaitului, care a transmis un mesaj prin care ne cerea să ne menţinem linia adoptată (reflex al temerii că am fi aranjat ceva cu trimisul special irakian.

Vineri, 31 august 1990, Cotroceni

Dimineaţa, i-am primit pe Simi [Simion] Boncu şi pe

d[oam]na Cojocărescu. Apoi am fost la domnul I[liescu] pentru discuţia cu [Emilian] Manciur, întors din Iugoslavia.

Am fost apoi la Victor Babiuc, într-o chestiune personală.

La 12.30, primirea lui [Robert] Dole, cu alţi şase senatori americani, staff şi membri ai ambasadei. Cred că suntem pe un drum uşor ascendent cu americanii, cel mai probabil, din cauza poziţiei adoptate în legătură cu invadarea Kuwaitului.

Seara, masă la Casa Lido, cu George [Galloway] şi Bob Wylie.

Sâmbătă, 1 septembrie 1990, Cotroceni

Pe la ora 9, i-am dat lui Tbmic interviul pentru Taniug.

La 10, am intrat la primirea lui George Galloway şi Bob Wylie, împreună cu Lică [Vasile Secăreş] şi un domn Constantin, de la [Augustin] Buzura. Atmosfera a fost complet relaxată, chiar prietenească. Domnul I[liescu], în vervă, a făcut un rechizitoriu al sistemului comunist sovietic. 1968 a fost un an hotărâtor pentru URSS, Cehoslovacia, România şi Europa. în rău, deoarece:

1. în afară că a închis şansa restructurării sistemului (liberalizare, democratizare, eficientizare) din interior,

2. la noi i-a stârnit lui Ceauşescu apetitul pentru puterea absolută, oferindu-i, totodată, şi ocazia concretă de a începe (Congresul din 1969 – prima propunere).

C[eauşescu] era fascinat de Coreea de Nord (fiul lui Siaka Stevens [lider african], care trăise într-o societate primitivă şi îi mărturisise că nu ar fi putut trăi acolo, în Coreea, fusese caracterizat de Cfeauşescu] drept un... prost).

C[eauşescu] era complet incapabil să înţeleagă

cerinţele dezvoltării contemporane.

în ziua de 22 decembrie [1989], domnul I[liescu] era la Editura [Tehnică], [a coborât] la etajul doi, Ia [Ladislau] Hegeduş în birou, unde era un televizor. După ce a văzut ce se întâmplă, domnul I[liescu] i-a salutat şi a plecat spre TVR, cu câţiva colaboratori [I-a dus Mihai Bujor Sion cu maşina lui]. Acolo, recunoscut de lume, a fost împins în faţă. Apoi, fiind nevoie acută de organizare în haosul care domnea, i s-a cerut să se implice, să preia conducerea. Ulterior, prin capacitate şi autoritate, s-a impus.

Pe Petre [Roman] îl ştia de mic şi, apoi, ca specialist, căruia i-a publicat lucrări la Editura Tehnică.

La Cfomitetul] C[entral] a stat un pic. Alegerile libere erau solicitate de oamenii de afară. El a propus mai, ei martie, [fon] Caramitru – aprilie (de Paşti). A ieşit din clădire şi, la adăpostul unui TAB, s-a strecurat pe [strada] Oneşti, până în bulevard. Era însoţit de [Gelu] Voican[-Voiculescu] şi încă de altcineva. Au oprit un taxi, care i-a dus până la MApN. Apoi a mers la TVR. încă acolo, au mai fost sugerate nume pentru lista Consiliului Frontului. Episodul cu pulovărul. A confirmat episodul [Ştefan] Guşă-[Nicolae] Militaru (?).

Referitor la familia Ceauşescu, a spus că s-ar fi dorit un proces cum se cade. Erau însă deţinuţi la o unitate cu efective mici [Târgovişte], ameninţată de a fi atacată. S-a dat ordinul să reziste, iar, la nevoie, de lichidare a Ceauşeştilor. Coroborat cu teroristul prins, care a declarat că ei erau legaţi pe viaţă de C[eauşescu], s-a hotărât (el, Petre, [Gelu] Voican[-Voiculescu], [Silviu] Brucan, [Dumitru] Mazilu, Cazimir [lonescu]) să fie judecat şi executat cât mai rapid cu putinţă.

După interviu, am mers să ne întâlnim cu delegaţia pentru Belgrad: Adi [Năstase], [Mihai] Zisu, Napoleon Pop, Carmen [Firan, jurnalista], colonel Dumitru [Iliescu], Sălăjan (translator), [Ion] Goriţă [MAE], [Emilian] Manciur ş.a. Au fost trecute în revistă problemele bilaterale şi ce ar putea sârbii să ridice în discuţii.

Vizita în Iugoslavia

Luni, 3 *septembrie 1990, Belgrad*

Dimineaţa, am mers mai întâi la serviciu – unde nu se deschidea fişetul şi nimeni nu ştia de paşaportul meu apoi la Facultate, unde se dădea proba scrisă, eliminatorie. Apoi, la aeroport. La 11.30 am decolat cu Boeingul 707. Eu am stat în al doilea salon cu Carmen Firan [jurnalista]. Adi [Năstase] mi-a dat iniţiativa pe Balcani. Am întrevăzut de la început potenţele ei şi i-a propus domnul I[liescu] s-o „vindem" cât mai activ, în cât mai multe locuri (în convorbirile oficiale, la Institut, la conferinţa de presă). S-a acceptat.

Sosirea a avut loc în circa o oră. Am coborât după domnul I[liescu], Adi, [Mihai] Zisu şi [Napoleon] Nini Pop. La scară, ne aşteptau Borisav Jovic [preşedintele Iugoslaviei] cu alte persoane. Am făcut cunoştinţă (pentru prima dată în protocolul de stat, domnul preşedinte şi-a prezentat singur delegaţia). Apoi, imnurile şi trecerea în revistă a gărzii de onoare. între timp, noi am mers la maşinile indicate, în care eram aşteptaţi fiecare de omologul său.

Pe drum am discutat de vizitele mele anterioare şi mi-
am ' >
exprimat dorinţa de a vizita Institutul [pentru economie şi

politica mondială] (lucru aranjat pentru a doua zi, la ora 16.00).

Ajunşi la Palatul Dedinje (construit – în stil bizantin – pentru familia regală, într-un parc pe o colină), am servit o băutură cu BJ [Borisav Jovic?] şi am intrat în cameră. Am luat masa şi am plecat la Avala (un munte lângă Belgrad), pentru a depune o coroană de flori la Eroul Necunoscut.

Apoi am revenit în oraş şi am mers la Palatul Federaţiei, pentru discuţii. Delegaţia noastră oficială a constat în nouă oameni: domnul I[liescu] Adrian Năstase, [Mihai] Zisu, [Napoleon] Pop, [Florentin] Cârpanu [directorul COMTIM, prefect de Timiş], Luchin [Milenco] (preşedintele sârbilor din România], [Emilian] Manciur, ambasadorul, Carmen Firan şi cu mine. Discuţiile le-a deschis Bforisav Jovic?], care, după mulţumirile pentru vizită, i-a dat cuvântul domnul I [liescu]. Temele mari din expunerea noastră au fost:

1. semnificaţia vizitei în Iugoslavia;
2. bunele relaţii de până acum şi baza lor;
3. experienţa lor, începutul nostru;
4. revoluţia şi procesul politic de la noi;
5. violenţa şi anarhia; priorităţile economice;
6. relaţiile bilaterale.

Borisav a mulţumit, arătând că Iugoslavia a fost cu noi de la început şi că, actualmente, face obiectul unei campanii de dezinformare. Apoi a prezentat situaţia curentă din Iugoslavia. în
momentul acela se decidea organizarea Iugoslaviei. Apoi, s-a referit la minorităţile de la noi (sârbii şi croaţii). Referitor la Balcani, a recunoscut poziţia importantă a României, care nu are conflicte cu nimeni. A făcut referire la colaborarea noastră pe linie externă şi la situaţia din

Golf.

Domnul I[liescu] a rostit un scurt cuvânt de închidere. Apoi am revenit la reşedinţă, ne-am schimbat pentru recepţie şi am revenit în aceeaşi clădire. Am intrat, am cunoscut oaspeţii sârbi, am luat un *drink* şi am trecut la masă. S-au rostit cele două toasturi. După, am revenit la reşedinţă. Colonelul Constantinescu, care nu avea unde sta, a „dormit" în antecameră.

Marţi, 4 septembrie 1990, Belgrad

Dimineaţa am luat micul-dejun, în aceeaşi formaţie. S-au comentat afirmaţiile lui [Silviu] Brucan făcute la Viena, în urma răspunsului preşedintelui la interviul lui şi al lui [Nicolae] Militaru.

La 10, am plecat cu Adrian [Năstase] la Ministerul lor de Externe (domnul I[liescu] se întâlnea cu prim-ministrul sârb, Ante Markovic, un om hotărât, bun gospodar, la ora 9.00. Budimir Loncar, ministrul lor de externe [croat], este un tip rece, spre 70 [de ani], mi-a făcut impresia, care vorbeşte cumpătat şi încet, cu gesturi măsurate. Un om cu mare experienţă, o „vulpe bătrână" într-ale diplomaţiei, care reuşeşte performanţa de a fi menţinut în funcţie de toţi preşedinţii care se schimbă, asigurând astfel coerenţa politicii externe a unui stat serios, confruntat cu ambiţiile individuale ale republicilor care îl compun).

El a propus o agendă în patru puncte: Balcanii, CSCE [Conferinţa pentru Securitate şi Cooperare în Europa – precursorul OSCE], Golful şi Mişcarea de Nealiniere. La primul punct, i-au interesat declaraţiile Forumului Balcanic pentru Securitate şi Cooperare, detalii pe care le-a furnizat Adi, eu completându-1. Apoi am ridicat chestiunea întâlnirii miniştrilor de externe ai ţărilor balcanice din

octombrie, de la Tirana, stabilindu-se:

1. întâlnirea experţilor la Bucureşti, în săptămâna următoare,

2. convingerea albanezilor să redacteze şi să circule documentul de lucru înainte de reuniune,

3. preluarea – de România – a organizării întâlnirii miniştrilor de externe din ţările balcanice la ONU şi

4. acceptarea ideii ca Italia (şi Ungaria) să obţină statut de observator, condiţionat însă – propunerea lui Adrian – de reciprocitate pentru noi la Pentagonală [Italia, Austria, Cehoslovacia, Polonia, Ungaria] (idee acceptată de iugoslavi).

Referitor la CSCE, ideile au fost următoarele:

1. ONU să sprijine CSCE;
2. întâlniri regulate ale miniştrilor de externe;
3. crearea unui parlament general european;
4. recunoaşterea decalajelor de dezvoltare economică între diferitele zone ale Europei;
5. Parisul – prima fază a Europei post-Război Rece.

Pe ei îi frământau patru mari probleme:

1. nivelul diferenţierilor dintre republici,
2. probleme sociale din Europa de Est,
3. Uniunea Sovietică şi
4. blocurile politico-militare.

în ce priveşte Golful, priorităţile noastre sunt similare. La pierderi ei au, se pare, dublu decât noi. Obiectivele lor erau:

1. să-i convingă pe irakieni să nu agraveze suplimentar situaţia,
2. să evite confruntarea militară.

Ca preşedinţi ai Mişcării de Nealiniere, au primit mandat să încerce o mediere în conflict, pe care l-au

refuzat însă, din lipsa marjei de manevră.

Nealinierea în sine a fost tratată puţin şi în trecere, ridicând chestiunea noii ei identităţi şi a unui nou rol în marile transformări actuale.

în discuţii, ei au ridicat şi chestiunea unui telefon roşu, pentru consultări curente.

Discuţiile au durat vreo două ore, după care am revenit la reşedinţă, de unde am plecat la dejunul dat de [Slobodan] Milosevic, preşedintele Serbiei.

Acesta este un om autoritar, obsedat de ideea „sârbismului", sârbilor şi Serbiei (le-a menţionat şi în toast, şi în discuţiile anterioare cu domnul I[liescu]), care ştie însă şi să fie foarte plăcut şi persuasiv, pe chestiunile pe care le cunoaşte. Se pare că nu a reuşit să scape de educaţia marxistă...

în răspunsul său, domnul I [liescu] s-a referit doar la Serbia, întrebându-l de situaţia Federaţiei abia după. Milosevic are însă dreptate când spune că Slovenia şi Croaţia doresc o confederaţie, deoarece ar avea astfel numai avantajele, nu şi obligaţiile dezvoltării lor mai mari. Milosevic a spus că cine nu vrea să stea în Federaţie e liber să o părăsească. Referitor la Croaţia, acolo, din cinci milioane, unul este de sârbi, iar în Kosovo, din două milioane, un sfert sunt sârbi, dar Milosevic a vorbit despre necesitatea creşterii numărului acestora.

După prânz, am făcut o mică vizită pe jos pe o stradă comercială din centru, iar apoi am mers cu Adi Năstase la Institut, unde ne-am întâlnit cu Edita [Stojanovic], vechea mea prietenă, cercetătoare la Institut şi cu directorul. Am constatat că, pentru ei, Balcanii nu mai prezintă interesul din trecut.

Am revenit la reşedinţă. Seara, am mers la alt Palat din aceeaşi incintă, unde au avut loc convorbirile finale ale delegaţiilor mari. Fiecare ministru român a făcut o prezentare (Nini Pop şi Adi) privind conţinutul discuţiilor, completată

apoi de sârbi. Cei doi preşedinţi au tras apoi concluziile – pozitive şi încurajatoare – ale vizitei. Jovic a spus două lucruri importante:

1. în domeniul politicii externe, soarta noastră este identică;

2. în domeniul politicii naţionale, ei vor asigura reciprocitate în tratamentul românilor.

A urmat apoi dineul de adio, revenirea la reşedinţă, unde am luat toţi un coniac în sufrageria lui Adrian, după care am mers la culcare (cei doi preşedinţi s-au retras pentru un *tête-à-tête* de vreo 20 de minute. Basarabia [?].

Miercuri, 5 septembrie 1990, Belgrad

Dimineaţă (6 şi 7), am făcut o „radioascultare" (Europa Liberă şi BBC), pentru conferinţa de presă de la ora 9.00. Apăruse ştirea că domnul Ifliescu] ar fi protestat împotriva războiului economic practicat de SUA contra României!?

La puţin timp, m-a sunat Lică [Vasile Secăreş] de la Bucureşti, complet zdruncinat de această ştire (comunicată de [Cornélius] Roşianu cu o seară înainte la TVR). Petre [Roman] era foc. Voia să ştie ce şi cum se întâmplase şi să-l omoare pe Roşianu, nu alta. Voia sânge.

Până la dejun şi în timpul lui, am lămurit lucrurile. Se pare că Firan [Carmen] i-ar fi „brifuit" pe toţi (Rompres, Radio, TVR) cu ştirea respectivă – ce se discutase cu [Ante] Markovic, dar Dumnezeu ştie în ce context, iar Roşianu a „coafat-o" şi a ieşit ce-a ieşit... O muncă migăloasă şi tenace se duce dracului într-o clipită, ca

urmare a unei greşeli tâmpeşti, provocată de lipsa de profesionalism politic a doi oameni...

S-a stabilit, pentru corectare:

1. Domnul preşedinte să corecteze informaţia în cadrul conferinţei de presă de la Belgrad (lucru pe care La făcut foarte bine. Dacă nu eram atent să observ că ai noştri... nu mai filmau, o scăpăm...).

2. Tot dânsul să dea un interviu – pentru intern – în care să facă acelaşi lucru, urmând ca astfel să acopere ambele canale, intern şi extern.

După conferinţa de presă, am aranjat ca Liviu Duma [Radio Actualităţi] să transmită înregistrarea pasajului respectiv la Radio Bucureşti, pentru difuzare. Nu s-a putut de la Belgrad, dar s-a putut de la Zagreb.

Am plecat apoi la aeroport – unde a avut loc ceremonia oficială – şi am zburat la Zagreb. în avion am avut o discuţie despre instinctul de proprietate.

Odată ajunşi, am plecat cu limuzinele la Palatul de Reşedinţă, unde, după câteva minute de tras sufletul, am intrat în discuţii. [Franjo] Tudjman [preşedintele croat] a zbârcit-o de la început, răspunzând evocării vizitei domnului I[liescu] din 1947 că el, Tudjman, nu a contribuit la edificarea socialismului în România, în contrapartidă faţă de domnul Iliescu!? S-a referit la Croaţia şi la anticomunism, lăsând impresia unui moş încăpăţânat şi arţăgos. îl interesau legăturile directe cu România (lui Adi [Năstase], unul din anturaj i-a „sugerat" invitarea lui Tudjman la Bucureşti!?). Domnul I[liescu] a menţinut, în mic, linia obişnuită (importanţa vizitei în Iugoslavia şi particularităţile revoluţiei române, Balcanii şi Bfasarabia?]).

Am trecut apoi în altă cameră, pentru prânz, după care am vizitat Muzeul Mimara (colecţiile unui negustor şi restaurator de artă). Foarte frumos şi prezentat cu gust. Apoi la aeroport şi spre casă. Pe pistă, la aterizare, am stat douăzeci de minute pentru interviul lui... Roşianu (pe care, dacă nu-l „controlam", ne-ar fi băgat din nou în cofă pe toţi!?). La întâmpinare, Roman tropăia de nerăbdare.

Joi, 6 septembrie 1990, Cotroceni

Briefing pe domnul [Ion] Raţiu, la petrecerea cu nemţii.

Facultate şi întâlnirea cu domnul I[liescu] privind vizita în Japonia [pentru încoronarea noului împărat, Akihito], briefin- gul cu probleme interne, din lipsă de alte chestiuni. Seara, invitat (cu Gabi Tudor) la recepţia dată de bancherii nemţi la Inter (Frankfurt Bucharest Bank).

Vineri, 7 septembrie 1990, Cotroceni

Dimineaţa, am fost cu Lică [Vasile Secăreş] la Lazăr. 10.00, primirea nemţilor. Bună, pentru că au oferit idei pentru organizarea producţiei mici şi mijlocii, în optica bancherilor.

12.00. Rămas-bun al ambasadorului ungur. Un om de lume, deşi masiv. Domnul I [liescu] i-a arătat nemulţumirile noastre faţă de ultimele declaraţii şi s-a oferit să discute personal cu [Árpád] Göncz [omologul său ungur],

13.00. Radu Câmpeanu ([Ionel] Săndulescu, Lică şi Dan [Mircea Popescu]). Pleacă la francezi. Voia şi nişte

angajamente (TV, consiliile locale, investiţii, ziare etc.) pentru deblocarea situaţiei faţă de noi. Briefingul meu privind chestiunile externe rezultate în urma vizitei din Iugoslavia.

16.00. Xu Lian, secretar la ambasada chineză, care s-a interesat de vizita în Iugoslavia. Cu acordul anterior al domnului I[liescu], i-am oferit aprecierea oficială.

17.00. [Corneliu] Coposu, [Gábriel] Ţepelea, [Ion] Diaco- nescu. Toată discuţia nu a fost decât cu reproşuri reciproce pentru lucrurile trecute (28-29 ianuarie, 13-15 iunie etc.). Nişte oameni în vârstă încăpăţânaţi. *Nofuture...*

19.00. Ambasadorul Braziliei. Act simbolic de prezenţă (şapte minute), cu ocazia Zilei Naţionale.

Sâmbătă, 8 septembrie 1990, Cotroceni

Dimineaţa am mers la domnul Ifliescu] să-l întrebăm dacă să particip la întâlnirea cu Comisia de Investigaţie (Radu Timofte, [Doru Viorel] Ursu, Virgil [Măgureanu], [Victor] Babiuc, Lică [Vasile Secăreş], Dan [Mircea Popescu], procurorul de la Olt, [Gheorghe] Robu, [Dan] Marţian, [Alexandru] Bârlădeanu). Mi s-a spus că nu se vor discuta probleme externe, iar Lică şi cu mine am fost luaţi la rost pentru că nu-l utilizam pe... Mihai [Bujor Sion, copilul domnului I[liescu] de suflet, înfiat după dispariţia tragică a părinţilor lui, într-un accident de avion la Sibiu]. întreaga poveste, complet gratuită, m-a mâhnit şi m-a întristat.

Luni, 10 septembrie 1990, Cotroceni

Dimineaţa, până după prânz, am fost la Facultate,

pentru examenul de admitere. După aceea, am revenit la Cotroceni, unde, în cercul consilierilor, am dezbătut problemele ce urma să le discutam cu domnul I[liescu]. Concluzia majoră a analizei a fost că agenda şi informaţiile preşedintelui nu se încadrează într-un circuit strict. Oricine poate interveni pe parcurs fără ca noi să avem practic habar, apărând astfel ulterior probleme „din senin". Lică [Vasile Secăreş] a argumentat necesitatea recâştigării iniţiativei prezidenţiale. Am propus, la sfârşitul săptămânii, o emisiune de 15 minute, intitulată Agenda Prezidenţială. La un moment dat, a trebuit să plec, ei rămânând, însă numai Lică a reuşit să îl vadă pe preşedinte, pe fugă, după primirea lui Răzvan Theodorescu.

Marţi, 11 septembrie 1990, Cotroceni

Dimineaţa, ca şi ieri, examen. La prânz, primire la Preşedinte, unde, cu Lică [Vasile Secăreş], Dan [Mircea Popescu], [loan] Talpeş şi [Emilian] Manciur am discutat: delegaţia şi călătoria la Tokio (eu l-am propus pe Petru Rareş), problema Raportului Comisiei Parlamentare (Sergiu Cunescu, ţărănistul şi liberalul încearcă să torpileze, pentru a-l întârzia – 17.09 – în timp pentru Consiliul Europei). Am discutat agenda pe săptămâna asta şi pe cea viitoare (în principiu), apoi ieşirea preşedintelui la TVR *(punch-u*| să fie Raportul Comisiei).

După-masă (16.00), împreună cu Lică l-am primit pe consilierul pentru ştiinţă, învăţământ şi cultură al premierului moldovean [Mircea] Druc. I-am spus că:

1. noi îi sprijinim, dar din linia a Il-a, deoarece, pe de

o parte, nu vrem să ne creăm probleme cu ruşii, pe de alta, nu vrem să le dăm apă la moară ungurilor;

2. în faza actuală, greul cade pe umerii lor:

3. să se ferească de provocatori, care, forţând lucrurile, le vor compromite;

4. avem o ocazie istorică, pe care nu avem voie să o ratăm, trebuie să procedăm inteligent, ca să nu mai poată ridica nimeni vreo pretenţie niciodată.

La plecare, din întâmplare, s-a întâlnit cu domnul I [liescu], care mergea la o întâlnire. I-a repetat ce tocmai îi spusesem şi noi.

Seara, cu Lică, Dan, Talpeş şi [Adrian] Severin, am fost la chinezi, la o masă. Vizita mea acolo este privită ca importantă. Lică i-a lecturat cu privire la importanţa raporturilor bilaterale. Adevărul e că, prin legătura noastră cu ei din ultimul an, am contribuit decisiv la depăşirea cu bine a „obstacolului" revoluţiei (în sensul incertitudinii cursului nostru politic extern).

în „Caţavencu" apare un atac la adresa lui Adi Năstase, cum că ar fi... homosexual!?

Miercuri, 12 septembrie 1990, Cotroceni

în sfârşit, după amânări repetate, am reuşit să am discuţia promisă cu colaboratorii, Cornel Codiţă, Gabi Tudor şi Mihai Bujor. Observaţiile lor s-au dovedit întemeiate şi folositoare. Materialul care va ieşi va servi – am ambiţia asta – drept bază orientativă pentru politica externă românească de acum încolo.

în jurul prânzului, au venit Adrian (TVR) (?) şi Răzvan Mateescu (?), pentru probleme personale.

La 12.00 am vorbit cu Mihai [Bujor Sion], care mi-a spus că lupta dintre Petre [Roman] şi preşedinte se

înteţeşte, mai ales pe ascuns. De vină sunt, se pare, ambiţiile şi nerăbdarea lui Petre. în plus, nu se ştie ce a discutat el [Petre] pe afară. Mai mult, după cum îmi spune Bob Wylie, afară, Petre este apreciat şi compătimit, totodată, pentru faptul că trebuie să se compromită în actuala echipă. Mihai mi-a spus – de la [Christine] Valmy – că [Robert] Dole l-ar fi calificat pe Petre OK, iar pe domnul I[liescu], *notso...*

Am avut apoi o discuţie cu [Aurel] Dragoş Munteanu [ambasadorul nostru la ONU], care ne-a spus că el avea un program foarte bun pentru domnul preşedinte la New York (inclusiv o primire la Casa Albă), dar că a fost stopat brutal de MAE. Devine de acum clar că MAE a acţionat, se pare, la ordinele exprese ale lui Petre (cât o fi contribuit şi [Adrian] Sârbu la asta?), să torpileze vizita domnul I[liescu] şi să o aranjeze, în schimb, pe a lui. în plus, cel puţin aşa se laudă Dfragoş] M[unteanu], Virgil [Măgureanu] este acum izolat la Washington şi doar el are relaţii nu numai cu americanii, dar şi cu occidentalii, în general. Dincolo de asta, cred că nu ne costă prea mult dacă am fi mai flexibili şi am muta accentul relaţiilor noastre cu SUA pe el. Măcar să vedem ce poate. Tot nu avem nimic de pierdut. Tot Aurel [Dragoş Munteanu] ne-a relatat că le-a spus liderilor că amândoi ar trebui să meargă în SUA, dar în ordinea firească: domnul I[liescu], apoi Petre, lucru care, se pare, nu i-a convenit lui Petre. Am mai discutat şi de sensibilitatea (negativă) a domnului I[liescu] la americani, Aurel spunând că el va şti să controleze lucrurile. Personal, din proprie experienţă, mă cam îndoiesc.

La ora 14.00, am mers la Capşa, la un *lunch* dat de consilierul de presă al ambasadei germane, [Klaus] Brambach. Am discutat mult despre revoluţie, dar şi despre relaţiile României cu Germania. în acest scop, i-am spus că toate analizele noastre indică necesitatea unor relaţii bune cu Germania. Singurul semn de întrebare ar fi dacă ei îi sprijină pe unguri, în privinţa Ardealului. Aici mi-a dat repetat asigurările cele mai ferme că acest lucru nu se va întâmpla niciodată. Şi nici ceilalţi occidentali nu o vor face, deoarece lumea a cam început să-şi dea seama că ungurii sunt o sămânţă de scandal (a citat retipărirea cărţii din anii ’40 la Budapesta, cu girul lui [Árpád] Göncz). A întrebat şi de poziţia domnul I[liescu] vizavi de Germania, pe care i-am evocat-o ca fiind favorabilă. Ne-am despărţit stabilind să păstrăm legătura.

Ajuns la Palat, l-am întrebat la telefon pe Larry Napper, consilierul ambasadei SUA, ce ştie despre preluarea de către Departamentul de Stat a minciunii radioului Budapesta cum că nu am fi respectat embargoul impus Irakului. Mi-a răspuns că a cerut explicaţii şi am rămas înţeleşi să rămânem în contact.

Apoi, cu consilierii, am discutat un pic despre Consiliul Apărării Naţionale, pe cale a se înfiinţa ([Victor] Stănculescu vrea [să fie] ca un fel de mână liberă pentru Armată, cu girul lui Petre). Am propus, şi s-a aprobat ca noi ([loan] Talpeş, Dan [Mircea Popescu] şi cu mine) să facem parte, nu din Consiliul propriu-zis, ci din Secretariatul acestuia (lucru rezolvabil prin regulament intern, care nu necesită aprobarea Parlamentului). Nu vom avea drept de vot, dar vom fi

prezenţi.

Joi, 13 septembrie 1990, Cotroceni

Dimineaţă, am fost la Lazăr [Vlăsceanu], care a vrut neapărat să vorbească cu mine. Ideea era să mă avertizeze că, „în târg", se doreşte şi se lucrează la îndepărtarea domnului I[liescu]. Chiar şi cei care îl mai sprijină s-ar întreba ce fac consilierii lui. Acuzaţia, pregătită de revista *Zig-Zag,* ar fi de complicitate la... genocid, întrucât blochează conştient judecarea militarilor care au tras în decembrie. în locul lui, s-ar pregăti venirea [regelui] Mihai.

Am revenit la Cotroceni, pentru a pleca din nou la ADIRI, unde am deschis lucrările grupului de studii privind „securitate internaţională şi dezarmare" (împreună cu ambasadorul Constantin Ene).

Ajuns înapoi la Cotroceni, am intrat un pic la [Ion] Raţiu (care era cu Lică [Vasile Secăreş]) şi am încercat – cu Ion [loan Talpeş] –, fără succes însă, să-i rezolvăm lui [Victor] Uţiu problema cu ministrul [Doru Viorel] Ursu.

Când a venit Adi Năstase, am intrat cu Lică la domnul I [liescu]. Adi a informat despre rezultatele vizitei la turci (foarte bune: ajutor alimentar, posibilitate de credit – 200 de milioane de dolari dorinţa de extindere a raporturilor bilaterale, frumoase posibilităţi economice, schimburi de vizite la cel mai înalt nivel ş.a.). Apoi am discutat câte ceva despre New York şi [interviul] TV de mâine. Domnul I[liescu], obosit şi flămând, a amânat discuţia pentru după-masă.

La 17.00, am mers la Lică (i-am cunoscut pe cei doi care îşi ofereau serviciile de *speech writer)* şi apoi la

domnul I[liescu], unde am aşteptat ieşirea lui Robu. Se pare că şi-ar fi exprimat disponibilitatea de plecare, forţat de atacurile din presă. Aparent, explicaţia stă în picioare, dar este oare şi reală? Mi-e teamă să nu fie expresia sindromului „şobolanului", care părăseşte nava înainte de furtună...

într-un final, am intrat la domnul I[liescu] (Lică, Manciur, [Ion] Madoşa, Răzvan, Valeriu, Florin Brătescu şi [Marius] Guran), unde am discutat îndelung despre interviul de a doua zi. Eu am fost de părere că domnul I [liescu] trebuie să îşi refacă imaginea publică, deoarece experienţa de până acum – a apariţiei la TV – a fost un fiasco. E vorba despre alegerea unui registru de probleme, care să răspundă preocupărilor momentului (Raportul Comisiei Parlamentare, nevoia de dialog, Balcanii), de umanizarea apariţiei şi de eliminarea răutăţilor tehnicienilor. Am abordat şi chestiunea priorităţii lui [Silviu] Brucan, în raport cu absenţa noastră de pe ecran. Apoi am ales locul interviului de a doua zi (în salonul de trecere).

Am revenit. Domnul I[liescu] a „aghesmuit" delegaţiile pentru New York şi Tokio, precum şi plecarea mea spre Bruxelles, în locul lui Lică [era vorba de un seminar pe securitate organizat de Misiunea SUA pe lângă NATO]. A venit şi Dan [Mircea Popescu] de la Guvern, unde s-a discutat despre creşterea preţurilor şi necesitatea pregătirii populaţiei.

Seara, la ora 21.30, am putut pleca, în sfârşit, acasă...

în cursul zilei, Mihai [Bujor Sion] mi-a spus că întâlnirea cu rabinul New Yorkului [Arthur Schneier] a ieşit

foarte bine. Larry Napper a intrat în criză când a aflat că domnul I [liescu] va merge la ONU, adăugând că el discutase altceva cu... [Adrian] Sârbul?

în cursul dimineţii, Lică a intrat cu [Eugen] Dijmărescu la domnul I[liescu], pentru a obţine schimbarea lui [Ion L] Brătianu (care s-a dovedit nu numai un balon gol, ci chiar o frână) de la Agenţia lui Petru Rareş, idee acceptată, după cum am înţeles din discuţia domnul Ifliescu] cu Petre [Roman],

Vineri, 14 septembrie 1990, Cotroceni

Dimineaţa am petrecut-o cu A[urel] D[ragoş] Munteanu, ambasadorul nostru la ONU, care a redactat drafturile celor două scrisori: una, scrisă de mână, în engleză, adresată de d[omnu]l Ifliescu] preşedintelui [George H.W.] Bush, a doua, de răspuns lui [Thomas R.] Pickering, stabilind că acesta să fie canalul de legătură personală cu SUA.

Au mai fost de rezolvat unele probleme legate de formalităţi, în perspectiva deplasării la Bruxelles.

După-amiază, am participat un timp la discuţia lui Lică [Vasile Secăreş] cu Talpeş şi Florin Vasilescu despre Consiliul Apărării. Dezbaterea punea faţă în faţă două şcoli de gândire:

1. cea care dorea ca planurile să încorporeze automat şi decizia de punere în aplicare;
2. cea care dorea ca ele să fie activate de un ordin expres.

Care a prevalat, nu ştiu.

Personal, apreciez că principala chestiune este cea a acceptării ideii ca Secretariatul să fie asigurat de

Preşedinţie. Acesta va fi astfel punctul obligatoriu de trecere atât în sus, cât şi în jos.

Seara, cina cu Bob [Wylie?] şi dr. Mock (?) la Capşa. A venit şi Geta. Bob mi-a spus că a mai stat de vorbă vreo două ore cu Petre [Roman], duminica trecută, şi că este absolut necesar să îl vadă pe domnul I[liescu],

Afurel] D[ragoş] Mfunteanu] ne-a sugerat că falia Petre/ domnul Ifliescu] pare mult mai adâncă decât ne-am putea închipui. Adevărul este că P[etre Roman] este un ambiţios nerăbdător, cu mai mult şarm personal la străini, beneficiind, în plus, de avantajul educaţiei acolo. Putem oare şti ce i s-a băgat în cap în toate vizitele şi întâlnirile la nivel înalt la care a participat peste hotare? Informaţia lui Bob („săracul, el este o victimă manipulată") pare foarte sugestivă.

Sâmbătă, 15 septembrie 1990, Cotroceni

Cum am ajuns, a trebuit să vorbesc cu Popov, consilier de la ambasada sovietică, care mi-a spus că luni vine la Bucureşti (pentru a participa la reuniunea ADIRI [Asociaţia de Drept Internaţional şi Relaţii Internaţionale]), [Vădim Valentinovici] Zagladin, consilierul de politică externă al lui [Mihail Sergheevici] Gorbaciov, care vrea să aibă o întâlnire cu domnul I[liescu] şi una cu mine.

Apoi am tatonat terenul pentru invitarea ambasadorului Germaniei [Klaus Terfloth] la un mic-dejun cu domnul I [liescu] săptămâna viitoare. La nemţi, *great excitement.*

în rest, am aşteptat până la 14.30 ca să fim prezenţi pentru agendă. Am facut-o în picioare, lângă birou, timp

de 30 de minute.

Seara, invitat la [Klaus] Brambach, consilierul de presă şi cultură al ambasadei RFG. S-a purtat extreme de bine. Era doar *a social caii.* Nu şi-a propus mai mult, doar ca să mă convingă de sentimentele lui antimaghiare. Am stat până pe la 1.30 noaptea...

Luni, 17 septembrie 1990, Cotroceni

Dimineaţă, mi-am rezumat comunicarea pentru Academie. Apoi am plecat la aeroport, să îl întâmpin pe [Vădim Valentinovici] Zagladin, omologul meu sovietic. Un om simpatic, uşor „voluminos", cu aerul unui consilier al ţarului. îi lipsea doar îmbrăcămintea de la Curte. Am discutat puţin despre Balcani, apoi despre ce i-a spus el lui [Horst] Teltschik (consilierul lui [Helmut] Kohl) – confirmând ostilitatea faţă de noi. Părerea lui este că nemţii vor deveni în scurt timp mai pozitivi faţă de noi. Om vide!

Apoi am mers la Academie, unde am ţinut comunicarea (care s-a potrivit ca nuca în perete, după două comunicări umaniste), apoi înapoi la Cotroceni.

Aici, la [loan] Talpeş, l-am întâlnit pe judecătorul [Corneliu Bădoiu?] care i-a judecat pe cei patru ([Emil] Bobu, [Ion] Dincă, [Tudor] Postelnicu şi [Manea] Mănescu), recursul Procuraturii în cazul lui Nicu [Ceauşescu], şi acum pe Iulian Vlad. A afirmat că:

1. Dincă l-a solicitat personal să-i spună ceva în legătură cu renumitul Plan „ZZ", dar că el nu s-a dus, iar altuia Dincă nu-i spune;

2. cu Nicu lucrurile s-au întâmplat aşa: a fost practic

în libertate patru zile, în mod ilegal. Pentru a nu se observa, a fost convocat, venind în civil şi intrând în sala plină de Poliţia Militară. A fost întrebat ce ar face dacă ar fi eliberat. A spus că s-ar interna la Griviţa. Atunci, s-a hotărât să fie spitalizat cu poliţist la uşă, aşa că, sub raport medical, totul îi este asigurat;

3. referitor la Iulian Vlad, a spus că nivelul lui de inteligenţă este acela al unui profesor de ţară. Generalii [loan] Moţ şi Vasiliu/escu (?) sunt cu mult mai deştepţi decât el;

4. bomba cu [Dumitru] Mazilu nu a putut fi sprijinită cu argumente convingătoare;

5. Ilie Ceauşescu nu are cum să fie tras la răspundere.

După, am mers la Lică [Vasile Secăreş], unde venise şi Lazăr [Vlăsceanu] şi am discutat chestiuni legate de Facultate.

Pe la 17.00 am fost din nou pe la Academie, pentru partea de ceremonial. Apoi la recepţia de la Casa Lido.

Marţi, 18 septembrie 1990, Cotroceni

O zi îngrozitor de încărcată. A trebuit să mă învârt ca un titirez, ca să fiu cu faţa deodată în toate părţile: serviciu, ADIRI, Cotroceni pentru discuţiile şi masa cu [Vădim Valentinovici] Zagladin, apoi din nou la ADIRI şi, pe urmă, la ziua naţională a chilienilor.

Cu Zagladin, discuţiile – consemnate într-o notă a convorbirii – au fost fructuoase. Principalele idei sunt:

1. interesul conducerii sovietice pentru situaţia de la noi;

2. marea deschidere şi flexibilitate a lor pentru promovarea, lărgirea şi punerea pe baze noi a

raporturilor reciproce, în special în domeniul economic;

3. raporturile proaste pe care le au cu ungurii;

4. propunerea de a ne furniza curent electric ca plată pentru curentul livrat de ei italienilor, care s-au angajat să pună pe picioare industria atomo-electrică din Ucraina (încercările cu ungurii au dat greş din cauza pretenţiilor acestora);

5. încurajarea de a ne asocia Pentagonalei [propunerea ministrului italian de externe, Gianni de Michelis, menită de a substitui astfel absenţa fostului Imperiu Austro-Ungar, drept contrapondere la Germania reunificată; făceau parte Italia, Austria, Cehoslovacia, Polonia, Ungaria] (a confirmat că italienii o fac pentru a-i izola pe nemţi), în scopul de a stabili, prin noi, coridorul teritorial care i-ar lega de italieni;

6. interes pentru Balcani şi Marea Neagră.

Miercuri-sâmbătă, 19-22 septembrie 1990, Bruxelles

Seminar NATO *(NATO Transformed),* la care trebuia să meargă Lică [Vasile Secăreş], care a fost însă reţinut pentru pregătirea vizitei la New York, seminar în care se urmărea identificarea unui nou rol european şi extraeuropean pentru NATO. Este cert că occidentalii nu sunt dispuşi să renunţe la Alianţă, în special americanii.

în raport cu noi, pluteşte o tăcere stânjenitoare. Atunci când, însă, am intervenit – şi am facut-o şi pertinent –, a existat interes, chiar dacă nu şi bunăvoinţă.

în rest, Bruxellesul este un oraş de case cu trei-patru etaje şi vile, uşor provincial faţă de alte capitale vest-europene. Vreme extrem de schimbătoare – atlantică –,

însă deprimantă, căci a burat mai tot timpul şi a fost relativ frig.

Călătoriile mult întârziate, în special la venire, şi pline de disconfort.

Luni, 24 septembrie 1990, Cotroceni

Iarăşi o zi haotică. La sosire, mă aşteaptă [Victor] Uţiu!? Apoi a mai venit Niţu, vărul domnului Ifliescu], şi Lorinţiu Pavel, de la Bistriţa, toţi pentru probleme personale.

Cei de la Externe duc clar o politică de boicot. A trebuit să intervin personal pentru Horică şi Niţu la [loan] Maxim [şeful personalului MAE], apoi pentru mine la [Gheorghe] Ţinea, care, la început, a fost obraznic, pentru ca pe urmă să devină mai cooperant.

între timp, am început lucrul la cuvântarea domnului I[liescu] la Council on Foreign Relations (direct în engleză). Am terminat-o abia seara târziu.

Acasă, seara, am vorbit cu Aggie [Kuperman], care mă căutase în legătură cu răspunsul venit de la Carnegie. Am rugat-o să vadă şi ei pe partea lor, care mai este situaţia cu invitaţia respectivă. Mi-a promis că o va face.

Marţi, 25 septembrie 1990, Cotroceni

Iarăşi o zi plină. De data asta, cu primiri la domnul preşedinte. Prima, la 9.30, ambasadorul Spaniei la micul-dejun. Discuţiile au fost pozitive:

1. i s-a mulţumit pentru ajutorul Spaniei în cadrul CEE [Comunitatea Economică Europeană];

2. a reiterat sprijinul şi înţelegerea Spaniei pentru noi în momentul actual, acţiune concretă;

3. a lăudat ocazia de a avea un astfel de contact cu conducerea română.

Miercuri, 26 septembrie 1990, Cotroceni

O zi ceva mai... omenească!? Deşi am primit diverşi oameni, pentru diverse probleme, desigur neprofesionale (doamna Stăncescu, care mi-a dat cărţi, domnul Jula, fost consilier MAE, pensionat, pentru reangajare, doamna Moise, pentru angajare la Parlament şi Driha, pentru valută în excursie). în plus, m-am interesat de situaţia şcolii Veronicăi.

Am avut însă o discuţie interesantă cu Sergiu Nicolaescu. El mi-a spus că-şi dăduse seama că [Vasile] Milea era implicat în ceva necurat, încă din vara trecută, când i-a dat o unitate de elită de lângă Ploieşti, să lucreze la ea. Când au început evenimentele la Bucureşti, Sfergiu] Nficolaescu], care se împrietenise cu comandantul, a solicitat deplasarea – împreună cu el – a unităţii în capitală, dar comandantul a refuzat. Oricum, a doua zi, pe 22 decembrie seara, S[ergiu] Nficolaescu] a reuşit să o aducă să apere TVR. Mi-a mai spus că, atunci când s-a comunicat sinuciderea lui Milea, el, aflat în Piaţa Romană, a crezut că totul s-a sfârşit.

în altă ordine, tot el mi-a relatat că Frontul a pierdut sindicatele, ai căror lideri ar fi fost cumpăraţi cu valută de Opoziţie. A apreciat că poate şti dinainte care lideri au fost cumpăraţi cu valută de Opoziţie (mi-a dat şi exemplul ameninţării – cu efect – pe care a practicat-o el la Braşov, spunând că va merge prin secţii cerând schimbarea actualilor şefi, dacă nu cooperează cu el. Şi... au cooperat).

Domnul I[liescu], cu care am intrat la interviul

pentru Vocea Americii, era agasat şi îngrijorat de luarea de poziţie a lui [Silviu] Brucan de ieri din *Adevărul* (în care l-ar acuza de ceauşism), fiind preocupat de faptul că Brucan acţionează întotdeauna teleghidat de alţii.

Am avut apoi o şedinţă cu „activul", în care s-au împărţit sarcini şi responsabilităţi:

1. [Constantin] Bâgu şi cu Dan [Mircea Popescu] vor conduce.
2. [Vlad-Vladimir] Galin se va ocupa efectiv de aprovizionarea capitalei.
3. [losif] Boda – Valea Jiului (discuţii cu minerii şi aprovizionare).
4. [Marius] Guran [consilierul ştiinţific al preşedintelui] – menţinerea dialogului cu studenţii.
5. Dan [losif?] – răniţii Revoluţiei de la Elias şi Fondul Libertatea.
6. FSN – Asociaţia Maiştrilor (?).
7. [loan] Talpeş – CADA [Comitetul de Acţiune pentru Democratizarea Armatei] şi conducerea MApN, precum şi de pregătirile pentru 25 octombrie, Ziua Armatei şi 1 Decembrie, Ziua Naţională.
8. Campanie de presă – Octavian Rădulescu (?) şi planul găsit la el.
9. Domnul Ifliescu] să preia programul social, pe care Guvernul l-a neglijat complet.

înainte de despărţire, i-am arătat domnului I[liescu] comentariul Deutsche Welle din 21 septembrie, care indică faptul că autoizolarea Occidentului faţă de noi e pe cale să se încheie. Lumina de la capătul tunelului. Mult va depinde şi de cum va ieşi vizita la N[ew] Y[ork]...

Joi, 27 septembrie 1990, Cotroceni

Dimineaţa, diverse probleme: ADIRI, oameni etc.După-ma- să, la 15.15 la aeroport: plecarea a fost plină de speranţe.

Domnul I [liescu] era în formă, se mişca repede, dădea sfaturi, făcea glume etc. I-am spus lui [Ştefan-Constantin] Ciurel [primarul capitalei], printre altele, să nu pună la dispoziţie spaţiu de cazare celor din universităţile libere, care sunt afacerişti.

O seară minunată...

Vineri, 28 septembrie 1990, Cotroceni

L-am primit pe [Ionel] Roman, vicepreşedinte al Camerei [Deputaţilor], cu [Corneliu Dorin] Gavaliugov, [Francisc] Păcurariu şi un cetăţean francez, pentru o tipografie a Fundaţiei Culturale Române. A fost şi Gabi Tudor de faţă, urmând să se ocupe de problemă.

Apoi am făcut o şedinţă de colectiv privind fluxul informaţional şi sarcinile noastre. Am hotărât scoaterea unui buletin săptămânal al Direcţiei.

După-amiază, am fost la Mihai [Bujor Sion], să mă întâlnesc cu Cătălin Iorgulescu, pentru apartament.

Seara, invitaţi la chinezi. Am făcut programul pentru vizita la Beijing. Mi s-au propus discuţii individuale pentru pregătirea vizitei domnul I[liescu] în China, precum şi o vizită în provincie, lângă Hong Kong şi Canton. Unul din ofiţeri mi-a spus că ne va însoţi chiar el. Oricum, s-a înnegurat un pic, când i-am spus că voi pleca înainte în SUA!?

Şcoala Veronichii s-a comasat cu cea din vecinătate, în ciuda intervenţiilor mele şi a asigurărilor primite că

nu se va întâmpla acest lucru. încă o dovadă a sabotajului ascuns practicat faţă de Preşedinţie, mai mult, poate şi a lipsei noastre de autoritate.

La Senat se promovează o lege care afectează dreptul preşedintelui de a încheia tratate internaţionale, lege care nici măcar nu ne fusese prezentată. MAE o sprijină!? Apoi, cei de la Guvern nu vor să introducă în dezbatere legea guvernului, deoarece nu le convine ca preşedintele să conducă şedinţe de Guvern, aşa cum este în alte ţări.

Petre [Roman] a dat fuga la Bruxelles pentru o „şuşă" diplomatică – ieşită prost, din câte am aflat, numai ca să nu fie aici când pleca domnul I[liescu], ca să trebuiască să-şi înghită înfrângerea de a nu fi mers el în America, aşa cum trăgea puternic sforile înainte.

Adevărul este că e un om ambiţios, cu bună pregătire, căruia nu a fost greu să i se bage în cap că el, şi nu d[omnu]l I[liescu], este cel care trebuie să conducă România. Păcat, dar periculos!

Sâmbătă, 29 septembrie 1990, Cotroceni

Am pregătit nota cu fluxul informaţional. M-a sunat Dorel Şandor să-mi comunice că se pregăteşte un atac împotriva domnul I[liescu], care va fi acuzat că a luat cu el – pentru scopuri personale – un raport asupra evenimentelor din 13-15 iunie. Ce a luat a fost o pagină cuprinzând datele celor şase decedaţi din ziua de 13. Am comunicat la New York şi răspunsul a fost că nu se dau decât comunicatele Rompres de acolo, iar, dacă apare aşa ceva, să se dezmintă imediat.

O zi de toamnă splendidă. Oricum, revenirea pe pământ este dură: avem inundaţie de la vecina de sus,

noul aparat TV color (Grundig) este ars, după zece ore de funcţionare, iar Senatul Universităţii a cerut „anchetarea" Facultăţii noastre privind deschiderea cursurilor mai târziu cu două săptămâni (una o reprezintă amânarea pe întreaga Universitate), ceea ce a făcut ca dosarele pentru concurs nici să nu intre în discuţie...

Luni, 1 octombrie 1990, Cotroceni

Dimineaţă am mers la Facultate, pentru a „deschide" activitatea. Le-am comunicat situaţia şi am hotărât împreună să începem totuşi cu programul de vizite.

După-masă am fost la conferinţa de presă a ambasadorului RFG legată de reunificare, care a avut loc la Inter.

Apoi a venit Cârjan [avocatul] şi am pus capăt la 15 ani de căsătorie cu Geta.

Cu Lică [Vasile Secăreş] am vorbit la telefon la New York. A spus că totul merge foarte bine. Domnul I[liescu] s-a văzut cu [George H.W.] Bush şi [Margaret] Thatcher şi urma să se mai vadă cu ei o dată, luni seară.

Am luat legătura cu Aggie [Kuperman], pentru detalii de la Carnegie.

Marţi, 2 octombrie 1990, Cotroceni

Dimineaţa, cu grupa mea, la Senat, apoi, la prânz, cu [Doru Viorel] Ursu, [Victor] Babiuc, [Adrian] Severin, trei primari de la Sectoarele 1, 3 şi 4, [loan] Talpeş, [Cornel] Codiţă, tipul lui Dan (?) şi generalul Niţulescu (?), la o masă la Cotroceni.

Mihai [Bujor Sion] şi Codiţă, care au fost la Externe

pentru pregătirea deplasării la Paris, au venit cu ştiri interesante. Aparent, partea română a fost cea informată de organizatorii francezi că delegaţia noastră i-ar cuprinde pe domnul I[liescu], Petre [Roman] şi Năstase. E clar că Petre nu vrea să scape şi ocazia asta din mână.

Miercuri, 3 octombrie 1990, Cotroceni

Dimineaţă, am avut treabă la Guvern şi la Externe: listele pentru vizita studenţilor (MAE şi Şandor), de luat, în sfârşit, invitaţia venită de la Carnegie, de depus la [Adrian] Severin memoriul cu Şcoala şi de aranjat *appointment-ul* lui [Constantin] Cheşculescu la [Eugen] Dijmărescu.

Apoi, întrevederea cu [Viulen] Pozdniakov, consilierul de la Ambasada URSS (a participat şi Gabi Tudor):

1. ne-a invitat la Moscova, între 19 şi 20;

2. s-a interesat de vizitele lui Petre [Roman] şi domnul I[liescu] în URSS;
3. a ridicat chestiunea redefinirii Tratatului de Prietenie (să fie dezideologizat);
4. a solicitat scoaterea statuii lui Lenin din incinta Târgului [Internaţional Bucureşti].

Apoi am avut de dat nişte telefoane şi am plecat la „acţiunea Swan".

Joi, 4 octombrie 1990, Cotroceni

Iarăşi, o zi plină, plină, cu program şi tensiune. Dimineaţă, duş la Cotroceni (acasă nu e apă caldă). Apoi programul cu studenţii – Dorel Şandor s-a întrecut pe sine. A chemat *crème de la crème:* el, Victor [Babiuc?], [Eugen] Dijmărescu, [Ion Aurel] Stoica, [Adrian] Severin şi [Vladimir] Paşti.

între timp, am fost la Petre [Roman] să-i spun de cerinţa lui [Viulen] Pozdniakov privind dislocarea statuii lui Lenin din curtea TIB-ului [Târgul Internaţional Bucureşti]. Era deja dislocată. Petre m-a primit cu vădită plăcere. Am discutat şi despre Facultate, pe care o sprijină. Ne-a spus ca să începem cursurile luni. Vrea să o scoată din Universitate.

La 10, la Severin, la întâlnirea cu ambasadorii latino-ameri- cani ai Grupului de la Rio.

Apoi, la BRCE [Banca Română de Comerţ Exterior], pentru valută şi la masă la Capşa, cu [Mircea] Maliţa, [Alexandru] Farcaş şi un profesor american.

La P(reşedinţie?), să văd cum mai e.

Apoi la ADIRI, pentru expunerea profesorului american (pe drum, văd staţionat Trabantul Getei).

înapoi la P[reşedintie?]. Telefoane şi mesaje. Abia pe urmă mă pot relaxa un pic. Toamna asta e totuşi frumoasă.

Sâmbătă, 5 octombrie 1990, Cotroceni

Dimineaţă am mers cu grupa de studenţi la MAE, unde i-a primit ambasadorul Constantin Ene. Am discutat apoi cu Teo Meleşcanu, care mi-a confirmat că dorinţa ca domnul I[liescu] să nu meargă la N[ew] Y[ork] a fost reală şi i-a aparţinut lui Romulus Neagu.

Am rezolvat problema analizei medicale şi am pregătit notele pentru China şi URSS.

Am aflat, pe ambele canale, românesc şi american, că Dan Nelson a sugerat amânarea reuniunii de la Washington pentru sfârşitul lui octombrie, respectiv după ce mă întorc eu de la Moscova şi Beijing.

La 13.30 a venit domnul I[liescu]. Era, fizic, cel mai în formă dintre toţi. Era şi mulţumit de toate contactele pe care le-a avut cu oamenii politici, cu cei de afaceri şi cu emigraţia.

Singurul lucru care nu a mers a fost escala în Belgia, deoarece MAE nu a făcut formalităţile la timp!?

Domnul I[liescu] a fost impresionat de [Giulio] Andreotti [premierul Italiei], care s-a purtat omeneşte, foarte frumos, precum şi de Henry Kissinger, care i-a spus că:

1. a citit cinci pagini bune despre el;
2. avem o problemă de imagine (realitatea fiind alta);
3. avem „prieteni”, pe care i-a nominalizat...

Şi cu reprezentanţii emigraţiei lucrurile au mers bine. Domnul I[Iliescu] i-a „muiat”. Aprecierea generală

a vizitei ar fi:

1. că a fost o decizie corectă;
2. că s-au făcut breşe importante în izolarea ce ne-a fost impusă;
3. că trebuie acum să le lărgim şi să le consolidăm.

Teo [Meleşcanu] îmi zisese că cei de la Departamentul de Stat îi spuseseră lui [Bogdan] Baltazar [director în MAE] că vor avea grijă ca domnul I[liescu] şi [George H.W.] Bush să nu fie nici măcar pe acelaşi coridor. Prietenii noştri au vrut însă altfel, iar discuţia a fost bună.

Lică [Vasile Secăreş] mi-a spus că MAE a sabotat până în ultima clipă şi că Adrian a luat-o razna. S-a stat de vorbă cu el, dar mai trebuie, iar câţiva din minister trebuie daţi afară. Buba asta trebuie să se spargă.

Toamnă superbă la Băneasa.

Sâmbătă, 6 octombrie 1990, Cotroceni

Am pregătit referatul pentru concursul de conferenţiar la Universitate.

L-am informat pe Lică [Vasile Secăreş] de problemele în lipsă.

Ne-a confirmat că MAE a fost lamentabil, că Năstase şi-ar fi făcut „mea culpa”, dar că asta nu prea contează. Că va trebui să avem în curând două reuniuni: una privind MAE, alta pe imaginea noastră externă.

La 10, am plecat.

Luni, 8 octombrie 1990, Cotroceni

Dimineaţă am fost la Facultate. Lică [Vasile Secăreş] a repetat ceremonialul făcut de mine lunea trecută.

La 10 am fost înapoi. Am avut o altercaţie cu

[Emilian] Manciur, care mă lua la rost pentru că nu ştia ce-i cu delegaţia de parlamentari britanici evrei. I-am răspuns dur, că Mihai Bujor [Sion] era responsabil şi că este anormal să primească toate telegramele de la Externe, iar Direcţia de Politică Externă, niciuna. Lică a intrat la d[omnu]l I[liescu] şi, la ieşire, m-a asigurat discret că M[anciur] va fi înlocuit.

Primire pozitivă, deşi protocolară. îi îngrijora că, pe fundalul greutăţilor care ne aşteaptă, evreii să nu devină ţapii ispăşitori. I-am solicitat domnul Ifliescu], care a acceptat, să devină protectorul unei societăţi de ajutorare a copiilor handicapaţi mental din România.

Mai târziu, ne-a primit domnul I[liescu]: Lică, Dan [Mircea Popescu], [loan] Talpeş, [Vlad-Vladimir] Galin şi cu mine. Informare cu problemele acumulate în lipsă. Problema sabotajului MAE este ridicată cu vigoare. Se va organiza o întâlnire cu conducerea, pentru trasarea orientării generale.

Apoi, l-am convins pe domnul I [liescu] să sprijine soluţia mutării Liceului [Grigore] Moisil la Şcoala 164, lucru pe care La făcut.

După-amiază, i-am primit pe [Alexandru] Farcaşşi [Nicolae] Lupu [ziaristul].

Marţi, 9 octombrie 1990, Cotroceni

Am început lucrul – pe computer – la studiul privind politica externă românească.

La 11.30 a venit corespondentul BBC, care mi-a luat interviul, de care nu mă avertizase. Raporturile dintre Preşedinţie şi Guvern, rolul CADA în Armată, raporturile maghiaro-ro- mâne au fost temele

principale. A calificat vizita domnului I[liescu] la N[ew] Y[ork] ca pe un succes. A confirmat că gafa BBC (?) a apărut la presiunea guvernului britanic.

La 13.00, am intrat cu [loan] Talpeş şi [Victor] Stănculescu la primirea delegaţiei Crucii Roşii. Au venit, printre altele, să vadă cum o duc deţinuţii noştri „politic"!?

Am fost şi pe la primării, pentru casă, fără rezultat concret, numai promisiuni.

După-masă, la 17.30, am intrat la domnul I[liescu] care primea un om de afaceri american de origine română (Stelian Constantin), pe care l-a cunoscut la N[ew] Y[ork], Un om cinstit, un bun român. Ne-a evocat dublul standard al ambasadei SUA din România ([Larry] Napper), eforturile opoziţiei de a nu primi clauza [naţiunii celei mai favorizate] şi atitudinea ostilă a Departamentului de Stat şi a doi congresmeni, [Frank] Wolf şi [Frank R.] Lautenberg [?], care au birourile deschise exclusiv celor care înjură România.

în legătură cu Şcoala, ministrul a reuşit să-l îmbrobodească pe domnul Ifliescu], care încearcă apoi să mă convingă pe mine... Sunt profund dezamăgit. Domnul I[liescu] pare influenţabil. Trebuie îndemnat să ia o decizie tranşantă, apoi scos din raza celor care caută să i-o „întoarcă".

Năstase, care s-a dus la Petre [Roman] cum a venit, repro- şându-i că plăteşte oalele sparte pentru loialitate, ne momeşte. Pe mine vrea să mă ia la Tirana. Ne-a invitat la un „chef" cu ambasadorii. Urât comportament. Nu vede că nu aici e buba (aceasta nu este că noi am fi neglijaţi), ci în substanţă.

Miercuri, 10 octombrie 1990, Cotroceni

Nu am putut lucra, deoarece am avut întâlniri şi discuţii.

Dimineaţă a venit Mugur [Isărescu] [care a sosit în ţară cu avionul prezidenţial], căruia i-am spus cum stau lucrurile pe aici şi ce se aşteaptă de la el: să preia reforma şi să se instituie în poziţie de guru, însă de partea noastră.

Am intrat apoi la primirea preşedintelui Fondului Monetar Internaţional, Michel Camdessus. A mers bine. A spus că planul nostru de reformă merită să fie sprijinit de ei, lucru pe care îl vor recomanda şi altora (certificatul de bună purtare).

Apoi, de faţă cu Lică [Vasile Secăreş], Mugur [Isărescu] ne-a spus de materialul apărut despre Preşedinţie şi oamenii ei într-o revistă a Radio Free Europe. Despre mine se relatează episodul neacordării vizei americane la Londra, afirmându-se că „în cercurile intelectuale româneşti acest lucru ar fi interpretat că Paşcu ar fi avut conexiuni cu Securitatea".

Revenit, am discutat cu [Adrian] Dohotaru [MAE] (care susţine că numirea lui [Paul] Everac la Paris, în condiţiile „Fluturelui pe lampă" *[Un fluture pe lampă,* piesă de Paul Everac], ar fi un dezastru) şi cu lonuţ Ursu [fiul lui Ion Ursu?].

Apoi, a venit Adi Năstase, care a început cu ofertele: telegrame, permise la magazinele diplomatice, vânătoare etc. Şi-a notat tot ce i-am cerut şi sugerat. Am discutat despre ambasadori (inclusiv Everac), Roma (Gheorghiu? ar fi o gafa), CEE [Comunitatea Economică Europeană] (Petru Rareş). Domnul Ifliescu] a spus că el

a fost coleg de grupă cu Li Peng [premierul Chinei], cu care făcea practicile şi vacanţele. Aşa am aflat că domnul Ifliescu] şi-a cunoscut soţia tot în URSS, unde era şi ea la studii.

Referitor la întâlnirea cu [George H.W.] Bush, Adi ne-a spus că Afurel] D[ragoş] M[unteanu] l-a aşezat pe domnul Ifliescu] în şirul de ambasadori care aşteaptă un *hand shake* cu preşedintele Bush.

S-a pus problema ca [Vasile] Voloşeniuc să meargă ambasador la Roma.

Joi, 11 octombrie 1990, Cotroceni

Dimineaţa, am lucrat la studiu. Apoi, la 10.00 cu Dan [Mircea Popescu] am intrat la convorbirea d[omnu]l Ifliescu] cu Răzvan Theodorescu şi Victor lonescu (mult mai cooperant, după ce a fost luat în SUA). L-am determinat pe domnul Ifliescu] să nu se aventureze în apelurile la muncă adresate studenţilor, evocând experienţa lui de la sfârşitul anilor ’40 (când a făcut parte din echipele trimise în Iugoslavia, pentru reconstrucţia ţării), şi nici în atacul presei, ci să rămână cantonat în problematica externă şi realizarea consensului naţional (referitor la hotărârea luată cu o zi anterior, de a permanentiza întâlnirile sale cu liderii principalelor partide şi ai grupurilor parlamentare, o dată pe trimestru, sub formă unui consiliu prezidenţial).

La prânz, am încercat – fără succes – să-l întâlnim pe primarul Sectorului 4, pentru casă.

Apoi, la 15.00, ne-am întâlnit cu [Augustin] Buzura, [Adrian] Severin, părintele Galeriu ş.a. legat de relaţia cu emigraţia şi imaginea noastră externă.

La 17.30, ne-am întâlnit în „plen”: Lică [Vasile Secăreş], Severin, [Gheorghe] Scorţan, Mugur [Isărescu], [Ioan] Talpeş, eu, Liviu [Mureşan], [Eugen] Dijmărescu, Victor [Dimitriu], [Vladimir] Paşti, Dan [Mircea Popescu] şi Dorel [Şandor]. Am analizat situaţia din unghiul unei crize. Orizontul stabilit: să rezistăm până în primăvară, „când dă frunza”, cum spune Mugur. Concret:

1. jocul politic (înlănţuirea în ascensiune de evenimente) – schimbări făcute de noi, înainte să ajungă să devină necesare – Roman (18 octombrie), Frontul, Guvernul (toată scara, de la manageri la miniştri de stat) şi coaliţia;

2. necesitatea asigurării cu orice preţ a nivelului minim de trai (hrană şi căldură) (închideri de întreprinderi: Oltcit);

3. transformarea rapidă şi tranşantă a FSN în partid social-democrat (pentru exterior, gol în spectrul nostru, asociat cu puterea, legătura cu liderii sindicali, finanţare);

4. Mugur [Isărescu]: are lei, însă sunt două milioane de şomeri, iar serviciile absorb trei milioane; realizare rapidă;

5. înlocuirea unor oameni; [Anton] Vătăşescu, [Mihai] Zisu, [Vasile] Văcaru, Dan Marţian, N.S. Dumitru, [Adrian] Sârbu, care sunt obstacole în calea reformei;

6. un Petre [Roman] obosit, prea puţin dispus să „intre la bătaie”, cu atât mai puţin într-o remaniere (ca şi domnul I[liescu], rămâne ataşat de colaboratori).

Ne-am dat seama că, stând la Cotroceni, ne-am rupt de viaţă politică reală (reflex al evenimentelor din iunie,

cumva?) şi am devenit prea „teoretici”. Paşti şi Dorel mi-au spus-o mie real, cerându-mi să cobor în arenă. Vreau s-o fac, dar vin deplasările. După, dacă va mai fi timp.

Lică a ridicat problema puterii reale a „Grupului”.

Vineri, 12 octombrie 1990, Cotroceni

Dimineaţa, am lucrat din nou la studiu. La 9.30, i-am întâlnit pe grecii lui [Fotopolos] Sotiris [preşedintele elenilor din România], care, după ce ne-au arătat că sunt cam supăraţi că nu le-am dat niciun semn, au oferit acest canal neoficial de legătură, spunând că pot facilita contacte politice şi economice de substanţă. Pentru politic, am acceptat pe loc, pentru economic i-am trimis la Petrică Rareş. L-am informat şi pe domnul Ifliescu], care a acceptat aranjamentul.

De asemenea, l-am capacitat să îl pună pe Petre [Roman] să trimită acolo pe cineva, ca semn al importanţei pe care o acordăm relaţiei cu ei.

La prânz, am „udat” scaunul trimis de Costică [Cheşculescu] şi am vizitat nişte apartamente libere din Piaţa Unirii.

După-masă, am citit informarea trimisă de [Constantin] Ene, legată de vizita lui în Golf, pe care i-am trimis-o imediat înapoi.

La 17.00, primirea americanilor de origine română, care au fost la Consiliul Economic. întâlnire bună, cu domnul Ifliescu] în vervă şi cu americanii dornici să ajute.

După întâlnire, o mică discuţie în trei, cu d[omnu]l Ifliescu], Lică [Vasile Secăreş] şi cu mine. Domnul Ifliescu], conştient că la Guvern treburile nu merg prea

bine. [Vasile] Voloşeniuc nu vrea să meargă ambasador, ci mai degrabă director român la o bancă mixtă.

Sâmbătă, 13 octombrie 1990, Cotroceni

Deşi am vrut să mă ocup de studiu, nu am făcut decât să mă pierd în alte materiale, mai mărunte (scrisoarea către [Ingvar] Carlsson?).

Pe urmă am intrat la domnul I [liescu]. Am fixat agenda. Eram cu Lică [Vasile Secăreş], Dan [Mircea Popescu] şi [loan] Talpeş. într-un final, am reuşit să ajungem la probleme externe. ([Gheorghe] Robu tocmai ieşise fiert de la domnul I[liescu], care, cum am intrat, ne-a spus că trebuia iniţiată o anchetă, pentru a-l curăţa de acuzaţiile care i se aduc. Spre finalul întrevederii, însă, devenise favorabil şi solicitării demisiei lui Robu, pentru a-l feri în acest fel. Concluzia: pentru a te feri de „influenţe", este bine să fii în relaţii bune cu anturajul.)

(S-a vorbit – înainte de problemele externe – şi de concursul pentru stema ţării şi de retrospectiva Corneliu Baba. L-am angajat pe domnul I [liescu] faţă de raportul Roman?)

Referitor la problematica externă, am adus în discuţie Parisul şi Budapesta. în timp ce domnul I [liescu] discuta cu [Romulus] Neagu, eu am discutat cu [ambasadorul] [Niculae] Micu, care mi-a spus că Petre [Roman] s-a autoinclus în delegaţie şi că [Emilian] Manciur văzuse rezoluţia de pe telegrama de la Paris. Oricum, nu ştiu din ce cauză, poate chiar din asta, că mă băgasem în treaba respectivă, domnul I [liescu] m-a „plesnit". Atunci când a venit vorba despre compoziţie, i-am pus pe Lică şi pe Talpeş, motivând că era vorba de probleme de securitate!? Personal, am resimţit şocul,

nu pentru chestiunea în sine (deşi şi aceasta contează: credeam că am scăpat de „egalitarismul deplasărilor" şi, pe de altă parte, că semnificaţia prezenţei sau absenţei mele contează şi ea, de asemenea), cât deoarece cred că la mijloc sunt acuzaţiile ce mi se aduc [legat de SUA], Un alt element în plus este şi faptul că nu se mai vorbeşte nimic despre includerea mea în Consiliul Fundaţiei Culturale Române. Am reuşit însă includerea lui [Cornel] Codiţă în delegaţie.

Lică, observând nedreptatea ce mi se făcuse şi supărarea mea, a încercat să o repare, incluzându-mă în delegaţia pentru Budapesta. Domnul I[liescu] nu a spus nimic, însă eu am refuzat. Oricum, ambele participări se vor tranşa definitiv marţi seara.

După ce am ieşit, l-am abordat pe Lică şi i-am declarat că prefer:

1. să nu stau în calea intereselor de stat sau ale preşedintelui;
2. să nu devin inoperant, căci nu vreau milă.

I-am mai spus că eu consider drept cauză ceea ce s-a publicat despre mine şi i-am cerut să lămurească, o dată pentru totdeauna, dacă s-o putea. Mi-a promis că o va face.

Luni, 15 octombrie 1990, Cotroceni

Dimineaţa, 8-10, am avut curs la cei de la ştiinţe politice. A mers destul de bine, dar parcă nu am simţit bucuria pe care o simţeam înainte.

La 10.00, am intrat la d[omnu]l I [liescu] la primirea Keidan- renului (Asociaţia Patronatului Japonez). Cum îl aşteptam, domnul I [liescu] a ieşit şi, în loc de bună

dimineaţa, mă ia la întrebări cu scrisoarea pentru premierul suedez (tocmai citise o telegramă MAE, care arăta cum se mobilizaseră aceia după interviul Barbarei Walters). Japonezii au vrut să ştie patru lucruri:

1. care era situaţia la noi;
2. ce orientări externe aveam;
3. ce aşteptam noi de la Japonia;
4. ce orientări aveam faţă de OECD [Organizaţia pentru Cooperare şi Dezvoltare Economică].

în concluzie (după ce domnul Ifliescu], enervat, le-a vorbit despre demnitatea naţională), au arătat că:

1. apreciază poziţia noastră geostrategică;
2. pentru început, se gândesc mai mult la cooperare tehnologică;
3. investiţiile vor veni mai târziu;
4. apreciază valoarea efortului naţional şi a demnităţii.

La 11.30, am intrat la primirea canadianului de la CANDU [societate cu care construiserăm Cernavodă], care a spus că erau hotărâţi să ducă la bun sfârşit lucrarea (în 1994, urma să primim energie electrică de acolo).

Până spre seară, mi-am trecut timpul cu [Vlad-Vladimir] Galin (m-a invitat la un peşte), cu telefoane, cu scrisoarea pentru premierul suedez, cu Gabi [Tudor] şi [Cornel] Codiţă şi cu [Ion] Madoşa [de la presă]. Apoi am intrat la Lică [Vasile Secăreş] cu Dan [MirceaPopescu], [loan] Talpeş şi [Florin Bucur] Vasilescu. Lică a vrut să-i arătăm domnului I[liescu] proiectul scrisorii către [Ingvar] Carlsson. Proastă

inspiraţie. Din cauza unui nesimţit de român stabilit în Franţa, care, în loc de 15 minute, a stat o oră, am pierdut vremea acolo, fără să vadă proiectul scrisorii, propunând să îl vedem a doua zi.

Oricum, aştepta şi [Doru Viorel] Ursu, aşa că am aflat lucruri interesante despre 13 iunie:

1. există un martor – gata să depună mărturie – care, aflat la Telese [Terme], în Italia, la campionatul mondial de fotbal, ar fi aflat de la românii de acolo că, pe 11 iunie, se pregătea o lovitură de stat (asta ridică problema – sesizată de mine încă de atunci – a motivului pentru care [Ion] Aurel Stoica [fost ministru în primul Guvern Roman, apoi trecut la partid] propusese, din senin, intrarea în dialog cu Piaţa [Universităţii], aşa cum îmi mărturisea chiar el în zilele acelea);
2. banda convorbirii dintre [Mihai] Chiţac [ministru de interne] şi [Corneliu] Diamandescu [şeful Poliţiei] era reală şi OK (se vorbeşte despre incendierea autobuzelor de cei de la IMGB şi despre informarea domnului I[liescu]);
3. firele duc, în prezent, spre Marian Munteanu, [Ion] Puiu (membru marcant al conducerii Partidului Naţional Ţărănesc Creştin Democrat – PNŢ-CD) şi zona Constanţa.

Am plecat furios şi grăbit.

Marţi, 16 octombrie 1990, Cotroceni

Dimineaţă am pregătit inventarul problemelor curente rezultate din vizita la New York. Cu puţin înainte de a intra la micul-dejun cu ambasadorul SUA, [Alan] Green (ideea mea), i-am prezentat scrisoarea

pentru [Ingvar] Carlsson, premierul Suediei, ca răspuns la mesajul adresat în legătură cu videocaseta cu copiii orfani dată la N[ew] Y[ork], după speech-ul de la ONU. Ce scrisese Petre [Roman] către Barbara Walters era de-a dreptul ridicol.

Am luat apoi micul-dejun cu ambasadorul Green şi [Brian] Flora, de la ambasada SUA. A mers bine, cu glume, relaxant, în final, foarte încurcat, ambasadorul Green a scos – a câta oară? – o scrisoare cu lista „punctelor la examenul de democraţie", reduse acum de la zece la cinci. Domnul I[liescu] a primit-o protocolar.

La prânz, am intrat cu Lică [Vasile Secăreş] şi cu Dan [Mircea Popescu] la domnul I[liescu], pentru agendă şi unele probleme curente. Apoi am revenit în birou şi am citit materialele pentru Budapesta şi Paris şi pe cele pentru URSS şi China.

Seara, pe la 19.00, am intrat să discutăm problemele concrete: Budapesta. Erau de faţă domnul I[liescu], Petre, Vasile Ionel, Năstase, [Romulus] Neagu, Talpeş şi cu mine. Parisul, un pic mai complicat, deoarece Petre ţinea morţiş să participe, deci

domnul I[liescu], Petre, Năstase, [Vasile] Secăreş, [Romulus] Neagu, [Niculae] Micu, [Cornel] Codiţă, [Mircea Ionescu-] Quintus (de la liberali, pentru că Petre nu l-a vrut pe [Radu] Câmpeanu la Paris), [Géza] Domokos, Bădulescu (de la ecologişti), Corneliu Mănescu, [Claudiu] Iordache, Sabin [Pop] şi încă o persoană, plus Vasile Ionel. Mariana [Mucuţa, şefa mea de cabinet] merge ca steno.

Am terminat seara, pe la 21.30. Eu am spus că dacă Petre a suferit eşecul cu N[ew] Y[ork], şi vrea să meargă, ar trebui acceptat. în plus, era vorba de simbolul unităţii şi de deschiderea uşilor la Paris. Domnul I[liescu] şi Lică şi-au însuşit argumentaţia.

Miercuri, 17 octombrie 1990, Cotroceni

Dimineaţă, am lucrat la studiu. Apoi am plecat la primărie, pentru casă, problemă pe care am rezolvat-o.

La prânz, am revenit şi am urmărit meciul la TV, deoarece [Bogdan Niculescu-] Duvăz, care mă chemase cu o zi înainte, nu a mai apărut.

La 17.00, am intrat la primirea lui [Róbert] Badinter (mare constituţionalist francez, care ne ajuta cu elaborarea Constituţiei). A fost ca o consultaţie la doctor: el întreba, domnul I[liescu] răspundea, iar, în final, el dădea... verdictul. Ne-a povăţuit să nu mergem pe regim parlamentar, deoarece era ineficient, şi la problemele noastre ar fi o catastrofa. S-au discutat apoi şi perspectivele Europei. I-am evocat proiectul cooperării dunărene, din care Franţa nu făcea parte, şi a cam strâmbat din nas, atrăgându-ne atenţia la alte sisteme, din care Franţa făcea parte...

Domnul I[liescu] mi-a spus că ruşilor să le spun că vom face vizita după Paris, în decembrie, şi că eram gata să semnăm, cu ocazia respectivă documente din noul cadru juridic, aşa cum

propuseseră ei. Pentru chinezi, doar că ar vrea să viziteze zonele economice speciale. A fost cald şi mi-a urat drum bun.

Joi, 18 octombrie 1990, Cotroceni

Dimineaţă am fost la Tribunalul Sectorului 6 (pentru divorţ). A durat o jumătate de oră. *Next time:* 24 ianuarie 1991. Apoi am venit la birou, unde am „vegheat" până la prânz, când am mers la aeroport. Zbor fără istorie. La aeroport m-a aşteptat Andrei Gorlenko, de la Secţia Externă a CC. Am „tras" la acelaşi hotel al partidului, unde fusesem la şedinţa Tratatului în iunie. N.S. Dumitru, N.N. Constantinescu şi Radu Florian participau şi ei. Cina cu N.S. Dumitru, care mi-a făcut capul calendar cu teorii... sexiste.

Vineri, 19 octombrie 1990, Moscova

Dimineaţă am mers la conferinţă („Transformări în Europa Răsăriteană. Privire dinspre stânga", organizată de Institutul de Ştiinţe Sociale). Lume multă, TV, [Aleksandr Nikolaevici] lakovlev etc. în rest, din partea ruşilor, confuzie teoretică şi practică. [Jerzy Jozef] Wiatr şi un suedez au fost, în schimb, mai coerenţi. Cred că organizarea conferinţei a avut în vedere şi „consensul intern", deoarece [Mihail Sergheevici] Gorbaciov este acuzat din ce în ce mai mult că face jocul Vestului.

La ora 16.00, am fost cu ambasadorul [Vasile] Şandru la Externe, deoarece trebuia să mă primească Kvisintki [?], adjunctul lui [Eduard] Şevardnadze. Fiind reţinut Ia Parlament, am rămas cu adjunctul lui, directorul de zonă. Am avut o discuţie informativă despre politica noastră externă în Europa. L-au

interesat Balcanii, Marea Neagră şi Pactul [de la Varşovia]. A subliniat gravitatea situaţiei lor. Ar vrea să ne ajute, dar nu au cum.

Am fost apoi la „cumpărături”...

Seara, Şandru m-a invitat la Ambasadă. Expozeul lui mi-a făcut părul „măciucă”. Pe fundalul haosului economic şi al dezintegrării URSS, are loc o gigantică luptă pentru putere între [Boris] Elţin şi Gorbaciov. Războiul civil este tot mai probabil. Domnul I [liescu] va trece pe la Habarovsk în drum spre Japonia [în realitate, am trecut la întoarcere].

Sâmbătă, 20 octombrie 1990, Moscova

Dimineaţa devreme trebuia să plec, dar avionul avea întârziere până la prânz. Am venit deci înapoi din oraş cu Andrei Gorlenko, însoţitorul meu. Ne-am plimbat prin centru şi am intrat la un magazin, de unde am mai cumpărat... un ceas!?

Andrei a avut ideea de a discuta cu [Misakov] de la Secţia Externă a CC al PCUS. Am avut o discuţie interesantă şi utilă:

1. mi-a spus de [Mihai] Lupoi (l-ar fi informat şi pe [Mihail Sergheevici] Gorbaciov că tipul nu este de încredere);
2. de Cârciumaru (caracterizat ca „negustor”);
3. s-a interesat de Front (da, dar pe linie parlamentară – Liviu [Mureşan] şi [Claudiu] Iordache);
4. de P[opescu]... (nu, oricum, era şi din vechea gardă...);
5. de [Ion] Raţiu, ca turist, la cererea lui (am zis da, pentru că avea *blessing-u*| Londrei).

în maşină, spre aeroport, Andrei mi-a relatat:

1. vizita ambasadorului SUA [John F. Matlock Jr.] la IMEMO [Institutul pentru Economie Internaţională], pentru discuţii cu ei privind... România. A cerut presiuni din partea URSS pe problemele drepturilor omului. Ei – sovieticii – ar fi refuzat susţinând că americanii avuseseră mai mult *leverage,* şi degeaba);
2. că a tradus la ultima întâlnire (după Malta) a lui [Mihail Sergheevici] Gorbaciov cu [Nicolae] Ceauşescu, care era sub presiune după ce li se întâmplase lui [Erich] Honecker şi [Todor]

Jivkov şi voia coalizarea şi organizarea forţelor de stânga; Gorbaciov, într-o pasă bună, l-ar fi „vrăjit" pe Ceauşescu, dar i-a atras totuşi atenţia să liberalizeze! (Probabil că „semnalul" s-ar fi dat după această ultimă întâlnire.)

Luni, 22 octombrie 1990, Beijing

încep al doilea caiet, ca un făcut, tot cu o deplasare: cea din China. Să fie într-un ceas bun!

Am plecat duminică seara din Bucureşti, pe o vreme mizerabilă. Toamna şi iarna au venit, parcă, dintr-odată.

Drumul a fost lung, dar, surprinzător, nu atât de obositor, precum fusese cel de anul trecut din Coreea [de Nord, la ultimul Festival Mondial al Tineretului şi Studenţilor], Am moţăit mai toată noaptea. Spre dimineaţă, însă, am văzut că zburam în dreptul coastei iraniano-pakistaneze – pământ deşertificat, cu forme ciudate, selenare, de culoare gălbui-gri.

Karachi – escală. 17 grade. Se anunţă o zi toridă. Pakistanezii, serioşi şi scrupuloşi. Cea mai spectaculoasă secvenţă este traversarea Munţilor

Himalaya. Nu cred că am văzut ceva mai grandios, mai impresionant.

Când am ajuns, era deja întuneric. Am întârziat circa o oră, deoarece [Alexandru] Farcaş avea paşaport turistic şi avea nevoie de viză, pe care, desigur, nu o avea. Gazdele ne aşteptau la ieşirea din vamă. Ne-am îmbarcat într-un microbuz şi ne-au dus la un hotel extrem de luxos, unde, după ce am discutat programul şi am servit un *sandwich,* ne-am culcat.

Marţi, 23 octombrie 1990, Beijing

Zi plină de discuţii. Am acoperit patru din cele şase teme propuse (Europa: politic şi strategic, Asia şi Pacific, situaţia internaţională). Discuţiile au fost foarte bune. Analizele lor, aparent simpliste, sunt, în realitate profunde şi minuţioase, maeştri ai dialecticii. Esenţă: URSS înmânează ştafeta Germaniei şi Japoniei, cu SUA în expectativă, deoarece vechiul duşman i-a devenit prieten, iar viitorii duşmani îi sunt încă prieteni; până la asumarea rolului de mari puteri de către Germania şi Japonia, SUA sunt singurele capabile să asigure „poliţia lumii" (ajutate de britanici şi francezi). Mesajul chinez: să analizăm şi apoi să acţionăm împreună!

Am făcut primul apropo, la sugestia lui [Eduard] Şevard- nadze, ca şi în Asia să se facă o conferinţă pentru securitate şi cooperare; răspunsul a fost că aici [în Asia] condiţiile nu sunt aceleaşi ca în Europa.

Au mai spus că discuţiile cu cei de la ambasada lor din Bucureşti au jucat un rol important în înţelegerea corectă a situaţiei din România.

După-masa oferită de ei conţinea mult peşte, din cel

oferit şi lui Adrian Năstase...

După ce am terminat, am fost la ambasadă, la Romi [Romulus] Budura. Ne-a făcut plăcere la amândoi să ne revedem. Mi-a spus că:

1. are nevoie de siguranţa comunicaţiilor (el, domnul I[liescu] şi cu mine, atât);
2. [Adrian] Năstase a făcut o impresie proastă, pentru că a luat-o şi pe Dana [soţia] cu el (care, în plus, a pretextat şi o migrenă, ca să meargă la... cumpărături, lucru pe care gazdele îl ştiau);
3. Năstase a greşit, admiţând ziarişti străini la o conferinţă de presă iniţial organizată numai pentru chinezi;
4. tot el a afirmat despre noi, cei de la Cotroceni, că am fi, din lipsă de aparat, nişte... frustraţi;
5. [Romulus] Neagu e omul lui [Silviu] Brucan şi este firesc să îl saboteze (pe Năstase).

l-am spus lui Romi că, financiar, am avea nevoie, pe lângă creditul chinez în mărfuri de larg consum, de circa două miliarde [dolari] ca să trecem iarna cu bine. A promis să facă ce poate.

Referitor la vizita aici, ne-am sfătuit să recurgem la Mugur [Isărescu], [Eugen] Dijmărescu, Lică [Vasile Secăreş], un militar şi cu mine. Vom vedea ce va ieşi până la urmă...

[Miercuri], 24 octombrie 1990 (Beijing)

Ultima zi a discuţiilor. Politicile interne şi externe ale celor două ţări. Abia în final, generalul care conducea delegaţia lor a pus întrebarea-cheie: ce orientare ideologică socialistă va avea Frontul [Salvării Naţionale]

şi dacă se pregătea recrearea partidului comunist. I-am răspuns că [Nicolae] Ceauşescu a compromis complet partidul comunist la noi – ca şi ideea, de altfel –, şi, ca atare, o recreare acum nu ar fi posibilă. Referitor la Front, i-am răspuns că este vorba de un socialism în condiţiile unei economii de piaţă, singura opţiune posibilă pentru România la momentul actual. Cu alte cuvinte, o orientare social-demo- crată de tip occidental, menită să asigure protecţia socială a maselor în perioada de tranziţie şi de economie de piaţă.

Seara, ne-am întâlnit cu Xu Xiu, generalul care patronează institutul de relaţii internaţionale, care a organizat reuniunea, adjunct al şefului Marelui Stat Major al Armatei chineze. Acesta prinsese corect ce spusesem eu, căci a spus că R.P. Chineză face distincţie între relaţiile de prietenie – în cazul nostru, tradiţionale – şi opţiunea noastră de politică internă, care ne aparţine în întregime. (A mai făcut observaţia că Armata chineză, separat, doreşte menţinerea relaţiilor tradiţionale cu România.) De asemenea, a avut şi el o „întrebare”: cum ne adresăm acum unul altuia în România? I-am răspuns clar şi răspicat.

în alte chestiuni, generalul a avut părerea că:

1. Televiziunea este doar o firmă;

2. SUA au tendinţa să judece lumea egoist, numai conform intereselor lor;

3. necesitatea democratizării relaţiilor internaţionale şi a înlăturării politicii de putere;

4. eroziunea puterii sovietice.

Masa oferită (raţă Beijing) şi tratamentul acordat au fost peste aşteptări. Şi-a exprimat speranţa să îl pot însoţi pe domnul I [liescu] în vizita de anul viitor.

Ajuns la hotel, am făcut o scurtă plimbare prin jur.

Joi, 25 octombrie 1990, Beijing

Vizită la Marele Zid şi la mormintele dinastiei Ming. Ambele impresionante: zidul, construit între 700 şi 200 î.e.n., are 6 000 de kilometri lungime, şapte metri înălţime şi cinci lăţime la vârf. Este pur şi simplu un drum pe creasta zidului, pe vârful muntelui. Scări şi pante abrupte, turnuri cu scări înguste, în bătaia vântului, furnicar de oameni. Masa, bună şi relaxată, într-un restaurant lângă morminte, în număr de 13, aşezate în semicerc, la poalele muntelui, într-o depresiune deschisă spre sud. Numai un singur mormânt a costat atâta argint, încât cu acest argint se puteau acoperi necesităţile de hrană ale naţiunii timp de opt ani! Fiecare mormânt era săpat în pământ şi consta din câteva camere – relativ modest ornamentate (esenţa era armonia din sufletul lor, nu ornamentaţia propriu-zisă) – plasate undeva, într-un perimetru închis, dominat de un turn. Cei ce-l construiseră fuseseră apoi omorâţi (unul dintre constructori a lăsat o inscripţie pe

o piatră, indicând intrarea în mormânt). Ajunşi la Beijing, incident neplăcut cu cecul, pe care nu l-am putut schimba.

Vineri, 26 octombrie 1990, Beijing

Ultima zi de lucru: dimineaţa, vizita la Institutul de relaţii internaţionale, unde am avut o discuţie de două ore: Germania, URSS şi Europa Răsăriteană. Interesul lor în aceste probleme: transformările interne din zona respectivă (politice şi economice).

Am fost apoi la „cumpărături”... Magazinele sunt pline de mărfuri locale şi de import. Am luat lucruri pentru casă. Am revenit apoi la hotel, ne-am făcut bagajele, am luat prânzul în restaurantul de la etajul 28. La 15.30, am fost primiţi de ministrul adjunct de Externe: politeţe, menţiune despre vizita lui Adrian [Năstase], tur de orizont al politicii externe chineze; răspuns: politeţe, punerea la punct a rolului ministerului, tur de orizont al priorităţilor noastre de politică externă. Ne-am despărţit, în termeni parcă mai prieteneşti, decât la început. Apoi, aeroport, zbor la Guangzhou [înainte cunoscut drept Canton], unde am primit din nou tratament VIR

Sâmbătă, 27 octombrie 1990, Guangzhou şi Shenzhen

Dimineaţă, mic-dejun într-un minunat cadru al unei grădini orientale. Am luat trenul şi am plecat spre Shenzhen, capitala zonei economice speciale de lângă Hong Kong. Ne-am cazat, am ieşit un pic, am luat masa, am ieşit din nou şi am vizitat unul din cele mai profitabile grupuri – CATIC – create aici de chinezi *(high tecii).* Ideea: a atrage, în jurul acestui magnet, participarea (investiţii şi tehnologie) firmelor străine. Condiţiile ar fi:

1. Hong Kong (70% din totalul investiţiilor);

2. acces şi legături facile (pe mare);
3. chinezi peste hotare;
4. vecini ca Japonia, Coreea, Taiwan ş.a.

Aranjamentul intern: legi privind sindicatele, condiţii sociale facile pentru chinezi, bonusuri şi valută forte. Pentru „hongkonghezi” – banii, şi atât.

La noi s-ar putea face: la mare, pe canal, în oraşele de graniţe (Stamora Moraviţa), sau în jurul unor mari obiective industriale greu de eficientizat (Slatina).

Am vizitat apoi expoziţia produselor industriale din zonă: impresionantă. Apoi, din nou, în oraş, la masă (banchet cu municipalitatea), din nou în oraş şi apoi acasă, la culcare. Cei de aici vor afaceri cu noi; Adrian [Năstase] a promis trimiterea unui specialist.

Duminică, 28 octombrie 1990, Shenzhen

Dimineaţă, am plecat să luăm micul-dejun la World Trade Centre, un bloc turn comercial impresionant, construit în întregime de chinezi. După, am plecat să vedem, în miniatură, un muzeu cuprinzând principalele monumente istorice şi artistice ale Chinei. Migala – zidul, de un kilometru, a fost construit miniatural, cărămidă cu cărămidă – a fost răsplătită: 10 000 de vizitatori/zi x 10 dolari biletul = 100 000 dolari x 360 = 36 000 000 dolari/an. Am revenit la hotel pentru *lunch,* apoi am ieşit încă o dată în oraş – în sfârşit, am cumpărat şi eu ceva – şi am plecat la gară. Două ore şi jumătate pe drum şi am ajuns înapoi la Guangzhou. După o mică pauză, masa de seară cu adjunctul serviciului extern al guvernului provinciei. TV şi culcare.

Luni, 29 octombrie 1990, Guangzhou

După micul-dejun, am plecat la fabrica de bere (600 de angajaţi, echipament din RFG, tehnologie daneză – Carlsberg –, preţuri în funcţie de piaţă, salariu – 280 de yuani. Producţie 100 000 tone/an). Apoi muzeul

clanului Chen. Masa, într-unul dintre cele mai vestite restaurante din Canton. Odihnă, *shopping,* aeroport, Beijing, hotel, culcare.

Marţi, 30 octombrie 1990, Beijing

Dimineaţă am plecat la cumpărături. Prânz cu generalul, bagaje, aeroport, un drum extrem de lung. Extenuant. îl aducem cu noi pe generalul decedat în China. (?)

Miercuri, 31 octombrie 1990, Bucureşti

Am ajuns la Bucureşti la ora 9.00. Am venit acasă şi am despachetat. Apoi am mers la serviciu. Victor Dimitriu, de la Guvern, vine la noi. Guvernul pare în derută. Petre [Roman] se roagă de [Vladimir] Paşti să nu plece, deoarece acesta vrea să vină la noi. Mihai [Bujor Sion], în continuare debusolat.

Joi, 1 noiembrie 1990, Bucureşti

Dimineaţa, de la 8, curs la Facultate. La 10 am avut întâlnire cu chinezii (împreună cu Talpeş), privind evaluarea călătoriei în China. Ambele părţi ne-am declarat satisfăcute (chinezii au vrut semnătura domnul I[liescu] pe prima emisiune a unor timbre). Am plecat apoi la APACA [Fabrica de Confecţii şi Tricotaje Bucureşti], pentru... frac [pentru vizita în Japonia]. în întreprindere, mare agitaţie, oamenii forţând conducerea să le dea haine pentru ei şi ai lor la preţuri nemajorate.

La prânz, am dat o fugă la IDEB, să-mi achit deschiderea curentului electric.

La 15.30, am intrat cu Lică [Vasile Secâreş] la primirea unei delegaţii de evrei canadieni, prilej cu care am solicitat – şi obţinut – promisiunea sprijinului lor în vederea monitorizării acţiunii legionarilor din Canada.

Abia după, am reuşit să mă apuc de redactarea – pe

computer – a informării asupra vizitei în China.

Lazăr [Vlăsceanu] m-a anunţat că lucrurile cu concursul nostru [Licã şi cu mine] pentru posturi la Universitate a mers prost: Lică a fost respins, iar pe mine – ca să mă „salveze”, zice – nici nu m-a băgat în discuţie.

Seara, târziu, am vorbit cu Lică, care, din cauza reocupării Pieţei [Universităţii], nu a mai plecat la Bacău, unde era domnul I[liescu], l-am spus să-i transmită lui Petre [Roman], ca să aibă în vedere nu numai „efectul” măsurii de ridicare a preţurilor, ci şi „cauza”, explicând rapid şi clar adevăratele intenţii ale Guvernului, ca să liniştească populaţia. Că toată treaba a fost organizată din umbră, o dovedesc:

1. Incidentul de ieri cu maşina furată, maşina care avea menirea de a bloca artera; şi
2. Lozincile strigate nu împotriva Guvernului, ci a domnului I[liescu], care nu are nici în clin, nici în mânecă cu măsura respectivă.

Vineri, 2 noiembrie 1990, Bucureşti, Cotroceni

Am lucrat la studiul privind politica externă. La 11.00 am făcut prima probă la frac, apoi am participat la şedinţa Guvernului, unde s-a discutat despre:

1. liberalizarea preţurilor (vor fi negociate între producători şi achizitori); este interesant că, deşi asemenea preţuri au început să fie încasate deja, ele nu au fost încă stabilite!?
2. modalitatea de compensare a salariilor (750 de lei/per- soană);
3. necesitatea unei informări la nivelul gradului de înţelegere al populaţiei;

4. creşterea dobânzilor [6% pentru depozitele la vedere şi 15% pentru credite];
5. Alte legi şi hotărâri.

Petre [Roman] mi-a făcut impresia:

1. unei detaşări de importanţa momentului;
2. hotărârii de a merge până la capăt;

3. fermităţii faţă de opozanţi şi
4. dorinţei de a păstra un control strict asupra acţiunilor Guvernului (Mugur [Isărescu] va avea de furcă cu proiectul Băncii...).

Am mai discutat cu [loan] Maxim, şeful personalului de la Externe (Bucşă şi Dobre).

Am finalizat studiul privind politica externă. Seara, cină cu Bob şi Geta. Pe străzi, demonstraţii ca în iunie; pe fundalul nemulţumirilor legate de creşterea [liberalizarea] preţurilor, grupurile de protestatari au început să se manifeste tot mai vocal. Am făcut „turul" Guvern – Poliţie – Cotroceni. Aici au forţat intrarea de la Leu, provocând paza să acţioneze în forţă împotriva lor.

Sâmbătă, 3 noiembrie 1990, Cotroceni

Am terminat de revizuit studiul privind politica externă. Apoi am vorbit cu Lică [Vasile Secăreş], care a vorbit, la rândul lui, cu domnul I[liescu] la telefon, pentru că acesta nu a mai venit. Se plângea de afirmaţiile liberalilor – făcute la TV – potrivit cărora domnul preşedinte ar urmări obţinerea mai multor drepturi şi prerogative!? Am obţinut înregistrarea audio de la Emanoil Valeriu, am pregătit dezminţirea şi le-am lăsat la Lică, pentru avizare şi difuzare.

Personal, sunt într-o stare îngrozitoare. Practic, nu am ni- ciun punct de sprijin. Mi se rupe inima de copii...

Duminică, 4 noiembrie 1990, Cotroceni

Zi plină! Dimineaţă, abia apuc să citesc un pic din studiul privind politica externă, că Lică [Vasile Secăreş] mă şi cheamă la domnul preşedinte, pentru discutarea apariţiei sale la TVR de miercuri. Mai erau de faţă

[loan] Talpeş, Răzvan [Theodorescu], [Paul] Şoloc (ambii de la TVR).

R[ăzvan?] mi-a spus că Nica Leon şi [Ion] Puiu [PNŢCD] au încercat, cu o seară înainte, să împiedice pur şi simplu apariţia lui Petre [Roman] şi a miniştrilor la TVR. Implicaţia mi se pare clară: utilitatea lor se vede primejduită, Guvernul făcând cel mai important pas înainte pe calea economiei de piaţă – liberalizarea preţurilor!? Sprijinul internaţional pentru ei devine astfel lipsit de sens (în plus, cu cât apele se limpezesc, nu se mai poate pescui în… ape tulburi). Mai mult, populaţia, preocupată cu adevărat de preţuri, nu-i vede nici ea cu ochi buni, aşa că, deşi se bat pe străzi de câteva zile, acest lucru nu are niciun efect!

La afirmaţia că măsura pare să fi găsit Guvernul nepregătit, domnul I[liescu] mi-a confirmat supoziţia, spunând-mi că intenţia era ca, scontând o recoltă bună şi pe reluarea lucrului începând cu septembrie, să se treacă la această măsură abia la 1 ianuarie 1991. Faptul că aşteptările nu s-au adeverit a precipitat lucrurile.

După plecarea celor de la TVR, domnul Ifliescu] ne-a comunicat decizia că… nu mai merge la Tokio. Eu ştiam de la [Constantin] Bâgu, care apucase să îmi comunice informaţia, înainte de intrarea în cabinetul preşedintelui.

Răspunsul meu, însuşit în întregime de Licã, a fost:

1. până şi cel mai prost analist va trage de aici concluzia că situaţia din România este atât de gravă, încât preşedintele îşi anulează vizita în ultima clipă; or, este cu adevărat aşa?
2. asta ar da o palmă nemeritată japonezilor – de care avem atâta nevoie –, mai ales investitorilor, care şi

aşa au îndoieli cu privire la a investi la noi;
3. situaţia internă de la noi este stabilă, din considerentele menţionate deja; în orice caz, rămâne Petre [Roman] acasă, care, din cauza nepopularităţii de moment, nu are altă şansă decât să „ţină aproape” de domnul I[liescu], în plus, va fi în

ţară şi [Victor] Stănculescu (domnul I[liescu], zâmbind, s-a ridicat şi a sunat, întrebând când revine în ţară. I s-a răspuns că a doua zi seara).

L-am întrebat apoi, deoarece părea decis să renunţe (l-a şi sunat pe [Dan] Marţian, spunându-i să se pregătească), cine l-a convins să renunţe. A răspuns că nimeni, lui i-a venit ideea sâmbăta trecută, de faţă cu Petre, Dan [Mircea Popescu] şi [Alexandru] Bârlădeanu, care s-ar fi simţit uşuraţi să rămână în ţară în acest moment. Mi-a confirmat apoi că propria lui imagine în faţa ţării ar avea de suferit, dacă, până la urmă, ar da curs invitaţiei şi ar merge la Tokio. I-am răspuns că ar putea corecta exact această problemă, prin apariţia televizată de miercuri, publicul fiind destul de matur să înţeleagă.

Până la urmă, s-a lăsat convins să ia în discuţie problema după consultarea lui [Constantin] Vlad [fostul ambasador la Tokio] şi a delegaţiei (Mugur [Isărescu], [Adrian] Severin şi Dan [Mircea Popescu]) tocmai revenită în ţară de acolo.

S-au mai discutat pe urmă şi problemele legate de 1 Decembrie. Deşi exista un plan pentru trei oraşe: Alba lulia, Bucureşti şi Iaşi, s-a ajuns în final la focalizarea exclusiv pe Alba lulia. Eu, care sprijinisem ideea iniţială, am spus că, astfel, toţi vor spune că am iacut-o numai pentru unguri. Răzvan [Theodorescu] (subiectul fusese discutat când erau şi ei de faţă) a spus că nu trebuie uitat că nu Bucureştiul s-a unit cu Alba lulia, ci invers. A rămas să se discute mai pe seară, cu Petre şi [Alexandru] Bârlădeanu.

Am ieşit, mi-am informat colaboratorii (Mihai [Bujor

Sion], Cornel [Codiţă], [Ion] Madoşa), am mâncat, am plecat la probă, apoi la casa nouă şi la aeroport, să-i întâmpin pe băieţi şi să-i „pregătesc” (Lică o făcea cu [Constantin] Vlad), apoi înapoi.

Seara, când ne-a primit domnul Ifliescu], ne-a spus că Vlad i-ar fi spus că gestul i-ar fi ofensat pe japonezi şi că [Mircea] Mitran [ambasadorul nostru la Tokio] l-ar fi sunat (cum o fi aflat? [Romulus] Neagu m-a sondat şi el, spunând că ştia de la Năstase; [Constantin] Bâgu mi-a spus şi că militarii de la aviaţie mirosiseră ceva) şi i-ar fi spus de companiile japoneze şi de întâlnirile cu preşedintele indonezian şi cu Dan Quayle, vicepreşedintele american. Asta ar compensa faptul că prim-ministrul – care stătea cu demisia pe birou – nu-l va primi decât protocolar, zece minute, ca pe toţi ceilalţi.

Am avut impresia că atunci când invoca lucrurile astea, de faţă cu Petre, domnul I[liescu] se scuza oarecum. Să fi fost vorba doar de faptul că-şi înghiţea propria propunere? (Oricum, cred că lui Petre nu-i cade bine sporul de vizibilitate internaţională dobândit de preşedinte – de unde şi „boicotul" lui Adrian [Năstase] faţă de mine, după cum nici lui [Adrian] Severin, care încerca să mă convingă că Preşedintele nu mai trebuia să stea de vorba şi cu companiile, după ce a făcut-o el!? Recomanda, în consecinţă, circumscrierea vizitei strict la ceremonia de întronare propriu-zisă.) Aşa că, până am plecat, hotărârea de participare era luată în principiu...

S-a mai discutat şi problema celor patru opere de Brâncuşi naţionalizate, trimise de [Andrei] Pleşu, împotriva avizului lui [Victor] Babiuc [ministru al Justiţiei], la o expoziţie în SUA, unde, dacă sunt contestate, ne putem aştepta să fie poprite. Petre, care miroase „scandal", a şi început să se „dezangajeze",

aruncând vina pe Pleşu, care nu respectase avizul lui Babiuc. Problema mai fusese discutată, evident, şi înainte, Lică ştia, iar eu abia acum aflam... E mai bine să nu-mi vâr nasul acolo unde nu-mi fierbe oala, menţinându-mi conduita impusă de la început.

Când a venit [Alexandru] Bârlădeanu, Mugur, Severin, [Constantin] Bâgu şi cu mine am ieşit, căci urma să se discute 1 decembrie. Lică a mai ieşit o dată, spunând că Petre – adeptul măsurilor radicale (şi acum voia să „intre" în manifestanţi, cum mi-au spus [Dorel] Şandor şi Victor [Opaschi?]) – propune rechemarea lui Virgil Constantinescu (ambasadorul nostru în SUA) acasă, pentru „consultări", cu scopul de ne manifesta nemulţumirea faţă de atitudinea gratuit negativă a americanilor faţă de noi (în Grupul celor 24, 17 au votat cu noi, SUA, Anglia şi Olanda, contra; în FMI ni se opun, în ciuda deschiderii manifestate de organizaţie). Asta îi pune pe gânduri şi pe japonezi (nu şi pe sud-coreeni, care ar dori să vină aici, dar nu cunosc mediul), vexaţi de faptul că trebuie să urmeze linia americanilor.

în rest:

1. [Klaus] Brambach mă roagă să-i aranjez lui Victor Mayer o convorbire cu domnul I[Iliescu] (vrea şi un *lunch* cu mine).

2. Dorel [Şandor] mi-a zis că demiterea – în sfârşit – a lui [Adrian] Sârbu s-ar datora faptului că, în preajma Raportului, i-ar fi pus lui Petre toată presa în cap!

La plecarea lui Mugur, mi-am exprimat îndoiala că generaţia noastră, care are realmente capacitatea de a răspunde de treburile ţării, se lasă prada onorurilor şi ameţelii marilor înălţimi, ratând nu numai propria şansă, ci şi pe cea a ţării. Din păcate, Mugur mi-a dat dreptate.

Luni, 5 noiembrie 1990, Cotroceni

Dimineaţă, curs. Apoi întâlniri cu [Iacob] Prada şi cu avocatul Pârvu (Alex, Rotary Club). La 11.00, domnul

Ifliescu] ne-a primit pe mine, Dumitru [Iliescu] şi [Emilian] Manciur, pentru a discuta programul pentru Japonia. Au venit şi chinezii, cu nişte invitaţii pentru soţii.

La 12.30 am plecat la înmormântarea lui Zeno [Pateşan], colegul meu şi soţul Gabrielei Tudor], Trist, părinţi, rude, câţiva colegi. Am fost apoi la Bancă, la Mugur [Isărescu], care mi-a spus că [John] Mroz [directorul EastWest Institute, de la New York] i-a evocat în treacăt situaţia mea, spunând că Institutul nu avea niciun amestec, că totul a ţinut de plecarea mea la Londra. Apoi, Mugur mi-a spus că actuala opoziţie a Departamentului de Stat se datorează ofensării de către [Sergiu] Celac a doi consilieri tineri de acolo, care, de atunci, ne-ar purta sâmbetele!?

Am venit la birou, după ce am probat fracul.

Aici am participat – cu [Adrian] Severin şi Lică [Vasile Secăreş] – la o întâlnire cu Larry Napper, căruia i s-a transmis – neoficial – semnalul că SUA ar trebui să furnizeze nişte indicii că lucrurile sunt pe cale să se îmbunătăţească. A promis că va încerca să aranjeze ceva pentru Paris, dar ne-a atras atenţia asupra refuzului – de orgoliu – al lui Adrian Năstase de a se întâlni cu [Lawrence] Eagleburger [adjunct], în locul lui [James] Baker [secretar de Stat]!

La plecare, Severin mi-a lămurit motivaţia întregului exerciţiu: Adrian Năstase l-ar fi capacitat pe Petre Roman că mersul pe mâna americanilor a fost o greşeală; că trebuia să fi mers pe mâna irakienilor şi acum am fi avut petrol în mod îndestulător!? Ce stupizenie, nu-şi dau seama ce rău ar fi făcut ţării o asemenea poziţie, ca să nu mai vorbim că, din cauza blocadei, nu am fi văzut nicio picătură de ţiţei. Ca atare, Adrian [Năstase], care considera că de vină ar fi Aurel [Dragoş Munteanu] de la New York, vrea acum

(în două zile) o luare de poziţie antiame- ricană şi proirakiană!? Ar fi una din cele mai mari tâmpenii de politică externă! în general, în opinia lui Severin, lucrurile merg extrem de prost în acest domeniu, în primul rând din cauza lui Adrian, căruia i s-ar fi suit şefia la cap...

Aparent, mare bucurie la germani, pentru aranjarea interviului lui Victor Mayer. Vin şi [Klaus] Brambach şi [Ruxandra] Sachim. Ulterior, am aflat că trebuia amânat două ore. Sper să nu „sară" din program. S-ar putea ca, la mijloc, să fie mâna lui [Ion] Madoşa [de la presă]. O să verific mâine şi, dacă este aşa, o să am o discuţie cu el!

Miercuri, 7 noiembrie 1990, Cotroceni

Dimineaţă a trebuit să rezolv o grămadă de treburi mărunte, multe legate de iminenta plecare în Japonia.

Pe la 11, cu Lică [Vasile Secăreş], am primit o delegaţie de parlamentari australieni, cu care am avut o discuţie foarte bună.

La 12, am fost la ambasada sovietică, pentru 7 noiembrie (la Moscova, un tip a tras cu o armă, însă fără consecinţe). Am vorbit, printre alţii, cu un bulgar, care mi-a spus că m-a auzit vorbind la BBC, la *24 hours:* tot el mi-a spus că [Andrei] Lukanov [prim-ministrul Bulgariei] va cădea: greva la Burgas şi Varna, protestul studenţilor.

Când m-am întors, am prins ultima parte a interviului acordat de Victor Mayer, de la FAZ *[Frankfurter Allgemeine Zeitung]* (cam promaghiar), însoţit de [Klaus] Brambach şi [Ruxandra] Sachim.

La 15.30, am făcut rost de bani [bănuiesc că este vorba de depozitul la BRCE [Banca Română de Comerţ Exterior], făcut cu banii din SUA].

La 16, împreună cu domnul I[liescu] şi Lică, i-am primit pe ambasadorul american [Alan] Green Jr, însoţit de [Larry] Napper, care aduceau scrisoarea de răspuns

a preşedintelui [George H.W.] Bush la scrisoarea domnului I[liescu]. Era aruncată cu furca pe hârtie (vreun ajutor a redactat-o şi i-a dat-o la semnat). Domnul I[liescu] a reacţionat violent, calificând-o expresia aroganţei marilor puteri. Green Jr s-a aprins

şi el. Cu greu s-a revenit la un ton mai normal. S-a stabilit să nu dam publicităţii incidentul, ci să ne limităm la menţionarea seacă a întâlnirii. Odată plecaţi americanii, cu Lică i-am relatat domnul I[liescu] ce discutasem cu Mugur şi [Adrian] Severin cu o zi înainte. Domnul I [liescu] a fost neplăcut surprins de gestul lui Adi [Năstase] de a refuza întâlnirea cu [Lawrence] Eagleburger. L-am implorat apoi să nu dea curs tendinţei pro- irakiene ce părea să se contureze la Guvern, deoarece ar fi fost o greşeală de neiertat.

Am mai lucrat vreo două ore. La 19.00 eram din nou la domnul I[liescu], în formula Lică, Ion [loan Talpeş], [Emilian] Manciur, [Florin Bucur] Vasilescu, Dan [Mircea Popescu], Virgil [Măgureanu] (care afirma că îşi vinde marfa întotdeauna, că nu rămâne niciodată cu tejgheaua plină!?). Am zăbovit un pic pe Japonia, apoi am trecut la sarcinile de îndeplinit în lipsa noastră. Acceptarea demisiei lui [Gheorghe] Robu s-a amânat. Să fie un semn de slăbiciune? Am plecat acasă pe la 20.30.

Joi, 15 noiembrie 1990, Cotroceni

După o noapte de chin (m-am sculat la 3.40), într-o stare îngrozitoare, m-am dus la ore, unde a trebuit să improvizez. Apoi am dat o fugă în oraş, am revenit şi au început să mă pună la curent cu problemele apărute în lipsă.

La prânz, în jurul orei 13.30, am mers cu toţii (inclusiv [Cornel] Codiţă, Gabi [Tudor], [losif] Boda, [Florin] Velicu ş.a.) la domnul I [liescu], pe care Lică [Vasile Secăreş] l-a pus la curent cu problemele:

1. sărbătorirea zilei de 1 decembrie (domnul I [liescu] este vădit influenţat de sobrietatea *garden party-u|ui* oferit de împăratul Japoniei;
2. proiectele de lege aflate în dezbatere (în special, cel al caselor, extrem de păgubitor – s-a şi stabilit să fie blocat);

3. situaţia dezastruoasă din Valea Jiului şi nemulţumirea crescândă a minerilor;
4. situaţia TVR, tot mai vădit antiguvernamentală (s-a sugerat schimbarea conducerii).

După, am tras o fugă la noua casă, apoi, întors, mi-am continuat punerea la curent cu problemele apărute în lipsă.

Pe la 17.00, cu [Adrian] Năstase, Lică şi [Cornel] Codiţă am mers la domnul I[liescu], să discutăm deplasarea de la Paris. în oraş începuseră deja demonstraţiile (după stilul filmelor western, cu indieni). S-a discutat şi despre aprovizionare – am sugerat deschiderea depozitelor şi distribuirea produselor sub control militar! Domnul Ifliescu] e rău pornit contra politicii de mare putere şi vrea să se exprime ca atare acolo. Adi şi Lică vor avea de furcă. Văzând cât sunt de răcit, mi-a dat drumul acasă.

Seara, cu Geta, la Godson, de la englezi, ca să întâlnesc două funcţionare de la Foreign Office. Erau acolo toţi ţărăniştii ([Horia] Lupuţiu, Petrică [Liviu Petrina?], Iftene [Pop]), care se plângeau că demonstranţii nu erau organizaţi cum trebuie!?

Vineri, 16 noiembrie 1990, Cotroceni

Am ajuns mai târziu la serviciu, deoarece a trebuit să merg mai întâi în oraş. Când am revenit, m-a luat ginerele lui [Ion] Ursu, care m-a dus la el la spital, la cererea lui. Acceptul meu l-a mai întărit moral. Practic, conform adresei oficiale pe care mi-a arătat-o, el este în prezent în stare de libertate.

Mi-a relatat unele lucruri interesante:

1. cei care l-au anchetat i-au pus să scrie unii despre alţii, apoi i-au adunat şi le-au citit cu voce tare ce-au scris: a ieşit un circ şi o bălăcăreală... Urât procedeu!
2. că el era în contact cu [Silviu] Brucan, dar şi cu [Nicolae] Militaru şi [Ion] loniţă; cu domnul I [liescu] a şi lucrat, dar, în ultima vreme, din cauza gradului de pericol, a întrerupt contactul;

3. că pe Petre [Roman] îl ştia şi l-a şi ajutat – deoarece venise cu recomandarea lui taică-su – să devină lector şi apoi să plece în Franţa.

Ajuns la Cotroceni, am citit ce aveam de citit. M-a sunat [ambasadorul Traian] Chebeleu să îmi spună că ungurul – omologul lui [Romulus] Neagu – insista să îi înmâneze personal domnului I[liescu] mesajul primit de la [Árpád] Göncz. Am vorbit în acest sens cu domnul preşedinte să-l primească, totuşi, pe ungur. A rămas să mă pun de acord cu Adi [Năstase] şi apoi să-l sunăm. Aşa am şi făcut, însă numai pe după-masă: Adi a recomandat şi el acelaşi lucru, ceea ce am comunicat mai departe domnului preşedinte, care a acceptat, urmând ca detaliile să le discute cu Adi direct.

La 17.00, urma să se întrunească delegaţia pentru Paris, iar la 18, să îl primească pe [Roelof Frederik „Pik"] Botha, ministrul de externe sud-african. Eu sunt încă răcit cobză, şi nu am participat, căci am plecat acasă şi m-am culcat odată cu găinile. Nu am putut onora masa de la chinezi.

Când eram la Lică [Vasile Secăreş], am vorbit şi cu [Claudiu] Iordache [revoluţionarul de la Timişoara], acum la Front, care mi-a spus că:

1. au trimis un observator la Conferinţa de la Moscova a partidelor foste comuniste;

2. ar fi necesar ca un grup de 50 de intelectuali să ia iniţiativa unui apel la calm şi stabilitate;

3. este nevoie ca ziarele noastre să fie reorganizate, să fie întărite cu specialişti şi să beneficieze de o direcţie.

La rândul lui, Lică mi-a spus că [Ion] Madoşa [de la

presă], vexat de neincluderea sa în delegaţia pentru Paris, vrea să îşi dea demisia. Oricum, omul e slab, sarcina îl depăşeşte. Va trebui să găsim pe altcineva. Biroul ăsta de presă e un blestem!

Sâmbătă, 17 noiembrie 1990, Cotroceni

Azi nu am prea avut chef să merg la lucru. M-am dus totuşi, mai mult pentru că a vrut Veronica şi pentru că trebuia să îmi ridic comanda (un salam şi câteva dulciuri). Am petrecut dimineaţa cu Dan [Mircea Popescu], [Florin Bucur] Vasilescu şi [loan] Talpeş, marcaţi cu toţii de articolul insolent şi incitant publicat în *România liberă* de azi: „Tragica asemănare", în care se prevede dispariţia în curând a domnului I[liescu], tot aşa cum s-au petrecut lucrurile şi cu Ceauşescu!? Personal, rămân la părerea mea că atât noi – prin greşelile imense pe care le facem cu dezinvoltură –, cât şi cetăţenii, atât de uşor de manevrat şi dezbinat, ne meritǎm din plin soarta care ne paşte! Iar Guvernul – sub bagheta maestrului [Petre] Roman, căruia nu-i mai ajunge nimeni la nas – nu se preocupă decât de protocol, călătorii şi avantaje personale. Am aflat că Năstase, care stă într-o casă scumpă, ar dori o vilă, pentru că nu are unde să... primească!? Iar [Adrian] Severin umblă după vila lui Pană. Până şi pe Lazăr [Vlăsceanu] îl pisează Mihaela să se mute în vila lui Dumitru Popescu. Doamne, ne ducem de râpă pe mâna noastră. Din păcate, însă, şi pe socoteala ţării ăsteia...

Seara, trebuia să rnerg cu Mariana [Mucuţa] la [Klaus] Brambach, dar nu am facut-o, pretextând o răceală de ultima clipă, doar ca să le dau de înţeles că ar trebui să fie mai scrupuloşi cu regulile de protocol: dacă au nevoie de Mariana, să o cheme numai pe ea, nu să mă amestece şi pe mine!

Duminică, 18 noiembrie 1990, Cotroceni

Plecarea oficială a delegaţiei spre Paris. Am fost la aeroport să îi conduc. Numai Petre [Roman] şi cu mine eram îmbrăcaţi de weekend. Am mers apoi la ziua Mioarei Pometcu.

Luni, 19 noiembrie 1990, Cotroceni

Dimineaţa mi-am petrecut-o cu drumuri încoace şi încolo, inclusiv la casa nouă. Apoi, revenit, am rezolvat problemele curente. După prânz, am ieşit iar un pic: vremea e superbă, iar Herăstrăul, pustiu, e foarte atrăgător...

Pe la 16, a venit Lazăr [Vlăsceanu] la mine, să discutăm despre Facultate. I-am spus că sunt dezamăgit de faptul că la Universitate domneşte arbitrariul cel mai cras şi că, în ce mă priveşte, toate legăturile mele se reduc la cele două cursuri săptămânale pe care le ţin pe gratis. în rest, nu mă mai interesează nimic.

Marţi, 20 noiembrie 1990, Cotroceni

Dimineaţă, am avut curs. La ora 9 a venit la Facultate domnul Stelian Constantin, om de afaceri american, care mi-a comunicat că:

1. la Departamentul de Stat, gheaţa începe – greu – să se spargă, în ceea ce ne priveşte;

2. despre „clauză" vom putea vorbi abia peste vreo opt luni;

3. ar exista un grup de investitori evrei, interesaţi să-şi bage banii aici;

4. strategia ar trebui să fie aceea a creării intereselor economice americane aici, pentru ca aceştia să îi preseze pe decidenţii politici.

5. el dorea să deschidă în Bucureşti o fabrică de maşini frigorifice de capacitate mai mică, pentru care doreşte să discute cu noul primar.

întors la serviciu, am plecat la casa nouă, să văd cum

stau lucrurile, apoi am revenit, am mâncat şi am plecat la mitingul FSN. între timp a venit [Constantin] Bâgu să mă „sondeze” în privinţa reînfiinţării... Partidului Comunist!? I-am răspuns că nici oamenii, nici timpurile nu sunt favorabile pentru aceasta...

Mitingul a ieşit – relativ – bine, sub raportul numărului de participanţi. A lipsit însă entuziasmul original din timpul campaniei electorale şi au fost prezenţi „spionii” şi scepticii, care prevesteau ciocnirile sălbatice, puse la cale de aşa-zisa opoziţie, după terminarea mitingului. Şi de data asta, poliţia a stat pasivă, lăsând lucrurile să degenereze. Scopul atacatorilor era clar: să descurajeze simpatizanţii Frontului, pentru a avea exclusivitatea străzii. [Claudiu] Iordache, care a apărut seara la TV, a avut dreptate să critice serios organele de ordine şi pe ministrul de Interne [Dorn Viorel] Ursu.

Miercuri, 21 noiembrie 1990, Cotroceni

în urma evenimentelor de aseară, am hotărât să dau curs posibilităţii de a participa la şedinţa guvernului (Dan [Mircea Popescu] lipsea din ţară).

Şedinţa a debutat furtunos: [Doru Viorel] Ursu şi-a prezentat demisia, invocând şi lipsa de încredere în el. Petre [Roman], corect, a refuzat-o, argumentând că semnalul trimis cu privire la unitatea echipei ar fi cu totul negativ. Şi alţi miniştri au vorbit, încurajându-l pe Dorel Ursu. [Victor] Stănculescu a promis şi mai mult ajutor şi a spus că el nu voia să „spargă” propria lui echipă cu Ursu. Şi eu l-am încurajat să nu facă pasul ăsta, vorbind cu el în particular.

S-a trecut apoi la discutarea bugetului. Principalele

idei au fost următoarele:

1. economia va continua să se restrângă şi în 1991;
2. investiţiile vor fi de 30 de miliarde (15 pentru Armată – apreciată ca fiind „la limita de rupere”); faţă de 137, cât erau pe vremea lui Ceauşescu;
3. cheltuielile pentru cercetare se reduc de la 18 miliarde, cât erau pe vremea lui Ceauşescu, la 3 miliarde;
4. deficitul este de [...].

Problemele controversate au fost dacă:

1. să se subvenţioneze sau nu exporturile;
2. să se reducă alocaţiile pentru irigaţii şi îmbunătăţiri funciare;
3. cât să se aloce pentru cultură (de la 1 ianuarie 1991,15 instituţii de cultură urmează să îşi închidă porţile).

Petre, care se „prinde” repede, a avut o poziţie modernă şi corectă: după părerea lui, bugetul va trebui să acopere doar învăţământul, sănătatea, cultura, apărarea şi ordinea internă.

De asemenea, s-a pus problema restrângerii cheltuielilor pentru deplasările în străinătate: 6 milioane de dolari + cheltuielile în lei (necuantificate).

La terminare, i-am urat lui Petre „drum bun” (am aflat apoi că, pe scară, m-ar fi căutat).

Am mers apoi la Eugen [Dijmărescu?] căruia i-am expus planul lui Costică [Cheşculescu] de a pune pe picioare grupul de consulting, idee cu care a fost imediat de acord.

Am revenit apoi la Preşedinţie cu Victor Dimitriu, am trecut pe la casa nouă şi m-am întors, vorbind cu Lică

[Vasile Secăreş] pe marginea celor desfăşurate, insistând asupra necesităţii ca domnul Ifliescu] să se delimiteze clar, imediat ce se întoarce, de „noul partid comunist”.

înainte de începerea şedinţei, relatându-i lui [Victor] Stăn- culescu ce aflasem despre [Tibor] Palănkai la Viena (că ungurii ar fi preocupaţi de posibilitatea izbucnirii de războaie civile în ţările vecine?!), mi-a spus că sârbii i-ar fi zis că ungurii i-ar fi avertizat să nu se dezmembreze, căci, într-un asemenea caz, îşi vor lua partea lor... Punându-ne şi nouă aceeaşi întrebare, Stănculescu i-ar fi asigurat că de noi nu au a se teme. Sârbii i-ar fi spus că, din toate graniţele lor, numai a noastră era sigură.

Joi, 22 noiembrie 1990, Cotroceni

Dimineaţă, am avut ore; a asistat şi profesorul Stelian Constantin, organizând apoi discuţia lui cu studenţii.

Revenind la serviciu, a trebuit să plec la aeroport, căci se anunţase sosirea mai devreme a domnului I[liescu], Aici, înainte, discuţii despre marfa dosită găsită de primar prin capitală, despre Maggie Thatcher (cu [Victor] Stănculescu, [Doru Viorel] Ursu, [Ion Aurel] Stoica ş.a.).

Preşedintele era vioi şi în formă, mulţumit. Francezii se purtaseră excelent (la banchet a stat între [Mihail Sergheevici] Gorbaciov şi Thatcher, căreia i-ar fi relatat despre greutăţile noastre, pe care nu le ştia), americanii ne-au anunţat că urmau să îşi retragă obiecţiile faţă de noi, inclusiv în G-24 (ne-au atras atenţia, în schimb, să vorbim şi cu alţii), ruşii, cu care întâlnirea ar fi fost cât se poate de caldă (Lică [Vasile Secăreş] – G[orbaciov] ar fi întrebat dacă ni se putea livra gaz, iar [Eduard] Şevardnadze i-ar fi răspuns că se putea), spaniolii (declaraţia lui González ar fi fost cea mai bună) ş.a. Discursul preşedintelui nostru ar fi fost cel mai „proaspăt”, fiind singurul din Răsărit rostit în franceză ([Văclav] Havel ar fi vorbit o engleză proastă, [Jelio] Jelev, bulgară, [Borisav] Jovic, sârbă, iar [József] Antall, germana!?). Discursul ar fi atras de îndată atenţia lui Gorbaciov, a lui [George H.W.] Bush şi a nordicilor. Până la urmă, era vorba de echipă: a noastră a fost mult mai bună decât a altora.

Lică mi-a spus că Adi [Năstase] şi MAE au dat din nou chix cu ceva.

în timpul interviului domnului I [liescu] dat la sosire, s-a anunţat că Maggie Thatcher şi-a dat demisia! Ulterior, ni s-a confirmat de Godson, pe care l-am sunat (demisia ar fi fost motivată de lupta pentru conducerea partidului şi impactul negativ al acesteia asupra naţiunii, şi s-ar fi petrecut la o

reuniune de urgenţă a cabinetului – cei de la Paris spuneau că era intr-adevăr supărată şi preocupată – John Major şi Douglas Hurd şi-au anunţat imediat candidaturile, concurându-l pe [Michael] Heseltine. Dintre ei urma să fie desemnat noul prim-ministru, căruia regina urma să îi încredinţeze formarea cabinetului, contându-se pe actuala majoritate parlamentară. Acum era momentul ca laburiştii să forţeze). [Godson m-a întrebat ce îmi sugera demisia, i-am răspuns că pe [Winston] Churchill la Potsdam. I-am mai spus că altora le-ar fi venit probabil în minte... Petăr Mladenov!?]

Seara, am fost invitat de francezi la o cină în cinstea lui [François] Heisbourg, directorul IISS [International Institute for Strategic Studies] de la Londra, cu care am discutat „în extenso". Mi-a spus că, în cazul în care, în Golf, americanii dau greş, asta va însemna sfârşitul NATO!

Vineri, 23 noiembrie 1990, Cotroceni

înainte de întâlnirea cu [François] Heisbourg – de la ora 11 – am avut o întâlnire cu Lică [Vasile Secăreş] şi cu băieţii, pentru alcătuirea unui grup care să pregătească bine vizita lui [Jacques] Attali aici (de la începutul lui decembrie), materializând astfel înţelegerile făcute la Paris de preşedinte cu acesta.

La întâlnirea cu Heisbourg s-au discutat probleme interne, Constituţia, relaţiile cu Ungaria şi Basarabia, precum şi perspectiva liberalizării călătoriilor.

Am mai stat cu băieţii (Mihai [Bujor Sion] şi [Cornel] Codiţă mă pisează că nu au de lucru), cu [Adrian]

Severin şi Dan [Mircea Popescu], care mi-au spus că, în Anglia, lucrurile au mers foarte bine, în special cu Douglas Hurd, care ar fi avut toate motivele să nu îi primească, după cele întâmplate în ziua respectivă [în planul politicii lor interne], dar care nu a facut-o. în plus, le-a spus băieţilor că Anglia avea interese în România, iar vizita lor va conta când va trebui.

Există o tendinţă a oamenilor de la Guvern să vină la noi ([Vladimir] Paşti şi [Gabriel] Gafiţa). Să fie o dovadă că aici se lucrează mai serios?

Am luat apoi masa la „Le President", cu [ambasadorul Constantin] Ene, [Jean-Michel] Dumond şi ataşatul militar francez, [Alexandru] Farcaş, un general român, [Mircea] Maliţa şi Heisbourg. Maliţa, întrebat de Heisbourg, a afirmat că guvernul era destul de stabil să reziste presiunii străzii, care nici ea nu era serioasă (nu ştiau ce vor, fiind dispuşi la compromisuri).

întors la Preşedinţie, trebuia să intru la primirea brazilienilor, care au venit însă cu întârziere (a intrat Gabi [Tudor]). Cu această ocazie, am solicitat şi am primit de la domnul I[liescu] autorizarea de a ridica problema creditului cu chinezii, cu care urma să mă văd în seara respectivă la mine. Am făcut lucrul acesta, arătând dificultăţile şi nevoile noastre, implicaţiile negative pe care le-ar fi avut un refuz, faptul că solicitam un credit (pentru importul de petrol şi hrană pentru animale), şi nu un ajutor, precum şi disponibilitatea – în cazul unui răspuns afirmativ – să trimitem o delegaţie acolo, în frunte cu Mugur [Isărescu], pentru negociere. Ataşatul militar, cu care am vorbit, mi-a spus că va trimite imediat solicitarea noastră la Beijing (a şi plecat mai repede), cu speranţa că se va rezolva pozitiv

(prietenul la nevoie se cunoaşte!), însă decizia urma să fie luată la cel mai înalt nivel! Când avea un răspuns, urma să ne vedem fie la ei, fie la mine acasă. Cu aceasta ne-am despărţit. L-am avertizat pe Mugur, fără să îi spun concret despre ce era vorba.

Sâmbătă, 24 noiembrie 1990, Cotroceni

Am ajuns mai devreme, ca să iau două fete să mă ajute la curăţenie la noua casă. Acolo, încercări de intimidare şi presiuni din partea unuia [Constantin] Turturică, administrator, lucrător la Uniunea Scriitorilor, cum că s-ar fi strâns declaraţii, că aş fi fost de la SRI, „băgat" printre scriitori etc. Când le-am spus că puteam şi eu să redeschid problema modului ciudat în care şi-au obţinut ei repartiţiile, a lăsat-o imediat mai „moale" şi a propus soluţii de compromis. Ce mizerie umană!?

La 10.00 l-am primit pe Tom Lantos, congresmen american, unul din cei mai înverşunaţi duşmani declaraţi ai noştri.

întâlnirea s-a desfăşurat în felul următor: „eu, Tom Lantos, evreu maghiar, care are relaţii politice extrem de importante şi întinse, vreau să rămân în istorie ca un campion al României în SUA şi al împăcării româno-maghiare! Pentru asta, propun:

1. întâlniri anuale între preşedinţii celor două state (propunerea lui [Árpád] Göncz: 17 decembrie, la Timişoara, era nerealistă, el fiind un jucător singur, fără staff şi experienţă) alternativ în cele două capitale;

2. deschiderea Universităţii maghiare la Cluj;

3. deschiderea de consulate maghiar şi american la Cluj."

Domnul I [liescu] i-a spus că acceptă fără rezerve ideea întâlnirilor, însă că celelalte două propuneri – universitatea şi consulatul – erau prea sensibile pentru a putea fi discutate în acel moment, dar că urmau să rămână în atenţia sa. în sfârşit, pentru consulatul american la Cluj, să se facă formalităţile de rigoare, pe care urma să le analizeze cu atenţie.

Tom Lantos a solicitat în acest sens câteva rânduri scrise din partea domnului preşedinte *-for his eyes only.* Am pregătit scrisoarea în sensul celor discutate. Domnul I [liescu] a citit-o şi a semnat-o, după care i-am înmânat-o lui [Larry] Napper, care a venit special la Cotroceni s-o ridice. Era foarte mulţumit (super!). Despre consulatul american la Cluj a afirmat că nu era de căderea lui Lantos să se ocupe de această problemă. Am profitat de ocazie să-i atrag atenţia să ne contacteze direct când erau probleme cu Preşedinţia, nu neapărat prin Externe. A promis că aşa va face, urmând ca pe cei de la Externe să-i informeze doar.

Am avut şi o întâlnire a domnului Ifliescu] cu colaboratorii, care s-a referit la pregătirile pentru 1 decembrie (inclusiv stema) şi agenda săptămânii următoare. Domnul I[liescu] i-a primit şi pe economişti ([Tudorel] Postolache, [Emilian] Dobrescu şi [Alexandru] Bârlădeanu), iar mai târziu s-a întâlnit cu factorii de ordine responsabili de 1 decembrie (Armata, Interne, SRI etc.).

Seara, l-am pus pe Mugur [Isărescu] la curent cu demersul făcut la chinezi. Şi el era speriat de lipsa de profesionalism a Guvernului, de faptul că acolo cineva parcă sabotează cu bună ştiinţă (legea caselor, a doua etapă a scumpirilor pe 1 ianuarie etc.). Mugur spune că

acum ţara are nevoie de lideri adevăraţi.

[Vladimir] Paşti a făcut un tablou corect al situaţiei actuale:

1. Guvernul este împărţit în patru fracţiuni:
a. [Adrian] Severin (reformist),
b. [Ion Aurel] Stoica, (conservatori),
c. [Eugen] Dijmărescu strâns între ei, fără putere,
d. independenţi (Armata, Internele),
e. cu [Adrian] Năstase care baleiază între ei toţi.
2. Frontul, care nu contează.
3. Preşedinţia (cu cea mai bună echipă) este sub atac şi paralizată.
4. în societate, există sindicate (care pot aluneca spre stânga) şi diverse organizaţii care nu pot fi controlate, toate aparţinând Opoziţiei.

Luni, 26 noiembrie 1990, Cotroceni

Am intrat în treabă cum am venit (întâi am trecut pe la casa nouă, unde lucrurile par să se fi rezolvat). La 11.00 am fost

convocaţi cu toţii la domnul I [liescu] pentru definitivarea agendei pe săptămâna aceasta şi precizarea conţinutului discuţiei cu liderii politici (Paris, pericolul pe care îl implică acţiunile lor şi apelul la unitate şi 1 decembrie), precum şi la conferinţa de presă (Paris, 1 decembrie, situaţia internă). Personal – şi am fost susţinut şi de alţii – am recomandat ca domnul I [liescu] să se pronunţe împotriva legii cu casele şi să arate că a dispus o evaluare a situaţiei economice, care s-ar putea să ducă la amânarea noii creşteri de preţuri de pe 1 ianuarie 1991 („stocările” vor începe încă din

perioada care şi aşa se anunţă critică pentru noi!?). în plus, am evocat şi optica nesănătoasă a lui [Mihai] Zisu şi că Mugur [Isărescu] trebuie să le aducă bani din afară, iar ei să-i cheltuie!?

La prânz, am fost invitaţii lui Klaus Brambach şi ai d[oam-] nei [Ruxandra] Sachim la Bucureşti (Mariana [Mucuţa] şi cu mine). Klaus o place pe Mariana. Am stabilit să fie şi el invitat la conferinţa de presă de a doua zi.

Am revenit şi Lică [Vasile Secăreş] mi-a vorbit despre necesitatea unei declaraţii care să fixeze poziţia de principiu a preşedintelui în privinţa Basarabiei. După părerea mea, momentul actual nu justifică o asemenea declaraţie (nici sub raportul presiunii de a o emite, nici, mai ales, al livrărilor sovietice de energie şi combustibili).

De asemenea, m-a sunat [Petru] Rareş să mi se plângă de boicotul lui [Constantin] Pârvuţoiu de la Bruxelles (pe care trebuie să îl înlocuiască) şi de faptul că olandezii (care ne-au refuzat în Grupul G-24) trebuie curtaţi, căci se simt marginalizaţi şi înşelaţi. Poate domnul I[liescu] să-l cheme pe ambasador la un mic-dejun. Oricum, l-am rugat pe Dan [Mircea Popescu] să-i comunice expres lucrurile acestea domnul I[liescu], eu trebuind să plec.

Marţi, 27 noiembrie 1990, Cotroceni

Dimineaţa am avut curs la Ştiinţe Politice. Studenţii basara- beni m-au atras într-o discuţie referitoare la politica României faţă de Moldova.

Ajuns înapoi la serviciu, am rezolvat problemele curente şi cele ale noii case (parchetarul).

La prânz, am mers la Lică [Vasile Secăreş], care era cu [Adrian] Severin, după întâlnirea lor cu [Larry] Napper (la care nu m-au chemat...), ca să mergem la bancă la Mugur [Isărescu], care ne chemase.

Ajunşi acolo, am făcut o trecere în revistă a situaţiei, caracterizată ca haotică. Principalii vinovăţii [Anton] Vătăşescu şi [Mihai] Zisu, plus lipsa de concepţie. S-a discutat despre asocierea resurselor şi balanţelor (de la Zisu) cu Comisia de Prognoză, într-un Minister al Finanţelor şi Resurselor, condus eventual de Eugen [Dijmărescu], Adrian propunea o Comisie interministerială – pe care s-o conducă desigur el – care să urmărească implementarea reformei. în final, ni s-a adăugat şi [Vasile] Voloşeniuc, care venise să îl ia pe Mugur [Isărescu], Şi el avea aceeaşi părere. în plus, la Guvern, Petre [Roman] se ţine de protocol, semnări de acte şi încurcat lucrurile, prin faptul că îşi însuşeşte părerile primului venit la el.

După-amiază, a fost conferinţa de presă. Domnul I[liescu] a făcut o introducere lungă, în care s-a referit la:

1. CSCE [Conferinţa pentru Securitate şi Cooperare în Europa] (Paris);
2. climatul de tensiune din ţară şi reflectarea lui în afară;
3. preţuri;
4. case;
5. fondul funciar.

După terminare, m-a chemat să mă consulte cu privire la măsurile solicitate de Simion Pop la Budapesta, în legătură cu ungurii care au devenit agresivi pentru 1 decembrie şi cu convocarea la

Bucureşti a unei reuniuni NATO pentru anul viitor. Le-am avizat favorabil pe amândouă. înainte de conferinţă, am intervenit la Napoleon Pop pentru firma japoneză Marubeni, iar domnul I [liescu] a avizat proiectul de rezoluţie al americanilor împotriva Irakului, trimis de [Constantin] Ene.

întors de la domnul I[liescu], am mers la Licã, unde era şi Dan [Mircea Popescu]. Erau deprimaţi. Apoi Licã mi-a spus şi mie ceea ce discutase deja cu Dan şi anume: cã a venit timpul sã treacã la Front! Dan i-a atras atenţia cã:

1. ar putea sã o facã numai în calitate de lider al Frontului – lucru pe care nu o sã-l accepte Roman; şi

2. cã singur, fãrã echipã, nu o sã poatã face nimic. Aşa s-a pus, dintr-odatã, problema trecerii noastrã la Front odatã cu el. Adevãrat motivaţie: sã ieşim de aici, de la Preşedinţie, unde nu aveam niciun viitor, ci numai perspectiva stigmatizãrii totale şi definitive (Dan spunea cã domnul I[liescu] nu ar fi avut nici mãcar şansa terminãrii mandatului, adãugând cã trecând la Front, aveam şanse mai mari de a supravieţui politic. Licã a fost şi el de acord cu aceastã judecatã).

Mãrturisesc cã, pe mine, bruscheţea şi natura procedeului m-au luat pe nepregãtite. Le-am argumentat cã domnul I[liescu] nu era vinovat pentru 13-15 iunie (unde a fost o victimã, iar Licã şi Dan au fost de acord) şi cã, pe moment, nu este nimeni sã exercite cum trebuie aceastã funcţie. Le-am mai atras atenţia cã retragerea sprijinului nostru ar contribui sigur la cãderea domnului I[liescu]: ne puteam asuma noi o asemenea responsabilitate? Niciunul nu a rãspuns. Oricum, intenţia este ca echipa de aici sã fie întãritã

înainte, prin aducerea lui [Vladimir] Paşti, iar trecerea noastră să fie făcută la Convenţia Frontului din ianuarie 1991. (în plus, Lică vrea un program de supravieţuire pentru luna decembrie.) Momentul Convenţiei era apreciat ca fiind ultima noastră şansă, după ce le-am ratat pe toate cele anterioare (Front, Guvern, Parlament). Dan a mai spus că, în Anglia, a fost întrebat direct de ce nu preiau tinerii frâiele? Oricum, în toate combinaţiile, Roman nu intră la socoteală. Nu este exclus ca lui [Vasile Lică] Secăreş să-i fi băgat ideea asta în cap americanii. E dubios de ce nu mă chemase, totuşi, la discuţia cu Napper... Personal, nu-mi surâdea ideea Frontului, pe care o consider, în forma actuală, o chestie moartă, fără să am puterea de a o readuce la viaţă. închei, deci, să mă duc la Costică [Cheşculescu] şi să pun încet pe picioare grupul de consultanţă, acceptându-i oferta discutată încă din aprilie 1989 la Londra. O ieşire din arena politică cred că mi-ar face bine pe toate planurile, căci, momentan, nu mai am nimic de ce să mă agăţ, în niciun plan!

în timpul discuţiei, m-a sunat Mugur, care era foarte deprimat: de peste tot căpăta numai refuzuri atunci când cerea banii de care aveam disperată nevoie! Se gândeşte că acum trebuie să protejeze numele Băncii. Greu moment, nu numai pentru ţară, dar şi pentru mine personal. Prea s-au potrivit toate relele deodată!

Miercuri, 28 noiembrie 1990, Cotroceni

A venit Florin Vasilescu la mine şi mi-a relatat cu câtă metodă şi câinoşenie este lucrată Preşedinţia în Parlament şi la Guvern, pornind de la prerogative de a

conduce şedinţele Guvernului.

Dimineaţă, în continuare, după convorbirea de la ora 9.30, am revenit. La ora 11.30, Lică [Vasile Secăreş] mi-a cerut să intru cu el la primirea ambasadorului japonez [Kiyoshi Furukawa], venit să se intereseze ce măsuri se vor lua pentru asigurarea stabilităţii în ţară.

La 12.30, am ajuns – cu Mihai [Bujor Sion] – la iugoslavi, pentru ziua lor naţională (pe drum mi-a povestit elucubraţiile lui [Mihai] Lupoi despre agrementul lui [George H.W.] Bush şi [Mihail Sergheevici] Gorbaciov că el să-i succeadă domnului I[liescu]).

La petrecere l-am întâlnit pe ambasadorul olandez [Coen Storck], cel care conduce şi organizează Opoziţia de aici. Vrea ca domnul I[liescu] să se prezinte în faţa Comisiei [pentru investigarea evenimentelor din] 13-15 iunie, „aşa, de formă”. I-am explicat că nu putea face lucrul asta înaintea lui Petre [Roman].

La sârbi, ambasadorul chinez [Wang Jinqin] mi-a comunicat (iar ataşatul militar mi-a confirmat) că [Constantin] Fota, care se afla la Beijing, a făcut aceeaşi solicitare privind creditul. M-am simţit foarte prost să constat că nu ştia dreapta ce facea stânga. I-am rugat să îmi comunice şi mie ce decizie vor lua, lucru pe care mi l-au promis.

întors, am sărbătorit cu fetele ziua lui Gabi, apoi am plecat la Enăcheşti.

Seara, am fost la turci, pentru şeful Marelui Stat Major [Necip Torumtay], venit în vizită la noi. Am discutat cu ambasadorul britanic [Michael Atkinson] –

căruia i-am mărturisit că eram cam obosit (s-a interesat dacă voi intra în diplomaţie) –, Larry Napper (despre [Tom] Lantos) şi cu [Dorel] Şandor şi soţia. După circa 40 de minute, am plecat acasă.

Joi, 29 noiembrie 1990, Cotroceni

Dimineaţă am avut curs. După, am tras o fugă la apartament, am revenit, tocmai la timp pentru a intra la primirea lui Takeuchi, comentatorul japonez de politică externă, care ne-a facilitat primirea la [Toshiki] Kaifu [premierul nipon] şi durata dublă a convorbirii (ca să obţină lucrul acesta, ne-a mărturisit că ar fi semnat un „pact faustian", acceptând să sprijine guvernul Kaifu). în plus, ocupând poziţia 26 în ierarhia bogaţilor japonezi, a donat 10 000 dolari pentru Muzeul de Artă şi o sumă şi mai mare pentru Crucea Roşie. El a venit în România la invitaţia lui [Mircea] Mitran, care se lăudase că se va ocupa el de absolut tot (program, cazare, informarea ambasadei japoneze de aici), dar care nu a făcut absolut nimic...!? în aceste condiţii, i-am cerut eu scuze, am stat cu el cât a dorit şi i-am aranjat şi o scurtă întâlnire cu domnul I[liescu], care ieşea de la o altă întâlnire. S-a discutat despre:

1. intenţia lui de trimite aici maşini de tipărit şi de a instrui acolo oameni să le utilizeze;
2. posibilitatea de a ne facilita studii de fezabilitate pentru valorificarea la maximum a Canalului [Dunăre-Marea Neagră].

Am servit masa şi am dat un interviu pentru *Dimineaţa* unui student de-al meu privind vizita în Japonia. La plecare, mi-a transmis confidenţial că va

trebui să ocupăm noi primii străzile pe 22 decembrie, pentru că se va încerca aceeaşi figură ca pe 13-15 iunie (vor fi provocări, iar jurnaliştii străini vor fi pe fază), Poliţia se va dovedi ineficientă, poate chiar cumpărată...

I-am comunicat imediat lui Lică [Vasile Secăreş], suge- rându-i să ceară să ni se comunice situaţia intrării în ţară a străinilor, în special a jurnaliştilor, precum şi hotelurile unde vor trage cu precădere în jurul datei respective.

în final, am scris şi eu o frază la discursul pentru Alba lulia [1 decembrie]. Am avut şi nişte „negocieri" cu [Emilian] Manciur privind participarea celor de la presă la recepţie, precum şi a noastră la parada militară.

A trecut pe la mine şi Dan Florescu, care mi-a cerut să îi aranjez o primire la Comex şi mi-a vorbit de proiectul şefului său.

Vineri, 30 noiembrie 1990, Cotroceni

Am trecut mai întâi pe la birou, deoarece nu-mi era clar cum trebuia procedat în continuare. Când s-a făcut ora, am plecat cu Lică [Vasile Secăreş] şi Dan [Mircea Popescu] la Arcul de Triumf. Ceremonia a fost simplă şi demnă. A durat doar o jumătate de oră. Pe drum, Lică mi-a spus (din sursa [Florin] Bădinici) că ungurii s-ar fi interesat foarte mult şi atent de Liviu Mureşan (care şi-a creat, pe drept, o faimă internaţională prin propunerile făcute de înfiinţare a unei filiale a Europei Libere la Bucureşti şi de depunere oficială a candidaturii noastre la CEE [Comunitatea Economică Europeană]). Am spus că îl credeam pe Liviu capabil de un joc politic subtil şi inteligent...

Ajuns înapoi, am pregătit pentru semnat cele câteva rânduri pentru Kaifu, de transmis prin Takeuchi (i le-am

înmânat la prânz, la banchet). Ideea mi-a fost sugerată de Constantin Vlad, care anticipase că asta îşi dorea Takeuchi.

Am participat apoi la întâlnirea şefului Comisiei de Politică Externă a Sovietului Republicii Moldova – însoţit de un parlamentar – cu Petre [Roman] şi domnul I[liescu]. Ideea era: cum să procedăm mai bine ca să nu creăm probleme şi ajutor pentru ei în recuperarea teritoriilor de la Ucraina. Am spus că Ucraina voia statut „independent" (are şi loc special la ONU) şi că, dacă ne-am mişca în sensul ăsta, şi ei ar putea fi forţaţi să se declare de acord cu cererile Moldovei. A spus că ucrainenii nu sunt atât de negativi pe cât s-ar crede. Propunerea moldovenilor e una de lungă durată, cu cedarea zonei din stânga Nistrului şi cu asigurarea debuşeului ucrainean la Dunăre. Ei considerau că *deal-ul* ar fi fost avantajos pentru Ucraina (deocamdată, moldovenii au un kilometru la Dunăre). Problema care nu a izbucnit încă era a Odessei, care pregătea o republică proprie (ca în timpul revoluţiei, [Nestor] Mahno etc.).

Moldoveanul ne-a cerut să avem un scenariu pregătit pentru situaţia în care se va trece la utilizarea necontrolată a forţei. Ne-a

> »

mai cerut să îi consiliem în probleme de drept internaţional (în MAE ar exista, se pare, un grup care se ocupă de problemele Moldovei). De asemenea, a mai vorbit şi de necesitatea consulatului nostru – cu oameni foarte buni – la Kiev. Au spus şi că vor trimite cei mai buni oameni ai lor ca să activeze în consulatul sovietic de la Iaşi. Fără să ne angajăm concret, li s-a promis

sprijin ([Mircea] Druc va discuta tête-à-tête cu Petre în curând). Atitudinea; domnul Ifliescu] mai activ, Petre [Roman] mai rezervat. Când s-a terminat, presa m-a „presat" pentru amănunte. Am spus că, din cauza momentului (înainte de banchet), întâlnirea a avut un caracter strict protocolar.

Jos, lume multă (coadă la *shaking hands).* Teo [Meleşcanu] m-a prezentat ambasadorilor asiatici (Filipine, Iran etc.), cărora le-am spus cum vedeam eu situaţia României la momentul respectiv. Ataşatului militar chinez i-am întărit urgenţa solicitării, el promiţându-mi că mă va anunţa imediat ce va avea un răspuns. Ambasadorii Irakului şi OEP [Organizaţia pentru Eliberarea Palestinei] m-au sondat despre posibilitatea ca soldaţii americani să vină aici (să fie vorba de scrisoarea pe care am primit-o de la domnul I[liescu] în acest sens?). Le-am spus că, personal, nu cunoşteam nimic în sensul ăsta...

După ce s-a spart petrecerea jos (unde le-am adus şi pe fetele de la presă şi secretariat), am mers la Licǎ, unde ne-am strâns mai mulţi, inclusiv [Silviu] Brucan şi George Şerban, de la Societatea Timişoara. loşca [Boda] s-a cherchelit îngrozitor, iar Brucan – speriat de ideea lui Liviu [Mureşan] de a face câteva fotografii, a plecat în grabă, iar Licǎ s-a angajat într-o discuţie aprinsă cu Şerban. I-am lăsat acolo, la un moment dat, ca să mă pregătesc pentru plecarea spre Alba lulia.

în tren, am călătorit cu „diaspora". I-am lămurit pe un evreu care trăia în Franţa şi pe un cetăţean român din Spania cum stătea treaba cu maghiarii. M-am culcat târziu...

Sâmbătă, 1 decembrie 1990, Alba lulia

Când am ajuns, ne-au luat cu autobuzele şi ne-au dus în cetate, unde am urmărit depunerea coroanelor la monumentul lui Mihai Viteazul. Apoi eu am plecat cu cei din gardă şi mi-am ocupat loc din timp pe podium (lângă [Florentin] Cârpanu [prefectul de Timiş], care mi-a spus că, la Timişoara, opoziţia se certa, Societatea Timişoara era marginalizată şi minimalizată, iar numărul ruşilor a crescut la fel ca anul trecut!?). Discursul Preşedintelui a fost bun. Lumea i-a huiduit şi fluierat pe [Corneliu] Coposu (pentru profanarea sărbătorii prin mitingul de ieri), pe [Radu] Câmpeanu (pentru alianţa cu UDMR) şi pe [Géza] Szőcs (de la UDMR). în rest, atmosferă de sărbătoare, însă oarecum sub aşteptări (nici ca număr, nici ca entuziasm). Au urmat gustări la Arhiepiscopie şi plecarea la gară.

Duminică, 2 decembrie 1990, Cotroceni

M-a sunat loşca [Boda] să dăm un comunicat de disociere a Preşedinţiei de fluierăturile de la Alba lulia. Ideea era ca atunci când presa, care va apărea marţi, va comenta evenimentul, să nu poată să spună numai ce vor ei, trebuind să se refere şi la comunicat. L-am sunat pe Lică [Vasile Secăreş], apoi am ieşit să cumpăr ziarele, am mers la Cotroceni, l-am redactat în prima formă, a fost văzut şi ajustat de Lică şi am plecat. Lică i La arătat d[omnu]lui I[liescu] şi, în forma finală, a fost transmis TVR. Eu am mers cu Mugur [Isârescu] la masă şi la tenis.

Luni, 3 decembrie 1990, Cotroceni

La ora 11.00, domnul I [liescu] ne-a chemat pentru discutarea agendei pe săptămâna în curs. în principiu, voia să facă nişte vizite în întreprinderi bucureştene şi să se ocupe de Rapoartele Târgu Mureş şi 13-15 iunie, precum şi de Constituţie. Miercuri, urmează să primească „opoziţia străzii".

Ajunşi jos – după ce dădusem o fugă acasă pentru Vero[nica] –, ne-am întâlnit în grup, pentru a discuta modalitatea de anunţare a „opoziţiei străzii" despre dialogul cu domnul I [liescu] de miercuri. Ei voiau, ca şi pe timpul Pieţei Universităţii, publicitate maximă (chemarea lor să se facă prin presă). Eu m-am opus, propunând ca, atunci când urmau să refuze, să dăm un comunicat explicativ, ca atunci. Ceilalţi nu au fost de acord. Am acceptat însă ideea lui Florin Vasilescu, care a sugerat să li se înmâneze invitaţii scrise, pentru care să iscălească de primire. Nu ştiu cum a rămas până la urmă, căci a trebuit să plec, iar când m-am întors, ei terminaseră.

La ora 17.00, am participat la întâlnirea – pozitivă, dar cam lungă (trei ore) – cu reprezentanţii diasporei aduşi de [Augustin] Buzura pentru 1 decembrie.

Marţi, 4 decembrie 1990, Cotroceni

Cum am ajuns la serviciu, am observat că toată lumea citea – în copii xerox – articolul „Oamenii preşedintelui", apărut în *Expres,* în care eram toţi încondeiaţi pentru „vina" de a fi lucrat la Academia [de Studii Social-Politice] Ştefan Gheorghiu. Domnul I [liescu] a fost foarte afectat, în orice caz, mai mult ca noi, de josnicia articolului şi a procedeului...

La prânz, am fost convocaţi – Lică [Vasile Secăreş],

Dan [Mircea Popescu], Ion [loan Talpeş] şi cu mine – pentru a discuta pe marginea scenariului posibil întocmit de mine privind evenimentele de la sfârşitul lunii. Am mai discutat şi de întâlnirea de a doua zi cu „opoziţia străzii", precum şi de Alba lulia şi de Front.

Ion motivând boala şi izolarea lui de către [Victor] Stăn- culescu, precum şi „marile" lui relaţii în lumea ardeleană, s-a cerut „afară". Lică, la rândul lui, a evocat necesitatea ca el să reorganizeze Frontul, cerând acceptul (parcă îl cerşea) d[omnu] lui I[liescu]. Acesta nu s-a pronunţat însă, iar lucrurile au rămas aşa, în coadă de peşte. Eu am spus că fără echipa, Lică nu se va descurca acolo, lucru pe care l-a recunoscut şi el, căci, la ieşire, mi-a oferit „postul de relaţii externe". I-am sugerat că nu eram prea interesat, iar discuţia a rămas tot în coadă de peşte.

După-amiază, la 17.00, domnul I [liescu] l-a primit pe [Jacques] Attali, care, înfipt, ne-a spus că, la aniversare [revoluţiei], toată lumea va fi cu ochii pe noi. Iar ca să trecem cu bine momentul propunea ca, înainte de 15 decembrie, să facem următoarele:

1. să aducem la cunoştinţa opiniei publice existenţa unui acord constituţional;
2. să publicăm Raportul 13-15 iunie 1990;
3. să acordam amnistie tuturor celor implicaţi;
4. să oferim garanţii că asemenea lucruri nu se vor mai întâmpla.

Domnul I [liescu] le-a acceptat pe toate, cu excepţia ultimului, care nu depindea, practic, de noi.

Şi înainte, şi după întâlnire am discutat cu Adi Năstase:

1. despre unii ambasadori (Paris, Roma, Bruxelles

etc.) şi despre unii oameni (Radu Bogdan, Silvian Ionescu);

2. ambasadorul irakian, care ne-a comunicat că guvernul lui va permite ultimilor români să plece din Irak şi căruia Adi i-ar fi spus că trebuiau să elibereze şi toţi prizonierii luaţi, trebuind să facă ceva şi în domeniul armelor chimice;

3. comunicarea ambasadorului palestinian că, în curând, vor venii banii (între 200 şi 500 de milioane de dolari).

La plecare, Adi mi-a spus că avusese o convorbire foarte bună cu [Lawrence] Eagleburger, care a arătat că:

1. [James] BakerLa plăcut;
2. de acum încolo ei vor adopta faţă de noi o nouă politică, pozitivă, concretizată în:
3. retragerea obiecţiilor în Grupul 24 şi
4. constituirea unui grup de analiză şi sprijin pentru România în cadrul Departamentului de Stat.

Am mai stabilit cu Adi să-mi trimită şi mie toate telegramele pe care le trimitea la d[omnu]l Ifliescu]. Am ridicat şi problema participării noastre la şedinţele de colegiu ale MAE (fără un accept tranşant) şi al legăturii noastre cu ei ([Cornel] Codiţă, nu Mihai [Bujor Sion], care nu se bucura de acordul lor).

Miercuri, 5 decembrie 1990, Cotroceni

Mi-am început ziua de muncă întâlnindu-i pe [Vasile Victor] Aileni (senator de Cluj) şi [Vasile] Puşcaş, profesor la universitatea de acolo, tocmai întors din SUA. Mi-au vorbit de rezultatele călătoriei şi de necesitatea sprijinirii eforturilor lor de instituţionalizare

a unui centru de cercetări social-politice la Cluj.

Când i-am condus, tocmai eram în febra întâlnirii cu „opoziţia străzii” (până la urmă, nu a ieşit nimic, din aceeaşi cauză ca şi în primăvară: nu doreau decât publicitate şi acreditarea oficială a CADA, mai puţin, se pare).

La prânz, am apucat să trag o fugă până la bazin, apoi la ADIRI („Grupul” discuta blocurile) şi la Virgil [Măgureanu] (într-o problemă personală – un apartament pentru Geta). M-a întrebat ce gânduri aveam cu... Mariana!?

După-amiază, am discutat un pic despre ce trebuia făcut acum, în decembrie:

1. explicarea consecinţelor unei „insurecţii”;
2. necesitatea „trezirii” ţării;
3. presa şi angajarea *României libere;*
4. organizarea Frontului.

Lică [Vasile Secăreş] şi [Florin Bucur] Vasilescu au fost la domnul I[liescu] pentru întâlnirea cu membrii Comisiei 13-15 iunie 1990 (au lipsit deputăţii Opoziţiei). Concluzia: a început circul transformării fluierăturilor de la Alba lulia în principal argument pentru îndepărtarea preşedintelui şi premierului. Cei din „opoziţia străzii” ceruseră şi ei acelaşi lucru.

Joi, 6 decembrie 1990, Cotroceni

După terminarea cursului, am avut o suită de trei întâlniri. Prima a fost cu Bob Wylie, care mi-a prezentat întrebările pe care intenţiona să i le pună domnului I [liescu] a doua zi după-masă, când urma să fie primit, întrebându-mă, totodată, despre evenimentele din 13-15

iunie.

A doua a fost cu un consilier al ambasadei chineze, venit în vizită de prezentare. Acesta a spus că existau practic trei solicitări transmise lor:

1. una de la ministrul [Constantin] Fota [comerţ exterior], privind un credit în mărfuri;

2. cea a lui [Virgil] Măgureanu;

3. a mea, pentru acordarea urgentă a unui credit financiar.

Am subliniat că ultimele două erau cele mai importante şi am arătat din nou disponibilitatea lui Mugur [Isărescu] de a merge acolo, pentru negocieri, în cazul unui răspuns pozitiv. Consilierul a solicitat ca, pe viitor, asemenea cereri să le fie adresate lor direct, şi nu prin intermediul Armatei, deoarece aceasta duce la întârzieri şi încurcături (cum a fost cazul cu solicitarea ca domnul Ifliescu] să viziteze China înainte de Tokio). Desigur, asta nu înseamnă întreruperea bunelor noastre relaţii cu atasatii militari.

Ultima întâlnire a fost cu Stănescu [?], care a subliniat adoptarea unei linii mai dure.

După-amiază am participat la o întâlnire cu presa, unde s-au prezentat concluziile întâlnirii şi discuţiilor de ieri: necesitatea luării taurului de coarne, unde va duce o nouă „insurecţie" şi cine şi cum ar avea de profitat de pe urma ei. De asemenea, s-a stabilit angajarea *României libere* într-un duel cu ziarele noastre, ca să fie abătută de la cruciada sa proprie. S-a mai vorbit şi despre necesitatea introducerii în Parlament a pachetului de legi sociale, pentru a putea contracara posibilul boicot al opoziţiei şi pentru a da satisfacţie sindicatelor.

După cele întâmplate la TVR (un grup a forţat

intrarea în emisie pentru a da publicităţii situaţia lui [Dumitru] luga, aflat în greva foamei), am decis de a scoate mănuşile şi de a lovi mai tare, timpul menajamentelor a trecut, dacă în cazul Bulgariei a existat un „OK", în cazul nostru, se pare, acesta nu există: cei de afară urmăresc să vadă cine câştigă, iar Opoziţia caută să forţeze un asemenea „OK". Drept urmare, am vorbit (Lică), cu [Adrian] Severin şi [Liviu] Mureşan cu [Alexandru] Bârlădeanu şi liderul FSN din Senat, precum şi cu [Doru Viorel] Ursu, pentru măsurile de luat în Parlament după cele petrecute la TVR. De asemenea, ne-am apucat să redactăm (fără să terminăm) cuvântul domnului I [liescu] la TVR, pentru înregistrarea de a doua zi.

[Ion] Madoşa, care a auzit ce am spus despre ştirea lui din presă – redactată în cel mai pur stil ceauşist – despre vizita domnului I [liescu] la Griviţa, a plecat şi ne-a lăsat baltă!

Vineri, 7 decembrie 1990, Cotroceni

La ora 9.00 am fost la Parlament. Din păcate, şedinţa începuse, aşa că, până la pauză, am asistat la dezbaterea – destul de plicticoasă – a legii privind cumulul de funcţii.

La pauză, Liviu [Mureşan] a convocat Grupul parlamentar FSN, căruia i-a vorbit de constituirea grupului de criză şi de principalele concluzii ale analizei noastre, inclusiv despre similitudinea scenariilor din Bulgaria şi România. în esenţă, i-am activat, arătându-le adevărata semnificaţie a tuturor mişcărilor: înlocuirea actualei echipe de conducere, cu costul aruncării

României în haos. Drept urmare, am solicitat să rămână în sesiune atât timp cât trebuie, să introducă în discuţie pachetul social, să conştientizeze ţara şi să obţină angajamentul Opoziţiei că nu intenţiona să părăsească Parlamentul.

Liviu şi-a îndeplinit „mandatul" (de a solicita intervenţia energică împotriva celor petrecute cu o seară înainte la TVR), dar a fost certat de domnul I [liescu] pentru că ceruse demisia lui [Emanoil] Valeriu (care îl determinase pe domnul I[liescu] să intervină...).

Ajuns la serviciu, le-am explicat situaţia băieţilor şi l-am dezvinovăţit pe Liviu. Apoi, obosit, am plecat acasă. Seara, Guvernul şi Ion [loan Talpeş] au .vorbit şi au luat măsuri corespunzătoare momentului de criză pe care ne pregăteam să îl trecem. Mei Brooks [Silviu Brucan] a avut şi el o apariţie foarte bună la TVR. De asemenea, toate semnalele externe erau foarte bune! [Radu] Câmpeanu a dat şi el un interviu chibzuit, pozitiv. Partidele urmau să sufere şi ele, dacă jocul democratic se întrerupea, urmând a fi scoşi din cursă de Alianţă [?] şi suporterii ei.

Sâmbătă, 8 decembrie 1990, Cotroceni

Zi de întâlniri numeroase şi intense la Cotroceni. Printre picături, reuşim interviul lui Bob [Wylie]. Mugur [Isărescu] a trecut şi el. Mâine, duminică, urma să plece după bani. Seara, Bob invitat de noi la cină. Mi-a povestit că, în seara de Crăciun, prinţul Charles Lar fi vizitat pe un prieten (un comediant) şi, văzând scena execuţiei lui Ceauşescu, ar fi explicat că bea un pahar pentru triumful democraţiei şi moartea tiranului. Bob mi-a spus că, din toate ţările răsăritene, România avea

cea mai unitară conducere în prezent.

Luni, 10 decembrie 1990, Cotroceni

Dimineaţa i-am dat interviul promis lui Telu [Aristotel] Bunescu [de la *Tineretul Liber].* El mi-a spus că era mulţumit şi ieşise ffoarte] bine.

La prânz – preşedintele începuse dialogul cu sindicatele –, am mers cu Lică [Vasile Secăreş] la Parlament, repetându-le ce le spusesem şi eu (ecoul primei mele întâlniri cu ei a fost foarte pozitiv, din ce mi-a spus Dorina [Mihăilescu] după).

Am revenit, am luat masa şi am plecat să îl văd pe Petrică Rareş – cu o voltă prin parc. Mi-a spus că, în afară, se puseseră mari speranţe în aceste confruntări, iar avertismentul transmis era ca nu cumva să reprimăm violent protestele!? De asemenea, mi-a mai spus că „afară" s-ar fi perceput că:

1. Guvernul s-ar reduce la câţiva oameni;
2. soluţiile aveau caracter de improvizaţie;
3. lui Petre [Roman] nu-i mai ajungea nimeni la nas.

întors, am vorbit cu [rabinul] Moses Rosen, care mi-a relatat figurile pe care începuseră să le facă brusc americanii, după creşterea tensiunii la Bucureşti (deşi, la Washington, Rosen ar fi aranjat cu [Lawrence] Eagleburger trimiterea de ajutoare alimentare – *food –,* acum, cei de la ambasadă susţin că ar fi fost vorba de hrană pentru... animale!?). Mi-a mai spus că [László] Tőkés l-ar fi acuzat – pe nedrept – că l-ar fi dat pe mâna Securităţii pe vremea lui Ceauşescu.

Am plecat apoi la Parlament să continuăm discuţia începută la prânz. Lică [Vasile Secăreş] nu a putut veni,

deoarece avea întâlnire la Front. Le-am precizat măsurile preconizate pentru perioada imediat următoare. Parlamentarii au venit cu sugestii. La terminare am vorbit cu cei din Mehedinţi, care au relatat intensificarea activităţii comuniste în zonă ([Cornel] Burtică, [Ilie] Verdeţ, [Traian] Dudaş, [Iulian] Ploştinaru [?], ziarul *Lumina,* prefectul, prefectura, poliţia, conferinţele judeţeană şi naţională).

Când am terminat, am mers, cu Licǎ şi Liviu [Mureşan], la Virgil [Măgureanu], căruia Liviu i-a relatat situaţia din Mehedinţi. A promis că va investiga. Ne-a spus că pregătise un document de 22 de pagini cu nume de persoane şi date privind activităţile de destabilizare, precum şi o listă mai largă, care include şi parlamentari, care se ocupau cu asemenea lucruri.

La terminare, am plecat acasă, trecând pe la Cotroceni.

Marţi, 11 decembrie 1990, Cotroceni

Toată dimineaţa şi o bună parte din după-amiază au fost luate de discuţiile preşedintelui şi premierului cu sindicatele. De la noi au participat Licǎ [Vasile Secăreş], Dan [Mircea Popescu], loşca [Boda] şi [Gheorghe] Fulga.

Din ce mi-a spus Dan, iarăşi am fost „devansaţi”, în sensul că măsura pe care noi o propuseserăm mai demult în „Grup” – remanierea guvernamentală – nu am reuşit să o transpunem în practică, permiţându-le să o ia înaintea noastră!?

Am fost şi la ziua lui [Cornel] Codiţă şi la şcoala Soranei.

Domnul I [liescu], atât cât l-am văzut, era nervos şi adâncit în gânduri (m-a şi repezit când i-am reamintit de

solicitarea ambasadorului sovietic). [Constantin] Bâgu, care îmi transmisese acea solicitare (!?), se interesa cu insistenţă de mersul tratativelor (!?).

La 17.00, domnul I [liescu] cu [Marius] Guran au intrat la negocieri cu studenţii, din care nu ieşiseră până la 18.45, când a trebuit să plec.

Miercuri, 12 decembrie 1990, Cotroceni

Am avut o discuţie în „Grup" (Lică [Vasile Secăreş] lipsea) cu privire la temele care trebuiau introduse în discursul de aniversare: etapizarea procesului parcurs şi ce aveam de făcut, mesajul, problematica internaţională. Drept urmare, am şi redactat o parte din pasajul dedicat politicii externe.

La prânz, am fost la bazin, apoi am trecut pe la Adi Năstase (care mi-a spus că vizita în Grecia a mers foarte bine). întors, am rezolvat unele probleme şi am plecat – cu Mariana – la Klaus [Brambach], care ne aştepta să-i lămurim cu privire la interpretarea eronată a celor spuse de d[omnu]l Iţliescu] în interviul acordat sâmbătă Canalului 5. I-am explicat şi mi-a spus că la Timişoara „nu se lega nimic", în ciuda eforturilor Opoziţiei.

Apoi m-am întors la serviciu, am discutat cu cei de la Cugir şi am plecat apoi la Mioara şi Traian [Pometcu],

Joi, 13 *decembrie 1990, Cotroceni*

Dimineaţa am trecut pe la apartament cu Nelu [mecanic]. Apoi am venit la serviciu şi am terminat de redactat partea de politică externă din discurs, pe care i-am trimis-o lui Adi [Năstase], aşa cum mă înţelesesem cu el încă de ieri. Mihai [Bujor Sion] e foarte agitat. Ion [loan Talpeş] vrea să revină la Editura Militară. [Vladimir] Paşti intră tot mai mult în probleme.

La 17.30 am plecat la aeroport, ca să-l întâmpin pe Daniel Nelson. Avionul fiind în întârziere, am mers la P[etre?], pentru şedinţa Frontului convocată la ora 19.00. Când ajungeam, P[etre?] tocmai pleca. Mi-a spus: merg de unde vii tu. Când l-am întrebat de şedinţă, a

spus mai întâi să o amânăm, apoi ca să discutam fără el.

Când am urcat, i-am găsit pe toţi ([Gheorghe] Scorţan, [Vladimir] Paşti, Claudiu [Iordache], [Bogdan Niculescu-]

Duvăz, [Florin] Bădinici, [Vasile] Văcaru, Silvian [lonescu], Draga [Corneanu?], [Dorel] Şandor şi încă un tip). A venit şi Lică, m-a tras deoparte şi mi-a spus că liberalii (care se întâlniseră cu domnul I[liescu] la ora 17.00), evocând – fals, după părerea mea – gravitatea momentului, şi-au oferit serviciile, cu condiţia formării unui nou guvern, fără [Petre] Roman! Deşi se aştepta la ea, vestea l-a năucit pe domnul Ifliescu], după cum mi-a spus Lică. După terminare, i-a convocat la el pe [Alexandru] Bârlădeanu şi Dan [Mircea Popescu], împreună cu Petre. Noi am fost excluşi, la fel ca atunci când s-a discutat intervenţia poliţiei din data de 13 iunie. [Adrian] Severin mi-a spus că Petre s-ar fi întors pe la 20.30 şi a stat foarte puţin, plecând, probabil, acasă. Se pare că era aşa de cătrănit, încât nici nu a mai intrat în birou. Psihologic, îl înţeleg (Severin mi-a spus că, de o săptămână, Petre nu mai vorbea la persoana întâi singular, ci la întâi plural).

Discuţia pe marginea situaţiei Frontului a subliniat precaritatea acesteia. Claudiu [Iordache] a spus că, în ianuarie, îşi va da demisia. Lică a făcut un adevărat rechizitoriu. între cei doi Adrian [Năstase şi Severin] este o tensiune surdă, abia stăpânită. S-au luat unele măsuri: crearea unei comisii pentru Convenţia pe Bucureşti şi o altă comisie (mi-a scăpat pentru ce). De asemenea, s-a hotărât să se meargă la Convenţia FSN din Ardeal, de la Cluj.

Eu am spus că, la noi, politica e ruptă de oameni, fiind făcută, din toate părţile, doar la vârf. Dovada, Opoziţia caută să scoată oamenii în stradă, iar noi să îi ţinem în casă. Frontul plutea între cele două niveluri,

fără legături nici în sus, nici în jos. Era imperativ să şi le creeze, iar parlamentarii să îşi individualizeze grupurile de alegători. Altfel, nu vor avea sprijinul ţării.

Am terminat pe la 22.30, frânţi. Am urcat la Severin cu Dan, aşteptându-l pe Lică, plecase, însă, probabil spre casă.

Vineri, 14 decembrie 1990, Cotroceni

Dimineaţa am făcut o analiză, o evaluare a situaţiei actuale şi, în acest context, a ofertei liberale care merită să fie discutată (marele joc politic îl constituie posibilitatea ca, odată incluşi în guvern, prin demisie se putea ajunge la o criză guvernamentală şi la alegeri anticipate).

De asemenea, l-am chemat pe Mugur [Isărescu] să citească materialul. El mi-a spus că, la primirea lui de domnul I[liescu] cu o zi înainte, a primit misiunea de a pleca – împreună cu mine – în China, pentru a-i solicita premierului Li Peng, din partea lui personal, să ne ajute, în special financiar.

Restul dimineţii l-am petrecut cu finalizarea celor două probleme. Pentru evaluare, am asigurat lectura şi discutarea analizei (Lică [Vasile Secăreş], Dan [Mircea Popescu], [Vladimir] Paşti, Claudiu [Iordachej), iar pentru plecare am propus duminică seara (TAROM), joi (chinezii), cu preluarea cheltuielilor pentru amândoi de Preşedinţie.

La prânz, am intrat cu cei menţionaţi la domnul preşedinte, unde am discutat despre:

1. programul zilelor următoare;
a. duminică: TV / Domnul I [liescu] / Timişoara;
b. luni: sesiune la Parlament, cu invitaţi;
2. programul de evocări;
3. 21 – Sesiune solemnă 22 – Coroane / Comunicat al

Primăriei de interzicere a demonstraţiilor;

4. vizite în întreprinderi;

5. [Claudiu] lordache, dialog cu [Confederaţia Naţională a Sindicatelor Libere din România CNSLR] Frăţia.

Când s-a terminat discuţia – pe tot parcursul am ţinut legătura cu Timişoara, unde muncitorii ieşiseră totuşi în stradă am rămas să discut cu domnul Ifliescu] plecarea în China (a aprobat toate propunerile mele). Ca atare, am anunţat protocolul şi administrativul Preşedinţiei, MAE pentru a notifica ambasada şi, personal, pe ambasadorul chinez [Wang Jinqin], căruia i-am comunicat intenţiile noastre. De asemenea, l-am pus la curent cu situaţia şi măsurile preconizate (inclusiv Convocarea Consiliului de Apărare a Ţării. ([Victor] Stănculescu, care nu voia convocarea Consiliului, nu a vrut să dea nici măcar comunicat, însă, până la urmă, ar fi acceptat, după cum mi-a spus Lică]). Apoi am revenit la Preşedinţie?] unde am discutat cu [Klaus] Brambach – care mi-a solicitat un protest la adresa deformărilor Agenţiei F[rance] P[ress] legate de interviul de pe Canalul 5 – şi l-am chemat pe [Vladimir] Paşti, care s-a conformat.

La ora 18, am plecat la serbarea bobocilor Facultăţii noastre. Acolo m-a abordat [Mircea] Maliţa cu privire la iniţiativa lui [Radu] Câmpeanu (cu care vedeam că era la curent). A rămas surprins să constate că noi am luat-o în serios, cerând liberalilor să vină cu propuneri concrete, având şi noi „găuri” în guvern, care puteau fi „astupate” astfel, cu oameni buni, nu de faţadă, dat fiind că problemele erau reale şi presante. Am ţinut să precizez că nu discutam de frică, ci deoarece propunerea avea anumite avantaje.

L-am văzut pe Daniel Nelson, cu care am vorbit un pic.

Sâmbătă, 15 decembrie 1990, Cotroceni

Dimineaţa, am intrat în febra plecării, deoarece Taromul fiind în grevă, ar fi trebuit să plecăm la prânz, cu Aeroflotul. Am luat deci toate măsurile, inclusiv trimiterea hârtiei pentru ca domnul preşedinte să scrie mesajul personal către Li Peng.

Atunci s-a anunţat ambasadorul chinez [Wang Jinqin], care mi-a comunicat că:

1. cererea noastră era încă în studiu;

2. trebuia realizată coordonarea instituţiilor chineze implicate;

3. Li Peng nu se afla în ţară (fiind într-o vizită în Malaezia, Filipine, Sri Lanka şi Laos);

4. în concluzie, ne cereau amânarea temporară a călătoriei noastre.

I-am răspuns că, desigur, ne vom conforma, dar doream să remarc încă o dată urgenţa problemei, că timpul se scurgea şi că s-ar fi putut să ne oblige să căutăm o altă cale de rezolvare a problemei. Mi-a replicat, insistând că nici canalul (cel militar) nu fusese cel mai indicat şi nici claritatea nu ar fi fost cea necesară. I-am spus că, în ceea ce mă privea, lucrurile au fost din- totdeauna clare, că problema canalului a fost pur şi simplu una de circumstanţă şi am solicitat ca mesajele de la Preşedinţie să se bucure de prioritatea cuvenită.

Această poziţie a făcut ca ei să accentueze caracterul TEMPORAR al amânării solicitate, cu speranţa că premierul Li Peng va putea decide, în final.

Revenind la problemele interne, l-am asigurat că „masele”, necuplând, se va trece la scenariul „fără mase”, pentru care eram însă pregătiţi, aşa că erau mari şanse să trecem cu bine peste momentul dificil

actual. Ne-am despărţit în termeni buni.

Am anulat toate aranjamentele şi l-am informat pe domnul Ifliescu], Mugur [Isărescu] urma să pregătească şi o scrisoare tehnică în acest sens, ca să le-o dam chinezilor, să nu mai aibă motive să tergiverseze.

Dimineaţă, la radio s-a dat pe post comunicatul Departamentului de Stat, favorabil (apreciere pozitivă asupra perioadei scurse, disponibilitate spre ajutor şi apel la calm). în acelaşi timp, Cristi [Păunescu?] mi-a spus că la Intercontinental era un afiş care le cerea americanilor ce stăteau aici mai mult de 48 de ore să se înregistreze la ambasadă, iar Banca Germaniei a anunţat încetarea plăţilor în următoarele 14 zile (în aşteptarea schimbării autorităţilor).

După-amiază până seara am audiat şi văzut caseta cu vizita la Vulcan – un dezastru politic aşa că s-a dat fără sunet, acesta fiind înlocuit cu citirea comunicatului de către speaker.

La un moment dat, a venit un reprezentant al Alianţei Civice, pentru stabilirea condiţiilor întâlnirii. Toate indiciile duc spre transformarea problemei televizării în direct în cuiul lui Pepelea, din nou, ca de atâtea ori înainte...

La prânz, când i-am comunicat domnului I [liescu] rezultatul discuţiilor cu ambasadorul chinez (a fost destul de afectat), mi-a spus că i-ar fi comunicat lui [Radu] Câmpeanu că luni urma să discutăm! Ca urmare, acesta şi-ar fi anulat apariţia TV proiectată (asta, la ora 15.00), pentru ca, după-amiază, în contextul semnării convenţiei partidelor din opoziţie, ca să nu fie pus la colţ pentru iniţiativa de a fi venit

unilateral la domnul I [liescu] cu propunerea participării la Guvern, a revenit, iar seara a apărut, spunând că va discuta cu domnul I[liescu], în contextul convenţiei respective!? Cred că, încercând să-i păcălească pe toţi, a ieşit prost! Seara a venit Daniel [Nelson] la noi.

Duminică, 16 decembrie 1990, Cotroceni

[Constantin] Bâgu a provocat o alarmă falsă, alertând pe toată lumea, în timp ce noi primeam mesaje de sprijin din toată ţara şi rugăminţi de neacceptare a lui [Radu] Câmpeanu în Guvern.

Mihai [Bujor Sion] – cu care jucasem tenis, împreună cu Mugur [Isărescu] – mi-a relatat că tinerii liberali doreau să vorbească cu noi împotriva târgului posibil cu Câmpeanu. Se părea că Lică [Vasile Secăreş] ar fi şi facut-o, dar, din păcate, în afara faptului că [tinerii liberali – [Călin Popescu-] Tăriceanu, [Dinu] Patriciu, [Viorel] Cataramă...] erau drăguţi şi inteligenţi, nu reprezentau nimic politic (seara au şi dat un comunicat împotriva lui Câmpeanu).

La Timişoara, mare miting, mare! Vorbitorii au fost penibili. Totuşi, s-a putut desprinde:

1. furia lui [Constantin] Ticu Dumitrescu împotriva lui Câmpeanu (în general împotriva faptului că fusese lăsat pe afară...);

2. disperarea lui [Nicolae] Cerveni de a demonstra că liberalii ar fi propus acest lucru doar ca să dea jos actualul Guvern.

în plus, ţărăniştii au dat şi ei un comunicat contra lui Câmpeanu, iar Andrei Cornea loveşte tare (în „22”) în Alianţa Civică şi *România liberă,* pentru motivul

însuşirii (din incapacitate) a planului [Constantin] Cojocaru [profesor român stabilit în Statele Unite], Iar Pavel Câmpeanu, tot în „22”, lansează un apel expres şi clar împotriva violenţei, arătând ce ar însemna aceasta pe plan internaţional.

Este clar că „mirosul puterii”, pe care unii – cum este Câmpeanu – îl simt mai puternic, iar alţii încep să nu-l mai simtă (Ticu, Alianţa Civică, ţărăniştii), îi asmute pe unii împotriva altora... Singura mea temere ar fi că, semnând convenţia respectivă, în cazul eşuării negocierilor, partidele vor dori, probabil, să se retragă din Parlament. Va trebui ca noi, prin negocieri selective şi mesaje inteligente, să spargem frontul lor şi să câştigăm timp, consolidându-ne poziţia.

Seara, au fost chinezii la mine, pentru evaluarea situaţiei. Le-am mai dat o dată peste nas cu „rezerva” lor...

Luni, 17 decembrie 1990, Cotroceni

Cum am ajuns, am făcut o evaluare a situaţiei din ultimele zile, propunând menţinerea negocierilor.

La 11.00, ne-am văzut cu domnul I [liescu] care, într-o stare de surescitare de înţeles, a „intrat” tare în noi, reproşându-ne lucruri de care nici nu ne-am fi închipuit că s-ar putea invoca (că ne certăm, că am venit să ne căpătuim ş.a.). A solicitat anumite lucruri pentru zilele următoare. Treptat, s-a calmat (seara, am aflat că fusese „fitilit” împotriva noastră de... Petre [Roman]!?).

La 12.00, au început negocierile cu liberalii (domnul I [liescu], Petre, Dan Marţian şi [Alexandru] Bârlădeanu), fără Dan şi Lică [Vasile Secăreş] (tot mâna lui Petre). Mariana [Mucuţa] a intrat la steno, iar Dan

[consilier prezidenţial pentru politica internă] a ascultat înregistrarea radio. [Radu] Câmpeanu negocia acum în numele Opoziţiei, nu numai al lui propriu. Nu au venit cu nimic concret şi s-a discutat prea mult de luarea de cuvânt a lui [Nicolae] Cerveni (care afirmase că scopul îl constituia îndepărtarea actualului guvern).

în acelaşi timp, l-am primit – împreună cu Lică şi [Adrian] Severin – pe Dan Nelson, cu care am discutat istoria „Grupului" nostru (care nu era cunoscută în afară, lucru pe care voia el să îl corecteze, scriind despre noi), precum şi ideea constituirii unui organism care să cuprindă toate elementele implicate în politica externă şi care să se ocupe de promovarea imaginii noastre externe (seara, ideea a fost însuşită de domnul I[liescu]).

Pe la 18, am fost chemat de domnul I [liescu] pentru interviurile cu BBC şi China Nouă. La sfârşit, chinezul a vrut să rămână singur cu domnul I[liescu]. Au stat cam 20 de minute. Domnul I [liescu] mi-a spus că nu s-au referit la problema creditului, dar era, oricum, mulţumit de discuţie. M-a şi chemat să îmi dea răspuns la nişte chestiuni concrete, pe care i le pusesem pe masă. Apoi m-a întrebat de ce voia Ion [loan Talpeş] să plece şi mi-a spus că [Vladimir] Paşti nu mergea în actuala funcţie de presă. Mi-a mai spus şi că Eugen Dijmărescu era moale.

La 20.30, am fost din nou la Guvern, pentru şedinţa cu Frontul (în aceeaşi formaţie). S-au luat unele hotărâri: negocierea să fie purtată de Claudiu [lordache], flancat de [Liviu] Mureşan şi [Vasile] Văcar[u], iar [Mircea] Pavlu şi cu [Bogdan Niculescu-]Duvăz să se ocupe de Bucureşti. Eu am

argumentat împotriva schimbării lui Marţian în acel moment şi pentru angajarea de discuţii pentru formula de guvern şi cu alte partide, nu numai cu liberalii. S-a stabilit că, dacă nu ieşea nimic, tot urma să facem propunerea noastră de remaniere guvernamentală.

înainte de plecare, ne-am strâns un pic la Năstase ([Adrian] Severin, Liviu [Mureşan], Dan [Mircea Popescu], Lică). Am discutat de facultate – s-o scoatem din Universitate – şi alte treburi. Lică e tot mai manifest nemulţumit (o fi chiar aşa, sau îşi crea astfel un alibi?). Am ajuns acasă pe la 12 noaptea.

Marţi, 18 decembrie 1990, Cotroceni

Dimineaţă, am avut ore. La BBC, [Radu] Câmpeanu a spus că ei urmau să includă şi Alianţa Civică în discuţie şi că voiau convorbiri numai cu domnul I[liescu], precum şi că Petre [Roman] trebuia să plece. Diaconescu s-a dezis de liberali, dar mai spera – foarte vag – într-o prăbuşire a Guvernului sub „presiunea" străzii, iar Smaranda [Enescu] spunea că Alianţa Civică era ceva deasupra Guvernului, „ochiul treaz al societăţii"!?

La P[arlament?] [reşedinţie?] o atmosferă de calm şi linişte (anormală).

Am trimis materialele date de domnul I[liescu] unde trebuia: Petre, [Constantin] Fota şi Mugur [Isărescu]. Am trecut pe la mobilă pentru noul apartament, iar la 17.00 am plecat. Am citit stenograma întâlnirii cu liberalii, constatând că se ţinuse seama de analiza mea.

Miercuri, 19 decembrie 1990, Cotroceni

Dimineaţă am aflat de la radio că Departamentul de Stat ar fi solicitat americanilor să nu vină în România, deoarece situaţia nu era clară aici!? E clar că era vorba de „echilibrarea" efectului negativ asupra Opoziţiei avut de prima declaraţie. Deoarece Adi [Năstase] s-a grăbit să dea o declaraţie bună, ca răspuns, acum are mâinile legate, aşa că puteam noi intra în joc. Ulterior, Adi a vorbit cu ei şi au dat o explicaţie în acest sens, diluând un pic semnificaţia politică a anunţului.

La ora 10.00, a început dialogul domnul I [liescu] cu Alianţa Civică ([Nicolae] Manolescu, [Marian Munteanu, [Petre Mihai] Băcanu, [Alexandru] Popovici, [Mircea] Sevaciuc). La suprafaţă: demiterea guvernului şi schimbarea actualei orientări economice, într-o încercare de recâştigare a credibilităţii conducerii în ochii societăţii. Mai în adâncime: un post de ambasador pentru Manolescu, un sediu pentru Alianţă şi o hală pentru tipografia lui Băcanu!? Convorbirile urmau să continue.

După, ne-am strâns la Dan [Mircea Popescu] (Lică [Vasile Secăreş], [Vladimir] Paşti şi cu mine). Ulterior, l-am chemat şi pe Mugur [Isărescu]. Concluzia: rămânerea în sistemul politic actual era exclusă. Trebuia pregătită însă ieşirea: scoaterea Facultăţii din Universitate, sprijinirea lui Cheşculescu şi iniţierea grupului de consulting, preluarea ziarului *Timpul* din Iaşi (două milioane ar fi suficiente) şi sprijinirea lui [Heinrich] Schorsch, pentru construcţia grupului de case.

La ora 17.00, am fost chemaţi la domnul I[liescu] (eu nu am mers iniţial, dar am fost chemat).

La 18.30, am plecat la ceremonia pomului de Crăciun pentru Corpul Diplomatic (Sala Ronda de la Inter).

La 20.30, am fost la Front – dezintegrare totală. Şedinţa nici nu s-a mai ţinut.

Joi, 20 decembrie 1990, Cotroceni

Am avut ore. Am ţinut numai una, deoarece, la 9.00, i-am primit pe [Viulen] Pozdniakov şi Popov, de la ambasada sovietică, la cererea lor. îi interesa problematica internă a momentului, pe care le-am explicat-o. Şi ei, şi noi ajunseserăm la aceeaşi concluzie: momentul dificil urma să fie trecut cu bine. Apoi m-au întrebat de PCR. Le-am spus că s-a greşit înfiinţarea (moment, oameni şi metode rău alese). Va trebui să apară o nouă generaţie ca un asemenea partid să aibă vreo şansă. Apoi, mi-au atras atenţia să nu cădem în cursa de a lua drept bune dorinţele Adunării de la Chişinău (independenţă şi schimbarea numelui), căci nu ar fi fost încă nimic consfinţit juridic. Ce-ar fi ca şi ei să ia de bune cele exprimate la Timişoara? Le-am răspuns că înţelesesem mesajul, le-am explicat absenţa simţului politic al parlamentarilor şi le-am relatat despre eforturile lui Adi [Năstase] de a corecta lucrurile. I-am întrebat şi de declaraţia KGB-ului cum că ştia dinainte ce urma să se întâmple în România. Au recunoscut că era o prostie (KGB-ul era acum atacat), căci, în decembrie trecut, ei nu ştiau ce se întâmplă la noi!?

Pe 22 decembrie 1989, cu alţii de la editură, au plecat cu toţii la TVR şi domnul Ijliescu] a intrat în cadrul împins de [Mircea] Dinescu (care scosese popii din aranjamentul lui [Ion] Caramitru). Prima apariţie a rămas fără efect. Abia a doua a fost cu [Teodor] Brateş şi a urmat ce ştim. Pe urmă, domnul Ijliescu] a plecat

lăsându-i pe Mihai [Bujor Sion] şi [Silviu] Brucan *în charge.*

Sâmbătă, 22 decembrie 1990, Cotroceni

Zi de lâncezeală, întâlniri prieteneşti (a fost şi Teo Meleş- canu) şi pom (după-masă). La 11.30 am depus o coroană la Piaţa Romană. „Strigătorii" au ajuns doar înaintea slujbei religioase de final, pe care Părintele Galeria i-a convins să o asculte în genunchi. Când s-a terminat şi au început strigătele, noi tocmai plecam.

Duminică, 23 decembrie 1990, Cotroceni

Personal, cred că modificarea bruscă a situaţiei noastre în bine se datorează celor care se petrec actualmente în Rusia. Declaraţia americană a venit (?) după sau în timpul întâlnirii dintre [James] Baker şi [Eduard] Şevardnadze. Ori americanii au ştiut de intenţiile lui Şevardnadze şi au înţeles necesitatea stabilităţii în România, ori rusii i-au convins să nu forţeze lucrurile aici, aducând Opoziţia – care voia Basarabia înapoi – la putere, creând astfel dificultăţi majore pentru Gforbaciov] ACUM. Indiferent însă de adevărata motivaţie, un lucru este cert: noi suntem la „adăpost" doar atâta timp cât [Mihail Sergheevici] Gorbaciov reuşeşte să se menţină la putere. După, mai ales dacă va fi înlocuit de „duri", li se vor crea toate problemele din lume, iar reţinerea americanilor faţă de noi va dispărea: mai mult, va fi imperios necesar ca România să intre în „cordonul sanitar" de dreapta. Deci noi, încă de pe acum, trebuie să trimitem semnalul că:

1. îl sprijinim pe Gforbaciov].
2. Suntem contra „durilor" dacă preiau puterea.

3. Suntem gata să primim – cu inteligenţă – Moldova înapoi.

Marţi, 25 decembrie 1990, Cotroceni

Seara s-a anunţat sosirea în ţară a regelui Mihai, venit într-o vizită particulară, pentru a se ruga cu compatrioţii lui (locul nu a fost precizat). La actualităţile de seară, s-a data un comunicat din care rezulta că Regele nu ar fi avut viză şi ar fi intrat, în consecinţă, fraudulos în ţară, lăsându-şi în urmă paşapoartele la Otopeni, el suindu-se într-o maşină care a plecat într-o direcţie necunoscută. Nu era deloc clar cum reuşise să facă lucrul acesta, fără cooperarea – gândită sau nu – a autorităţilor!?

L-am sunat pe Lică [Vasile Secăreş], aflat într-o stare de beatitudine, trezindu-l la realitate, arătându-i că:

1. Ne-au lovit exact după ce ne relaxaserăm.
2. Regele urma să îşi ralieze suporterii, putând crea un Guvern provizoriu, care să fie recunoscut în afară.
3. Dacă situaţia nu se corecta, eu urma să îmi dau demisia a doua zi, deoarece nu voiam să mor pe prostia mea!?

L-am zguduit. Ulterior, mi-a spus că l-a sunat [Gheorghe] Scorţan, care i-a comunicat că cei de la Fronturile sectoarelor se mobilizau.

Dimineaţă, am ascultat radioul. „Europa Liberă” a dat o ştire, între altele, BBC, în schimb, a consacrat în întregime emisiunea în limba română evenimentului (30 de minute), ceea ce clarifica misterul celor aflaţi în spatele acţiunii... Care este versiunea lui [Constantin] Brâncoveanu (profesor din Anglia!?), care-l însoţea pe

rege? Că s-ar fi vorbit în prealabil cu Roman, care, deşi l-ar fi sfătuit pe rege să nu vină, nu i-a interzis să o facă. Că autorităţile române nu ştiau cine era în avion, deoarece fusese închiriat de fotograful elveţian care îl însoţea. Că la venire au primit viza română şi că au părăsit legal aeroportul; ulterior, cineva ar fi venit solicitând din nou paşapoartele „pentru timbru"; că ei au plecat spre Curtea de Argeş, lăsând în urmă un om să recupereze paşapoartele. Că au fost opriţi şi întorşi din drum de generalul [Horia] Opruţă [comandantul Aviaţiei Militare], lângă Piteşti, şi că a au plecat din ţară cu un avion militar. (Un interviu luat de BBC lui [Petru] Creţia, de la Alianţă, arată netemeinicia presupunerii englezilor că marea masă a românilor, deşi inertă, era totuşi favorabilă regelui, trebuind doar „activată"!?)

Radio Bucureşti a repetat comunicatul şi că regele a plecat cu un avion special românesc la 5.30 dimineaţa. A mai arătat că lista persoanelor aflate la bord, care trebuia prezentată odată cu cererea de survol, era falsă! Şi că o cerere similară fusese solicitată pentru perioada 22-24 decembrie, dar nu a fost onorată.

Părea că operaţiunea a fost întreprinsă de englezi (fără americani, deoarece „sprijinul popular" = Alianţă etc. – controlat de americani – a lipsit). A fost exploatat sentimentul antidinas- tic, care „dormea" (adică, exact invers aprecierii engleze).

în timpul zilei, au fost furnizate – prin comunicate oficiale – amănunte suplimentare (numele false de pe lista pasagerilor care au fost comunicate etc.). în plus, atât regele, cât şi [prinţesa] Margareta, mai ales ea, au început să facă declaraţii politice veninoase (că tinerii

noştri ar fi murit degeaba!?), promiţând că regele va reveni în ţară în orice condiţii! Cine a ţipat cel mai tare după? PNŢ-CD, că doar banii proveneau din aceeaşi sursă!?

Lică mi-a spus că Gelu Voican [-Voiculescu] a avut o reacţie la fel de violentă, că [Doru Viorel] Ursu a fost prins la mijloc – între cererile imperative ale lui Petre [Roman] de expulzare şi intervenţiile „favorabile" ale lui Virgil [Măgureanu] şi [Victor] Stănculescu (dacă tot a venit etc.). Cei din urmă chiar propuseseră să fie lăsat la slujba religioasă şi apoi adus la aeroport cu elicopterul. între timp, am mai aflat că cei de la SRI, aparent, nu ar fi avut idee de ce se întâmplă şi că [Marian] Munteanu şi [Doru] Braia l-ar fi aşteptat pe rege la Curtea de Argeş. (Mihai [Bujor] Sion, căruia i-am zis vreo două la adresa „prietenului" lui, Petre, mi-a venit cu teza să stăm totuşi de vorbă şi noi cu regele, că toţi o faceau, inclusiv Petre. L-am acuzat de naivitate politică.

Domnul I [liescu], ca de obicei, oscila între cui să-i dea dreptate!? în plus, ne-a refuzat-după buna iniţiativă a lui [Constantin] Bâgu – primele, oferindu-ne, în final, câte 1 000 de lei!?

M-am simţit de-a dreptul insultat. Apoi, cu Lică – după ce am discutat despre China – i-am explicat cât de mult greşea. A cerut din nou propuneri.

Per ansamblu, o zi proastă!

Joi, 27 decembrie 1990, Cotroceni

Cea mai mare parte a zilei mi-am petrecut-o citind telegramele MAE din ultimele zile. în ansamblu, toate

ştirile erau bune, cu excepţia celor din URSS. Cel mai mare sprijin părea să ne vină din Japonia (încă o dată mă întreb ce s-ar fi întâmplat dacă nu mergea acolo domnul I[liescu], aşa cum îi băgaseră în cap Petre [Roman] & co?). în esenţă, lucrurile stăteau aşa: România urma să primească acces la programele de asistenţă OECD [Organizaţia pentru Cooperare şi Dezvoltare Economică] şi G-24, cu condiţia:

1. să nu se mai întâmple lucruri violente până la 31 ianuarie 1991 şi după,

2. să nu-i creăm dificultăţi lui [Mihail Sergheevici] Gorbaciov în Moldova!? (se verifică teza mea) şi

3. să nu agravăm raporturile şi aşa proaste cu Ungaria (acelaşi mesaj urma să fie transmis şi la Budapesta).

Tot boicotul internaţional la adresa noastră, orchestrat, posibil, de SUA şi Anglia, nu ar fi avut drept scop îndepărtarea noastră de la putere, ci numai asigurarea că nu ne vom abate de la drumul ales (altă opţiune nici nu era, de altfel, posibilă...).

De asemenea, japonezii ne spuneau că imediat ce se anunţă oficial ridicarea obstacolelor din calea noastră în G-24, urmau să dea semnalul ministerelor şi companiilor lor private de ajutorare a României. Vom putea avea, atunci, acces la credite în termen de zile. întrucât acestea urmau să fie pe termen scurt şi cu dobânda pieţei, ne sfătuiau să cerem accesul la credite OECD [Organizaţia pentru Cooperare şi Dezvoltare

Economică] (japoneze şi vest-germane), care erau pe termen lung şi cu dobândă mică, cu care să ne punem pe picioare nu întreaga economie, ci numai acele sectoare care puteau aduce mai multă valută. Pentru acces la credite trebuia să ne înscriem la Paris şi să obţinem acordul Franţei (eventual, când urma să vină [François] Mitterrand aici).

Apoi, m-au chemat Lică [Vasile Secăreş] şi băieţii, care mi-au comunicat că venise [Radu] Câmpeanu, care, la discuţia cu domnul I[liescu], Petre [Roman], Claudiu [Iordache] şi [Alexandru] Bârlădeanu, a comunicat acceptul Convenţiei [Democratice] pentru discutarea formării unui guvern de uniune naţională! Am pregătit imediat un material, care pleca de la premisa că disensiunile dintre componenţii Convenţiei nu ar fi dispărut, ci că ele trebuie sondate prin discuţii, printr-o atitudine flexibilă, care să impună ritmul, păstrându-ne iniţiativa. Claudiu mi-a spus că tot ce se făcuse la Timişoara fusese plănuit dinainte, pentru a „dezmorţi" Timişoara adevărată.

La prânz, l-am văzut pe profesorul [Ion] Ursu, care mi-a spus că interviul meu la *Tineretul liber* a fost bun, deşi „inte- lectualist"!? Apoi mi-a comunicat că i s-ar fi citit că, săptămâna trecută, [Ilie] Verdeţ ar fi cedat conducerea PSM [Partidul Socialist al Muncii] altcuiva. Să fie la mijloc discuţia de săptămâna trecută?

Domnul I[liescu] a revenit asupra deciziei de a nu ne acorda premierea de sfârşit de an.

L-am cunoscut şi pe Bordea, vicepreşedinte la Alba, prietenul lui Ion [Ioan Talpeş], care ne-a spus că:

1. în Alba, Frontul ar fi încăput pe mâna foştilor

securişti, care şantajau cu dosare secrete;

2. că un reprezentant al Ambasadei SUA ar fi cutreierat vreo şase judeţe ardelene, atrăgând atenţia Opoziţiei să nu întreprindă nimic, căci altfel urmau să nu mai vadă un ban!

Sâmbătă, 29 decembrie 1990, Cotroceni

Dimineaţă, am alergat pe ici, pe colo, iar la ora 11.00 am închinat o cupă de şampanie cu cei din Direcţie.

La 12.00 am fost la primirea ambasadorilor străini, marcată de greşelile de protocol ale lui [Emilian] Manciur, care şi-a ridicat în cap parlamentarii. Am stat lângă Corneliu Mănescu. Au venit să mă felicite personal: grecul, turcul, [Jean-Michel] Dumond. Am mai discutat cu canadianul, englezul şi suedezul. Apoi am plecat, căci trebuia să vină Mugur [Isărescu], să plecăm la Predeal.

Sâmbătă, 29 decembrie 1990 – miercuri, 2 ianuarie 1991

Revelion la Predeal (Mugur [Isărescu], cei doi Adrieni [Năstase şi Severin], [Nicolae] Olteanu, [Victor] Babiuc, [Petre] Rareş, [Dan] Pascariu, Dan [Mircea Popescu], [Viorel] Isticioaia [-Budura], [Eugen] Chivu).

L-am convins pe Severin să facă parte din grupul pentru orientarea strategică a relaţiilor noastre externe, care, împreună cu studiul meu, să dea linia de politică externă a ţării.

Adi Năstase a şi luat de bună sugestia ambasadorului irakian de a merge la Bagdad şi i-ar fi contactat pe americani, poate s-o ivi vreo posibilitate de „mediere”. Răspunsul a fost negativ, deoarece nu mai merge deloc în Irak!

1991

Joi, 3 ianuarie 1991

Toată ziua am pus hârtiile în ordine. O muncă titanică! Pe la 10.30 ne-a chemat domnul I[liescu], Nu eram decât eu şi [Vlad-Vladimir] Galin. Dan [Mircea Popescu] era pe drum, iar pe Lică [Vasile Secăreş] nu-l chemase. Am discutat despre rege (un articol din US News&World Report de dinainte de Crăciun dădea ca sigură reinstaurarea monarhiei în România, în urma unei lovituri de stat militare) şi ne-a indicat să facem mobilizarea pentru întâlnirea cu opoziţia de sâmbătă, 5 ianuarie, la ora 10.00. Am transmis mesajul la UDMR, PSDR [Partidul Social Democrat Român] ([Sergiu] Cunescu m-a sunat mai târziu şi m-a rugat să amânăm după 15 ianuarie, reacţionând violent la amestecul lui [Radu] Câmpeanu în toată treaba) şi la cabinetul lui Câmpeanu. Domnul I[liescu] s-a simţit uşurat să afle de amânare.

Spre seară, consilierii au fost convocaţi din nou, în „Grup”. Priorităţile sunt:

1. reforma (intenţionează o discuţie cu [Constantin] Kiriţescu, [Constantin] Ionete şi [Emilian] Dobrescu);

2. dialogul politic (cu opoziţia şi cu alţii);
3. raporturile şi modul de lucru cu Parlamentul.

Se intenţionează un referendum în primăvară, pe următoarele chestiuni:

1. Monarhie/Republică;
2. Parlament bi- sau monocameral;
3. Preşedinte ales prin vot direct sau în Cameră.

Apoi, în toamnă, după votarea Legii organizării terito- rial-administrative, ar urma să aibă loc alegeri locale.

A venit la mine Cristi [Agapie] [de la SPP] şi mi-a demonstrat încercarea de concentrare a comunicaţiilor oficiale într-o singură mână. Am discutat şi cu [loan] Talpeş, care mi-a spus că se va lucra prin Consiliul Suprem de Apărare a Ţării, care va fi balansorul echilibrului puterilor.

Am intervenit – la rugămintea lui Mugur [Isărescu] – la [Nicolae Viorel] Oproiu [primarul Bucureştiului] pentru a o feri pe cumnata doamnei Kiriţescu de „atacurile" unui senator „ecologist", căruia i-a căşunat pe casa în care locuia aceasta...

Vineri, 4 ianuarie 1991, Cotroceni

Dimineaţă, am avut surpriza să fiu inclus în discuţia cu conducerea Radio TV, alături de [Vladimir] Paşti şi [Bogdan] Baltazar. Ce voiau ei:

1. despărţirea Radioului de TV;
2. despărţirea Canalului 1 (de stat) de Canalul 2 (stat 51%, privat 49% – [Ion] Ţiriac, Alianţa, Kanematsu), Canal 2 care urma să fie modernizat cu 8-

12 milioane de dolari de la... stat!?);

3. tehnicul – separat.

După discuţii prelungite (trei ore), s-a ajuns la următoarea formulă:

1. Radioul se separa de TV, dar vor fi conduse împreună fie de un singur om, fie de un consiliu;
2. Canalul 1 se separă de Canalul 2;
3. prioritatea la investiţii o va avea Canalul 1;
4. tehnicul se împarte la fiecare din cele două canale;
5. canalele 3 şi 4 se scot la licitaţie.

M-a sunat [Vasile] Văcaru să se autoincludă în delegaţia pentru China. L-am convins pe domnul I[liescu] să îl includă în delegaţie.

A venit Adrian Severin cu care am încheiat un fel de „pact" de susţinere reciprocă, în caz de pericol pentru ambele părţi. A trecut şi [Victor] Atanasie [Stănculescu] pe la Lică [Vasile Secăreş] şi Adrian.

Discuţia cu opoziţia s-a amânat. Domnul I [liescu] La pus pe [Vlad-Vladimir] Galin să mă anunţe ca să-l informez eu.

Probleme la munte, păcat!

Sâmbătă, 5 ianuarie 1991, Cotroceni

Am zăbovit mai mult în dimineaţa asta acasă (am plecat la 8.30). Am ajuns la Palat, am terminat lectura telegramelor MAE din ziua precedentă, când m-a chemat Lică [Vasile Secăreş]. De la el am aflat măsurile luate de domnul I[liescu] în urma videoclipului extrem de murdar dat de liberali la TV cu o seară înainte (scrisoare lui [Radu] Câmpeanu, un comunicat de protest, discuţii cu ziarele şi cu parlamentarii etc.).

Pe urmă, am hotărât repartiţia apartamentelor (pentru Geta am luat apartamentul 4, iar Dan [Mircea Popescu] şi Ion [loan Talpeş] au tras la sorţi!?) şi am redactat adresa pe care trebuie să o semneze [Constantin] Bâgu.

A venit şi Mihai [Bujor Sion] pe la mine, care mi-a povestit din viaţa lui, inclusiv faptul că domnul I[liescu] i-a spus, încă înainte de revoluţie, că la noi nu se putea scăpa altfel de Ceauşescu decât printr-o explozie populară.

Am avut, între timp, şi discuţii telefonice cu cei de la Externe privind vizita în China (inclusiv încercarea lui Tudor [?] de a

torpila vizita, prin propunerea făcută mie, ca s-o aprobe preşedintele, de a se întâlni cu Jiang Zemin în context cu alte partide, deşi ştia foarte bine ce gafa ar fi reprezentat acest lucru.. I-am relatat episodul lui Teo M[eleşcanu], în termeni destul de categorici.

Apoi, chestiunea cu semnarea mesajelor preşedintelui ce urmează să fie înmânate de Adi Năstase în Siria şi Iordania (greşiseră textul pentru Aman, menţionând formularea din cel pentru... Siria). După semnare (pagina a doua era bună), le-am dus personal lui Adi [Năstase] la minister. Acolo, toată lumea era „fiartă" din cauza unui atac din *Adevărul* împotriva Cărţii Albe a MAE (Adi a şi vorbit cu [Darie] Novăceanu de faţă cu mine. Personal, cred că la mijloc e mâna lui Radu Bogdan, pe care Adi nu-l înghite şi nu vrea să îl trimită ambasador)...

Tot la Adi am găsit o copie Xerox a unei comunicări din 1942-1943 a unui istoric numit [Alexandru L] Lapedatu, membru al Academiei, cu privire la preliminariile căderii lui Cuza. Asemănarea cu ce ni se întâmplă nouă este remarcabilă, fiind, deci, mai mult decât suspectă!? Cineva pare să fi organizat acum, la mai bine de o sută de ani, ce i se „organizase" atunci lui Cuza! Ce minţi, domnule, sunt puse la lucru împotriva noastră. .. Mai ciudat mi se pare faptul că materialul provenea de pe biroul lui... Petre [Roman], care dăduse ordin să fie xeroxat din *Analele Istorice ale Academiei,* chipurile, pentru confruntarea de luni cu [Andrei] Pleşu, privind demisia acestuia, în urma tentativei regelui Mihai de a intra în ţară. întrebarea era: cine îi atrăsese atenţia lui Petre asupra acestui material?

Luni, 7 ianuarie 1991, Cotroceni

Am rezolvat problema adresei pentru casă. La prânz, ne-am întâlnit cu domnul Ifliescu], pe care l-am felicitat de ziua

numelui (au venit şi oameni de pe stradă). Apoi am organizat cu [loan] Talpeş ziua onomastică.

Seara am fost la [Adrian] Severin (trebuia să aibă loc şedinţa Frontului cu Petre [Roman]), care ne-a spus că:

1. Dijmărescu şi-a anunţat şi el demisia, dar pe urmă a lăsat-o baltă...;
2. [Bogdan] Baltazar a fost aspru criticat;
3. Petre l-a atacat pe Severin, apoi şi pe [Mihai] Zisu şi [Anton] Vătăşescu;
4. Petre se simte tot mai izolat în compania domnul I[Iliescu], a lui Dan Marţian şi Alexandru Bârlădeanu;
5. eu am insistat pentru realizarea materialului de orientare a politicii noastre externe.

La prânz, am fost la Universitate, pentru Facultate. Discuţia cu Lazăr [Vlăsceanu] mi-a făcut rău. E atât de fals, de fariseu...

Dimineaţă, am fost la domnul Ifliescu] de vreo două ori, cu chestiuni concrete.

Marţi, 8 ianuarie 1991, Cotroceni

Am reînceput cursurile, dar a trebuit să scurtez, deoarece Mariana m-a anunţat că trebuie să vin să particip la vizitele de rămas-bun ale ambasadorilor marocan şi algerian, lucru pe care l-am şi făcut. Cu acest prilej, i-am relatat domnului Ifliescu] că toţi suntem obosiţi şi deprimaţi şi că ar trebui să găsim o formulă de odihnă din mers, căci altfel tindem să vedem toate lucrurile în negru.

Cum am terminat, am intrat la întâlnirea cu tinerii

liberali. Ei ne-au spus că:

1. [Radu] Câmpeanu are mari probleme interne şi externe, inclusiv financiare şi că, de aceea, s-a lansat în „jocul de-a guvernul”;

2. urmează să vină în ţară doamna [Maria] Brătianu, care urmăreşte să reorganizeze întreaga mişcare liberală;
3. ei sunt în discuţii cu ecologiştii şi cu alte partide;
4. au două amendamente importante de făcut la legea pământului.

Concluzia: sunt oameni inteligenţi, dispuşi şi capabili să negocieze civilizat.

La 12.30, i-am primit, la cererea lor, pe [Viulen] Pozdniakov şi Popov, de la Ambasada URSS, pentru vizita domnul I[liescu] acolo, care urmează să aibă loc la sfârşitul lunii. S-au interesat de unele chestiuni de program şi intenţii, pe care domnul Ifliescu] Ie-a sancţionat (aprobat) chiar în după-masa respectivă, urmând să le comunicăm mâine răspunsurile.

Domnul I [liescu] mi-a dat proiectul de tratat cu URSS, însu- şindu-şi informaţiile noastre. I Lam dat lui [Cornel] Codiţă să-l discute cu [Romulus] Neagu. ([loan] Talpeş a zis şi el că vrea să îl vadă).

Pe Cristi C[onstantinescu SPP?], căruia i-am restituit materialul, l-am pus în contact direct cu Ion [loan Talpeş] şi Lică [Vasile Secăreş] [Secăreş], Eu i-am primit apoi pe [Nicolae] Mireanu şi ai lui, cu care am stat de vorbă.

Seara, la 8, am onorat convocarea personală a lui Petre [Roman] în legătură cu Frontul. Am discutat despre: oameni, nume, convenţia de la Bucureşti, orientarea politică, fonduri, ziarele Frontului.

Petre era foarte binedispus. Mi-a spus că Regele trebuie să solicite cetăţenia română.

Miercuri, 9 ianuarie 1991, Cotroceni

O zi îngrozitoare. La capăt, sunt stors ca o lămâie.

Am început cu discuţia la minister cu [Vladimir] Paşti şi Teo Meleşcanu, pentru rezolvarea tuturor detaliilor legate de

vizita în China (număr de persoane, la ce activităţi şi în ce ordine de prioritate participă etc.). Tot la minister, am stat de vorbă şi cu [loan] Maxim, pentru Horică [Bucşă] (New York).

Cu Liviu Mureşan am discutat despre relaţiile (secrete) cu Taiwanul. Eu le-am spus că, în situaţia noastră, relaţiile cu ei nu pot fi în general neglijate, dar că:

1. eu, personal, nu mă pot angaja în aşa ceva;
2. nu ar strica să afle şi chinezii continentali de asemenea raporturi potenţiale, ca să se mai activeze puţin;
3. să fim atenţi, căci asiaticii se urmăresc între ei foarte atent.

Adi Năstase s-a opus, iar domnul I [liescu] are mari îndoieli privind justeţea liniei (în afara canalului Liviu Mureşan, ar mai fi încă două cu blagoslovirea lui... Petre [Roman]!?).

Liviu mi-a mai arătat şi o hârtie din care rezulta intenţia alcătuirii unui grup parlamentar de „susţinere" a MAE, care să supravegheze angajările şi bugetul instituţiei!? Nu e de mirare că Adi (şi [Corneliu] Mănescu, într-un fel au sărit ca arşi. (Teo mi-a mărturisit că Liviu vizează în secret poziţia lui Adi!)

Am venit apoi la C[otroceni], pentru întâlnirea cu [Viulen] Pozdniakov şi Popov, cărora le-am comunicat deciziile domnului I[liescu] la probleme ridicate de ei (domnul ¡[liescu] a lăsat-o mai moale şi cu Kievul, lăsându-l exclusiv la latitudinea ruşilor).

La 14.00, m-am întâlnit cu [Nicolae Viorel] Oproiu [primarul general] şi cu [Adrian] Severin, pentru ideea

lui [Heinrich] Schorsch. Sunt şanse bune să iasă.

Mioara [Pometcu?] a fost văzută de [Romulus] Bena, care nu o vrea. Să mai vedem ce putem face.

Dan [Mircea Popescu] şi cu Mireanu au intrat în legătură. Otilia [?] vrea să îl contacteze pe Virgil [Măgureanu], în legătură cu fratele ei.

Azi mi-a fost solicitat un interviu – pe care l-am acceptat – privind vizita în China.

La 16.00, a venit ambasadorul chinez [Wang Jinqin], care:

1. s-a interesat şi la mine de semnificaţia scoaterii lui [Adrian] Năstase din delegaţia pentru China (din cauza Golfului – lui nu i s-a comunicat);

2. mi-a comunicat că, din toate cererile noastre (credit comercial, petrol şi credit bancar), numai prima va fi onorată şi nici aceasta în întregime (noi solicitaserăm 200 de milioane de dolari).

La 17.00, domnul I[liescu] a primit delegaţia Partidului Socialist Francez, căreia i-a făcut un lung expozeu istorico-po- litic asupra revoluţiei, indicând şi câteva opţiuni pentru viitor.

După, rupt de oboseală, am plecat acasă. Ne trebuie o stenografa] pentru China. Victor pare să fi rezolvat problema Getei.

Joi, 10 ianuarie 1991, Cotroceni

Dimineaţă am avut curs (interesul naţional, la secţia administrativă). Când am ajuns la serviciu, am fost anunţat că domnul I[liescu] a indicat ca, împreună cu Mihai [Bujor Sion] şi [Vladimir] Paşti, să vizionăm casetele cu conferinţa de presă a lui [James] Baker şi [Tariq] Aziz, precum şi a lui [George H.W.] Bush referitor la convorbirile eşuate de la Geneva. (între timp, am primit de la Externe copia scrisorii informative a lui Baker către Năstase.)

La ora 13.00, am luat masa cu Mariana [Mucuţa], Klaus [Brambach] şi Ruxandra [Sachim], La un moment dat, Klaus mi-a adresat invitaţia de a vizita Germania,

pe socoteala guvernului german, în prelungirea participării la Reuniunea Pugwash a domnului [Klaus] Gottstein din iunie, menţionând că era singurul din ambasadă care avea posibilitatea de a adresa asemenea invitaţii (!?).

După, am mai rezolvat unele chestiuni concrete, am mai dat nişte telefoane şi am mai clasat nişte hârtii. Când am terminat, am plecat acasă.

Vineri, 11 ianuarie 1991, Cotroceni

Dimineaţa mi-am petrecut-o redactând comunicatul de presă privind vizita şi citind materialele pe care trebuia să le parcurg, inclusiv ce a pregătit [Cornel] Codiţă pentru cazul declanşării ostilităţilor în Golf.

Pe la 11.00, am tras o fugă la bazin. Când am revenit, am intrat cu Teo Meleşcanu, chemat între timp, la domnul I[liescu], unde era [Victor] Stănculescu. Domnul I[liescu] ne-a spus că, din cauza situaţiei din Golf, s-a gândit mai întâi să anuleze întreaga vizită, dar a revenit – ca să nu-i jignească pe chinezi – renunţând la programul din afara Beijingului. Aşa că va trebui modificat totul, renunţându-se la oprirea din India. în plus, Stănculescu a intrat şi el în delegaţie (s-a autopropus).

S[tănculescu?], referindu-se la materialul lui Codiţă – pe care şi l-a însuşit, deoarece şi-l însuşise anterior şi domnul I[liescu], imediat ce i-l prezentasem –, mi-a spus că americanii şi englezii ne-au prevenit cu privire la creşterea pericolului unor acţiuni teroriste, după declanşarea ostilităţilor în Golf. Teo a confirmat. S[tănculescu] este însă încrezător că nu se va întâmpla nimic, deoarece noi avem relaţii bune cu libienii, sirienii şi palestinienii (Teo a intervenit, spunând că sirienii mai sunt vexaţi încă de acuzaţiile privind teroriştii sirieni din timpul revoluţiei!?). S[tănculescu] a spus că, prin ajutorul acordat până acum acestor popoare, el personal are relaţii foarte bune. Atunci i-am amintit de

Maroc şi, surpriză!, mi-a spus că acolo urma să se retragă el într-o lună, după ce va părăsi actuala poziţie (probabil, ca ambasador). Să fie el la originea refuzului marocan – nu exclud. Personal, mi-e frică, deoarece, odată retras, va putea trage sforile din umbră, în relativă siguranţă, urmând a fi chemat ulterior (de rege?). în orice caz, în lumina accidentului avionului cu care trebuia să zburăm, prezenţa lui S[tănculescu] la bord conferă o marjă de siguranţă considerabil sporită.

în timp ce discutam, domnul I [liescu] a primit un telefon, prin care i s-a comunicat intrarea trupelor în clădirile guvernamentale din Vilnius şi despre focurile de arme care s-au auzit.

Când am ieşit, l-am anunţat pe [Vladimir] Paşti de modificare, ca s-o transmită la presă. Apoi, Teo mă anunţă că, ieşind India din program, va cădea şi Pakistanul, rămânând numai China. Anunţă-l pe [Vladimir] Paşti din nou, şi pe [Liana] Sega, de la *Azi.* Apoi altă modificare: China singură nu merge, aşa că intră Pakistanul şi India din nou. Schimbă modificarea din nou.

Oricum, am rămas până la urmă pe această formulă. Sftănculescu] şi [Horia] Opruţă [comandantul aviaţiei] au venit pe la 17.45 la domnul I[liescu] cu planurile de zbor spre aprobare. Cu această ocazie, s-a refuzat oferta Taromului de a forma, în ciuda grevei, un echipaj pentru călătoria domnului I [liescu] şi s-a stabilit să fie în schimb un echipaj militar.

La 17.00, a venit ambasadorul URSS, [Feliks Petrovici] Bogdanov, care s-a interesat de Timişoara şi a comunicat că [Mihail Sergheevici] Gorbaciov a dat OK-ul pentru vizită pe 28. S-a mai trecut o dată prin toate

detaliile comunicate anterior şi s-a trecut şi prin situaţia din Golf. De asemenea, Bogdanov ne-a spus despre contactele lui politice de aici (inclusiv cu profesorul [Anghel] Rugină, care i-a oferit planul său şi lui Gorbaciov, după cum o făcuse cu nu ştiu câţi ani în urmă şi cu Ceauşescu!?). S-a discutat în rusă, într-o atmosferă destinsă.

Referitor la consecinţele militare ale conflictului din Golf pentru noi, S[tănculescu] a spus că a realizat alarmarea radiolocaţie şi antiaeriană a teritoriului, deoarece singura consecinţă previzibilă ar fi aterizarea unor avioane „scăpate" din zonă...

Lică [Vasile Secăreş] i-a comunicat domnului I[liescu] că Mexicul a declinat vizita sa, motivând cu programul încărcat al preşedintelui lor. Lică aprecia că ar fi cineva care îi ţine pe mexicani departe de noi...

Sâmbătă, 12 ianuarie 1991, Cotroceni

La 10.00 trebuia să ne întâlnim cu Petre [Roman] la Guvern, pentru discutarea situaţiei Frontului. S-a contramandat şi am făcut-o cu domnul I[liescu], Pe mine m-a chemat mai devreme să-mi dea dosarele pentru vizită şi să-mi spună ultimele amănunte. Liviu [Mureşan] e preocupat de reacţia Parlamentului la amânarea primirii noastre ca observatori în Consiliul Europei (utilizată, se pare, pentru „mobilizarea" lumii, mitingul/„veghea" Alianţei Civice) – s-a stabilit trimiterea Raportului 13-15 iunie acolo marţi şi a concluziilor spre sfârşitul săptămânii – şi la luarea deciziei de participare la forţele ONU pentru menţinerea păcii (cred că a avut-o Adi [Năstase], a discutat-o apoi cu [Victor] S[tănculescu] şi, după, cu

Petre şi domnul I[liescu]).

După puţin timp, ne-a convocat din nou pentru sarcinile celor care rămân. S-a insistat dacă va fi sau nu dat în judecată un ziarist care a jignit Preşedinţia. Cred că un exemplu nu ar strica, pentru ca oamenii să mai coboare puţin cu picioarele pe pământ.

Vizita în Pakistan

Duminică, 13 ianuarie 1991, Islamabad

Plecarea s-a făcut sâmbătă seara, cu un avion amenajat în grabă, din cauza „accidentului" primului aparat. La sosirea la

Islamabad (după un zbor prin zona Golfului – ceruserăm permisiunea să schimbăm altitudinea şi nu ni s-a permis) am fost întâmpinaţi de preşedinte şi alte oficialităţi. Noi am mers direct la maşini. Am fost apoi cazaţi la reşedinţa oficială, păzită de ostaşi din Punjab, îmbrăcaţi în uniforme roşii şi înarmaţi cu suliţe. După o mică întâlnire protocolară cu preşedintele (am discutat despre vreme, peisaj etc.), ne-am odihnit un pic, după care ne-am îndreptat spre sala de convorbiri oficiale cu preşedintele Pakistanului şi delegaţia sa.

El a declarat că România reprezintă pentru ei cel mai apropiat stat est-european. Doresc o intensificare a raporturilor cu noi. Sunt favorabili Frontului. îi preocupă Golful, Kaşmirul şi evoluţiile din URSS.

Ministrul de externe, Jakub Khan, a fost interesat de ideea proeminenţei dezintegrării ecuaţiei Est-Vest şi a împingerii corespunzătoare în umbră a ecuaţiei Nord-Sud.

La terminare, am luat masa cu domnul I[liescu] (Victor Stănculescu, [Vasile] Văcaru, Mugur [Isărescu] şi ambasadorul). Ne-am odihnit un pic şi, la ora 15.00, a venit prim-minis- trul [Nawaz Sharif] cu care, după o scurtă discuţie protocolară, am plecat spre vila lui, pentru convorbiri.

Este preocupat de legitimitatea alegerii sale în faţa doamnei [Benazir] Butho. A fost prezentată situaţia internă de la ei (apoi şi de la noi). Ministrul finanţelor a precizat domeniile în care ar fi interesaţi: electricitate, cărbune, mecanică, prelucrarea petrolului, industrializarea produselor agricole contra produse agricole şi textile). Doresc să se stabilească un număr

de câteva proiecte şi să se treacă la materializarea lor. A fost abordată şi zona Golfului, referitor la care am avansat scenariul înlăturării lui Saddam, după primele lovituri. Generalul Stănculescu a propus schimbul de ataşaţi militari

şi un program de colaborare pe cinci-zece ani (ei urmează să ne dea răspunsul).

Apoi am vizitat ambasada şi am mers la dineul oficial, unde am avut un „duel de spirit" cu Jakub Khan. Am mers la culcare, iar dimineaţă, am plecat la aeroport.

Luni, 14 ianuarie 1991, Islamabad – Beijing

Zborul a oferit spectacolul magnific al traversării Hima- layei, inclusiv o bună scuturătură. Ajunşi, ne-am dus direct la vilă, unde ne-am odihnit puţin. Am plecat apoi la Adunarea Deputaţilor, unde a avut loc primirea oficială.

Apoi, au avut loc discuţiile oficiale cu preşedintele chinez. Ei sunt mulţumiţi că am venit, doresc intensificarea contactelor cu noi şi ne-au explicat pe larg evenimentele din Tiananmen, inclusiv dificultăţile cu care se confruntă. S-a făcut analiza situaţiei din Golf.

Au urmat apoi banchetul şi culcarea. Am avut o discuţie despre situaţia internă şi externă.

Marţi, 15 ianuarie 1991, Beijing

Am luat micul-dejun cu domnul I[liescu] şi Romulus Budura [ambasadorul nostru], care ne-a pus la curent cu ultimele telegrame şi cu stadiul relaţiilor bilaterale.

La 9.00 au început convorbirile oficiale cu Li Peng [prim-mi- nistru şi coleg al domnului I[liescu] la Moscova]. (întâlnirea celor doi foşti colegi a fost amplu înregistrată.) Mai întâi, a vorbit Li Peng (a *coldfish,* cum ar spune englezii), care a apreciat vizita şi a adresat un

călduros bun-venit, solicitând ca domnul I[liescu] să intre în detalii. Domnul Ifliescu] le-a mulţumit, apoi a dat aprecierea noastră asupra vizitei şi a relaţiilor bilaterale, care trebuie să se amplifice, precum şi asupra situaţiei

interne şi externe. în context, a accentuat asupra necesităţii acordării de credite (comercial şi financiar). „Contăm pe acest sprijin, acum când toţi ne sugrumă, din considerente politice”.

Li Peng ne-a făcut apoi un lung expozeu asupra situaţiei dificile a Chinei, atât ca urmare a evenimentelor din Piaţa Tiananmen, cât şi a conflictului din Golf (ei apreciau că războiul va izbucni totuşi). Ne-a spus că era bine că aveam relaţii bune cu URSS în condiţiile noastre, chiar dacă acestea nu erau lipsite de asperităţi ([Victor] Stănculescu mi-a trimis o scurtă notă cu conţinutul: oare ce s-or fi înţeles ăştia cu ruşii în privinţa noastră?). A arătat apoi că o Uniune Sovietică unită şi stabilă era în interesul Chinei! Ne-a vorbit apoi de Taiwan, arătând că ei nu tolerează din partea celor cu care au relaţii oficiale ca aceştia să întreţină raporturi oficiale cu această provincie a Chinei. Tolerează doar raporturi economice, între firme.

Apoi a expus fermitatea Chinei în autoperfecţionarea sistemului socialist cu trăsături chinezeşti şi aplicarea reformei care îmbină conducerea planificată cu mecanismul de piaţă.

în ce ne priveşte, ne-a spus că ţările noastre au interese comune pe termen lung, care transcend unor guverne sau conducători! A pus mult preţ pe lucrările Comisiei Mixte româno-chineze şi ne-a anunţa creditul comercial de 100 de milioane de yuani (20 de milioane de dolari). Referitor la creditul bancar, băncile, care sunt independente, să negocieze între ele. La adresat oficial invitaţia lui Petre [Roman] să viziteze China.

Domnul I[liescu] a mulţumit şi a presat pentru

creditul financiar, aruncând în joc Taiwanul, care ne curtează, ofe- rindu-ne chiar credite (!?), dar pe care noi nu îl vom băga în seamă decât neoficial, la nivelul firmelor, urmând ca, politic, să ne menţinem în continuare linia şi să discutam mai întâi cu ei, cu Beijingul.

Drept rezultat, Mugur [Isărescu] şi Romi Budura au discutat, după prânzul oferit de Li Peng, cu Banca lor de Stat şi au obţinut un credit financiar în valoare de 30 milioane de dolari. Cam puţin...

La ora 14, domnul I[liescu] a avut o întâlnire cu membrii Academiei Chineze, apoi cu conducerea Comisiei Politice Consultative şi cu [Jiang] Zemin (un om ferm, care ştie... româneşte), secretarul Pjartidului] Cfomunist] Chinez (acestuia i s-a reînnoit solicitarea de credit).

Pe urmă a fost conferinţa de presă (unde s-a insistat pe Tiananmen şi Vilnius)...

Am mers apoi la ambasadă şi apoi la culcare.

Miercuri, 16 ianuarie 1991, Beijing

Dimineaţă, după micul-dejun, am participat la ceremonia semnării documentelor oficiale, pentru ca, imediat după aceea, să plecăm la aeroport.

Zborul a fost plăcut. Am ascultat, din oră în oră, în cabina piloţilor, comunicatele BBC. Ora H trecuse, dar nimic nu se întâmpla. Aşa ne-a venit ideea – lui [Vladimir] Paşti şi mie – de a redacta un buletin de ştiri umoristic, care a avut un mare succes. [Octavian] Ştireanu, de la *Azi,* ne-a propus pe loc achiziţionarea lui, lucru pe care l-am acceptat (a şi apărut în ziarul de sâmbătă).

Escala la New Delhi a constat într-un drum sinuos pe străzi înguste, cu aspect englezesc, golite de circulaţie şi o discuţie protocolară cu prim-ministrul [Chandra Shekhar] (care ne-a informat că bruiajul electronic începuse; noi ceruserăm permisiunea de zbor, care ni s-a acordat, sub rezerva să avem mare grijă, însă nu pe

ruta pe care veniserăm, ci peste URSS), o scurtă vizită în curtea palatului, drumul înapoi la avion, aşteptarea întoarcerii celorlalţi din oraş şi decolarea.

Am sosit pe la 10.00 seara, unde toţi ne aşteptau la aeroport. Acasă izbucnise conflictul dintre Guvern şi Parlament, iar a doua zi, începeau şi ostilităţile militare în Golf.

Joi, 17 ianuarie 1991, Cotroceni

în noaptea trecută – ora 2.00 ora Bucureştiului – forţa multinaţională din Golf a trecut la ofensivă. Cum era de prevăzut, mai întâi a fost un atac aerian masiv, care a paralizat practic toată capacitatea ofensivă (avioane/rachete) a Irakului. Operaţiunea nu a avut precedent în istoria militară (de două ori şi jumătate mai intens decât bombardamentul aliat asupra Dresdei, din Al Doilea Război Mondial). Saddam a vorbit la circa patru ore de la declanşarea atacului.

La ora 9.00 au început lucrările Consiliului Suprem de Apărare a Ţării, la care domnul I[liescu] ne-a permis mie şi lui [Cornel] Codiţă să participăm, la propunerea mea.

Au prezentat informări [Victor] Stănculescu, Adrian [Năstase], [Romulus] Neagu, [Doru Viorel] Ursu ş.a. Petre [Roman] era presat să dea Declaraţia Guvernului (era cerută de americani)... înainte de terminarea conflictului!? Adi a prezentat un proiect, cei de faţă au lucrat pe text, Codiţă a centralizat intervenţiile, l-a dactilografiat (undeva, în fundul curţii Palatului...) şi l-a multiplicat. Apoi, după aprobarea finală, a fost

transmisă lui [Bogdan] Baltazar, lui [Traian] Chebeleu şi Rompresului.

Tot în timpul şedinţei, Stănculescu a anunţat că, dacă nu se încetează cu informaţiile false (că ar fi avut loc o întâlnire a sa cu nişte generali şi că şi-ar fi pus familia la adăpost), el îşi va prezenta demisia în Parlament. Mai mult, a spus că ar fi fost „forţat" să plece în China, el conformându-se. Petre i-a spus că, deşi informaţiile s-au verificat, conducerea nu le-a dat crezare. Domnul I[liescu] a prezentat includerea lui în delegaţia care a vizitat China drept un gest de încredere.

Incidentul a prilejuit izbucnirea unei certe violente între Petre şi [Alexandru] Bârlădeanu, asociat cu [Dan] Marţian, primul reprezentând „reforma", iar cei doi, „rezistenţa"!? Domnul I [liescu] l-a criticat pe Petre pentru impulsivitate şi lipsă de consultare. Şi Petre, şi Bârlădeanu au declarat că-şi vor oferi demisiile. S-a stabilit să aibă loc mai întâi o discuţie calmă, pentru clarificarea tuturor problemelor.

Apoi Petre a prezentat concluziile discuţiilor cu Mircea Druc, întors din SUA, care a expus situaţia din Moldova:

1. bătrânii sunt antiromâni;
2. tinerii sunt proromâni, dar înclină spre opoziţie;
3. nu vor semna Tratatul Unional;
4. au mare nevoie de ajutor în furaje, pe care să li-l dăm în ascuns.

S-a apreciat că Moldova – care a reacţionat foarte bine la presiunile centrului, deviind acţiunea acestuia spre baltici – a dovedit o atitudine matură. Bârlădeanu a arătat că lucrurile se repetă ca în 1917 şi 1918.

în context, s-a apreciat (Petre) că vizita în Rusia a domnului I [liescu] nu mai putea avea loc acum. Eu am opinat că cel mai rău lucru ar fi ca, pe fundalul crizei din Golf, Moldova să fie ocupată de trupe. Am propus ca, preîntâmpinând eventualele insistenţe sovietice, să-l chemăm noi mâine pe ambasadorul sovietic şi să-i comunicăm dorinţa noastră de a amâna vizita, (în plus, şi tratatul propus de ei este foarte dezavantajos pentru noi.) în final, s-a stabilit să procedăm aşa.

S-a discutat şi modul de lucru: de data aceasta, greutatea va cădea în sarcina MAE, iar Consiliul îşi va constitui, în timp, propriul Secretariat.

Am redactat apoi – cu Ion [loan Talpeş], [Cornel] Codiţă şi generalul [Marin] Pancea – comunicatul Consiliului, care s-a şi trimis Rompresului, TV-ului şi Radioului, precum şi ziarului *Adevărul.*

Am discutat apoi cu Stelian Constantin din SUA, cu care am aranjat întâlniri cu [Eugen] Dijmărescu şi [Petre] Rareş, pentru un om de afaceri american.

După, am luat prânzul cu [Costel] lancu, adjunctul profesorului italian, care ne-a spus că actualul format al vizitei domnului I[liescu] în Italia este prost. Am făcut un nou program, pentru câteva zile mai târziu. L-am informat şi pe domnul Ifliescu] de această chestiune. Vom relua.

Vineri, 18 ianuarie 1991, Cotroceni

L-am primit pe [Vasile Victor] Aileni, cu un profesor clujean, care mi-a adus o invitaţie.

Apoi am fost din nou la Consiliu [1 Suprem de Apărare a Ţării]. Virgil [Măgureanu] a cerut

permisiunea ca doi subordonaţi să facă un raport. După, s-au stabilit o serie de măsuri în ce priveşte controlul străinilor din România şi corelarea organismelor cu răspunderi pe linie antiteroristă. A apărut un nou conflict, de data aceasta între Măgureanu şi [Doru Viorel] Ursu. întrucât nu am avut încredere în stenografe (Mariana şi/ sau Otobicu]?]), s-a recurs la înregistrare cu casetofonul şi casetele mele. La terminare, i le-am dat lui [loan] Talpeş, care i le-a dat lui [Dumitru] Iliescu. Eu le-am văzut apoi sigilate.

Cu puţin timp înainte să plecăm la şedinţa cu Frontul convocată de Petre [Roman] la 18.30, ne-a chemat la el, pe Licã [Vasile Secăreş] şi pe mine, domnul I[liescu], care ne-a spus, fără menajamente, punctul său de vedere: conflictul dintre P[etre Roman] şi [Alexandru] B[ârlădeanu] este artificial; P[etre] este orgolios şi caută să monopolizeze întreaga activitate (şi a Guvernului, şi a Parlamentului); Guvernul nu are o idee clară asupra reformei, ceea ce mi se pare cel mai important şi grav lucru. Ca atare, domnul I [liescu] trebuie să aibă părerea economiştilor şi abia apoi să treacă la abordarea aspectelor politice ale problemei.

La şedinţa cu Frontul, după ce s-au stabilit unele lucruri concrete (sediu, bani, convenţia pe Bucureşti, convenţiile din Iaşi şi Bacău), iarăşi a apărut conflictul dintre P[etre] şi B[ârlădeanu] plus M[arţian]. Impresia mea este că P[etre] (sprijinit (?) de Guvern) a împins lucrurile până la punctul de la care nu se mai poate merge decât înainte, forţându-l pe domnul I [liescu] să ia o decizie tranşantă. Seara, în rest, nu a fost deloc una reuşită...

Sâmbătă, 19 ianuarie 1991, Cotroceni

A, venit Geo Ciocan [?] şi mi-a lăsat întrebările pentru un interviu cu *Românul.* Domnul I [liescu] ne-a chemat pe mine şi pe Lică [Vasile Secăreş], pentru informare. Am intrat apoi din nou la Consiliu[1 Suprem de Apărare a Ţării], Neagu [Romulus] nu a mai fost de acord cu înregistrarea discuţiilor, aşa că s-a renunţat (domnul I[liescu], enervat de slaba calitate a protocolului din ziua anterioară, s-a răstit la [Cornel] Codiţă, întrebându-l dacă era în stare să înregistreze cum trebuie...)

S-au trecut în revistă măsurile luate la punctele evocate cu o zi înainte. Apoi, „responsabilii" au prezentat informări asupra elementelor nou-intervenite. în final, s-a discutat despre situaţia noastră economică, apreciindu-se că, dacă avem OK la creditul FMI, cumpărăm imediat petrol la preţul actual (un milion de tone, la preţul de 20 de dolari/baril). Domnul I[liescu] i-a propus lui Pfetre Roman] o discuţie în weekend.

După terminare, când a venit Mugur [Isărescu] la domnul I[liescu], am intrat şi eu şi Lică [Vasile Secăreş]. Mugur a arătat amatorismul echipei guvernamentale în privinţa reformei, faptul că situaţia nu e complet compromisă şi cum s-ar putea să câştigăm controlul asupra evenimentelor. A informat şi despre Fond [Fondul Monetar Internaţional]. Cu ce am mai spus şi eu, l-am convins pe domnul I[liescu] să aibă o discuţie serioasă, de fond, cu P[etre](pe care l-a caracterizat încă o dată ca foarte orgolios). Drept urmare, mâine, la discuţia domnului I[liescu] cu P[etre] vor participa şi Mugur, [Theodor] Stolojan şi Lică, iar P[etre] va veni cu cei patru miniştri de stat.

Eu mi-am terminat interviul şi am plecat, în sfârşit,

acasă.

Duminică, 20 ianuarie 1991, Cotroceni

Seara, Mugur [Isărescu] mi-a povestit cum s-a desfăşurat discuţia dintre domnul I[liescu] şi P[etre]. Ei veniseră cu ideea organizării de... noi alegeri generale!? Iniţial, P[etre Roman] l-a privit pe Mugur cu răceală şi suspiciune, pentru ca apoi să-l apeleze Mugur în sus, Mugur în jos. S-a stabilit înfiinţarea Ministerului Economiei şi Finanţelor, în fruntea căruia urma să fie numit [Eugen] Dijmărescu. [Anton] Vătăşescu a ieşit... groggy, pentru că nu a înţeles despre ce era vorba...!?

Luni, 21 ianuarie 1991, Cotroceni

Toată dimineaţa am lucrat la evaluarea situaţiei din zona Golfului. La prânz, ne-a chemat domnul I [liescu] la el pentru discuţia de program. Pe urmă, am trecut la redactarea articolului pentru *Mondorama.*

înainte de 17.00, am urcat la domnul I [liescu] pentru stabilirea detaliilor vizitei în Italia. Nu am apucat să discutăm prea mult, căci a venit [Luigi] Amaduzzi [ambasadorul Italiei], care ne-a spus că se va duce în centrala MAE la Roma şi a insistat foarte mult pe îndeplinirea programului iniţial, mai ales a părţii din Veneţia, pe considerentul că [Gianni] De Michelis [ministrul de externe] era de acolo. Domnul Ifliescu], care a vrut să se eschiveze la început, a revenit, astfel că s-a trecut la programul iniţial. Apoi A[maduzzi] s-a interesat de situaţia din Golf şi poziţia noastră, precum şi de cele două rapoarte [Târgu Mureş şi 13-15 iunie].

La terminare, am urcat la domnul I[liescu] cu [Emilian] Manciur [şeful protocolului Preşedinţiei] şi am

alcătuit în linii mari delegaţia. Când le-am comunicat-o celor câţiva strânşi la Licã [Vasile Secăreş] în birou, mulţi au fost foarte bucuroşi. Am comunicat apoi lista şi lui Adrian [Năstase] şi lui [Romulus] Neagu. Oricum, aici merge Licã.

După, domnul I[liescu] mi-a relatat în mare şi discuţia avută cu P[etre Roman] duminică. în principal, a spus că:

1. [Serghei] Mesaroş [reprezentant al Platformei de Centru, din vechiul CPUN] a venit la el cu teza „demiterii" Guvernului (care urma să îi excludă pe Petre [Roman] şi pe ceilalţi din următorul cabinet, deoarece nu mai erau deputăţii?) – teoria „şocului politic";
2. principalul aspect rămâne conţinutul serios al reformei economice;
3. conflictul dintre Petre şi [Alexandru] Bârlădeanu plus [Dan] Marţian (Cătălin Zamfir [sociologul] i-ar fi scris lui Marţian o scrisoare insolentă) s-ar datora de fapt lui... [Adrian] Severin.

Mi-am exprimat stupoarea faţă de o asemenea sugestie, când noi avem la dispoziţie – pe un fundal politic relativ liniştit – remanierea guvernului şi alcătuirea unui guvern de coaliţie, ca etape intermediare.

Domnul Ifliescu] mi-a mai spus că l-a sunat [Radu] Câm- peanu, căruia ambasadorul Irakului i-a făcut anumite apropouri în legătură cu implicarea României într-o eventuală iniţiativă de pace (!?). Urmează să fie primit mâine, la 10.00.

Marţi, 22 ianuarie 1991, Cotroceni

Odată ajuns, m-am apucat de rubrica de la *Mondorama.* La 9.30 a venit Stelian Constantinescu, cu

cel de la firma americană de telecomunicaţii. Am stat cu ei – din politeţe – zece minute, apoi am mers cu domnul I [liescu] la întâlnirea cu [Radu] Câmpeanu. Acesta ne-a relatat că fusese abordat de ambasadorul irakian, care i-a transmis că ei, irakienii, voiau pace printr-o iniţiativă arabă, care va discuta problema Kuwaitului, inclusiv retragerea irakiană – însă fără americani –, reglementarea problemei palestiniene şi retragerea siriană din Liban. Tot ce i s-a comunicat lui Câmpeanu fusese comunicat regelui Fahd al Arabiei Saudite cu două zile înainte de începerea războiului, dar acesta nu a răspuns.

Adi N[ăstase] ne-a spus că [Ionel] Săndulescu i-a comunicat şi lui acelaşi lucru din partea lui C[âmpeanu]. Am stabilit să mă întâlnesc cu Larry Napper [ambasada americană] şi să-i comunic mesajul, lucru pe care l-am făcut la ora 15.00. Acesta ne-a mulţumit şi ne-a asigurat că îl va transmite Departamentului de Stat, deoarece au mai primit şi alte semnale de acelaşi gen. A remarcat pozitiv gradul de cooperare cu opoziţia şi, în schimb, ne-a informat de demersul (ţările NATO şi unele state est-europene) în pregătire la Moscova, privind nerespectarea drepturilor omului în ţările baltice, drepturi prevăzute în CSCE [Conferinţa pentru Securitate şi Cooperare în Europa], Mi-a prezentat lucrurile de aşa manieră, ca şi cum era o ocazie bună să intrăm în familia ţărilor dezvoltate, însă recunoscând dificultăţile noastre. Atunci i-am relatat despre amânarea vizitei în URSS şi despre modul în care Moldova a deviat „lecţia de pedepsire” a Moscovei spre ţările baltice.

După, l-am informat pe domnul I [liescu] despre cum

a decurs discuţia. Mi-a confirmat demersul cu Moscova.

După Câmpeanu, am mers la Parlament să mă văd cu Liviu [Mureşan], care voia să ştie lucrurile stabilite în China, deoarece, cu „blagoslovirea" lui Petre [Roman], se va „volatiliza" din Germania în Taiwan, pentru înfiinţarea unui oficiu comercial taiwanez la Bucureşti. L-am sfătuit să îi convingă să accepte ca biroul să fie înfiinţat oficial de un grup de firme private taiwaneze.

La prânz, am fost cu Costică Cheşculescu la Mugur [Isă- rescu]. Problema lui se rezolvă în contextul reorganizării zonei Lipscani, obţinută de Mugur de la Primărie. Costică are de gând să subvenţioneze „Grupul" timp de un an, să-l doteze, urmând ca ulterior acesta să lucreze de sine stătător.

Am revenit la birou şi am terminat articolul pentru rubrică, apoi la 17.00 am fost la ADIRI, unde am pierdut timpul o oră în frig şi apoi la o saună la [strada] Kalinin [astăzi, bulevardul Mircea Eliade], la [Traian] Pometcu, să şi mănânc, iar la ora 20.00, la Lică [Vasile Secăreş], pentru reuniunea cu Frontul. Lică se îndreaptă din ce în ce mai clar spre preluarea frâielor acolo. Ce se va întâmpla însă aici, la Preşedinţie?

Miercuri, 23 ianuarie 1991, Cotroceni

La prima oră am citit restanţele şi am făcut ordine între hârtii. La 9.30 a venit Nicolae Lupu [ziarist], în legătură cu interviul pentru ANSA şi vizita din Italia. L-am chemat şi pe [Vladimir] Paşti.

Cu puţin timp înainte de ora 15.00, m-a chemat domnul I[liescu] şi mi-a înmânat scrisoarea către [Javier Pérez de] Cuéllar [secretarul general al ONU], care

trebuia trimisă de noi la New York.

La ora 15.00, l-am primit pe Popov, de la ambasada URSS, care ne-a înmânat (era şi [Cornel] Codiţă de faţă) textul tradus al discursului lui [Mihail Sergheevici] Gorbaciov ţinut cu o zi înainte.

La 15.30, am ajuns la Petre [Roman], care era cu Adi Năstase, ca să le dau scrisoarea. Am fost surprins să constat că se luau decizii importante: Pipăşescu [porecla lui Anton Vătăşescu, mare fumător de pipă] alcătuieşte un program de restructurare şi restricţii, i-l citeşte lui Petre, care se opune un pic, aşa, de formă, Pipăşescu se burzuluieşte şi el, tot aşa, de formă, la care, în final, Petre spune OK, dându-şi acordul la introducerea materialului în discuţia guvernului, unde sunt toate şansele să treacă...

La ora 17.00, delegaţia Fondului [Monetar Internaţional] este primită la domnul I[liescu], în final, au spus că domnul I[liescu] a fost cel mai bine „brifuit" preşedinte, din câţi au întâlnit ei (Mugur [Isărescu] şi cu mine să trăim!).

Seara, mică plimbare.

Joi, 24 ianuarie 1991, Cotroceni

Dimineaţă, am citit toate materialele (domnul Ifliescu] este la Focşani, pentru festivităţile Zilei Unirii) şi am mai discutat despre Italia. Am stabilit să plece acolo înainte Victor [Dimitriu] şi Mihai [Bujor Sion], La prânz, am dat o fugă în oraş, pe la magazinele de mobilă.

Lazăr [Vlăsceanu] m-a anunţat că Senatul Universităţii a respins dosarul meu de concurs, aprobându-l în schimb pe al lui Adrian Severin, care are

şi el funcţie „politică”, a lucrat şi el la [Academia de Studii Social-Politice] Ştefan Gheorghiu, are mai puţină experienţă didactică decât mine şi a publicat mult mai puţin decât mine. Pare foarte probabil că aprobarea dosarului lui să fie făcută pe considerente politice (era oponent al lui [Alexandru] Bârlădeanu) şi tactice, să-l determine să nu sprijine solicitarea scoaterii Facultăţii noastre din Universitate. Oricum, Lazăr insistă să fac contestaţie.

în plus, am probleme şi cu apartamentul pentru Geta [prima soţie], din cauza primarului [Nicolae Viorel] Oproiu, care vrea ca unul din cei trei de la noi să renunţe la patru camere şi să ia... şase!? [Constantin] Bâgu stă şi el la pândă...

Vineri, 25 ianuarie 1991, Cotroceni

La 9.30 am intrat la domnul I [liescu] cu ultimele detalii ale vizitei în Italia şi am obţinut aprobarea pentru deplasarea înainte a lui Victor [Dimitriu] şi a lui Mihai [Bujor Sion], precum şi includerea doamnei Crăiniceanu [bancher] în delegaţia oficială.

Am rezolvat apoi unele probleme curente: TV-ul părinţilor, o vizită la cei cu galeriile pentru perdele, depunerea contestaţiei la Universitate, vizita la magazinul de electronice şi masa cu Klaus [Brambach], [Călin Popescu-] Tăriceanu, McPhearson [?], Kessler [?], Ruxandra Sachim la restaurantul Hotelului Bucureşti.

Ajuns înapoi, am intrat cu Lică [Vasile Secăreş], Vladi [Vladimir Paşti], Victor [Dimitriu], Mihai [Bujor Sion] şi [Emilian] Manciur la domnul I[liescu], pentru definitivarea programului vizitei în Italia. Ni s-a alăturat şi Adi Năstase. Una din probleme a fost înlocuirea lui

Dan [Amedeo] Lăzărescu [fruntaş liberal] de la candidatura pentru postul de ambasador la Vatican. Domnul I [liescu] a spus că Biserica Ortodoxă îl consideră „trădător" şi va protesta. Adi părea resemnat. A spus doar că [Ionel] Săndulescu, care voia postul de ambasador la Atena, îl săpa peste tot pe [Nicolae] Stoicescu [ambasadorul în funcţie la Atena].

A urmat apoi sărbătorirea, într-un cadru relativ intim, a lui [Alexandru] Bârlădeanu, care împlinea 80 de ani. Au participat: [Dan] Marţian, [Oliviu] Gherman, [Vasile] Moiş, Mihai, Lică, Virgil [Măgureanu], [Victor] Stănculescu, Adi (ei doi, la un moment dat, au şters-o englezeşte, deoarece venea... Petre [Roman]), [Corneliu] Mănescu şi [Anton] Vătăşescu. Prilej de analiză a situaţiei interne. Mănescu, ochi pentru esenţă şi luptător, Bârlădeanu a spus că singura politică valabilă era cea care face poporul să trăiască mai bine şi că o politică fără moralitate naşte monştri. O bună ocazie pentru un schimb relaxat de păreri, apreciată de toţi ca foarte utilă...

Sâmbătă, 26 ianuarie 1991, Cotroceni

La ora 9.00, am avut interviul cu Romică [Romulus] Căplescu, de la *Adevărul,* privind vizita în Italia.

La prânz, până după-masă, ultima şedinţă de pregătire a convenţiei municipale a Frontului.

La ora 18, la Klaus Brambach, pentru seara de operă.

Duminică, 27 ianuarie 1991, Cotroceni

Conferinţa pe Bucureşti a Frontului. Am luat şi eu cuvântul evocând necesitatea întăririi Frontului în actualele condiţii internaţionale, folosind formula

(recunosc, folosită la bazin) că Frontul trebuia să devină „jupânul" în politica românească. Toţi mi-au spus că nu voi rămâne „netaxat" de presă! P[etre Roman] s-a liniştit când i-am spus că cel taxat nu va fi el...

S-a terminat seara târziu. Nici nu am putut sta până la capăt. Vizibilă diferenţa calitativă între „artileria grea" şi masa... ostaşilor.

Luni, 28 ianuarie 1991, Cotroceni

Dimineaţă, am fost la Primărie, unde trebuia să rezolv – cu Lică [Vasile Secăreş] – problema casei. Nu s-a putut, deoarece s-a amânat pentru prânz.

Chiar înainte de a merge din nou la Primărie, ne-a chemat domnul Ifliescu] pe amândoi. Ne-a arătat înfuriat telegrama lui Gheorghiu [ambasadorul la Roma (?)], despre inoportunitatea trimiterii băieţilor înainte acolo, ne-a vorbit de cele două Rapoarte 13-15 [iunie şi Târgu Mureş (?)], pe care ni le-a dat să le citim şi ne-a cerut să-l informăm despre desfăşurarea Convenţiei municipale a Frontului. Apoi ne-a citit ce urma să spună miercuri, la TV. La un moment dat, Lică s-a scuzat şi a plecat. Eu am rămas şi l-am rugat să mă ajute cu casa, lucru pe care mi l-a promis...

Revenit de la el, am luat masa şi, pe neaşteptate, sunt vizitat – de curtoazie – de generalul [Victor] Stănculescu, care m-a invitat ca joi să iau masa cu el.

Am plecat apoi la Hotel Dorobanţi, să mă văd cu Costică [Cheşculescu (?)], care mi-a spus ce a rezolvat şi ce nu pe aici şi pe care l-am trimis apoi la aeroport cu maşina mea. Pe drum, eu am rămas la *Adevărul,* să văd interviul luat de Romică [Romeo] Căplescu despre vizita

în Italia.

întors, m-am ocupat de aparatul tv al părinţilor, pe care l-am luat de la ei şi l-am dus la Maxim [tehnician] să-l regleze, după care l-am dus înapoi.

Seara am fost la doamna Stoicescu [soţia ambasadorului nostru de la Atena], care mi-a relatat despre răcirea atitudinii grecilor din ultima vreme (probabil, ca urmare a vizitei lui Petre [Roman] la turci...), despre denigrarea ţării de [Ionel] Săndulescu şi despre casetele cu răutăţi la adresa domnului I[liescu], circulate de MAE pe la ambasade...

Marţi, 29 ianuarie 1991, Cotroceni

Dimineaţă, m-am ocupat de problemele casei. Am fost la primar, cu care am stabilit ca, în schimbul apartamentului din [strada] Aurel Vlaicu, să îmi dea repartiţie în actuala locuinţă a domnului I[liescu], după plecarea acestuia. Ulterior, am aflat că acel apartament fusese deja... repartizat. După consultări cu domnul I[liescu], i-am trimis primarului o notă, prin care îl anunţam că, în noile condiţii, îmi menţin opţiunea iniţială.

Am stat de vorbă şi cu Vasile Niţă, de la Sectorul 6 al FSN. în rest, hârtii şi nervi, iar acasă... calvar!?

Miercuri, 30 ianuarie 1991, Cotroceni

Cum am venit, am redactat o scrisoare personală către domnul I[liescu], în care i-am arătat situaţia în care mă aflam şi i-am cerut sprijinul în chestiunea cu casa. (Dimineaţă, am dus acolo câteva lucruri). Nu ştiu care a fost efectul.

în rest, mi-am petrecut ziua cu mărunţişuri. Am

stabilit cu Licǎ [Vasile Secǎreş] sǎ îi dam drumul lui Gabi [Pateşan (?)] sǎ plece începând cu 15 februarie. Parcǎ îmi pare rǎu, cǎci echipa începea astfel sǎ se destrame...

La 17.30 am plecat, fǎrǎ sǎ-l mai ascult pe Licǎ cu „transmiterea lui de sarcini" pentru cei care rǎmâneau acasǎ, ducând trei ardeleni la TV [?].

O searǎ a adevǎrurilor nerostite pânǎ acum...

Joi, 31 ianuarie 1991, Cotroceni

Dimineaţa, am mers la aeroport sǎ îl conducem pe domnul Ifliescu] care, contrar impresiei mele de ieri, s-a purtat foarte cordial, chiar amical (mai mult, Licǎ [Vasile Secǎreş] mi-a spus de numirea mea ca... „înlocuitor la comandǎ", în lipsa lui din ţarǎ). De la domnul I[liescu] am aflat cǎ a acceptat invitaţia lui [Jacques] Attali de a participa la inaugurarea BERD [Banca Europeanǎ pentru Reconstrucţie şi Dezvoltare], în aprilie. De asemenea, ne-a mai comunicat cum cǎ chinezii s-au hotǎrât, în sfârşit, (dupǎ ce a trecut şi decembrie şi am ieşit cu bine din discuţiile cu Fondul) sǎ ne dea – în formula depunerii unor hârtii de valoare la Banca Naţionalǎ, propusǎ de Mugur [Isǎrescu] – circa 300 de milioane de dolari, la 0,8 [%] peste Libor [London Interbank Offered Rate].

Am vorbit şi cu Petre [Roman] să mă sprijine şi el cu casa (mi-a făcut impresia că nu-i prea convenea..iar [Victor] Stănculescu nu m-a mai invitat la masă, cum mă... „ameninţase" iniţial.

în rest, nimic. Am vizionat cu [loan] Talpeş o casetă despre Târgu Mureş, realizată de [Augustin Guşti] Buzura.

Vineri, 1 februarie 1991, Cotroceni

Toată dimineaţa am avut de alergat prin oraş. M-au căutat şi cei de la Roma şi s-au speriat când au auzit că am fost la spital, pentru o doză dublă de antibiotice.

După-amiază, am intermediat o convorbire telefonică între Mugur [Isărescu] şi [Valeriu] Vieriţa, cu privire la milioanele pe care chinezii voiau să le depună la BNR. Nu e clar, însă, dacă e vorba de 30 de milioane, cât ne-au spus că ne vor da, sau de 300 de milioane de dolari. Am cerut lămuriri – prin Externe – la Beijing.

Sâmbătă, 2 februarie 1991, Cotroceni

Am stat toată ziua la birou, *just în case.* înainte de prânz, am tras o fugă la bazin şi apoi am dat un lung interviu, „de suflet", pentru ziarul *Azi.*

Seara, am mers la aeroport, pentru sosirea domnului I [liescu]. A venit binedispus, dar s-a mohorât imediat la veştile proaste ale lui [Anton] Vătăşescu (nu mai aveam păcură, gazul nu mai avea presiune la Ploieşti şi Bucureşti, ruşii îşi reduseseră livrările la jumătate, iar combinatele închise prin ţară afectau cartiere întregi de locuinţe... în plus, reţelele electrice şi de apă, foarte vechi, se stricau din ce în ce mai frecvent...).

Lică [Vasile Secăreş] a venit, în schimb, resemnat. I

se părea că domnul I [liescu] rămânea insensibil la lucrurile noi. Aparent mai liniştit, dar şi mai obosit, ar fi căzut în stereotipurile lui vechi...

Ca atare, Licã propune ieşirea noastrã în forţã şi crearea unei aripi reformatoare în cadrul Frontului. Dacã nu ne va urma nimeni, urma sã ne retragem în viaţa obişnuitã. Şi Mihai [Bujor Sion.] mi-a confirmat: domnului I[liescu] nu poţi sã-i faci bine cu forţa! Adi Nfãstase], deşi îl trãdează pentru Petre [Roman], îl fascinează şi, drept urmare, l-a acaparat total. Eu, unul, nu am putere sã mã lupt cu morile de vânt...

Luni, 4 februarie 1991, Cotroceni

Dimineaţã a venit Marian de la Timişoara, pe care l-am dus la bãieţi sã le expunã situaţia (cearta între membrii „Timişoarei" şi în interiorul sindicatelor, oameni puşi pe „treabã", acum cã Iugoslavia s-a „închis").

Apoi, Licã [Vasile Secãreş] şi cu mine am fost chemaţi la domnul I[liescu], Era supãrat pe faptul cã au mers prea mulţi în Italia, cã au mers şi [Mihai] Bujor [Sion] (cãruia i-a şi pus sã nici nu se arate) şi Victor [Dimitriu] (pe care nu-l prea place...). L-a criticat şi pe Licã, pentru cã nu a ţinut lucrurile în mânã. încet, încet, am revenit însã la normal, inclusiv în problema angajãrilor, pe care le-a considerat excesive (eu i-am arãtat cã noi funcţionãm în schimb cu doar 30% din capacitate), precum şi a lui [Vladimir] Paşti, despre care, la nervi, a afirmat cã nu se pricepe la nimic altceva decât sã lucreze în subordinea cuiva. Mi-a dat şi nişte hârtii pentru Adi Nfãstase], pe care i le-am dus ulterior.

După-masã trebuia sã avem discuţia TV cu [Gheorghe] Scorţan, Licã [Vasile Secãreş], Vladi[mir] Paşti, Claudiu [lordache], Mugur [Isarescu] şi [Victor] Babiuc legatã de Front şi de reformã. Ultimii doi nu au

putut veni, aşa că am discutat doar despre Front. Eu trebuie să pregătesc un program de contacte externe, pe care să îl discutăm cu Petre [Roman] şi să trecem la îndeplinirea lui.

Marţi, 5 februarie 1991, Cotroceni

Pe la 11.00 au venit chinezii, pe care i-am primit tot cu Ion [loan Talpeş]. Problemele interne (în legătură cu care nu mi-am ascuns dezamăgirea pentru refuzul de a ne ajuta în decembrie) şi cele legate de Golf şi Taiwan (i-am avertizat să aibă o apreciere justă asupra relaţiilor noastre cu Taiwanul) au fost temele discutate.

După-masă m-a chemat domnul I[liescu], care mi-a dat să citesc o scrisoare a lui adresată lui [Mihail Sergheevici] Gorbaciov, prin care cerea sporirea livrărilor de gaze în luna următoare, apoi m-a trimis la Adi [Năstase], s-o punem în formă de mesaj şi să stabilim cine să o ducă. Adi Nfăstase] a opinat să o fac eu, ca să intru, chipurile, în „circuit". Drept pentru care, la întoarcere, după ce i-am spus domnului I[liescu], am trecut la formalităţi.

Seara, a trecut şi Guşti Buzura, care a intrat la domnul I[liescu], pentru sprijin în privinţa Fundaţiei [Culturale Române].

Miercuri, 6februarie 1991, Cotroceni

Mi-am început ziua cu prima şedinţă publică la Tribunal, în procesul de divorţ. Afară era viscol.

La 10.00, am primit o delegaţie de senatori şi deputaţi FSN, membri ai comisiei de relaţii internaţionale a Frontului, cu care am discutat planul de relaţii externe (cu trei grupuri de trimis în nordul, centrul şi sudul Europei).

La ora 11.00, am participat la şedinţa Consiliului de Apărare. [Anton] Vătăşescu a pregătit un raport sintetic al pierderilor noastre, ca urmare a conflictului din Golf. S-a stabilit să fie dat publicităţii. Apoi, Adi a făcut un tablou al diplomaţiei legate de Golf. Stfănculescu] a prezentat situaţia militară din zonă şi pregătirea noastră pentru războiul chimic (f[oarte] slabă!).

Cel mai controversat punct l-a constituit întrebarea dacă plătim sau nu costurile în valută ale spitalului de campanie trimis în sectorul englez, pentru prizonierii de război irakieni răniţi şi pentru unitatea de decontaminare chimică negociată cu Arabia Saudită (asta, în condiţiile în care celorlalţi li se plăteşte de către aliaţi...). Domnul I[liescu], sprijinit de [Alexandru] Bârlădeanu, a opinat să nu plătim: dacă nu acoperă ei [aliaţii] aceste costuri (300 000 de dolari/lună), nu trimitem forţele. Adi N[ăstase], care se „orientează", a şi propus „formula" de motivare: Parlamentul nu va accepta, în actualele noastre condiţii, un asemenea aranjament.

A intervenit însă Petre [Roman], care a argumentat cu tot mai multă forţă, raliindu-şi-i până la urmă pe toţi (Adi a trecut primul în cealaltă parte...), că era o capcană, că nu ne va crede nimeni că nu avem aceşti bani, că aveam interesul să fim acolo alături de aliaţi etc. [Victor] Stănculescu a arătat ce şansă avem astfel pentru reutilarea tehnică şi rodarea cadrelor, în condiţii de război modern. Eu am spus că o neparticipare ar fi în totală contradicţie cu tot cursul politic adoptat până acum şi că ne-am îneca tocmai la mal. Până la urmă, punctul de vedere al lui Petre a prevalat. Mâine, la

10.00, în faţa Camerelor reunite, va pune problema obţinerii acordului, deoarece termenul-li- mită pus de aliaţi este 8 februarie.

O altă chestiune a fost Declaraţia privind Pactul de la Varşovia, în care ne alăturăm şi noi curentului de dizolvare (doream dizolvarea structurilor militare până în vară şi o reuniune la cel mai înalt nivel cât mai curând posibil). Domnul Ifliescu], susţinut de [Alexandru] Bârlădeanu şi generalul Vasile Ionel, au ţinut să se marcheze statutul nostru cu totul special în Pact, lucru care s-a făcut. S-a dat şi această declaraţie publicităţii, odată cu comunicatul reuniunii Consiliului (s-a ocupat [Cornel] Codiţă).

întrucât nu sunt avioane civile spre Moscova, am solicitat, iară succes, sprijinul Armatei; urmează să plec mâine, la prânz, cu Aeroflotul.

Am vorbit şi cu Teo Meleşcanu, care mi-a spus că [ambasadorul SUA] [Alan] Green i-a comunicat cauzele amânării vizitei preşedintelui [George H.W.] Bush la Moscova:

1. nepregătirea Tratatului START;
2. Războiul din Golf;
3. republicile baltice (nemenţionate, la cererea sovieticilor). După-masă, spre seară, am scris şi cel de-al treilea articol

pentru *Mondorama* şi am văzut interviul dat Lianei Sega.

Joi, 7 februarie 1991, Cotroceni şi Moscova

Dimineaţa, treburi la Preşedinţie. La prânz, am plecat la aeroport. Am zburat spre Moscova cu

Aeroflotul. Acolo mă aştepta domnul Gheorghiu (?), adjunctul ambasadorului, care m-a condus la ambasadă, unde l-am întâlnit pe [Vasile] Şandru (ambasadorul nostru la Moscova), cu care am petrecut întreaga seară.

Mi-a povestit despre faptul că:

1. a trebuit să afle de la ruşi despre amânarea vizitei domnului I [liescu] la Moscova;

2. Petre [Roman] a încercat de vreo două ori să vină la Moscova, dar fără succes (ceea ce l-o fi şi îndemnat să ia decizia ruperii dependenţei energetice de URSS şi mutării ostentative a centrului de greutate pe Occident!);

3. ruşii au fost supăraţi de amânarea vizitei, deoarece ar fi vrut să demonstreze că treburile merg ca înainte *(business as usualf,* el [Şandru] ar fi recomandat ţinerea ei, a şi avut un schimb de păreri cu Adi [Năstase] pe această temă, dar a fost pus la punct. Aşa a apărut ideea invitării lui [Aleksandr Aleksandrovici] Bessmertnîh, care, anunţând că nu putea veni, l-a invitat el pe Adi.

Vineri, 8 februarie 1991, Moscova

Am luat micul-dejun cu Eugen Dijmărescu, care venise în cursul nopţii din Iran, cu veşti bune (sunt gata să ne dea gaz şi petrol imediat, numai să ne rezolvăm noi problema transportului – tot pe la ruşi, care nu prea vor).

La prânz, am fost împreună cu el la Krusatov, cu care am avut o discuţie informativă pe probleme interne (a spus că există o împrăştiere a capacităţii decizionale, că partidul strânge rândurile cu aliaţii săi – Armata şi KGB

– şi că în Caucaz este război civil), pe problemele relaţiilor bilaterale şi pe raporturile cu celelalte state est-europene (ne-a povestit cum l-a primit [Mihail Sergheevici] Gorbaciov pe [Gyula] Thiirmer, ungurii recepţionând mesajul). I-am spus că menţinerea unei structuri viabile în Est – dacă se urmăreşte într-adevăr aşa ceva – depinde de capacitatea URSS de a-şi rezolva problemele, devenind din nou credibilă, precum şi de identificarea unor interese reale, care să stea la baza unei asemenea structuri.

în legătură cu îndeplinirea misiunii mele, nu a fost prea încurajator. Ne-a propus tot felul de soluţii de compromis, pe care nu le-am acceptat.

întorşi, am luat masa, după care ambasadorul a plecat cu Eugen la aeroport, iar eu am ieşit un pic prin oraş. Tocmai atunci au dat şi ruşii un telefon, anunţând că voi fi primit de [Anatoli Gavrilovici] Kovaliov, adjunctul ministrului de externe (cel care a şi luat premiul Nobel, în locul lui Gorbaciov), în următoarele 20 de minute!? Gheorghiu, care a preluat mesajul, a arătat că nu erau nici ambasadorul, nici eu în ambasadă. între timp, l-a sunat pe [Romulus] Neagu, pentru a cere

instrucţiuni. Acesta s-a ferit ca de foc şi a spus că eu eram cel care hotărăşte.

Când a venit ambasadorul, am discutat problema şi am luat legătura cu domnul Ifliescu], spunând că acesta era canalul care ni se oferea şi că nu prea erau şanse ca solicitarea noastră să se rezolve. Ne-a dat aprobarea să îl utilizăm.

Apoi, ambasadorul l-a sunat pe [Vădim Valentinovici] Zagladin (consilierul lui [Mihail Sergheevici] Gorbaciov), pe care l-a invitat la ambasadă a doua zi, spunându-i că nu era vorba tot de mesaj, deşi, în realitate, aşteptarea era ca acesta să sprijine demersul nostru. A acceptat imediat şi a spus că va veni a doua zi, la ora 17.00.

Sâmbătă, 9 februarie 1991, Moscova

Dimineaţă, am discutat cu ambasadorul [Vasile] Şandru detaliile înmânării mesajului. Apoi, la 11, am plecat, ca să fim acolo la ora stabilită, 11.30, când ne-a primit [Anatoli Gavrilovici] Kovaliov, cu directorul de spaţiu. Am subliniat importanţa mesajului (puteam să îl trimitem şi pe canale diplomatice) şi am expus contribuţia noastră în Golf şi sarcinile noastre externe. Au apreciat expunerea ca succintă, dar ilustrativă. Mesajul: o lună, 23-24 de milioane de metri cubi de gaze! (Directorul a mai vrut să mă descoasă pe problema tratatului bilateral cu ei, dar nu a mai fost timp.)

Reveniţi la ambasadă, am luat masa şi am plecat cu fostul meu coleg, Tedi Cărămizaru (de la secţia comercială a ambasadei), în oraş. La 16.30 eram înapoi,

pentru întâlnirea cu [Vădim Valentinovici] Zagladin.

Discuţiile cu acesta au cuprins:

1. intenţia lor de a se opune cererii americane de extindere a mandatului de eliberare a Kuwaitului (diplomaţii din zonă sunt foarte activi şi se trimit în plus oameni în zonă; contează pe sprijin din partea Chinei şi Franţei; vor avea o iniţiativă proprie, când 90% din Kuwait va fi eliberat...);

2. [Vaclav] Havel trebuie ajutat, deoarece se luptă cu dreapta lui [Vaclav] Klaus;

3. [Serghei Fedorovici] Akromeev (mareşal, şeful Statului Major General), care ştia despre întâlnirea lui cu mine, l-a rugat să ne întrebe ce aveam de gând cu Basarabia (i-am spus că trebuia făcută o distincţie între noi şi opoziţie, noi nedorind să creăm dificultăţi suplimentare, dar nu trebuie să uităm de extremişti). A fost mulţumit.

Legat de mesaj, pe care l-a citit, ne-a spus că nu e problema lui, dar că ce se va putea face se va face!

Seara, masa cu Tedi Cărămizaru, „acasă" la el (în incinta ambasadei).

Duminică, 10 februarie 1991, Moscova

Am jucat fotbal pe zăpadă cu cei de la ambasadă. Prânzul l-am luat cu Alecu [Cioroiu], iar cina, cu [Nicolae] Creţu – corespondentul Rompres – la fostul restaurant al CAER, unde votca servită era... vietnameză!?

Seara, am fose invitat, pentru rămas-bun, de ambasadorul [Vasile] Şandru, care mi-a mărturisit că a tradus la întâlnirile lui [Gheorghe Gheorghiu-]Dej cu

[losip Broz] Tito şi că un ungur i-a declarat că, în august 1968, cehii ar fi trebuit să îi „cheme” pe „aliaţi”, dar... nu au facut-o!?

Luni, 11 februarie 1991, Moscova, Cotroceni

Am plecat la aeroport şi am ajuns – cu oarecare întârziere. Am venit direct la serviciu şi, după o anumită aşteptare, m-a primit domnul I[liescu], căruia i-am prezentat „raportul”. Am

pledat pentru chemarea lui [Vasile] Şandru acasă. Domnul I[liescu] l-a chemat împreună cu Aurel Dragoş Munteanu, pretextând aşteptata ciocnire sovieto-americană referitoare la mandatul eliberării Kuwaitului.

Am mai tândălit cu nişte hârtii, până pe la 18.30, când m-am dus acasă să mă schimb, pentru că la 20.30 eram invitat la cina oficială pentru [Mircea] Snegur [preşedintele Moldovei], cu care domnul I[liescu] a discutat o oră singur înainte. Masă plăcută, cu discuţii centrate mai mult pe politica noastră internă (Front, Guvern, greva ceferiştilor etc.). Am ajuns acasă pe la 23.30.

Marţi, 12februarie 1991, Cotroceni

Aveam ore, dar a mers Cornel [Codiţă], care nu le-a putut ţine, deoarece studenţii nu se strânseseră de pe drumuri.

Pe urmă, am asistat la ceremonia sosirii lui [Mircea] Snegur – prima vizită oficială la cel mai înalt nivel la noi în ţară – (am ajuns cu Adi [Năstase] în ultima clipă, datorită lui [Emilian] Manciur, care... nu ne-a anunţat!?).

Convorbirile s-au centrat pe dorinţa lor de a încheia acorduri economice la nivel de stat, ca o recunoaştere a suveranităţii lor. Noi am acceptat începerea discuţiilor. Personal, am sugerat ca ei să încheie un asemenea act mai întâi cu Cehoslovacia, iar noi cu Ucraina, pentru a nu singulariza relaţia. Adi a propus stabilirea de organe – şi la ei, şi la noi – responsabile de raporturile bilaterale. Domnul I[liescu] s-a pronunţat

pentru continuare, cu menajarea tuturor susceptibilităţilor.

Am obţinut aprobarea preşedintelui de a-l însoţi pe Snegur la mănăstiri. O iau şi pe Gabi să o vadă pe colega noastră, Maria Bălan, la Mănăstirea Agapia.

La ora 20.00, am mers la Front pentru discutarea programului de contacte externe.

Miercuri, 13 februarie 1991, Cotroceni

Odată ajuns la serviciu, am primit un telefon de la Romi [Bena?], să fiu la vilă la ora 9.15, cu comunicatul. Cum [Vladimir] Paşti nu venise, m-am apucat să îl redactez pe computer. între timp, a venit şi el, dându-mi comunicatul pe care îl pregătise deja, aşa cum discutaserăm.

Am ajuns la vilă exact când sosea şi domnul Ifliescu], cu care ne-am apucat imediat de lucru pe comunicat. La un moment dat, brusc, mi-a spus că nu se aştepta ca Lică [Vasile Secăreş] să fie atât de lipsit de modestie, ca să dea interviul pe care l-a dat şi care confirmă teza „complotului”. Cred că domnul I[liescu] mi-a spus lucrul ăsta ca să vadă cum reacţionez. Am încercat să-i arat că nu lipsa de modestie l-a determinat pe Lică să facă acest gest, ci dorinţa de a da coerenţă dezbaterii din Front. Nu a vrut să mă creadă, dovadă fiind că fusese bine „prelucrat” înainte.

După ce am discutat comunicatul cu [Nicolae] Ţiu [ministrul moldovean de externe] şi La văzut şi [Mircea] Snegur, am cerut permisiunea de a pleca să-l transmit. Am venit şi Lam dactilografiat, l-am transmis la Rompres şi Moldovapres, am vorbit cu ministrul lor de externe etc.

Le-am spus şi băieţilor despre discuţia avută cu domnul I[liescu], Am vorbit şi cu Lică, rugându-l să nu vorbească cu nimeni când vine, până nu vorbim noi înainte (l-am anunţat despre asta şi pe domnul I [liescu]). [loan] Talpeş mi-a spus că l-a sunat Virgil [Măgureanu] în legătură cu interviul lui Lică, susţinând, practic, „aceeaşi partitură”. în esenţă, faptul că lipsea el din fotografie l-a deranjat cel mai mult. Am stat apoi şi

am judecat: a mai deranjat şi faptul că Opoziţia nu a marşat, nepermiţând „ortodocşilor" să intervină zicând: vedeţi ce aţi făcut? Aşa că au preluat ei iniţiativa. (Petre [Roman] l-a sunat special la telefon pe [Gheorghe] Scorţan, în legătură cu interviul lui Lică! ?). Apoi, pe fundalul impresiei bune pe care a creat-o, se pare, interviul, costurile unei rupturi cu noi ar fi revenirea la vechile tipare...

în noile condiţii, am oprit interviul meu, să văd dacă nu mai puteam repara ceva eu – mai ales referitor la Virgil – până reveneam din vizita cu Snegur (un om taciturn, însă inteligent) din Moldova.

Spre seară, m-a sunat [Fotopolos] Sotiris [reprezentantul comunităţii elene în Parlament] să-mi spună că voia să se întâlnească cu mine consilierul lui [Konstantinos] Mitsotakis [premierul elen], cu care mă văzusem în vară. Aşa că am trecut pe la Uniune să-i iau şi am mers la hotelul unde erau cazaţi. Mi-a spus că prefera în continuare contactul cu mine, decât canalele oficiale. Mi-a arătat că, în ciuda constrângerilor (partidul, americanii, CEE [Comunitatea Economică Europeană], emigraţia etc.), Mitsotakis vrea dezvoltarea relaţiilor cu noi.

Concret, mi-a solicitat conlucrarea în trei domenii:

1. identificarea unei persoane pentru operarea unui sistem deschis, descris în literatură, pe care mi-o va da Sotiris;

2. aranjarea încheierii unui contract sigur între serviciul român şi cel elen de informaţii (fără informarea americanilor sau a ruşilor);

3. identificarea unei persoane care să aibă grijă de interesele financiare elene la noi (m-a dus gândul la

cineva din sfera lui Mugur [Isărescu]).

I-am spus că sunt de acord şi că vom păstra legătura prin Sotiris. A mai promis să ne lase o copie a raportului său asupra vizitei.

Profitând că am uitat să iau banii de drum, am revenit la Preşedinţie şi i-am comunicat domnului I[liescu] despre cele discutate. A fost mulţumit şi a încuviinţat. A rămas să reiau problema, după ce mă întorc.

Joi, 14 februarie 1991, Cotroceni

Dimineaţă, în zori, am plecat cu Gabi [Tudor] spre Agapia, cu un Aro. Am văzut-o pe colega noastră Maria Bălan. Seara a ajuns şi [Mircea] Snegur cu suita, cu care am cinat la Stăreţie. De data aceasta, un om hâtru şi sfătos.

Vineri, 15 februarie 1991, Moldova

După micul-dejun şi vizita mănăstirii, am plecat cu toţii. Am vizitat, pe rând, Gura Humorului, Moldoviţa, Sucevița (unde am servit şi masa de prânz – cam „grea”) şi apoi Putna, unde am şi înnoptat. Scenele de la mormântul lui Ştefan (unde [Mircea] Snegur a vrut să meargă singur şi a doua zi) au fost extrem de mişcătoare. Seara, cina – mai frugală – la Stăreţie.

Sâmbătă, 16 februarie 1991, Moldova

Dimineaţă, plecare pe viscol spre Suceava, cu o foarte scurtă oprire la Rădăuţi. Masa de prânz la Suceava şi despărţirea. Trecerea munţilor, prin Tihuţa, pe viscol. Seara, la 19.00, am ajuns la Cluj, la Horică [Bucşă]. Au venit şi „Negrii” (familia Radu şi Ileana

Negru), cu care am sărbătorit ziua mea de naştere.

Duminică, 17februarie 1991, Cluj

După micul-dejun, la 10.00 a venit [Vasile Victor] Aileni, cu un tip Trifu (?), să mă ia. Am mers acasă la Trifu, unde era şi profesorul [Vasile] Puşcaş. Mi-au cerut sprijinul într-o serie de chestiuni (Prodan (?), centrele (?), [Klaus] Brambach). La 12.15 a venit şi [Virgil] Ardeleanu, comandantul adjunct al Poliţiei Municipiului, care ne-a luat la masă la... Casa Tineretului (1987!), unde mi-am serbat ziua. Au încercat să mă convingă să accept importanţa mare a Angliei în politica românească...

Seara, cu Horia [Bucşă] şi ai lui.

Luni, 18 februarie 1991, Cluj

Lungă convorbire cu Grigore Zanc, prefectul judeţului: guvernul şi-a tăiat singur mâinile şi vrea să ţină tot el hăţurile; duplicitatea lui [Dorel] Şandor şi ai lui; semne de întrebare cu privire la [Augustin] Buzura.

Drumul spre casă pe la Sibiu, Piteşti, autostrada – cu probleme. .

Marţi, 19februarie 1991, Cotroceni

Am avut ore. După, m-am dus la serviciu. Acolo, Mariana [secretara mea] m-a pus la curent cu problemele. Era şi [Marian] Marchiş [fostul prim-secretar la UTC Maramureş], Apoi am mers la Lică [Vasile Secăreş], care mi-a spus că a lămurit problema interviului şi că nu era aşa de gravă pe cât părea. Apoi mi-a spus că actuala lipsă de fermitate a guvernului,

după ce şi-a creat toate condiţiile, în dialogul cu greviştii se datorează lui Lionel Stoleru, pe care Petre [Roman] l-a consultat printr-o telegramă trimisă la Paris.

I-am sugerat lui Licǎ să organizeze o întâlnire a „Grupului” – eventual, prilejuită de aniversarea zilei mele de naştere – şi, apoi, o discuţie lămuritoare, tranşantă, atât cu domnul I[liescu], cât şi cu Petre. Altfel, totul se va destrăma de la sine, cu venin în sufletul nostru.

La 15.00, am fost cu Cornel [Codiţă] la ADIRI, pentru o discuţie post-Golf, foarte bună, care a durat până la ora 17.00.

La 20.00 eram la Adi [Năstase] pentru discuţia cu Comisia de Politică Externă a Frontului. Acolo era şi [Vasile] Şandru, care, după ce a informat conducerea ministerului, i-a informat şi pe membrii comisiei despre URSS şi relaţiile bilaterale.

Miercuri, 20 februarie 1991, Cotroceni

Mi-am dus deja primele lucruri la noua locuinţă. La ora 9.00, eram la Guvern, pentru discuţia cu Petre [Roman] referitoare la Front. Era îngrijorat de grevă, deoarece greviştii păreau să fi intrat în faza intransigenţei, iar scenariul părea să se contureze tot mai evident: împingeau lucrurile până la căderea actualului guvern, chiar dacă asta ar fi însemnat înlocuirea cu un guvern şi mai de stânga, căci de acela se putea scăpa şi mai uşor... în plus, se forţează şi compromiterea Parlamentului, următorul atac urmând să fie îndreptat împotriva Preşedinţiei. Petre e convins

că este scenariul CIA aplicat deja în Bulgaria, unde nu a contat că s-a ajuns la un guvern de necunoscuţi şi un preşedinte de-a dreptul nepregătit, care, uite, e invitat la Londra şi va primi şi Clauza [Naţiunii Celei Mai Favorizate] din partea SUA.

Soluţiile par a fi două: una, avansată de mine: să ne punem sub „protecţia" unei puteri „concurente" Americii – recte, Germania; alta, de a strânge rândurile tuturor forţelor conducerii, de a ralia ţara în spatele acesteia şi de a adopta o politică fermă contra „greviştilor". ([Petre Mihai] Băcanu organizează, se pare, ceva grav la Timişoara.) Soluţia „fermităţii" s-a impus încet până la urmă. S-a mai discutat despre invitarea greviştilor la Bucureşti, la domnul I[liescu], care să îi indemne să revină la muncă (lucru care s-a făcut, fără răspuns, se pare, însă) şi despre decizia Parlamentului de a-i face pe grevişti să înceteze [greva?].

Pe urmă, s-a discutat şi despre Front.

Eu am plecat cu Eugen [Dijmărescu], deoarece era primirea vicepreşedintelui Iranului. Discuţiile cu ei au fost foarte bune:

1. ne oferă cinci milioane de tone de petrol/an, cu livrare în Europa şi plata din venituri;
2. ne acordă un credit comercial imediat de 100 milioane de $, pentru bunuri de consum iraniene;
3. ne oferă gaz natural prin URSS şi prin conducta pe care o vor construi împreună cu Turcia;
4. vor construi o staţie de delichefiere a gazelor la Constanţa;
5. ne oferă contracte de construcţie în Iran;

6. achiziţionează datoria Irakului, dându-ne jumătate cash şi socotind cealaltă jumătate drept investiţie românească în Iran;

7. vor colaborare militară (preluare de livrări destinate iniţial Irakului, construirea unor sisteme defensive şi pregătirea de cadre).

în general, sunt doritori să facem schimb de experienţă în domeniul reformei economice şi să încurajeze contactele între privaţi. Ţării noastre i-au acordat condiţii cu totul preferenţiale.

După, am avut o discuţie în „Grup” privind semnificaţia raporturilor cu Iranul. Am subliniat importanţa cuplării cu Piaţa Comună a Marii Negre propusă de Turcia, dar am atenţionat că Iranul continuă să se afle într-o zonă volatilă şi, drept urmare, va trebui să evităm să ne punem toate ouăle într-un singur coş, cum a făcut Ceauşescu.

Pe urmă, am discutat cu domnul Ifliescu] şi cu Eugen [Dijmărescu], care stătea să plece la Washington, ca să-i avertizeze pe americani că sfârşitul războiului din Golf s-ar putea să ne găsească pe poziţii nu tocmai identice. Asta ca să înţeleagă că nu ne pot strânge cu uşa la infinit şi că nu ne putem „prostitua” la nesfârşit. Domnul I[liescu] a fost de acord.

După-amiază, am ridicat în faţa băieţilor problema plecării mele ca ambasador. Lică [Vasile Secăreş] mi-a promis că va discuta şi-mi va da un răspuns. Am propus convocarea „Grupului” cu prilejul zilei mele.

Joi, 21 februarie 1991, Cotroceni

Am avut ore, în care am discutat şi despre intenţiile noastre faţă de ei, de studenţi. Când ne-am întors, m-a

luat [Romulus] Bena [şeful de cabinet al domnului Iliescu] cu tratatele-cadru şi Emanoil Valeriu, cu deplasarea în Italia.

La prânz, a venit [Vasile] Şandru, cu care am stat puţin de vorbă. A venit şi Liviu Mureşan, care mi La vorbit extrem de bine pe Adrian Severin, dar mi-a confirmat cele spuse lui Petre [Roman], care are nevoie de un grup de *strategicplanning* deoarece nu poate conta pe echipa guvernamentală, care este formată din executanţi.

După-amiază, l-am vizitat pe profesorul [Ion] Ursu, unde l-am întâlnit pe profesorul Mircea Maliţa.

Am plecat seara, când aveau loc negocierile cu greviştii feroviari (greva a încetat, în urma discuţiilor respective). în Moldova, Mircea Snegur şi-a dat demisia, care însă nu a fost acceptată de Parlament. Irakienii au acceptat planul sovietic de pace, care prevede retragerea din Kuwait şi încetarea sancţiunilor împotriva lor.

Vineri, 22 februarie 1991, Cotroceni

O zi de vizită (Geică, Felicia Roşu, Niţă, [Liana] Sega, Rom- pres) şi sindrofii protocolare: aniversarea Armatei şi Flotei Roşii (unde erau şi [Radu] Câmpeanu şi [Corneliu] Coposu cu ai lor, ca şi Vova şi [Velicu] Radina). Am discutat cu Godson (?), cu ambasadorul turc [Tugay Uluţevik] (prietenii să stea aproape în vremuri de restrişte), cu chinezii (pentru 15), cu câţiva de-ai noştri şi cu ruşii ([Feliks Petrovici] Bogdanov, Popov, Chicu ş.a.).

Seara, cu Ion Aurel Stoica, la ambasadorul japonez

[Kiyoshi Furukawa] acasă. Atmosferă destinsă, neprotocolară; mesajul: Japonia a fost ajutată, la rândul ei, de alte ţări, acum vrea şi ea să ne ajute…

La prânz, Mihnea Gheorghiu, care mă rugase să îl aduc cu maşina în oraş, m-a întrebat care era „raportul de forţe” dintre cei doi, deoarece i se făceau avansuri să intre ba într-o tabără, ba în alta? I-am spus că sunt doi oameni complet diferiţi ca vârstă, experienţă, fire, cultură politică, dar că „jupânul” este, totuşi, domnul IJliescu].

Sâmbătă, 23 februarie 1991, Ploieşti

Am fost cu Licǎ [Vasile Secǎreş] şi [Bogdan Niculescu-] Duvăz la Conferinţa interjudeţeană Ploieşti a Frontului, unde i-am găsit pe Vova şi [Velicu] Radina, care au încercat o diversiune cu un proiect propriu de statut, pe care le-am dejucat-o.

Seara, la masă, prefectul ne-a spus cum a avut oamenii pregătiţi pentru 13 iunie anul trecut, dar că atât domnul I[liescu], cât şi [Petre] Roman cu [Virgil] Măgureanu i-au spus că nu era nevoie de ei, deşi situaţia era în curs de deteriorare rapidă. A decomandat totul, ca, pe seară, să fie nevoie de ei şi să plece rapid, pentru a apăra sediul TVR.

Luni, 25 februarie 1991, Cotroceni

Probleme „casnice” – mutare şi plata telefonului. în rest, treabă de rutină (discuţii cu ministerul sporturilor şi ziarul de specialitate).

La prânz, convocaţi de Licǎ [Vasile Secǎreş], unde am discutat despre reuniunea de vineri „Un Viitor

pentru România" şi despre orgoliul (bolnav?) al lui [Gheorghe] Scorţan şi Claudiu [Iordache] – care ţin discursuri în faţa şoferilor şi femeilor de serviciu de la Front precum şi despre activitatea în favoarea opoziţiei depusă de oamenii lui Dorel Şandor.

Marţi, 26 februarie 1992, Cotroceni

Dimineaţa, curs, apoi „citirea" presei (au apărut interviurile). La prânz, participare la o lungă întâlnire a domnului I [liescu] cu un avocat [Mark] Meyer, preşedinte al Camerei de Comerţ Româno-Americane, care ne-a explicat, concret, importanţa muncii de PR pentru relaţiile noastre cu SUA. Domnul I[liescu] a fost foarte mulţumit şi a propus ca eu şi Mihai [Bujor Sion] (pe urmă l-a inclus şi pe Mugur [Isărescu]) să îi oferim o masă (joi seară).

La terminarea întâlnirii, am rămas puţin cu domnul I [liescu] şi i-am spus că [Feliks Petrovici] Bogdanov, ambasadorul sovietic, a sugerat ca problema vizitei să o ridicăm noi. Domnul I [liescu] mi-a spus atunci că a şi acţionat în acest sens, prin [Vasile] Şandru şi Adi [Năstase] (care l-a văzut pe [Aleksandr Aleksandrovici] Bessmertnîh la Madrid şi Budapesta), propunând a doua jumătate a lunii martie.
. Apoi, i-am relatat de întâlnirea cu profesorul [Ion] Ursu şi de dorinţele lui. Mi-a spus că se îngrijeşte de doi oameni, de el şi de [Paul Niculescu-]Mizil, dar că, din păcate, momentan nu se poate face nimic pentru ei. A rămas să-i dea un semn lui Ursu.

După-masă, am avut la Lică [Vasile Secăreş] o discuţie despre problemele Frontului, în care am

încercat să îl temperez pe [Vladimir] Paşti, care dă dovadă de tendinţe... dictatoriale, în Front.

Miercuri, 27februarie 1991, Cotroceni

Prima parte a zilei am petrecut-o la tribunal. Pe 13 martie se va pronunţa divorţul. Am venit apoi pe jos la serviciu, am citit câte ceva şi am plecat la Aggie [Kuperman], pentru a lua plicurile trimise de Dan Nelson. Am discutat despre:

1. pericolul de stânga;
2. şansele post-conflictuale ale americanilor;
3. problema mea;
4. situaţia mea.

La prânz, am avut o întâlnire – destul de ascuţită – cu un ziarist american de la *N[ew] Y[ork] Times.*

După-masă, l-am primit pe [Vasile Victor] Aileni şi am mers să mai duc câteva lucruri la casa nouă. întors, mi-am pregătit cuvântul pentru reuniunea teoretică de vineri.

Joi, 28 februarie 1991, Cotroceni

După ore, am mers rapid la Cotroceni, pentru a participa la întâlnirea cu Anders Bjbrck, preşedintele [Adunării Parlamentare a] Consiliului Europei]. Pe acesta îl interesa garanţia preşedintelui că procesul democratizării va continua (probabil şi-a băgat „renumele” la apă, dându-ne statutul de „observator”).

La prânz, am avut o întâlnire cu Lică [Vasile Secăreş], Dan [Mircea Popescu], Ion [loan Talpeş] şi [Vladimir] Paşti, pe marginea atacurilor la adresa

noastră provenite din rândurile Frontului. Şi Petre [Roman] e îngrijorat de această perspectivă şi l-a sfătuit pe Licã „să ia taurul de coarne”. Personal, am spus că trebuie folosit prilejul Conferinţei teoretice de mâine, pentru a demonstra că nu vrem decât participarea lor la dezbaterea ideilor pe care le propuneam, nu şi impunerea cu forţa a acestora, precum şi a noastră, în faţa lor.

Am mai dus apoi nişte lucruri la casa nouă, după ce-am vorbit însă cu Mugur [Isărescu], care mi-a spus că englezii au condiţionat înlăturarea condiţionărilor pe care ni le-au impus de atribuirea unor responsabilităţi regelui şi lui [Ion] Raţiu, precum şi că Dorel Şandor s-a comportat bine acolo, ca şi Dinu Patriciu şi maghiarul.

La 16.00, Lam primit pe Stelian Constantin, care m-a informat despre cum îi merg treburile aici. S-a plâns de obtuzitatea [primarului Nicolae Viorel] Oproiu.

La 18.30, am avut şedinţă CSAT, care:

1. a ascultat Declaraţia MAE privind suspendarea ostilităţilor în Golf;
2. a aprobat măsurile diplomatice, economice şi militare (spitalul din Kuwait, unitatea chimică pentru instruire din Arabia Saudită, vizita lui [Victor] Stănculescu (!?) în zonă, la invitaţia comandantului englez şi disponibilitatea de a participa la forţa de menţinere a păcii, precum şi reluarea relaţiilor cu Kuwaitul şi stabilirea celor cu Arabia Saudită, ca şi ofertele concrete de ajutor pentru reconstrucţie – energie electrică, domeniul petrolier);
3. a ascultat pe Virgil [Măgureanu] şi [Doru Viorel]

Ursu, care consideră că, de acum încolo, vor reîncepe demonstraţiile şi problemele (recomandă măsuri mai ferme);

4. a ascultat informarea lui Stănculescu privind reuniunea Tratatului de la Varşovia de la Budapesta (nemulţumirea ruşilor pentru trilaterală şi tratativele de asociere a foştilor lor aliaţi la NATO, ca şi lipsa de colaborare a cehilor şi, întrucâtva, a bulgarilor în relaţiile cu noi, colaborarea limitată cu ungurii şi întreagă cu sârbii şi bulgarii, în sistemul informativ aerian).

La sfârşit, i-am dat cadou lui Stănculescu o şapcă şi o sticlă de palincă.

Le-am spus lui Mugur şi Virgil de oferta grecilor. Răspunsuri pozitive.

Seara, masa cu Mark Meyer, la Inter (cu Mihai [Bujor Sion]). Pledoarie a lui pentru un gest frumos faţă de rege, ceea ce l-ar „scoate” din joc. Ştiu şi eu?

Vineri, 1 martie 1991, Cotroceni

Ziua conferinţei teoretice a Grupului „Un Viitor pentru România”, menită a limpezi şi cristaliza ideile programatice ale Frontului, în preajma Convenţiei Naţionale.

Am susţinut al doilea referat privind poziţia noastră externă, care a fost ffoarte] bine apreciat.

La prânz, m-a invitat [Bogdan Niculescu-] Duvăz, care mi-a transmis îngrijorarea grupului său ([Bogdan] Pătraşcu, [Costică] Canacheu ş.a.) faţă de perspectiva numirii lui Lică [Vasile Secăreş] în funcţia executivă supremă a Frontului. L-am liniştit. Seara, a venit şi Petre [Roman], pentru concluzii, după care a avut loc

party-u| la Club Bazin.

Sâmbătă, 2 martie 1991, Cotroceni

A fost o zi lungă şi obositoare. Am fost cu Lică [Vasile Secăreş], [Bogdan Niculescu-] Duvăz şi [Florin] Bădinici (Badina) la Constanţa, pentru Conferinţa interjudeţeană. Era şi Silvian [lonescu] acolo, care s-a explicat cu Lică. Conferinţa a mers mai bine decât cea de la Prahova. Tema centrală: statutul. Eu am vorbit despre politica externă, la rugămintea câtorva, care mă auziseră cu o zi mai devreme.

Ne-am plimbat vreo jumătate de oră pe malul mării, prin locurile unde fusesem în 1973. A fost splendid. Primăvara e în aer. Apoi, am luat masa şi am plecat spre casă. Am vorbit cu Lică atât despre plecarea mea, cât şi despre politica faţă de băieţii de la Front, care, deşi nu sunt „strălucitori", ne-au ajutat şi ne ajută şi de care trebuie să avem, totuşi, grijă.

Duminică, 3 martie 1991, Cotroceni

Ora 11.00, reuniune pentru pregătirea Convenţiei de la Cluj, convocată de Lică [Vasile Secăreş]. Stabilim să ne întâlnim zilnic, la ora 20.00, tot acolo.

Luni, 4 martie 1991, Cotroceni

Comemorarea cutremurului! Dimineaţă, mi-am dus un nou transport de cărţi dincolo. Apoi, am venit la serviciu. Am intrat la domnul I[liescu] cu scrisoarea pentru academicianul [David] Prodan şi cererea de cumpărare a locuinţei profesorului [Ion] Ursu.

Am avut o discuţie şi cu băieţii, în care Lică [Vasile Secăreş], care s-a văzut cu Petre [Roman] aseară, ne-a

spus că ne-a dat undă verde, că ţinem Convenţia când am stabilit şi că vrea să fie adevăratul conducător al Frontului!?

La prânz, am tras o tură prin oraş (ADIRI, [Alexandru] Farcaş – SUA, Sectorul 6 [Constantin] Patica [primar] şi Paşapoarte). Apoi masa şi discuţia cu Tsushima, revenit din Japonia, pentru o scurtă vizită:

1. cine face politica externă;
2. frontul;
3. opţiunea fostelor ţări socialiste;
4. Moldova sovietică;
5. Ardealul (PUNR [Partidul Unităţii Naţiunii Române] – Front).

I-am transmis mesajul că, dacă Frontul nu este sprijinit acum, pericolul de stânga este real.

Seara, discuţia la Club Bazin (unde am apucat să şi înot înainte):

1. Frontul: am reuşit să convingem lumea să adere la următoarea structură a FSN – lider naţional, secretariat naţional (cu un secretar coordonator), Consiliul de Orientare (ales de lider din membrii Colegiului, care adoptă hotărâri strategice – aprobate de Colegiu şi aduse la îndeplinire de Secretariat; nu mai mult de... [lipsă în text] membri); Colegiu Director (cu oameni aleşi pe baza moţiunilor şi alţii aleşi liber) plus conducătorii teritoriali.

Moţiunea: câteva *headline-un,* cu valoare strategică, însoţite de scurte texte explicative.

Rezoluţia: Moţiunea plus precizarea câtorva poziţii în probleme arzătoare.

Procesul: o discuţie cu cei care nu au participat la discuţia teoretică; conferinţa cu cei din judeţe (trei zile)

şi întrunirea Colegiului.

2. Eugen [Dijmărescu], din SUA: ne sunt favorabili (au dat creditul *bridge,* 40 de milioane de dolari), dar aşteaptă opţiuni clare din partea noastră: guvern FSN, continuarea reformei, cantonarea la centru. Deblocare, dacă mergem pe mâna lor. Citaţi în context negativ: [Theodor] Stolojan, [Mihai] Zisu şi Adi [Severin?], care a fost mereu unde şi când nu trebuia (impresie de dezorientare). Vor să ne dea consilieri.

Am stabilit: OK de la domnul I [liescu]; comunicare – mesaj ambasadorului [Alan] Green, cum că va primi răspunsul solicitat (remanierea) după Conferinţa FSN, pe care vor trebui însă să o lase să se desfăşoare! Adevăratul mesaj: au nevoie de linişte în România (s-au oferit cum să ne sfătuiască să facem reforma fără convulsii sociale).

Marţi, 5 martie 1991, Cotroceni

Dimineaţă am avut ore, iar la 10.00 i-am primit – cu Licǎ [Vasile Secăreş] – pe Popov şi pe consilierul cu probleme economice de la ambasada URSS, în vizita de prezentare la Secăreş.

La prânz, am fost cu Mariana la Hotel Bucureşti, la masa dată de Klaus [Brambach] şi [Ruxandra] Sachim. Mi-au spus că:

1. un ziarist important, venit aici din Germania pentru a vorbi cu [Victor] Stănculescu în vederea unei emisiuni TV, a fost chestionat cu... minuţie, de o funcţionară a... „vămii”, care i-a confiscat şi o vază, fără niciun act!?;

2. Virgil [Măgureanu] i-a solicitat un contact cu serviciul de specialitate german, pe care i l-a aranjat în condiţii foarte bune (convorbiri şi tehnică), dar pe care V[irgil] l-a refuzat, pentru că nu se întâlnea cu şeful serviciului, ci cu adjunctul acestuia (oamenii care conduc în realitate). O asemenea şansă de a „intra în Europa" nu vom mai avea în curând...;

3. mi-a dat o cerere de telefon şi mi-a menţionat intenţia de a mă înscrie în „Fundaţie", precum şi aceea de a mă invita, împreună cu [Traian] Chebeleu, în Germania.

Seara, am fost din nou la Club-bazin, unde am discutat:

1. conţinutul declaraţiei politice;
2. problema revistei şi a societăţii;
3. problema ofertei făcute Frontului de [Liviu] Petrina şi Iftene [Pop] (fruntaşi ţărănişti, foşti lucrători la MAE) de a ne alătura protestului la adresa Referendumului din Moldova (17 martie); refuzăm „oferta", păstrându-ne astfel libertatea de acţiune...

Miercuri, 6 martie 1991, Cotroceni

Mi-am început ziua cu o cascadorie – intrarea în apartament prin balconul vecinului şi prin geamul de la baie...

Ajuns la Cotroceni, am fost „primiţi" – cu o neplăcere deloc mascată – de domnul I[liescu], la cererea noastră, pe care l-am informat de „oferta" ţărăniştilor, descriindu-i potenţialul de criză al întregii probleme, precum şi cu cele spuse de [Klaus] Brambach (incidentul cu vaza şi vizita lui [Virgil] Măgureanu). Mi-

a spus să lămurim imediat chestiunea cu germanul, iar legat de Virgil, a indicat să se încerce reluarea chestiunii. Ca urmare, pentru prima chestiune, am luat legătura cu Doru Viorel Ursu [ministrul de interne], care mi-a promis că se va ocupa personal. în chestia cu Virgil, nu mă bag. în final, i-am comunicat domnului I[liescu] chestiunea deplasării la Viena

şi faptul că am vorbit cu [Fotopolos] Sotiris, căruia i-am dat semnalul verde pentru comunicarea mesajului (lucru pe care li l-am comunicat şi lui Mugur [Isărescu] şi lui Virgil). Domnul I[liescu] a avut o reacţie violentă la adresa celor care fac şi tolerează actualul proiect de statut al Frontului...

După-masă, am avut o discuţie „lămuritoare" cu Mihai [Bujor Sion], căruia i-am comunicat decizia mea – aproape luată – de a părăsi Preşedinţia. M-a sfătuit să mai chibzuiesc. Am mai discutat şi cu Nicolae Lupu, despre ziarul său.

Seara, din nou la bazin, cu băieţii. [Vladimir] Paşti mi-a comunicat că *Expresul* lui [Ion] Cristoiu a dat materialul publicat de Europa Liberă despre mine...

Joi, 7 *martie 1991, Cotroceni*

Ore, apoi primirea deputaţilor francezi (Constituţie, situaţie economică, situaţia din URSS şi Iugoslavia) şi a delegaţiei economice germane (deschidere şi colaborare pe toate planurile; mare interes pentru „interesul" asiaticilor faţă de Canal şi Dunăre!?).

Prânz cu ai mei, acasă la ei. Apoi, redactarea comunicării pentru Viena. La 15.30, primirea „hanului cumanilor" Eugen Caraghiaur (un tip exotic, cu conexiuni dubioase).

La ora 18.00, întâlnirea cu conducătorii principalelor sindicate, care ne-au atras atenţia asupra:

1. preocupărilor reale ale oamenilor;
2. lipsei de perspectivă strategică a programului guvernamental;
3. pregătirilor pentru 1 aprilie (grevă, demonstraţii

de stradă, asalt);

4. contactelor cu organizaţiile sindicale din străinătate;

5. existenţei bazei teoretice de colaborare.

Cel mai important moment a fost după, când am rămas între noi şi am ameninţat cu retragerea, reproşând lipsa de

sprijin din partea domnului I[liescu], precum şi dezinteresul lui Petre [Roman]. Eu l-am acuzat pe Petre că toată vara nu a făcut decât să submineze bunele noastre raporturi cu domnul I[liescu]. Aştept consecinţele...

Vineri, 8 martie 1991, Cotroceni şi Viena

Dimineaţa încep lucrul la partea de politică externă a platformei Frontului. La prânz, plecarea. Odată ajuns la Viena, petrecem câteva ore plăcute la un restaurant în Prater, cu Doru Ursu şi [Dumitru] Kuki Borislavski [cumnatul lui Petre [Roman]], aflaţi în trecere spre Italia, precum şi cu Găvăneanu, de la ambasadă. Pe urmă, la Hotel de France, unde mă schimb şi aproape adorm la o şedinţă plicticoasă de deschidere. Seara, masa la un restaurant vienez, unde sunt aşezat împreună cu cei din... Balcani.

Sâmbătă, 9 martie 1991, Viena

Lucru în şedinţe toată ziua. Am pus în discuţie înseşi premisele actualului proces de dezarmare europeană. Lumea, mirată la început, mi-a dat dreptate până la final. Seara, la berăria Primăriei, discut cu un participant german.

Duminică, 10 martie 1991, Viena

Dimineaţa, lucru în şedinţă. Vorbesc, transmiţând mesajul: este în interesul occidentalilor să ne dea un mesaj clar de încurajare, dar sunt întrerupt de... polonez. Mă opresc brusc, mă ridic şi plec!

După prânz, (am discutat cu un bulgar, recomandat

de prietenul meu, Nansen Behar), plec în oraş, văd filmul *Dances with Wolves* (12 nominalizări la Oscar) şi revin *just în time* să mergem la petrecerea cu vin, unde discut cu o participantă din Cehia.

Luni, 11 martie 1991, Viena

Zi ploioasă, mohorâtă... (cumpărături două ore, cu Roşianu [fost coleg de şcoală elementară, şofer la ambasadă]). La 15.00, le vorbesc despre România unor studenţi americani. Seara, masa la McDonald's şi filmul *Henric al V-lea.*

Marţi, 12 martie 1991, Viena şi Cotroceni

Dimineaţă, o plimbare în jurul hotelului, apoi la aeroport şi zborul acasă.

Sosit, Mariana [Mucuţa] mă pune la curent, apoi vine Geta şi-mi spune despre avocat. Stabilim amânarea procesului.

Se anunţă că CNN ar fi spus că, în Iugoslavia, ar fi avut loc o lovitură de stat militară. Transmit informaţia domnului I[liescu], BBC şi ambasadorul [Traian] Chebeleu nu o confirmă. Era vorba de convocarea Prezidiului şi apoi a Consiliului Apărării. îl informez din nou pe domnul I[liescu], aflat, de data asta, în întâlnire cu scriitorii.

Mă văd cu [Aurel] Dragoş [Munteanu], venit de la New York. în esenţă, acelaşi mesaj: să ne hotărâm cu cine mergem: cu Vestul sau cu cei în curs de dezvoltare, căci semnalul este prost. Am pierdut tot „creditul" din vară. Mai avem o ultimă şansă. După Cehoslovacia şi Iugoslavia, ne vine nouă rândul. Numai cartea asta ne-a mai rămas... Vom merge, ca atare, pe ea. Nu există, pe moment, nimeni mai tare ca ei. Va trebui, deci, ca la suprafaţă să ne continuăm refacerea legăturilor, dar, în profunzime, să mergem pe mâna lor! Pentru asta, aranjez o întâlnire a lui Dragoş cu domnul

I[liescu] şi cu mine, joi dimineaţa, la ora 9.00 (domnul I[liescu] pleacă mâine la Cluj).

La 19.30, întâlnire cu Frontul la Eugen [Dijmărescu]. O deputată, Elena nu-ştiu-cum, ne arată intenţiile grupului mobilizat de N.S. Dumitru, care şi-a asigurat, se pare, sprijinul, măcar tacit,

al domnului I [liescu]. Când îmi fac cunoscute intenţiile mele de a nu intra în Front după Convenţie, mi se spune că eram luat în calcul inclusiv pentru funcţia de lider executiv al Frontului.

Se decide să mergem pe două linii, una a documentelor, alta a acţiunii cu oamenii, care trebuiau câştigaţi sau recâştigaţi. De asemenea, era necesară, chiar indispensabilă, obţinerea refuzului, sau măcar a neutralităţii, în cazul unui atac împotriva domnului I[liescu].

Când să plec, Liviu [Mureşan] mă atrage într-o discuţie cu [Eugen] Dijmărescu despre componenţa delegaţiei care urmează să plece în Taiwan. Nu mai este el, ci... Adrian Sârbu. Dijmărescu confirmă discuţia avută la *Madam* [Christine] Valmy pe acest subiect, dar arată că s-a transmis că emisarul oficial al Guvernului era Napoleon Pop.

Miercuri, 13 martie 1991, Cotroceni

Ziua discuţiei cu A.D. Munteanu, care a întârziat un pic, timp în care i-am comunicat domnului I[liescu] impresiile mele de aseară: că grupul nu mai poate fi controlat, că nu e animat decât de interese personale şi că e dispus să meargă până la scindarea partidului. I-am mai spus că dânsul era singurul care putea menţine unitatea Frontului, acum când ne-o ameninţăm „singuri şi nesiliţi de nimeni”. Mi-a mărturisit că el a fost cel care i-a descurajat pe deputăţii fesenişti să se rupă de Front, când au venit luni la el.

Apoi a venit şi A[urel] D[ragoş] M[unteanu], care i-a spus că:

1. după Războiul din Golf, dispozitivul militar american revine în Europa, gata să intervină, dacă va fi nevoie;

2 condiţiile geopolitice s-au schimbat, iar România a devenit foarte importantă pentru SUA;

3. ei sunt gata să meargă până acolo încât să ne ajute economic şi politic, chiar până la încheierea unei alianţe;

4. trebuie să ne precizăm poziţia: dacă mergem cu lumea dezvoltată sau rămânem cu ţările în curs de dezvoltare;
5. MAE are ordine precise de a-l „proslăvi” pe Petre [Roman] şi de a-l ponegri pe domnul I[liescu];
6. ambii ambasadori trebuie schimbaţi (la noi ar urma să vină adjunctul lui [Thomas R.] Pickering, iar la ei ar trebui să meargă Mişu Negriţoiu);
7. stilul domnului I [liescu] de lucru, de a spune opiniile pe faţă, trebuia părăsit.

Apoi, a comunicat punctele la care americanii solicită un răspuns tranşant şi ca să verifice canalul. Acestea ar fi:

1. lărgirea accesului Opoziţiei la mass-media;
2. stabilirea datei pentru alegerile locale;
3. reforma constituţională.

De asemenea, el a pledat pentru schimbarea lui Petre, care a adus ţara în halul ăsta. A fost foarte virulent.

Am discutat cu el şi problema Institutului de la New York. A afirmat că [John] Mroz mă aprecia foarte mult, socotindu-mă cel mai bun din anul respectiv, studiul meu fiind apreciat similar la Washington. Ca atare, intenţionau să îmi publice studiul într-un volum.

După aceea, am participat la primirea senatorilor francezi şi a medicilor italieni.

După-masă, am reunit „Grupul” pentru a adopta ultimele decizii privind Convenţia. Am acceptat formula de şef al relaţiilor externe. [Ion Aurel] Stoica ar urma să preia funcţia de preşedinte executiv al FSN.

Vineri, 15 martie 1991, Cotroceni

Odată sosit, mi-am terminat articolul pentru *Mondorama,* apoi am mers la Lică [Vasile Secăreş], după ce am discutat în prealabil cu Dan [Mircea Popescu], care mi-a descris scenele

de supărare ale domnului I[liescu] din după-amiaza trecută, când, în prezenţa lui Adi N[ăstase], [Ion Aurel] Stoica, Eugen [Dijmărescu] şi alţii, ar fi strigat la Dan şi Lică, amenințând că ne dă pe toţi afară. Spre seară, după ce Lică l-a văzut, se pare, pe Petre [Roman], care a şi vorbit cu domnul Ifliescu], lucrurile s-au mai calmat...

Oricum, la întâlnirea preliminară cu Lică, după ce ne-a confirmat cele întâmplate şi ne-a spus că, în Front, s-ar fi ridicat un val în favoarea noastră, care nu mai putea fi oprit, ne-a anunţat că intenţiona, indiferent de rezultatul Convenţiei, să plece de la Preşedinţie. Eu am vorbit în acelaşi sens, poate chiar mai prăpăstios, arătând că era o iluzie că vom putea scăpa Frontul de oameni ca N.S. Dumitru, [Velicu] Radina şi [Sorin] Botnaru.

Pe la 13.30, după ce au venit toţi băieţii din Comisia de Organizare, ne-au primit domnul I[liescu] şi Petre [Roman], Au intrat relativ binedispuşi, dar, cum s-a dovedit ulterior, fără să-şi fi aplanat divergenţele. Domnul I[liescu] a început conciliant, pentru a ne ataca, acuzându-ne că, prin modul în care am pregătit documentul şi, mai ales, statutul, puteam provoca o ruptură a Frontului, lucru nereuşit de duşmanii noştri interni şi externi, tocmai în momentul în care cei din jurul nostru se dezmembrau (întocmai opinia mea de ieri). Noi ne-am explicat. La intervenţia mea, a izbucnit cu interviul lui [Vasile Lică] Secăreş, dar a sărit imediat Petre să ne apere, împreună cu Liviu [Mureşan]. în final, lucrurile calmându-se, s-a trecut la discutarea lucrurilor concrete. Lider executiv a fost nominalizat

[Ion Aurel] Stoica, el a ridicat problema trecutului lui (domnul I[liescu] l-a combătut vehement) şi a cerut gradul de ministru fără portofoliu în Guvern. Eu l-am propus, deoarece era singura modalitate de a-i demonstra domnului I [liescu]

bună-credinţa noastră şi de a avea, în sfârşit, un om bun – inclusiv cu credit moral [omul îşi prezentase demisia, în timpul grevei feroviarilor, fără să i-o fi cerut cineva] – la Front.

Am plecat apoi la Club Bazin, unde era adunat tot Colegiul Director. Aici erau pregătite diversiunile lui Dan Iosif (care, descoperit, a trebuit să plece, declarând că se retrage din Front) şi [Velicu] Radina, care a trebuit să plece şi el (cu Vova?). Informaţiile sunt că [Alexandru] Albu (?) lucrează puternic cu Dan Marţian, [Alexandru] Bârlădeanu şi N.S. Dumitru contra lui Petre şi că mâine se va produce atacul.

Sâmbătă, 16 martie 1991, Cotroceni

Ziua Convenţiei Naţionale a FSN. Am ajuns cu puţin înainte de începerea oficială a lucrărilor. A deschis Petre [Roman], pe fundalul zvonurilor privind cutremurul pe cale să îl producă N.S. Dumitru, Dan Iosif, tinerii, Bebe Ivanovici şi Sorin Botnaru. A urmat [Gheorghe] Scorţan – lamentabil, apoi artileria grea: [Adrian] Severin, Mugur [Isărescu], Eugen [Dijmărescu], N.S. Dumitru, cu stilul lui „râncaci”, a anunţat că nu are o moţiune proprie, doar nişte puncte de dezacord, dar în cadrul FSN.

După-masă, lucru pe secţiuni. La cea condusă de mine, am organizat lucrurile de aşa manieră, încât să avem două rezoluţii, din cele solicitate: una pe referendumul din Moldova, alta pe raporturile interetnice. Au fost prezenţi Adi Nfăstase], [Iosif] Boda şi [Vlad-Vladimir] Galin.

Duminică, 17 martie 1991, Cotroceni

A doua zi a Convenţiei. A debutat cu o discuţie privind modalitatea de vot. înainte, însă, [loan] Moldovan de la Sălaj mi-a relatat că Radu şi [Sorin] Botnaru aveau o altă variantă a Raportului 13-15 [iunie], care îl incrimina fără echivoc pe domnul I [liescuJ şi care ar fi urmat să fie citită în Parlament, în timp ce noi eram plecaţi în China (15 ianuarie 1991). în acelaşi sens, se pare că a şi fost o întâlnire cu Dan Marţian şi ceilalţi „complotişti" la [Alexandru] Bârlădeanu, în vederea formării unui guvern de „uniune naţională". Moldoveanu are varianta respectivă a Raportului. I-am sugerat să i-o prezinte personal domnului I[liescu].

în lucrări, au continuat cei ce nu apucaseră să vorbească (un ardelean l-a inclus pe N.S. Dumitru în „fauna bişniţăriei" politice), s-au prezentat rezoluţiile (cea cu Moldova a ridicat lumea în picioare). în fundal, ameninţări de ruptură şi scandal cu Dan losif şi tineri. Până la urmă, i-a dezamorsat [Adrian] Severin.

[Velicu] Radina, veleitarul găunos, s-a desprins spectaculos şi a anunţat formarea aripii social-democrate de stânga, fa- cându-ne un adevărat serviciu.

[Silviu] Brucan, care venise să îl vadă pe Petre [Roman] (l-am consiliat să îl primească), ne-a felicitat. Era foarte mulţumit când Petre a citit lista celor 15 propuşi de el (pe al meu l-a sărit, spunându-mi apoi că era convins că mi-l citise). Oricum, unii şi-au manifestat nedumerirea.

Moţiunea a fost aprobată în întregime, cu o majoritate covârşitoare a delegaţilor. S-au înregistrat

50-60 de voturi împotriva (a vorbit şi [Petre] Ninosu, „veninosu”).

Votul a stârnit controverse, deoarece nu a fost bine pregătit. Oricum, totul a trecut cu bine, când s-a anunţat nominalizarea lui loan Aurel Stoica în funcţia de preşedinte executiv, pe care lumea l-a ovaţionat în picioare. (N.S. Dumitru a mai mârâit că nu i-au fost înscrişi oamenii în noul Colegiu Director. Erau cei care fuseseră primiţi de domnul I[liescu]!?)

Cupa de şampanie a încheiat încă un moment politic crucial pentru ţară, în care „Grupul” nostru a fost din nou implicat total.

Luni, 18 martie 1991, Cotroceni

Am sosit la serviciu ceva mai târziu ca de obicei: 9.30. Am rezolvat probleme curente. De „sus”, printr-un mesaj sui-generis, ne-au venit la toţi nişte hârtii, semn că suntem „acceptaţi” în continuare.

La prânz, am plecat la bazin, apoi la [Klaus] Brambach, să duc adeziunea şi banii pentru Fundaţie, apoi la Virgil [Măgu- reanu], ca să-l felicit de ziua lui. Gestul pare să-l fi mişcat, am şi stat puţin de vorbă, la un pahar de coniac. Mi-a povestit cum a aranjat el cu ungurii să nu se producă tulburări de 15 martie 1991 (inclusiv cu [László] Tőkés, la care a ajuns condus de Szőcs Géza). Pentru problema cu grecii, mi-a spus că, din punctul lui de vedere, se poate pleca imediat. Am trecut şi pe la Mihai [Stan, adjunctul lui Măgureanu?], care e foarte preocupat de ce se întâmplă la noi la Preşedinţie, deoarece o plecare a lui Ion [loan Talpeş] ar da câştig de cauză oamenilor lui [Marin] Pancea. Mi-

a mai spus că [Iosif] Boda e unul dintre cei care au dat în scris împotriva lui Lică [Vasile Secăreş] acum. Mi-a relatat că se încearcă slăbirea SRI prin luarea componentei antitero şi că sentimentul promonarhic ar fi destul de ridicat în Armată, Poliţie şi Jandarmerie.

După-masă am avut o discuţie cu băieţii şi cu Aurel privind bucătăria internă a Frontului, după Convenţie. Lică şi [Ion Aurel] Stoica au mers apoi să îl informeze pe domnul Ifliescu]. A fost şi Dan [Mircea Popescu]. Circa zece deputaţi ([Dănuţ loan] Fleacă, [Sorin] Botnaru et co) par să se fi declarat „independenţi". [Alexandru] Albu şi [Ionel] Blaga erau disperaţi şi dezorientaţi. îl solicităm pe [Adrian] Severin. Noi prevăzuserăm criza şi o consideram rezolvabilă.

Marţi, 19 martie 1991, Cotroceni

Ore dimineaţa. La sosire, am intrat la domnul I[liescu] cu probleme curente. A fost cooperant, dar, când i-am adus vorba de [Iosif] Boda, a devenit dintr-odată circumspect.

A venit apoi avocatul cu Geta şi, cu Dan [Mircea Popescu] şi Mariana [Mucuţa], am discutat despre divorţ.

Apoi am mers în oraş să-mi ridic colaborările de la Universitate şi *Mondorama.*

Seara, am vrut să merg la bazin, dar aveau altă acţiune, apoi am mers cu Mariana la Klaus [Brambach] acasă, unde era şi ambasadorul german [Klaus Terfloth]. M-au felicitat pentru numire. Apoi a afirmat că:

1. ei au fost tot timpul – comercial – concurenţii

americanilor;

2. singurul scenariu pentru rege ar fi haosul în ţară, intervenţia Armatei şi „re-legitimarea" internaţională, prin instaurarea monarhiei;

3. semnalul extern al Convenţiei era extrem de bun;

4. m-au nominalizat pentru participare la o importantă conferinţă în Germania, privind viitorul reformei în Europa Centrală şi de Est;

5. ponegrirea ţării în exterior au facut-o în primul rând românii.

Miercuri, 20 martie 1991, Cotroceni

Ziua divorţului. 15 ani s-au încheiat azi!

Lucru şi activităţi de rutină. La prânz, a venit [Ion Aurel] Stoica şi ne-a comunicat că domnul I[liescu] e de acord ca Licã [Vasile Secăreş] (despre ale cărui calităţi organizatorice se

îndoia) şi [Vladimir] Paşti să plece la Front, însă mie şi lui Dan [Mircea Popescu] nu ne dă drumul. Lică a forţat un pic nota, dar i-am explicat că o plecare în corpore nu ar face decât să ne arunce înapoi în conul de suspiciune şi resentiment din partea domnului I [liescu], din care trebuia – şi am şi început – să ieşim. Se pare că l-am convins. Oricum, totul va depinde de cine îi va lua locul lui Lică.

Am mers apoi la masă împreună. Tot azi l-am văzut pe Grişa [Vladimir Gurjii?] cu o problemă privind revista unde lucrează. I-am dat-o spre rezolvare lui Mihai [Bujor Sion],

La 17.00, am mai avut încă o discuţie cu băieţii despre viitorul nostru.

Joi, 21 martie 1991, Cotroceni

Ore dimineaţă, apoi la slujbă. A trecut Gabi Zamfirescu (?). Am mers şi la Lică [Vasile Secăreş], unde băieţii pregăteau şedinţele de după-amiază. [Silviu] Brucan, ca de obicei, lipsit de caracter, declară în *Adevărul* că cel mai mare secret de stat din România este că domnul I[liescu] este un... fricos!? (Petre [Roman], care poate depune mărturie, consideră că e o minciună sfruntată.)

La ora 14.00, întâlnire la Guvern cu Petre, pentru pregătirea listelor cu adjuncţi şi secretari.

La ora 16.00, la Club Bazin, întâlnirea Colegiului Director, care, de data aceasta, este în general satisfăcut şi nu e dispus să creeze probleme. Petre afirmă că este a treia oara când [fon] Raţiu încearcă disperat să torpileze raporturile anglo-române, pe cale

să se deschidă. I se vor pune întrebări „ascuţite” când se va întoarce.

La terminare, am plecat acasă şi am trecut pe la Vali (?), prietena domnului I[liescu], căreia i-am spus că domnul I[liescu] a dat dovadă de lipsă de fair-play şi previziune politică în

propriul său interes, faţă de noi. Ca atare, deşi rămânem acum să îl ajutăm tot pe el, deoarece o plecare a noastră în bloc ar produce un seism, pe care el însuşi îl apreciază ca prea puternic, o facem doar de faţadă, împotriva voinţei noastre. Cred că Vali o să-i transmită toate acestea. Şi Ion [loan Talpeş] vrea să vorbească cu el. Aşa că aştept rezultatul. E clar însă că rolul echipei ca atare s-a încheiat; cred că am adus ţara pe un teren relativ stabil, ca să poată să se menţină pe propriile picioare. De acum, e rândul altora. Noi, ca echipă, ieşim din cursă. Pentru cât timp şi cu ce costuri pentru noi? Dumnezeu ştie!

Vineri, 22 martie 1991, Cotroceni

De la 8.30 la 13.00, şedinţa Biroului şi Federaţiei de Polo, în care am fost ales vicepreşedinte.

La prânz, pentru puţin timp, la Cotroceni. Mihai [Bujor Sion] îmi reproşează „greşeala" „Grupului" de a nu fi lucrat cu el (!?), „greşeală" care, iată, acum ne costă!

La noua locuinţă am pus în funcţiune combina muzicală.

Sâmbătă, 23 martie 1991, Cotroceni

Dimineaţa, activităţi de rutină. Am reluat lucrul la materialul pentru *Mondorama* privind Balcanii. La 12.00, am mers cu [Emilian] Manciur şi [Constantin] Bâgu la domnul Ifliescu], pentru vizita în URSS şi Anglia. Voi merge eu la Moscova. Vor fi, eventual, şi o convorbire cu [Boris] Elţin şi o oprire la Kiev. Totul va dura vreo două ore.

După-amiază, concertul Fundaţiei Klaus Brambach. Prezentă toată „lumea bună". S-a încheiat cu o cupă de şampanie, la Brambach acasă.

Duminică, 24 martie 1991, Cotroceni

„Grupul", la ocolul silvic Balta Doamnei. Zi splendidă. O analiză a situaţiei interne şi a noastre. Domnul Ifliescu] şi-a consumat capacitatea inventivă şi a revenit la vechile reflexe, [loan] Talpeş trebuie să preia funcţia lui Lică [Vasile Secăreş], ca să putem funcţiona bine în continuare, cu reprezentare în punctele-cheie.

Luni, 25 martie 1991, Cotroceni

D[omnul] Ifliescu] şi-a contramandat toate întâlnirile. Pentru mine, muncă de rutină (telegrame MAE, telefoane etc.) şi redactarea a încă două contribuţii la *Mondorama.*

Atât Florin [Vasilescu], cât şi [Marius] Guran [consilieri prezidenţiali] sunt debusolaţi de absenţa lui Lică [Vasile Secăreş] şi de plutirea în acest provizorat. Şi ei simt că, dacă vor să plece, acesta e momentul!

Seara, recepţie la greci. Ambasadorul chinez [Wang Jinqin] vrea să mă vadă. Am discutat cu bulgarul, cu [Kanji] Tsushima [ambasada Japoniei], cu Trabalza (?) şi cu Klaus [Brambach] (care pleacă în Germania, să facă rost de fonduri pentru Fundaţie). I-am comunicat lui [Fotopolos] Sotiris disponibilitatea noastră pentru săptămâna următoare. Ambasadorul grec mi s-a plâns de agitaţia artificială în jurul aromânilor. Cineva vrea să ne strice relaţiile cu Grecia şi să învenineze atmosfera în Balcani. Va trebui să discut cu C[orneliu] Mănescu, Adi [Năstase] şi domnul I [liescu].

Marţi, 26 martie 1991, Cotroceni

Multe întâlniri cu ambasadori şi diplomaţi străini: Csikos (de la unguri), interesat de organizarea Preşedinţiei, reverberaţiile Convenţiei, precum şi situaţia

minorităţii maghiare. Apoi, Chicu, de la sovietici, care ne-a comunicat că G[orbaciov] este foarte ocupat în martie, dar ne stă la dispoziţie toată luna aprilie, când vrem noi. în sfârşit, ambasadorul Venezuelei, care a vrut să mă cunoască şi să transmită că autorităţile lui privesc cu mare interes vizita domnului I[liescu] în America Latină, la începutul lui iulie.

Am mai avut de rezolvat şi problema „Grecia – Moţiu" (?). Am discutat în acest sens cu Adi N[ăstase], domnul I[liescu], Aurică Popescu de la Senat şi cu Ion [loan Talpeş]. Toţi au aceeaşi părere ca şi mine.

Despre toate problemele de mai sus, l-am informat pe domnul I[liescu], care era la Scroviştea.

După-masă, ne-am întâlnit la Lică [Vasile Secăreş], care şi-a anunţat oficial retragerea. Am discutat apoi oportunitatea înlocuirii lui Adi N[ăstase] cu mine, la Externe, ca să dăm semnalul pe care americanii îl aşteaptă. Am apreciat că, mai întâi, trebuia obţinut acordul de principiu de la domnul I[liescu] şi Petre [Roman], apoi consultaţi americanii prin A[urel] D[ragoş] M[unteanu], Altfel, nu avea rost să tragem un foc în zadar. [Vladimir] Paşti a propus să ocup poziţia de adjunct deţinută de [Romulus] Neagu, lucru pe care l-am respins la început, dar acum cred că trebuie să mai reflectez.

Miercuri, 27 martie 1991, Cotroceni

Domnul I[liescu] este acasă, bolnav de gripă. Se pare că nu va veni toată săptămâna.

Am rezolvat „rugăminţi" ale unor cunoştinţe (Paraschivescu?) şi m-am ocupat de banii pentru Nelu [electrician]

şi nea Petrică [şoferul meu].

Am scris introducerea solicitată pentru reuniunea de la Budapesta şi am comunicat sosirea şi plecarea.

Am discutat cu Lică [Vasile Secăreş] eventualitatea preluării poziţiei lui [Romulus] Neagu, fără să-i spun că nu i-am găsit, totuşi, prea multe merite acestei formule.

Am plecat acasă mult mai devreme ca de obicei.

în cursul zilei, însă, am primit comunicarea lui [Fotopolos] Sotiris că prietenul nostru va veni în l-4 aprilie, însoţit de patru oameni (doi plus doi). I-am anunţat pe cei interesaţi. Urmează să avem o discuţie concretă zilele acestea.

Joi, 28 martie 1991, Cotroceni

Dimineaţa, seminar la SP [Ştiinţe Politice?], apoi o discuţie cu Ion [loan Talpeş], care caută – iară succes – să mă convingă să accept postul lui [Vasile] Secăreş. în rest, probleme curente: sovieticii (Chicu) ne întreabă dacă acceptăm vizita la Moscova între 4-6 aprilie? Vorbesc la telefon cu domnul I[liescu], care e, în principiu, de acord, dar îmi spune să dau răspunsul după ce mă consult cu [Adrian] Năstase (nu ştia că acesta era în Polonia). O fac cu [Romulus] Neagu, care nu vede niciun impediment şi îi comunică apoi lui Chicu răspunsul afirmativ.

între timp, aflu că ar exista un plan de destabilizare pentru săptămâna viitoare, constând într-o grevă generală declanşată la Braşov pe 5 aprilie (când nu vom fi în ţară), urmată de proclamarea ca preşedinte a lui [Constantin] Ticu Dumitrescu, pentru 24 de ore,

care să-i înmâneze apoi conducerea regelui Mihai, venit în ţară de Paşte.

Discut „planul” cu băieţii, iar [Vladimir] Paşti se întreabă dacă nu ar fi utilă o vizită a domnului I[liescu] la Braşov, pentru dezamorsarea situaţiei.

Comunic telefonic domnului I[liescu] ambele probleme, odată cu anunţul că francezii au decis vizita lui [François] Mitterrand aici pe 18-19 [aprilie] (domnul Ifliescu] cere ca şeful protocolului francez să vină aici pe 3, nu pe 2 aprilie, deoarece pe 1 şi 2 se aşteptau mari mişcări de stradă). Mai mult, îmi spune că şi Parlamentul se va afla în vacanţă exact în aceeaşi perioadă. Mi-am exprimat suspiciunea că vizita în URSS prea coincide şi ea exact cu acea perioada critică... Rămâne pe gânduri. îi spun că se poate pleca, cu condiţia ca fiecare să îşi facă datoria bine precizată înainte.

[Vladimir] Paşti comunică aceste lucruri lui Doru Viorel Ursu [ministrul de interne], care le confirmă, dar se plânge că Virgil [Măgureanu] tace mâlc!

După-masă, merg, împreună cu Mugur [Isărescu], la Virgil să discutăm chestiunea cu grecii. Virgil se interesează de bani de la Mugur pentru Ardeal şi pentru „stabilimentele” (?) lui. Pe mine mă întreabă cât voi sta la Budapesta.

Seara, la [Adrian] Severin, care împlineşte... 37 de ani. Ne arată studiul comandat la firma americană, referitor la privatizare, pe care l-a plătit cu 800 000 de dolari. Mi se pare foarte solid făcut. Primeşte un mesaj de la [Gelu] Voican [-Voiculescu], să ■ fie astăzi la Senat. Este destul de preocupat. Ne spune că Petre [Roman], pe

de o parte, se plânge că Adi N[ăstase] îl „perie” într-un stil grosolan, dar, pe de alta, consideră că nu trebuie schimbat, pentru a asigura coerenţa şi conformitatea politicii noastre externe (!?). [Dorel] Şandor apreciază că, la o lună după plecarea lui [Romulus] Neagu, MAE se va prăbuşi...

Vineri, 29 martie 1991, Cotroceni

Dimineaţa a trecut cu tot felul de probleme curente (vizite, telefoane, intervenţii), precum şi cu aranjarea întâlnirii cu amicii balcanici [grecii?].

La prânz, a explodat bomba cu [Alexandru] Bârlădeanu, care a acuzat Frontul şi Guvernul, disociindu-se de Platformă, Statut şi Program. în realitate, era o diversiune destul de murdară, care ascunde râca personală cu Petre [Roman] (sau cu tatăl lui) şi, probabil, o înţelegere cu Opoziţia, deoarece a propus;., „guvern de uniune naţională”!? Efectul pentru el a început deja

să fie negativ, iar, pentru noi, pozitiv, deoarece a devenit acum cât se poate de clar că Frontul nu-i mai „încăpea” pe vechii comunişti. Personal, îmi pare sincer rău de Bârlădeanu, care, iată, la vârsta senectuţii, arată că nu se poate sustrage orgoliilor mărunte.

Pe la 13.30 suntem primiţi de domnul I[liescu], pentru a discuta deplasările la Moscova şi Londra, la care eu nu particip. Va merge, în schimb, [Cornel] Codiţă.

Domnul I [liescu] a fost şi şocat de gestul şi momentul ales de Bârlădeanu. Ulterior, am aflat că l-ar fi rugat la telefon pe Petre să nu îl contreze prea tare pe B[ârladeanu] în comunicatul Frontului, lucru care s-a şi întâmplat (oricum, dacă [François] Mitterrand vine cu soţia, tot doamna Bârlădeanu o va acompania).

La ora 15.00, am fost la întâlnirea planificată cu „amicii balcanici”, pe care i-am dus la Mihai Stan [adjunctul lui Măgureanu], Am asistat la prima parte a discuţiilor, după care noi, mijlocitorii, ne-am retras. Eu am mers şi am discutat apoi cu un profesor, care, în schimbul organizării unei mese rotunde la TV, bine gândite, ar vrea o „halcă” din Programul Phare!? Am să îl pun în legătură cu [Vladimir] Paşti, care e specialist.

Am venit apoi înapoi, tocmai la timp pentru a-l primi pe ambasadorul sovietic, [Feliks Petrovici] Bogdanov, care ne-a comunicat programul vizitei propus de partea sovietică. Este exact aşa cum l-am solicitat noi, respectiv întâlnirea cu [Boris] Elţin şi oprirea la Kiev. L-am informat că eu nu voi face parte din delegaţie. Apoi am discutat gestul lui Bârlădeanu şi modul cum s-au elaborat documentele Frontului de-a lungul timpului.

Sâmbătă, 30 martie 1991, Cotroceni

Dimineaţă, mi-am dus şi ultimele lucruri dincolo! Numărătoarea începe din nou de la zero. La prânz, am trecut pe-acasă

să iau mâncarea şi să le văd pe fete. Veronica a coborât să-mi aducă zahărul, pe care l-am uitat. Am plecat repede, să nu-şi dea seama cât eram de marcat...

Mi-am început ziua cu vizita la domnul Oancea (?), care stă cu [loan] Moldovan, de la Sălaj. Acesta mi-a spus că următoarea mişcare poate consta într-un vot de neîncredere într-un Parlament aproape absent, la propunerea lui Dan Marţian.

La ora 10.00 eram la Cotroceni, ca să-I primesc pe ambasadorul irakian, care avea să-i transmită domnului Ifliescu] un mesaj verbal din partea lui Saddam Hussein. în esenţă, era vorba de sprijinul nostru la ONU împotriva rezoluţiei de încetare a focului, care era dificilă pentru Irak. I-am mulţumit pentru mesaj, l-am scuzat pe domnul I[liescu] şi i-am arătat că poziţia noastră se bazează pe trei elemente:

1. cadrul de negociere este ONU;

2. integritatea şi menţinerea Irakului;

3. full compliance (propria noastră experienţă).

Mi-a luat o oră ca să-l facă să fie fericit cu „NU"-ul pe care i l-am transmis de fapt. în final, a rămas să-i ajutăm în dezbaterile ONU privind problemele umanitare. Ei, în schimb, ne-au spus că nu ne consideră duşmani, ci prieteni, aşa că ne vom bucura de permisiunea şi sprijinul lor la reconstrucţie.

După, i-am comunicat domnului I[liescu] atât convorbirea cu ambasadorul sovietic (a dat OK pentru program), cât şi cu irakianul.

înainte de plecare însă, am aflat că, pe de o parte, foarte probabil ca urmare a declaraţiei lui [Alexandru] Bârlădeanu, FMI a decis amânarea semnării acordului

cu noi (decizia fusese luată vineri, la 9.00, la Washington, când era 17.00 la noi), iar, pe de altă parte, că americanii au anunţat că ei nu vor participa la finanţarea României în Grupul celor 24! Ideea, se pare, avea la bază teama de o revenire a comuniştilor la putere, dar, probabil, şi faptul că nu dăduserăm încă un răspuns favorabil la mesajul lor la întrebarea dacă mergeam sau nu cu ei!?

Duminică, 31 martie 1991, Cotroceni

Am avut o convorbire cu Mugur [Isărescu], care mi-a arătat că, pentru prima dată după revoluţie, americanii au anunţat că aveau o rezervă politică la adresa României. Problema financiară era capitală pentru noi. Amânarea aprobării acordului cu Fondul [Monetar Internaţional] ne putea împinge în încetare de plăţi. Aceasta însemna că nu vom mai putea efectua niciun import iară a plăti înainte. în plus, se pare că, pentru a face faţă rigorilor iernii acesteia, BRCE [Banca Română de Comerţ Exterior] a cheltuit depozitele clienţilor (vreo 500 milioane de dolari), ceea ce ar însemna un mare scandal, care s-ar putea lăsa cu arestări şi anchete spectaculoase.

Am stabilit să îl vedem neapărat pe domnul I [liescu] mâine, pentru a-l convinge să dea un semn americanilor, în legătură cu mesajul lor transmis prin Aurel [Dragoş Munteanu].

Luni, 1 aprilie 1991, Cotroceni

Zi destul de încărcată. Multe probleme mărunte, care iau însă timp. La 11.30, am fost primiţi – Mugur şi

cu mine – la domnul I[liescu]. I-am spus tot ce discutaserăm cu o zi înainte şi am reuşit să-l convingem să îl sune pe Aurel pentru a-l întreba dacă era vreo legătură între actuala atitudine americană şi mesajul trimis nouă prin el şi pentru a-i comunica disponibilitatea noastră pentru o discuţie la nivel înalt cu americanii, pentru a clarifica, o dată pentru totdeauna, relaţiile bilaterale. A făcut acest lucru după-masă, dar era cât pe ce să fie de faţă şi [Constantin] Bâgu, pe care a trebuit să îl scot din biroul lui.

Am avut apoi o discuţie legată de gestul lui [Alexandru] Bârlădeanu, ale cărui scuze au fost interpretate de domnul Ifliescu] ca puerile şi impregnate de orgoliu.

Când am terminat, am discutat cu un profesor japonez despre politica noastră externă.

La ora 17.00 am participat la primirea ministrului turc de externe, [Ahmet Kurtcebe] Alptemocţin, care ne-a spus că:

1. preşedintele [Turgut] Ozal era personal interesat de relaţii bune cu noi;

2. [Mihail Sergheevici] Gorbaciov i-a spus că puteam să-i dăm drumul cu proiectul pieţei comune a Mării Negre şi fără bulgari, care se vor alătura când vor vedea că au fost lăsaţi pe dinafară;

3. ne roagă şi pe noi să ridicăm acest subiect în discuţiile cu Gorbaciov;

4. există un mare interes în lumea arabă şi în Iugoslavia pentru acest proiect.

Toată ziua, comunicări cu domnul Chicu, de la ruşi, în pregătirea vizitei. M-am apucat de studiul cu politica

noastră externă, pentru volumul lui [Dan] Nelson. Am plecat acasă după 10.00 seara...

Marţi, 2 aprilie 1991, Cotroceni

Am luat micul-dejun invitat de Profesor, împreună cu băieţii. Trei au fost principalele chestiuni discutate:

1. existenţa unor grupuri – lobby-uri – care ne sunt nefavorabile: românii californieni, ungurii americani şi canadieni, precum şi românii parizieni;

2. el intenţiona să-i aducă aici pe capii organizaţiilor similare din unele ţări importante: Israel, Grecia, Marea Britanie etc.; în plus, vrea să pună la dispoziţia noastră un post TV (!?);

3. regele vine sigur în ţară, ruşii îl sprijină, va avea paşaport suedez şi se va încorona fie la Caşin, fie la Timişoara; Adi Nfăstase] era omul care făcea legătura între grupurile favorabile lui.

Am comunicat aceste informaţii domnului I [liescu] – de la care tocmai ieşea [Victor] Stănculescu. Nu a reacţionat prea tare, fiind interesat să le considere mai degrabă „intoxicări".

Am avut apoi o convorbire cu ambasadorul sovietic [Feliks Petrovici Bogdanov], pentru ultimele detalii legate de vizita domnului I [liescu] la Moscova.

După, am încercat să creez acel cadru propice discuţiei deschise cu domnul I[liescu], pe care doresc de atâta timp să o am. începusem bine, când Claudia [Pavel?] [una din secretarele de la cabinetul domnului preşedinte] i-a introdus pe rând înăuntru pe [Emilian] Manciur şi pe [Constantin] Bâgu. Acesta din urmă, un om fără caracter cum rar se poate vedea, a venit să spună că o cunoştinţă

de-a mea a fost văzută purtând o pancartă de „golan” în Piaţa Universităţii (s-a răzbunat pentru că l-am scos ieri din birou, când domnul I[liescu] trebuia să vorbească cu Aurel [Dragoş Munteanu]), că trebuiau luate maşinile folosite de Lică [Vasile Secăreş] şi [Vladimir] Paşti şi că trebuiau daţi afară Victor [Opaschi?] şi Draga.

Enervat de Bâgu şi de reacţia domnului I[liescu], am vărsat apoi tot sacul:

1. i-am reproşat situaţia deplorabilă a politicii noastre externe, a ambasadelor, avertizându-l asupra lui Adi;
2. i-am prezentat cauzele adevărate ale înrăutăţirii raporturilor sale cu noi şi că, din asta, avea de profitat numai Petre [Roman], care urmărea demult acest lucru.

Mi-a spus că îl deranjau două lucruri:

1. interviul lui Lică;

2. faptul că nu l-am ţinut la curent cu pregătirea Convenţiei (a reproşat că nici Petre, nici noi nu l-am ascultat şi am persistat pe linia noastră tranşantă – P (preşedintele?) a dat un telefon în seara premergătoare Convenţiei să-i spună că nu putea accepta aceasta linie, întrucât se urmarea înlăturarea lui. Despre [Alexandru] Bârlădeanu, domnul I[liescu] a afirmat că, pe fond, era de acord cu el, dar îi părea rău că nu o putea face public).

3.1-am expus dorinţa mea de a pleca ambasador (luându-l eventual şi pe Dan [Mircea Popescu] cu mine) în Germania.

Discuţia mi-a lăsat un gust amar şi m-a obosit. La ieşire, am avut o discuţie cu Bâgu şi am plecat la Poliţie (pentru Sorana), apoi acasă (să-mi iau nişte lucruri) şi la Front, să le spun băieţilor ce s-a întâmplat.

La 16.30, primirea delegaţiei parlamentare belgiene.

Domnul I[liescu] are o atitudine prietenească faţă de mine (deşi cred că şi-a mutat interesul spre [Cornel] Codiţă).

La 19.00 (după revenirea de la bazin), recepţie la turci, în onoarea ministrului lor de externe. Discuţii cu japonezul (vine la mine mâine la ora 15.00), Trabalza *(chiacchiere* – bârfe), cu grecul (preocupat încă de aromâni) şi cu chinezul (ne vedem săptămâna viitoare), apoi cu alţii, români.

Miercuri, 3 aprilie 1991, Cotroceni

Toată ziua am lucrat pentru finalizarea studiului în volumul coordonat de Dan Nelson. Ca să contracarez delaţiunile lui [Constantin] Bâgu despre cunoştinţa mea, am cerut şi obţinut de la Mihai [Stan] fişa personală a persoanei, care nu confirma acuzaţiile făcute de Bâgu. Le-am prezentat domnului I[liescu], care era vădit enervat de faptul că luam parte persoanei respective. Discuţia, în contradictoriu, am avut-o pe un ton ridicat, determinându-l în final să îndulcească „pilula", respectiv să dea totuşi o explicaţie pentru refuzul de a include persoana respectivă în delegaţia pentru Moscova (se pleca cu un avion mai mic...).

La prânz, l-am condus pe amicul lui S (?) la [Emil] Ghizari. A fost, se pare, foarte mulţumit.

La 15.00, l-am primit pe ambasadorul japonez [Kiyoshi Furukawa], căruia i-am solicitat opinia guvernului nipon faţă de înăsprirea atitudinii americanilor faţă de noi. Mi-a promis tot sprijinul, deşi crede că va lua ceva timp.

Am plecat mai devreme acasă, ca să continui munca la studiu.

Joi, 4 aprilie 1991, Cotroceni

Dimineaţă am continuat să lucrez la studiu, până am plecat, la prânz, cu avionul. La Budapesta, m-a întâmpinat consilierul [loan] Donca, cu care am stat mai toată ziua. Prin el am şi aranjat concret întâlnirile de a doua zi cu [Imre] Szokai şi [Géza] Entz, solicitate prin Csikós şi consilierul ambasadei ungare la Bucureşti, care mă conduseseră la plecare la aeroport.

Vineri, 5 *aprilie 1991, Budapesta*

A doua zi, m-am întâlnit mai întâi cu ambasadorul şi cu [Theodor] Has. Cu acesta din urmă am mers la bazin să-l caut pe fostul meu coleg de echipă, Sany, căruia i-am lăsat un bilet. Am făcut şi ceva cumpărături.

La 11.00 eram înapoi, iar la 11.30, cu [loan] Dunca, la MAE, pentru întâlnirea cu [Imre] Szokai. Amabil, drăguţ, cu accente de remuşcare, duse doar până la jumătate... Mesajul: doreau o îmbunătăţire sensibilă a relaţiilor cu noi, dovadă reţinerea lor din ultima vreme; motivul: impresia bună pe care o produce în Occident colaborarea româno-maghiară!?

Acceptă poziţia mea că întâlnirea era una pur particulară şi amicală, că eram deschişi dialogului mutual, care trebuia sprijinit de crearea unei infrastructuri de sprijin. Susţine necesitatea lămuririi termenilor cu care operam, a unor „gesturi" de bunăvoinţă, precum şi a încheierii unor acorduri cu valabilitate juridică. Ne despărţim în cei mai buni termeni.

Prânzul îl iau cu ambasadorul şi cu Donca la o cârciumă cochetă, cu mâncare bună.

Apoi, la 16.30, la „Matthias Pince", ca invitat al lui Geza Entz, secretar de stat cu minoritatea maghiară peste

hotare. îmi spune că trebuie să ne mişcăm repede, deoarece, curând, zona va fi „organizată" din „afară continentului" şi ne va fi aproape imposibil să o mai facem suveran. îi exprim aceeaşi poziţie principială, dar îi adaug că noi nu aveam o politică anume faţă de Ungaria şi că ar trebui să începem cu ce nu este atât de dificil, pentru a putea înainta apoi pe un teren consolidat. îmi spune că asta este deja o strategie, iar eu replic că era numai un început de strategie. Ne despărţim după o oră, deoarece era aşteptat de J[6zsef] Antall [premierul Ungariei]. (Donca susţine că pentru a da raportul...)

Seara, la hotel, începutul reuniunii cu o cină. Peer, Hubel, Dunay, Lange şi cu mine, toţi foşti colegi la Institutul de la New York, din nou împreună. în rest, Jeff Simon, Dan Nelson, Jane Sharp etc.

Sâmbătă, 6 aprilie 1991, Budapesta

Discuţii toată ziua. Vorbeşte şi Katona (?). Seara, invitat la cina la ambasadă.

Duminică, 7 aprilie 1991, Budapesta

Dimineaţă, discuţii până la prânz, când, pe ploaie, mergem în excursie la Esztergom şi Visegrâd. Poveşti cu Dan Nelson, care îmi spune că tratatul nostru cu ruşii e privit cu multă suspiciune de americani.

Seara, masa cu Somogyi şi apoi cu Dan [Mircea Popescu], la Simion Pop [ambasadorul nostru] acasă, la un pahar de coniac.

Luni, 8 aprilie 1991, Budapesta

Cea mai lungă zi de discuţii. Toţi am fost epuizaţi, mai ales după intervenţia generalului [László Borsits], şeful

Marelui Stat Major. Seara, Valki [prieten de la Pugwash] m-a chestionat cu privire la aprecierea mea asupra vizitei, arătându-şi disponibilitatea pentru o masă rotundă bilaterală pe problemele relaţiilor dintre noi. Am vorbit cu Sergiu [Verona, fostul meu şef?] la telefon. E clar că el e răspunzător de toate problemele împotriva mea.

Marţi, 9 aprilie 1991, Cotroceni

Dimineaţă a venit [loan] Donca să mă ia la aeroport. în timpul zborului, am redactat raportul. La sosire, mă aştepta Csikós, care mi-a spus că ambasadorul ungur dorea să mă invite la masă.

De la aeroport am mers la Cotroceni, după ce am trecut pe acasă, la Vero[nica] şi la ai mei. Aici mă aştepta Sorana, care mi-a spus de problemele ei cu Geta.

Am finalizat raportul şi, când voiam să i-l dau domnului I[liescu], care intra într-o discuţie cu Petre [Roman], m-a repezit cu răutate.

Am plecat apoi la Front, unde am vorbit cu Lică [Vasile Secăreş], Liviu [Mureşan] şi [Vladimír] Paşti. Concluzia este că nu mai aveam cum să stau la Preşedinţie. S-a degajat din nou soluţia să îl înlocuiesc pe [Romulus] Neagu. Echipa cu care aş lucra ar fi: ambasadorii Constantin Ene, Traian Chebeleu şi

Teo Meleşcanu. Am asigura astfel o bază solidă pentru politica noastră externă. Lică şi-a notat şi a mers la Adrian Severin să discute şi celelalte posturi (el în locul de ministru al lui [Ion Aurel] Stoica, Mugur [Isărescu] la Economie şi Finanţe, iar Dan [Mircea Popescu] la Muncă şi [Victor] Stănculescu la Industrie – se pare că soluţia găsită pentru Armată era bună). Eugen Dijmărescu vrea să plece ambasador la Washington, urmând ca la Paris să plece [Anton] Vătăşescu.

Liviu mi-au spus că s-au aflat pur şi simplu într-o bătălie contratimp, deoarece „conservatorii” pregăteau debarcarea noastră, inclusiv a lui Petre.

Mi-a spus că va aranja o întâlnire cu Petre, să-i spun despre cele discutate la Budapesta şi de evaluarea amânării plecării lui la Washington.

Miercuri, 10 aprilie 1991, Cotroceni

Am „vegetat” toată ziua, citind telegramele şi sintezele acumulate, vizionând şi un film britanic despre protecţia diplo- maţilor. Pe la prânz, au venit Sorana, Mugur [Isărescu] (căruia i-am spus ce se întâmplase în ultimele zile), un ziarist de la *Adevărul* şi Liana Sega de la *Azi.*

Dan [Mircea Popescu] mi-a spus că a venit [Radu] Câmpeanu, discret, să reia problema guvernului de coaliţie. Domnul I [liescu] era înclinat să accepte. A rămas stabilit ca toată chestiunea să fie reluată după vizita lui [François] Mitterrand, aşa că, până atunci, nu se mişcă nimic...

[5]

Joi, 11 aprilie 1991, Cotroceni

Am avut ore. Apoi am avut de rezolvat unele chestiuni

organizatorice (Răduţa Vişan). Am vorbit cu Lică [Vasile Şecăreş] şi cu [Vladimir] Paşti. Liviu [Mureşan] mi-a spus că întâlnirea cu grupul parlamentar a fost „aşa şi aşa" – lucru confirmat şi de Paşti, care mi-a mai spus că:

1. la Biroul Executiv s-a discutat problema viitorului guvern, dar că nu se putea mişca nimic până la data convenită;
2. s-ar putea ca preţul „reconcilierii" domnului I[liescu] cu Petre [Roman] să fim noi, echipa, care să nu fie inclusă în Guvern. Personal cred că s-ar putea să aibă dreptate!?

La prânz, am fost acasă să-mi instaleze telefonul şi, apoi, la *Azi,* pentru un an de la înfiinţare. La ora 18.00, continuarea.

Vineri, 12 aprilie 1991, Cotroceni

O zi în care, într-adevăr, am tăiat frunză la câini. Am avut o lungă convorbire cu Ion [loan Talpeş], în care am analizat situaţia noastră, ajungând în final la concluzia că bătrânul din Alba lulia (?) avea dreptate să ne califice drept nişte „pruncuţi", în realitate, noi toţi am fost ţinuţi cu capul la cutie mai tot timpul; cert, în ultima vreme, de când domnul I[liescu] a hotărât să-şi facă programul singur. Exemplul cel mai edificator îl constituia chiar cazul meu, în care, în mod deliberat, m-a ţinut deoparte de adevăratele decizii, pe care le lua el cu Adi [Năstase].

Atunci când „buba s-a spart", suntem în situaţia în care „aici" suntem izolaţi şi nu ni se permite nici să plecăm „dincolo", după principiul că, dacă nu îi utilizezi, nici altul să nu o facă!? Continuând logica, nu este exclus ca noi să fim „preţul" (ori în grup, ori prin Secăreş)

înţelegerii (târgului) dintre domnul I[liescu] şi Petre [Roman]. însă „preţul" nostru, în acest caz ar putea fi părăsirea Frontului, cu toate consecinţele care ar decurge de aici. Şi Lică [Vasile Secăreş], şi [Vladimir] Paşti sunt constienti de asta.

Mai mult, se pare că Petre îşi dă seama că, în condiţiile abandonării lui de către domnul I[liescu] (destul de posibilă, după ultimul interviu televizat al preşedintelui, în care a mers clar pe „argumentaţia" lui [Alexandru] Bârlădeanu), el nu ar putea conta decât pe noi, căci „performanţa economică" – singura care îl mai putea salva – va depinde numai de actuala echipă de tehnocraţi. Acesta este şi sensul în care cred că trebuie evaluate şi răzgândirea lui în ce-l priveşte pe Eugen [Dijmărescu], căruia nu-i mai dă drumul să plece la Washington.

Oricum, şi Lică, şi Liviu [Mureşan] sunt de părere că trebuie organizată o întâlnire serioasă cu Petre, de clarificare a intenţiilor.

La prânz, am fost la o recepţie la sovietici, apoi am făcut o scurtă vizită la Front, după care am revenit şi discutat cu Geta şi am mers cu Dan [Mircea Popescu] la bazin, apoi la mine, să-i arăt casa.

Popov mi-a spus că ungurii au intervenit prin germani la ruşi pentru amânarea tratatului şi vizitei noastre la Moscova, după ei. Sovieticii nu au fost de acord. Ambasadorul german [Klaus Terfloth] m-a rugat să-i accept invitaţia de pe 24 aprilie. Dacă până atunci nu se materializează invitaţia maghiară, există şansele ca germanii să fi fost rugaţi de unguri să mă invite...

Sâmbătă, 13 aprilie 1991, Cotroceni

Când am sosit la serviciu, am descoperit că îmi lipsea cheia de la birou. Nimeni nu ştia unde era. Mai mult, se pare că lipseau toate cheile de la uşa respectivă. Şi mai mult, se pare că în seara precedentă, la ora 20.00, cineva a văzut cheia... în uşă!? Oricum, am anunţat şi administraţia, dar şi pe colonelul [Dumitru] Iliescu, cu care am avut şi o discuţie prietenească, legată de situaţia mea. Concluzia: *low profilel*

Am discutat mult şi cu Ion [Ioan Talpeş], trecând în revista toate situaţiile în care am fost implicat în ultima vreme, care aşa apar într-o nouă lumină, cel puţin teoretic.

Seara, am fost la chinezi, pentru o cină privată cu ambasadorul şi soţia lui. Mi-a spus că şi-a cerut pensionarea, că nu ştie dacă va fi primită, dar mi-a spus că ştia câte ceva despre persoana care ar trebui să îi ia locul!?

După-amiază, m-a sunat L[ică?] să-mi spună că „Grasul" [Adrian Severin?] ştie că domnul I[liescu] l-a informat pe Adi [Năstase] de „intenţia" noastră de a-l înlocui.

Duminică, 14 aprilie 1991, Cotroceni

Am fost cu fetele la film, apoi Ia aeroport. Domnul I[liescu] mi-a strâns mâna jovial, ca la toată lumea de altfel şi, înainte de a se urca în avion, mi-a spus să iau legătură cu Adi [Năstase], pentru venirea lui [François] Mitterrand, iar lui Dan [Mircea Popescu] să ia legătură cu [Radu] Câmpeanu, pentru a stabili întâlnirea de lunea viitoare şi a-l întreba ce era cu ameninţarea că Opoziţia prefigura boicotul parlamentar şi chiar retragerea din parlament. Domnul I[liescu] e de părere că este un ele-

ment menit să le întărească poziţia de negociere, în perspectiva apropiatelor convorbiri...

Luni, 15 aprilie 1991, Cotroceni

Dimineaţa, probleme „administrative", recte mutatul bibliotecii. La prânz, Răduţa Vişan, apoi la Front, unde i-am consiliat să mai amâne cu problema „Ionescu" (?), până după negocierile de formare a noii echipe guvernamentale. în rest, lâncezeală şi, dacă nu mă înşel, o nemulţumire a băieţilor faţă de Ion Aurel Stoica. Apoi bazin, plimbare prin Herăstrău, Pometcu şi acasă.

Marţi, 16 aprilie 1991, Cotroceni

Seminar la Administraţie. Apoi, treburi curente la serviciu. Febra pregătirilor pentru primirea lui [François] Mitterrand

sporeşte, dar eu sunt lăsat în afară şi, să spun drept, asta nu mă deranjează deloc...

La prânz, reuşesc, în sfârşit, să-mi duc mobilierul (biroul) la noua locuinţă.

La ora 15.00, am fost la Adi Nfăstase], cum stabiliserăm. I-am spus de intenţia mea de a pleca ambasador la Bonn, dar m-a deconsiliat, spunând că acel Comşa [ambasadorul aflat acolo la post] nu părea dispus să plece, deşi Petre [Roman], care ţinea foarte mult la el, voia să îl numească în fruntea Agenţiei pentru Privatizare. Aşa că, mai mult ca sigur, voi întâmpina un eşec. Atunci am ridicat problema înlocuirii lui [Romulus] Neagu. Ideea i-a surâs, se vedea clar că „rotiţele” se puseseră în mişcare, dar că mai avea totuşi o reţinere, pe care i-am înlăturat-o când i-am spus că, deşi doream să fiu secretar de stat, nu ţineam morţiş să fac parte din Guvern, cum facea Neagu. Asta cred că l-a convins, dar, deşi dorea să-mi dea *strategic plan- ning-ul,* nu pare înclinat să îmi lase şi Europa în portofoliu. în sfârşit, vom vedea ce va ieşi până la urmă. La rândul lui, mi s-a plâns de intenţia lui Lică [Vasile Secăreş] şi Adi Severin de a-l schimba (cu Lică, oare?), de absenţa „spiritului de echipă” al ambilor (deşi Adi Severin venise la el să-l asigure că nimic nu era adevărat...).

Când am terminat cu el, am intrat la Teo Meleşcanu, care era cu directorul Tudor. Mi-a povestit cum lucrează M[itterrand?], care solicita, în preajma unei vizite, cererile miniştrilor de a-l însoţi (noi eram pe locul I cu nu mai puţin de 18 asemenea solicitări), cărora nu le da răspuns decât în ultima clipă, tocmai pentru a le arăta cine era, cu adevărat, „jupânul”.

Apoi am trecut pe la Front, unde i-am relatat lui Lică

cele discutate. [Costică] Canacheu mi-a spus că în P[arlament?] se urmăreşte ridicarea chestiunii dosarelor de securitate, ca în Cehoslovacia şi R[epublica] D[emocrată] G[ermană]. Cazimir [Ionescu], care m-a „agăţat" şi el când intram la Adi, mi-a spus că voia să mă vadă, explicându-mi că el nu are cum să fie decât cu cei cu care a plecat la drum la revoluţie.

Ajuns la Cotroceni, Mihai [Bujor Sion] mi-a spus că pe domnul I[liescu] l-a deranjat foarte mult obstinaţia mea de a rămâne în echipă cu Lică şi că cel care ne-a torpilat cel mai puternic la domnul Ifliescu] a fost Petre, respectiv cel care va şi beneficia de noi... (cine-i mai deştept, să-i fie de bine, am replicat eu).

Seara, târziu, la aeroport, am o dispută cu [Constantin] Bâgu pe cazul Răduţei Vişan. Ajung cu Mihai [Bujor Sion] la concluzia că Bâgu şi [Emilian] Manciur trebuiau să plece (l-am şi sondat pe N[ăstase] să ne dea un înlocuitor pentru Manciur, dar şi el caută un om pentru el...).

Mugur [Isărescu] mi-a spus că John Major a primit vreo şapte şefi de delegaţii, dar nu a vrut s-o facă şi cu domnul I[liescu], preferând o întâlnire publică scurtă, la una din acţiunile protocolare.

Cornel mi-a spus că sufletul vizitei a fost [Sergiu] Celac, care avea nişte relaţii... (no *wonder)* şi că între englezi şi francezi este o râcă... L-am pus la curent cu intenţiile lui Bâgu privitoare la Răduţa Vişan.

Miercuri, 17 aprilie 1991, Cotroceni

Până la prânz, nimicuri. O discuţie cu Mihai [Bujor Sion], Apoi, am plecat în oraş după banii de la *Mondorama.*

Când am revenit, şedinţa cu cei implicaţi în primirea

lui [François] Mitterrand. Domnul Ifliescu] este destul de nervos şi se reţine cu dificultate. Se vede clar că ifosele francezilor nu-i „priesc”. Pare că se supune unei corvezi, deşi realizează că trebuie să trecem cu bine testul, chiar şi dacă numai organizatoric.

Eu sunt implicat la cel mai înalt nivel, dar asta numai pentru că la francezi aşa este implicat omologul meu, respectiv consilierul diplomatic. în orice caz, domnul I[liescu] nu s-a opus.

La sfârşit, am schimbat cu el câteva vorbe, pe marginea vizitei la Londra, de care este mulţumit. Mi-a relatat despre faptul că *Maggie is still kicking* şi că l-a căutat foarte conciliant (sunt sigur că a citit telegrama MAE care descria rezultatele vizitei mele la Budapesta, după cum mi-a spus, cred, [Cornel] Codiţă).

Că i s-a vorbit de mine şi de oful meu, e clar, căci am găsit pe birou, când am venit de la reuniune, o scrisoare de la [Javier Pérez de] Cuéllar [secretarul general al ONU], pe care scrisese: „Paşcu şi Năstase, evaluare şi propunere”!?

în rest, am mai petrecut un pic de timp cu Sabin Pop (dezamăgit de numirea lui [Anton] Vătăşescu), care trebuia să-i facă „CV”-ul şi care mi-a spus că [Silviu] Brucan afirmase că sunt „băiat bun”, dar că aş fi fost socotit de unii drept „spionul lui Ceauşescu” şi că el, Sabin, ştia de vreo lună că urma să trec la minister.

Pe la 18.00, am plecat la bazin, apoi m-am plimbat puţin în parc şi am venit acasă.

Joi, 18 aprilie 1991, Cotroceni

Seminar, comparaţie între Machiavelli şi Neagoe

Basarab. Pe urmă, la Cotroceni, unde era cât pe-aci să pierd şedinţa cu domnul I[liescu] despre [François] Mitterrand din cauza Claudiei, care a ajuns să controleze tot traficul spre şi dinspre domnul I[liescu], în mod discreţionar.

La şedinţă, domnul I[liescu] – cu nervii tot mai întinşi – a explodat la aflarea veştii că Mitterrand?] nu-l mai ia în maşină pe [Victor] Babiuc, însoţitorul lui oficial. Abia am reuşit să-l calmăm, arătându-i consecinţele negative ale unui eventual gest negativ din partea sa.

Discuţii cu băieţii: Dan [Mircea Popescu], Ion [loan Talpeş], [Florin Bucur] Vasilescu şi Mihai [Bujor Sion], pe marginea ofensivei lui [Constantin] Bâgu, Claudia et comp.

[Adrian] Dohotaru [MAE] mă sună cu ideea unei conferinţe de presă mâine seară, cu evaluarea românească a vizitei. Domnul I [liescu] acceptă ideea, aşa că vom pune la punct – cu el şi cu Adi [Năstase] – versiunea oficială mâine, după plecarea lui Mitterrand.

La 16.50, la aeroport. Cum era de aşteptat, nimeni nu ştia nimic despre maşini etc. Până vine, obişnuitele discuţii în grupuri mici.

Venirea, cu grupul de ziarişti care se înghesuie ca lăcustele, prezentarea ([Roland] Dumas pare să mă cunoască), apoi cele câteva minute în hol şi plecarea. Derută în parcare, deoarece nimeni nu ştia cine în ce maşină trebuia să se suie. Apoi, o goană ca în filmul *Şoferii iadului,* fără respectarea niciunei reguli de mers în coloană.

Ajunşi la Cotroceni, intru cu Adi, Dumas, Sabin [Pop] şi cei câţiva experţi şi directori din MAE-ul lor în Camera

Albastră, unde Adi ridică imediat câteva probleme: semnificaţia vizitei, centrele culturale, consulatul de la Strasbourg, comisia mixtă, creditul, acordul financiar şi Conferinţa parlamentară a ţărilor latine, precum şi grupul interparlamentar Franţa, Polonia, România. La 18.30, intrăm şi noi la cei doi preşedinţi. Discuţie banală (limba română, Moldova sovietică, raportul MAE, punctate de fraza lui M [itterrand]: „trebuie să fiţi prezenţi la noi, iar noi să fim la voi, dar ne lipseşte infrastructura”). [Pierre] Morel, omologul meu intrase acolo exact atunci, iar Vicky Şandru a notat ea tot ce se discutase până

atunci – Cotrocenii, situaţia noastră internă, cooperarea bilaterală (aide-mémoire), Constituţia, regimul politic, latinitatea, semnificaţia şi mulţumiri). Când domnul I[liescu] a evocat raţiunile Moldovei de a nu accepta referendumul, atât Dumas, cât şi Mitterrand şi-au exprimat elogiul pentru juriştii români, care sunt foarte precişi.

Convorbirile s-au prelungit. Lui Mitterrand i s-a făcut la un moment dat sete şi a cerut suc sau apă. Apoi, ambii preşedinţi au ieşit în hol, în faţa ziariştilor, după care au plecat.

Eu m-am pus la curent de la Vicky cu cele discutate până la intrarea mea, apoi mi-a zis domnul I[liescu] ce să spun precis, lucru pe care l-am şi făcut. Pe urmă, cu Vicky, Mariana [Mucuţa], Dan [Mircea Popescu] şi Ion [loan Talpeş] ne omo- râm timpul până la 20.30, când coborâm. „Lume multă, înghesuială, veselie". Cei doi întârzie 30 de minute bune, vin până la urmă, ţin cele două toasturi (o oră) şi începem, în sfârşit, să mâncăm.

Stau la masă cu Mugur [Isărescu], [Corneliu] Coposu, rectorul Politehnicii, un francez şi Morel, omologul meu. Coposu, foarte amabil, mă „descoase" despre relaţiile dintre [Victor] Stănculescu şi Vfasile] Ionel, despre motivaţia criticii aduse de domnul I [liescu] lui [Alexandru] Bârlădeanu ş.a. îmi spune, în schimb, că Bârlădeanu şi Zoe Dumitrescu-Buşulenga au activat la tineretul ţărănist!? Apoi îmi spune că Maniu:

1. a încheiat un acord cu Churchill, prin care se recunoşteau graniţele noastre din 1938;
2. nu a ştiut nimic precis de conţinutul acordului procentelor dintre ruşi şi englezi, deşi avea unele informaţii de la ambasadorul turc.

în rest, o discuţie extrem de interesantă şi plăcută cu Morel despre arme, cartea mea şi armele chimice şi nucleare. Rămânem amândoi încântaţi unul de altul.

Dimineaţă, Cristi [Agapie, SPP] îmi „dezvăluie" duritatea luptei de culise dintre „furnizorii de informaţie".

Vineri, 19 aprilie 1991, Cotroceni

A doua zi a vizitei lui [François] Mitterrand în România. La 8.30, sunt la Front să vorbesc cu Liviu Mureşan. Vine şi Mihai [Bujor Sion] să plecăm împreună la Parlament, pentru discursul lui Mitterrand.

Acesta, în vervă, ţine un discurs prin care spune că noi, românii, ne simţim mândri că suntem... români. în plus, spune apăsat că ţara s-a angajat ferm pe drumul democraţiei şi al economiei de piaţă, răspunzând astfel reproşurilor Opoziţiei la vizita sa (luase cu ei micul-dejun).

Fugim apoi la Cotroceni, pentru conferinţa de presă. [Roland] Dumas şi Adi [Năstase] semnează trei documente: schimbul scrisorilor pentru începerea negocierilor privind tratatul bilateral, acordul pentru schimburi în domeniul tineretului şi sportului şi Institutul româno-francez de management.

Când termină, Mitterrand şi domnul I[liescu] coboară de la [Vasile] Secăreş şi intră la conferinţa de presă, care se desfăşoară cu bine, cu excepţia momentului Carolina Ilinca, care „dă cu bâta în baltă", permiţându-i ulterior preşedintelui să-i spună lui Mitterrand că a avut astfel ocazia de a vedea întregul spectru al chestiunii respective.

După conferinţă, fuga la francezi, pentru prânz. Când ridicăm paharul, preşedintele Mitterrand era chiar în

spatele meu!? Sunt prezenţi şi Radu Câmpeanu, [Ion] Raţiu şi [László] Tőkés (căruia Petre [Roman] i-a spus că a vorbit cu americanii despre el).

La masă stau cu Gore [ambasadorul Ion Goriţa] şi cu Sabin Pop, cu o franţuzoaică, care pleacă mai devreme, cu doi francezi, un militar şi un jurnalist, care cunoşteau în detaliu episodul cu minerii.

La terminare, fuga la aeroport, unde l-am întâlnit pe Adi, care îl conduce pe Dumas. Vine şi domnul I[liescu], cu care stau de vorbă şi evaluăm vizita, raportându-i problemele ridicate de [Corneliu] Coposu cu o seară înainte. Când vine Mitterrand, propun ca maşinile să meargă direct la scara avionului, deoarece ploua, iar eu cu [Anton] Vătăşescu şi Victor Opaschi o luăm la fugă sub o umbrelă spre avion.

Zborul, cu zdruncinături. Când ajunge la Iaşi, e mai multă ordine (repartizarea pe maşini etc. – eu stau cu doamna [Elisabeth] Guigou). Traseul: aeroport – Centrul Cultural ro- mâno-francez (unde studenţii – 70-80 – strigau lozinci contra, ca la Politehnica dimineaţa) – mănăstirea Golia – Palatul Culturii (acelaşi grup „anti" venit de sus) – apoi aeroport şi zbor (zdruncinat) spre casă. La sosire, ceremonia oficială de plecare. Toată lumea mulţumită. Domnul I[liescu] le mulţumeşte lui [Emilian] Manciur şi colonelului [Dumitru] Iliescu. Ambasadorul francez [Renauld Vignal] îmi spune: *„Bravos Ies roumainesl"*

Apoi fuga la Intercontinental, pentru conferinţa de presă la Centrul ziariştilor străini. Ora 23.15, în sfârşit acasă.

Luni, 22 aprilie 1991, Cotroceni

Un an de la fenomenul „Piaţa Universităţii”. Seara, incidente violente în Piaţă, după premiera de la Scala a filmului despre Piaţă.

Toată dimineaţa mi-am petrecut-o scriindu-mi contribuţia pentru *Mondorama.* La ora 11.00, domnul I[liescu] a convocat „activul”, cum îi plăcea să spună (fără Mihai [Bujor Sion] şi Victor [Dimitriu]). Ne-a spus că:

1. mulţumeşte celor care au contribuit la succesul vizitei;

2. şi-a însuşit critica referitoare la absenţa contactului cu oamenii din subordine;

3. doreşte rigurozitate, absenţa căpătuielii, dar şi o atmosferă mai degajată;

4. doreşte concentrarea mijloacelor tehnice la cabinet şi la Oficiul de Presă;

5. a stabilit programul pe săptămâna în curs.

Efortul este remarcabil, dar cu oameni ca [Constantin] Bâgu, [Iosif] Boda, Velicu, Popescu, [Vlad-Vladimir] Galin et co n-o să depăşim niciodată atmosfera de la Ştefan Gheorghiu din zilele bune ale lui Leonte Răutu!?

La prânz, am primit-o pe doamna [Anna Eva] Budura şi pe corespondentul Agenţiei China Nouă. Apoi, m-am ocupat de treburi gospodăreşti (am luat câteva piese de mobilier).

Marţi, 23 aprilie 1991, Cotroceni

Seminar – din ce în ce tot mai puţini studenţi. Şi-au văzut sacii în căruţă şi vin sporadic. Discuţii cu oamenii din Direcţie, pentru nota cu privire la Israel (?).

La prânz, primirea ministrului de externe bulgar [Viktor Valkov]; concluzia: plângem unul pe umărul altuia

şi ne cârpim cum putem. Când se termină, o foarte bună discuţie cu domnul I[liescu] despre locuinţa lui U (?).

Apoi masa – la „Bucureşti" – cu deputatul [loan] Mihuţ şi patronul revistei *Românul,* [Ion] Petcu. Mi se propune – accept – colaborare la revistă.

întors la Pfreşedinţie], discuţie cu Dan [Mircea Popescu] şi Ion [loan Talpeş], apoi acasă.

Victor Dimitriu îmi spune că Petre [Roman] a vorbit cu domnul I [liescu] pentru Dan şi pentru mine. De Lică [Vasile Secăreş] nu poate fi vorba. Deci, pe spinarea lui se va face „târgul". Va trebui să-l ajutăm până la alegeri, când, cum spune Dan, va trebui să candidăm. Oricum, domnul I [liescu] i-a spus bulgarului, iar

Dan mi-a confirmat intenţia Guvernului de a organiza alegerile cât mai repede, eventual chiar în toamnă, dacă se poate.

Mihuţ, la rândul lui, îmi spune că Dan Marţian trebuia să rostească o alocuţiune similară celei a lui [Alexandru] Bârlădeanu, la aceeaşi oră, în Camera Deputaţilor, dar pentru că discuţiile au luat o alta turnură (cu regele), nu a mai avut „loc de întors”...

Miercuri, 24 aprilie 1991, Cotroceni

Suntem în curs de pregătire a unei NOTE, prin care să încercăm să îl convingem pe domnul Ifliescu] să acorde importanţa cuvenită vizitei în Israel. La ora 10.00 şi 10.30, am fost la primirea ambasadorilor Venezuelei (pentru fixarea datei vizitei – 8-10 iulie – şi transmiterea unui mesaj legat de acceptarea României ca observator permanent pe lângă Organizaţia] S [ţaţelor] Afmericane]) şi Ecuadorului (în vizită de rămas-bun şi de prezentare a unui tablou). Domnul Ifliescu] a fost jovial. Ne-a povestit cum a mers intempestiv la americani, numai să-l vadă pe [Harry G.] Barnes, fostul ambasador, cu care e în termeni foarte buni încă de pe vremuri.

Legat de vizita sa în America Latină, şi-a exprimat dorinţa de a vizita, pe drum, Irlanda (deoarece a cunoscut o doamnă importantă acolo, când era la Londra) şi a acceptat şi o escală în Portugalia.

În altă ordine de idei, ne-a comunicat intenţia lui Cazimir [lonescu] de a-l vedea, în fruntea unui grup de deputaţi, chipurile pentru discutarea unor probleme legate de reînfiinţarea judeţelor. L-am atenţionat că va dori, de fapt, să discute despre Front. Mi-a răspuns că ştia.

După-amiază, conferinţă de presă. Amestecat: dorinţa sinceră de a elimina bariera dintre el şi presă, dar şi resentimente adânci la adresa „unei părţi din aceasta”. Interesantă remarca potrivit căreia situaţia în care consilieri de-ai săi fac parte din FSN se va corecta în curând!? Să fie vorba de o înţelegere cu Petre [Roman], privitoare la trecerea lui Dan [Mircea Popescu] şi a mea la Guvern?

După, în virtutea dreptului la replică, obţin pentru mâine un interviu la BBC, privind Facultatea. De asemenea, mă abordează şi un corespondent italian, referitor la problema vizitelor la nivel înalt. îi spun că tocmai la acestea lucrăm...

Joi, 25 aprilie 1991, Cotroceni

Dimineaţă, seminar: paralele între Machiavelli şi Shakespeare.

La ora 10.30, şedinţa CSAT, cu multe puncte pe ordinea de zi. îmi aduc „contribuţia” la necesitatea depunerii unui efort diplomatic – prin AIEA [Agenţia Internaţională pentru Energie Atomică] – de acoperire a reactoarelor centralei bulgare de la Kozlodui, precum şi la contracararea filmului despre Piaţa Universităţii, printr-un alt... film!? în rest, tensiune mare între serviciile noastre de informaţii. Virgil [Măgureanu], „încolţit” în legătură cu Brigada Antitero, pe care Petre [Roman] vrea să i-o ia. Se obţine o discuţie documentată pentru mai încolo. Oricum, paza ambasadelor trece la Interne. în rest, Petre propune şi domnul I [liescu] acceptă – dar nu de la început, deşi era în favoarea lui – dreptul de veto în Consiliu.

După, o cafea şi un pahar de vorbă cu [Victor]

Stănculescu şi cu Ion [loan Talpeş], Primul ne povesteşte episodul dispariţiei „coletelor" aduse de la Târgovişte în ziua de 25 decfembrie] [19] 89 şi despre Ghencea.

Apoi discuţii cu [loan] Mihuţ (pentru Israel), cu [Fotopolos] Sotiris (primirea la domnul I [liescu] a unui ansamblu folcloric şi invitarea vicepreşedintelui – grec – al Parlamentului CE [Georgios Romeos]) şi cu Pavel Suian (veche şi bună cunoştinţă), care încearcă să mă „sperie" pentru a mă determina să exercit o influenţă „pozitivă" în Preşedinţie. îl „dezumflu", când îi arăt că am obosit şi că depun armele... Rămâne să... rămânem în legătură.

La 17.00, interviu cu BBC, ca răspuns la cel al lui Corneliu Nistorescu privind Facultatea. Apoi, primire la domnul I[liescu], căruia îi comunic solicitarea lui Sotiris, care este acceptată. Obţin o săptămână de concediu.

Seara, invitaţie la ambasadorul german [Klaus Terfloth] acasă: Virgil [Măgureanu], Mugur [Isărescu], [Ion] Raţiu, Sorescu ş.a. în drum, îi comunic lui Sotiris răspunsul pozitiv al domnului I[liescu].

Vineri, 26 aprilie 1991, Cotroceni

Zi de întâlniri şi discuţii. Amicul [Constantin] Ghirdă, fostul şef de cabinet al lui [Sergiu] Celac, care va fi numit ambasador la Belgrad, ca urmare a atacului de cord şi hemiplegiei actualului ambasador. Apoi, fostul meu student, Calotă, de la zi, Institutul B [de la Academia „Ştefan Gheorghiu"].

După, drum la minister, cu Cornel [Codiţă] şi Mihai [Bujor Sion], să discutăm „proiectul Israel". Am stabilit să se dea în lucru o vizită compensatorie, să se vadă, măcar şi orientativ, programul lui [Chaim] Herzog, iar săptămâna viitoare să se vadă şi cel al domnul I[liescu],

pentru OK-ul final.

Când am ieşit, l-am văzut pe [Bogdan Niculescu-] Duvăz, căruia tocmai i se comunicase că va fi înlocuit (de [Radu] Berceanu, de la Front). Era cam supărat, normal, dar se ţinea bine.

Am mers apoi la Front, să vorbesc cu Lică [Vasile Secăreş] şi cu [Vladimir] Paşti. Din spusele lor, încă nu se puteau angaja pe „verticală" (pe structură), deoarece au probleme pe „orizontală", mai ales cu Grupul Parlamentar, iar [Ion Aurel] Stoica mergea cu „frâna trasă", evitând răspunderea şi acceptând numai protocolul. Am analizat situaţia legată de americani şi am concluzionat că, prin vizitele la Moscova şi la Bucureşti ([François] Mitterrand), noi nu am făcut decât să confirmăm... întâlnirea de la Kiev din decembrie 1989 dintre [Mihail Sergheevici] Gorbaciov şi Mitterrand, care numai pe placul americanilor nu era...

A venit Stoica, cu lista noului Guvern, pe care Petre [Roman] voia să o discute cu Biroul, un pic mai târziu. Dan [Mircea Popescu], în locul lui, ca ministru de Stat. La Muncă, [Mihnea] Marmeliuc (Lică şi Paşti contra, Stoica pentru), [Victor] Surdu (secretar de stat cu privatizarea în agricultură, membru al Guvernului), [Andrei] Ţugulea la învăţământ (pe Lazăr [Vlăsceanu] nu-l vrea Petre (pentru rolul jucat în 13-15 iunie). Doi miniştri fără portofoliu – unul fiind el, Stoica. La Apărare, un general al cărui nume începea cu S (Niculae Spiroiu). [Eugen] Dijmărescu la Economie şi Finanţe (cu încercarea de convingere a lui [Theodor] Stolojan să rămână). (Despre mine, Ion [loan Talpeş] dă mutarea mea în locul lui [Romulus] Neagu ca sigură.)

Am plecat apoi acasă la ambasadorul american [Alan]

Green, pentru *lunch-ul* în onoarea fostului ambasador [Harry G.] Barnes (care a vorbit despre mine cu Dan Nelson). I-am argumentat că:

1. teoria succesului „redus la trilaterali" (grupul Visegrăd) nu e suficientă, deoarece, pe de o parte, fiecare ţară va trebui să fie un succes, pe de alta, ele nu pot fi izolate între ele;
2. investiţiile în România vor fi motivate geopolitic, dar şi prin necesitatea unui lobby american, care, deocamdată, lipseşte;
3. în această fază de riscuri, garanţia guvernului american era indispensabilă investiţiilor americane aici.

Green a argumentat mersul pozitiv al relaţiilor bilaterale, punând în balanţă 15 iunie 1990 cu 26 aprilie 1991.

M-am întors la Cotroceni şi am vorbit cu Londra şi Glasgow. I-am spus şi lui Dan ce-l aşteaptă.

Sâmbătă, 27 aprilie 1991, Cotroceni

Mi-am petrecut ziua cu aranjamentele pentru vizita delegaţiei culturale, ambasadei şi ansamblului din Grecia la Cotroceni. în rest, discuţii cu băieţii pe marginea formării Guvernului. [Gheorghe] Fulga a fost la şedinţa lui Petre [Roman] cu Biroul Executiv. Dan [Mircea Popescu] nu ştia nimic, dacă nu îi spuneam eu; nimeni, pur şi simplu, nu l-a întrebat măcar. Lică [Vasile Secăreş] este, normal, afectat. La urma urmelor, aşa cum anticipam, pe spinarea lui s-a făcut „târgul". Are o cădere, vrea să meargă şi să se ocupe exclusiv de Şcoală. Poate că nici nu i-ar strica o ieşire din „cursă", pentru un timp. în orice caz, pe măsură apropierii momentului alegerilor, va fi cu siguranţă nevoie de el, iar atunci va trebui să fie foarte ferm şi răspicat cu privire la condiţiile pe care le va pune.

[Vladimir] Paşti, frustrat şi el până la Dumnezeu (ambii au pierdut, pentru că au rămas fără sprijinul domnului I[liescu]!?), pentru că nu are nicicum să influenţeze deciziile, decât prin Licǎ, pune gaz pe foc şi contribuie la accentuarea depresiei lui Licǎ.

Primirea grecilor a ieşit până la urmă bine, în ciuda obstacolelor ridicate (întemeiat?) de cei din unitatea de pază; între ei şi protocol se simte un război surd, după cum acelaşi lucru se petrece şi între Victor [Opaschi] şi [Vlad-Vladimir] Galin. Se pare că, prin plecarea noastră, „frontul dogmaticilor" începe să se fisureze, începând să se mănânce unii pe alţii.

Seara, la spectacol, apoi la Mioara şi Traian [Pometcu], prietenii mei de la New York. Mâine, până sâmbătă – o săptămână de vacanţă, la care mă gândesc ca la „sfintele moaşte", de petrecut unde altundeva decât la... Văratec?

Luni, 6 mai 1991, Cotroceni

Zi plină de evenimente. în Preşedinţie] a avut loc vineri o şedinţă de lucru cu domnul I[liescu], care şi-a declarat intenţia
de a nu numi oameni noi în locul celor care au plecat, ci de a lucra direct cu cei care au rămas. Asta echivalează cu o adevărată lovitură de graţie dată Departamentului de Analiză Politică, implicit Preşedinţiei în general.

în cursul dimineţii, am avut o lungă discuţie cu Ion [loan Talpeş], apoi şi cu ceilalţi băieţi, în care m-am pus la curent cu ultimele evoluţii. [Cornel] Codiţă şi Mihai [Bujor Sion] m-au pus la curent cu vizita ministrului grec pentru Macedonia (care a încercat să ne sperie cu spectrul „ameninţării musulmane" din jurul Mării Negre (!?) şi ne-a propus axa Atena-Sofia- Bucureşti, susţinând rolul

conducător al Greciei, în virtutea apartenenţei la structurile occidentale) şi cu vizita domnului I[liescu] în Israel (3-5 septembrie 1991).

La prânz, am fost pe la Front – unde l-am cinstit pe nea Mihai, de Ia Sectorul 4, omul de acţiune al Frontului, prieten de pahar al fratelui domnului I[liescu] – şi l-am scăpat pe Lică [Vasile Secăreş], M-a luat în primire Liviu [Mureşan], Apoi, cum era convenit, am mers la Adi N[ăstase], căruia i-am declarat deschis ce voiam: postul lui [Romulus] Neagu, cu responsabilitate asupra *strategic planning-ulm* şi Europa, infor- mându-l şi de oferta lui Mugur [Isărescu] (vice la Eximbank). Nu a vrut să-mi dea şi Europa şi a încercat, întâi, să diminueze responsabilităţile ataşate funcţiei, apoi s-o scoată în întregime din minister. Nu am fost însă de acord şi am convenit secretar de stat cu *strategic planning,* care să cuprindă şi Direcţia de Sinteză şi Documentare. A rămas să facă nota şi să i-o dea lui Petre [Roman] înainte de plecarea lui în Anglia (8-10 mai). Colateral, mi-a spus că sârbii au anunţat capturarea unui vas românesc cu... arme pentru Croaţia (infirmată apoi tot de ei) şi de arestarea unor parlamentari români la Hanoi, pentru insulte aduse lui... Kim Ir Sen!?

Am trecut apoi să-l văd pe Dan [Mircea Popescu] în noua poziţie. Nu părea deloc satisfăcut. Apoi, am mers „acasă", am mâncat, am mai discutat cu băieţii (Ion [loan Talpeş] mi-a spus să îl anunţ pe domnul Ifliescu] de intenţia mea de plecare), am dat interviul pentru radio, am dus-o pe Pişi [Veronica] la karate şi am plecat la Front, pentru şedinţa convocată de Lică.

Ce m-a impresionat plăcut a fost că au venit toţi şi am

făcut o şedinţă ca pe vremuri, sub conducerea lui Licǎ. A venit până şi Adi Nfăstase]. Eugen [Dijmărescu] şi Mugur ne-au arătat situaţia financiară catastrofală în care ne găsim (numai importul de energie e mai mare decât tot exportul nostru), am avansat câteva nume pentru câteva posturi (Liviu [Mureşan], secretar general al Guvernului, [Augustin] Buzura la Cultură etc.). Licǎ l-a întrebat şi pe Adi N[ăstase] despre mine, el confirmând aranjamentul la care ajunsesem. Discuţia s-a centrat în jurul lui [Victor] Stănculescu. Concluzia: aducerea lui lângă noi, pentru a-i obţine colaborarea, era indispensabilă reformei! S-a mai discutat şi despre Şcoală (Licǎ a confirmat numirea mea ca director pentru Relaţii Internaţionale). Adi Nfăstase] ne-a spus că, din nou, în evenimentele din Croaţia ar fi fost implicaţi şi foşti membri ai Securităţii româneşti. Alianţa Civică s-a înscris ca partid.

Marţi, 7 mai 1991, Cotroceni

După seminar, la Cotroceni, unde Ion [loan Talpeş], care îi conducea pe chinezi într-o vizită a palatului, îmi spune să mai aştept cu informarea domnul I [liescu] despre jobul de la MAE.

La prânz, un mic *party* al presei, pentru camera primită.

Apoi, [loan] Mihuţ vine pe la mine şi îmi spune că, în Parlament, „disidenţii" din Front îşi dau mâna cu Opoziţia, în încercarea de a produce prăbuşirea guvernării. Baza de discuţie 50%/50% şi fără Petre [Roman] şi [Adrian] Severin. El era îngrijorat. îi fac legătura cu Petre, care, se pare, nu receptează gravitatea semnalului. Oricum, Mihuţ şi-a făcut datoria avertizându-

1.

Mergem la Front, unde Paul J[erbas] vine cu informaţia (pe urmă, a dat înapoi) că BBC a anunţat că Petre nu şi-a respectat angajamentul luat în SUA în raport cu remanierea Guvernului şi, ca atare, trebuie să plece. Lică [Vasile Secăreş] mă pune să fac o evaluare a situaţiei în faţa Comisiei Organizatorice a Frontului.

1. Actorul principal al momentului este Grupul Parlamentar al FSN.

2. „Vinovăţii" faţă de FSN, care ştiu că nu mai aveau nicio şansă să intre pe listele partidului, fac tot posibilul să-l distrugă; de aceea, trebuia să li se promită „iertarea păcatelor" în schimbul sprijinului lor ACUM!

3. Suntem martorii luptei pentru sfere de influenţă, aici, la noi în Parlament!

Plec apoi la Adi [Năstase], cum a fost cu episodul „plecării mele la Washington" din toamna trecută, deoarece Petre voia să ştie, legat de potenţiala mea numire. Adi – şi eu apoi – am corectat dezinformarea.

(De la Londra, m-a sunat Costică [Cheşculescu], să-mi spună că vine în România şi vrea să mă vadă.)

Merg apoi la recepţie la americani (pentru delegaţia militară). Discut cu ataşatul militar german, căruia îi explic că tratatul cu sovieticii nu era atât de negru, pe cât era descris. înţelege, îl interesează dacă voi merge sau nu la ei. Rezultatul sondajului privind trecerea mea la MAE ([Alan] Green, [Larry] Napper, Aggie [Kuperman): foarte pozitivi. Aggie era cea mai pornită împotriva domnul I [liescu]. Recunoaşte că a contribuit mult la organizarea Opoziţiei la noi şi îşi exprimă pe faţă regretul că, în calitate de diplomat, nu a putut să facă mai mult!?

Miercuri, 8 mai 1991, Cotroceni

Am lucrat toată ziua la materialul pentru *Mondorama.*

Nu mult după ce am venit, [Romulus] Bena m-a anunţat că domnul I [liescu] dorea să mă vadă. Cum bănuiam, era vorba de trecerea mea la MAE, m-am înarmat cu noul atac împotriva mea din *Expres* (legat de apartenenţa mea la Front). Chiar cu acesta am şi început, când am intrat la el. M-a ascultat, apoi m-a întrebat dacă am fost la Adi [Năstase]. I-am răspuns afirmativ şi i-am redat conţinutul discuţiei. Apoi m-a întrebat de situaţia familială. I-am răspuns că am divorţat şi mi-a spus apoi că mai apăruse şi ideea trimiterii mele ca ambasador în Canada, unde John Dumitraşcu va fi consilier onorific.

Am explicat apoi importanţa creării acestei diviziuni de *strategic planning în* MAE şi a Germaniei, unde aş putea merge din toamnă. Domnul I [liescu] a fost de acord.

Cât eram acolo, l-a sunat Pfetre Roman] pe care l-a apostrofat că, în loc să meargă prin ţară, umblă mai mult peste hotare, iar despre băieţii de la Front i-a spus că erau teoreticieni, dar că nu cunoşteau munca politică concretă.

La prânz, am luat masa cu Mihai [Bujor Sion] şi cu [Costel] lancu, care au spus că Mugur [Isărescu] va primi informaţii pentru obţinerea creditelor de care aveam nevoie. A mai afirmat că se simte contraofensiva puternică a Securităţii şi Partidului şi că era în continuare urmărit. A rămas stabilit să contactăm băieţii şi să-i comunicăm decizia noastră, el urmând să se îngrijească de detaliile organizatorice.

După-amiază, după primirea delegaţiei venezuelene, i-am comunicat toată tărăşenia domnului I[liescu], amintindu-i – şi de reacţia lui [Mihai] Caraman la

contactele lui [Adrian] Dohotaru cu lancu.

A urmat apoi întâlnirea cu parlamentarii balcanici – pur protocolară. La terminare, d[omnu]l I[liescu] mi-a spus că sâmbătă intenţionează să aibă o întâlnire cu Adi [Năstase], în care să îi ceară trimiterea unei echipe pentru urgentarea negocierii tratatelor bilaterale, ceea ce va permite efectuarea de vizite şi, implicit, accentuarea activităţii noastre diplomatice.

Joi, 9 mai 1991, Cotroceni

Dimineaţă, seminar, apoi o discuţie cu Lică [Vasile Secăreş], care îmi spune că americanii de la ambasadă cunosc grupul nostru şi au declarat expres că merg pe mâna noastră. Apoi am discutat şi de propunerile lui [Costel] lancu.

întors la birou, îmi termin materialul pentru *Mondorama* şi plec la depunerea de coroane la Monumentul Ostaşului Sovietic. [Viulen] Pozdniakov îmi solicită o audienţă. [losif] Boda îmi spune că, în vara trecută, domnul I[liescu] i-a cerut să meargă la Front, dar din cauza lui [Velicu] Radina, el nu a acceptat.

La 12.30 merg la Mugur [Isărescu], unde aveam întâlnire cu colegul nostru Costică Cheşculescu şi unde mai erau şi Dan [Mircea Popescu] şi Nuţi [Elena Racicovschi] şi alţi foşti colegi. L-am pus la curent şi pe Mugur cu ultimele evoluţii. Ne interesa ce însemnau ele concret pentru ţară.

Am fost la *Mondorama,* pentru predarea materialului, la expoziţia de mobilă şi la club, pentru şedinţa Frontului. între timp, fug de două ori, o dată să o duc pe Sorana la volei, a doua oară să-l văd pe Costică [Cheşculescu], care era cu Tipa, de la COS [Casa Oamenilor de Ştiinţă] (?).

Ajuns înapoi, problema era terminată (Petre [Roman] a lăsat-o mai moale cu [Alexandru] Bârlădeanu) şi am trecut şi pe la Front, pentru un pahar de bere, apoi acasă, să vorbesc cu Sorana.

Vineri, 10 mai 1991, Cotroceni

Ziua a fost marcată de tevatura – şi presiunile – lui Costel.

La ora 10.00, l-am primit pe [Viulen] Pozdniakov, la cererea lui, interesat de:

1. remanierea guvernamentală;
2. situaţia Frontului;
3. negocierile cu Opoziţia;
4. perspectiva ratificării tratatului;
5. perspectiva relaţiilor bilaterale;
6. relaţiile domnului I[liescu] cu Petre [Roman];
7. demersul ucrainenilor din Maramureş.

Tot el mi-a relatat că, la ultima întâlnire cu [Nicolae] Ceauşescu, în seara zilei de 21 decembrie 1989, acesta i-ar fi spus că avea dovezi clare că, după înţelegerea din Malta, Uniunea Sovietică a organizat totul în România. A menţionat în acest sens faptul că s-a relatat că, în Malta, s-ar fi discutat şi situaţia României, precum şi declaraţia lui [Eduard] Şevardnadze făcută la sediul NATO, prin care critica represaliile lui Ceauşescu împotriva propriului popor. Şi a mai adăugat că avea şi alte dovezi, fără a le mai preciza. A făcut legătura cu Panama. Tot în acest context se înscrie şi convocarea ambasadorilor din ţările socialiste şi prietene – de către [Ion] Stoian – în cursul căreia li s-a cerut sprijin contra URSS.

Interlocutorul mi-a mai relatat solicitarea ambasadorului american la Moscova [Jack F. Matlock Jr.] ca URSS să intervină militar în România, lucru pe care ruşii l-au refuzat. A mai lăsat să se înţeleagă că izbucnirea propriu-zisă a revoluţiei în România a constituit o surpriză la fel de mare pentru sovietici, ca şi pentru americani!?

înainte de întrevederea cu el, am fost sunat de

consilierul László, de la unguri, să-mi spună de venirea lui [Ferenc] Somogyi, secretarul de stat permanent de la MAE ungar, cu un mesaj de la [József] Antall pentru domnul I[liescu]. Am făcut

o notă în acest sens, pe care domnul I [liescu] a aprobat-o şi, în urma căreia, îl va primi pe Somogyi mâine la ora 13.00.

La ora 12, domnul I[liescu], cu Teo [Meleşcanu] l-a primit pe emisarul sud-coreean, care i-a înmânat un mesaj din partea preşedintelui lor, prin care domnul I [liescu] era invitat în Coreea de Sud, fiindu-ne cerut sprijinul (în noiembrie vom avea din nou preşedinţia Consiliului de Securitate) pentru primirea la ONU. Invitaţia a fost acceptată, iar sprijinul, acordat.

Cu acelaşi prilej, domnul I [liescu] a acceptat vizita sa în Israel, la începutul lui septembrie. Cu America Latină, treburile s-au încurcat un pic, deoarece Peru pare să fi ieşit din program, iar Irlanda nu a acceptat *stop-over-ul.* Mai rămâne de văzut.

Sâmbătă, 11 mai 1991, Cotroceni

Până la prânz, mi-am făcut ordine în hârtii, separând ce-mi aparţinea de arhiva Direcţiei. La prânz, am participat la primirea lui [Ferenc] Somogyi (domnul I[liescu], care era într-o şedinţă cu Comisia Constituţională – se pare că erau probleme cu tezele deja votate –, nu era prea încântat să-l primească). Oricum, domnul I [liescu] l-a primit surâzător şi amabil, ca întotdeauna. Somogyi a început să vorbească, a înmânat mesajul domnului I[liescu], care s-a adâncit în lectură. Când a terminat, a devenit serios (semn că nu i-a căzut bine ce a citit) şi când Somogyi a terminat, a spus:

1. convorbirea de la Londra a fost utilă şi pozitivă;
2. a făcut elogiul Tratatului „Cer Deschis”;

3. a accentuat exemplul bun pe care prietenia noastră îl dă celor care au suspiciuni în privinţa zonei;

4. propune elaborarea unei declaraţii asupra relaţiilor bilaterale;

5. o eventuală vizită a sa la Budapesta, pentru semnare.

Apoi a arătat ferm şi clar că noi considerăm problema minorităţii o chestiune internă, care nu trebuie confundată cu raporturile bilaterale, pe linie de stat.

Somogyi, abătut în timp ce lua note, a fost suficient de abil să vadă partea plină a paharului, aşa că întâlnirea s-a încheiat cu bine. Domnul Ifliescu] a intrat apoi în şedinţă cu Comisia Constituţională, iar Somogyi a fost intervievat de TV. M-au agăţat şi pe mine cu câteva întrebări.

La 15.00, am fost la COS [Casa Oamenilor de Ştiinţă]. Profesorul a spus că ni se vor facilita contacte cu persoane importante, dar a subliniat că succesul depindea doar de noi. în context, a menţionat în câteva rânduri America Latină şi ţările latine din Europa, cu excepţia Franţei... Despre noi a spus că suspiciunile cu privire la natura relaţiilor dintre domnul Ifliescu] şi Petre [Roman], precum şi aiureala cu remanierea guvernamentală au prelungit şi accentuat reţinerile străinătăţii în implicarea aici.

La 18.00 am fost la Klaus [Brambach] acasă, care m-a pus la curent cu cota noastră ajunsă la zero în Germania, pe care o pune aproape exclusiv pe seama imobilismului condamnabil al ambasadei noastre de acolo. în ce mă priveşte, deşi nu s-a opus sondării cu privire la posibila mea numire ca ambasador în Germania, încearcă vădit să mă determine s-o fac cât mai târziu. în context, a afirmat că Stamp (?) nu ar fi curat, iar ei au dovezi, iar Kleininger (?) e slab.

A mai făcut afirmaţii caustice la adresa lui [Virgil] Măgureanu, care ar căuta acum să dreagă greşeala de

a fi refuzat vizita în Germania, şi care se apucă să dea explicaţii politice şi să îşi ia angajamente nesolicitate, care, în plus, nu se materializează.

în final, ca un gest de mare preţuire, mi-a arătat organigrama MAE-ului lor, pentru a-mi demonstra importanţa *strategic planning-ului.*

Luni, 13 mai 1991, Cotroceni

Zi de alergătură. La 9.10 eram la aeroport să îl întâmpin pe Costică [Cheşculescu] pe care l-am dus la COS [Casa Oamenilor de Ştiinţă], la Tipa, unde am achitat nota de plată de sâmbătă şi am stat de vorba şi cu B (?). Apoi am mers la MAE. Unde i-am lăsat lui Teo [Meleşcanu] copia scrisorii lui [József] Antall şi l-am văzut pe Adi [Năstase], care mi-a relatat cum a fost cu întâlnirea mea cu domnul I[liescu], a doua zi după ce vorbiserăm noi. Nu e clar cine a sunat primul, dar domnul I[liescu] i-a pus problema trimiterii mele în Canada. Adi a spus că era cel mai bun post al momentului, dar că trebuia să fiu şi eu consultat. La rândul meu, i-am relatat lui Adi discuţia mea cu domnul I[liescu]. Concluzia: să-i dea drumul notei către Petre [Roman].

Ajuns înapoi la Cotroceni, mănânc, îmi pregătesc seminarul pentru a doua zi şi plec să duc fetele la karate şi volei, precum şi lucrurile mele acasă. I-am povestit şi lui Ion [loan Talpeş] toată tărăşeniile. Concluzia: postul de ambasador în Germania i-ar surâde şi lui. Apoi Victor Opaschi ne-a relatat scandalul avut cu Claudia, pe depăşirea programului preşedintelui. Urmarea: Claudia ne sună acum să fixăm împreună agenda săptămânală. Se pare că Departamentul de Analiză Politică al Preşedinţiei ar fi... dispărut (nu s-a comunicat nimic încă), fiecare direcţie acţionând independent, iar Vasile Ionel va prelua funcţia lui [Marin] Pancea, de secretar la CSAT [Consiliul Suprem de Apărare a Ţării].

Marţi, 14 mai 1991, Cotroceni

După ore, a avut loc primirea a doi emisari americani, care au legături strânse cu USIA. Până a venit domnul Ifliescu], [Alan] Green m-a rugat să le fac *round-up-ul* cu privire la Tratatul cu sovieticii şi perspectivele Europei şi ale Europei răsăritene.

Green s-a interesat de mine şi, când i-am confirmat că plec de la Preşedinţie, mi-a spus că regretă foarte mult faptul că domnul I [liescu] nu va mai putea beneficia de sfatul meu.

Convorbirea a fost tăioasă, iar domnul I[liescu], în vervă. Vechiul său antiamericanism începe să se manifeste din nou.

La terminare, am mai putut sta un pic cu dânsul pentru a rezolva câteva probleme curente. Cu această ocazie, i-am relatat convorbirile cu Klaus [Brambach] şi Profesorul (pe aceasta a aprobat-o tacit).

După-amiază, am avut treabă în oraş, iar la ora 17.00 am avut şedinţă de agendă cu domnul I[]liescu], [Constantin] Bâgu şi Popescu, în defensivă totală, îndeosebi ca urmare a atacului declanşat de Vasile Ionel (despre care ne-a spus că va prelua funcţia de secretar al CSAT, urmând să devină apoi principalul său consilier). Velicu [Radina] încearcă să-l determine pe domnul I [liescu] să-i primească pe cei din „20 mai", iar Bâgu, pe [Velicu] Radina. [loan] Talpeş şi cu mine ne opunem, deocamdată cu succes.

Seara, cu [loan] Mihuţ la [Tahsin] [Ion] Petcu.

Miercuri, 15 mai 1991, Cotroceni

Toată dimineaţa am petrecut-o în aşteptarea unui semn din partea domnul I [liescu] în legătură cu întâlnirea lui cu Petre [Roman] şi Adi [Năstase], pe probleme externe. Nimic. Mai mult, nu a invitat pe nimeni din cei propuşi de mine ieri.

în jurul prânzului, drumuri în oraş, pentru probleme casnice. Pişi [Veronica] la karate. Vin un pic acasă şi aproape termin de redactat articolul pentru [Ion] Petcu.

Apoi la seara de jazz organizată de Externe.

Acolo, Teo [Meleşcanu] mă lasă să înţeleg că toate problemele lui Adi s-au rezolvat. Adi, în schimb, vine şi-mi spune că... domnul I[liescu] nu a fost de acord să-mi dea drumul să

plec! Mi-a spus că îmi va permite să angajez oameni şi că va trebui să-mi dau demisia din Front. Petre, aparent, nu s-a băgat. S-a stabilit ca domnul I[liescu] să aibă o discuţie cu mine. în ce mă priveşte, parcă totul s-a năruit dintr-odată. Oricum, există o fisură: tot domnul I[liescu] mi-ar fi permis să plec ambasador în Canada! Să văd mâine cum valorific această „fisură".

Meciul îl văd cu [loan] Mihuţ, Petcu şi doctorul, acasă la Mihuţ.

(Când i-am comunicat ambasadorului [Alan] Green vestea că domnul I[liescu] nu voia să mă lase să plec, acesta a fost bucuros, pentru că voia să rămân pe lângă preşedinte. Mi-a făcut impresia că şi ambasadorul chinez [Wang Jinqin] s-a bucurat. M-am văzut şi cu George Pop, căruia nu i-am spus nimic, dar vrea să vorbim.)

Joi, 16 mai 1991, Cotroceni

Când am sosit de la ore, am aflat că domnul I[liescu] mă caută. Am vorbit la telefon şi m-a chemat la el. Ne-am aşezat la masa de lucru şi a început spunându-mi: am stabilit ca, pentru moment, să rămâi la noi. Te vei ocupa şi cu *strategic planning,* conlucrând cu Ministerul. Apoi a vrut să mai spună ceva, dar s-a oprit şi am intrat în prezentarea problematicii discutate cu Adi [Năstase] şi Petre [Roman] ieri. Mi-a spus că s-a decis să-mi dau demisia din Colegiul Director şi că a vorbit cu Petre în sensul ăsta. Când a terminat, s-a lăsat pe spate şi a vrut să asculte ce aveam de spus. Am început, spunându-i doar două lucruri:

1. că în Preşedinţie se simte ofensiva

„administrativului” (l-am menţionat concret pe [Constantin] Bâgu);

2. că această direcţie face, practic, activitate de protocol; avem ocazia reorganizării, s-o folosim!

Cum a trebuit să plece la o întâlnire, am întrerupt aici, stabilind să discutăm ulterior ce a mai rămas.

Pe urmă, i-am relatat lui Cornel [Codiţă] discuţia, ceea ce l-a turtit de tot. I-am explicat că nu aveam ce face, decât să încercăm să ne adaptăm situaţiei, căutând să facem cât mai mult în aceste condiţii. Cred că l-am convins.

La prânz, masă cu [Géza] Entz, care mi-a accentuat necesitatea unei declaraţii româno-maghiare privind drepturile minorităţilor, la care Teo Meleşcanu i-a spus că Adi i-a propus ministrului lor de externe constituirea unui grup comun de lucru pe aceste probleme, care să prezinte rezultatul muncii lor la Geneva. în principiu, a fost de acord. Să vedem însă concret.

Pe urmă, am mers la Teo, căruia i-am relatat discuţia cu domnul I[liescu]. Când a venit şi Adi, i-am spus şi lui. întrebat de atitudinea lui Petre, mi-a spus că acestuia nu i-ar fi surâs ideea numirii mele, dar că esenţială a fost decizia domnului I[liescu] de a nu-mi da drumul să plec.

Când am terminat, le-am spus şi lui Lică [Vasile Secăreş] şi lui Dan [Mircea Popescu] ce am discutat cu domnul I[liescu] şi ce am aflat de la Adi.

Vineri, 17 mai 1991, Cotroceni

Dimineaţă devreme, am fost la Pipera, pentru mobilă, apoi la Enăcheşti, pentru bani. La 10.00, l-am primit, cu Cornel [Codiţă], pe ambasadorul turc [Tugay Uluţevik], venit să ne ceară să nu dăm curs iniţiativei lui [Varujan] Vosganian de a convoca în România un congres armean, cu participare internaţională.

La prânz, i-am primit pe Horică [Bucşă] şi prietenii lui, ca şi pe Elena Ciocan, fosta secretară a CC al UTC.

Pe la 17.00, l-am văzut pe domnul I[liescu], căruia i-am dat nota privind convorbirea de dimineaţă şi i-am relatat mesajul lui Eugen [Dijmărescu]: managerii noştri – sindicalişti convinşi prin forţa împrejurărilor – au acceptat salarii în

valoare de 230 de miliarde de lei, pe care nu avem de unde să-i scoatem, ceea ce va scoate muncitorii în stradă. în plus, dacă vrem să tipărim bani, ieşim din Acordul cu FMI, cu toate consecinţele care decurg de aici. Petre [Roman], din spusele lui Eugen, e complet distrus: ar fi afirmat că poporul nu doreşte altceva decât ceauşism: ordine şi grijă de ei de sus. Domnul I[liescu] ştie, dar nu s-a angajat în niciun fel. Mi-a confirmat că producţia pe primele 15 zile ale lunii în curs reprezintă doar 80% din cea de pe luna trecută.

Pe urmă, am plecat la recepţia lui [Heinrich] Schorsch şi la cea de la ambasada maghiară, unde ambasadorul lor a făcut un apel la mine, să contribuim – ca membri ai aceleiaşi generaţii – la îmbunătăţirea relaţiilor bilaterale. Mi-a spus că ştia ce mare influenţă aveam asupra politicii externe româneşti (!?) şi mi-a spus că şi el face acelaşi lucru în Ungaria. I-am propus stabilirea unui canal de comunicare între noi doi, lucru pe care l-a acceptat. [Attila] Verestoy mi-a cerut o întrevedere de o oră. Am stabilit pentru luni dimineaţă, la ora 8.00.

Sâmbătă, 18 mai 1991, Cotroceni

Dintr-o modificare de program, nu mai am cum participa la primirea ministrului de externe al Mauritaniei [Hasni Ould Didi], dar merg la şedinţa convocată de Lică [Vasile Secăreş] pentru organizarea Şcolii, unde vine şi Lazăr [Vlăsceanu], care îmi spune că Alianţa Civică este organizată în partid de americani, exasperaţi de ineficienţa Opoziţiei, căreia nu mai vor să-i acorde sprijin material. Vor fi „şcoliţi” vreo 50 de

activişti, iar fondurile vor veni prin Academia Civică. *Deadline* – septembrie 1991. Marea „bătălie" se duce între americani şi francezi, ca atare tirul se va concentra asupra lui Petre [Roman], Domnul I[liescu] pare să stea sigur în scaun.

Luni, 20 mai 1991, Cotroceni

Un an de la alegeri! Toată ziua pe drumuri. După-masă, festivitate în curte la Front. Generalul Neagu îmi declară că:

1. ar fi bine să fi acceptat postul în Canada.

2. Aggie Kuperman i-ar fi spus lui Teo Meleşcanu, încercând să-l zdruncine, că eu i-aş fi spus că mă simt debusolat şi vreau să-l părăsesc pe domnul I [liescu].

3. [Jelio] Jelev, [Vâclav] Havel şi alţi disidenţi, inclusiv Doina Cornea, ar fi fost demult oamenii americanilor.

4. că problema dosarelor îngropate găsite de [Petre Mihai] Băcanu [la Berevoieşti] va stârni multa zarvă.

La prânz, mă văd cu [Fotopolos] Sotiris, care îmi spune că mi se va trimite o invitaţie în Grecia, că vrea să intrăm într-o societate destinată mijlocirii programelor de asistenţă comunitară pentru România şi doreşte să-i aranjez lui V. [Vassiiatos?] o întâlnire cu [Vladimir] Paşti, de la Front.

Marţi, 21 mai 1991, Cotroceni

Mi-am ocupat toată ziua numai cu mobile. Am trecut pe la serviciu doar 15 minute. Scandalul documentelor de la Berevoieşti se intensifică, pe fundalul votării Legii securităţii naţionale şi a discuţiilor pentru Legea SRL

Miercuri, 22 mai 1991, Cotroceni

Dimineaţă mi-am scris contribuţia pentru *Mondorama* şi am sărbătorit-o pe Tutu, fata lui Victor Dimitriu. La ora 13.00, am participat la primirea cosmonauţilor sovietici.

După-masă, mi-am început şirul acţiunilor protocolare, înainte să plec, [Emilian] Manciur şi-a exprimat fericirea că, deocamdată, vom continua să colaborăm, spunându-mi că, la Externe, s-ar vehicula posturi mari de ambasador pentru mine (Canada, Washington etc.).

Am mers la [Fotopolos] Sotiris, care mi-a expus proiectul societăţii şi mi-a declarat mulţumirea lui Vassilatos pentru întâlnirea cu [Vladimir] Paşti (confirmată de acesta). La 16.00 eram la [Heinrich] Schorsch, care vrea sprijin pentru construirea unui salon de automobile.

Luni, 27 mai 1991, Cotroceni

La ora 10.00, şedinţă cu „probleme organizatorice". Vasile Ionel va ocupa de acum încolo locul lui Lică [Vasile Secăreş], iar [loan] Talpeş va trece în locul lui Dan [Mircea Popescu], la politica internă. Victor [Opaschi] se vede mutat de la Talpeş la [Marius] Guran [consilierul pe probleme de ştiinţă]; încercarea lui de a forma o „mică subdiviziune" din problemele lui (culte, drepturile omului, artă, probleme umanitare) a rămas fără rezultat. loşca [Boda] vrea şi el o halcă mai mare şi propune ca revista să treacă în parohia lui. Despre direcţia noastră, cuvinte pozitive şi confirmarea mea în funcţie.

După, îi solicit domnului I[liescu] câteva minute, în

care îl pun la curent cu situaţia raporturilor cu grecii lui [Fotopolos] Sotiris, cu situaţia acestuia, cu [Doru Viorel] Ursu şi cu Vlad. în final, îi spun că am auzit zvonuri despre mine (Viena). începe să râdă şi îmi răspunde că a fost, aşa, o idee, întrucât eu am fost cel care a cerut să plece. îi spun că aici era placa turnantă a politicii europene de culise şi că, spre deosebire de Canada, e foarte aproape, lucru important ţinând seama de situaţia părinţilor mei. Mi-am continuat argumentarea, solici- tându-l pe [Cornel] Codiţă. A rămas surprins, întrebându-mă: „şi el vrea să plece?" I-am explicat avantajele de a numi acolo un cuplu sudat, cum eram noi. Dacă vrea însă să-l păstreze, va trebui să îl facă consilier prezidenţial, lucru pe care l-a refuzat, spunând că, dacă va fi cazul, se gândeşte la un om de calibrul lui [Teodor] Meleşcanu sau [Traian] Chebeleu. I-am replicat spunând că asta ar slabi MAE. A rămas să-l roage pe Adi Nfăstase] să-i caute un om. în context, i-am spus şi de Victor Dimitriu, faţă de care are numai sentimente negative, cu impresia că am reuşit să i le mai diminuez. în final, i-am mărturisit că, dintre toate „ofertele", inima mea a rămas la *strategic planning-ul* din politica externă. Atunci mi-a spus că va crea acest lucru aici, la Preşedinţie, aducându-i pe cei de la Externe să lucreze pentru asta aici (îmi aduce mai degrabă „jucăria", decât să mă lase să mă duc eu unde e aceasta). A rămas, deci, să avem o discuţie serioasă cu el, pentru a stabili noua configuraţie şi orientare a Direcţiei (le spun şi lui Cornel [Codiţă] şi Mihai [Bujor Sion] despre discuţie).

Am mai discutat şi despre pălăria prea mare pentru Vali Georgescu, la presă, spunându-mi că era doar o

numire provizorie – deci ştia – şi că intenţiona să îl aducă pe [Adrian] Dohotaru. Când i-am amintit de noua calitate a lui Dohotaru, a zâmbit cu subînţeles.

Seara, târziu, am intrat la şedinţa Consiliului, la punctul privind acţiunile iredentiste maghiare. Realitatea este extrem de dură, în contradicţie cu „mesajul de pace" al factorilor de conducere ungari. Ai noştri sunt conştienţi şi hotărâţi să facem tot ce depinde de noi să rezistăm acestei ameninţări, calificată de [Romulus] Neagu drept cea mai importantă actualmente, în raport cu fiinţa noastră naţională (Egerül a fost lovitura lui?). Petre [Roman] e de părere că trebuie să.pregătim bine opinia publică şi propune ca Szőcs Géza să fie intervievat de ziariştii români, în legătură cu declaraţiile lui. Se stabileşte crearea unui *taskforce* la Preşedinţie, în Secretariatul Consiliului, care, pe baza centralizării informaţiilor în domeniu, să elaboreze o strategie coerentă în domeniu. Propunerea îi aparţine domnului Ifliescu].

în final, Dorn Ursu uimeşte pe toată lumea, solicitând eliberarea din funcţie, pe motive neconvingătoare!? Petre [Roman] nu se lasă deloc. Domnul I[liescu] îi spune că a pierdut momentul, cel al remanierii guvernamentale, şi că, acum, ar fi total nepotrivit, iar [Romulus] Neagu, [Marin] Pancea, [Victor] Stănculescu şi Virgil [Măgureanu] încearcă să-l descurajeze. Se termină în coadă de peşte.

Seara, cină la Enăcheşti.

Marţi, 28 mai 1991, Cotroceni

Nimic deosebit în cursul zilei. La prânz îmi cumpăr câteva costume şi un balonzaid. După-masă, reuniune la ADIRI: principalul scenariu privind ameninţarea la adresa ţării îl constituie izbucnirea unui nou Târgu Mureş.

1. Imposibilitatea de a-l stăpâni.

2. Solicitarea intervenţiei forţei NATO de acţiune rapidă.

3. Intervenţia ei şi enclavizarea zonei ocupate de maghiari.

4. Consacrarea juridică a acestei noi realităţi pe plan internaţional.

[Radu] Câmpeanu, care a participat şi el, recunoaşte fezabilitatea şi periculozitatea „scenariului”. Din tot ce vorbeşte – „da” în SUA, Anglia şi Germania – rezultă sprijinul său total pentru... Franţa!?

Miercuri, 29 mai 1991, Cotroceni

Rutina zilnică: primiri de material, distribuire de probleme, telefoane, „clienţi” etc. La prânz, merg la Teo Meleşcanu cu [Vasile Victor] Aileni, pentru a integra

eforturile lor anglo-sax- one în efortul MAE. La intrare, mă întâlnesc cu Dorel Şandor, care îmi spune că a fost inclus pe lista neagră a „Vetrei Româneşti”, pentru masa dată lui [Géza] Entz, dar ştiind că eu, şi nu altcineva, se întâlnea cu el, nu-şi făcea probleme.

în timp ce eram acolo, am vorbit la telefon cu domnul I [liescu] pentru primirea lui Stephen Larrabee (fostul meu director adjunct la Institutul Est-Vest [EastWest Institute] de la New York). Era exasperat de ineficienţa eforturilor noastre în raport cu americanii. A rămas să-mi comunice când îl putea primi.

Seara, la [loan] Mihuţ, unde îl văd pe [Ion] Petcu, că îi era teamă să-mi publice articolul „NATO – o nouă «Sfântă Alianţă»?".

Joi, 30 mai 1991, Cotroceni

Ultimul seminar. în rest, atacuri în presă la adresa lui Vali Georgescu, care a venit să mă invite la croaziera organizată de ea cu Milena în Deltă, pentru presa română şi cea străină.

Am văzut fabrica lui Agop Kirmiziyan şi magazinele Gepa şi Panasonic Technic's. Mărfuri bune, dar scumpe.

După-masă, discuţie cu Geta la telefon, pentru care am adus-o şi pe Pişi (Veronica).

Vineri, 31 mai 1991, Cotroceni

Zi de cumpărături: frigider, aspirator, de preluat hainele. Masa la Victor [Dimitriu] şi apoi la Corina, pentru inaugurarea casei.

Sâmbătă, 1 iunie 1991, Cotroceni

Mutat mobile, nu am trecut pe la Cotroceni.

Luni, 3 iunie 1991, Cotroceni

Dimineaţa la 8.00, şedinţa cu Vasile Ionel [VI], cu care am pus la punct întâlnirea lui Steve [Stephen

Larrabee] cu şeful Marelui Stat Major General [Dumitru Cioflină]. Apoi, continuăm cu [Constantin] Bâgu legat de fixarea salariului (consilierii 20 000, consultant 11 000, iar Mariana 8 000). Plec apoi la aeroport pentru Steve, împreună cu Traian Chebeleu. Degeaba, deoarece avionul nici nu plecase din Sofia. Mă întorc şi îi pun la curent pe băieţi cu rezultate discuţiei de dimineaţă.

La ora 11.00, şedinţa cu domnul I[liescu] pe marginea agendei. Stabilim o conferinţă de presă, înainte de săptămâna „fierbinte" 13-15 [iunie], în care rememorarea să fie, de fapt, un apel la unitate naţională.

înainte de vizita lui Costică [Cheşculescu] şi la italieni (ziua naţională) îl văd pe Aurel [Dragoş Munteanu], care îl aştepta pe preşedinte. îmi spune că toate punţile sunt rupte cu americanii, deoarece:

1. tratatul cu URSS este înrobitor faţă de noi în raport cu URSS, în orice condiţii;
2. declaraţiile lui [Adrian] Năstase de la Praga privind fu- turistica „uniune a statelor central-europene" este privită ca o încercare deghizată de refacere a Tratatului [de la Varşovia];
3. politica noastră balcanică este interpretată ca o încercare a României de a „sparge" unitatea Europei. I-a căzut însă bine când i-am spus că numele lui figura în zvonurile pentru prim-ministru.

La italieni discut cu multă lume: ambasadorul şi ataşatul militar chinez (care se interesează de soarta mea), ambasadorul japonez [Kiyoshi Furukawa] (căruia îi spun de Universitatea Hokkaido – idee care pare să-i surâdă), [Doru Viorel] Ursu (care îmi spune că hotărârea lui de a demisiona a fost determinată de schimburile de

cuvinte avute anterior în Consiliu cu Virgil [Măgureanu]), [Horia] Lupuţiu (căruia îi rezolv problema cu buletinul, punându-l în contact cu Ursu), care îmi spune că [Ion] Raţiu se crede mai deştept decât fruntaşii ţărănişti autohtoni), Tomici, de la Agenţia Taniug (care îmi spune că articolul din *Borba* era o încercare concertată cu altele de a strica relaţiile Serbiei cu vecinii, lovindu-l astfel pe [Slobodan] Milosevic) şi mulţi alţii, inclusiv Adi Nfăstase], care o să-l primească pe Cristi Păunescu, mâine, şi Mugur [Isărescu], care îmi spune că s-a acceptat ideea consultărilor ungaro-române pe problematica minorităţilor, la nivel de MAE.

Tot acolo am discutat şi cu [Alexandrul Barbu, aghiotantul lui [Vasile] Milea, care mi-a spus că, în noaptea de 21-22 decembrie [19]89, acesta era foarte furios şi şi-a trântit casca de pământ. L-a trimis pe Barbu acasă, spunându-i să treacă şi pe la Minister dimineaţa. Când acesta a ajuns acolo pe 22, Milea l-a sunat şi i-a reproşat că nu era cu el, adăugând – cu tristeţe – că ar fi avut nevoie să fie lângă el, Milea!?

' Marţi, 4 iunie 1991, Cotroceni

Ziua Steve [Stephen] Larrabee. A început la ora 9.00, cu o discuţie în patru (Vfasile] I[onel], [Cornel] Codiţă, el şi cu mine), în care s-a interesat de reformele din armata noastră şi ne-a recomandat să ne apropiem de NATO, prin intermediul UEO.

Apoi, la 10.00, l-a primit domnul I[liescu]. începutul a fost stânjenitor şi tensionat pentru amândoi, ulterior, instruit fiind de mine, Larrabee a reuşit până la urmă să creeze atmosfera propice unei discuţii reuşite. Toată

lumea a fost mulţumită. Ne-a recomandat să încercăm o mediere britanică în raporturile noastre cu SUA.

La 13.00, am luat masa cu el. Mi-a povestit pe larg maşinaţiile lui John Mroz [directorul Institutului] de a-l îndepărta, situaţia mea şi a lui Andreij. Mi-a propus să particip la două proiecte pe Balcani – o conferinţă şi o carte – pe care le coordonează. Când am terminat, l-am dus la Licã [Vasile Secăreş], iar eu am mers acasă.

Miercuri, 5 iunie 1991, Cotroceni

întâlnire cu [Davis B.] Bobrow, reprezentantul unui consorţiu de 13 instituţii de relaţii internaţionale, despre problemele facultăţii şi cu ambasadorul ceh [Republica Federativă Cehă şi Slovacă – Milan Resutik], la ADIRI. Vizită, cu Mihai [Bujor Sion], la târg.

Joi, 6 iuniel991, Cotroceni

O zi cu două mari supărări: din nou sunt victima ignorării din partea domnului I[liescu], care-l trimite, fără să-mi spună nimic (aflu tot de la Adi [Năstase]), pe Teo [Meleşcanu] în Israel (ideea lui Petre [Roman]), cu mesaje către [Chaim] Herzog şi [Yitzhak] Shamir să ne ajute cu americanii. O tentativă de a intra în joc, aşa cum ar fi fost normal de la bun început, eşuează din cauza lui [Romulus] Bena, care, pur şi simplu, nu îmi face legătura la telefon.

La prânz, recepţie la suedezi, unde tot corpul diplomatic vrea să ştie amănunte legate de alegerile anticipate.

La revenirea la Cotroceni, am o discuţie serioasa cu generalul V[asile] I[onel], pe marginea celor de mai sus; mesajul: nu cred în intenţia domnul I [liescu] de a

revitaliza Preşedinţia! în plus, aflu şi de manevrele de culise ale lui [Constantin] Bâgu, care, pe de o parte, îl menajează pe Vova (17 000, mamă rusoaică), ca să-i facă pe computerul nostru programul lui... [Velicu] Radina, iar, pe de alta, îi înjumătăţeşte arbitrar salariul Răduţei [Vişan], fără să-mi spună nimic, deşi, când s-a discutat chestiunea în grup, nu a suflat o vorbă. De aceea, îl avertizez prieteneşte să nu se mai atingă de Direcţia mea, fără a discuta în prealabil cu mine.

Seara, cina cu [Stelian] Moţiu, Dan [Mircea Popescu] şi Silvian [lonescu] la Inter. [Răzvan] Theodorescu, [Romulus] Neagu, Turcu et co sunt subiectele de discuţie.

Vineri, 7 *iunie 1991, Cotroceni*

Dimineaţă, discuţii cu generalul [Vasile Ionel] pe probleme curente. Stabilesc să-i comunic în scris lui [Constantin] Bâgu – o şi fac mai târziu – că încadrarea Răduţei [Vişan] rămâne aceeaşi.

La prânz, merg la recepţia firmei Mercedes, unde îl văd pe Klaus [Brambach], La 17.00 la Facultate, pentru şedinţa convocată de Lică [Vasile Secăreş].

Ulterior, conferinţă de presă (domnul I[liescu] nu s-a consultat cu nimeni):

1. îl sacrifică pe Eugen [Dijmărescu], cu bună ştiinţă (i-am şi trimis un bilet rugându-l să evite situaţia, dar l-a ignorat).
2. Spune că cei de la Berevoieşti au greşit, deoarece nu au făcut treaba cum trebuie.
3. îl critică pe Antonescu, la fel ca în manualele de şcoală comuniste.
4. Sare să o apere pe Vali Georgescu.

Mihai Stan [adjunctul lui Măgureanu], sacrificat

pentru Berevoieşti, demn, nu acceptă o altă „însărcinare”, ci preferă pensionarea.

în rest, simt o dezamăgire fără margini. Nici nu s-au stins ecourile discuţiei cu domnul I[liescu], în care a promis marea cu sarea în legătură cu Direcţia, şi recurge cu ostentaţie la aceleaşi procedee care au provocat-o. Vom vedea luni ce va mai fi!

Luni, 10 iunie 1991, Cotroceni

O zi plină de nervi. Aflu mai întâi că discuţia privind vizita domnului I[liescu] în America Latină a avut loc. De la noi vor merge [Iosif] Boda (care s-a autopropus) şi Cornel [Codiţă]. [Emilian] Manciur m-a evitat pur şi simplu complet. Vorbesc şi cu Adi [Năstase] la telefon, care îmi relatează manevrele lui John Mroz în legătură cu noi. îl sun şi pe Eugen (Dijmărescu), ca să îl sondez: cum am presupus, vrea să-şi dea demisia. Transmit lucrul ăsta lui Mihai [Bujor Sion], care-l spune mai departe generalului, care-i spune domnului I[liescu], care îl sună pe Eugen şi-l invită la o discuţie.

Masa o iau cu părinţii, dar îmi fac nervi îngrozitori cu şoferul, care, pur şi simplu, dezertează.

După-masă, porţia principală de nervi. [Constantin] Bâgu, cu de la sine putere, vine şi-i comunică Răduţei [Vişan] decizia de reîncadrare, cu diminuarea salariului. Răduţa îmi spune şi, după ce-l apostrofez pe Bâgu la telefon, şi se termină vizionarea casetei video cu [Tudorel] Postolache – trimisă de domnul Ifliescu] s-o vedem – intrăm la general, căruia îi spunem toată tărăşenia. Când rămân singur cu el, îmi spune cum a procedat Bâgu: s-a dus direct la domnul I[liescu], i-a prezentat situaţia cum a vrut el, a obţinut acordul şi a

venit să-i comunice generalului rezultatul!? Cu chestia asta a greşit, pentru că acum generalul e total de partea mea şi-mi promite să revină asupra chestiunii. Rămâne însă problema de fond: în loc să mă ocup de acţiunea cu Israelul – de care, în paranteză fie spus, nu ştiu nimic oficial –, mă consum cu hărţuielile administrative tâmpite ale lui Bâgu!? Generalul a obţinut de la domnul Ifliescu] să aibă discuţia cu Direcţia noastră. Erecţie la picior de lemn!

Marţi, 11 iunie 1991, Cotroceni

Dimineaţa se scurge cu rutina zilnică, precum şi cu un drum în oraş. La prânz, merg la Mihai [Bujor Sion], ca să mă întâlnesc cu doi greci, care vor crearea unei agenţii balcanice de ştiri (greco-bulgaro-română), care să promoveze imaginea externă a zonei.

După-masă, rezolv problema televizorului în culori pentru părinţi.

La 17.00, merg la bazin şi fac şi eu o baie cu lotul care se pregăteşte pentru Universiada de la Sheffield, din Anglia.

La 18.30 sunt la Lică [Vasile Secăreş], la reuniunea „Grupului", mă sună generalul [Vasile Ionel], cu care stabilesc să mă văd a doua zi dimineaţă. Eugen [Dijmărescu], cu care domnul I[liescu] a stat până la urmă de vorbă, îmi spune că vineri a primit o scrisoare de la US Treasury, prin care i se transmitea că poate conta pe sprijin atâta timp cât ne menţinem în termenii Acordului cu FMI. Să fie semnul unei schimbări de optică în ce ne priveşte? [Victor] Babiuc, care tocmai pleacă acolo, o să vadă, sper. Tot Eugen ne spune că a primit doi emisari speciali din Franţa şi Italia, cu oferte

de sprijin – inclusiv material – pentru Petre [Roman] şi el (Lică îmi arată o scrisoare din partea lui John Dumitraşcu, din care rezulta că domnul I [liescu] a acceptat să-i încredinţeze organizarea viitoarei campanii electorale). Problema însă e cea a zilelor care urmează. Scenariul lui [Vladimir] Paşti: val de greve, grevă generală, demisia cabinetului şi chemarea noului premier, care poate fi tot [Petre] Roman (ceea ce nu va schimba prea mult lucrurile) sau... Dan Marţian, ceea ce ne-ar permite supravieţuirea internă, dar ne-ar termina afară. Argumentez – convingător – că, de fapt, asta pare să fie ce vrea şi Occidentul, care aşteaptă demult să ne plătească o mulţime de poliţe. în orice caz, discuţia pune în lumină o suficienţă, care merge până la superficialitate din partea lui Petre şi o (aparentă) detaşare a domnului I[liescu]. Oricum, Petre a intrat total nepregătit la ultima întâlnire cu Opoziţia.

Seara, cină oferită de George Pop la Inter. Participă şi Mihai [Bujor Sion], O seară frumoasă. Confirmă că Maggy [Margaret] Thatcher va veni aici.

Peste zi, discuţie cu [Ion] Petcu, de la *Românul,* care, ca să repare gafa făcută cu articolul, mă include într-un *think tank* al

revistei. Prima întâlnire, mâine la ora 16. De asemenea, o solicitare din partea BBC, pentru o masă rotundă închinată unui an de la 13-15 iunie, sâmbătă, la ora 14.00, la Radio Bucureşti, [loan] Talpeş mă sfătuieşte să accept numai dacă domnul I[liescu] îmi dă voie.

Miercuri, 12 iunie 1991, Cotroceni

O zi care începe, în sfârşit, cu o bucurie: generalul [Vasile Ionel] îmi comunică „victoria" împotriva lui [Constantin] Bâgu: Răduţa [Vişan] rămâne consultant cu salariul de 11 000 de lei.

Profit de ocazie şi mai discut cu generalul (Vfasile] I[onel]). îmi relatează cum Victor Stănculescu, pe care l-a condus la aeroport în dimineaţa zilei de 13 iunie 1990, nu i-a spus nimic de planul de evacuare a Pieţei Universităţii, în calitatea sa de şef al Mfarelui St[at M[ajor]. Apoi, cum singur fiind, a trebuit să preia conducerea operaţiunilor militare. îmi confirmă implicarea lui [Mihai] Lupoi, pe care l-ar fi arestat şi eliberat ulterior de trei ori, fiind plasat ulterior sub protecţia Armatei.

Discut telefonic cu domnul I [liescu], care îmi dă permisiunea să particip la masa rotundă organizată sâmbătă de BBC, legat de evenimentele din 13-15 iunie anul trecut. întâlnire cu Marie-Hélène (?). Franţa, alături de noi!

în rest, citit, pregătit „dosarul" pentru discuţie, primit oameni şi alergătură pentru probleme casnice.

La 16.00, la *Românul,* care, din iniţiativa lui [Paul] Everac, organizează un grup de discuţii. Stabilim: din moment ce ne este atacată însăşi fiinţa noastră

naţională, iar în Europa, nu suntem – şi nici nu pare că putem intra, după cum se vede –, rămâne să ne conturăm în funcţie de matricea noastră – românismul. Revista va începe o adevărată cruciadă în acest sens.

Joi, 13 iunie 1990, Cotroceni

Dimineaţa am dat interviul solicitat de *Azi,* în legătură cu Tratatul (cu URSS), apoi am citit materialele curente. La prânz, am trecut pe la Mugur [Isărescu], unde l-am întâlnit pe Petrică Rareş, care mi-a spus că:

1. deşi americanii trebuiau să contribuie doar cu 12 milioane la miliardul OECD [Organizaţia pentru Cooperare şi Dezvoltare Economică] (Grupul celor 24), nu au dat OK-ul (japonezii, care trebuiau să contribuie circa 200 de milioane, nu îi mai dau, deoarece, la „sugestia" americanilor, două din cele mai mari firme de rating au decretat că situaţia de la noi nu era stabilă!?);
2. se pare că tot ei şi-au băgat coada şi în recenta reuniune CEE [Comunitatea Economică Europeană], care nu ne-a aprobat creditul propus; intenţia era de a ne amâna până la intrarea în vacanţă a Parlamentului, pentru a nu mai putea primi nimic mai devreme de această toamnă;
3. americanii nu ne dau nimic atât timp cât domnul I[liescu], pentru care a afirmat că ar avea „dosare groase", nu va pleca de la putere.

La 13.00, eram la Federaţia de Polo, pentru şedinţa Biroului Federal. Discutăm climatul din sânul echipei naţionale.

La 15.00, eram la Clubul Dacia, pentru şedinţa Colegiului Director. Din câte îmi dau seama, lumea continuă să mă respecte. Petre [Roman] se lansează într-un atac furibund împotriva lui [Alexandru] Bârladeanu şi [Dan] Marţian, pentru modul în care au

tratat solicitarea procedurii de urgenţă la legea privatizării, în ciuda acordului la care se ajunsese anterior. [loan] Mihuţ îmi spune că, în Cameră, scandalul a început cu însuşirea banilor daţi de americani Alianţei Civice, *României libere* şi G[rupul] [pentru] D[ialog] S[ocial]-ului. Liviu [Mureşan] se angajează să-l convingă pe Petre să accepte

crearea funcţiei de secretar de stat pentru *strategic planning* la MAE şi numirea mea pe ea.

La ora 19, eram la Teatrul Mic, la premiera piesei lui Dario Fo, *Elisabeta, din întâmplare, o femeie,* cu Leopoldina Bălănuţă în rolul principal, din care face o mare creaţie. în final, cu multă demnitate, îi dă florile primite doamnei Raţiu [Elisabeth Pilkington Raţiu], aflată în primul rând. în piesă, cele câteva replici cu posibilă referinţă la situaţia actuală sunt rostite cu subînţeles, iar reacţia sălii este pe măsură. E clar că acest segment al elitei intelectuale româneşti este definitiv pierdut pentru noi; şi nu cred că din alt motiv decât că Frontul este, totuşi, un partid al celor mulţi, al „gloatei", cu care „elita" s-a saturat să-şi frece coatele, forţată de comunişti, atâtea decenii!?

Vineri, 14 iunie 1991, Cotroceni

Dimineaţa aflu că [Constantin] Bâgu a dat „singur şi nesilit de nimeni" lista angajaţilor Preşedinţiei unui ziarist de la *Cotidianul* lui [Ion] Raţiu!? La prânz, o felie de tort din partea femeilor de la presă, care au fost promovate la categoria „expert".

După-amiază, mă cheamă la el V[asile] I[onel], care era cu Liviu [Mureşan] – a şi acţionat – să-mi spună de hotărârea de a-i convoca pe cei de la Armată şi Externe, pentru că, împreună cu Liviu şi cu mine, să şi avem o discuţie pe *strategic planning.* Cei de la informaţii vor trebui să ni le furnizeze.

Sâmbătă, 15 iunie 1991, Cotroceni

La 10.00, şedinţa respectivă. în totalitate, o acceptare atât a necesităţii, cât şi a paşilor concreţi:

mai întâi, o notă de justificare, de sensibilizare a principalilor factori decizionali, pe urmă una mai consistentă, cu arhitectura instituţională.

în rest, pregătirea masei rotunde organizate de BBC. Cititul atent, în perspectiva evenimentelor desfăşurate, al presei indică lucruri interesante: cei din jurul *României libere* indicau cu claritate „scenariul" consecinţelor, deşi nici agenţiile de presă, nici cercurile diplomatice nu păreau să fi luat o atitudine fermă!? Mai mult, scenariul Tiananmen părea să fie *second best, nufirst best,* cum îmi închipuisem eu. Dovada? Armata nu ar fi trebuit să intervină deloc! Oricum, minerii păreau să le fi încurcat tuturor socotelile.

Masa rotundă propriu-zisă a mers bine, fără incidente. Accentul a fost pus mai mult pe prezent, decât pe trecut. Oricum, studenţii (a participat [Mihai] Gheorghiu, adjunctul lui [Marian] Munteanu) nu şi-au ascuns dezamăgirea că, atunci, au fost folosiţi de Opoziţie.

După, cu maşina la Sinaia, unde mă aşteptau [Vladimir] Paşti, Mihai Voicu şi [loan] Mihuţ. Cel de-al doilea îmi confirmă că cei care i-au condus pe mineri au fost oameni din afara cercului lor. De asemenea, îmi spune că aprovizionarea Pieţei Universităţii se făcea cu metroul, după terminarea programului!? Tot el îmi spune că, în timpul atacului asupra Politiei, a văzut două microbuze din care au coborât tineri atletici, îmbrăcaţi în uniforme, cu vulturul brâncovenesc pe cămaşă!?

Duminică, 16 iunie 1991, Sinaia

Zi dedicată întâlnirilor cu factori de menţinere a ordinii din judeţ şi oraş, în legătură cu dezvăluirea înţelegerii de „închiriere" a Sinaiei unei firme britanice din Windsor!? Timp de 35 de ani, cu angajamentul

menţinerii în funcţie a tuturor factorilor de răspundere din oraş, toată această perioadă!?

Discuţiile cu Gabi (?) (SRI) îmi confirmă penetrarea puternică a englezilor în zonă (oraş, fabrică, domeniul medical).

Concluzia: aici s-ar putea organiza o placă turnantă pentru noi, cu implantarea posibilă a regelui pe fostul său domeniu. Gabi îmi mai spune cum la mitingul din 12 ianuarie 1990, americani şi germani distribuiau băuturi participanţilor, cum, în 29 ianuarie 1990, din două tiruri au sărit amestecându-se în mulţime tineri atletici; imediat, mulţimea a şi început să scandeze lozinci antisovietice. Tirurile ar fi intrat apoi în curtea ambasadei...

Luni, 17 iunie 1991, Cotroceni

Am venit la Bucureşti dimineaţa. La 10.00, întâlnire cu domnul I[liescu], care e foarte preocupat de grevele ce se anunţă, ([loan] Talpeş îmi spune de ura minerilor faţă de „filfizonii" de la Guvern, care îi dispreţuiesc). într-o schimbare de atitudine, domnul I[liescu] îmi comunică includerea în delegaţia pentru Praga („funeraliile Tratatului de la Varşovia") şi mă pune să-l convoc pe Adi [Năstase] mâine pentru discutarea Pragăi şi Berlinului.

în rest, pregătirea notei de sensibilizare, cu Liviu [Mureşan]. O dau, cum stabilisem, lui Vjasile] I[onel], care a şi discutat cu domnul I[liescu], obţinându-i acordul de principiu. în linii mari, un consiliu superior pe politică externă, asemănător cu CSAT, care să coordoneze activitatea în acest domeniu, în speranţa evitării aiurelilor de tipul scrisorii adresate de Petre | Roman] lui [Jozsef] Antall sau a Uniunii Europei Centrale şi de Răsărit. Direcţia de politică externă – scheletul său. Principala misiune: elaborarea unui studiu privind analiza situaţiei ţării şi recomandarea

orientării ei strategice, pe plan extern.

Marţi, 18 iunie 1991, Cotroceni

Ziua începe cu şedinţa pentru *strategic planning* convocată de Liviu [Mureşan], la care participă şi Vfasile] I[onel], La el

este evidentă prioritatea pe care o acordă materialului privind orientarea strategică a politicii externe, în raport cu arhitectura instituţională, pe care nu o exclude însă. Ambasadorul [Traian] Chebeleu este circumspect cu privire la intenţiile noastre, dar convenim să ne întâlnim din nou, fiecare dintre noi punând pe masă ceea ce am elaborat.

La 11.00, cu Vfasile] Ifonel] şi Adi [Năstase] la domnul I[liescu]. Acesta, jovial, ne povesteşte ce i-a răspuns lui Bodor Pál, care l-a atacat într-un ziar din Ungaria, şi cum a contribuit la amenajarea braţelor Dunării. Pe urmă, trecem şi la treaba propriu-zisă: Berlinul şi Praga.

Pe la 15.30, domnul I[liescu] mă cheamă să-mi dea un material pentru discursul lui la Praga, iar înainte de 17.00 discut detaliile suplimentare cu V[asile] I[onel], Plec apoi la bazin, iar la 18.30 sunt la Front, pentru o discuţie cu deputăţii noştri, [loan] Mihuţ mă anunţă că Saşa [Alexandru] Bârlădeanu?] va propune mâine o moţiune de neîncredere a Guvernului. Grevele însă nu se leagă!

Miercuri, 19 iunie 1991, Cotroceni

Imediat după sosire, solicit şi sunt primit de domnul I [liescu], pentru a pune la punct detaliile plecării la Praga. Pe urmă, până la prânz, când merg la masa dată de Ion Iliescu în onoarea lui [Mircea] Snegur, mai rezolv una, alta. Când revin cu discuţia la informaţia lui [loan] Mihuţ, domnul I [liescu] îmi spune că nu [Alexandru] Bârlădeanu se afla în spatele mişcării semnalate de Mihuţ, ci, din contră, el a fost cel care l-a sunat pe domnul I [liescu] să-i ceară să-i potolească pe Sergiu

Nicolaescu şi ai lui, adevăraţii iniţiatori, argumentând că doreau astfel să menţină inevitabilul – căderea Guvernului Roman – sub controlul Frontului!? Domnul I[liescu] le-a reproşat că motivaţia şi cerinţele grupului S[ergiu] N[icolaescu] sunt identice cu

ale sindicatelor, mai ales Alpha şi Cojocaru. Oricum, datorită eşecului lamentabil al organizării „grevelor", ieri în Parlament nu s-a înregistrat nimic. Până şi temporizarea tradiţională a lui Dan [Marţian] şi Saşa [Bârlădeanu] a fost dată la o parte şi s-au votat toate tezele Constituţiei!

La masa cu Snegur (ziariştii şi ambasada sovietică nu au aflat decât în ultima clipă), Petre [Roman] nu-şi ascunde nemulţumirea la adresa MAE, dar nu-şi economiseşte nici înţepăturile la adresa mea, pe care nu le las fără răspuns. Oricum, Snegur, care, când ne-am salutat, mi-a pronunţat răspicat numele, spune că aflase cum că nu mai lucram la Preşedinţie şi se întreba cum se făcea că un om aşa de bun ca mine nu mai lucrează acolo? Şi Petre, şi domnul I[liescu] i-au spus că a fost probabil o confuzie cu [Vladimir] Paşti, lucru pe care Snegur l-a admis ca posibil. Dar gestul lui rămâne şi îi sunt recunoscător.

După-masă, din nou la bazin.

Joi, 20 iunie 1991, Cotroceni

Obţin aprobarea lui V[asile] I[onel] şi a domnului I [liescu] pentru deplasarea lui Victor Dimitriu în Italia şi a mea în Anglia, la Universiadă [ca vicepreşedinte al Federaţiei de Polo]. în rest, un potop de probleme, toate presante. La prânz, duc actele la Ministerul Sportului. Când revin, mai stau puţin şi plec la bazin. Acasă încep redactarea discursului pentru Praga.

Vineri, 21 iunie 1991, Cotroceni

La ora 10.00, am avut cea de-a treia întâlnire pe

strategic planning, la Ministerul] Apfărării] Nfaţionale]. Din nou, reticenţe din partea MAE, care nu vrea să lase „caşcavalul" din mână. Cu cei de la Armată, lucrurile merg, se pare, mai bine. Am stabilit ca, data viitoare, să punem pe masă fiecare ce aveam deja făcut în această direcţie, să aducem lângă noi

un economist şi să stabilim o listă cu ce ne mai trebuie. Când s-a terminat, am mers să-l informăm pe V[asile] I[onel], care ne oferă tot sprijinul. A rămas stabilit să-l vizităm împreună pe [Adrian] Năstase, pentru a-l pune la curent mai în detaliu.

La prânz, masa la ambasadorul olandez [Coen Storck], care, până acum, nu m-a solicitat niciodată, pentru a-l cunoaşte pe omul lor din MAE care se ocupă de această parte din Europa. Discuţie francă, dar agreabilă. Sincer, nu ştiu cum a ajuns la mine. Posibil, prin [Dorin] Şandor.

Seara, masă cu G[eorge] Pop, care, când îi spun că mi-am depus actele pentru Anglia prin Ministerul Sporturilor, mă atenţionează că „dacă te amesteci în tărâţe, te mănâncă porcii”!? Drept pentru care îmi sugera că, la poziţia mea, cel mai normal era să îmi depun individual actele, însoţite de scrisoarea adresată personal ambasadorului. în rest, o seară plăcută, deşi un pic melancolică.

Sâmbătă, 22 iunie 1991, Cotroceni

Zi a întâlnirilor. Mai întâi, la Senat, la Şcoală. Apoi la Front şi, ulterior, la Mănăstirea Pasărea (Lică [Vasile Secăreş], Dan [Mircea Popescu], Ion [loan Talpeş], Vladi [Paşti], Eugen [Dijmărescu], Liviu [Mureşan] şi cu mine). Concluzia: „Grupul” nu mai poate acţiona singur, iar opţiunea Preşedinţie] este consumată. Ion ne comunică decizia de înlocuire a lui Pfetre Roman] cu [Theodor] S[tolojan] şi a lui [Ion Aurel] S[toica?]), eliminându-se astfel funcţia de lider naţional al Frontului. Soluţia e acceptabilă, cu condiţia ca înlocuitorii să ţină cu adevărat frâiele în mână. Lucrurile

chiar trebuie precizate în acest sens. [Adrian] Severin – sacrificat (ar urma să se aibă grijă de el). Biroul va provoca o discuţie luni, pentru a forţa lucrurile în această direcţie. ([Alexandru] B[ârlădeanu] şi [Dan] M[arţian] trebuiau schimbaţi). [Victor] Stănculescu, consumat.

Seara, ziua lui Blejan [primarul Sectorului 4] la Snagov. Licã şi [Victor] Opaschi vin şi ei.

Luni, 24 iunie 1991, Cotroceni

O zi infernală, cu întâlniri cu şi la domnul I[liescu], cu două acţiuni protocolare şi cu alte trei întâlniri (Mugur [Isărescu], Costel [lancu] şi Pavlov?), British Council şi Spania.

Dimineaţă, reuşesc manevra cu actele pentru UK [Marea Britanie]. Cele mai importante discuţii, cu Mugur (care ne aduce vestea că, în SUA, Petre [Roman] pare că şi-ar fi pierdut creditul şi că ar avea loc o reevaluare cu privire la noi, „grupul" fiind... reperat) şi cu Licã [Vasile Secăreş], care îl pune la curent cu discuţia noastră de sâmbătă. Licã ne confirmă că domnul Ifliescu] a discutat cu [Theodor] Sftolojan?] în sensul ştiut. Soluţia Stolojan trebuie însă „explicitată" în afară (SUA, Anglia, Franţa şi Germania), lucru pe care trebuie să ni-l asumăm noi, şi nu altcineva. După-masă, Costel încearcă – destul de puţin convingător – cu privire la avantajele asocierii. Băieţii au îndoieli.

Pavlov (?) vine cu două idei: o vizită privată a domnului Ifliescu] în Grecia, ca invitat al lui [Konstantinos] Mitsotakis, şi crearea unui grup de lobby condus de el în instituţiile europene. Seara, obosit, mă simt foarte rău.

Marţi, 25 iunie 1991, Cotroceni

Merg la Vfasile] I[onel] şi-i dau nota cu lorgos [Saridakis], subliniind ideea că, în NATO, noi am fost daţi în „grija" Turciei, iar Bulgaria, în cea a Greciei.

Merg la BRCE [Banca Română de Comerţ Exterior] şi-mi scot bani, iar la 11.00 intru la întâlnirea cu lorgos [Saridakis], apoi cu Ţowitt [?], care ne sfătuieşte să ne orientăm spre Polonia, Ucraina şi Cehoslovacia, făcând legătura cu Turcia: un nou „cordon sanitar”? Masa cu părinţii,

apoi la Gabi Tudor la bancă, şi, pe urmă, la primirea trimisului lui [Robert] Mugabe (pentru o propunere de secretar general al ONU). Apoi la V[asile] I[onel], pentru că s-a dat OK-ul pentru Praga.

Miercuri, 26 iunie 1991, Cotroceni

Deoarece sunt răcit, nu intru la întâlnirile oficiale. La prânz, mă văd totuşi cu Murphy & Demory, care par să fie serioşi. Discut cu G. (Vasile Ionel) şi cu Protocolul – Gheorghian – ultimele detalii ale deplasării la Praga. După-masă, lucru la discurs (pe observaţiile lui V[asile] I[onel]) şi vizita „bătrânilor domni" (?). Seara, văd meciul cu [loan] Mihuţ, care ne relatează urzelile lui loşca [Boda], la curent cu schimbarea lui Petre [Roman] cu [Theodor] Stolojan. Slovenia şi Croaţia se desprind de Iugoslavia, în ciuda tuturor avertismentelor (inclusiv SUA şi CEE [Comunitatea Economică Europeană]). A început?

Joi, 27 iunie 1991, Cotroceni

Când credeam că scap de răceală, aceasta s-a accentuat şi mă blochează complet. Mă târâi dimineaţa pe la serviciu, cu o senzaţie groaznică, ce creşte în intensitate. Merg la domnul Ifliescu] şi-i propun – la sugestia lui Cornel – ca Guvernul să dea o declaraţie privind situaţia din Iugoslavia, care se deteriorează cu rapiditate, mai ales în Slovenia, unde Armata este practic în război cu forţele locale. Cancelariile lumii sunt alarmate. Cine îi sprijină pe separatişti? Austria şi Ungaria, cele două „seminţe de scandal" în Europa. Oare

nu-i poate controla nimeni? în orice caz, omenirea nu vrea să înveţe să trăiască civilizat, paşnic. Nu vom scăpa de război în vecii vecilor! Personal, mă simt „ca dracu”, singur şi bolnav, bântuit de memoria zilei de ieri, care nu-mi dă pace nici în somn.

Vineri, 28 iunie 1991, Cotroceni

îmi trece boala! Pe la 10.00, m-am simţit din nou mai bine. La 11.30, întâlnire pentru *strategic planning.* Vin şi V[asile] Ifonel] şi Petrică Rareş. Un nou *push* înainte. La prânz, o duc pe Vero [Veronica] la bazin, pentru că a învăţat să înoate! îmi rezolv unele probleme personale şi mă întorc la Cotroceni, unde citesc materialele MAE, după care plec acasă. în legătură cu Praga, domnul I[liescu] a acceptat textul meu, în care am introdus un singur pasaj din materialul MAE.

Seara, la TV, scene de război din Iugoslavia. Mi-au revenit în minte zilele revoluţiei noastre. Oricum, dimineaţă, aud la radio că cele două republici au acceptat să-şi suspende trei luni efectele declaraţiei de independenţă.

Sâmbătă, 29 iunie 1991, Cotroceni

De la 10.00 la 14.00 în şedinţă cu domnul I[liescu], Petre [Roman], Adi [Năstase] şi Vfasile] I[onel], despre Praga. Domnul Ifliescu] ne spune cum încearcă să-l „escrocheze” unele organe ale administraţiei locale!? îi cer 100 000 de lei pentru un... dulap de perete. Se discută şi despre ecoul negativ pe care l-a avut la ruşi declaraţia Parlamentului privind Pactul Ribbentrop-Molotov. Domnului Ifliescu] nu-i prea pasă. Reaminteşte

de înţelegerea lui cu [Mihail Sergheevici] Gorbaciov de a alcătui o comisie de istorici, care să studieze înglobarea Basarabiei în Imperiul Ţarist. Apoi discuţia se mută la Moses Rosen [rabinul-şef], care e acuzat de Petre. Este îngrijorat de iniţiativa lui Rosen de a „comemora masacrul de la Iaşi" pe 2 iulie (ziua în care vom fi la Praga). Apoi, ajungem, în sfârşit, la obiectul reuniunii: Praga. Adi, într-un geste tipic de sfidare, nesocoteşte textul convenit de domnul Ifliescu] şi dat deja la traducere, revenind cu varianta lor iniţială de text. îmi ia ceva timp să-l lămuresc pe domnul Ifliescu] cum stau lucrurile. Ca să salveze aparenţele, mă îndeamnă să fac observaţii şi corecturi pe... textul lui Adi, împreună cu ei, toţi ceilalţi. Mă conformez, dar mai adaug o dezamăgire profundă pe răbojul suferinţelor. Apoi Adi şi Petre lansează o ofensivă anti-Virgil [Măgureanu] şi pro-[Mihai] Caraman/[Romulus] Neagu. V[asile] I[onel] recomandase, se pare, contra lui Neagu. Simt adâncimea „jocului" şi nu mă bag. Recomand, totuşi, o soluţie de bun-simţ: să plecăm de la premisa că americanii ştiu totul, repet, totul despre noi şi nu vor decât să ne verifice buna-credinţă. Dacă aşa stau lucrurile, să recunoaştem ceea ce ştim că este adevărat din ce ne acuză şi, încet, să ne depistăm „scurgerile", pentru a le elimina, căutând „etanşeitatea" (când, cum şi, mai ales, dacă o vom atinge, Dumnezeu ştie...). Rămâne deci să fie atenţionat Virgil [Măgureanu] să discute serios şi sincer cu ambasadorul [Richard] Shifter [adjunct al secretarului de Stat] şi ceilalţi americani aflaţi acum aici cu el. Nu e clar dacă şi Neagu se va întâlni cu ei, cum promovau Petre cu Adi. Adi, vădit în legătură cu Caraman, îl ponegreşte pe Profesor şi ai lui faţă de

domnul I[liescu], Jocul descris de Mihai [Bujor Sion] se confirmă. Adi, care iniţial merge pe mâna Profesorului, joacă acum pe altă mână (franceză?), vădit împreună cu Neagu. Se pare că şi Petre face acelaşi lucru. în orice caz, domnul Ifliescu] nu-l prea înghite pe Petre, căruia nu i-o ascunde (l-a şi luat odată la „refec", asemuindu-i metodele cu cele ale lui [Nicolae] Ceauşescu). Când pleacă, Petre atenţionează să nu fie influenţat domnul I[liescu] contra lui.

în timpul discuţiei, mă opun, împreună cu V[asile] I[onel], la propunerea lui Adi – sprijinită de la început de Petre – de a nu se pune în răspăr cu NATO pe chestia forţelor de intervenţie, pe considerentul că ei tot le fac şi fără noi. îi replic că, atunci, noi nu mai trebuie să avem politică externă deloc. După ce am ameninţat că mă voi disocia public de o asemenea

linie politică, Adi dă înapoi, iar Petre alunecă uşor spre punctul meu de vedere. Oricum, sper să-i fi convins de necesitatea de a determina NATO să discute măcar cu noi aceste intenţii ale sale.

Duminică, 30 iunie 1991, Praga

După-amiază plecăm, pe ploaie, spre Praga. Ajunşi, domnul I[liescu], Petre [Roman], Adi [Năstase] şi V[asile] I[onel] sunt luaţi şi duşi direct la [Văclav] Havel, pentru întâlnirea bilaterală. Eu şi cu Teo [Meleşcanu] mergem la hotel, ne cazăm şi ieşim în oraş, să bem o bere la cârciuma lui Svejk. La întoarcere, ne oprim la reşedinţă, unde, după vreo oră şi ceva, se întorc domnul Ifliescu] şi cu Petre, de la întâlnirea cu [Jelio] Jelev (unde trebuia să merg şi eu, dar nu m-au găsit, căci nu mă anunţaseră

dinainte). Când vin, ne spun că bulgarii, speriaţi, probabil, de referirea lui Adi la Cadrilater din Raportul privind Pactul Molotov-Ribbentrop rostit în faţa Parlamentului, sunt gata să încheie tratatul cu noi (semnabil la Sofia în august) şi să semneze şi Declaraţia Comună (în iulie chiar). Apoi, la sugestia domnul Ifliescu], se introduc în text încă două paragrafe: primul, „în 1968 ne-am opus să venim aici, acum am facut-o cu plăcere" şi al doilea referitor la Iugoslavia, pe care le traduc pe loc în engleză, cu Petre (aşa cum am făcut-o şi în timpul zborului, verificând textul în engleză). După, merg la hotel, cinez şi mă culc.

Luni, 1 iulie 1991, Praga

Luăm micul-dejun şi plecăm la Palatul MAE, unde au loc ceremonia şi discuţiile. Ajunşi înaintea tuturor, ne strângem mâna cu [Văclav] Havel şi ceilalţi cehi şi aşteptăm sosirea celorlalte delegaţii, dintre care cei mai „gomoşi" au fost polonezii, cu [Lech] Walşsa în frunte, care au şi venit ultimii [fusese o „ceartă" între polonezi şi cehi, care ar fi vrut ca Tratatul să se încheie tot la ei, unde şi fusese înfiinţat, „ceartă" câştigată de Havel, care avea un prestigiu mai mare...]. La vreo zece minute de la debut, este lăsată înăuntru şi presa, apoi se trece la discursurile şefilor de delegaţii: [József] Antall (care îşi ridică în slăvi contribuţia la „distrugerea" Pactului şi arată că starea conflictuală din Iugoslavia s-ar datora încălcării principiului autodeterminării!?), apoi [Jelio] Jelev şi... [Jan Krzysztof] Bielecki, nu Walesa. Se face apoi pauză, şi, la reluare, vorbesc domnul I[liescu] şi [Ghenadi] lanaev [conducătorul delegaţiei sovietice – care, într-o lună, va fi unul din conducătorii puciului

nereuşit de la Moscova], Acesta din urmă atrage atenţia că Pactul a asigurat stabilitatea pe continent şi că retragerea lor s-ar datora însuşirii doctrinei „suficienţei". Havel a vorbit ultimul. La terminare, urmează ceremonia semnării Protocolului final, ceremonie care a durat circa o oră.

La încheiere, delegaţiile oficiale pleacă la Hrad, pentru dejun, iar noi luăm masa pe loc. După, plecăm la hotel, ne schimbăm şi ieşim în oraş, la ceva... *shopping.* Revenim la hotel, apoi mergem la ambasadă, pentru întâlnirea cu domnul I[liescu] şi cu Petre [Roman]. Stăm până seara târziu, când facem o mică plimbare pe jos, pe podul Carol. Merg apoi la hotel şi mă culc.

Marţi, 2 iulie 1991, Praga

Micul-dejun şi plecarea la reşedinţa oficială, apoi o scurtă plimbare pe jos în centrul Pragăi. Vin la hotel, mă odihnesc un pic şi la 16.00 sunt înapoi, pentru primirea americanilor ([Richard] Shifter şi Kummer). Ei spun că, în esenţă, au urmărit trei chestiuni, în care, venind aici, au înregistrat „progrese vizibile":

1. alegeri libere;
2. varietate politică mai mare la TVR;
3. suspiciunea privind fosta Securitate.

Pe aceasta bază, se poate merge ferm înainte, pe calea cea bună. Ideea lor este negocierea unui nou tratat comercial, care să includă clauza [naţiunii celei mai favorizate], singura modalitate de convingere a Congresului să o accepte, situaţie pentru care Administraţia are nevoie de la noi de „muniţie" pozitivă. Până atunci, este necesară înlăturarea amendamentului Jackson-Vanick, pentru a putea primi credite.

în plus, Shifter a arătat care sunt motivele pentru care România este privită distinct de americani:

1. neavând opoziţie anticomunistă, cei care au preluat puterea nu s-au bucurat de încredere;
2. absenţa tradiţiilor democratice timp de mai mult de o jumătate de secol;
3. nivel scăzut de educaţie politică, mai ales la ţară, unde, prin absenţa Opoziţiei la TV, populaţia a votat cu FSN;
4. existenţa disputelor interetnice.

Referitor la alegeri, au fost incriminate situaţiile locale, în care autorităţile ar fi determinat populaţia să voteze FSN.

La întâlnirea cu Elie Wiesel, care a fost după, nu am participat.

Miercuri, 3 iulie 1991, Cotroceni

O zi de rutină: citit materialele informative, întâlniri (TASS şi Aurel D[ragoş] M[unteanu], care e făcut foc pe cei din MAE). După-amiază, ziua naţională a Venezuelei (participă şi domnul I[liescu]) şi invitaţiile la nemţi („dublul mixt" Ruxandra şi Klaus sunt prezenţi). Mai toţi sunt preocupaţi de evenimentele din Iugoslavia, în legătură cu care se constată întărirea sensibilă a

acceptării secesiunii Sloveniei şi Croaţiei, pe motiv că astfel s-ar condamna utilizarea forţei de armata iugoslavă, scăpată de sub control (SUA şi Germania)!? începutul sfârşitului devine tot mai clar. în fundul sufletului, mă tem să nu urmăm noi, cu Transilvania.

Joi, 4 iulie 1991, Cotroceni

Ziua simpozionului NATO. Mă văd cu [John] Mroz la 9.30, la Preşedinţie, cu V[asile] I[onel], care nu stă mult şi mă lasă cu el. îmi spune de cearta dintre [François] Mitterrand?] şiVâclav H[avel?] la Praga, cu ocazia Conferinţei pentru Confederaţia Europeană (?); francezii îi vor pe americani afară din Europa! Apoi îi transmit mesajul: „se poate conta pe România ca factor de stabilitate în această parte a Europei, cu condiţia să fim lăsaţi în pace cu Transilvania!" (Am repetat mesajul şi secretarului de presă al lui Worner [secretarul general al NATO], precum şi lui [Thomas R.] Pickering, a doua zi). Referitor la mine, acelaşi mesaj ca şi cel al lui Steve [Stephen Larrabee]: trecutul e istorie, să privim cu încredere viitorul! Mi-a spus că atunci a încercat tot posibilul, inclusiv la [George] Schultz, care i-ar fi spus: *stay out of it!,* lăsându-l să înţeleagă că ar fi fost vorba de plata reciprocă a unor poliţe, menţionându-l în context pe [Andrzej] Karkoszka, care nu primea viza de la englezi, în ciuda presiunilor Departamentului de Stat! Oricum, au spus că nimeni nu a adus dovezi, iar Institutul nu a avut nimic de suferit!? Oricum, pe viitor, voi beneficia de toate drepturile, inclusiv includerea pe lista de „alumni".

După vizita Palatului şi a biroului meu, mergem la simpozion. Deschidere festivă, efort clar de PR. [Manfred] Worner şi [John] Mroz, foarte pozitivi. La fel şi ambasadorul american la prânz, cu ocazia Zilei Naţionale. în plus, John Roper ne comunică disponibilitatea bruscă a secretarului general [Willem

van Eekelen] al UEO [Uniunea Europei Occidentală] de a vizita România şi Bulgaria în viitorul apropiat (de unde, până acum, nici nu voiau să audă). Totul reflectă cota noastră în creştere, ca urmare a evenimentelor din Iugoslavia.

După-amiază, primirea lui [Manfred] Worner la domnul IJliescu], pe care îl chestionează „strâns". Ne descurcăm bine. Seara, şedinţă cu „activul", înainte de plecarea de mâine.

Vineri, 5 iulie 1991, Cotroceni

Dimineaţă îl conducem pe domnul Ifliescu] la aeroport. Claudia, [losif] Boda, Popescu, Rodica Beclean sunt în echipă; călătoria = răsplata! Nici nu-i de mirare că eu nu figurez...

După, la bazin, apoi la birou (micul-dej un), din nou la simpozion, la primarul Blejan şi la masa oferită de [Larry] Napper în onoarea lui [Thomas R.] Pickering, cu Brucan şi cu Lică [Vasile Secăreş]. Pickering, o impresie excelentă: un practician desăvârşit, îmbinat cu un teoretician deosebit! Ne descoase pe toţi cu privire la situaţia internă, politica externă şi perspectivele politicii interne. Mesajul lui: cu americanii, lucrurile vor merge din ce în ce mai bine. Avem *green light,* se pare!

Sâmbătă, 6 iulie 1991, Cotroceni

Şedinţă la şcoală, pentru începerea admiterii.

Luni, 8 iulie 1991, Cotroceni

încep ziua cu plata acontoului pentru casă. Apoi, la ora 11.00, şedinţă cu *strategic planning.* Este evidentă dorinţa MAE de a ridica noi obstacole, de a goli de conţinut ideea, în dorinţa de a-şi menţine rolul de „unică sursă a politicii externe româneşti". [Petre] Liţiu ne trage de mânecă, în mod corect, arătându-ne că aveam la dispoziţie trei luni – cât dura moratoriul iugoslav – pentru a vota Constituţia şi Legea Apărării, fără

de care nu puteam intra în război, dacă acesta va fi cazul până la urmă...

Ziua Răduţei [Vişan], alergătură cu casa etc. Seara, mă sună [loan] Mihuţ să-mi spună că... îl căutau cei de la ambasada engleză!? (probabil, în legătură cu afacerea Sinaia).

Marţi, 9 iulie 1991, Cotroceni

Alergătură, în continuare, cu împrumutul pentru achiziţia casei. Discut cu Lică [Vasile Secăreş] şi pun la punct subiectele de examen şi programa şcolară. Câţiva vor să mă vadă: Kornenko (?) de la ambasada URSS, [Tahsin] Gemil, Milenko Lukin (şeful sârbilor din România). I-am spus şi lui V[asile] I[onel] că, dacă mulţi au plecat cu domnul I[liescu] în turneu turistic, am şi eu dreptul să-mi aranjez propriul meu turneu turistic!?

Miercuri, 10 iulie 1991, Cotroceni

Alergătură pentru probleme personale. La 9.00 îl primesc pe Andrei Gorlenko [cel care participase la ultima întâlnire dintre [Mihail Sergheevici] Gorbaciov şi [Nicolae] Ceauşescu, la Moscova, în decembrie 1989], din partea Asociaţiei Patronatului din URSS, pentru înfiinţarea unei firme mixte destinate a facilita contactul direct dintre întreprinderile româneşti şi sovietice. îi fac legătura cu Petrică Rareş.

După vreo două, trei întâlniri cu români, plec la Parlament, pentru întâlnirea cu grupul parlamentar. Mesajul: evenimentele grave se precipită şi trebuie să accelerăm lucrul la Constituţie şi la celelalte acte importante pentru apărarea ţării! Ninosu invocă

oboseala.

După-amiază, probleme mărunte. Englezii amână acordarea vizei, care a venit. Seara, masă cu [Tahsin] Gemil, care îmi spune de tătarii din Kazan, şi [loan] Mihuţ, la COS [Casa Oamenilor de Ştiinţă].

Joi, 11 iulie 1991, Cotroceni

Ultima zi de alergături: [Fotopolos] Sotiris, Colentina, Facultate etc. Primesc viza engleză, cu toată lumea, în ultima clipă. Merg şi la bazin, apoi la Pometcu şi acasă. La 16.00 îl

văd pe ambasadorul japonez [Kiyoshi Furukawa], care mă atenţionează asupra necesităţii ca [Adrian] Năstase să nu rateze ocazia vizitei în Japonia. S-a semnat Carta pentru Reformă şi Democraţie, cu Toma G[eorge] Maiorescu, [Călin Popescu-] Tăriceanu, [Victor] Surdu şi FSN.

Vineri, 12 iulie 1991 – vineri, 26 iulie 1991, Sheffield

Universiada de la Sheffield. Locul cinci la polo pe apă. Vizita la Londra. Discuţii cu George Pop şi lordul [Francis] Newall. Concluzii:

1. neîncrederea faţă de actuala conducere persistă;
2. ea nu este pusă în discuţie, dacă:

a. merge pe drumul pe care s-a angajat;

b. nu apare vreo criză, ca în Iugoslavia, care să afecteze securitatea europeană;

3. există un izvor imens, nevalorificat, de sprijin moral pentru noi, la nivelul populaţiei.

Sâmbătă, 27 iulie 1991, Cotroceni

Am sosit acasă şi am stat de vorba cu V[asile] I[onel], L-am informat despre deplasarea în Anglia. Apoi mi-a spus că domnul I [liescu] a fost destul de „rece" la constituirea grupului pe *strategic planning.* Mai mult ca sigur că şi-a băgat coada Adi [Năstase], care nu vrea să scape din mână politica externă. Măcar de-ar face-o bine!? Vfasile] I[onel] mi-a spus că s-a pregătit un material pentru CSAT, plin de greşeli şi lacune, pe care intenţionează să îl facă praf la prima şedinţă. Am cerut şi eu participarea la discutarea lui. în rest, lucrurile par să nu se fi schimbat în lipsa mea. Acelaşi blocaj mutual al centrelor de putere. Se discută însă mult despre convingerea lui Petre [Roman] de către domnul I [liescu] să-şi dea demisia!

Luni, 29 iulie 1991, Cotroceni

Dimineaţă, şedinţă la Facultate şi alergătură prin oraş, pentru treburi curente. Ca şi înainte, oameni de aceeaşi plămadă ca loşca Boda sau Victor [Opaschi] se grăbesc să-i comunice Marianei [Mucuţa] supărarea domnului I[liescu] pentru absenţa mea prelungită.

După-masă, şedinţa CSAT, în care se discută situaţia catastrofală a inundaţiilor din Moldova, unde sunt morţi şi dispăruţi (se hotărăsc şi se aprobă măsuri de intervenţie şi ajutor, iar Petre [Roman] propune subscripţie publică. [Alexandru] Mironov propune includerea în comunicat a donaţiei de 10 000 de lei din partea fiecărui membru al CSAT; eu susţin ca cifra să nu se menţioneze, pentru a evita interpretările, ceea ce se aprobă).

Apoi, Iugoslavia şi Albania. (Adi Nfăstase] ne prezintă o informare din care rezultă că [Ante] Markovic şi [Budimir] Loncar mai cred că se poate salva ideea confederaţiei, însă [Slobodan] Milosevic este hotărât să se bată.) Petre [Roman] îl chestionează pe Adi – fără succes – cu privire la intenţiile Ungariei. Intervin, susţinând că aceasta va aştepta – fără a ieşi în faţă – un moment prielnic şi se va repezi să-şi ia prada: Voivodina. Susţin ideea – şi se aprobă – solicitării de informaţii organelor de resort sârbeşti, cu privire la amestecul ungar în Iugoslavia.

Petre este preocupat totuşi de maghiari şi, în completarea hotărârii de a lansa o iniţiativă balcanică de soluţionare din partea României (o reuniune balcanică la Bucureşti, care ar avea avantajul de a indica faptul că această colaborare înseamnă ceva,

împiedicând punerea zonei la remorca puterilor din afară, precum şi de a ne consolida poziţia privilegiată în cadrul acesteia), propune crearea unui grup de lucru pe problema maghiarilor, care să ofere soluţii pentru aplanarea divergenţelor cu maghiarii din ţară, punând astfel, totodată, în lumină şi implicarea

Ungariei în Iugoslavia. S-a hotărât invitarea miniştrilor de externe ai Sloveniei, Croaţiei şi Serbiei la Bucureşti şi, pentru menţinerea echilibrului dintre CEE [Comunitatea Economică Europeană] şi SUA, sondarea ambasadorului olandez şi a ministrului de externe italian, Gianni De Michelis, precum şi a lui [John] Robson (trimisul preşedintelui [George H.W.] Bush), ca şi informarea ruşilor. Adi avansează ideea pripită a Secretariatului pentru minorităţi, pe care o resping împreună cu Petre, deoarece aceasta ar însemna recunoaşterea faptului că România are probleme cu acestea. Domnul I [liescu] evocă totuşi Ministerul Culturii, însă eu susţin că imaginea acestuia este prea compromisă public în ochii FSN. Rămâne de evaluat zona informaţională a guvernului, pentru început.

Se discută apoi reorganizarea trupelor de jandarmi. Pe ideea creării unei brigăzi suplimentare la Târgu Mureş, în inima ţării, unde sunt şi problemele cele mai acute. Se aprobă.

Se trece apoi la discutarea materialului privind concepţia de politică externă, pregătit de Externe şi de Armată. Generalul V[asile] I[onel] intră tare în el, Adi bate în retragere, solicitând amânarea discuţiilor şi trimiterea observaţiilor în scris. Până la urmă rămâne aşa, deoarece era prea târziu şi nici nu-l citiseră toţi. Se decide discutarea lui în septembrie, dar şi antamarea unei discuţii cu toate compartimentele implicate în asigurarea securităţii ţării, tot la toamnă.

Petre şi domnul I[liescu] sunt în termeni buni, iar animozitatea dintre ei, provocată de Virgil [Măgureanu], pare de domeniul trecutului.

Marţi, 30 iulie 1991, Cotroceni

Zi normală, cu alergătură şi probleme, mărunte sau mai puţin mărunte. Am o explicaţie cu domnul I [liescu] pe marginea deplasării în Anglia şi a plecării în concediu. La prânz, particip

la primirea lui [John] Robson, ministrul adjunct de finanţe ale SUA. Mesajul pozitiv din partea preşedintelui SUA: *timing-vH.* ([George H.W.] Bush la Moscova şi imediat după [Richard] Shifter cu Kummer). Domnul I[liescu] i-a mulţumit rece şi la „lecturaf ’ pe oaspete cu privire la atitudinea SUA până acum.

După-masă, participarea la recepţia de la americani, apoi cina de la Inter, unde l-am cunoscut pe [Pamfil] Ripoşanu [fruntaş ţărănist stabilit în SUA],

Interes crescut brusc, după apariţia la TV şi participarea la CSAT. Ruşii îmi propun o discuţie la ambasadă, iar Dummond (?) mă invită la masă. La fel şi Lazăr [Vlăsceanu].

Miercuri, 31 iulie 1991, Cotroceni

Zi extrem de agitată, în care, după multe peripeţii, am de

' venit, în sfârşit, proprietarul apartamentului în care locuiesc. Rata lunară: 1 845 de lei, până în iulie... 2016. Să fie într-un ceas bun!

O întâlnire importantă cu Sergiu Celac, care rămâne acelaşi fin analist al politicii externe. El vede o situaţie în care politica noastră externă este formată din intersecţia intereselor franceze, britanice şi germane, sprijinită pe interesul nostru naţional.

îmi comunică următoarele:

1. britanicii ne-au solicitat intermedierea/medierea în îmbunătăţirea relaţiilor cu... Franţa;

2. sunt gata să ne sprijine în efortul de profesionalizare a Armatei;

3. trebuie să ne pregătim, încă de pe acum, pentru

momentul intrării în Piaţa Comună, analizând problemele şi actorii cu care ne vom confrunta, odată ajunşi acolo;

4. Austria a primit mandatul să se ocupe de Iugoslavia şi ca test pentru admiterea în CEE [Comunitatea Economică Europeană];

5. problemele noastre cu americanii provin din insistenţa ruşilor de a păstra [insulele Kurile] şi Basarabia;
6. ruşii sunt pe cale să renunţe la punctul patru din tratatele lor cu cei trei [Visegrâd]; dacă se va întâmpla aşa, el propune ca domnul I[liescu] să le ceară ruşilor acelaşi lucru;
7. Margaret Thatcher a afirmat despre domnul I[liescu] că este un *statesmanl*
8. politica noastră trebuie făcută cu Turcia şi Polonia aici, precum şi cu occidentalii în Europa.

La prânz, la ambasada sovietică, unde răsuflase deja ideea activării structurilor balcanice vizavi de Iugoslavia.

Joi, 1 august 1991, Cotroceni

Ultima zi înainte de concediu: multe şi mărunte, care trebuie însă rezolvate toate înainte de plecare.

Dimineaţă, întâlnirea cu ruşii de la Externe. Concluzii:
1. în vremuri tulburi, deciziile mari, precum cele legate de Basarabia, trebuie amânate;
2. URSS va atrage atenţia Austriei şi altora că a semnat, împreună cu alţii, un Tratat de Pace [1955];
3. URSS, deşi recunoaşte valoarea CSCE [Conferinţa pentru Securitate şi Cooperare în Europa], nu va putea determina accelerarea activităţii acolo, din cauza opoziţiei militarilor;
4. le-am atras atenţia, cu titlu personal, că dacă acceptă scoaterea punctului 4 din tratatul cu ungurii,

cehii şi polonezii [interdicţia de alăturare la o alianţă fără consultarea URSS], tratatul cu noi nu va avea cum să treacă prin Parlament, punctul respectiv trebuind să fie modificat.

La prânz, masa la Dummond acasă, care mă anunţă că vrea să mă invite două săptămâni la Paris, la toamnă.

Vineri, 2 august 1991 – luni, 29 august 1991, concediu de odihnă

Am plecat cu Mioara, Traian şi Vero la Târgu-Neamţ, Chişinău şi Văratec.

La Chişinău, am plecat luni, 5 august, şi am stat până pe 7 august 1991.I-am văzut pe Petre [Roman], [Mircea] Snegur, [Nicolae] Ţîu, [Ion] Hadârcă şi ceilalţi, cu ocazia vizitei lui Petre prilejuită de semnarea Tratatului cu ei. Seara, Ţîu a dat o masă în „onoarea" noastră (Snegur voia să mă primească şi oficial joi, dar eu plecam miercuri). Concluzia: actuala generaţie de conducători moldoveni nu va dori unificarea cu România, ci numai independenţa faţă de Moscova. în plus, problemele create în urma proceselor demografice declanşate de ruşi vor necesita cel puţin două generaţii pentru soluţionare.

Luni, 19 august 1991, Văratec

După o scurtă plimbare cu rectorul Universităţii din Iaşi [Petru Călin Ignat], un turist ne-a informat despre lovitura de stat de la Moscova!? De atunci, am ascultat ştirile şi l-am aşteptat pe nea Petrică, şoferul meu, care trebuia să mă ia. M-a căutat şi Dan Mircea Popescu, căruia i-am trimis o primă evaluare, pentru băieţi. Efecte externe:

1. cauza: miopia occidentalilor, care au precipitat acţiunea internă a conservatorilor, prin „fandoselile" privind ajutorul solicitat şi promis;

2. ruşii vor trebui să răspundă solicitărilor pe trei niveluri:

a. intern;

b. republicile „rebele”;

c. foştii aliaţi;

3. România are o poziţie geografică foarte importantă: întrerupe/asigură legătura dintre cele două mari zone

conflictuale – Iugoslavia şi URSS, „astupând" Balcanii; acest lucru ar trebui să-l înţeleagă în primul rând americanii.

Pe plan intern: acţiunea PSM şi a PCR, care s-ar putea activa, chiar şi pe baza unei percepţii false. Guvernul, mai mult decât Preşedinţia, vor fi vizate într-o eventuală „răzbunare".

Pe la 19.00, a sosit, în sfârşit, şi Petrică, şoferul, cu care am plecat la ora 21.00, ca să ajungem la Bucureşti pe la 2.30 noaptea.

Marţi, 20 august 1991, Cotroceni

Dimineaţă, am ajuns la serviciu la 9.00, unde mă pun la curent cu situaţia (prin discuţii cu Ion [loan Talpeş], Victor [Opaschi], Cornel [Codiţă] şi V[asile] I[onel], care îmi spune de cele două note de protest trimise de sovietici – [Mihail Sergheevici] Gorbaciov şi [Aleksandr Aleksandrovici] Bessmertnîh, care se plâng de declaraţiile puţin cumpănite ale lui [Adrian] Năstase, făcute în Japonia [a declarat că raporturile României cu Moldova vor urma trei faze: a comunităţii culturale, apoi economice şi unificarea]).

în rest, discuţii şi răspunsuri la apeluri telefonice (cu americanii, pentru Dan Nelson, cu ungurii pentru o consultare şi cu alţii). îl văd pe Dinu Marian, care îmi spune că fotografia lui [Mihail Sergheevici] Gorbaciov a fost scoasă din vitrina ambasadei între unu şi două noaptea, respectiv, când s-or fi primit telegramele MAE al URSS.

La 16.00, intru cu [Cornel] Codiţă la domnul I[liescu] (care ne trimite cu [Fotopolos] Sotiris în Grecia, pentru

a-i avertiza pe greci să renunţe la „rezervele superioare” faţă de noi, dacă vor relaţii bune cu noi, aşa cum declară).

La ora 18.00, o nouă reuniune a grupului consultativ de criză, privind situaţia din URSS. S-au prezentat ultimele date

şi s-a văzut ce trebuia făcut în continuare. La început, domnul I[liescu] era supărat pe tonul categoric al declaraţiei guvernamentale faţă de evenimente, spunând că îi avem vecini pe ruşi, nu pe americani. A solicitat să fie consultat ori de câte ori sunt elaborate documente de stat. Supărarea i-a fost accentuată de ştirea că [George H.W.] Bush ar fi declarat „garantarea" continuării procesului democratic exclusiv în cazul Poloniei, Ungariei şi Cehoslovaciei, lăsând la o parte România şi Bulgaria (ulterior, ştirea nu s-a verificat în aceşti termeni). Petre [Roman] şi cu Adi [Năstase] (căruia i-a reproşat gafa de la Tokio) s-au apărat, dar fără multă vigoare. Am intervenit, arătând că, din discuţia telefonică avută cu americanii la prânz, era clar că nu erau la curent cu declaraţia Guvernului, aşa că Bush nu avea nici el de unde să ştie, când a declarat ce a declarat. (Seara a arătat că a eliminat prevederile amendamentului Jackson-Vanik pentru România, deschizând astfel calea accesului românesc la creditele americane.)

în timpul discuţiei, a survenit ştirea atentatului terorist nereuşit asupra ambasadorului indian la Bucureşti (patru presupuşi sikhi au coborât dintr-o maşină, rănindu-l la genunchi; cum noi ştiam de pregătirea atentatului, garda antitero a SRI a ripostat instantaneu, ucigând un atentator şi rănind pe altul, capturându-l pe al treilea, cel de-al patrulea scăpând cu fuga).

[Romulus] Neagu mi-a spus că s-a convins, în sfârşit, şi Petre că greva feroviarilor din iarnă ar fi fost organizată şi finanţată de unguri. în polemica lui cu

[Virgil] Măgureanu, pe care La acuzat de comportament ireverenţios cu Petre, întrebându-se care era secretul faptului că domnul I[liescu] îl ţinea în braţe pe Virgil [Măgureanu], mi-a spus că, interesându-se mai la început de noi la el, Virgil i-ar fi spus că Lică [Vasile Secăreş] şi cu mine am fi, de fapt,... „spioni”!?

în sfârşit, în final s-a hotărât trimiterea de emisari diplomatici speciali la Washington (Aurel D[ragoş] M[unteanu]), Paris, Bruxelles (NATO şi CEE [Comunitatea Economică Europeană]), Haga (Adi Năstase), Bonn ([Andrei] Pleşu), Roma ([Constantin] Ene), Ankara (Teo Meleşcanu), Teheran ([Gheorghe] Caranfil) şi Londra (Paşcu), pentru explicarea situaţiei şi a poziţiei noastre faţă de evenimentele din URSS, solicitând eliminarea ultimelor restricţii şi reţineri faţă de noi.

Miercuri, 21 august 1991, Cotroceni

Cum ajung, mă sună [Eugen] Chivu, de la MAE, şi mă anunţă de nominalizarea pentru Londra. La prânz, după ce stabilesc toate detaliile cu cei de la Externe (Teo Meleşcanu), sunt chemat să-mi comunice acest lucru. După-masă, la 18.00, ne întâlnim cu toţii, ca să ne dea instrucţiuni şi să ne semneze mesajele.

Am o convorbire cu Liviu [Mureşan] la Front, care îmi spune că, în perspectiva noului Guvern, am fost luat şi eu în calcul pentru Afacerile Externe, cealaltă soluţie fiind Adrian Severin.

Pe la 17.00, dau un interviu Rodicăi Culcer, de la BBC, iar la 19.30, împreună cu domnul Ifliescu], îl primim pe ambasadorul japonez [Kiyoshi Furukawa], care ne înmânează un mesaj de sprijin politic şi apreciere a fermităţii poziţiei noastre în timpul crizei.

Domnul I[liescu], care vorbise cu [Boris Nikolaevici] Elţin la telefon (în urma analizei că acesta va câştiga, înlăturându-l pe [Mihail Sergheevici] Gorbaciov), a mai vorbit cu [François] Mitterrand şi [Mircea] Snegur Şi

intenţiona să vorbească şi cu [Halii Turgut] Ôzal. S-a hotărât pe loc să meargă la TVR pentru o emisiune în direct. L-am încurajat, spunându-i că, acum,

când evenimentele sunt încă în curs de desfăşurare, trebuia s-o facă, pentru a furniza opiniei publice ultimele informaţii şi a face o apreciere asupra celor întâmplate şi a consecinţelor acestora asupra noastră.

Dimineaţa, l-am primit pe Csikós, pe care îl interesa mai ales impactul intern al evenimentelor, manifestându-şi consternarea pentru flexibilitatea noastră politică (dialogul dintre Alianţa Civică şi Front). Am profitat de prilej pentru a-l convinge să nu subestimeze unitatea românilor în faţa pericolului extern!

Joi, 22 august 1991, Londra

Am petrecut dimineaţa cu detaliile plecării (mesajul fusese scris greşit şi a trebuit refăcut). Apoi am intrat peste domnul I[liescu] care era cu Petre [Roman], [Alexandru] Bârlădeanu şi [Dan] Marţian, după întrunirea cu partidele, să mi-l semneze din nou.

în sfârşit, după aceea am plecat la aeroport, de unde am luat Austrian Airlines până la Londra, cu escală la Viena. La Londra mă aştepta [Sergiu] Celac, cu cel de la protocolul britanic. După formalităţi am plecat spre ambasadă, unde am luat masa cu Laurenţiu Ulici şi Liliana Cojocaru *(Expres).*

Vineri, 22 august 1991, Londra

Dimineaţa, mi-am pregătit „partitura”, apoi am continuat pregătirea cu [Sergiu] Celac, în timpul micului-dejun.

La 9.30, eram la Foreign Office, unde m-a primit Michael Tate, subsecretar de stat, responsabil cu raporturile cu ţările est-europene şi URSS, un om în jur

de 50 de ani, aristocrat, cu simţul umorului. Ideea mesajului a fost de a înlătura rezervele care continuau să se mai manifeste faţă de noi, pe plan internaţional. Esenţa răspunsului: Foreign Office şi-a făcut „lecţiile”, în sensul dorit de noi, dar decizia aparţine în primul rând

„numărului 10” (premier). Ne vor ţine însă „aproape”, în ce priveşte informarea şi evoluţia lucrurilor. Ne-am despărţit după vreo oră, când, din cauza absenţei lui [Andrew] Noble, care promisese că vine, ne-am dus la ambasadă, unde a venit *Captain* [Marcos] Lemos, un armator grec foarte bogat, prieten de-al lui Sergiu, cu care am şi luat ulterior /unc/i-ul, respectiv, după interviul acordat Channel 4, pentru ora 19.00.

După, am plecat spre aeroport, pentru zborul spre Glasgow, unde mă aştepta Bob [Wylie], cu care am plecat imediat la... pub. Apoi, după ce am trecut pe la el pe-acasă, am plecat la un restaurant indian, unde mă aştepta George Galloway. Seara târziu, am dormit în apartamentul prietenei lui Bob, care a plecat acasă la el.

Sâmbătă, 24 august 1991, Londra

în „zori”, adică pe la 10.00, a venit Bob să mă ia la ei, unde, după micul-dejun, i-am dat un interviu pentru *The Independent,* am văzut puţin oraşul din goana maşinii, apoi am mers la *party-vă.* dat de George [Galloway], în scopuri politice.

Nu am stat mult acolo, căci am plecat la meci (Rangers a câştigat cu 4-0), apoi la o bere şi, de acolo, direct la aeroport.

Ajuns la Londra, mă ia Liviu lancu de la aeroport şi mă duce la reşedinţă. Ies de la 20.00 la 21.30 afară, prin Hyde Park şi înapoi, după ce am ajuns în colţul lui Oxford Street. Superb: îngemănarea zilei cu noaptea, zgomotul de fond al oraşului, aer proaspăt şi o iarbă moale, moale.

Seara, masa la „Celaci”, în aceeaşi companie, plus

Oana Roman, fiica premierului.

Duminică, 25 august 1991, Londra

Aşteptare prelungită pentru întoarcere, zborul şi acasă (acord un interviu pentru radio).

Luni, 26 august 1991, Cotroceni

Cum ajung, trec la redactarea raportului, pe care i-l înmânez personal domnului I[liescu] şi lui Petre [Roman], cu care mai schimb câteva cuvinte legate de misiune.

Atunci le parvine de la Externe proiectul declaraţiei MAE de recunoaştere a independenţei ţărilor baltice, inclusiv oferta de a stabili cu ele relaţii diplomatice. Domnul I[liescu] îmi spune că diseară vor face acelaşi lucru cu Georgia şi Belarus, în pregătirea gestului de mâine, când urmează Moldova. Istoria se desfăşoară sub ochii noştri, iar noi luăm lucrurile aşa cum sunt, adică normal. Vin apoi [Alexandru] Bârlădeanu şi [Dan] Marţian, să discute pe marginea acestor lucruri. îi las şi-i confirm ambasadorului japonez [Kiyoshi Furukawa] – care mă întrebase în prealabil – ce s-a hotărât (de aici se putea deduce că Japonia se ghida după noi în relaţiile ei cu URSS, în actualul context!?).

în rest, rutină şi bârfa într-o informare cu privire la ce se mai întâmplase în lipsa mea. Trec pe la Geta şi Vero, pe care le iau acasă, să rezolvăm o serie de probleme (pensia, împrumutul, valiza etc.). Seara, masa cu Mugur [Isărescu] şi Dan Nelson.

Marţi, 27 august 1991, Cotroceni

Zi istorică pentru România: Basarabia îşi proclamă independenţa faţă de Moscova! TVR şi Radioul transmit în direct Marea Adunare Populară de la Chişinău, precum şi sesiunea Parlamentului.

La ora 13.00, după ce, prin [loan] Talpeş, am obţinut ca domnul I [liescu] să-l vadă pe Dan Nelson, particip la

întâlnire; trei sunt problemele pe care Dan a ţinut să ni le comunice:

1. intervenţia lui [Petre Mihai] Băcanu la Washington, prin care a solicitat ca [George H.W.] Bush să nu anuleze amendamentul Jackson-Vanik;

2. faptul că, tocmai contrar de cele afirmate de ambasadorul [Richard] Shifter, de Kummer şi [John] Robson, pregătirea unui nou tratat comercial cu SUA durează cel puţin un an, nu atât de puţin cum ne asiguraseră ei;

3. sugestia ca, la alegerile locale, să avem observator nu numai în ziua votării, ci şi în timpul campaniei electorale, precum şi cea ca, la Cluj, să se deschidă o „secţie de interes" a ambasadei... maghiare!?

După-masă, am plecat acasă, dar nici nu am ajuns bine că mă cheamă Talpeş înapoi, pentru a participa la redactarea declaraţiei domnului Ifliescu] şi a telegramei către [Mircea] Snegur, lucru pe care îl fac cu ei (Talpeş şi [Alexandru] Mironov), după ce ajung înapoi la Cotroceni. Când terminăm, intrăm la domnul I[liescu], care era mulţumit şi destins. După câteva modificări, totul merge la dactilografiat, iar dânsul vorbeşte la radio şi face înregistrarea TV, la care particip şi eu.

Plec acasă, deoarece vin Dan [Mircea Popescu] şi Alexandru Farcaş la mine.

Am făcut oare bine ce am făcut? Nu ştiu, deoarece mi-e imposibil să văd cum se vor desfăşura lucrurile; un aspect este însă sigur: să rămânem simpli spectatori nu puteam, trebuia să sărim şi noi în apă, odată; acum problema era să nu ne ducem la fund, ci să ajungem cu bine la mal.

Miercuri, 28 august 1991, Cotroceni

Zi relativ calmă, punctate de vizita lui Ţigănuş (?) la mine şi de mersul la ICRAL. Soseşte scrisoarea francezilor pentru mine (de fapt, mi-o arătase [Romulus] Bena cu o zi înainte) şi-i spun şi lui V[asile] I[onel] despre discuţiile avute cu Dan Nelson. Mă sună mama lui Dan Popescu să-l determin să se bată pentru schimbarea apartamentului.

Merg apoi acasă să mă culc un pic, după ce aranjez ca mâine, la 9.00, să-l primim – cu V [asile] I[onel] (cum ne-a indicat domnul I [liescu]), pe ambasadorul englez, care avea mesajul de răspuns al lui John Major (primul sosit, după deplasarea emisarilor speciali), şi apoi, la 18.00 la Dummond, în vederea plecării definitive.

Am discutat şi cu [Viulen] Pozdniakov, care, ca şi în timpul revoluţiei române, e *chargé d'affaires* în aceste momente cruciale, apoi cu ambasadorul german [Klaus] Terfloth – plin de laude la adresa modului în care am manevrat diplomatic în aceste zile de dramatism – cu cel spaniol, cu [Silviu] Brucan, Crina Sârbu, Radu Filipescu, Liviu Mureşan, [Dan] Pascariu şi [Petre] Rareş. Discut şi despre bursa cu Drummond.

Pe la 19.30 plec cu [Romulus] Bena şi Ruxandra, de la protocol.

Joi, 29 august 1991, Cotroceni

Am primit, mai întâi, cu generalul, pe ambasadorul englez [Michael Atkinson], care ne-a remis un mesaj de răspuns din partea lui John Major – cum spuneam, primul sosit în urma turneului nostru diplomatic. Ideile principale erau trei:

1. situaţia noastră i-a preocupat foarte mult [„nici nu ştiţi cât de mult aţi figurat în gândurile noastre în aceste zile"];

2. vor studia cu cea mai mare atenţie solicitările noastre concrete; şi

3. vor conlucra strâns cu noi în făurirea noii Europe democratice şi prospere.

După, am o discuţie mai lungă cu V [asile] I[onel],

căruia îi pregătesc ulterior traducerea scrisorii lui Major, nota pentru generalul [Nicolae] Şchiopu, precum şi nota şi proiectul scrisorii de răspuns lui Dummond, în legătură cu invitaţia mea de a merge în Franţa.

Avem o discuţie cu Cornel [Codiţă], Victor [Opaschi] şi [Fotopolos] Sotiris, în legătură cu rezultatele misiunii lui în Grecia. Ajungem la concluzia că trebuiau impulsionate eforturile care veneau în întâmpinarea grupului de presiune proro- mânesc din „Noua Democraţie". A doua zi, urmează să avem şi o întâlnire oficială pe această temă cu V[asile] I[onel], domnul Ifliescu] (eventual) şi cu ambasadorul [Nicolae] Stoicescu.

După-amiază, la Blejan, pentru actele casei, apoi la film şi acasă.

Vineri, 30 august 1991, Cotroceni

Cum ajung, aflu de primirea lui [Nicolae] Ţîu, care era programată pentru ora 9.30. Intru, se discută destul de „împiedicat", poate şi pentru că încărcătură emoţională era mare (Ţîu o spune chiar el). Ne comunică – pentru că realmente ştia mai bine ca noi – cum stătea situaţia în URSS: se merge acum pe soluţia propusă de [Aleksandr Nikolaevici] lakovlev, respectiv, să se încheie un tratat economic (politic nu mai merge), urmând ca, ulterior, când condiţiile se vor fi stabilizat, să se încerce şi „politizarea" lui. în rest, noi să-i ajutăm să obţină recunoaşterea internaţională (afirmă cum că, dacă criza ar mai fi durat două săptămâni, ar fi obţinut şi ei recunoaştere internaţională). De fapt, tot *paperwork-ul* legat de internaţionalizarea documentelor respective ale moldovenilor a fost făcut de MAE-ul român. Ţinta: vizitele lui Ţîu în Italia şi Scandinavia (mai ales Danemarca), care par mai înclinate să recunoască Moldova.

La prânz, se „cer" la mine [Viulen] Pozdniakov şi

Popov, care îmi aduc o telegramă – bună – de răspuns din partea lui [Mihail Sergheevici] Gorbaciov la cea trimisă de domnul Ifliescu], cu ocazia revenirii lui Gorbaciov în funcţie. Cei doi sunt, în rest, aproape absenţi, marcaţi de evenimentele de la ei. Le arăt că, practic, istoria se dovedeşte mai tare decât noi, oameni cu funcţii de decizie, şi ne face părtaşi la desfăşurarea ei. înţeleg, dar gândirea lor era cam aşa: las-o încolo de Moldova, să vedem cum rezolvăm problema mult mai spinoasă a Uniunii în ansamblul ei, că, pe urmă, o să ne ocupam noi şi de Moldova!? Desigur, nu uită să ne spună că nu vor rămâne mereu aşa de slabi ca acum. în rest, îi interesează două probleme concrete:

1. monumentul ostaşului sovietic (pe care „masele", la instigarea lui [Dumitru] Mazilu şi Nica Leon, l-au profanat cu ocazia proclamării independenţei Moldovei); şi

2. dacă se putea să primească şi ei documentele semnate cu Moldova (vorbesc cu domnul I[liescu], apoi cu Adi [Năstase], şi se rezolvă).

La prânz, o scurtă-lungă discuţie cu Aurel D[ragoş] M[un- teanu], care îmi spune că:

1. americanii ştiau că lovitura nu va reuşi, după primele şase ore de la declanşarea ei (aveau fotografii, din 5 în 5 minute, ale vilei din Crimeea, unde era ţinut prizonier [Mihail Sergheevici] Gorbaciov);

2. eu eram socotit principalul consilier al domnului I [liescu], V[asile] Ifonel] nefiind prea mult luat în seamă;

3. problema mea era în curs de rezolvare, o „instituţie academică americană" ocupându-se de asta, semnalul urmând să fie o invitaţie acolo, pe care o voi primi până în iarnă.

După-masă, ziua Cameliei şi înlocuirea domnului I[liescu] la întâlnirea cu parlamentarii pakistanezi (vor relaţii economice şi sprijin la nealiniaţi, în problema Kaşmirului).

Sâmbătă, 31 august 1991, Cotroceni

Trec pe la serviciu, unde-i spun lui V[asile] I[onel] că nu Doru Pană (un intelectual fin şi bolnav) trebuia numit primar, ci unul care ştia treaba, bun gospodar; un primar bun sau rău îţi poate câştiga sau pierde alegerile.

Plec apoi la şedinţa federaţiei de polo, iar la 13 sunt la Triumf, pentru masa cu Dan [Nelson], Mugur [Isărescu] şi [Alexandru] Farcaş. Dan îmi dă scrisoarea mârşavă a lui [Petre Mihai] Băcanu trimisă lui în SUA.

Luni, 2 septembrie 1991, Cotroceni

Dimineaţă, din cauza şoferului care nu vine, ajung la aeroport cu taxiul, în ultima clipă. Ca atare, la întoarcere, îl rog pe [Constantin] Bâgu să nu-l mai dea la mine. Merg apoi cu Dan Popescu înapoi la Bazin, unde termin de citit ce aveam pentru Grecia. La 12.00, şedinţă cu Vfasile] I[onel], în care ne plângem de tot ce merge prost în Preşedinţie. Sunt atâtea de pus la punct, deşi a trecut atâta timp de la înfiinţarea instituţiei...

La prânz, merg la Şcoală, unde, cu Lică [Vasile Secăreş], rezolvăm problemele secţiei şi o vedem pe Irina Neuman, pentru informatică.

După-amiaza şi seara le petrec cu Lazăr [Vlăsceanu] (care vrea să îmi aranjeze un contact cu Alianţa Civică) şi cu [Mihai] Zisu, care mi se plânge, pe drept, de maşinaţiile MAE.

Marţi, 3 septembrie 1991, Cotroceni

Dimineaţă, am rezolvat problema casei, luând actele de la notariat şi ducându-le la Circa financiară.

Ajuns la Cotroceni, scriu articolul pentru *Mondorama {Lecţia Moscovei)* şi-mi pregătesc speech-ul pentru masa rotundă româno-engleză de mâine. Rezolv şi probleme curente (solicitarea doctorului Caia [Colegiul Teologic de la Neamţ] de a înregistra un disc cu muzică bizantină; solicitarea Paulei Braga şi a Gabrielei Crăiniceanu).

Apoi, la 17.30, plec spre casă cu Mariana şi Răduţa [Vişan].

Miercuri, 4 septembrie 1991, Cotroceni

Dis-de-dimineaţă am mers la dentist, care mi-a spus că lucrarea e gata şi trebuie înlocuită. Apoi, la ADIRI, pentru a deschide masa rotunda româno-britanică privind securitatea în Balcani.

Am revenit la prânz la Cotroceni, unde, după convorbirea cu V[asile] I[onel] referitoare la problemele Direcţiei pe perioada absenţei mele, am venit spre casă, după ce m-am tuns şi am trecut pe la fete.

Joi, 5 septembrie 1991 – joi, 12septembrie 1991, Grecia, Rodos

Am participat la două reuniuni referitoare la Balcani, ale căror concluzii le-am inclus într-o notă, pe care am pregătit-o pentru domnul I[liescu], Petre [Roman], Adi [Năstase], [Niculae] Spiroiu şi Vfasile] I[onel], Ideea principală este ca noi să nu ne lăsăm implicaţi în vâltoarea conflictului balcanic, printr-o acţiune pripită de recunoaştere a independenţei Macedoniei.

lorgos Saridakis, care a vrut să se revanşeze faţă de mine pentru primirea la domnul I[liescu], mi-a asigurat ospitalitatea locală – la înalt nivel – pentru ziua de miercuri şi dimineaţa zilei de joi. Miercuri seara, am fost invitaţi – eu, ambasadorul [Nicolae Stoicescu] şi soţia lui – la un local pe malul mării, cu un program extrem de reuşit.

Am sosit [în ţară] joi, 12 septembrie, după-masă. Nici de data asta nu a reuşit Petrică, şoferul, să vină la aeroport după mine. Pe drum, Victor Dimitriu mă pune la curent cu scandalurile dintre Parlament şi „România Mare", pe de o parte, şi Petre şi echipa lui, pe de altă parte.

Vineri, 13 septembrie 1991, Cotroceni

Cum ajung, dau nota la dactilo, iau micul-dejun cu Mihai [Bujor Sion], care îmi confirmă că Adi N[ăstase] era vexat că,

în Israel, trebuia să fie mâna a treia, după Eugen Dijmărescu. De asemenea, despre independenţa din ce în ce mai mare pe care şi-o asumă [Emilian] Manciur.

îl văd pe V[asile] I[onel], duc nişte hârtii „sus", citesc presa, merg la masă, mă odihnesc un pic şi bem un păhărel cu Gabi Tudor şi fetele, înainte de concert, la care particip, după, revenind acasă. (M-a sunat ambasadorul japonez [Kiyoshi] Furukawa, care mi-a cerut CV-ul pentru a-l trimite Universităţii Hokkaido.)

Sâmbătă, 14 septembrie 1991, Cotroceni

Am trecut pe la serviciu, în speranţa că vom discuta problema vizitei lui [Turgut] Ozal în România. Cum domnul I[liescu] nu a trecut pe acolo, la prânz am plecat acasă. în săptămâna asta am aflat – cu stupoare – că, Ia „sfatul" Claudiei, domnul Ifliescu] a anulat vizita saşilor transilvăneni din Germania (un grup de presiune important, curtat asiduu de maghiari), aflaţi în drum spre Bucureşti. Mi s-a părut o gafa monumentală, pe care [loan] Talpeş nu a mai putut să o repare, decât parţial.

Luni, 16 septembrie 1991, Cotroceni

în zori, am mers degeaba la dentist, apoi am plecat spre serviciu, unde am aranjat cu V [asile] Ifonel] programul militarilor americani de la NATO, veniţi aici după conferinţa din Rodos.

Apoi, s-a întâmplat un lucru ciudat: intru la V [asile] I[onel], de la care tocmai ieşise [Emilian] Manciur, cu care discutase vizita lui [Turgut] Ozal, ca să-mi semneze scrisoarea de răspuns la cererea francezilor

pentru mine. Cu acest prilej, îl întreb pe V[asile] I[onel] când are loc reuniunea legată de vizită şi-mi spune că... nu ştie, domnul Ifliescu] urmând să-i cheme pe fiecare individual!?

Ajuns la birou, aflu că şedinţa – la care participă şi Vfasile] I[onel] – era... în curs. O pun pe Claudia să întrebe dacă era sau nu nevoie şi de mine. în urma răspunsului afirmativ, urc şi-i găsesc pe toţi „în păr": domnul I [liescu], [Victor] Stănculescu, [Alexandru] Mărgăritescu, [Constantin] Fota, V[asile] I[onel], [Emilian] Manciur şi Teo Meleşcanu. Până la 12.00, când a venit şi Adi [Năstase], s-a pus la punct punctajul pentru discuţii. Două observaţii:

1. că turcii ne pot ajuta – şi chiar o fac efectiv – mai ales în domeniul energetic;

2. că, raportat la Grecia, volumul afacerilor este mult mai promiţător.

Când vine şi Adi [Năstase], se discută mai în amănunt două probleme:

1. apropiata conferinţă organizată de greci, pe 19, la Atena, referitoare la Macedonia (era de presupus), cu participarea premierilor din Grecia, Bulgaria şi România (Petre [Roman] a apucat să promită bulgarilor că va participa!?), precum şi a lui Slobodan Milosevic; şi

2. perspectiva asocierii Ucrainei la Trilaterală (Visegrăd?), ceea ce ne-ar prinde într-un cleşte, izolându-ne complet de Europa.

Prima chestiune – apreciată drept ciudată, oricum am privi-o – se pune în termenii avantajului de a fi fost consultaţi, comparativ cu dezavantajul că problema „Macedonia" e „minată" (toţi sunt de acord că trebuie să ne ţinem departe de această problemă).

Cea de-a doua este apreciată ca o adevărată „declaraţie de război" la adresa României. S-a stabilit

să fie informaţi dinainte – inclusiv americanii – despre această percepţie. în orice caz, perspectiva e sumbră, iar vina o poartă, în mare parte, toţi românii, care, din considerente politice meschine, au făcut

tot ce le-a stat în putinţă să izoleze internaţional România postrevoluţionară.

Adi ne-a mai informat şi cu turneul lui baltic.

După şedinţă, masa de prânz, apoi i-am dus ambasadorului japonez [Kiyoshi Furukawa] CV-ul solicitat, am trecut prin oraş, apoi din nou la Cotroceni şi, în sfârşit, acasă.

Marţi, 17 septembrie 1991, Cotroceni

în cursul dimineţii, împreună cu Ion [loan Talpeş] şi Victor [Dimitriu], îi „forfecăm" pe Lică [Vasile Secăreş] şi pe [Vladimir] Paşti pentru lipsa lor de simţ practic. Merg apoi la Front, unde le spun şi lor acelaşi lucru. Spre prânz, revin la Cotroceni. Vorbesc la telefon cu Teo şi Adi [Năstase], care găsesc bună ideea de a merge şi eu la reuniunea de la Atena, pe considerentul pregătirii mele în ale Balcanilor. îi comunic şi domnului I[liescu], care îmi spune că va vorbi şi el cu ei în acest sens. Seara, se anunţă invitarea – de partea lui Petre [Roman] – a premierului Macedoniei [Nikola Kljusev], pentru consultări. Mişcarea este bună, deoarece ne scoate dintre cei suspicionaţi de macedoneni că le hotărâm soarta pe la spate!?

Miercuri, 18 septembrie 1991, Cotroceni

La 10.15 intru la primirea ministrului de externe chinez [Qian Qichen], în mijlocul preparativelor pentru vizita lui [Turgut] Ozal (episodul „telemelei" promise lui Ceauşescu?).

După primire, intru cu Adi [Năstase] la domnul

I[liescu], care ne dă să citim toastul pregătit pentru dineu. Se fac vreo două, trei schimbări. Plecăm apoi la aeroport, unde [Victor] Stănculescu mă trage deoparte, ca să mă descoasă cu privire la componenţa noului guvern. îi spun ce ştiu şi eu, anume că

lucrurile sunt blocate, din cauza temerii lui Petre [Roman] de reacţia Grupului Parlamentar, care poate provoca însăşi căderea Guvernului. Nu sunt sigur că l-am convins. După sosirea pro- priu-zisă, plec spre Cotroceni total neconformist, înaintea coloanei oficiale. La aeroport, dr. [Şerban] Rădulescu îmi zice că toţi cei de la ambasada din Viena... mă aşteaptă ambasador!? (Seara, Teo îmi confirmă că, într-adevăr, sunt cap de listă pentru postul respectiv.) Merg să mănânc acasă la fete şi revin pentru convorbirile oficiale. Acestea încep cu reunirea în plan a celor două delegaţii, la 15.30, care îi aşteaptă pe cei doi preşedinţi, intraţi în tête-à-tête, până la ora 16.30 (cu [Cornel] Codiţă, apoi şi cu miniştri de externe). între timp, ne conversăm cu adjunctul ministrului de externe, care îmi spune că americanii:

1. nu înţeleg Balcanii şi au groază de ei;
2. nu au niciun interes major în zonă;
3. nu reuşesc să stăpânească Iugoslavia şi
4. vor să încurce Europa, implicând-o acolo.

Mă întreabă de atitudinea Cehoslovaciei faţă de noi.

Apoi intră cei doi preşedinţi. Domnul I[liescu] anunţă ce au discutat:

1. relaţiile economice bilaterale (livrarea de energie electrică şi un nou credit de 50 de milioane de dolari);
2. permanentizarea consultărilor politice la toate nivelurile (MAE, premier şi Preşedinţie), [Turgut] Özal suprasolicitând, cerându-i domnul I[liescu] să ţină şi un contact telefonic mai strâns şi să fie gata de vizite şi întâlniri rapide;
3. probleme internaţionale: URSS – ca şi chinezul, Özal este foarte pesimist cu privire la viitorul statului

sovietic – şi Iugoslavia, unde turcii au interese, datorită populaţiei musulmane.

în discuţii, Özal confirmă cele discutate, insistând asupra detaliilor livrării de electricitate, arătând că Bulgaria trebuia inclusă în discuţii (domnul I[liescu] propune şi varianta cu ruşii,

într-un sistem de compensaţii, pe care turcii o găsesc interesantă). Apoi, ne informează despre Orientul Mijlociu şi Cipru, solicitând să îi informăm despre Atena (domnul I [liescu] promite) şi să dăm o declaraţie asupra Ciprului, în sensul celor dorite de ei (la care domnul I [liescu] face „ureche şută", cum spune ardeleanul).

La terminare, urc cu domnul I [liescu] în biroul lui. îmi spune că discuţiile lui Petre [Roman] cu premierul Macedoniei au decurs bine şi-l roagă la telefon să-l informeze pe Özal despre conţinutul lor. îmi mai spune că, în maşină, Özal i-a spus că occidentalii sunt incapabili să înţeleagă problemele noastre, precum şi că ei nu ar fi mers la Atena, chiar şi invitaţi.

îi las tratatul şi mă retrag, să mă pregătesc pentru dineul oficial.

Seara, stau la masă cu acelaşi adjunct şi cu Teo [Meleşcanu]. îi arăt primului importanţa strategică a „axei" noastre faţă de Bulgaria. E de acord, dar susţine că:

1. numai noi nu suntem „suficienţi";

2. este foarte important să avem o legătură fizică nemijlocită (de aici şi interesul lor pentru linia electrică prin Bulgaria), precum şi să îi „educăm" pe bulgari, prin includerea lor în discuţii.

Joi, 19 septembrie 1991, Cotroceni

La 10.00, la TVR, pentru înregistrarea cu Botez. Apoi, la Cotroceni, unde Victor [Dimitriu] îşi serbează ziua. La 16.00, intru la ultimele discuţii ([Victor] Stănculescu şi omologul lui fac un tur de orizont al rezultatelor: 1 miliard de kWh cu plata în trei

hidrocentrale; credit de 50 de milioane de dolari, un pod peste Dunăre etc.). Apoi semnarea tratatului şi conferinţa de presă.

La 18.15, la canadieni, pentru partyul de adio al ambasadorului [Saul Grey], Todorov, de la bulgari, îmi comunică

renunţarea participării lor la Conferinţa de la Atena (doar ei fuseseră cei care-l invitaseră pe Petre [Roman]). Pe urmă, după ce trec pe acasă, ajung şi la turci, unde îi comunic domnului I [liescu] vestea retragerii bulgarilor. îmi spune că ştia şi completează cu amânarea conferinţei şi solicitarea demiterii ministrului iugoslav al apărării [Veljko Kadijevic] de [Ante] Markovié. Ambasadorul englez [Michael Atkinson], completează cu vestea coloanei de blindate care a părăsit Belgradul spre Croaţia. îi comunic şi lui Adi [Năstase].

în altă ordine de idei, [Constantin] Ene îmi confirmă vestea cu Viena şi-mi spune că ei contau să se creeze acolo o ambasadă separată, pentru tot ce e multilateral şi că eu aş fi fost omul cel mai potrivit. în rest, zvonurile sunt că Teo [Meleşcanu] pleacă ambasador în Canada, iar [Traian] Chebeleu îi ia locul.

Vineri, 20 septembrie 1991, Cotroceni

Am plecat direct la aeroport să-l conducem pe [Turgut] Özal. Importanţa pietrei de temelie puse acum cu turcii se va întări pe zi ce trece; Turcia – sperăm – va fi garantul graniţelor noastre, în faţa apetitului ungar!?

Am revenit la Cotroceni, unde, la 16.30, am participat la primirea lotului de gimnastică, ajutându-l pe Geo [Raeţchi] să îi ia un scurt interviu domnului I[liescu].

La 17.30 am asistat la primirea premierului slovac, [Ján] Carnogursky, care a insistat pe apropierea poziţiilor ţărilor noastre în Europa, arătând că vizitele lui [Marián] Calfa, premierul federal, şi, mai târziu, a lui [Vaclav] Havel, vor contribui la eliminarea ultimelor

„diferende” dintre noi şi cehoslovaci. Adrian Severin mi-a spus că lui i se destăinuise că voia să colaboreze cu noi în problema ungurilor, care le dau şi lor bătaie de cap, în egală măsură. Referitor la perspectivele Cehoslovaciei,

a spus că se pregăteşte un tratat între cele două state, pe baza căruia se va elabora noua Constituţie federală.

La terminare, am plecat la chinezi (cu copiii), unde fusese invitat şi Ion [loan Talpeş], cu familia.

Luni, 23 septembrie 1991, Cotroceni

în cursul dimineţii, am intrat la domnul I[liescu], căruia i-am dat copia scrisorii lui Petre Mihai Băcanu trimisă în SUA, precum şi întrebările lui Bob [Wylie], cu propuneri de răspuns, pe care le-a acceptat.

La prânz, am înregistrat pentru emisiunea radio „Politica adevărului şi adevărul în politică", iar spre seară am obţinut de la domnul I[liescu] primirea grecilor marţea viitoare şi a lui Mugur [Isărescu] cu Eugen [Dijmărescu], mâine la prânz. De asemenea, l-am informat despre un mesaj „în completare" sosit de la John Major pentru domnul I[liescu].

Când am terminat, am mers la Anastasiu, fost student, primarul adjunct al Capitalei.

Dimineaţa am fost şi la dentist, care mi-a scos o parte a lucrării, pentru refacere. O senzaţie idioată...

Marţi, 24 septembrie 1991, Cotroceni

Ajuns la birou, mă apuc să citesc maldărul de sinteze şi telegrame aflate în mapă. După 10.00, vine [Gheorghe] Ţinea să mă vadă, în problema „marginalizării" ambasadorilor din ţările Lumii A Treia (în special, arabi). Cădem de acord să-i propun domnului Ifliescu] o suită de întâlniri cu aceste grupuri de ambasadori. Fac şi o notă în acest sens.

La primirea lui [Jan] Mårtenson (secretar general

adjunct ONU), îl văd pe ambasadorul [Liviu Aurelian] Bota, pe care nu-l mai văzusem de ani buni, care îl însoţea.

După, merg la domnul I [liescu] cu nota respectivă şi discutăm despre propunerea sa de a o transfera pe Vali Georgescu la mine în direcţie, pentru a se ocupa de problemele emigraţiei (ferit-a Sfântul).

Apoi mă văd cu nea Gicu, un prieten mai vechi, care îmi spune că alt prieten al nostru (cu probleme familiale, zdruncinat complet şi cu cancer) s-a comportat mult mai onorabil, păstrându-şi demnitatea profesională.

La 18.00, intru la Consiliu, la punctele privind doctrina militară şi atitudinea faţă de ridicarea parţială a embargoului militar american faţă de Trilaterală. La primul subiect, contribui la explicitarea unora dintre noţiuni şi solicit lămurirea a două chestiuni:

1. ideea încheierii de alianţe militare (care au valoarea de a descuraja agresiunile, pe timp de pace) şi
2. cea a tranzitării teritoriului naţional de forţe străine.

în al doilea caz, susţin că importanţa demersului pe lângă NATO să fie egală cu cea a demersului pe lângă americani, precum şi necesitatea unor eforturi similare şi în plan bilateral (Franţa, Anglia, Germania, Italia şi Turcia).

Se discută şi despre Valea Jiului, unde oamenii, în frunte cu [Miron] Cozma, sunt scăpaţi complet din mână şi au devastat centrul Petroşanilor, dorind să vină beţi la Bucureşti, ceea ce, se apreciază (de Petre [Roman], mai ales), ar fi un dezastru pentru ţară şi imaginea ei. Petre propune ca Poliţia să dea un comunicat cu privire la cele întâmplate. Mă opun, pe considerentul că asta ar agrava şi amplifica lucrurile, cu consecinţe imprevizibile.

Propun ca anunţul să se menţină strict în termenii problemelor disputate, arătându-se eforturile Guvernului de a satisface cerinţele oamenilor. Aşa se şi face până la urmă. Concret, se propune ([Doru Viorel] Ursu şi alţii) ca venirea lor

la Bucureşti să fie oprită cu orice preţ în zonă (chiar cu riscul confruntării cu forţele de ordine).

Apoi, a venit rândul mesajului de completare trimis de John Major, care ne răspunde punct cu punct la chestiunile ridicate când am mers la Londra. încheie însă ciudat, urând succes reformei. .. guvernului condus de Petre Roman!?

Miercuri, 25 septembrie 1991, Cotroceni

Zi istorică! A doua mare criză prin care am trecut! Când ajung la serviciu, după o şedinţă la Şcoală şi o discuţie cu Csikos, de la unguri (contrariat de articolul meu *1914+1991?* din *Mondorama* şi preocupat de o posibilă alianţă Franţa, România, Polonia), [Alexandru] Mironov îmi spune că minerii nu au putut fi opriţi şi vin spre Bucureşti, singurul lucru care îi putea opri fiind demisia/demiterea lui Petre [Roman], îl sun pe Eugen [Dijmărescu], care îmi spune că minerii erau la circa 35-40 de minute de Bucureşti. în curte, mă întâlnesc cu Sergiu Nicolaescu, care mergea la domnul I[liescu] şi care îmi spune de crearea „guvernului provizoriu al Transilvaniei" la... Budapesta [într-o sală de cinematograf]. Acum lucrurile încep să se lege: se încearcă din nou un scenariu tip iunie 1990, pe fundalul condamnării şi izolării internaţionale, ce ar urma să conducă, eventual, la recunoaşterea internaţională a guvernului respectiv.

îi comunic lui V[asile] I[onel] această veste, pe care o verifică (se confirmă) la Direcţia de Informaţii a Armatei. Şi nouă nu ne spunea nimeni nimic!?

în acest context, pregătesc o notă în care fac

legătura dintre cele două situaţii: internă şi externă, susţinând necesitatea

» > ' >

asigurării unei cât mai mari publicităţi internaţionale a acestui gest unguresc, care deconspiră (de parcă mai era nevoie)

intenţiile Ungariei cu privire la Transilvania. Vorbesc şi cu Teo [Meleşcanu] care îmi spune că l-a luat la întrebări pe [Ernő] Rudas [ambasadorul maghiar], care ar fi promis să se intereseze şi să ia măsurile cuvenite, în cazul în care cei implicaţi nu erau nebuni!? Propun ca acest demers să fie făcut public şi-i conving, mai târziu, atât pe Petre, cât şi pe domnul I[liescu] de justeţea acestei măsuri. Petre chiar vorbeşte cu Teo la telefon pentru treaba asta, dar Teo rezistă, spunând că trebuie să aşteptăm mai întâi răspunsul guvernului ungar.

între timp, îl primesc pe ambasadorul chinez [Wang Jinqin], numit recent la Moscova, venit să-şi ia rămas-bun. îl rog, în nume personal, ca acum, când României, singure şi izolate internaţional, părea să i se pregătească ciopârţirea teritorială, China să nu ne lase, mai ales la ONU. El îmi spune, desigur, neautorizat, că trebuie să fim fermi şi să nu cedăm şi că ţara sa nu va permite niciodată amestecul în treburile interne. îi dau o copie a tratatului nostru de pace din 1947.

La TVR încep să se dea primele imagini de la sosirea şi acţiunile minerilor. Lucrurile încep să ia proporţii îngrijorătoare. Are loc atacul asupra clădirii Guvernului şi respingerea lui cu gaze lacrimogene şi petarde. Asta durează. Spre seară, un prim bilanţ arată trei morţi şi peste 20 de răniţi, toţi din rândul forţelor de ordine.

Merg la V[asile] I[onel] şi apoi sus, să las nota făcută. Când intru, îi găsesc pe domnul Ifliescu], Petre, Sergiu Nicolaescu, [losif] Boda şi Eugen Dijmărescu. Un timp, toată activitatea se concentrează în jurul telefoanelor. Veştile sunt alarmante (nu atât cât erau pe

13 iunie), iar intervenţia forţelor de ordine se lasă aşteptată (ca atunci). Problema centrală este, pe de o parte, oprirea venirii altor mineri în capitală (incitaţi de imaginile grave transmise periodic la TVR), iar, pe de alta, degajarea Pieţei Victoriei. Pentru prima chestiune, deşi se dau instrucţiuni clare

de întrerupere a traficului feroviar, acestea... nu sunt executate!? Târziu de tot, se acceptă ideea trimiterii unui grup de-al nostru de la SPP, care să se ocupe de această problemă. Grupul pleacă, dar nu avem nicio confirmare că s-a achitat de misiune. Oricum, intr-un târziu, curentul este oprit, iar garnitura cu mineri stopată la vreo 30-40 km de Craiova. în cea de-a doua chestiune, se reuşeşte degajarea Pieţei Victoriei pe la 19-20.00, iar „luptele" se mută pe Ana Ipătescu şi Bulevardul Magheru, deoarece „partizanii Pieţei" au reocupat-o.

în cabinet intră şi ies oameni, dar, în linii mari, rămâne cam acelaşi nucleu, căruia i se adaugă [Adrian] Severin (scăpat printre ultimii din clădirea Guvernului), Virgil [Măgureanu] şi V[asile] I[onel], plus, intermitent, colonelul [Dumitru] Iliescu. Sună şi Adi N[ăstase], de la New York, pentru informaţii.

La Actualităţile de seară se dă interviul luat lui [Miron] Cozma de Emanoil Valeriu, precum şi luările de poziţie ale unor principali lideri politici. Simţind că se încearcă aruncarea întregii vini în capul său, Petre devine vădit preocupat. între timp, domnul I [liescu] vorbeşte cu Cozma la telefon. Acestuia i se înfăţişează gravitatea consecinţelor interne şi externe ale actelor lui. Rezultă cele câteva tentative eşuate de intrare în contact cu el (Videle, consilierul lui Roman, trimisul domnului I [liescu]), precum şi neadevărul că întrevederea cu Petre ar fi fost în fugă – de fapt, a durat patru ore –, ca şi intenţia domnului I [liescu] de a merge în Valea Jiului la sfârşitul săptămânii, împreună cu Petre. După convorbire. Petre, grav, ne anunţă

intenţia de a demisiona (era, de acum, şi [Ion Aurel] Stoica de faţă). Spre surprinderea mea, nici Severin, nici Eugen [Dijmărescu] şi nici Stoica nu intervin. Aşa că rămâne cum a decis el. Din tendinţa de a schimba rapid subiectul, atât a domnului I[liescu], cât şi a lui Stoica (primul spune că Petre trebuia să-l pună la punct pe Cozma, iar al doilea că un asemenea lucru nu se face fără

informarea Biroului Frontului, care îl aştepta la sediu), se simte că ambilor le surâde gestul lui Petre.

Acesta, sesizând că îi fuge pământul de sub picioare, revine – când ne-am aşezat pe canapea, să discutăm detaliile – şi, profitând de faptul că domnul Ifliescu] s-a dus spre telefon, modifică formula, în sensul că el va anunţa că şi-a prezentat demisia, pentru incapacitatea organizării ordinii publice, domnului Ifliescu], care urmează să i-o accepte sau nu, el rămânând în continuare la post, pentru a gira treburile ţării. Când domnul Ifiiescu] revine de la telefon, îi spune acelaşi lucru şi lui, însă acesta îi spulberă orice speranţă, anunţând că-i va accepta demisia!? Atunci, Petre se agaţă de ideea rămânerii pentru a gira treburile curente ale ţării, pe care, după o anumită ezitare, domnul Ifiiescu] o acceptă în final. în acest mo' ment, intră în biroul domnul Ifiiescu] ceilalţi membri ai CSAT [Consiliul Suprem de Apărare a Ţării], convocaţi între timp (domnul I[liescu] ne-a întrebat dacă nu era nevoie de decretarea stării de necesitate, dar eu şi V[asile] I[onel] nu suntem de această părere, Vfasile] Ifonel] sugerând convocarea CSAT, idee acceptată de domnul I[liescu]). Li se aduce la cunoştinţă şi celor nou-veniţi ce s-a stabilit.

Impresia este de consternare, amestecată, probabil, cu uşurare, din partea unora. în orice caz, nici de data asta, nimeni nu scoate vreun cuvânt de împotrivire. Se discută despre ameninţarea minerilor – opriţi lângă Craiova – de a da foc staţiilor, în cazul în care nu-şi puteau continua drumul. Propun, în absenţa mijloacelor,

concentrarea acestora la gară, pentru a o apăra.

Pe acest fundal, survine informaţia că minerii opriţi ameninţă cu uciderea mecanicului locomotivei care îi transportă, în următoarele zece minute, precum şi cu incendierea gărilor de pe traseu. Severin şi, într-o oarecare măsură, Eugen sunt adepţii adoptării unei linii dure, mergând chiar până la deschiderea focului. Personal, nu accept ideea şi mă opun. Sunt sprijinit de [Niculae] Spiroiu şi V[asile] Ifonel], militari cu experienţă în domeniu [care, cel mai probabil, nu mai voiau ca Armata să fie atrasă într-o aventură similară celei din decembrie 1989], Oricum, Petre, încă frământat de gestul făcut, sare de pe scaun şi declară că, în aceste condiţii, demisia lui nu mai are nicio valoare. Acum, numai formarea unui nou guvern de uniune naţională ar mai putea salva situaţia (gândind, probabil, că tot el va primi însărcinarea de a-l forma). Propun atunci să trecem la redactarea comunicatului, care trebuia să conţină şi aceste ultime informaţii, decizia ca Armata să protejeze vieţile şi bunurile populaţiei, precum şi aranjamentul politic convenit. Sunt trimis să îl redactez. Petre, pentru siguranţa lui, îl trimite pe Severin, iar domnul Ifliescu] pe V[asile] I[onel]. Generalul [Marin] Pancea participa oricum, el fiind secretarul Consiliului.

Redactăm comunicatul cu primele două paragrafe din draf- tul lui V[asile] I[onel], apoi cu ştirea care a declanşat „revenirea" lui Petre, urmată de înşiruirea seacă a textelor de lege, în temeiul cărora se acţionează (pentru demonstrarea legalităţii), apoi misiunea trasată forţelor armate şi, în sfârşit, aranjamentul politic. Acolo,

Severin propune formula unui guvern de „deschidere naţională”. Revenim şi citesc în plen comunicatul, pe care Petre îl apreciază ca foarte bun. Ies să îl dau la dac- tilo, vine şi el şi introduce cuvântul „nou” guvern, şi-mi spune (Dan Marţian, venit între timp cu declaraţia lor, a observat) să introduc formula „care să asigure în mai bune condiţiuni” (formula efectivă o găseşte domnul Ifliescu]). Apoi, intrat din nou înăuntru, văd la TV că luptele nu se mai dădeau cu minerii, ci cu pleava Bucureştiului, aşa că, pentru evitarea plasării întregii răspunderi numai pe seama minerilor, sugerez introducerea unui paragraf suplimentar în acest sens, pe care îl formulează şi îl scrie cu mâna lui chiar domnul I[liescu]. Se transmite la TVR, mai stau un pic pe acolo şi plec acasă, unde ajung la 1.30-2.00 noaptea.

Joi, 26 septembrie 1991, Cotroceni

Mă sună [loan] Mihuţ, să-mi spună că Grupul [Parlamentar] vrea să-l facă praf pe Petre, dar nu şi pe [Ion Aurel] Stoica, pe care îl apăr şi eu. îl sun şi pe Lică [Vasile Secăreş], să-i comunic informaţia. Ei credeau că eu nu fusesem implicat deloc în toată derularea evenimentelor.

Mă sună Adina [fosta colegă a Getei] să-mi spună că acolo toată tevatura a izbucnit de la nişte prime pe care şi le-au „tras” nişte şefi, despre care s-a aflat cu totul întâmplător (!?), exact când Cozma venea de la Guvern cu reglementarea în buzunar. Minerii de la Vulcan, stârniţi cu asta, îl atacă violent, reproşându-i asocierea cu un mare afacerist local, şeful „bugetului”. Ca să scape, cei acuzaţi abat nemulţumirea oamenilor spre

Guvern, îndemnându-i, împreună cu membrii filialei locale a Alianţei Civice, să vină să protesteze la Bucureşti. Cozma, luat de val, acceptă.

îi comunic domnul I[liescu] această informaţie, înainte de întâlnirea lui cu minerii de la Stadionul Tineretului. Acum, scenariul corelării cu „guvernul Transilvaniei" este mai clar: pur şi simplu, s-a profitat de abaterea atenţiei provocate de mineri, pentru acreditarea acestei structuri, menţinută deocamdată într-o formă benignă, insignifiantă, ce urma să fie amplificată la momentul oportun.

în timpul şedinţei de ieri, Petre [Roman] i-a reproşat lui [losif] Boda că acesta încerca să lămurească sindicatele să i se împotrivească!? Raţiunile refuzului lui Petre de a merge în vale, aşa cum au fost invocate de domnul I [liescu] cu două zile în urmă:

1. discreditarea delegaţiei miniere, care discutase anterior cu Roman;

2. crearea unui precedent periculos, greu de oprit ulterior.

Vfasile] Ifonel] a făcut fibrilaţie, se simte îngrozitor, dar nu vrea să meargă acasă.

Eu am fost la Mugur [Isărescu], pe care evenimentele l-au prins în preajma unor decizii hotărâtoare – de unificare a cursului valutar.

Minerii şi „bucureştenii" asaltează Parlamentul, dau buzna înăuntru şi le cer deputaţilor... demiterea preşedintelui. [Ion] Raţiu îi dă afară, după ce le spune că acest lucru era imposibil din punct de vedere legal [deoarece preşedintele fusese ales, nu de Parlament, ci direct, de popor]. Seara, „protestul" se mută spre TVR, care devine teatrul unor adevărate bătălii, cu sticle

incendiare, petarde şi gaze lacrimogene, cu buldozere utilizate pe post de berbece etc.

Situaţia pare scăpată complet de sub control. Aşa cum prevedea şi Petre, odată cu demisia lui, care pare să nu fi fost considerată un obiectiv atins, se va ajunge la cererea de demisie a domnului I[liescu]. Acesta, angajat în dialogul cu „colectivele muncitoreşti", rămâne inert în plan politic, greşind, zic eu. Dacă tot ai mutat acţiunea în plan politic prin demisia cabinetului, atunci continui – în paralel cu discuţiile tactice cu minerii – tot în acest plan, numind rapid o personalitate, care să se ocupe de formarea unui nou guvern. în felul acesta, îţi menţii iniţiativa politică. Cum însă nu s-a mişcat deloc în acest plan, Opoziţia are răgazul să-şi coordoneze poziţiile şi să dezgroape tot ce socotiseră deja ca fiind irealizabil. în plus, lipsa de acţiune a domnului I[liescu], întărirea Opoziţiei şi incapacitatea lui Petre de a reorganiza Frontul (pe care l-a neglijat), într-un timp atât de

scurt şi în actualele condiţii de adversitate, vor conduce, probabil, la dispariţia lui ca forţă politică. Singura speranţă rămâne Grupul Parlamentar, de care depinde însuşi Parlamentul. Dacă şi acesta cedează, au loc alegeri, Constituţia este abandonată, se revine, probabil, la cea din 1923 şi ne vom trezi cu regele în capul statului. Iar minerii vor putea pleca fericiţi acasă cu ceea ce au obţinut. Că au fost un instrument o dovedeşte sloganul principalei lor revendicări „comuniste" – să primească cât mai mulţi bani de la stat, indiferent de cum şi cât muncesc – care este... „Jos comunismul"! Ne meritǎm soarta!

Vineri, 27 septembrie 1991, Cotroceni

Zi plină cu de toate! Au început cu consultările politice, la ora 10.00, care nu au durat prea mult, urmând ca aceia solicitaţi să vină cu propuneri concrete după-amiază, la ora 16.00. Preşedintele, care realizează uriaşa responsabilitate care apasă pe umerii lui, nu are intenţia să cedeze, dar este evident că, în absenţa Frontului şi în condiţiile vidului creat prin demisia cabinetului, Opoziţia şi-a întărit poziţiile.

Afară, minerii şi grupuri de „mitingişti" violenţi s-au adunat, în aşteptarea asaltului final asupra Cotrocenilor. înăuntru, garda Palatului, înarmată până în dinţi, dublată de un grup de scutieri proveniţi din rândurile jandarmilor.

O delegaţie a minerilor, condusă de Miron Cozma, intră la discuţii cu domnul I[liescu] şi iese după vreo două ore, în urma semnării unui acord conţinând, în esenţă, următoarele puncte:

1. confirmarea demisiei guvernului [Petre] Roman;
2. invitarea domnului I[liescu] în Valea Jiului (să fie o capcană?);
3. susţinerea revendicărilor lor în faţa noului Guvern;

4. verificarea existenţei sau nu a unui număr de arestaţi şi răniţi din rândurile minerilor, morţii urmând să fie transportaţi acasă;

5. exonerarea lor de orice responsabilitate, care revine exclusiv lui Petre şi Guvernului; (domnul I [liescu] nu acceptă şi propune o Comisie Parlamentară de anchetă, care să stabilească responsabilităţile legale);

6. asigurarea hranei, apei şi transportului minerilor spre Valea Jiului.

în schimbul acestor puncte, Miron Cozma se angaja să plece cu minerii acasă.

La ieşirea delegaţiei, minerii pleacă huiduiţi de „mitingişti", care capătă întăriri – 400-500 de oameni, veniţi din Piaţa Revoluţiei. Se produce o separare de mineri, deoarece întăririle veneau din direcţie opusă. Cum se putea anticipa, frustrarea produsă de plecarea minerilor, combinată cu euforia primirii întăririlor, deschide calea atacului asupra Cotrocenilor. Rezistenţa – gaze lacrimogene, petarde şi chiar gloanţe de cauciuc – este viguroasă. Un timp, lupta se duce peste gard, încercările de incendiere a Gării Cotroceni dau greş. Clădirii îi sunt sparte geamurile. „Distracţia" durează, cu intermitenţe, până spre seară, când se potoleşte. între timp mă suna Petre Clej, pentru un interviu la BBC.

După-masă, apar la TVR Doina Cornea cu regalista [Simina] Mezincescu, introduse de Răzvan Theodorescu, directorul TVR ([Emanuel] Valeriu se disculpă, aruncând vina pe... Răzvan!?). Prima anunţă că, la Palat, ar fi văzut un mare număr de... răniţi căraţi

de salvări şi încheie cu un apel adresat Armatei să se ridice împotriva domnului I [liescu]. Reacţionez imediat, îl sun pe Valeriu, care se sperie, apoi merg la domnul I[liescu], care îl sună imediat pe Răzvan. încep imediat

redactarea unui draft de comunicat-protest, pe care îl definitivează [Alexandru] Mironov (seara e citit pe post, după repetarea scuzelor Televiziunii).

Pe la 16.00-17.00, încep consultările. [Victor] Opaschi îmi spune după încheierea lor că Opoziţia a fost extrem de dură. Se conturau două tendinţe: una, a ţărăniştilor şi a lui Lucian Cornescu, care solicită un guvern de „tehnocraţi", cu misiunea de a organiza alegeri anticipate; a doua, a liberalilor şi maghiarilor, care voiau un guvern de uniune naţională, cu un premier neutru. Condiţia liberalilor; fără aripa „putredă" şi independenţi la Interne şi Justiţie. Ungurii vor secretar de stat la învăţământ, Cultură şi titular la un minister al minorităţilor, care urma să fie creat!? în aceste condiţii, totul va depinde de tăria adevărată a Frontului. Prin demisia Guvernului, opoziţia a căpătat un cadou neaşteptat şi a prins avânt, solicitând maximul. Mugur [Isărescu] nu vrea postul de premier, deoarece ar fi fost nevoit să iasă din acordul cu Fondul. Şi eu înclin să cred că va trebui să încetinim; motoarele nu ne ţin, iar rezultatele externe sunt minime.

Seara, se dă la TVR ştirea că o delegaţie a minerilor, în frunte cu [Miron] Cozma, a mers la congresul ţărăniştilor (a doua zi, acesta declară la radio că minerii au devenit ţărănişti, iar informaţiile arată că şi-a petrecut noaptea anterioară în discuţii cu aceştia. în urma lor, [Ion] Raţiu umbla să strângă 1/3 din semnăturile parlamentarilor, necesare suspendării preşedintelui).

Sâmbătă, 28 septembrie 1991, Cotroceni

[loan] Mihuţ mă sună să-mi spună de [Victor] Babiuc ca premier. Când ajung la Cotroceni, aflu că domnul Ifliescu] mă căutase seara târziu, iar V[asile] I[onel] îmi transmite că

va trebui să cer voie de acum încolo când va mai trebui sa dau un interviu (!?).

La prânz, merg la şedinţa extraordinară a Colegiului Director. Atmosfera e amestecată. Şi optimism exagerat, combinat cu spirit bătăios (bărbăţia deputaţilor în faţa asaltului minerilor), dar şi dezorientare şi chiar teamă, din partea celor care au mizat totul pe Front (din rândul acestora se vor înregistra şi primii „dezertori").

Petre [Roman], înconjurat de locotenenţii săi, vine într-o stare belicoasă. Susţine teza puciului de stânga:

1. evenimentele au fost bine pregătite de campania de presă de culpabilizare a Guvernului, care a culminat cu atacurile lui [Alexandru] Bârlădeanu din *Tineretul Liber;*
2. SRI a practicat intenţionat dezinformarea;
3. miza o reprezintă oprirea reformei.

Susţine ideea trădării din partea domnului Ifliescu], invocând două argumente:

1. că el nu ar fi spus niciodată că-şi dă demisia, iar gestul domnul Ifliescu] de a i-o accepta a fost o lovitură venită din senin [Comunicatul CSAT din noaptea respectivă, cu care Petre a fost de acord, vorbeşte negru pe alb de demisie]; şi
2. că Pactul semnat de domnul I[liescu] cu minerii este o fărădelege, o nelegiuire [pactul a rezolvat conflictul fără vărsare de sânge].

între altele, arată că sunt informaţii că regele aştepta desfăşurarea evenimentelor la Budapesta, unde era în contact cu aşa-zisul guvern al Transilvaniei. Se ceruse chiar autorizaţia de zbor şi aterizare pentru un avion

particular la Oradea, la care s-a renunţat, când evenimentele au luat turnura cunoscută, îndreptându-se spre rezolvare [nelegiuirea de care vorbea tot Roman înainte].

încep luările de cuvânt, pe care Petre le orchestrează exclusiv prin manipularea adunării, pentru ca aceasta, la sfârşit, să-i voteze propunerile. Cuvântările sunt amestecate, la şi în afara subiectului. Singur [Adrian] Severin, care nu are cum să reprezinte ceva în afara puterii, rupt de Petre, intervine şi arată – corect – că momentul politic face imposibilă acreditarea unui nou guvern, declarând că el nu va face parte din Guvernul pe cale de a fi negociat la Cotroceni.

Strategia care se contura avea oarecare merite: Frontul se retrage din rândul întâi, obţinând „garanţia" că Guvernul „provizoriu" nu se va întoarce împotriva lui, dar îşi menţine controlul asupra situaţiei, prin intermediul Grupului Parlamentar majoritar în Camere. între timp, dacă Petre şi ceilalţi se vor concentra exclusiv pe întărirea partidului, iar, în ochii opiniei publice, Frontul nu va mai apărea direct responsabil de deteriorarea situaţiei economice, are o şansă foarte bună la următoarele alegeri, respectiv exact atunci unde şi când va conta. Dacă această strategie nu va fi pusă la punct şi nu va funcţiona perfect, totul se va duce de râpă. Mi-e însă frică de prostie şi de răutate, ca şi de teama unora şi de oportunismul altora, de orgoliul lor.

Personal, încerc un acut simţământ de frustrare, din două motive: pentru că, deliberat, nu am fost lăsat să vorbesc şi pentru că, aşa cum mi-a spus [Victor] Babiuc, care m-a propus pentru un post în noul guvern, Petre nu mă vrea, conside- rându-mă prea... impulsiv!? [deşi, faţă de el, eu mă consideram un om calm...].

La ieşire, i-am şoptit lui Lică [Vasile Secăreş] că, de

acum încolo, să nu mă mai solicite pentru activităţile Frontului, iar el mi-a spus că şi el voia să se dezangajeze...

Luni, 30 septembrie 1991, Cotroceni

Dimineaţa, domnul I[liescu] a stat de vorbă cu noi şi ne-a trasat o serie de misiuni ([Iosif] Boda să plece în Vale, iar eu cu [Ioan] Talpeş şi cu Vfasile] I[onel] să facem o evaluare a evenimentelor). [Victor] Opaschi îl acuză voalat pe Boda de contacte cu Biserica Catolică. [Vlad-Vladimir] Galin, la rândul lui, se plânge de Opaschi...

Merg apoi la Şcoală, unde deschidem cursurile, şi la chinezi, unde sunt pur şi simplu asaltat de ambasadorii CEE [Comunitatea Economică Europeană] (începe olandezul), care vor cât mai multe amănunte. Nu pot face decât supoziţii, cu titlu exclusiv personal. Turcul şi austriacul, cu o notă de prietenie în plus. Rusul, ungurul şi alţii vor şi ei să stea de vorbă cu mine.

După-amiază, încep lucrul, împreună cu [Cornel] Codiţă şi ceilalţi. Eu vreau o evaluare, V[asile] I[onel] un material pentru evaluare ulterioară. La TVR, bomba zilei: Gelu Voican-Voiculescu dă nume, date şi fapte despre implicarea elementelor fostei Securităţi şi ale vechii ierarhii superioare de partid în organizarea evenimentelor de aici, care ar fi trebuit să coincidă cu... puciul de la Moscova!? Efectul este major. Mai ales că susţine că totul a fost regizat de conivenţă cu Moscova şi arată că nu actuala echipa este ce şi-ar fi dorit Moscova, ci cea cu Verdeţ şi organizatorii noii mineriade. în final, după ce solicită arestarea celor nominalizaţi, cere ca formarea guvernului de „deschidere naţională", să-i fie încredinţată lui... Petre

Roman, care nu şi-ar fi dat demisia!?

Manevra e cusută cu aţă albă: acestea sunt aceleaşi informaţii pe baza cărora [Petre] Roman a făcut afirmaţia că minerii au fost instigaţi de comunişti, pe care acum le aruncă în joc, pentru a repara greşeala de a-şi fi „depus mandatul”. Oricum, sala

nu a reacţionat favorabil, chiar dacă [Sergiu] Cunescu s-a repezit să salveze şansa Opoziţiei de a negocia formarea noului guvern. Prea mulţi nu-l înghit pe Petre în Parlament.

îl sun pe domnul I [liescu] în aceste momente, pentru o eventuală scrisoare adresată celor şapte lideri occidentali din G7 şi, bineînţeles, mă repede. Mai târziu, îl sun pentru a-l anunţa despre vizita Profesorului şi, mult mai calm, o confirmă.

Dimineaţa, domnul I [liescu] ne spune că s-a discutat şi varianta retragerii Frontului de la guvernare, care, dacă am fi fost mai hotărâţi, ar fi trebuit realizată încă din august. De asemenea, a avansat – spre studiu – ideea cuplării alegerilor locale cu cele generale, cândva prin februarie viitor.

Marţi, 1 octombrie 1991, Cotroceni

Azi am început cursurile. La 10.00, când am sosit, merg la domnul I[liescu], care ne chemase. Mă pune să discut cu directorul [Petre Datculescu] IRSOP [Institutul Român de Sondare a Opiniei Publice] un nou sondaj de opinie publicabil împreună cu cel anterior „mineriadei", aşa cum propusesem ieri.

îl sfătuiesc să „iasă din colimator", desemnându-l pe premier – e vorba de [Theodor] Stolojan, candidatul Frontului – pe care domnul I [liescu] voia să îl acrediteze seara aceasta în faţa Opoziţiei, ca să preia greul negocierilor, informându-l pe preşedinte. Ideea era ca domnul I [liescu] să nu fie privit ca principalul factor executiv, ceea ce l-ar fi vulnerabilizat.

Spune că noul guvern va avea ca sarcină economică

traversarea iernii care ne stătea în faţă, iar politic, votarea Constituţiei şi organizarea alegerilor locale şi generale concomitent, în februarie.

îi ia pe Victor, [Vlad-Vladimir] Galin şi [losif] Boda (în lipsă) la „refec” pentru amestecul în lupta pentru guvern,

acuzându-l pe [Victor] Opaschi că îi raportează lui Petre [Roman] totul despre Boda (aşa i-ar fi spus chiar Roman). Victor a fost sub lovituri toată ziua (Popescu s-a găsit să-i ia şi maşina).

în final, vine Petre cu [Ion Aurel] Stoica. Domnul I[liescu] a devenit foarte apropiat de mine. Cred că s-a convins că, prin ce i-am sugerat, nu-i voiam răul. în schimb, Petre îşi menţine suspiciunea. Ambiguitatea poziţiei mele politice – şi la Front, şi la Preşedinţie – e de vină pentru suspiciunea cu care pot fi privit din ambele părţi.

în legătură cu Frontul, domnul I [liescu], nemulţumit de acuzele deschise aduse de presă, vrea să-i ameninţe pe Petre şi ceilalţi că, dacă nu încetau, va da o „declaraţie", care va termina practic partidul. Mai târziu. Marian Enache îmi confirmă că au discutat dur, dar că, până la urmă, s-au înţeles. Eu m-am plâns lui Stoica că, deşi am vrut să vorbesc şi eu sâmbăta, Petre nu m-a lăsat.

Azi terminăm evaluarea poziţiilor oficiale şi ale mass-media faţă de evenimente, cerută ieri de domnul I[liescu], Concluzia: avem şanse mari să întoarcem handicapul în avantaj, cu condiţia să dăm semnale bune (oameni şi continuarea reformei). După-masă, trece şi Liviu [Mureşan] pe la mine – care a pus pe picioare Grupul latin din Consiliul Europei – şi-mi confirmă justeţea aprecierii.

Domnul I [liescu] mi-a dat să pregătesc o scrisoare pe care i-o trimite lui [Bettino] Craxi, prin intermediul Profesorului.

Miercuri, 2 octombrie 1991, Cotroceni

Zi a diplomaţiei. O încep cu o vizită la... dentist. Când ajung la Cotroceni, suntem chemaţi de domnul I [liescu] care ne comunică intenţia sa de a se vedea cu ambasadorul american şi

cu cel francez. îmi confirmă ulterior că şi eu trebuie să particip. Asta mă opreşte să merg cu Ion [loan Talpeş] la masa oferită de ambasadorul german [Klaus Terfloth] pentru Ion şi pentru mine.

La prima întâlnire, participă şi [Theodor] Stolojan, pe care îl îndemn discret să-şi spună propriul punct de vedere. Ideea este de a informa cu privire la ce s-a întâmplat, precum şi la situaţia politică şi intenţiile de viitor.

La terminare, domnul Ifliescu] mă ia sus şi citim proiectul scrisorii către cei şapte. Ideea este să-l scurtăm, să-l focalizăm şi să-l personalizăm. Cu acest prilej, îi sugerez să îi primească mai întâi pe japonez – ca un semn al recunoaşterii importanţei politice a ţării lui – apoi pe toţi cei din G 7. Este de acord şi facem programările. Mă întreabă de rus şi-i răspund . că va trebui să îi informăm şi pe ei, dar printre alţii. Mă însărcinează să verific dacă a venit înapoi ambasadorul lor [Evgheni Mihailovici Tiajelnikov] (o fac ulterior şi vorbesc chiar cu el). Rămân în suspensie italianul [Bernardo Uguccioni], deoarece nu ştiam dacă a venit la post (aflu de la Teo că da, şi-l include pe listă), precum şi canadianul [William M.M. Fairweather], care-şi va prezenta scrisorile abia luni. îl include şi pe olandez [Coen Storck], ca reprezentant al CEE [Comunitatea Economică Europeană]. Apoi insist din nou pe ce propusesem încă de dimineaţă: convorbiri telefonice cu [Turgut] Ôzal, [François] Mitterrand şi [Chaim] Herzog. îmi dă să transmit – sugerez ca prin viu grai – observaţiile la testul de opinie intenţionat de IRSOP (lucru pe care-l fac după-amiază). Discutăm despre atacurile furibunde declanşate în presă împotriva lui.

întors, mă enervez că trebuie să renunţ la masa cu germanul, deoarece Mariana [Mucuţa], care practica minima rezistenţă, nu e în stare să-mi găsească o maşină!? Mai rezolv câteva treburi pentru Facultate şi, la 17.00 şi 18.00, intru

la întâlnirile cu ambasadorii francez şi japonez (acesta s-a bucurat să vadă că era primit înaintea altora), după ce, la 15.00, mă văzusem cu numărul doi de la francezi, Bernard, în legătură cu vizita mea în Franţa (o stabilim pentru a doua jumătate a lui noiembrie).

După ce le terminăm, urc din nou sus şi stabilim cu [Emilian] Manciur programul complet al întâlnirilor de a doua zi, inclusiv cu [Richard] Shifter – trimis de [James] Baker – de luni la 10.00.

Dau să plec, când mă sună [Constantin] Ene să-mi trimită draftul scrisorii pentru cei şapte. Este aproape imposibil să găsim un fax care să funcţioneze. Până la urmă, reuşeşte să-l trimită la Cabinet.

Intru la domnul I[liescu] să-l vedem. între timp, ni se comunică faptul că Ozal tocmai a ajuns la Istanbul şi aşteaptă telefonul domnului I [liescu]. Mă pune pe mine să îl sun. O fac şi discută apoi cu el, informându-l de cele întâmplate şi de intenţii. Se vede clar că îi place. De fapt, asta este diplomaţia modernă. Trecem din nou la text, pe care îl punem la punct puţin, sub raportul limbii engleze (ulterior, i-l comunic telefonic lui [Constantin] Ene).

Când să plec, îl întreb de rezultatele întâlnirii lui [Theodor] Stolojan cu cei de la Front. îmi spune că nu a apucat să discute prea mult, deoarece Petre [Roman] e la Parlament, încercând să obţină sprijinul „Grupului", ca să-l dea jos pe [Alexandru] Bârlădeanu. (Şi Virgil [Măgureanu] e speriat. I-a dat telefon domnul I [liescu] când eram şi eu acolo şi i-am sugerat să ceară probe la toate cele afirmate împotriva lui.) Domnul I[liescu] îmi spune că Petre se consideră drept singurul perdant din

toată „afacerea”. în continuarea discuţiei de după-amiază, când i-am spus că l-am urmărit cu atenţie în seara aceea şi că, de fapt, Petre a demisionat de frica răspunderii pentru evenimentele

care ameninţau să se deterioreze rău, lucru pe care domnul I [liescu] l-a confirmat, discutăm acum despre posibilitatea „dezamorsării" lui Petre, care vrea „sânge". Se sugerează o misiune în afară, dar cade, pentru că s-ar „prinde" şi, apoi, şi-ar face doar propagandă personală. în context, e menţionat şi Bârlădeanu, care are vina că, la vârsta lui, s-a lăsat angrenat în acest război. Domnul I[liescu] îmi spune că i-a reproşat exact acest lucru. Ajungem apoi la concluzia că Petre trebuie separat de [Adrian] Severin, adevăratul inspirator al actualului război, din temere de a nu-şi pierde poziţia (domnul I[liescu] îmi spune că Petre se luptă să-l menţină pe Severin în echipă). Domnul I[liescu] sugerează Washingtonul, eu propun un post de funcţionar internaţional. Până la urmă, rămâne să găsim mâine cu Teo o soluţie (eventual, vreo conferinţă pe reformă, pe undeva). în context, domnul I[liescu] are păreri favorabile despre Dan [Mircea Popescu] şi [Ion Aurel] Stoica, dar vrea îndepărtarea lui Lică [Vasile Secăreş]. îl susţin pe Dan şi-l apăr pe Lică, arătând că s-a ţinut deoparte, concentrându-se pe Şcoală.

Joi, 3 octombrie 1991, Cotroceni

Continuarea discuţiilor „diplomatice" (cu chinezii, nemţii, ruşii, italienii, olandezii şi englezii). Rezultatul este pozitiv: transmitem exact mesajul care se aştepta de la noi, şi anume continuarea reformei. Rămâne însă problema confirmării mesajului prin viitorii miniştri. Asta va fi mai greu, prea au simţit toţi, cu mic, cu mare, mirosul ciolanului!

în rest, suntem încă în epoca speculaţiilor şi a

scenariilor „sălbatice”. Credulitatea străinilor este monumentală! E clar că nu au cum să se descurce în această lume a oglinzilor. Se conturează tot mai mult încercarea de acreditare a scenariului loviturii organizate de „conservatori” (inclusiv domnul I[liescu]) contra lui Petre [Roman], pentru stoparea reformei. întrebările

olandezului [Coen Storck] – care şi-a prelungit audienţa la circa o oră – se înscriu perfect pe această linie. Nimeni nu vrea să recunoască adevărul gol-goluţ că lui Petre i s-a făcut frică de răspunderea pe care partidele încercau deja să i-o pună în cârcă, atunci când evenimentele se puteau complica şi mai mult. Acest fapt l-a determinat să iasă din joc. Nimeni nu l-a presat. A fost singurul autor al gestului său. E drept că nici Adrian [Severin], nici Eugen [Dijmărescu] nu l-au oprit. Or, tocmai pentru că nimeni nu l-a rugat să „nu ne lase", a realizat greşeala comisă şi, de atunci, încearcă să repare eroarea impardonabilă comisă sau, cel puţin, să-i tragă după el pe [Alexandru] Bârlădeanu şi pe [Virgil] Măgureanu.

Oricum pe domnul I[liescu], acest „război al lui Murphy" – bătălia dusă de Petre acum – îl îngrijorează profund. Dimineaţă, în faţa lui Teo [Meleşcanu] şi a mea (Teo venise să ne spună ce locuri vacante ar mai fi în diplomaţie – vreo 15 – şi să ne anunţe starea de deprimare din rândul guvernului demisionar, pe care Petre o desconsideră vădit), îl ceartă pe Petre pentru intervenţia fără noimă de aseară de la TV şi-i reproşează că nu a spus nimic despre [Theodor] Stolojan (Petre o face până la urmă în conferinţă de presă).

Seara, la terminarea întâlnirilor, domnul I[liescu] îmi spune textual: „Să văd cum îi potolesc pe cârlanii ăştia din Front!"

în altă ordine de idei, Victor Dfumitriu] îmi spune că Lică [Vasile Secăreş] şi [Vladimir] Paşti au fost daţi afară din funcţiile lor de Petre, care consideră că l-au

trădat!? [Victor] Stănculescu şi Dan [Mircea] Pfopescu] concurează pe postul liber de ambasador în Austria.

Vineri, 4 octombrie 1991, Cotroceni

O zi de „refacere”, fără nimic deosebit. Vorbesc cu Daniel [Nelson] la Washington, care îmi spune că s-ar putea ca

americanii să ne ajute la iarnă, dar vor cât mai repede alegeri, iar Adi [Năstase] este preocupat de poziţia lui.

Sâmbătă, 5 octombrie 1991, Cotroceni

20 de ani de la terminarea facultăţii. La prânz, mă văd cu [Fotopolos] Sotiris şi Panos. îl însărcinez pe Victor să se ocupe de toate problemele, mai ales de cele concrete.

Duminică, 6 octombrie 1991, Cotroceni

Ne vedem din nou cu Panos şi [Fotopolos] Sotiris. Ne spun unde sunt bani în CEE [Comunitatea Economică Europeană] de care poate beneficia şi România. Seara mă caută domnul I [liescu], care îmi spune că trebuie să plec marţi la Istanbul pentru înmormântarea Patriarhului Ortodox al Constantinopolului [Demetrios I] şi că s-ar putea să vină şi [Konstantinos] Mitsotakis. Are un ton cald şi-mi spune Puiu. M-a sunat şi Adi Schervan [coleg de la polo], cu care mă văd mâine.

Luni, 7 *octombrie 1991, Cotroceni*

Plecare intempestivă de acasă. La 12.30 am avion. înainte, la 10.00, particip cu Adi [Năstase] la primirea la domnul I [liescu] a ambasadorului [Richard] Shifter. Concluzii:

1. secretarul de stat [James] Baker e interesat de România;

2. ar fi dorit să îl vadă pe domnul I[liescu] personal făcând evaluarea celor întâmplate;

3. garantarea graniţelor României;

4. interesaţi în organizarea alegerilor conform

programului anunţat iniţial; le doresc sincere şi cinstite (dar au de gând să-şi pună în mişcare toată experienţa electorală în favoarea... Alianţei Civice);

5. vor da ajutor umanitar pentru la iarnă;

6. în Rusia lucrurile stau bine (sunt interesaţi ca, nuclear, să discute, ca şi până acum, cu un singur stat, propunând, de aceea, eliminarea totală a armelor nucleare tactice).

Zborul, primele impresii de la Istanbul.

Marţi, 8 octombrie 1991, Istanbul

Defecţiuni de organizare: 9.00 în loc de 12.00. Slujba, serviciul de la cimitir (întâlnire cu lorgos [Saridakis]), masa la Sheraton, odihnă, plimbare, odihnă, aeroport şi acasă în toiul nopţii (3.30-4.30). Patriarhul [Teoctist] mă întreabă dacă îl cunosc pe [Theodor] Stolojan, întrucât auzise că era cam... „strâns la pungă”!?

Miercuri, 9 octombrie 1991, Cotroceni

Ajung la serviciu pe la 10.00, după câteva ore de odihnă chinuită. Am anunţat că venisem, dar niciun semn. La prânz, masă cu Gfeorge] P[op], care îmi „sugerează”, nici mai mult, nici mai puţin decât... dizolvarea Parlamentului, numirea lui [Victor] Stănculescu premier şi a lui [Ion] Raţiu la Interne. Aşa s-ar rezolva toate lucrurile!?

Seara, masă de suflet cu Adi [Năstase], Lică [Vasile Secăreş], Dan [Mircea Popescu] şi ambasadorul chinez [Wang Jinqin], la Inter. Adi, mai mult decât... „omenos”; a aflat că Petre [Roman] ar avea anumite ezitări, inclusiv faţă de menţinerea lui în post.

Joi, 10 octombrie 1991, Cotroceni

Dimineaţă, ore, apoi discuţie cu „japonezii”. Gabi

Crăini- ceanu vrea să vină la noi. Mihai [Bujor Sion] nu vede lucrul ăsta cu ochi buni. După-amiază, îl prind un pic pe domnul I[liescu] – după ce-l pusesem la curent şi pe Vfasile] I[onel], pentru a aproba venirea lui Gabi. Nu reuşesc, e într-o stare de

nervi... E de înţeles. Ion [loan Talpeş] şi cu mine îl sfătuim să-şi angajeze un specialist în recuperare fizică, pentru că altfel se va prăbuşi, pur şi simplu. în stilul său caracteristic, mormăie ceva, fără să se angajeze.

Vineri, 11 octombrie 1991, Cotroceni

Dimineaţa, particip la discuţia venezuelenilor cu Eugen [Dijmărescu] şi [Dan] Pascariu. Se schiţează:

1. un împrumut în bani şi materii prime, pentru iarna care vine;
2. interesele lor de investiţii sunt pentru TV, telefoane celulare şi turism.

La prânz, îl pun la curent pe domnul I [liescu] cu stadiul discuţiilor. Din păcate, pregătind clădirea guvernului pentru un nou „asalt", au fost daţi afară, deşi lucrau deja la documente. De aceea, pentru a le reda puţin încrederea, trebuie să accept o discuţie cu ei la hotel. Rămâne să vin şi eu la discuţiile de a doua zi.

Sâmbătă, 12 octombrie 1991, Cotroceni

Discuţii la Guvern, dar şi cu miniştrii de resort. Se contează pe încheierea unui acord. îi las acolo, după ce stabilesc o întâlnire cu domnul I [liescu] luni dimineaţă. Todi [Theodor Stolojan] vine şi ne anunţă că s-ar fi ajuns cu liderii partidelor la un acord de principiu asupra guvernului. Urmează acum ca aceştia să obţină acordul partidelor lor şi, după aceea, prezentarea în Parlament (probabil, pe joi). Plec la ziua spaniolilor şi apoi la recepţia dată de Ansaldo.

Luni, 14 octombrie 1991, Cotroceni

Nu mult după ce am ajuns sus, am fost chemat cu Ion

[loan Talpeş] şi V[asile] I[onel],la domnul I[liescu]. Ulterior, a venit şi

Virgil [Măgureanu] cu materialul privind „mineriada” (pe care l-a luat totuşi înapoi, să-l... completeze). Am discutat despre autonomia secuimii, reuşind să-l conving pe domnul I[liescu] că nu ne aflăm în faţa unor evenimente întâmplătoare, fără legătură între ele, şi, ca urmare, era nevoie de acţiune viguroasă şi rapidă. Ion m-a susţinut, arătând că „desolidarizarea” UDMR de acţiunea secuilor era tot un joc, iar V[asile] Ifonel] ne-a spus de atitudinea făţiş ostilă a autorităţilor ungureşti din zonele respective, precum şi de războiul psihologic la care suntem supuşi (alarmele continue de anul trecut). Domnul Ifliescu] a cerut MAE să pregătească materiale de contrapropagandă, pe care să le distribuie larg pe plan internaţional, să trimită ziarişti în Ungaria, care să analizeze situaţia românilor de acolo. Pe urmă, s-a pus problema constituirii unui colectiv de specialişti, care să elaboreze o politică pentru Transilvania, colectiv care să fie coordonat de Guşti [Augustin] Buzura, la el, la Fundaţie. Pe 25, domnul I[liescu] va vorbi la Cărei, iar pe 26 va vorbi la Monumentul Ostaşului Necunoscut din Parcul Libertăţii.

Când revin şi povestesc băieţilor scena refuzului încadrării lui Gabi (Mihai [Bujor Sion] apucase să-l „prelucreze” pe domnul Iliescu, Victor [Dimitriu] – îndreptăţit – are o criză, iar Cornel, supărat pe Externe pentru scrisoarea către NATO – care ne-a „ocolit” şi de data aceasta –, îşi cere plecarea la... Externe. îl convoc pe Vfasile] Ifonel], care îl liniştеşte, promiţând încheierea unui Protocol cu MAE. în orice caz, Mihai devine tot mai speriat şi, ca urmare, mai agresiv, ceea

ce va duce în curând la o ruptură.

La 14.30, trec drumul la Facultate, pentru întâlnirea cu iranienii, iar după-masă reuşesc să ies din încurcătura cu Baldâr (?) – negocierile s-au împotmolit brusc – comunicând ambelor părţi decizia domnului I [liescu] de a se face un raport, care să fie apoi analizat după întoarcerea lui Mugur

[Isărescu] şi [Dan] Pascariu. Drept rezultat, negocierile vor continua, totuşi, mâine.

Seara, trec pe la mine [Liviu] Mureşan şi [Lucian] Culda, care îl însoţesc pe Tiberius Mihalache, important om de afaceri american de origine română. Ajungem la concluzia că, pentru a contracara programul unguresc, ar fi util să propunem rapid americanilor intrarea în negocieri pe trei domenii importante (aviaţie, agricultură şi industrie militară), care să-i cantoneze cu interese economice aici. Rămâne să fac nota a doua zi.

Marţi, 15 octombrie 1991, Cotroceni

Dimineaţă, ore. Apoi la domnul I[liescu], care-mi spune de delegaţia de specialişti americani în petrol, care vine aici să negocieze utilizarea capacităţilor noastre cu petrol saudit şi plata în produse. îmi spune şi de acordarea unui împrumut (japonez?), la Londra. Se pare că aprecierea noastră cum că vom primi mai multă asistenţă după mineriadă decât înainte se adevereşte.

Plec apoi la MApN, unde, împreună cu [Lucian] Culda şi Liviu [Mureşan], pregătim şi semnăm nota cu SUA. Discutăm să ne întâlnim şi noi cu petroliştii americani, precum şi cu secretarul de stat parlamentar pentru ştiinţă al landului Baden-Württemberg din Germania, pe care Liviu îl cunoaşte şi care soseşte mâine în ţară.

Merg apoi la COS [Casa Oamenilor de Ştiinţă], pentru masa cu Costică [Cheşculescu], care mă solicită să iau conducerea grupului de consulting, pe care vrem să îl punem pe picioare, îmi menţionează pe Gabi [Tudor], Eu mă gândesc şi la alţii.

Seara, mă primeşte domnul I[liescu], cu care discut:

1. nota, pe care o aprobă;
2. cele două mese, cu care e de acord;

3. problema Liviu [Mureşan], pe care îl acuză de lipsă de caracter;

4. problema St[ănculescu], care nu e iubit de Armată şi a „intrat în colimator" (domnul I[liescu] îmi spune că înţelege situaţia, dar asemenea oameni, ca el şi [Andrei] Pleşu, nu trebuie lăsaţi complet de capul lor);

5. se plânge de Petre [Roman] şi, mai ales, de Mioara, din cauza căreia s-a certat cu Petre şi care a orchestrat toată campania de la *Azi* împotriva lui.

Miercuri, 16 octombrie 1991, Cotroceni

Toată dimineaţa am citit din urmă. Domnul I[liescu] a vizitat târgul, vizită de care a fost mulţumit. La prânz, primirea ministrului de externe panamez şi a ministrului adjunct pentru mediu al Venezuelei. După-amiază, întâlnire la *Românul,* unde discutăm despre politica revistei, unguri şi perspectivele politicii noastre. Negocierile cu Baldâr par să se fi împotmolit din nou, iar cele cu americanii încep cu adevărat mâine la Eugen [Dijmărescu].

Joi, 17 octombrie 1991, Cotroceni

Ore. Studenţii vin după cum au ei chef. Am o discuţie penibilă cu Gabi [Tudor] şi Mihai [Bujor Sion], care a început să devină agresiv. La ora 14.00 are loc prezentarea oficială a Guvernului. Domnul Ifliescu] dă indicaţii tehnice pentru „extracţia de cărbune şi însămânţări", dar e ferm pe chestiunea cu ungurii, propunând o Cartă Albă a drepturilor acordate minorităţilor. Todi [Theodor Stolojan] spune şi el două lucruri foarte importante: că va fi ferm cu ungurii şi că, de azi încolo, România va avea numai guvern de

coaliţie.

Discuţie cu Ion [loan Talpeş] pentru întâlnirea de săptămâna viitoare cu ambasadorul german [Klaus Terfloth], pentru a lămuri antiromânismul din mijloacele lor de informare.

La primirea fostului Guvern – la care participă şi cei care şi-au păstrat portofoliile, că aşa e frumos – merg numai să le strâng mâna cunoştinţelor. Adi [Năstase] e vădit deranjat când îi relatez că [Adrian] Severin mă acuză că, în târg, se vorbeşte că datorită mie şi-ar fi păstrat poziţia.

Seara, la 19.00, primirea petroliştilor. Părerea celui mai important dintre ei: <u>România are rezerve secundare mai însemnate decât SUA,</u> După-masă, la Haiducului, cu [Lucian] Culda şi Liviu [Mureşan], Transmitem mesajul convenit în nota prezentată domnului I[liescu]. Eugen [Dijmărescu] nu-şi poate ascunde râca pe mineri şi pe cei care au permis demisia guvernului. Puţin afumat, se laudă cu importanţa lui în continuare. Aşa o fi, dar, în practică, a clacat, mai ales când şi-a pus pe drumuri subordonaţii.

Vineri, 18 octombrie 1991, Cotroceni

Am zburat cu Liviu [Mureşan] şi [Lucian] Culda la Arad, să-l întâlnim pe secretarul de stat parlamentar german al landului Baden-Württemberg. Acestuia i-am comunicat că opţiunea noastră vizează relaţii foarte bune cu Germania, dar că nu-i înţelegem reţinerile. El ne-a explicat că nu au încredere în domnul I [liescu] şi în noul guvern. A ocolit orice angajare de partea noastră în disputa cu Ungaria.

Seara, întors la Bucureşti, am participat la masa oferită de Adi [Năstase] pentru [Alfred] Moses, şeful organizaţiilor evreieşti din SUA [preşedintele Comitetului Evreiesc American]. Cred că am detectat o notă de neîncredere la adresa domnului I[liescu], acum, după ieşirea lui Petre [Roman] din scenă.

Sâmbătă, 19 octombrie 1991, Cotroceni

Am trecut dimineaţă pe la serviciu să stau de vorbă cu Ion [Ioan Talpeş] despre primirea englezilor de luni.

Luni, 21 octombrie 1991, Cotroceni

După ce am ajuns la serviciu, am avut câteva discuţii şi am dat nişte telefoane, apoi am plecat la ADIRI, să mă văd cu Michael Nacht, cu care am avut o discuţie de vreo oră şi jumătate. Apoi, întors, particip la întâlnirea cu englezii, desfăşurată în doua „reprize", fără şi cu domnul Ifliescu], în mare formă. După, m-a chemat sus şi mi-a dat dosarul cu Franţa, spu- nându-mi că se va duce la Paris, la Francofonie, numai dacă se va putea semna tratatul cu Franţa.

Revenit, am o grămadă de alte treburi de rezolvat, iar Ia 17.30, intru la întâlnirea cu [Alfred] Moses, reprezentantul evreilor americani. Discuţia este foarte bună:

1. dificultăţile tranziţiei creează şomeri, care pot deveni violenţi, intervine extremismul, se naşte antisemitismul şi suferă evreii. în consecinţă, evreii vor să ajute România să depăşească actualele dificultăţi;
2. Iliescu e acceptat de americani, care-l consideră cel mai potrivit pentru actuala etapă. în lipsa lui, va interveni haosul. SUA nu vor însă ca el să-şi dea seama, interpretând acest accept drept mână liberă;
3. va veni aici un nou ambasador, John Davis [Jr.], omul care l-a „teleghidat" pe [Lech] Waişsa şapte ani în Polonia, tot în calitate de ambasador;
4. propune o vizită a lui [Theodor] Stolojan la Washington (e bine văzut de americani: Petre [Roman] era, totuşi, filofrancez! ?).

La ieşire, Moses ne spune că îl felicită pe domnul I[liescu] pentru faptul că a evitat o vărsare de sânge la ultima mineriadă.

Marţi, 22 octombrie 1991, Cotroceni

Am avut seminar la tema „Realismul politic”. Cu acest prilej, am făcut o analiză a politicii externe româneşti, plecând de la poziţia noastră de stat-tampon între marile puteri ale zonei.

Odată ajuns, citesc materialele din mapă şi pregătesc nota privind relaţiile cu Ucraina şi tratatul cu Franţa. La prânz, o primim pe d[oam]na W. [Christine Valmy?], căreia domnul I [liescu] îi transmite mesajul că avem nevoie de un milion de tone de petrol sau 100 de milioane de dolari acum, ieri, dacă se putea, pentru încălzire. Ea promite tot sprijinul, dar încearcă să ne ciupească şi nouă ceva bani pentru ea. Domnul I [liescu] nu marşează. Rămâne să-i dăm o scrisoare, prin care să ne reprezinte.

După ce iau masa, merg la Adi [Năstase] la minister, unde îi dau materialele văzute de domnul I[liescu] (cu el am o discuţie referitoare la necesitatea de a contracara tendinţa lui Petre [Roman] de a acapara Frontul de la rădăcini. îmi spune că l-a chemat pe Petre la o discuţie exact pe această temă, dar că acesta ' îl şi evită, aşa că a decis să înceapă singur, acceptând să stea joi de vorbă cu Organizaţia Bucureşti şi cu un grup de senatori şi deputaţi, care i-au cerut acest lucru mai înainte. Deci, războiul adevărat – pentru controlul Frontului – stă să înceapă...).

Cu Adi, am şi o discuţie mai personală: în ciuda unor probleme care au apărut, relaţiile dintre noi s-au menţinut, atât spre beneficiul nostru personal, cât şi al muncii propriu-zise. îmi spune că regretă anumite inconveniente, ca acelea referitoare la mersul hârtiilor direct la cabinet, dar, de multe ori, domnul I [liescu] îi cere direct hârtiile. Este gata să încheiem un protocol pe această temă. îmi spune că vrea să-şi ţină orele la noi şi că are oferte din partea lui Mark Meyer şi a universităţilor private, aşa că nu-şi face probleme.

La revenirea la Cotroceni, îl văd pe Liviu [Mureşan], care mă întreabă mândru ce zic de schema cu Lică [Vasile Secăreş] la MAE secretar de stat propus de mine, cu motivaţia de a-l ţine în şah pe [Ionel] Săndulescu. îi transmit că sunt de aceeaşi părere cu Adi, care consideră „schema” o modalitate de a scăpa

de Licã. în plus, mã jigneşte personal şi pe mine. Ca atare, îi declar retragerea mea efectivă din Front (fără tam-tam), eu nu mai vreau să lucrez cu o echipă de incompetenţi, de care s-a înconjurat Petre. în rest, cu el, cu Liviu, voi continua să lucrez.

Iau cafeaua cu Ion [loan Talpeş] şi merg la şedinţa cu părinţii.

Miercuri, 23 octombrie 1991, Cotroceni

O zi mai relaxată, punctată de chemarea domnul I [liescu] în cursul dimineţii, cu scrisoarea pentru d[oam]na W. [Christine Valmy?], pregătită de Mihai [Bujor Sion], Cu acest prilej, Mihai îi dă o lovitură serioasă lui Vova, omul lui [Constantin] Bâgu, care are acces la computerul Preşedinţiei. La prânz, sunt chemat din nou, pentru nişte hârtii ce trebuiau trimise la Adi [Năstase]. Profit de ocazie, şi-i comunic hotărârea de a mă dezangaja tacit din treburile Frontului. îmi spune că seara avea să se vadă, în sfârşit, cu Petre [Roman],

După-amiază, cu Ion [loan Talpeş], ne vedem cu [Klaus] Terfloth, ambasadorul german, căruia îi comunicăm:

1. disponibilitatea României pentru relaţii ample cu Germania;

2. neînţelegerea cauzelor reţinerii Germaniei faţă de noi; şi

2. plângerea faţă de comportamentul lui Dfeutsche] W[elle], Perspectiva lui, normal, e mai „roză". îi subliniez greutatea demersului, evocându-i întâlnirea şi reacţiile lui Leibing (?). Apoi, Ion îi comunică faptul că, în timpul puciului de la Moscova, [Nicolae] Ţîu şi [Ion] Hadârcă au fost cazaţi la Cotroceni, pentru

eventualitatea formării unui guvern în exil. La rândul meu, eu îi arăt că nimeni nu a exercitat presiuni asupra lui Petre să demisioneze; a fost în întregime decizia lui, iar tot ce s-a întâmplat după reflectă regretul său pentru că a luat-o, precum şi încercarea de revenire asupra ei. Asta, pentru a ridica, o dată pentru totdeauna, perdeaua de fum creată în jurul acestui caz.

Joi, 24 octombrie 1991, Cotroceni

Pârâul Rece – expunere de politică externă – şi Sinaia (participare la masa rotundă româno-britanică). Masă cu prietenii, la Economat. Aflu umilinţele la care e supus Licǎ [Vasile Secăreş] în Front.

Vineri, 25 octombrie 1991, Cotroceni

Am trecut pe la Şcoală, unde m-am văzut cu Licǎ [Vasile Secăreş], care mi-a spus că a apărut ideea trecerii lui la Externe (lansată de Petre [Roman], aşa din senin, în cadrul şedinţei de birou, pentru ca imediat să treacă la alt subiect). Tot el mi-a spus că există destulă nemulţumire împotriva lui Petre: Dan [Mircea Popescu], [Victor] Babiuc, el, [Vladimir] Paşti şi alţii sunt dispuşi să-l părăsească pe Petre şi, eventual, să facă alt . partid. Se pare că vremea partidului-mamut a trecut, iar costul dezintegrării lui nu mai este atât de mare, ca în perioada scursă până acum. Noua formaţiune s-ar putea ralia în jurul ziarului care stă – şi acum – să-şi înceapă activitatea şi la care Costel [Iancu] a fost solicitat să contribuie cu un milion de lei.

Luni, 28 octombrie 1991, Cotroceni

Dimineaţă, primirea preşedintelui Parlamentului elveţian [Arthur Hanserberger]. După, îi spun domnului I[liescu] de necesitatea atenţionării lui Moses [Rosen] să nu sară calul în Canada (idee sugerată de Teo) şi de convorbirile cu germanii şi englezii (în care am prezentat adevărul cu privire la demisia lui Petre [Roman]). A fost mulţumit şi La criticat din nou pe Petre, care a lăsat totul baltă şi a plecat (cu familia?) în Franţa. A vorbit cu părere de rău despre gestul lui Licǎ [Vasile Secăreş] şi al

lui [Vladimir] Paşti, care îşi merită soarta.

La prânz, îl văd pe V[ictor] Babiuc, care îmi spune că mai vrea să facă – pentru conştiinţa lui – o ultimă încercare

de trezire la realitate a lui Petre. îi spun că o face degeaba şi că nu trebuie să aibă încredere în [Adrian] Severin şi [Liviu] Mureşan, care vor trece uşor în cealaltă tabără, dacă „interesele partidului" o... cer!?

Merg apoi cu Lică la ambasadorul american [Alan Green], să-l invităm să ţină o prelegere la Şcoală. Acceptă (sau o va face) cu multă dificultate (nu e domeniul lui) şi mă roagă să intervin pe lângă domnul I[liescu] ca să dea un răspuns favorabil scrisorii sale în legătură cu nişte înfieri cerute de congresmeni americani.

Marţi, 29 octombrie 1991, Cotroceni

Ore dimineaţa. Apoi, la Cotroceni, unde mă văd cu colegul meu Costin Dumitraşcu şi prietenul său. Vrea o recomandare la [Constantin] Fota, pe care i-o aranjez pe loc, pentru joi. De la 11.00 la 12.30 aştept cu Ion [loan Talpeş] – domnul Ifliescu] era cu [Tudorel] Postolache – să intrăm la el. Problemele: răspunsul MAE la întrebările de program, scrisoarea ambasadorului american privind înfierile (mâine va discuta cu [Florin Bucur] Vasilescu) şi chestiunea Moses Rosen (s-a dat publicităţii un comunicat, care să-l lege pe M[oses] R[osen] de o linie normală la Montreal).

La prânz, sunt la Şcoală, pentru o şedinţă cu studenţii. Aflu despre unul care, participând odată la un seminar pe care îl ţineam la altă secţie, se plânge că nu i-a plăcut!? Discut cu Lică [Vasile Secăreş] încadrarea mea.

La 14.30, sunt la restaurantul Casa Albă de la Băneasa, cu Costin şi prietenul lui, pentru masa de

prânz.

Revin un pic la Cotroceni şi plec la turci, pentru ziua lor naţională. Discut cu [Corneliu] Coposu, care e preocupat de insistenţa unor ziariste italiene cu privire la iminenţa izbucnirii unor noi violenţe în ţară!? Ingham, de la britanici, ne felicită

pentru modul în care am transformat „mineriada” într-un câştig pe toată linia. Când să plec, aflu că TVR a dat – tocmai azi – un document privind... genocidul turcesc în Armenia (mai târziu, aflu că şi-a cerut scuze). Ambasadorul turc [Tugay Uluţevik] e disperat, eu îl informez pe domnul I[liescu], care e foarte supărat, dar îmi comunică decizia de a urma sugestia ambasadorului de a-l felicita pe [Süleyman] Demirel pentru victoria în alegeri, lucru pe care-l vom face mâine.

Merg apoi la recepţia unei firme de computere, unde mă văd cu Lică, [Vladimir] Paşti şi [Călin Popescu-]Tăriceanu, despre care mă plâng că mi-a creat o atmosferă proastă la Sinaia.

Miercuri, 30 octombrie 1991, Cotroceni

Dimineaţă de tot, am mers să îmi cumpăr aparatura electro- casnică trimisă de Grosu şi Mireanu. Pe urmă, la serviciu. M-a sunat Mugur [Isărescu] să mă felicite pentru capacitatea previzională; a venit de la Londra, de la o conferinţă internaţională, unde nemţii i-au dat pur şi simplu afară pe americani, repro- şându-le că umblă cu căciula în mână după bani şi vor să joace rolul de poliţişti mondiali!? A mai adăugat faptul că diviziunea Europei se face pe linia dintre catolicism şi ortodoxism. De aici decurge importanţa rezolvării conflictului dintre ortodocşi şi greco-catolici în Transilvania, lucru pe care l-am spus lui [Ioan] Mihuţ, [Corneliu Dorin] Gavaliugov şi [Gheorghe] Fulga în faţa Parlamentului.

La prânz, am mers la masa de căsătorie a „patronului” *Românului,* iar seara continuăm la Lido.

Am mai vorbit şi cu V[asile] I[onel], care îmi spune că răpitorii lui Liviu Radu [însărcinatul cu afaceri la New Delhi] au cerut – prin Londra – eliberarea ostaticilor lor de pe urma atacului împotriva ambasadorului indian şi trimiterea acestuia acasă. Ne-am angajat doar ca cei doi să fie extrădaţi Indiei (delictul a fost comis pe teritoriul nostru),

dar numai atât. V[asile] Ifonel] a rugat ca toate aceste date să-i fie trimise lui Adi [Năstase] la New Delhi, să le discute direct cu indienii.

Joi, 31 octombrie 1991, Cotroceni

Ore, apoi la Cfotroceni] unde începe să-şi facă simţită prezenţa atmosfera detectivistă, în urma discuţiei cu domnul I [liescu]. Citesc două materiale ale MAE, unul foarte critic la adresa... Franţei (asta după ce i-am atras atenţia domnului I [liescu] şi lui Adi [Năstase] asupra posibilităţii ca Franţa să ne impună un arbitraj, prin însuşi tratatul pe care ne pregătim să îl încheiem cu ei şi după plecarea lui Petre [Roman] de la cârma guvernului), altul, referitor la îndepărtarea Moldovei de noi (pentru asta a fost invitat premierul [Valeriu] Muravschi aici mâine şi poimâine). La prânz, merg cu Lică [Vasile Secăreş] la ambasadorul englez [Michael Atkinson], pentru Şcoală. îmi spune că i-au „păcălit" pe germani să opereze ambasade în comun în republicile care se desprind din Uniune!? Vin cu teza că trebuie să împiedicăm crearea unui decalaj economic prea mare faţă de Ungaria, pentru a preîntâmpina acţiunea promaghiară a ungurilor din Transilvania(!?). Curios, aceeaşi teză o regăsesc într-o opinie germană descrisă într-o telegramă MAE (să fie mâna ungurilor la mijloc?). în rest, continuă abordarea haotică a problemelor direcţiei noastre de către alţii din Preşedinţie.

Seara, film la unguri, unde Csikós chicoteşte satisfăcut la afacerea cu caseta TV descriind genocidul turcesc, difuzată de ziua naţională a Turciei (or fi avut vreun amestec?), iar Peter e bucuros că populaţia nu a „cuplat" la riposta antimaghiară a Parlamentului. loşca

[Iosif Boda] îmi spune – şi-l cred – că ungurii au fost foarte speriaţi de consecinţele publicării raportului (lucru confirmat de Peter) şi sunt preocupaţi de difuzarea lui în străinătate.

Vineri, 1 noiembrie 1991, Cotroceni

Vine A[di] S[chervan] pe la mine, care, în schimbul unui sprijin pe linie economică, oferă deschiderile politice ale firmei lui [Krupp Thyssen], care nu sunt deloc de neglijat.

La 11.30, intru la primirea generalului norvegian din NATO [Vigleik Eide, preşedintele Comitetului Militar al NATO], interesat de evoluţiile din Ucraina. Mesajul lui:

1. Occidentul nu are de gând să-şi sacrifice nivelul de trai pentru noi, răsăritenii, care am face bine să ne mai coordonăm în comun eforturile pentru rezolvarea problemelor noastre;
2. România are o poziţie geostrategică interesantă şi importantă (între două focare de criză, unul deschis, altul potenţial, exact cum arătaserăm la Londra); şi
3. dezintegrarea URSS, inevitabilă, trebuia să aibă loc, totuşi, controlat, iar armele nucleare nu trebuie să se răspândească.

Am plecat apoi imediat la şedinţa de Senat, în care profesorul [Ovidiu] Trăsnea a început să devină „un picuţ" mai... virulent.

Am mers apoi la întâlnirea cu ambasadorul japonez [Kiyoshi Furukawa], care mi-a arătat telexul pentru mine primit din Japonia. Mi-a spus că părerea lui despre [Petre] Roman s-a modificat, mai ales în urma zvonurilor privind afacerile lui mai puţin curate, care circulă în oraş. îl consideră, de asemenea, un om extrem de orgolios.

Am revenit apoi la Cotroceni, unde am discutat cu [Cornel] Codiţă şi cu V[asile] Ifonel], care, exact ca

mine, au aceeaşi părere despre faptul că Adi N[ăstase] a prezentat materialul său critic la adresa Frontului abia acum, după plecarea lui Petre din fruntea Guvernului.

La 17.30, am fost la Front, să discutăm cu băieţii despre ziarul nostru, care se va numi *Republica.* Când am terminat, am venit acasă, unde îl invitasem pe Adi Schervan.

Sâmbătă, 2 noiembrie 1991, Cotroceni

Am fost la primirea delegaţiei Asociaţiei de prietenie Italia-România, iar la prânz, am trecut pe la Licã [Vasile Secăreş], să semnez actele pentru ziar.

Luni, 4 noiembrie 1991, Cotroceni

La 10.00, obişnuita şedinţă de agendă. Nu reuşesc prea mult, dar nici nu încerc, deoarece domnul I [liescu] era negru de supărare; vorbeşte cu regret de faptul că am distrus agricultura, luându-ne după demagogi. Se pune problema cointeresării ţăranilor să scoată din hambare şi să vândă statului, lucru pe care cu greu îl vor face. Apoi, problemele energiei, care sunt *on top ofit.*

Când ies, discut cu Ion [loan Talpeş], căruia îi atrag atenţia asupra „coincidenţei" dintre ce se plănuia la Braşov pentru 15 noiembrie şi declaraţiile lui [Victor] Stănculescu de la Londra, cum că îşi va preciza intenţiile exact după această dată.

Aştept toată după-masa să vorbesc cu Mugur [Isărescu] şi cu Dan [Mircea Popescu], care sunt la o întâlnire cu domnul I[liescu]. între timp, merg cu Răduţa [Vişan] la Primăria Sectorului 3, fără rezultat. Când vorbesc, în sfârşit, cu Mugur, îmi spune că se va face unificarea cursurilor foarte curând (l-a convins pe domnul I[liescu] că numai aşa se pot scoate dolarii aflaţi în ţară, pentru a cumpăra petrolul de care aveam nevoie). Despre conturile lui Ceauşescu – în legătură cu care e atacat în *România liberă* – spune că realizatorii filmului interzis în Canada fac parte din firma de

detectivi angajată de noi să găsească aceşti bani, care încalcă astfel contractul de confidenţialitate încheiat cu noi.

Seara, primirea delegaţiei UEO [Uniunea Europei Occidentale]. Se interesează de situaţia noastră şi de cum vedem

perspectivele URSS. îşi dau seama de importanţa poziţiei noastre geostrategice – între cele două focare conflictuale: Iugoslavia şi URSS. Provoc apoi o discuţie pe Iugoslavia, cu rezultate dintre cele mai bune: ne spun că aşteaptă cooperarea noastră în cazul în care UEO va trimite monitori în Iugoslavia şi ne încurajează să urmărim situaţia de acolo cu atenţie, pentru a putea interveni în realizarea unui acord (intervenţia aparţine germanului din delegaţie). Impresia mea este că europenii şi-au dat seama în ce i-au împins americanii şi caută înfrigurați o ieşire, forţând lucrurile.

La terminare, rămânem cu Adi [Năstase], Cornel [Codiţă], [Alexandru] Mironov şi [Emilian] Manciur să discutăm despre Francofonie. Domnul I[Iiescu], căruia Adi Nfăstase] îi aduce argumente pro şi contra participării, ia decizia de participare, pentru a sublinia legăturile noastre tradiţionale cu Franţa. Cădem, totuşi, de acord, că prezenţa lui acolo să nu fie prea marcată, pentru a nu ne implica în lupta politică franceză, în care socialiştii – [François] Mitterrand însuşi – sunt puternic atacaţi. încerc – fără succes – să-l conving pe Adi să scoată din proiectul de tratat cu Franţa prostia cu rezolvarea conflictelor pe care exclusiv paşnică, ceea ce poate deschide drumul arbitrajului. Rămâne să discutăm participarea miercuri, la ora 10.00.

După, mergem la recepţia dată de germani în onoarea delegaţiei UEO. Acolo discut cu ambasadorul elen (pe care îl surprind cu faptul că ştiu data la care urma să sosească [Konstantinos] Mitsotakis aici – 26 sau 28 noiembrie), cu ataşatul militar german şi cu [Victor] Surdu şi [Atilla] Verestóy (care deplânge retragerea mea din activităţile Frontului), precum şi cu

ambasadorii englez [Michael Atkinson] şi olandez [Coen Storck], ca şi cu Bernard, de la francezi. Urmare a discuţiei pe care o purtasem după-masă, îmi comunica data

propusă de la Paris pentru mine: 13 ianuarie. Rămâne să vedem dacă o pot accepta sau nu. Oricum, discut cu el raţiunea semnării tratatului cu Franţa, cu prilejul vizitei domnului I[liescu] la Paris – economia. Rezultatul: a doua zi, în ciuda îndoielii lui Adi, vine şi răspunsul pozitiv al Parisului! Cu Răduţa [Vişan] la Primăria Sectorului 3, din nou fără rezultat.

Marţi, 5 noiembrie 1991, Cotroceni

Zi de lâncezeală, începută cu seminar. La prânz, după revenirea de la bazin, îl văd pe [loan] Mihuţ, care îmi relatează dezamăgirea lui faţă de convorbirea cu Pedro [Petre Roman], pe care îl acuză de stângismţsă fie vorba de efectul vizitei la Paris, în acest moment?) şi lipsa de simţ politic. Lică [Vasile Secăreş] mă sună să-mi spună că a discutat cu Adi perspectiva intrării lui în diplomaţie. îi spun de Şcoală, pe care nu trebuie să o abandoneze. Azi, mâine, va lua hotărârea definitivă.

Miercuri, 6 noiembrie 1991, Cotroceni

Vizită la Externe. Frustrări uriaşe. Vizităm noua clădire a MAE. Apoi discutăm despre Francofonie, alcătuind delegaţia şi programul. Neaşteptat, recunosc, nici măcar nu sunt luat în calcul: de la Preşedinţie merge [Emilian] Manciur, însoţit de cineva de la cabinet! Discutăm apoi – eu recomand cu tărie şi arăt modalitatea concretă – adoptarea unei atitudini mai dure faţă de Bulgaria, care caută să scape de responsabilitatea [centralei nucleare] Kozloduiului, stârnind, nejustificat, valuri în jurul aşa-zisei chestiuni Giurgiu-Ruse. Adoptarea unei asemenea atitudini din partea noastră ar putea să-i determine să ne creeze dificultăţi

în traficul spre şi dinspre Grecia şi Turcia. Dar putem retalia, mai ales acum, cu Iugoslavia blocată, când ei comunică cu Europa exclusiv pe la noi...

Se discută apoi câteva posturi de ambasadori: Licã [Vasile Secăreş] în Norvegia (domnul Ifliescu] nu are nimic împotrivă), Toma Gfeorge] M[aiorescu] în Danemarca (are soţia lui ceva), Dan [Amedeo] Lăzărescu în Polonia (pe principiul că nu are ce să strice, când acolo avem nevoie de un om foarte bine pregătit) şi [Victor] Stănculescu în Austria. Aflu că şi Sorinf-Mircea] Botez vrea să plece undeva. în orice caz, Adi [Năstase] discută pe faţă cu domnul Ifliescu] că ar trebui să analizeze asemenea chestiuni... între patru ochi!?

De asemenea, MAE va trebui să pregătească un material privind realizările de până acum şi orientarea strategică de viitor, pe care Adi să-l prezinte în Parlament, după discutarea lui în Consiliul Consultativ al MAE şi a discuţiei preşedintelui cu şefii partidelor politice.

Personal, la încheierea „vizitei" resimt o mare dezamăgire (la fel şi V[asile] I[onel], căruia îi relatez desfăşurarea discuţiilor): domnul I[liescu] e atât de sigur de mine, încât nici prin cap nu îi trece dacă sunt sau nu mulţumit şi, de asemenea, este evident că nici nu are de gând să-mi dea un cuvânt mai greu în politica noastră externă, în care Adi e clar „numărul unu". Ratarea ultimei mele şanse e clară!

Ziua anunţării în Parlament – de către Todi [Theodor Stolojan] – a unificării cursurilor. Impresia este că Guvernul, deşi, de data aceasta, a calculat efectele

potenţiale ale unei măsuri de acest tip, a făcut-o cam şcolăreşte, neluând în calcul gradul ridicat de imprevizibilitate din sistemul românesc. Oricum, deja nu mă descurc decât la limită cu două salarii, cu obligaţiile pe care le am!

Joi, 7 noiembrie 1991, Cotroceni

Dimineaţa, cu Lică [Vasile Secăreş], la ambasadorul olandez [Coen Storck], pentru Şcoală. Apoi, la serviciu, unde îl găsesc pe Adi [Năstase], împreună cu care mergem la prânz la COS [Casa Oamenilor de Ştiinţă], în prezenţa lui [Viorel] Hrebenciuc, prefectul Bacăului.

Merg apoi la bazin şi, după, la Colegiul Director. Prima parte a şedinţei a mers bine. E clar că Petre [Roman] a venit cu „instrucţiuni" de la Paris. Ideea lui, că Frontul nu s-a delimitat suficient de vechile structuri, iar, pentru asta, trebuie să devină un partid... de stânga!? Dincolo de grava confuzie teoretică, e clar că socialiştii francezi îşi caută un nou punct de sprijin în afară şi l-au găsit aici, la noi, în Petre şi în Front.

Lumea nu a acţionat la aceste „sofisticării", ci, în pură tradiţie de mahala, doar la delaţiunile rostite fără ruşine de un senator [loan] Tătaru – vizibil montat de Petre – la adresa lui Lică. Au mai fost atacuri şi la adresa lui Liviu [Mureşan]. Pe urmă, Petre a trecut la momentul delicat al „înlocuirilor", punându-l pe [Radu] Berceanu (adjunctul lui Lică, care mai întâi a spus că nu a fost băgat în seamă, apoi că nu a fost lăsat să lucreze etc.) în locul lui Lică, a cărui apărare a fost slabă. Eugen [Dijmărescu], care, se pare, şi-a pierdut orice busolă, nu a acceptat să intre în structura de conducere nemijlocită a Frontului (deşi va conduce

celula pentru alegeri), până se va lămuri încotro o ia Frontul. S-au mai făcut unele prezentări, tot la propunerea lui Petre, care au fost primite cu suspiciune şi cu scârbă de unii din oameni (unul chiar i-a spus: şi echipa pe care vreţi să o schimbaţi acum, tot dumneavoastră aţi numit-o, şi tot aşa, prin impunere; ce garanţii avem că acum va funcţiona? Iar moroşenii au spus că şi acum s-a întâmplat la fel ca la Convenţie).

Eu, care am vociferat când am luat atitudine împotriva lui Tătaru, am fost propus şi ales cu majoritate de voturi în locul lui Liviu Mureşan, la relaţii internaţionale. Chestia l-a surprins şi pe Petre, căruia nu i-a convenit, dar am intervenit

şi m-am dezangajat, arătând că soluţia va crea mai multe probleme, decât va rezolva.

Seara, la [loan] Mihuţ pentru meci, unde îi spun lui [Ion] Petcu să adune echipa asta în jurul său şi să se gândească serios la politică. Rămâne să discutăm mâine.

Vineri, 8 noiembrie 1991, Cotroceni

O zi în care nu am făcut nimic important. La 10.00, eram cu Adi [Năstase] la Mugur [Isărescu], ca să discutam problema Germania. La prânz, merg la bazin, iar la 16.00 sunt la [Ion] Petcu, aşteptându-l pe Lică [Vasile Secăreş], care nu vine. [Emilian] Manciur m-a sunat, chipurile, să întrebe de invitaţia mea în Franţa. Preludiu la includerea mea în delegaţie?

Sâmbătă, 9 noiembrie 1991, Cotroceni

Trec întâmplător pe la Cotroceni şi [Emilian] Manciur mă anunţă că am fost inclus în delegaţia pentru Paris, după care mă sună şi domnul Ifliescu], care mă cheamă la el. îmi comunică includerea în delegaţie (nu-i mulţumesc, mă rezum doar să îl informez că ştiam deja de la Manciur), mă pune să intru în pregătire, apoi îmi dă să-i fac speech-ul, fiind total nemulţumit de cel trimis de la Externe. îmi mai dă nişte materiale de-ale lor, cu acelaşi calificativ, îmi comunică de discuţia lui [Ionel] Săndulescu cu [Richard] Shifter şi îmi atrage atenţia asupra pericolului acutizării situaţiei din Basarabia. îmi indică să iau şi eu legătura cu cei de la Externe, legat de celula de criză înfiinţată de ei în acest scop. îi promit că vom organiza şi noi ceva, luni. Apoi, îmi relatează, cu lux de amănunte, discuţia lui

secretă cu [Iurie] Roşea, căruia i-a deschis ochii – asta e impresia lui – cu privire la dificultăţile unificării acum, precum şi a acţiunilor convenite cu conducerea moldovenească în acest scop (unificarea germană nu a fost decât o încununare

a amplelor legături reciproce stabilite anterior, în primul rând economice şi comerciale). îmi mai spune şi de telefonul de reproş al lui [Mircea] Snegur, legat de această primire, telefon pe care l-ar fi „dezamorsat". îi relatez şedinţa Frontului, despre care îmi spune că nu e la curent (!?). îmi aprobă refuzul numirii în funcţia de vicepreşedinte al Frontului. Sunt convins că era la curent, dar, pe de o parte, a mai vrut să verifice încă o dată, pe de alta, să-mi atenueze nemulţumirea produsă de gestul neamical făcut în legătură cu Parisul.

Luni, 11 noiembrie 1991, Cotroceni

Am avut pregătit tot ce trebuia: cursul, articolul şi proiectul de cuvântare la Paris. Pe la 10.30-11.00, mă cheamă domnul I[liescu], să discutam despre Paris. Mai erau Claudia şi [Emilian] Manciur. Pe urmă, la 12.00, ne invită din nou, pentru şedinţa de agendă. Diplomatic, greutatea cade miercuri şi joi, când sunt mai multe acţiuni, pentru a nu lăsa stingheră întâlnirea cu ambasadorii arabi.

La prânz, vizita de rămas-bun a ambasadorului iordanian şi mesajul verbal (despre ce s-a întâmplat la Madrid) din partea lui [Yasser] Arafat. După, Mihai [Bujor Sion] a dat ceva pentru onomastica lui. Bazin şi la întâlnirea cu amicii noştri din sud.

Marţi, 12 noiembrie 1991, Cotroceni

Ore, apoi discuţie cu studenţii secţiei, la noul sediu, pentru dezamorsarea situaţiei tensionate. Revenit la Cotroceni, şedinţă cu V[asile] I[onel] pentru redactarea cuvântărilor pentru 1 şi 22 decembrie. loşca [Iosif] urmăreşte să-i bage înăuntru pe [Grigore] Georgiu şi

Bădescu, oamenii lui şi ai fostului prorector [Păun] Bratu, de la Ştefan Gheorghiu.

Vine profesorul [Alexandru] Albu, de la ASE, care vrea şi el un post în diplomaţie şi pe care îl introduc la domnul I[liescu].

Bazin şi acasă, pentru Nelu instalatorul. Seara, la recepţia oferită de japonezi. Discut cu ambasadorul ungar [Ernő Rudas], care îmi spune că:

1. nu înţelege cum Opoziţia de la noi a „marşat" cu Frontul împotriva UDMR;

2. au depus eforturi enorme la Budapesta să-i ţină pe ai lor în frâu, în timpul citirii aici a Raportului Har[ghita]-Cov[asna].

[Corneliu] Coposu, care îl înţepa tot timpul pe [Sorin-Mircea] Bottez, de la liberali, susţine că un referendum nu se face pentru o lege cu 180 de articole, cu care nu ai cum să fii în totalitate de acord sau s-o respingi.

Internaţional, semne bune de la europenii din Grupul 24. Ne dau partea lor din miliardul de dolari, fără să-i aştepte pe ceilalţi, probabil în lumina importanţei noastre crescânde în ■ politica lor faţă de Iugoslavia.

Mă sună Adi [Schervan] de la Hamm să-mi spună că lucrurile merg bine; firma lui vrea să ne sprijine. Ne cere numerele de fax al meu şi al lui Mugur [Isărescu], probabil ca o confirmare a seriozităţii ofertei.

Miercuri, 13 noiembrie 1991, Cotroceni

Am început cu o şedinţă a Direcţiei, care a împărţit responsabilităţile pe oameni. Puţin ridicol, ţinând seama de pretenţiile noastre comparate cu posibilităţile, dar altfel nu puteam să-l potolim pe Mihai [Bujor Sion], Am trimis telefaxul lui Adi [Năstase].

Apoi, la 11.00, primirea lui [Renauld] Vignal, care e foarte încântat că, după plecarea în Franţa, domnul I[liescu] nu abandonează, ci întăreşte – prin vizita sa –

opţiunea franceză. Nu lipsesc întrebările cu tâlc, ca, de pildă, cum îl caracterizaţi pe [Theodor] Stolojan etc.

La prânz, cu Mihuţ la „patron” [Ion Petcu] care a suferit un infarct azi-noapte. Nevastă-sa, unguroaica, l-a îndopat şi l-a iubit în draci o lună de zile, până l-a adus în halul asta. în plus, nu a arătat niciun semn de regret, deşi se comporta grijuliu. Oricum, dacă „patronul” dispare, au de câştigat numai ungurii – revista publicând acum contra lor – şi ea, căci îl moşteneşte. Oare să am în faţă acea mostră clasică de acţiune a ungurilor?

Seara, la Casa Americii Latine, seară organizată pentru a mai atenua din şocul întâlnirii de mâine a domnului I [liescu] cu ambasadorii arabi.

Joi, 14 noiembrie 1991, Cotroceni

Dimineaţa ore, apoi la serviciu. La 12.00, primirea însărcinatului cu afaceri al americanilor, căruia, după un „perdaf” privind comportamentul ambiguu şi neloial, domnul I [liescu] îi spune de ce l-a chemat, respectiv să-l consulte cu privire la poziţia în privinţa Iugoslaviei, deoarece urmează să vină aici premierul sârb [Slobodan Milosevic] şi, eventual, Borisav Jovic, fostul preşedinte. Le-a promis să-i ţină la curent. Mihai [Bujor Sion] propune – şi eu îl susţin – ca după aceea, domnul I[liescu] să-l sune pe [James] Baker să-i mulţumească pentru trimiterea lui Allistair şi să-l informeze despre rezultatul întâlnirii cu sârbii. La început, domnul I [liescu] acceptă ideea, apoi ne spune că o va face Adi [Năstase]. Mai discutăm şi cu domnul [Douglas] Hogg, adjunctul lui Douglas Hurd, despre care generalul Neagu afirmă că ar fi omul serviciilor, care vine aici şi nu-i găseşte pe cei pe care-i caută... Sugerez să le propunem amânarea vizitei. Până la urmă, rămâne că-l

voi sonda pe ambasadorul britanic [Michael Atkinson] cu privire la eventu- alitatea/posibilitatea amânării vizitei. Mai sugerez ca, în cazul lui Jovic, domnul I [liescu] să-i ofere o masă, căci tot nu a putut să ne viziteze oficial, cum fusese invitat iniţial. Nu primesc un răspuns ferm.

Particip apoi la întâlnirea cu ambasadorul olandez [Coen Storck], căruia i se mulţumeşte pentru recenta atitudine favorabilă a CEE [Comunitatea Economică Europeană] faţă de noi şi i se prezintă problema cu iugoslavii. Aici, lucrurile sunt mai avansate şi mai clare, în sensul că ei sunt bucuroşi de orice ajutor de oriunde le-ar veni şi ne-au întrebat de poziţia în cazul sancţiunilor. Domnul I[liescu] răspunde, accentuând asupra raporturilor tradiţional bune cu sârbii, precum şi faptul că arme nu livrăm, iar petrol nu avem. în legătură cu căştile albastre ONU, suntem de acord să dam curs solicitării părţilor, dar nu putem hotărî amplasarea lor (unde sunt probleme, sârbii dorind-o pe enclave, iar croaţii pe graniţele interstatale).

La prânz, după cele două primiri, merg la Csikós acasă, care e preocupat de opţiunea noastră... turcă, de viitorul instituţiilor europene, al URSS ş.a. La ambasada lor s-a făcut o analiză şi au ajuns la concluzia că războiul este posibil. îl preocupă impactul găgăuzilor asupra situaţiei minorităţilor. îmi spune că m-a citit o dată în *Românul.*

Seara, întâlnire cu ambasadorii arabi, care reclamă transportul de evrei ruşi în Israel, livrarea de material pentru aşezările evreieşti din teritoriile ocupate, incidentul TV cu ambasadorul palestinian, precum şi dorinţa Irakului de a vinde petrol, ca să-şi plătească datoriile faţă de... prieteni.

După, urc un pic sus, având impresia că domnul I [liescu] voia să îmi spună ceva, dar, din cauza lui [Cornel] Codiţă, probabil, n-o face. Adi [Năstase] o propune pe Ana Blandiana pentru postul de ambasador

în Norvegia. De asemenea, nu-l agreează pe profesorul [Alexandru] Albu. De [Dan Amedeo] Lăzărescu îmi spune că trebuie să se grăbească, să nu plece dintre noi înainte de a fi numit (!?).

Am vorbit la telefon cu Adi Schervan şi Daniel Nelson, care mi-a trimis recomandarea pentru japonezi.

Vineri, 15 noiembrie 1991, Cotroceni

Ziua începe cu întâlnirea cu studenţii. în locul americanului programat iniţial, vorbeşte Dan Dumitru Popescu despre preţuri. Apoi, înainte de conferinţa de presă a domnului I[liescu], vorbesc cu ambasadorul britanic [Michael Atkinson], care îmi spune că nu putea amâna vizita lui [Douglas] Hogg. Asist la conferinţă. La prânz, o aduc pe Pişi [Veronica], care nu voia mâncare gătită acasă, iar la 12.30, particip la vizita de ră- mas-bun a ambasadorului turc [Tugay Uluţevik], care îmi relatează cum ungurii, care aflaseră de vizita cipriotilor turci aici, le comunică grecilor, omorând acţiunea!? Oricum raporturile cu Turcia sunt ffoarte] bune şi se vor amplifica în continuare. Simţământul aroganţei şi injustiţiei occidentale ne leagă puternic, în afara altor interese concrete.

La 17.00, are loc şedinţa CSAT, la care sunt invitat la punctul 1, referitor la informările lui [Dumitru] Cioflină despre Coreea (au cerut o prezentare detaliată a situaţiei prerevoluţionare de la noi din 1989 şi s-a stabilit să renunţăm la comisia mixtă de tehnică militară, ceea ce nu va pune capăt complet colaborării intensificate cu Coreea de Sud în domeniul militar, pornind de la faptul că COCOM [Coordinating Committee for Multilateral Export Controls] nu le interzice exportul de componente spre noi, exact cât am avea nevoie) şi China (deschişi şi pragmatici), precum şi despre seminarul de doctrină militară de la Viena (unde, confirmându-se temerile anterioare, francezii au dorit să medieze între noi şi unguri). Adi [Năstase] prezintă şi el informări (Roma, pozitiv pentru noi, pe marginea propunerilor avansate de domnul I [liescu] în scrisoarea

lui, Bruxelles, de asemenea, pozitiv şi Oslo, unde [Lawrence] Eagleburger, care, aparent, nu ştia de schimbarea de macaz din partea lui [Richard] Shifter în privinţa alegerilor locale – pe care acum le vrea amânate – ne ţine datori de promisiunea anterioară că le vom ţine până în iarnă). Când s-au terminat problemele de la acest punct, am plecat, să nu dau apă la moara „suspiciunilor" care au cuprins Preşedinţia (faxurile s-au deconectat, xeroxurile au fost puse sub cheie), în primul rând pe vajnicii noştri generali ceauşişti, păstrători ai „secretului de stat", ca [Marin] Pancea, care, dacă la altceva nu se pricep, excelează – prost – în acest domeniu. De pildă, nu l-au lăsat pe Dan Constantinescu, ministrul industriei, să participe, pe motiv că legea prevedea funcţia de „ministru de stat", şi nu de simplu ministru al industriei, funcţie care nici nu mai există. Când i-am întrebat în ce calitate participă atunci [Victor] Stănculescu, mi-au spus că se făcuse o greşeală, iar când i-am întrebat dacă domnul Ifliescu] ştia, au „contraatacat", în- trebându-mă de ce mă preocupă atât de mult această chestiune?

Sâmbătă, 16 noiembrie 1991, Cotroceni

Ultimele pregătiri înaintea plecării, precum şi pentru primirea premierului sârb [Slobodan Milosevic] – sâmbătă – şi a lui [Borisav] Jovic, duminică. în niciuna nu sunt implicat, deşi ideea prânzului pentru Jovic îmi aparţine în întregime. încă o dovadă a faptului că domnul Ifliescu] nici nu se gândeşte la cei aflaţi în subordine. Oricum, oferta lui Mugur [Isărescu] începe să capete tot mai multă consistenţă în mintea mea. Un

astfel de om merită să fie trezit odată la realitate. Prea le ia pe toate de bune, în ce priveşte subordonaţii.

Franţa[5]

Luni, 18 noiembrie 1991, Cotroceni, Paris

Am plecat la Paris pe o vreme urâtă, luându-i în drum pe [Eugen] Mihăescu şi Mihai [Bujor Sion]. în avion, am călătorit în compartimentul principal, cu domnul I[liescu] şi cu Adi [Năstase]. Cum am ajuns, ne-am cazat la hotel, iar eu cu Sabin [Pop] am plecat la ambasadă. Până la 15.00, ne-am plimbat prin împrejurimi. La 15.00, era întâlnirea cu oamenii de afaceri, care, din grupul mare, erau luaţi în grupuri mai mici şi duşi la preşedinte. [Emilian] Manciur se simţea deja rău (a şi fost trimis acasă, miercuri, cu blocaj renal). Până seara la 19.00, când au venit românii din emigraţie, am pierdut vremea pe acolo.

Marţi, 19 noiembrie 1991, Paris

Mic-dejun cu domnul Ifliescu], care ne citeşte – Claudiei, lui Adi [Năstase] şi mie – mesajul pe care voia să îl trimită în ţară Parlamentului, deoarece apăruseră dificultăţi majore cu cele zece articole trimise la Comisii, îndeosebi în privinţa drepturilor minorităţilor. Cu Adi sugerăm unele mici modificări, iar Adi propune ca textul să fie dictat prin telefon, pentru promptitudine.

Am plecat apoi la deschiderea oficială a Conferinţei [ţărilor francofone], care a avut loc la Palatul Chaillot, vizavi de Turnul Eiffel. Nu am rezistat până la capăt şi am plecat cu Claudia la hotel. Ne-am schimbat şi am dat

un tur pe Champs-Elysées. Ne-am întors şi am mâncat ceva din rezerva domnului Ifliescu]. Programul lui s-a dat peste cap. Oricum, la 17.00, eram la Centrul Kléber, pentru bilaterale. Prima întâlnire, cu tunisianul. Adi deschide discuţiile privind retragerea misiunii lor permanente (din raţiuni pecuniare). A doua întâlnire a fost mult mai importantă (Jelio Jelev, care făcea eforturi supraomeneşti să se descurce în franceză – a venit cu translatoarea). La un moment dat, considerând că a vorbit suficient în franceză, a trecut la... rusă, dar domnul I[liescu] nu a acceptat, spunându-i că Adi şi cu mine nu cunoaştem această limbă!? „Atacul" La început el, spunând că noi nu înţelegeam marea valoare a mişcării ecologiste din Ruse, care a fost

prima disidenţă contra lui Jivkov şi a comunismului. Domnul I[liescu] l-a luat atunci şi i-a explicat lipsa de consistenţă a argumentelor lor, ţinând seama de datele concrete ale problemei (fabrica era închisă, primul oraş care trebuia să fie poluat era Giurgiu, nu Ruse etc.) şi am mutat problema pe Kozlodui. Adi le-a spus că nu era nicio problemă reală în cazul Giurgiu-Ruse, ci, mai degrabă, o încercare de disociere a Bulgariei de noi, pe criterii politico-ideologice. Rezolvarea acestei chestiuni ar avea, prin urmare, valoarea unui gest politic semnificativ. în final, a intervenit şi [Stefan] Tafrov, fostul lui consilier de politică externă, acum prim-adjunct al ministrului lor de externe, care a arătat că nu există niciun fel de bază pentru un conflict cu România. în final, s-a ajuns la soluţia: Comisia Mixtă să facă publice rezultatele investigaţiilor, să semneze apoi, mai întâi protocolul ecologic şi, după, tratatul. La sfârşit, au intrat ziariştii, care, aşa cum le sugerasem, s-au năpustit spre Jelev cu întrebări în... franceză!

în final, convorbirea cu [René] Felber, elveţianul, care a decurs bine. Numai [Anton] Vătăşescu, un limbut necontrolat, s-a lăudat ce bine mergeau afacerile noastre petroliere cu o firmă... străină, stabilită în Elveţia, despre care elveţianul ne-a spus că se află în proces cu statul pentru... evaziune fiscală!?

Seara, masă la Primărie, apoi o vizită la braseria Lipp, urmată de o plimbare nocturnă între St. Germain şi Sena, unde [Eugen] Mihăescu ne-a arătat un restaurant în care artiştii îşi plătesc consumaţia cu tablouri, atelierul lui Picasso şi casa unde a murit Oscar Wilde.

Miercuri, 20 noiembrie 1991, Paris

Am început cu două întâlniri, una cu Pierre Mauroy, preşedintele PSF [Partidul Socialist Francez], un om jovial, care a promis că, pe linia Lille, unde e primar, va face mai mult

pentru a dezvolta raporturile economice cu noi. A doua întâlnire, a fost cu [Robert] Badinter, care a intrat peste Mauroy şi care ne-a spus două lucruri:

1. Crearea mecanismului european de arbitraj – numai în chestiunile ce nu aduceau atingere intereselor majore ale statelor;
2. Necesitatea organizării referendumului privind Constituţia, ceea ce, în ochii opiniei publice externe, ar „bate-o bine în cuie".

Până la 15.45, plimbare şi mici cumpărături. La 15.45 întâlnire foarte pozitivă cu prim-ministrul Quebecului [Robert Bourassa], Apoi, plecarea pentru semnarea Tratatului. Cât timp durează tête-à-tête-ul, aşteptăm într-o sală alăturată. Vine şi „madame" [Edith] Cresson, o femeie comună, cu ochi mici. Are loc ceremonia. [François] Mitterrand îl întreabă pe Roland Dumas: „Roland, ai totul pregătit?" După, Mitterrand rosteşte un mic cuvânt extrem de cald şi întreabă în final dacă trebuia tradus (avea o translatoare basarabeancă). Domnul I[liescu] îi răspunde că nu, deoarece ne aflăm la o conferinţă a francofoniei. Iar [François] Mitterrand îi spune, în replică: „Trebuie s-o demonstrăm, nu-i aşa?" Urmează o cupă de şampanie, în camera alăturată, într-un cerc restrâns. Discut cu [Pierre] Morel, consilierul diplomatic, omologul meu, despre vizita mea din ianuarie, pe care mă încurajează să o fac. îmi spune că lucrurile au mers bine, deoarece s-a discutat concret (două credite, unul pe termen lung, de cinci miliarde de franci, altul pe termen mediu, de un miliard de franci, precum şi trecerea noastră în clasamentul COFACE [Compagnie Française

dAssurance pour le Commerce Extérieur], din grupa a treia de risc, în grupa a doua).

Plecam apoi la masa oferită de IFRI [Institut français des relations internationales], care se termină greu pentru mine, din cauza oboselii fizice.

Joi, 21 noiembrie 1991, Paris

Ziua începe cu micul-dejun luat cu domnul Ifliescu] şi Claudia, unde discutăm despre incidentul din seara trecută creat de inabilitatea lui [Anton] Vătăşescu faţă de Claudia.

La 9.00, întâlnire cu premierul canadian [Brian Mulroney]. Acesta, practic, îşi instructează subordonaţii să stabilească o întâlnire a lui de evaluare a proiectelor bilaterale cu România în termen de şase-opt luni. în plus, ne arată că, în contextul crizelor din Iugoslavia şi URSS, România are şansa unică de a deveni bastionul democraţiei în zonă. Ne roagă insistent să nu o ratăm! Domnul I[liescu] îl abordează pe tema ajutorului financiar şi în produse, pentru a depăşi iarna aceasta. Eu îi explic – în engleză – condiţiile creditului G-24 şi fac legătura între rugămintea lui şi necesitatea sprijinului canadian. A promis că va studia atent ce se poate face. Când să plec, la strângerea mâinii, îmi spune că nu mi-a reţinut numele, iar eu i-am dat atunci cartea mea de vizită.

Urmează întâlnirea cu un canadian implicat în proiectul Cernavodă, căruia Vătăşescu îi promite că va face tot posibilul ca următoarea centrală s-o construim cu... francezii!?

Plec apoi în oraş, vizitez turnul Eiffel, iau un sandviş şi particip la întâlnirea domnului I[liescu] cu cei de la Ambasadă (aflu ulterior că preţul trataţiei îl va suporta nu ambasada, ci... Preşedinţia!?). Merg apoi cu Sabin [Pop] la „cumpărături”, iar seara, la Anda, la masă. Târziu, mă trezeşte domnul I[liescu] cu o bătaie în uşă, din greşeală, căci căuta uşa de vizavi.

Vineri, 22 noiembrie 1991, Paris/Cotroceni

Micul-dejun cu domnul I[liescu], Claudia şi colonelul [Dumitru] Iliescu. Aflu că Petre [Roman] e pe cale să vină în

Franţa! Zborul decurge bine. Când ajung, Mihai [Bujor Sion] mă pune la curent cu şedinţele avute cu V[asile] I[onel]. Ajung şi pe la serviciu, iar seara Lică [Vasile Secăreş] îmi comunică intenţia lui Petre de a se rupe definitiv şi public de domnul I [liescu], intenţie pe care a amânat-o pentru săptămâna următoare, probabil după ce se va fi consultat şi cu francezii lui. Pentru mine, dacă accept oferta lui Mugur [Isărescu] de a prelua conducerea Comitetului Interministerial de Evaluare a Riscului, va trebui să părăsesc Preşedinţia, pentru respectarea „separaţiei puterilor". Vom vedea mâine.

Sâmbătă, 23 noiembrie 1991, Cotroceni

Cum era de aşteptat, a fost o zi încărcată, deoarece trebuiau rezolvate toate problemele acumulate între timp. Târziu, în jurul orei 13.00, am ajuns la domnul 1 [liescu], unde am obţinut tot ce intenţionam (întrevederi pentru [Fotopolos] Sotiris şi Profesor). Am discutat despre coregrafia semnării tratatului cu grecii, care va avea loc la Cotroceni. I-am şoptit despre intenţia lui Petre [Roman] să se rupă public de el, acum, la întoarcerea din Franţa.

Seara, m-a sunat acasă ambasadorul grec, să-mi ceară să intervin pentru interzicerea simpozionului cu aromânii, exact în timpul vizitei premierului elen. Am intervenit pe lângă [Mihai] Drăgănescu [preşedintele Academiei], care mi-a promis că-l va amâna Iară niciun dubiu, lucru pe care i l-am şi comunicat ambasadorului grec. Acestuia, când se „obrăznicise", i-am amintit de neplăcerile – pe care nu le făcusem publice – produse

de declaraţia premierului [Konstantinos] Mitsotakis cum că şi-ar fi amânat vizita, deoarece guvernul anterior era unul neocomunist!? L-am surprins, căci nu m-a mai întrebat de unde aveam informaţia...

Duminică, 24 noiembrie 1991, Cotroceni

Discuţie cu Mugur [Isărescu] şi Lică [Vasile Secăreş] la Progresul, privind numirea mea ca preşedinte al Comitetului Interministerial pentru Garanţii Bancare. Am stabilit să deschidă el discuţia cu domnul I[liescu]. Am însă îndoieli că, mu- tându-mă de aici, voi fi în continuare la „adăpost" de pasiunile politice dezlănţuite. Am senzaţia că mă arunc în ceva pe care nu-l pot „simţi" în întregime. în orice caz, însă, nici la Preşedinţie nu mai am ce învăţa. Deci, mă pândeşte plafonarea profesională şi măcinarea nervilor în războaie cu [Constantin] Bâgu, [losif] Boda, [Vlad-Vladimir] Galin, [Marin] Pancea et comp.

Luni, 25 noiembrie 1991, Cotroceni

O zi încărcată. Telefoanele sună în disperare, parcă pentru ' a-şi lua „revanşa" pentru tăcerea de care am beneficiat săptămâna trecută...

Oricum, înainte de 11.00, când ne-a chemat la el domnul I[liescu] pentru şedinţa de agenda, apuc să discut cu Ion [loan Talpeş], ca să punem la punct o tactică privind plecarea mea.

Are loc şedinţa şi, după, domnul I[liescu] ne primeşte pentru discutarea problemei respective. Reuşesc s-o pun cum trebuie, cu argumente şi fără a „forţa", după o „pregătire de artilerie" cu veşti bune!? Discutăm apoi de Front, Petre [Roman], Lică [Vasile Secăreş], [Vladimir] Paşti – care i-a trimis domnului I[liescu] prin Mihai [Bujor Sion] un material de analiză a Frontului (la şedinţă, domnul I[liescu] simte nevoia de a avea două colective de analiză, unul pe probleme economice, altul

pe probleme politice).

îi comunic lui Mugur [Isărescu] – la guvern, unde ajunsese – cele discutate cu domnul I [liescu] şi-l rog să intre acum

şi el în joc. Plec la bazin, revin, mă documentez pentru curs, discut cu [Liviu] Mureşan şi apoi cu Mugur, care îmi spune că a discutat cu domnul I[liescu], care i-a promis că va avea o discuţie cu mine în seara asta.

Intru apoi la reuniunea cu şefii de partide. Surpriză: apare Petre, deşi acolo era [Vasile] Văcaru, care îmi face o scenă legată exact de invitarea lui Văcaru, spunând că a trecut vremea discuţiilor între patru ochi şi că a venit momentul să arate el cine e cu adevărat domnul I[liescu]. I-am răspuns că, desigur, nu eram eu cel care hotărâm, dar că îşi asumă o enormă responsabilitate. Asta pare să-l calmeze, pe moment, dar ruptura, cu tot ce decurge de aici, pare inevitabilă.

Discuţia propriu-zisă debutează cu felicitările domnului I [liescu] pentru votarea Constituţiei şi cu informarea privind vizita la Paris şi acţiunile politice viitoare. Apoi, [Theodor] Stolojan propune data de 2 februarie pentru alegerile locale. Unii aprobă, alţii solicită o amânare, invocând tot felul de argumente, care mai de care mai năstruşnice şi cerând, ca o haită de lupi hămesiţi, accesul cât mai rapid la fondurile statului, pentru campania electorală. Asta îl scârbeşte pe domnul I[liescu], care propune suspendarea acestor fonduri! Un val de proteste începe să se ridice. Intervine, *hot,* [Radu] Câmpeanu, potolindu-l pentru a se reveni la discuţia anterioară. în final, rămâne ca data alegerilor să fie 9 februarie 1992. Reuniunea se încheie bine. Domnul I [liescu] e chiar vesel. îi transmit cele discutate cu Petre şi, ca să-i ofer prilejul să mă vadă, pentru discuţia promisă lui Mugur, dar... nu o face. Pleacă, în schimb, cu Todi [Theodor Stolojan], [Dan]

Marţian şi [Alexandru] Bârlădeanu sus. Eu discut cu Mugur, stabilind modalitatea de reluare a discuţiei mâine, după care plec acasă.

Marţi, 26 noiembrie 1991, Cotroceni

Am aşteptat toată dimineaţa să fiu chemat sus, pentru dis- cutia promisă. Am şi rugat-o pe Claudia să-i reamintească, între timp, m-am văzut cu grecii (Casimis) şi [Pierre] Poujade (care mi-a cerut opinia privind evoluţiile din Front şi mi-a spus că Petre [Roman] îşi obţinuse tot sprijinul de afară – Paris, Bruxelles, Strasbourg – înainte de a ataca în interior. în final, ne-a comunicat sprijinul lui şi al lui [Pierre] Mauroy, preşedintele PSF [Partidul Socialist Francez], pentru domnul I[liescu]).

Am avut apoi discuţia cu domnul I [liescu], pe care am început-o cu relatarea celor transmise de Poujade. Am trecut apoi la ceea ce credeam eu că trebuia să fie comportamentul lui în războiul iniţiat de Petre. Am sugerat aceeaşi strategie, şi anume începutul în presa internaţională, apoi cucerirea sprijinului popular intern şi, în sfârşit, adoptarea în public a unei atitudini senioriale în faţa atacurilor lui Petre, combinată cu acţiuni viguroase şi neiertătoare în culise. Apărarea în faţa liniei adoptate de Petre – acuza că domnul I [liescu] ar fi împotriva reformei – ar trebui să consiste în enumerarea tuturor momentelor critice pentru reformă şi Guvern în care şi-a oferit public sprijinul efectiv. Faţă de Front, am propus adoptarea unei atitudini de conştiinţă politică – şi nu sentimentalism – cu privire la consecinţele pe care le-ar avea ruptura provocată de Roman. Am evocat şi necesitatea găsirii unei formule de protecţie pentru el şi oamenii lui, la terminarea mandatului.

Am trecut apoi la problema mea propriu-zisă,

inventariind avantajele şi dezavantajele acceptării sau neacceptării ofertei lui Mugur [Isărescu]. în final, problema se reduce la avantajul pe termen scurt de a nu crea un gol în cadrul Preşedinţiei şi, pe termen mai lung, de a avea oamenii săi acolo unde va fi cu adevărat centrul politicii în viitor, respectiv, în sistemul

bancar, unde erau banii! Am mai adăugat că, prolesional, în Preşedinţie am ajuns să fac lucruri ajunse de rutină, ori, acolo, mi se oferea şansa unei noi deschideri.

în linii mari, cred că l-am convins (a amintit şi de necesitatea găsirii unui înlocuitor prin discuţie cu Adi [Năstase]). A rămas să încerc cu Mugur să umblu pe text, pentru separarea funcţiei de fluctuaţiile, inevitabile, ale ciclului politic şi să încerc amânarea deciziei finale. La Mugur, stabilim că, vineri, la guvern, el să introducă numai legislaţia, urmând ca numirea efectivă să se facă după întoarcerea lui. Pentru asta este însă nevoie de acceptul lui [Theodor] Stolojan, pe care domnul I[liescu] e de acord să-l obţină el.

Am apoi o discuţie cu [Nicolae] Lupu, care îmi spune că Petre s-a întâlnit cu ziariştii străini, dar nu-mi relatează şi ce s-a aflat ulterior, cum că ar fi spus despre domnul I[liescu] că e un comunist convins, opus reformei, ceea ce înseamnă declanşarea războiului.

La conferinţa lui de presă, domnul Ifliescu] răspunde relativ ponderat, adoptând stilul şi tactica stabilite dimineaţa.

Apoi, am o întâlnire cu G. [George Pop?] şi C. [Cari?]. Vine şi Lică [Vasile Secăreş]. Le spunem proiectele noastre de viitor. Se arată gata să ne sprijine, deoarece, în afară, ei au mers pe mâna domnului I[liescu] şi a oamenilor lui.

Seara, la Mugur [Isărescu], cu Lică şi Petru Rareş, pe care îi conving să individualizeze şi să asigure postul, în sensul celor discutate. Rămâne că Mugur să vorbească a doua zi cu [Theodor] Stolojan.

Miercuri, 27 noiembrie 1991, Cotroceni

O zi mai liniştită. Mugur [Isărescu] mă sună să îmi spună că nu a reuşit să vorbească cu Todi [Theodor Stolojan], ru- gându-mă să o fac eu.

Mi-am scris intervenţia solicitată insistent de la Geneva, am mers la ADIRI, pentru activităţi ce ţineau de decanat, apoi – cu [Ioan] Mihuţ – la ADIRI, să-mi iau banii.

Am trecut şi pe la [Fotopolos] Sotiris, care mi-a trimis mesajul secret că [Konstantinos] Mitsotakis ne invită, împreună cu [lorgos] Saridakis, pe domnul I[liescu] şi pe mine la convorbiri secrete în Grecia (totul fiind aranjat prin intermediul fiicei sale). Vin acasă mai repede şi-mi pregătesc cursul de a doua zi, iar la 20.30 merg la recepţia dată în onoarea premierului elen. Schimb câteva cuvinte cu Petre [Roman], iar [Corneliu] Coposu mă întreabă în ce „partidă" mă aflu. Patriarhul [Teoctist] îmi strânge mâna, lucru care îl inspiră şi pe [Radu] Câmpeanu să procedeze la fel.

în rest, pe „frontul politic", Petre – probabil sub influenţa ‘ reţinerii dovedite de domnul I[liescu] – mai netezeşte un pic lucrurile, declarând că interpretarea BBC, cum că Frontul i-ar retrage sprijinul politic domnului I[liescu], era exagerată. îşi menţine însă afirmaţia că nu era vorba de chestiuni personale, ci de o ciocnire de concepţii, dovedindu-mi astfel că ghicisem bine *the heart ofthe matter.*

într-o discuţie cu Ion [Ioan Talpeş], punând lucrurile în perspectiva faptului că ultima mineriadă fusese îndreptată împotriva domnului I[liescu], şi nu a lui Petre (care s-a dat la o parte tocmai pentru a-i lăsa întreaga responsabilitate domnului I[liescu], ca să-l scoată definitiv din joc), rezultă că toată acţiunea de acum a lui Petre reprezintă, de fapt, încercarea de atingere a

aceluiaşi obiectiv, cu alte mijloace, ţinând seama de noul context. Dacă aşa stau lucrurile, treburile sunt – şi aşa ar şi trebui să fie – mai adânci, decât le-am văzut până acum. în felul acesta, prin comportamentul lui sfidător, Petre nu a urmărit decât să-i aducă pe mineri încă o dată la Bucureşti, încercând

ulterior să-i canalizeze împotriva domnului I[liescu], care trebuia să îi... reprime. Un joc perfect!

Joi, 28 noiembrie 1991, Cotroceni

După ore, m-am grăbit spre Cotroceni, să asist la semnarea tratatului cu grecii, ceremonia fiind devansată. înainte, intru la domnul I[liescu] să-i comunic mesajul transmis de [Fotopolos] Sotiris. Discutăm şi ipoteza evocată anterior, el în- formându-mă că, după câte se pare, cei din jurul lui Roman se pronunţă în ascuns pentru boicotarea referendumului pentru adoptarea Constituţiei. Discutăm despre posibilitatea publicării unui articol privind efectul negativ pe care îl are atitudinea lui Petre [Roman] şi a grupului său asupra referendumului.

La prânz, merg cu Mioara [Pometcu?] să-mi iau nişte haine de la APACA. Vin apoi acasă, iar la 18.00 merg la recepţia BBC-Radio Contact, unde discut cu Ingham despre şansele reduse ale monarhiei la noi şi despre atitudinea noastră faţă de sancţiunile împotriva Serbiei.

Vineri, 29 noiembrie 1991, Cotroceni

Dimineaţă îl iau pe Victor [Opaschi] şi mergem la domnul I [liescu], căruia îi comunicăm intenţia noastră de a înfiinţa ziarul „Republica". Aprobă şi ne sugerează crearea unui cartel cu *Dimineaţa, Românul* şi alte publicaţii de aceeaşi orientare. Discutăm şi de intenţia (o mare greşeală, dacă o face) lui Petre [Roman] de a „boteza" facţiunea sa din Front!? Dacă o va face, „cartonaş galben"; mulţumiri pentru ce a făcut şi... la revedere! îmi dă să citesc proiectul cuvântării de 1

decembrie. Fac nişte corecturi minore. Victor [Opaschi] i-a prezentat interviul din ziarul veneţian, în care el a spus: „Ungaria este o ţară mică, însă cu veleităţi mari”!

La prânz şi după, la nunta Milenei, unde tatăl ei îmi spune că Stelian Tănase – de la PAC [Partidul Alianţa Civică] – i-a relatat, înainte de venirea minerilor, cum că s-ar fi înţeles în secret cu Petre să-l dea jos pe domnul Ifliescu]. Asta verifică supoziţia mea anterioară!

Sâmbătă, 30 noiembrie 1991, Cotroceni

Recepţia oficială!

Duminică, 1 decembrie 1991, Cotroceni

Particip la depunerea de coroane la Eroul Necunoscut. Pe urmă, la Parlament, unde, când să ieşim să trecem pentru Te Deum-ul de la Patriarhie, domnul I[liescu] îmi ordonă şoptit să rămân să urmăresc la TVR festivităţile de la Alba lulia, unde • era şi Petre [Roman], care nu ia cuvântul (cel mai bun lucru pe care putea să îl facă).

Luni, 2 decembrie 1991, Cotroceni

Dimineaţă a venit la mine intempestiv Alexa Visarion, care, disperat de situaţia lui – o locuinţă proastă, soţia operată de două ori de cancer – a adus un memoriu pentru domnul I[liescu], ameninţând că, dacă nu se rezolvă, va intra în greva foamei.

în timp ce eram cu el, mă sună de sus să merg la şedinţă. Acolo erau adunaţi Vfasile] I[onel], loşca [losif Boda], [Marius] Guran şi Ion [loan Talpeş], Domnul Ifliescu] vrea să trimitem oameni să vadă cum stau cu adevărat pregătirile pentru referendum.

Apoi discutăm despre Petre [Roman], care a declarat deschis războiul şi nu mai poate da înapoi. Talpeş

confirmă ipoteza mea că „mineriada” trebuia să-l dărâme pe domnul

I [liescu], şi nu pe Petre, relatând că a auzit „organizatori” spunând atunci că domnului I[liescu] trebuia să i se pregătească un nou „Lupeni ’29”!? Domnul I [liescu] ne relatează că Petre îl împinge să nu dialogheze cu minerii, ci să tragă în ei (!?), iar [Gelu] Voicanf-Voiculescu – din buncărul în care se află sigur împreună cu Petre – le dădea „sfatul” (dezastruos) să-l captureze pe [Miron] Cozma!? Caracterul lui Petre se vedea şi din faptul că, în loc să revină la Bucureşti pentru înmormântarea mamei lui (pe la care nu a mai trecut la spital de multă vreme), s-a dus în schimb la parade, la Alba Iulia! ?

Oricum, soluţia care se întrevede este de a ridica din şi în Front un lider capabil să polarizeze forţele Frontului, vădu- vindu-l pe Petre. Domnul I[liescu] intră şi el în luptă, spunând că are nevoie de săptămână în curs pentru a discuta cu oamenii chestiunile respective.

La prânz, discuţii cu Gabi Crăiniceanu şi [Simon] Commander, de la Banca Mondială. Apoi bazin şi discuţia cu colectivul din subordine. A venit un mesaj din partea lui [John] Major, care ne spune – ca răspuns la mesajul trimis de noi pe 3 octombrie – că, pe măsură ce reforma va continua, urma să fim sprijiniţi. Trec pe la revistă să predau articolul despre Ucraina. Mioara îmi ridică hainele. Noaptea, la aeroport, pentru primirea lui Liviu Radu, diplomatul răpit în India şi eliberat ulterior, care vine acasă.

Marţi, 3 decembrie 1991, Cotroceni

Cei de la Externe îl bârfesc pe Liviu Radu, acuzându-

l că s-ar fi înţeles cu răpitorii lui. Spun că aceştia nu i-au dat drumul în duminica anunţată, deoarece, în ciuda eforturilor soţiei, poliţia a instituit blocaje, ceea ce crea pericole şi pentru

răpitori. Când i-au dat drumul mai târziu, a venit cu trenul fără bilet, dar şi fără să-l întrebe cineva „de sănătate” (însemna că era escortat de la distanţă). A mers 14 ore şi a ajuns la Delhi, a luat un taxi, iar la ambasadă, recunoscut fiind de poliţist, a intrat în ambasadă. Răpirea a durat un minut şi jumătate, i s-a prezentat să citească un text către premierul Indiei, dar el a compus şi semnat un altul – se pare, netransmis. în captivitate a avut acces la ziare şi radio. I-a fost frică de labilitatea răpitorilor. în final, acuză guvernul indian de pasivitate şi-i laudă pe răpitori, pentru omenie. La primirea la domnul I[liescu], acesta declară că eram gata să-i eliberăm pe atentatorii la viaţa ambasadorului indian, în schimbul lui.

Prânz cu George Pop, care îmi propune o schemă privind invitarea lui Julian Amcry şi a lui Margaret Thatcher, precum şi a regelui suedez. Despre Petre [Roman]: un om vanitos.

[John] Major nu l-a primit deoarece „nu avea timp să-şi facă noi prietenii”!?

Seara, masă la nemţi, cu prilejul negocierii tratatului. Vor să smulgă concesii.

Miercuri, 4 decembrie 1991, Cotroceni

Dimineaţă, o lungă întâlnire cu ambasadorul cubanez, care mi-a prezentat exhaustiv legăturile noastre bilaterale. E clar că Fidel [Castro], strâns cu uşa peste tot, speră să se „salveze” cu noi, mizând pe aparenţe.

După-masă, am mers la trei acţiuni protocolare. Prima: la Ingham acasă, pentru directorul adjunct al

Fondului Know How. O ocazie plicticoasă. Apoi, la unguri, unde am ajuns luându-i în maşina mea pe [Călin Popescu-] Tăriceanu şi [Sorin-Mircea] Bottez (care mi-a comunicat, confidenţial, că el va fi numit în curând în locul lui Virgil Constantinescu la

Washington). Tăriceanu mi-a spus că ei l-au admonestat serios pe Dinu Patriciu pentru măgăria de la masa rotundă cu englezii, pe care a făcut-o faţă de mine. Apoi mi s-a plâns de costul mare pe care trebuie să îl plătească pentru asocierea lui la carta iniţiată de Front. Le-am spus că trebuie să se afirme original, profitând fíe de o ocazie ce va putea apărea, fie să creeze ei înşişi una. în timp ce discutam, [Corneliu] Coposu La trimis pe [Horia] Lupuţiu să-mi reamintească, chipurile, de promisiunea făcută – de fapt, a fost tocmai invers – de a-i vizita. în realitate, a urmărit să-mi „strice ploile" cu tinerii liberali. A venit apoi reprezentantul radioului din Budapesta, pe care l-am cam „plesnit" pentru aerul de superioritate afişat.

în sfârşit, ultima acţiune, masa de la Inter cu [George] Pop şi Cari. Primul face afirmaţia că, dacă ar ajunge [Victor] Stănculescu preşedinte, tot eu aş fi consilierul lui de politică externă. Cari se referă la calitatea de emisar secret, pentru noi.

Joi, 5 decembrie 1991, Cotroceni

Ore, într-un frig... Apoi primirea lui Gyula Horn. Domnul I[liescu], în formă excelentă, Horn, un mare vulpoi. Mă sună Teo [Meleşcanu] să-mi spună de consultările cu americanii – pozitive – în preajma plecării unui emisar special de-al lor în Ucraina. Ideea era să ne sprijine în menţinerea echilibrului militar şi începerea negocierilor pentru teritoriile deţinute ilegal de ei, ca şi pentru recunoaşterea minorităţii române. Eu i-am sugerat formula prin care să păstrăm, în tratatul care se negociază cu ruşii, poarta deschisă pentru

conectarea la consecinţele Pactului Ribbentrop-Molotov.

Discuţie cu domnul Ifliescu], mai ales pe marginea articolului despre Front, pe care îl vrea cât mai virulent. Războiul va începe cu adevărat după referendum.

Discuţie cu Lică [Vasile Secăreş], care-mi spune că Petre [Roman] încearcă să-l curteze, pentru a-l folosi în continuare şi a împiedica astfel recuperarea lui de domnul Ifliescu]. Apoi două ore şi jumătate la Federaţia de Polo. în rest, o seară tristă – sunt singur – de Moş Nicolae!?

Vineri, 6 decembrie 1991, Cotroceni

Dimineaţa am scris ceva pe computer, iar la 10.30, am intrat la primirea delegaţiei parlamentare NATO. I-au interesat intenţiile teritoriale faţă de Ucraina şi ne-au recomandat să contăm pe NATO, nu pe UEO.

La 12.00, mă văd cu francezii lui Paul Dimitriu, care ne cer sprijin pentru afacerile lor. îi dau în grija lui Mihai [Bujor Sion].

Merg apoi la bazin cu Verofnica]. Când revin, Teo [Meleş- canu] mă roagă să intervin pe lângă domnul I[liescu] să-i permită deplasarea lui Adi [Năstase] la Belgrad, pe 12 decembrie, unde, aşa cum i-a sugerat [Gianni] De Michelis, ar trebui să facă un apel la încetarea luptelor, pentru aplicarea rezoluţiei ONU. Asta ar conta mult în ochii CEE [Comunitatea Economică Europeană], opinează De Michelis, acum, în preajma deschiderii negocierilor cu ei (pe 16). Când îi spun domnului I [liescu], acesta se plânge că Adi voia să stea mai mult prin afară şi lasă ministerul pe mâna lui [Ionel] Săndulescu. Profit de ocazie să-i spun cine era desemnat ambasador la Washington – S[orin-Mircea] Bottez. Nu ştia! Oricum, rămâne să ne consultam încă o dată, după revenirea lui Adi.

Ajuns acasă, mă sună domnul Ifliescu] să-mi transmită că i-a comunicat ambasadorului [Constantin]

Ene acceptul pentru Adi, cauza pare să fi fost înrăutăţirea situaţiei din Transnistria, în preajma alegerilor prezidenţiale, deoarece acolo au intrat trupe. îmi spune că l-a rugat pe [Theodor] Stolojan să se informeze. Deocamdată, nu are nevoie de mine.

Sâmbătă, 7 decembrie 1991, Cotroceni

Dimineaţă, din nou la serviciu. Am plecat mai repede, pentru ultimele cumpărături. Afară, oraşul e pustiu. începe să se răcească. Ne primeşte domnul Ifliescu] pentru discuţia de agendă. Domnul Ifliescu] e relaxat şi discută cum trebuie marcat momentul adoptării Constituţiei. La 10.00, primirea scrisorilor de acreditare a noului ambasador al Turciei [Yaman Baskut]. [Ionel] Săndulescu ne asigură că vom trece cu bine iarna asta. Intenţionează să meargă la Washington, să-i convingă pe americani să le permită irakienilor să ne livreze ceva petrol. Despre ţărănişti, spune că, în 50 de ani, au fost doar trei la guvernare, în rest, numai în Opoziţie. [Corneliu] Coposu este format în şcoala lui Maniu, care nu ştia să spună decât „Nu". S-a plâns de problemele pe care le are cu ţărăniştii, un perfect partid de opoziţie.

La prânz, după ce primesc textul declaraţiei MAE privind Transnistria şi îl văd, merg – cu Pişi [Veronica]- la recepţia ziarului *Dimineaţa,* unde o vede şi domnul I[liescu], facem câteva modificări şi i-o duc lui [Gheorghe] Ţinea la Externe, cu rugămintea s-o vadă şi el înainte de difuzare. (Până la urmă, nu ştiu dacă s-a publicat sau nu, căci situaţia s-a calmat.)

Seara, adunarea „Grupului" la mine. [Vladimir] Paşti îmi spune că domnul Ifliescu] contează automat pe noi, pentru orientarea programatică. El nu e dispus să-şi piardă individualitatea, dar e dispus să facă o alianţă cu domnul Ifliescu], în lupta care urma să înceapă luni. Mugur îmi transmite că americanii vor participa simbolic la împrumutul G-24, că, *volens, nolens,* îl acceptă pe domnul Ifliescu], dar vor să-l ţină sub control

şi că tot scandalul privind securitatea e făcut să-i chemăm aici de bunăvoie. Despre oameni, contează pe generaţia noastră. Lică [Vasile Secăreş] ne îndeamnă să preluam conducerea după alegerile

din primăvară. Eu cred că va trebui să ne pregătim echipe cât mai complete în domeniul economic (Mugur [Isărescu]), Front (Lică, [Vladimir] Paşti) etc. Semnăm şi actul pentru înfiinţarea ziarului. *Babiucul* [Victor Babiuc] pare încă nehotărât.

Duminică, 8 decembrie 1991, Cotroceni

Referendum! O zi geroasă, cu un vânt tăios! Totuşi, oamenii ies la vot. E important să vezi că, până la urmă, nu ai făcut totul în zadar. Oameni ca fostul meu vecin, Sora, care a lucrat înainte în sistem, iar acuma, când poate să facă ce vrea, e plin de bani, stă acasă şi critică totul cu venin. Părinţii mei, oameni în vârstă, cu o pensie amărâtă, merg totuşi pe frig şi votează!?

Luni, 9 decembrie 1991, Cotroceni

Prima zi de iarnă. Ninge viscolit! Avem – la 11.00 – şedinţa cu domnul I[liescu], în care intervin activ, susţinând necesitatea unei publicităţi adecvate Constituţiei, precum şi a unui dialog cu preoţii şi conducerea Bisericii, care s-au îndepărtat vădit de noi, în ultimul timp. La prânz, masă cu Mugur [Isărescu], Adi Schervan, Strasser (Krupp-Thyssen) şi Victor [Dimitriu], la COS [Casa Oamenilor de Ştiinţă], legat de vizita noastră în Germania. Acasă, lucrez la articol.

Marţi, 10 decembrie 1991, Cotroceni

Dimineaţa, ore şi am clarificat problemele schimbărilor actuale din raportul mondial de forţe.

La 12.30 îl primesc, împreună cu Vfasile] I[onel], pe ambasadorul Venezuelei.

Plec apoi la bazin, iar la 15.00 mă văd cu fetele de la Şcoală, pentru organizarea petrecerii. A venit plicul cu formulare de la japonezi, iar domnul I[liescu] dă un interviu: *it's war!*

Miercuri, 11 decembrie 1991, Cotroceni

Dimineaţă, am completat fişele pentru Japonia. La serviciu, suntem chemaţi de un domn Ifliescu] alert şi binedispus. întrerupem pentru primirea emirului din E[miratele] A[rabe] U[nite], Cu acest prilej, sugerez, şi se aprobă, un embargou total pe luările de poziţie ale personalului Preşedinţiei în conflictul Roman-Iliescu. în plus, la proiectata întâlnire cu membrii Grupului Parlamentar – la cererea lor – (care, până la urmă, nu a mai avut loc), loşca [losif Boda] nu trebuia să apară. La reluare, domnul Ifliescu] propune ca noi şi moldovenii să ajungem la o formă de colaborare, contrapusă blocului slav recent creat (Belarus, Ucraina, Rusia). Era foarte entuziasmat – probabil o fi ideea lui Adi [Năstase]. Personal, l-am descurajat, arătându-i că toate mişcările acestea au loc în interiorul graniţelor fostei URSS, şi nu cu alţii, din afară. Oricum, se va vedea cu [Mircea] Snegur în curând, să „pună ţara la cale".

Merg cu Pişi [Veronica]la bazin, după invitaţia lui Cornel [Codiţă] pentru cei 40 de ani ai lui.

întors, mă sună [Marian] Enache, [loan] Mihuţ, [Ion] Solcanu şi încă cineva, care vor să mă vadă (56 de senatori cer convocarea Convenţiei excepţionale a Frontului, acuzându-l pe Petre [Roman] de... „deviaţionism" de la ideile Frontului!?). Discutăm linia de atac: substituirea programului iniţial a Frontului cu programul Roman. Enache e cam speriat de consecinţele potenţiale ale răzbunării lui Petre. îl încurajez, recomandându-i să se pună sub scutul

domnului I [liescu].

Joi, 12 decembrie 1991, Cotroceni

Seminar, apoi primirea delegaţiei Consiliului Europei, care are opinii favorabile despre angajarea noastră pe direcţia bună.

La terminare, intru la domnul I [liescu], cu care discut mai multe chestiuni, printre care şi necesitatea protejării oamenilor din Front care luptă pentru noi (pornind de la discuţia cu Marian [Enache] de aseară, precum şi a lui Mugur [Isărescu], fiind ridicol să fie făcut „răspunzător" de cheltuirea banilor strânşi de Ceauşescu după plata datoriei, când, pe de o parte, el a fost cel care a atras atenţia asupra acestui aspect vara trecută, când a venit din America pentru asta, iar, pe de alta, când a luat BNR în primire, banii erau deja „sfeterisiţi" de cuplul de aur [Anton] Vătăşescu-[Mihai] Zisu. îi mai relatez, din spusele lui Mugur, că, sub presiunea şantajului *României libere,* care are stenograma şedinţei de la Finanţe, în care, imediat după revoluţie, [Theodor] Stolojan a fost puternic contestat că a girat plata datoriei externe şi a fost secretar de partid, nervii lui 'Todi [Theodor Stolojan] încep să cedeze. îl conjur pe domnul I [liescu] să-l mai îmbărbăteze un pic, deoarece, aşa cum arată şi chestiunea celor 12 posturi tv independente din judeţe, care i se cere să o aprobe, se încearcă să se profite de pe urma unei „căderi psihice".

Legat de postul de la garantarea creditelor, Mugur îmi propune să mai amânăm, deoarece părerile sunt împărţite: unii nu acceptă ideea mea ca acest organism să fie unul independent.

în rest, Petre [Roman] vrea să se întâlnească cu senatorii şi ceilalţi parlamentari ai Frontului. Primii nu vin la Front. Merge, deci, el la ei, cu tot Biroul. Iese scandal şi pleacă la Cameră, unde măcar se putea discuta. Oricum, la 18.00, ambele părţi ale grupului vin

la domnul I[liescu], care, dimineaţă, îl consiliase pe Solcanu să nu se lase „îmbrobodiţi” de Petre, şi, dacă nu se poate găsi o soluţie, să se rupă, lăsându-l pe Petre pe dinafară.

Seara, apare şi Petre la TVR, unde îl acuză pe domnul I[liescu] că încalcă Constituţia abia adoptată, implicându-se

în viaţa partidului. îl atacă şi pe Virgil [Măgureanu], acuzând comportamentul său, care îi întăreşte suspiciunea menţinerii Securităţii.

Trimit fişele completate la japonezi şi aranjez recomandările din America, cu Dan [iei Nelson],

Vineri, 13 decembrie 1991, Cotroceni

Ziua adoptării Constituţiei! Scurtă ceremonie la Parlament, însă demnă şi percutantă. După, în cabinetul lui Marian Enache, unde discutăm ce ar trebui să facă rebelii faţă de Roman (acesta, la intrarea sălilor de la etaj, bombănind tot timpul, mi-a strâns totuşi mâna cu oarecare uimire. Oameni din jurul său au venit disperaţi la mine, să-mi ceară o mediere între cei doi. Senatorul Voicu [?], care era cu el, părea foarte preocupat. Parlamentarii sunt agitaţi. Toţi sunt excitaţi, vor să-l contreze pe Roman, vorbesc deodată şi nu cad la un acord cu privire la ceea ce intenţionau să facă. Am militat să înscriu acţiunea lor în termenii respectării stricte a Statutului. Altfel, pe de o parte, s-ar autoexclude din Front, pe de alta, nimeni nu va mai respecta vreodată nimic în Front. (Petre [Roman] se întâlneşte singur cu şefii judeţeni ai Frontului.)

Plec la şedinţa de Senat a Şcolii, apoi la Cotroceni, unde aflu – se confirmă ulterior – că la Dubăsari, pe Nistru, a avut loc un incident armat, soldat cu morţi şi răniţi. îl anunţ pe domnul I[liescu] telefonic.

Merg la masă şi, când revin, sunt chemat la domnul I [liescu], care, la telefon, îmi lăsase impresia că, negăsind oameni potriviţi, s-a consolat să lase lucrurile

să se desfăşoare de la sine, în Front. îl conjur să nu o facă. îmi spune că Petre i-a trimis o scrisoare de răspuns la ultima lui ofertă de discuţii, prilejuită de condoleanţele transmise cu ocazia morţii mamei lui.

Regretă că a primit scrisoarea aseară, s-o citească parlamentarilor. întrucât, în ea, Petre îl acuza de comportament moale în timpul puciului [din Rusia] – când el însuşi, aflat la Madrid, întreba dacă era cazul să revină în ţară(!?) –, domnul I[liescu] îmi cere întocmirea unui dosar cu toate documentele şi luările de poziţie de atunci, lucru pe care îl fac. Mihai [Bujor Sion] îmi spune că, aseară, Paul Jerbas, omul lui Petre, i s-ar fi adresat ireverenţios domnului I [liescu], încercând să îi impună împăcarea cu Petre. Probabil că de aceea regretă domnul I [liescu] că nu avea scrisoarea lui Petre aseară...

Luni, 16 decembrie 1991, Cotroceni

Am început ziua – şi săptămâna – prost. Şoferul a întârziat, iar eu trebuia să o duc pe Vero[nica] acasă dis-de-dimineaţă... Apoi, la Mugur [Isărescu], aştept la poartă o jumătate de oră, să pot intra în Bancă. Aveam întâlnire cu Mugur şi Petrică [Rareş], ca să discutăm chestiunea Comitetului pentru garanţii, a cărui importanţă a început să fie sesizată de Opoziţia liberală. Ţinând seama de asta, precum şi de scandalul general (domnul I[liescu]/Roman), ca şi de necunoaşterea domeniului şi a echipei, am propus ideea – şi s-a acceptat – ca eu să nu mai preiau conducerea Comitetului, ci doar să devin membru al său, alături de preşedintele Comisiei de Politică Externă a Parlamentului, reprezentantul Armatei şi cel al Camerei de Comerţ.

Am plecat apoi spre Cotroceni, unde V[asile] I[onel] îmi comunică vestea primelor. Apoi sus, unde domnul I

[liescu] ne trage o tiradă împotriva lui Petre [Roman], pe care îl vede înclinat spre afaceri bine plătite. Propun, şi se acceptă, ca Biroul de Presă să fie împuternicit să răspundă la obiect, faptic, „acuzaţiilor" formulate de Petre în scrisoarea lui deschisă. De asemenea, mai propun organizarea unei mese rotunde la TV, favorabilă domnului I[liescu], în replică la cea pro-Roman de

sâmbătă, de la 7x7 (toată campania de presă îndreptată împotriva duşmanilor lui este orchestrată de Mioara [Roman] şi soră-sa, Rodica Georgescu). Se acceptă şi această idee. Când [Alexandru] Mironov vrea să mă includă în echipă, domnul I [liescu] îi spune să nu mă amestece, lăsându-mă să cred că ar avea ceva gânduri cu mine. în privinţa cuvântărilor de pe 22, loşca [losif Boda] a câştigat partida, impunându-şi varianta realizată cu [Grigore] Georgiu şi Bădescu, din afara Preşedinţiei. O citesc şi eu şi constat amatorismul literar-artistic în domeniul politicii externe, unde tronează, abia voalat, părerile minorităţii maghiare!? Redactez imediat o notă, în care îmi exprim răspicat punctual de vedere contrar şi anexez paginile realizate pentru celălalt material. îl informez şi pe V[asile] I[onel], care îmi dă dreptate, ca şi Ion [loan Talpeş], care îmi ia exemplarul să-l studieze şi el.

Merg apoi la *Românul* – unde las materialul cu ultima „bătălie" a comunismului sub pseudonimul Mircea Sătmăreanu şi apoi la bazin. Când revin, discut cu Liviu Mureşan, care îmi relatează de vizita lui [Niculae] Spiroiu în „Troikă", ca o încercare disperată de a contrabalansa vizita ministrului maghiar, care va încheia şi convenţii militare bilaterale, cu ocazia respectivă. Rămâne să ne vedem şi mâine, la 18.00, pentru problemele din Front şi societatea „Garant".

Concep o notă critică privind absenţa noastră de pe scena nord-estică, de care se fac vinovaţi MAE şi Adi [Năstase], şi propun trimiterea unei misiuni de informare în „Troikă", în „Pentagonala musulmană" şi

în Polonia.

Vorbesc cu pisălogul [Jean] Couriol la telefon şi cu Fukui, de la japonezi, care îmi spune că a modificat puţin proiectul, adăugând explicit propuneri politice pentru Japonia, în contextul Europei răsăritene şi al fostei URSS. •

E ziua în care Munteanu [?], [Ion] Solcanu, [Petre] Ninosu lansează „grupul de centru” din cadrul Frontului. Nu e, cel puţin în vorbe, nici anti-Roman, dar nici pro-Iliescu. Cred că materialul a fost pregătit de [Vladimír] Paşti.

Marţi, 17 decembrie 1991, Cotroceni

Dimineaţa am avut ore şi cu studenţii din anul I. A fost o discuţie bună despre viitorul fostei URSS. Au fost şi probleme organizatorice, legate de *party-ul* de mâine.

La ora 12, primirea ministrului de externe armean [Raffi Hovannisian], american de origine, absolvent de Fletcher School of Law, venit în Armenia cu doar o lună şi jumătate în urmă. în felul acesta, prin relaţii bune cu el, obţinem un canal de comunicare cu SUA, cât şi acces la sprijinul importantei comunităţi armene din SUA (circa un milion).

După, întâlnire cu un englez, pe problemele Preşedinţiei.

La prânz, masa cu [Niculae] Spiroiu şi Liviu Mureşan. Discutăm cam ce ar trebui să le spună ruşilor, ucrainenilor şi bieloruşilor, în vizita pe care o începe mâine. Relaţiile lui cu Adi [Năstase] sunt excelente.

Aflu însă lucruri interesante legate de revoluţie, şi anume că:

1. [Vasile] Milea s-a sinucis; el nu a scontat o victorie şi, vrând să evite să i se pună în cârcă şi neterminarea Canalului, l-a trimis acolo pe Spiroiu, după un scurt intermezzo la Bucureşti;

2. teroriştii au existat şi erau străini, neavând însă

forţa să producă o schimbare decisivă a situaţiei;

3. este convins că a existat un „târg” cu ungurii, în ultimele zile din decembrie, când a venit [Gyula] Horn la noi.

Spiroiu ne relatează cum a refuzat [Mircea] Snegur oferta de instruire a militarilor moldoveni în tabere româneşti, lângă graniţe...

Seara, „masă de lucru” la Liviu [Mureşan], unde discutăm mai multe lucruri: „Garant”-ul (care trebuie înregistrat mâine), ca şi situaţia noastră în Front. Ştiam ce aveam de făcut:

1. angajarea lui Petre [Roman] în luptă, fără a-i ceda iniţiativa;
2. analiza guvernării lui, prin prisma Platformei-program;
3. pregătirea unor oameni favorabili, pentru şi la Convenţie;
4. schiţarea unei orientări pentru alegeri;
5. pregătirea unui nou proiect de Statut.

Problema e că nu mai avem puterea să o facem. Suntem epuizaţi şi plictisiţi, în ciuda faptului că – tocmai pentru că ceilalţi nu ştiau asta – cota noastră e în creştere în Front.

Ajung acasă seara târziu, frânt de oboseală.

Miercuri, 18 decembrie 1991, Cotroceni

Am plecat întâi la dentist, apoi am ajuns la serviciu, unde suntem chemaţi de domnul I[liescu], ca să ne spună că vom pleca în ţară pentru înmânarea medaliilor Revoluţiei – eu, la Cluj – şi ca să ne consulte legat de răspunsul lui la scrisoarea lui Petre (am fost de părere să îl dea). Am şi lucrat puţin la acesta. Am depus actele la americani, am fost chemat la interviu şi l-am sunat pe Dan Nelson.

După-masă, la Lazăr [Vlăsceanu] (care îmi spune că *Expres* a cerut, fără succes, bani de la [Vladimir] Socor, spunând că ei îl sprijineau pe Petre, pentru că numai astfel se spărgea Frontul) şi la Tempus (unde, [Virgiliu

N.] Constantinescu, rectorul Politehnicii, a venit cu o misiune de pace din partea lui [Petre] Roman). Apoi la balul Şcolii (unde [Dan] Pascariu e purtătorul aceluiaşi mesaj).

Joi, 19 decembrie 1991, Cotroceni

Am început ziua onorând invitaţia lui Virgil [Măgureanu], care mi-a dat să citesc două materiale pentru domnul I[liescu].

Am facut-o şi i-am prezentat comentariile mele. Apoi am venit la Cotroceni şi am plecat la Consulatul american, unde lucrurile nu păreau tranşate definitiv. Mi-am argumentat poziţia.

Am plecat apoi spre Cotroceni, prin oraş. Aici, toată lumea fierbea: [Constantin] Bâgu, un om limitat, a minţit pe toată lumea, asigurându-i că totul era în regulă: avea lista! S-a dovedit însă că lista pe care o avea el nu era a urmaşilor eroi- lor-martiri, ci a celor decedaţi, cărora preşedintele nu avea cum să le dea... brevetele şi medaliile!?

După, domnul I[liescu] mă cheamă sus să-mi arunc ochii pe textul lui şi să mai discutăm despre Front. îmi spune că [Vasile] Văcaru nu e cea mai bună opţiune. Mai bun ar fi Marian Enache. îl conjur să nu lase neterminat lucrul început, căci „boală lungă, moarte sigură". (Pe urmă îi spune şi lui [Vladimir] Paşti aceleaşi • lucruri.) Despre Virgil [Măgureanu] şi textele lui (căruia nu-i spusese încă nimic) – deduc că Virgil a vrut să mă „încerce", dacă eu eram cel care îi punea piedici sus – spune că nu erau bune de nimic, confirmându-mi suspiciunea.

După aceea, mănânc şi aştept să primesc listele cu răniţii şi eroii de la Cluj (oricum, mai trebuie să vin încă o dată şi mâine, ca să iau totul). începe să-mi fie deja rău. Seara, la masa sirienilor, nu pot sta până la terminare. Mi-era tot mai rău. Cum ies în stradă, mă ia cu frison. în plus, mai şi cad. Cred că am clacat şi nervos. Prea s-au strâns multe.

Vineri, 20 decembrie 1991, Cotroceni

A trebuit să trec din nou pe la serviciu, să ridic

majoritatea lucrurilor, care nu erau gata. Plecăm, iar seara ajungem la Cluj, fără probleme, deşi, după Sebeş, a început să ningă vârtos. Seara, vin şi Negrii [Radu şi Ileana Negru]. Ziua în care a avut loc reuniunea Colegiului Director. „Confruntarea" a fost câştigată de [Petre] Roman, care a obţinut Convenţie, dar

nu extraordinară, pentru punerea lui în discuţie, ci pentru Platformă, şi nu imediat, ci în... martie. A câştigat, pentru că a pregătit scenariul desfăşurării şedinţei în cele mai mici amănunte, lăsându-i pe opozanţi să-şi manifeste furia şi frustrările dezorganizat, haotic. Oricum, asta nu înseamnă că a câştigat adeziunea Frontului, ca atare şi a simpatizanţilor lui. S-ar putea ca Frontul să piardă în ansamblu, tocmai pentru că nu poate scăpa de Roman.

Sâmbătă, 21 decembrie 1991, Cluj

Dimineaţa, la Prefectură, pentru pregătirea momentului aniversar. Apoi acasă la Horia [Bucşă], şi apoi la masă, ca invitaţi ai şefului Circulaţiei. Stăm până seara.

Duminică, 22 decembrie 1992, Cluj

Participarea la festivităţile de la Cimitir şi Troiţă. Impresionează demnitatea. Lipsesc „ţigăniile" Bucureştiului. Ceremonia nu poate avea loc. Asociaţia lor solicită amânarea pentru precizarea poziţiei lor – dacă acceptă sau nu, fără solicitarea judecării militarilor care au tras (şi care sunt cunoscuţi în Cluj). Am acceptat, lăsând brevetele şi medaliile la Prefectură. Am luat masa şi am plecat spre Braşov, unde am ajuns la 20.30. Cina cu Lelica, Claudiu [lordache] şi ai lor.

Luni, 23 decembrie 1991, Braşov, Cotroceni

Plecăm în zori, la 7.00, şi ajungem la 10.00. Mă schimb şi ajung în timp util la Cotroceni, pentru ceremonia primirii membrilor corpului diplomatic

(discursul improvizat de domnul I[liescu] nu era tradus). Urmează un recital de colinde.

Intru în rând cu hârtiile. Dar [Constantin] Bâgu, care a încurcat totul cu ceremoniile astea, a mai făcut una: a solicitat poştei – prin adresă scrisă – să ni se urmărească telefoanele

în centrală!? Când am spus eu că fiecare pasăre pe limba ei piere... Trebuie schimbat, dar încă nu avem înlocuitor.

Pe la 16.00, plec acasă şi merg la cumpărături. în afară, scandal în Moldova, căci semnătura lui [Mircea] Snegur pe acordurile de la Alma-Ata a fost un gest total neaşteptat...

Marţi, 24 decembrie 1991, Cotroceni

Dimineaţă, alergătură prin oraş, pentru ultimele cumpărături. La serviciu, şedinţă de agendă cu domnul Ifliescu]. Pe urmă, serbarea pomului: nereuşită, un act funcţionăresc, fără suflet. Probabil că ceremoniile anterioare consumaseră rezerva de entuziasm... După, acasă, seara, chinezii, cu un mic cadou. Mai stăm de vorbă, despre una, despre alta. Seara la TVR e slabă, iar eu sunt rupt de oboseală.

Miercuri, 25 decembrie 1991, Cotroceni

Acasă. Crăciun, recuperare. Plimbare pe afară.

Joi, 26 decembrie 1991, Cotroceni

[Mihail Sergheevici] Gorbaciov a demisionat! URSS nu mai există! Occidentalii îl laudă, iar chinezii – ultimul bastion – îl blestemă! Cu aceasta, am sărit în neant, deşi la suprafaţă se menţine impresia unei tranziţii ordonate: Rusia moşteneşte „firma" URSS, în primul rând la ONU şi apoi în celelalte capitale.

Vineri, 27 decembrie 1991, Cotroceni

Revenirea într-un Cotroceni activ, ca şi cum nu ar fi

fost o sărbătoare la mijloc. îl găsim pe domnul I[liescu] citind – furios – articolul lui Cristoiu *Mascaradă la Cotroceni,* care îl atacă în problema înmânării ordinelor şi brevetelor Revoluţiei.

Stăm puţin de vorbă şi ajungem la gestul inamical al lui Petre [Roman], care, după ce a dat curs „sfatului" lui [Adrian] Sârbu de a merge la Cotroceni pentru medalii, ca să fie „văzut" de cei mulţi, care pricep puţin, a dat un comunicat de... „detaşare". Asta îi arată caracterul. Sugerez ca lupta împotriva lui Petre să nu se dea împotriva lui personal, ci împotriva „consilierilor" săi – [Adrian] Sârbu, [Cătălin] Iorgulescu, [Bogdan Niculescu-] Duvăz – care sunt vulnerabili, ca urmare a numeroaselor afaceri în care ar fi implicaţi.

Mai am o discuţie cu Ion [Ioan Talpeş] privind evenimentele din 1990. El susţine că, la 12 ianuarie, au fost implicaţi ruşii şi englezii, iar în iunie, ungurii (cu grupuri de comando, ca la Timişoara), americanii (care ne invitaseră pe mine, Lică [Vasile Secăreş] şi pe Ion în diverse locuri în după-amiaza respectivă), precum şi francezii (care închiriaseră elicoptere de la armată pentru intervalul 11.00-17.00, pentru a filma, chipurile, locurile revoluţiei). în aceste condiţii, mişcarea de curăţare a Pieţei decisă pentru dimineaţa zilei de 13 iunie părea o acţiune de prevenire a planurilor Opoziţiei. Numai că, făcută prost, a ajuns să fie interpretată drept cauză a celor petrecute ulterior, motivându-le.

Mai discut şi cu consilierul chinez – care îmi spune că toată lumea a observat că sunt singurul consilier care nu a fost schimbat, deoarece domnul I[liescu] îmi aprecia sfaturile, care se reflectă în politica noastră externă inteligentă. Popov şi Chicu vin să ne felicite şi ei (aduc votcă şi icre). Sunt mult mai relaxaţi – au fost preluaţi de Federaţia Rusă – şi dispuşi să-mi accepte inclusiv afirmaţia că „marile puteri nu au o memorie lungă, atunci

când datorează ceva...” (asta, apropo de afirmaţia lui Popov, care susţine că Germania nu ar trebui să uite că ruşii le-au permis reunificarea!?).

Sâmbătă, 28 decembrie 1991, Cotroceni

După un scurt interviu la serviciu, la 10.00 am mers la Dan [Mircea Popescu], unde eram convocaţi de Lică [Vasile Secăreş], Au mai venit [Gheorghe] Fulga (cu care am discutat despre revelion), [Victor] Babiuc, [Vladimir] Paşti şi [Adrian] Severin (care merge cu Babiuc pe mâna lui Petre [Roman]). Am propus şi cred că aşa a şi rămas până la urmă, căci am plecat mai repede la serbarea *Curierului Naţional,* să adoptăm momentan un *low profite,* răgaz în care, pe de o parte, să ne reconfirmăm legitimitatea prin evocarea unor momente din istoria „Grupului”, iar, pe de alta, să pregătim, fiecare în domeniul lui, un portofoliu de idei privind strategia de viitor, care, însumate, să constituie nucleul unei platforme-program. Ca timp, pe la sfârşitul lui februarie, să fim capabili să ieşim public în forţă, cu lecţiile făcute.

La ziar, am stat de vorbă cu multă lume. Episodul „monar- hiştilor” confirmat. După plecarea lor, a venit şi domnul I [liescu], care s-a retras cu cineva pentru discuţii. Cforneliu] V[adim] T[udor] îmi spune că ei au fost cei care i-au făcut „pârtie” domnului I[liescu], pentru că e român şi îi vor fi alături.

Luni, 30 decembrie 1991 – duminică, 5 ianuarie 1992, Poiana Braşov

Vacanţă de revelion cu Mugur [Isărescu], Dan [Mircea Popescu], Liviu [Mureşan], Ion [loan Talpeş], Lică [Vasile Secăreş], [Gheorghe] Fulga şi – pe 1 ianuarie – cu [Adrian] Severin şi [Victor] Babiuc. Ocazional, şi Virgil

[Măgureanu] (cu care fac două excursii pe Postăvarul şi Poiana Florii). Discutăm de „Garant” şi de politica „Grupului”. Se pare că [Marian] Enache nu dorea decât ca băieţii să-i pregătească programul, iar el să şi-l însuşească. în felul acesta, nereuşita lui nu ar fi chiar atât de negativă pentru noi.

1992

Luni, 6 ianuarie 1992, Cotroceni

Şeful nu avenit. Ne întâlnim cu Vfasile] I[onel], pentru sărbătorirea Sfântului Ion, mâine. îl primesc cu Cornel [Codiţă[, pe Vladimirov, de la ruşi. în rest, telefoane la Adi Schervan (două) şi unul lui Dan Nelson (care nu e acolo). Americanii nu au încă un răspuns. îl trimit pe tata la doctor.

Marţi, 7 ianuarie 1992, Cotroceni

Zi de sărbătoare continuă, după ultimul curs de dimineaţă. Una, la 11.00, cu oficialităţile, alta, la 12.45, cu stafful, alta, la 13.00, cu oamenii în general, şi alta, la 14.30, Ion [loan Talpeş] şi cu mine. Seara, la 19.00, la Petru acasă. Vine Dinu de la Constanţa, care îmi spune de Agigea.

Joi, 9 ianuarie 1992

Dimineaţă, seminar cu cei de la Administraţie. Ajuns la serviciu, intru în contact cu Gfeorge] P[op], cu care iau şi prânzul. Mă roagă să discut primirea la domnul Ifliescu] a firmei de petrolişti la care lucrează Cari [Coastal Petroleum], Când revin, mă văd cu domnul Ifliescu], care e de acord să îi primească. Discut şi unele probleme curente (publicarea scrisorii domnului Ifliescu] în Ucraina, ca răspuns la cea de „liniştire” primită din partea lui [Leonid] Kravciuk [preşedintele Ucrainei]), presiunea pe [Andrei Vladimirovici] Kozîrev [ministrul rus de externe], pentru venirea lui [Boris Nikolaevici] Elţin,

vizita în Bulgaria (sfârşit de ianuarie) ş.a.

Când revin, mă sună [Vladimir] Paşti să-mi propună nominalizarea drept candidat al FSN pentru Primăria Bucureştiului. Refuz imediat: aş părăsi orbita actuală, intrând pe alta, pe care nu o pot controla şi care, potenţial, mă poate compromite. Domnul I[liescu] este pornit în continuare pe P[etre?], a cărui înfrângere o doreşte. Fetele de la cabinet se îndoiesc că ar trebui să luăm automat de bună înscrierea lui la alegeri, pentru un nou mandat..

Seara, masă la Inter, dată de G[eorge] P[op] pentru petroliştii lui Cari.

Vineri, 10 ianuarie 1992

Dimineaţă am primit un fost student şi o fostă colegă care, acum, este în conducerea Asociaţiei Nipponica.

La ora 12.00, cu domnul I [liescu] la primirea ministrului de externe ceh, Jir i Dienstbier [coleg de celulă cu [Văclav] Havel, în timpul comunismului]. Se pare că nemţii au început să-i „luxeze", ceea ce-i determină să-şi aducă aminte de relaţiile bune pe care le aveau cu noi, încă din perioada interbelică. Fug apoi la recepţia de la cehi în onoarea lui, unde ungurul e foarte interesant să afle ce am discutat cu Dienstbier...

La 14.00, întâlnire cu băieţii, la Progresul. Veştile sunt proaste: sindicatele cer 24 000 lei salariu minim pe economie, ceea ce ne aruncă în hiperinflaţie. Mugur [Isărescu] e convins că treaba e politică. în plus, Fondul [Monetar] nu mai vine, cum promisese. Cum lucrurile din Iugoslavia se apropie de deznodământ, se poate să ne vină nouă rândul. Iar Frontul, care a „ratat" Bucureştiul prin propunerile făcute (Cazimir [lonescu], [Costică]

Canacheu, Bogdan Pătraşcu), ratează şi Târgu Mureş, unde, din ordinul lui Petre [Roman], iese din alianţa cu PUNR, din cauza PSM. Pare tot mai clar că Petre este pus pe distrugerea Frontului din interior.

La Guvern (unde m-au scos din Comitetul pentru garantarea creditelor de export), Todi [Theodor Stolojan] ia tot mai mult în calcul posibilitatea demisiei. în concluzie, ajungem la opinia că nu avem vreo şansă, dacă nu jucăm „tare": fie contra sindicatelor, fie contra guvernului şi organizarea de alegeri anticipate.

în ce ne priveşte, hotărâm să ieşim public săptămâna viitoare la Inter – pentru impact – cu un program modificat: Mugur cu mine – creionarea cadrului intern şi extern, iar Lică [Vasile Secăreş] şi [Vladimir] Paşti – transmiterea mesajului: este ultima ocazie de a obţine consensul naţional, singurul capabil să ne scape de ceea ce ne paşte. Iar noi oferim baza teoretică a realizării lui.

De acolo, cu Liviu [Mureşan] şi Cornel la generalul [Lucian] Culda, unde discutăm despre Colegiul pe care îl vor înfiinţa militarii [Colegiul Naţional de Apărare], de cele două simpozioane aflate în pregătire şi de tendinţele de slăbire a Armatei. Concluzia este că suntem în continuare ţinta războiului secret din serviciile respective. (Culda spune că, pe 12 ianuarie 1990, ruşii ar fi intervenit pentru a-l împiedica pe [Dumitru] Mazilu să preia puterea. Se pare că şi ai noştri au intervenit în acelaşi scop.)

Oricum, 13-15 iunie 1990 a fost momentul în care noi am abandonat trecerea treptată la economia de piaţă în favoarea unui program mult mai accelerat, pentru că, astăzi, americanii să-i ridice în slăvi pe...

unguri, pentru... temeinicia (citeşte lentoarea) tranziţiei!? De asemenea, se pare că, în ce ne priveşte, suntem împinşi spre câştigarea unor poziţii din ce în ce mai importante de către PSM [Partidul Socialist al Muncii], ceea ce ar justifica izolarea şi „terminarea" noastră definitivă...

Mai discutăm şi despre fonduri suplimentare pentru Armată. Rămâne să vorbim mâine cu Vfasile] I[onel], pentru a-l convinge pe domnul Ifliescu] ca CSAT să solicite Parlamentului acest lucru, urmând ca, prin majoritatea pe care o mai deţinea încă FSN, să se ajungă la un rezultat pozitiv.

Sâmbătă, 11 ianuarie 1992

La 9.45, întâlnire cu V[asile] I[onel], împreună cu Cornel [Codiţă], [Lucian] Culda şi Liviu [Mureşan], pentru creşterea bugetului Apărării. Surpriza era că V[asile] I[onel] se şi gândise deja exact în aceiaşi termeni precum cei propuşi de noi (un CSAT care, pe baza unui material pregătit de Armată, , să solicite Parlamentului creşterea respectivă), numai că, de o lună şi jumătate, Armata nu a făcut materialul respectiv!? De asemenea, ajungem la concluzia că trebuia organizată rapid o discuţie privind apărarea noastră în noile condiţii, elaborând o concepţie militară în acest sens. Asta pentru că iniţiativa din vară de a elabora un astfel de material a fost omorâtă cu bună ştiinţă de MAE, gelos pe cei care s-ar fi amestecat astfel în domeniul pe care îl considerau exclusiv al lor... Se fixează o şedinţă preliminară pentru marţi.

Apoi, particip la [sărbătoarea] Rompres şi, după, cu Liviu şi băieţii, pentru detaliile întâlnirii noastre de miercuri.

Luni, 13 ianuarie 1992

La 9.30, am fost la ADIRI, unde s-a deschis seminarul Şcolii cu olandezii. La 10.30, eram la Cotroceni, pentru discuţia de agendă. înainte să înceapă, Vlasile] Uonel] ne spune că americanii ar fi solicitat portul Constanţa Sud ca bază navală, dar Armata i-a refuzat, pe considerentul că vor dori şi alţii... Când i-am comunicat domnului liliescu] – împreună cu Ion [loan Talpeş] – acest lucru, ne-a spus că... nu ştia nimic!? în orice caz, noi nu am sesizat că întreaga chestiune era – cel mai probabil – doar un test pentru noi, pe care, din păcate, nu l-am trecut...

Domnul Ifliescu] îşi propune să angajeze discuţii cu marile ramuri economice, inclusiv cu cei de la cercetare. A spus că-şi va anunţa intenţia de a candida sau nu, abia după alegerile locale, iar, dacă va candida, platforma sa economică va fi studiul elaborat în prezent de Institutul de Economie.

Ne-a mai comunicat că a cerut din nou MAE sa facă acel studiu asupra politicii noastre externe, solicitat încă din noiembrie, pentru prezentare în Parlament în februarie. V[asile] I[onel] îi propune – iar domnul Ifliescu] acceptă – ca noi şi Armata să elaborăm un studiu concurent. Pentru asta, vom avea miercuri o întâlnire cu cei de la MApN.

împreună cu Ion [loan Talpeş] îl informăm de reuniunea noastră de miercuri, cu care se arată de acord, dar ne sugerează să invităm oameni ca N.S. Dumitru şi Radu Florian. Bineînţeles că nu o vom face. Ne relatează apoi episodul gangsteresc în care trupa lui Roman a vrut să-şi impună candidatul de primar la Sectorul 1, în cadrul convenţiei locale, dând greş

lamentabil.

Am o discuţie cu Daniel Nelson, care îmi spune că va veni în curând un răspuns din SUA pentru mine.

Seara, întâlnire cu băieţii pentru evaluarea materialului pe care intenţionăm să îl prezentăm miercuri, la reuniunea noastră. G[eorge] P[op] a fost şi el de faţă.

Marţi, 14 ianuarie 1992

Dimineaţă am avut ore. Când am revenit, am intrat într-o horă de telefoane. Am avut timp, totuşi, să-mi pregătesc contribuţia mea pentru mâine. La prânz, masa cu G[eorge]

P[op], care face unele sugestii de conţinut cu privire la întâlnirea de mâine.

Când ies, ne întâlnim cu Klaus [Brambach], care îmi spune că:

1. ambasadorul maghiar [Ernő Rudas] era la Londra, pentru o reuniune de şase săptămâni;
2. nemţii sunt foarte supăraţi că ungurii au întrerupt finanţarea revistelor germane, lăsându-le numai pe cele de limbă engleză;
3. ungurii au întreprins un demers pe lângă nemţi şi francezi, ca aceştia să îi roage să discute cu noi!?
4. absenţa domnului I[liescu] din alegeri va însemna haos politic, tradus prin abaterea tuturor nenorocirilor asupra noastră, inclusiv din partea ungurilor!?

Merg apoi la el, cu paşaportul pentru viză.

La 16.30, primirea delegaţiei Consiliului Europei. Domnul I[liescu] le ţine o lecţie de economie politică. După, sus la domnul I[liescu], unde îi transmit mesajul nemţilor şi îl informez că sunt chemat mâine în faţa Comisiei interparlamentare de anchetă asupra ultimei mineriade. <u>îmi spune că ideea retragerii lui Petre [Roman] înaintea iernii şi înlocuirea lui cu [Theodor] Stolojan i-a aparţinut, de fapt, academicianului [Tudoréi] Postolache.</u>

Seara, la francezi, unde primesc invitaţia la un mic-dejun pentru joi, ca să discutam vizita mea acolo. Lupuţiu îmi sugerează gesturi de bunăvoinţă faţă de domnul [Corneliu] Coposu, ca să nu fie captat de Petre!? îmi descrie marea prietenie dintre [József] Antall şi premierul italian [Giulio] Andreotti. *No wonder...*

Miercuri, 15 ianuarie 1992

După multă vreme, cea mai încărcată şi tensionată zi.

Dimineaţă, la 8.30, la MApN, la o întâlnire organizată de Vfasile] I[onel] cu generalul [Dumitru] Cioflină [şeful

MStM] şi cu noi, pentru elaborarea studiului concurent privind politica noastră externă şi de apărare. Lucian [Culda] îmi şopteşte – sâsâitul şarpelui – că reţinerea lui Cfioflină?] s-ar datora legăturilor cu U[ngaria?] (soţia ar avea o rudă în parlamentul de acolo), în virtutea cărora ar fi fost promovat în funcţie deVfictor] A[tanasie] Sftănculescu]!?

De la 10.00 la 14.30, prima reuniune publică oficială a Grupului „Un Viitor pentru România" la Inter (Sala Ronda). Calitativ, participarea este cea dorită. Interpretare: să discuţi despre privatizare şi reformă în lipsa lui [Petre] Roman şi [Adrian] Severin = o modalitate subtilă de disociere, care reduce la minimum consecinţele negative.

Vin apoi la Cotroceni, unde mă pregătesc pentru apariţia în faţa Comisiei parlamentare. Audierea are loc între 17.30 şi 20.30. Am răguşit vorbind.

După, am trecut pe la masa cu olandezii şi cu petroliştii texani.

Joi, 16 ianuarie 1992

Am trecut pe la Şcoală, să las dosarul de concurs. Am luat apoi micul-dejun la Ambasada Franţei, cu directorul Fundaţiei pentru Apărare, ambasador [Renauld Vignal], Bernard, un secretar şi colaboratoarea directorului. Problemele abordate:

1. rolul Armatei în societatea românească;
2. deosebirea dintre politica noastră faţă de Moldova şi cea faţă de Ungaria;
3. perspectivele conflictului domnul Ifliescu] – Pfetre].

Revin la Cotroceni, unde îi relatez domnului Ifliescu] despre reuniunea de ieri şi depoziţia din faţa Comisiei Parlamentare. [loan] Mihuţ mă sună să îmi spună că, în Parlament, se pregăteşte împingerea alegerilor generale spre sfârşitul anului

în curs şi debarcarea lui Virgil [Măgureanu], odată cu votarea Legii SRL îi comunic ştirile şi domnului I[liescu].

La prânz, ziua lui Dan Dumitru Popescu. în rest, amănuntele plecării spre Germania. La sfârşit, o plimbare liniştitoare în Herăstrău.

Vineri, 17 ianuarie 1992

Dimineaţa, întâlnire în trei (Vfasile] If onel], Cornel [Codiţă] şi cu mine) cu francezul.

Apoi, în timpul Consiliului, Teo mă anunţă că, la Moscova, ofiţerii (5 500) adunaţi în Sala Congreselor din Kremlin i-au chemat pe cei unsprezece lideri politici în faţa lor. Cum nu au venit decât [Boris Nikolaevici] Elţin şi [Nursultan Abişevici] Nazarbaev, nu i-au lăsat să vorbească, cerând prezenţa lui [Leonid] Kravciuk. Au mai declarat că îl consideră şef pe [Mihail Sergheevici] Gorbaciov. Afară lumea se aduna cu lozinci pro-Armată. Ulterior, situaţia a revenit la normal.

Le-am comunicat ştirea celor aflaţi în şedinţa Consiliului, care au rămas impresionaţi.

La prânz, cu [Alexandru] Mironov, la [Nicolae] Lupu, pentru informaţii de la *N[ew] Y[ork] T[imes]* şi *Le Monde.*

După-masă, la 18.30, întâlnirea domnului I[liescu] cu G[eorge] P[op] şi cei de la Coastal.

Sâmbătă, 18 ianuarie 1992

Plecare cu Mugur [Isărescu] spre Germania, prin Viena. Pe drum, punem la punct tactica de urmat.

Ajungem, ne preia Brellinger, ne duce la Hamm,

unde suntem preluaţi de Violeta, soţia lui Adi Schervan, iar după-masă, eu merg la bazin, iar Mugur se odihneşte. Seara, masă cu Strasser, oferită de el la restaurantul satului în care locuieşte.

Duminică, 19 ianuarie 1992

Dimineaţă urâtă. Prânz chinezesc cu Violeta [Schervanj. Mugur [Isărescu] pleacă. Apoi, acasă la Violeta şi la restaurantul lui Dinu, iar seara la un restaurant italienesc.

Luni, 20 ianuarie 1992

Dimineaţă mergem un pic prin oraş, pentru orientare.

La prânz, o oră şi jumătate pentru cei 180 de kilometri până la Bonn, unde mă întâlnesc cu Franke [?], un deputat CDU [Christlich Demokratische Union – Uniunea Creştin-Democrată] potrivnic nouă, care încearcă să mă intimideze cu minerii, dar care îmi spune şi că suntem în „cărţile" lor, că e nevoie de multiplicarea contactelor reciproce şi că NATO nu va lăsa nepedepsit un eventual atac contra noastră.

După, luăm masa la restaurantul Bundestagului şi îl întâlnesc pe [Peter] Hartmann, consilierul de politică externă al cancelarului, un tip de foarte mare clasă, cu care trec în revistă situaţia internaţională.

întoarcere, o oră, şi masă la hotel.

Marţi, 21 ianuarie 1992

Dimineaţă, un pic de fâţâială prin oraş, apoi plecarea din nou la Bonn, unde îl întâlnesc pe [Volkmar] Kohler, un bătrânel bonom, care îmi spune că nemţii, care nu ştiu mare lucru despre noi, cred că noi punem la cale aici ceva secret.

Masa la acelaşi restaurant, apoi o întâlnire cu

Schwuppe, secretarul Comisiei de Politică Externă, o istorie vie a politicii vest-germane postbelice.

Apoi, la ambasadă, unde Croicu şi lorgulescu sunt cam speriaţi de vizită şi intenţiile noastre faţă de Germania.

Seara, întâlnire de evaluare a mea (trei ore şi jumătate) cu Susanne Kastner, vicepreşedinta Grupului de prietenie cu România, angajată personal în acţiuni de caritate în România. Drumul înapoi şi culcare.

Miercuri, 22 ianuarie 1992

Cumpărături în Hamm şi Dortmund. Masa cu Brellinger. Seara, reuniune cu Strasser. Revenim la Hamm. Cina cu Violeta, bagajele şi culcare.

Joi, 23 ianuarie 1992

Drumul până la Düsseldorf şi zborul spre Bucureşti, prin Viena. Aici, nimeni de la Protocol. Vin la Cotroceni şi mă plâng. No *result.* Nu am văzut atâta delăsare... Oricum, e un alt semn că mă lasă nervii... Vfasile] Ifonel] îmi spune că ar urma să plec în Bulgaria. Nimic sigur. Duc lucrurile cumpărate la ai mei şi la copii. Apoi, acasă.

Vineri, 24 ianuarie 1992

O mare zi a frustrărilor! Reproşurile aduse Protocolului au fost rapid transmise mai sus: rezultatul, de unde Vfasile] Ijonel] îmi transmitea că trebuia să merg în Bulgaria, acum nu mai merg nicăieri. Nu asta mă deranjează, ci faptul că domnul I [liescu] mă tratează ca pe o cantitate neglijabilă (la Davos şi la Ungheni merge fără mine, de parcă nici nu aş exista). Şi că pleacă urechea la toţi delatorii, ştergând cu buretele tot ce am făcut. Nu cred că merită profesionalismul şi loialitatea mea. Nu merită să strici orzul pe gâşte...

Discut şi cu V[asile] I[onel], care e şi mai pe afară decât mine, dar care cred că a pus şi el umărul,

amplificând reproşul meu adus Protocolului.

în general, totul îmi produce acum scârbă. Voi încerca să amân ruptura, până îmi voi găsi ceva sigur şi convenabil ca serviciu.

Duminică, 26 ianuarie 1992

Dimineaţă, la Virgil [Măgureanu], pentru discuţia legată de Germania. Profit şi discutăm şi despre comportamentul inacceptabil al domnului Iţliescu] faţă de mine. îmi spune că numai o discuţie directă, lămuritoare ar putea clarifica lucrurile, dar îmi recomandă ca, pe moment, să nu le agit.

Luni, 27 ianuarie 1992

Dimineaţă, am dus-o pe Pişi [Veronica] la şcoală. Apoi am mers la aeroport, unde Virgil [Măgureanu] mi-a comunicat că domnul I[liescu] şi cu el şi-au însuşit propunerea mea de a merge totuşi acolo (bulgari?), măcar pentru a-i sonda. Mi-a spus că a adus vorba despre mine şi că situaţia nu era deloc aşa de neagră, pe cât mi se pare mie, dar a afirmat că m-aş folosi de funcţie, pentru. .. avantaje materiale!? Asta e o insultă pentru mine!

Când am revenit în oraş, am trecut pe la [Ion] Petcu, la *Românul,* care mi-a spus să îmi consider spatele asigurat din punct de vedere material. Intenţia lui este ca echipa noastră să îl propulseze pe Paul Everac spre poziţia de preşedinte!? I-am explicat de ce proiectul era irealizabil. Oricum, mi-a spus că adevăratul meu cuvânt în politică mi-l voi spune abia peste vreo zece ani!

Am după aceea câteva drumuri în oraş şi la bazin. La 16.00 discut cu Mihai [Bujor Sion], despre care aflu, pe de o parte, că ar fi venit la Preşedinţie prin transfer de la MAE, unde avea funcţia de... consilier şi, pe de alta, că, la New York, ar fi intrat în contact cu o firmă de lobby, pentru un contract de reprezentare. Mirat peste

măsură, mi le confirmă pe amândouă. Pe drumul spre aeroport, continuăm discuţia pe marginea întâlnirii domnului I [liescu] cu ambasadorii, în care [Radu] Comşa [ambasador pus de Petre [Roman] în Germania], obraznic, după ce a dat în conducerea MAE, că nu are o politică faţă de Germania

(corect), l-a luat la „refec" pe domnul I[liescu], pentru organizarea vizitei mele fără ştirea lui. Iar domnul I [liescu] – altă insultă pentru mine – a încuviinţat tacit că... a greşit!?

Seara, imediat după sosirea domnului I[liescu], care, ciudat, a fost foarte cordial cu mine, am plecat acasă. Prea îmi era scârbă de tot circul care se juca!

Marţi, 28 ianuarie 1992

Dimineaţa, la 10.30, domnul I [liescu] ne cheamă la el. Tema principală: pregătirea unei mişcări de stradă prevăzute pentru începutul lui februarie. Apoi, la 12.00, primirea ministrului de externe libanez [Farez Bouliz], Adi [Năstase] îmi declară – fariseic – că nu înţelege poziţia domnului I[liescu] faţă de mine!? La terminare, discut calm cu domnul I [liescu] despre necesitatea unei lămuriri definitive. Zâmbeşte strâmb, dar acceptă pentru după Davos. încep lucrul la material.

Seara, la [Liviu] Mureşan, unde discutăm „Garant"-uL Vine şi [Adrian] Severin, care mă tatonează. Probabil o fi auzit de nemulţumirea mea. Dacă a auzit el, a auzit şi Petre [Roman],

Miercuri, 29 ianuarie 1992 .

Dimineaţă am terminat materialul analitic privind configuraţia raportului mondial de forţe. Mă ocup de problema [Susanne] Kastner, vine şi [Tahsin] Gemil, deputatul turcilor, cu care discut, în afară de politica mondială, perspectiva vizitei lui în Iran. Merg la Senat, Şcoală, apoi la bazin. Şi chinezii, şi japonezii vor să discute cu mine. Domnul I [liescu] îmi cere – prin Claudia – să mă ocup de valul de „proteste" din Olanda,

pentru apărarea... vieţii lui [László] Tőkés!? Pregătesc, pe lângă analiza amintită, o culegere de declaraţii oficiale germane pentru întâlnirea de mâine cu ambasadorul german, la care nu s-a gândit să mă invite (probabil, ca să delegitimeze vizita mea acolo...).

Joi, 30 ianuarie 1992

încă o palmă luată gratis. Dimineaţă, domnul Ifliescu] ia micul-dejun cu ambasadorul german [Klaus Terfloth], fără a mă băga măcar în seamă. Vine [Romulus] Bena cu prostiile lui legate de hârtii. îl reped şi-i vărs în cap toate reproşurile mele la adresa a tot ce se întâmplă.

Plec apoi la Inter, unde are loc a doua reuniune „Un Viitor pentru România", la care discutăm despre restructurarea economiei, inclusiv cu [Theodor] Stolojan, care a venit şi el. Acest lucru ne creste cota foarte mult în fata străinilor. Max Bănus,

> > >' de la Europa Liberă, se oferă să ne preia publicaţiile în administrare. Oferta a venit prin [Adrian] Severin, care caută să mă convingă s-o accept eu mai întâi.

La 14.00, cu Costică şi Mugur [Isărescu], apoi la Parlament, iar la 18.00, acasă.

Vineri, *31 ianuarie 1992*

Dimineaţă, preşedintele pleacă la Davos – domnul Ifliescu] îmi spune de Stankov (?), probabil pentru a-mi da un semn că mă mai bagă în seamă, Teo [Meleşcanu] vrea să ştie rezultatul vizitei în Germania, iar cu [Vlad-Vladimir] Galin am un schimb „prietenesc". Plec apoi la Cotroceni, unde nu stau mult şi plec cu Lică [Vasile Secăreş] la Dan [Mircea Popescu], pentru discuţia titularii profesionale pe care urmează să o primească absolvenţii noştri. Bazin, iar, după, la Klaus [Brambach], ca să discutăm vizita în Germania. Pare surprins de decizia conaţionalilor de a consulta ambasada şi promite să repare greşeala, odată cu venirea lui [Volkmar] Kbhler.

Merg apoi la chinezi, care vor să mă facă să mă relaxez, pentru a discuta apoi pe îndelete despre ultimele evoluţii mondiale şi de a-mi invita întreaga Direcţie la cină.

Revin la Cotroceni, iar la 18.00 sunt la Liviu [Mureşan], unde încercarea lui [Adrian] Severin de a mă conecta la Max

Bănuş (încercare sprijinită şi de [Vladimir] Paşti) dă greş, ca urmare a costului politic prea mare, obiecţie formulată de Liviu [Mureşan] şi susţinută de Lică. Hotărâm să luăm *Jurnalul Naţional* şi să îl transformăm în săptămânal, punându-l pe picioare. De acum cu toţii la strângerea de fonduri!

Luni, 3 februarie 1992

La ora 11.30, şedinţă de agendă cu domnul Iţliescu]. Nu prea m-am băgat, dar două din sugestiile pe care le-am făcut şi le-a însuşit: cea cu angajarea ESOP de către IRSOP, pe considerentul că publicând rezultate favorabile Opoziţiei, ESOP împuşca doi iepuri dintr-odată: dă curaj Opoziţiei şi creează baza pentru contestare ulterioară; şi cea privind „observarea" observatorilor.

în rest, am pregătit biletele de examen, iar la plecare am avut o discuţie cu Pavlos (?), care mi-a comunicat că, pentru zona noastră, fondurile comunitare nu vor exista decât peste trei-cinci ani! El vrea să aducă o tipografie modernă aici, cu bani comunitari, şi se oferă să tipărească la Atena fişe şi fotografii pentru campania domnului Ifliescu],

Marţi, 4 februarie 1992

Am trecut pe la Şcoală, legat de concurs. Apoi, la 10.00, particip la primirea lui Combret [?]. Cu acest prilej, sugerez câteva lucruri, care sunt acceptate mai uşor decât mă aşteptam, inclusiv primirea lui [Volkmar] Kohler de el, în locul lui Vjasile] I[onel].

La prânz, trec pe la [Ion] Petcu, care ne descurajează evident, atât referitor la intenţia noastră

politică (ar fi prea târziu, iar noi nu mai reprezentăm mare lucru!?), cât şi la cea comercială (săptămânalul). L-am rugat să-i spună toate astea şi lui Lică [Vasile Secăreş]. E clar că nu-i convine să îl concurăm şi să ne îndepărtăm politic de el.

Trec şi pe la Gfeorge] P[op], pentru carte, care îmi spune că rămânerea lângă domnul Ifliescu] nu va fi atât de costisitoare politic, pe cât s-ar putea crede, încurajându-mă s-o fac. De asemenea, e clar că nu îi surâd relaţiile cu Germania.

Merg apoi la bazin. Când revin, aranjez cu [Gheorghe] Tinca să i se trimită o telegramă preşedintelui Venezuelei [Carlos Andrés Pérez], care a ieşit cu bine dintr-o tentativă de lovitură de stat. Trimit paşaportul pentru viză la americani.

Miercuri, 5 februarie 1992

La 11.00, conferinţa de presă a domnului I[liescu]. Sunt la americani pentru viză. Merg şi la bazin, apoi revin înainte de 17.00, când domnul Ifliescu] cu V[asile] I[onel] urmau să îl primească pe [Volkmar] Köhler. Imediat ce ajung, primesc un telefon din partea lui Vfasile] Ifonel]: probabil că nemţii mi-or fi menţionat numele, aşteptând să mă vadă, ceea ce a accentuat absenţa mea.

Mă sună şi Dan [Mircea Popescu], cu care convin să amânăm vizita în SUA, Europa fiind şi ea destul de interesantă.

Vorbesc şi cu K(laus?) la telefon, faţă de care mă scuz de absenţă şi care îmi spune că avea să-mi propună un program atractiv şi plăcut!? Bătălia dintre germani şi anglo-saxoni a început! Seara, la ambasadorul japonez [Kiyoshi Furukawa], discutăm despre politică şi bursa mea.

Joi, 6februarie 1992

Când ajung, mă cheamă Vfasile] Ifonel] la el, ca să-mi relateze întâlnirea cu nemţii ([Emilian] Manciur, căruia îi comunicasem modificarea, nu a anunţat şi Cabinetul!?, şi cum a reparat el totul până în final. Discutăm situaţia generală din Preşedinţie.

Scot paşaportul de la americani şi îmi scot şi buletinul, ca să îmi fac mutaţia pentru vot.

La prânz, trec pe la Şcoală, unde asist la discuţia lui Lică [Vasile Secăreş] cu Tipa, omul lui Costică [Cheşculescu], care acceptă să ne fie un fel de „consilier" economic.

Merg apoi la bazin, revin la serviciu, unde discut cu Dinu Marian, scârbit şi el de munca din MAE, şi plec apoi acasă. îl sondez şi pe Mihai [Bujor Sion] despre posibilitatea ca el să-i fi sugerat domnului I[liescu] lucrurile negative despre mine, din cauza lui Coastal. îmi spune că a cinat cu G[eorge] P[op] şi mă tatonează despre *deal-u*| Coastal-ului cu Piteştiul. în orice caz, neagă. V[asile] I[onel] îmi spune ca i-a găsit un fax demonstrând implicarea directă în tranzacţii importante. Şi rămâne bine mersi în Preşedinţie, în timp ce eu am imaginea că mă ţin numai de învârteli...

.Vineri, 7februarie 1992

La 11.00, primirea numărului doi din MAE iranian [Mahmoud Vaezi], Mesajul: adâncirea cooperării pe toate planurile. Noi: reciprocitate şi dorinţa de asociere la aranjamentele ucrai- neano-iraniene privind livrările de gaze (75 de miliarde metri cubi) şi petrol (50 de milioane de tone). Ei nu s-au opus, dar nici nu au părut prea entuziasmaţi.

După, întâlnire cu domnul Ifliescu] la cabinet şi-i spun că Iranul va intra în conflict cu SUA, iar acolo vor interveni şi germanii. Miza: influenţa în republicile musulmane din sudul fostei URSS.

Domnul Ifliescu] îşi varsă din nou focul pe Petre Roman, îmi spune că ziarul *Azi* l-a îndemnat din nou să se retragă, iar Petre i-a contactat pe Cornel Burtică şi Ştefan Andrei, iar Mioara, „România Mare", pe care a

ajutat-o să se înfiinţeze. Fixăm o întâlnire pentru miercuri şi îi las un dosar cu oferta de lobby în Statele Unite.

Merg apoi la doamna Stoicescu, venită de la Atena, care îmi descrie activitatea vie a Opoziţiei în cadrul MAE (cu

scriitorii în rol de ataşaţi culturali), precum şi grosolănia lui Adi [Năstase] şi a aparatului din central.

Merg la bazin, apoi acasă...

Sâmbătă, 8 februarie 1992

Am fost degeaba la serviciu, căci scoţienii, cărora domnul Ifliescu] trebuia să le dea un interviu, şi-au amânat venirea. Citesc presa şi telegramele, vine şi Vero[nica] şi plecăm.

Luni, 10 februarie 1992

Zi fără nicio problemă la serviciu, nici telefoane, nici material de la Cabinet, nici telegrame de la MAE. Am verificat: cam aşa a fost peste tot. Numai o scrisoare-test, din partea lui Mark Rich, pe care i-am dat-o lui Mihai [Bujor Sion] s-o ducă sus, la Cabinet.

în general, în Preşedinţie domnesc lâncezeala şi plictisul. Atmosfera e din nou sumbră şi tristă, ca pe vremea trecută. Entuziasmul şi inventivitatea au făcut loc – poate prea repede – decepţiei şi rutinei în care excelează vechii activişti: Popescu, [Constantin] Bâgu, [Vlad-Vladimir] Galin, [losif] Boda, „oamenii de încredere" ai... stăpânirii!?

Marţi, 11 februarie 1992

(Klaus [Brambach] îmi spune că, în NATO, există consens ca domnul Ifliescu] să rămână la conducerea ţării, deoarece e apreciat şi asigură stabilitatea şi unitatea ţării.)

Sunt chemat, cu V[asile] I[onel] şi Ion [loan Talpeş], la domnul Ifliescu], care ne solicită să îi pregătim o analiză a rezultatului alegerilor, lucru pe care îl fac

după-masă, când îi dau şi proiectul lui V[asile] I[onel], care e de acord cu el.

La prânz, la Ziua Naţională a iranienilor, la Athenee Palace. Suedeza şi Virgil [Măgureanu] vor discuţii cu mine. [Lucian] Cornescu mă „sfătuieşte” ca domnul I[liescu] să nu candideze,

iar [Dumitru] Mazilu, să mă disociez de domnul I[liescu], cât mai e timp. Aretz e incapabil să priceapă ce căutam eu la şedinţa CSAT din noaptea demisiei lui Petre [Roman],

După-masă, primirea delegaţiei FMI (banii vor veni mai prompt în 1992, decât înainte, inclusiv restanţele) şi a deputatului, observator belgian, care ne spune clar că victoria Convenţiei Democratice în alegerile locale este un semn de democraţie, care va încuraja investitorii!

Seara, la Ingham, pentru *desk-ojficer-ul* nostru de la Foreign Office. Discut cu soţia sud-africanului, şi el fost jucător de polo pe apă...

Mihai [Bujor Sion] a deschis scrisoarea lui Mark Rich către domnul I [liescu] şi mi-a returnat-o, nefiind importantă.

Miercuri, 12 februarie 1992

Dimineaţa, consultaţii cu studenţii, apoi la Cotroceni. Plec la Parlament, să-mi iau de la profesorul [Alexandru] Albu, referatul pentru concurs. Acolo domnesc demoralizarea şi descurajarea. Toţi aşteaptă un semn de la el (domnul I[liescu]?). Trec apoi pe la Gfeorge] P[op] care îmi spune că e chemat de Petre [Roman] mâine la o discuţie. îmi mai spune că sora lui Petre, Carmen, ca şi soţul ei, [Dumitru] Kuki [Borislavski], ar socoti pe Mioara [Roman] drept o „descreierată". De asemenea, îmi mai spune că domnul I [liescu] l-ar fi invitat pe Oscar Wyatt, preşedintele lui Coastal, la o vânătoare aici, pe un canal în afara lui (nu poate accepta).

Merg apoi la bazin şi revin la Cotroceni. înainte de 18.00, mă primeşte domnul I[liescu] şi avem discuţia mult aşteptată. Concluzia: într-adevăr, am fost „turnat",

cel puţin de [Emilian] Manciur (sau Claudia, nu ştiu sigur), pentru episodul de la întoarcere, dar dracul nu era atât de negru. A vorbit cu Adi [Năstase] să-mi găsească înlocuitor şi, eventual, să mă trimită în Germania sau Austria, ca ambasador, dar, până acum, nu au găsit om să mă înlocuiască. *For the time being,* mă roagă să rămân, cu sarcina de a-i găsi un loc de muncă lui Mihai [Bujor Sion] (e foarte supărat că acesta îşi bagă nasul unde nu trebuie) şi lui Victor (a încercat să o includă şi pe Răduţa [Vişan] în „lot", dar am salvat-o), urmând să le găsim doi înlocuitori buni care, împreună cu mine şi cu [Cornel] Codiţă, să facem o echipă cu care el s-ar declara mulţumit. Când ies, Claudia e foarte mulţumită că am discutat despre înlăturarea lui Mihai. Oricum, domnul I[liescu] mi-a spus că, după ce le găsesc de lucru celor doi (eventual, Mihai la Centrul Euro-Atlantic, iar Victor [Dimitriu] în zona comerţului exterior), să vorbească el cu coordonatorii resorturilor respective. Mai mult, vrea ca, odată ce a scăpat de ei, să-i mai poată utiliza totuşi...

Când ajung jos, mă aşteaptă Ion [loan Talpeş], să-i spun rezultatul. Merg apoi la Inter, doar pentru *drink-uri* (cum am convenit cu domnul I [liescu]), ca să-l salut pe David Arledge, care tocmai sosise din SUA să încheie deahul cu Piteştiul.

Joi, 13 februarie 1992

Examen până după prânz, apoi la Cotroceni, unde discut telefonic cu domnul I [liescu] despre votul din Biroul Camerei şi am o convorbire cu un vechi „frontist" (dat afară de Petre [Roman]), precum şi cu ambasadorul suedez [Nils Rosenberg], căruia încerc să-i explic, pe de

o parte, orientarea noastră externă, pe de alta, cauzele succesului electoral al unor partide ca PRM [Partidul România Mare] sau PUNR [Partidul Unităţii Naţiunii Române]. Nu ştiu dacă l-am convins.

Vineri, 14 februarie 1992

Mic-dejun cu francezii, dornici să-mi afle părerea despre momentul actual şi perspective. Despre vizita în Franţa, niciun cuvânt.

Particip apoi la primirea ministrului de externe din Belarus [Piotr Kravcenko], prilej cu care schimb câteva cuvinte cu Adi [Năstase] (pe ministru l-au interesat raporturile noastre cu organismele financiare internaţionale). După, Adi şi domnul I[liescu] rămân să mai discute. îl rog pe domnul I[liescu] să discute cu Adi despre Mihai [Bujor Sion], La afirmaţia lui Adi că l-ar fi găsit pe Petre [Roman] (care, având accesul la informaţie tăiat, nu mai valorează mare lucru) debusolat şi dezorientat, domnul I[liescu] începe să-l... căineze pe Petre: „unde a putut să ajungă băiatul asta?" Să fie vorba de o disponibilitate pentru împăcare, dacă Petre s-ar întoarce spăşit înapoi? Dacă m-aş lua după participarea ambilor la sărbătoarea *Curierului Naţional,* aşa s-ar părea să fie. După, examen.

• Sâmbătă, 15 februarie 1992

Petre [Roman] i-a convocat pe toţi „disidenţii" la Front ([Ion] Solcanu, [Claudiu] lordache, [Vasile] Secăreş, [Vladimir] Paşti, [Liviu] Mureşan), alături de Eugen [Dijmărescu], [Victor] Babiuc, [Adrian] Severin şi [Ion Aurel] Stoica, (păcă- lindu-i încă o dată) că este dispus să tolereze mai multe curente în Front. Cred că a realizat că nu are cu cine lucreze. Pe mine m-au dezamăgit băieţii, care nu mi-au suflat o vorbă.

Luni, 17 februarie 1992

Ziua mea: 43 de ani! Afară e din nou urât, după o lungă perioadă frumoasă. în rest, discuţii – urâte – cu Mihai [Bujor Sion] (în legătură cu decizia domnul I[liescu] de a-l „ostraciza" la Centrul Euro-Atlantic) şi Lică [Vasile Secăreş] (căruia i-am reproşat, în cei mai

duri termeni, dialogul cu Petre [Roman], care a omorât ideea „Grupului" nostru şi a dat un semnal prost – [Bogdan Niculescu-] Duvăz a şi făcut aluzie la „întoarcerea fiilor rătăcitori", la vederea succesului electoral al

Frontului – precum şi absenţa dialogului cu mine). în rest, la masă la chinezi (plecarea ataşatului militar) şi o mică petrecere seara, la mine la birou, pentru colaboratorii apropiaţi. Am depus nota privind invitaţia în Anglia sus, la Cabinet.

Marţi, 18 februarie 1992

O zi foarte încărcată. Dimineaţa, abia apuc să citesc câte ceva şi s-a făcut ora să merg la Adi Nfăstase], cu care aveam întâlnire. Am discutat despre Mihai [Bujor Sion] şi Centru, despre venirea ambasadorului Micu la Preşedinţie, precum şi despre regularizarea contactelor dintre noi, la fiecare săptămână sau zece zile.

Revin la Cotroceni, dar nu apuc să-i comunic rezultatele domnului Ifliescu], care era în nişte întâlniri. Mihai, mort să afle ce am discutat cu Adi. Plec la bazin, apoi la Senat, unde ne-a convocat Lică [Vasile Secăreş] şi de unde, cu el, Liviu [Mureşan], [Vladimir] Paşti, [Marian] Enache venim la Cotroceni, pentru întâlnirea cu domnul Ifliescu], care i-a somat să iasă la luptă făţişă cu Petre [Roman], căci, dacă nu o fac, o va face el, deza- vuându-i pe toţi!? Băieţii ezită, de teamă să nu le ia altcineva rezultatul, după „victorie". Pe de altă parte, dezavuează întâlnirea cu Petre – care a şi denunţat-o public –, căutând motive de dezangajare. Aflu că întâlnirea s-a făcut ca urmare a marilor presiuni exercitate de [Victor] Babiuc şi [Adrian] Severin. Convenim să executăm următoarea secvenţă:

1. comunicat electoral (citit de Enache la TV, împotriva voinţei lui Petre);
2. respingerea chemării lui Petre la continuarea

dialogului;

3. citirea, pe marţea sau miercurea viitoare, după comunicarea rezultatului alegerilor, a comunicatului nostru de constituire;

4. conferinţă de presă, primirea la domnul Ifliescu] şi pregătirea moţiunii noastre pentru Convenţie.

Să vedem ce va ieşi până la urmă.

Seara, masă la chinezi şi întâlnire cu Adi Schervan, la mine, pentru problemele lui.

Miercuri, 19 februarie 1992

Iarăşi o zi foarte încărcată. Dimineaţa, la Mugur [Isărescu], în legătură cu problemele lui Costică [Cheşculescu]. Acolo venise şi [Victor] Stănculescu, care îşi deschide o... bancă!?

Ajuns la serviciu, sunt chemat la domnul I[liescu], Mihai [Bujor Sion] mă informează că va fi doar detaşat la Centru, relatându-mi supărarea domnului Ifliescu] pe Adi Nfăstase] (pentru programul lui [Manfred] Worner [secretarul general al NATO], care începe cu o întâlnire cu... Petre [Roman], şi pentru activitatea de la Vox Maris).

• Ion [loan Talpeş] îmi relatează că propunerea americanilor de a deschide o bază militară aici a venit ca urmare a deciziei domnului Ifliescu] – la propunerea lui Ion, desigur... – de a li se da un semnal major al interesului nostru pentru colaborarea cu ei. în aceste condiţii, îmi închipui ce efect a putut avea răspunsul nostru negativ, „demn", cum că „nu ne vindem ţara!"

Băieţii nu vin cum stabiliserăm. [Vladimir] Paşti sună să-mi spună cât a încercat [Adrian] Severin să-l convingă să accepte întâlnirea de după-masă cu Petre. Cred că el este direct implicat. îl sfătuiesc să-i răspundă că singura concesie pe care o putem face e să adreseze Marian [Enache?] un apel alegătorilor, în favoarea Frontului, să voteze candidaţii acestuia. Petre acceptă apelul lui Marian (care a fost lăsat să se ocupe singur

de toate problemele). Vine cu [Liviu] Mureşan şi-l înregistrează [Vasile] Motilică.

Domnul I[liescu] mă primeşte, discutăm toate problemele de personal, apoi iniţiativa băieţilor (e pornit contra lui Lică [Vasile Secăreş], pe care îl acuză că le-a subminat poziţiile lui

[Marian] Enache şi [Ion] Solcanu în Parlament, prin participarea la reuniunea de sâmbătă cu Petre).

Am discutat şi dezvăluirea publică a intenţiei SPP de a achiziţiona echipament de comunicaţii din Germania (făcută pe canalul ambasada germană – Germania). Colonelul [Iliescu?] şi V[asile] I[onel] (?) vor să dăm un răspuns dur germanilor, „să-i învăţăm noi minte", în timp ce aceştia ameninţă cu îngheţarea în întregime a relaţiilor germane-române. Propun, din contră, o ofertă de colaborare în identificarea „scurgerii", care să demonstreze bună-credinţa noastră şi să ne arate adevărata poziţie.

Ajuns acasă, domnul I[liescu] mă sună, deoarece voia să ştie unde era... Enache. S-ar fi putut să fi mers, până la urmă, la întâlnirea cu Petre?

Joi, 20 februarie 1992

Vizita lui [Slobodan] Milosevic, hotărât, direct, care merge drept la esenţă, fără să se piardă în amănunte. Domnul Ifliescu] e „enciclopedic" şi învăluitor, ascunzând în profunzime o duritate altfel nebănuită. M[ilosevic] a venit cu propunerea de a întări legăturile economice bilaterale (Porţile de Fier 2, terminat, cale ferată peste Porţile de Fier 1 şi conducta de gaz din Rusia ([Boris Nikolaevici] Elţin i-a promis tot sprijinul) prin România, nu prin Ungaria; centru cultural sârbesc la Timişoara, o mănăstire sârbească şi îmbunătăţirea învăţământului lor. Domnul Ifliescu] şi cu el au convenit ca primele trei să se discute într-un grup de lucru guvernamental, iar celelalte, la nivelul miniştrilor de resort. După convorbiri, conferinţa de presă şi dejun

oficial. Aici, M[ilosevic] a afirmat că nu ştie ce are de gând Ungaria, dar ştie că asta nu va afecta teritoriul sârbesc! Nu ştia nimic de angajamentul britanicilor de a-i bloca pe germani în Balcani – lor nu au vrut să le

spună dar considera rău că, în asta, vor trebui să îi antreneze şi pe turci, îndemnându-i să „urce cât mai sus".

După-masă, discuţie cu ministrul de externe [Vladislav lovanovic] pe problemele CSCE [Conferinţa pentru Securitate şi Cooperare în Europa]/Consiliul de Securitate al ONU şi pe fi- logermanismul lui Alois Mock, ministrul de externe al Austriei. Ministrul sârb spune că alegerea unui polonez [Karol Józef Wojtyla] ca Papă [loan Paul al II-lea] le-a dat de gândit atunci.

Revin la Cotroceni, strâng şi merg acasă. Seara, la TVR, înregistrarea lui Enache a fost – cum era de aşteptat – trunchiată grosolan şi combinată cu o secvenţă cu Petre Roman, curat ca lacrima!? E clară murdăria de care sunt îmbibaţi Petre şi echipa lui. Din păcate, „Grupul" e prea moale şi fricos pentru a juca decisiv la dislocarea lui de la conducerea Frontului.

■ Ziua în care „am intrat în Europa": un traficant de maşini e asasinat de un profesionist în faţa casei, când se suia în maşina proprie. Oraşul e vădit impresionat.

Vineri, 21 februarie 1992

Zi morişcă: telefoane şi primiri ([József] Antall, Caia ş.a.). La prânz, şedinţa Senatului Şcolii, în care sunt declarat profesor, împreună cu Lică [Vasile Secăreş], [Ovidiu] Trăsnea, Alexandru Negoiţă, [loan] Mărginean şi [Aristide] Cioabă (conferenţiar).

Când revin, discut despre Front cu un parlamentar, care îmi spune că, jos, „frontiştii" ar fi foc pe Petre [Roman], pentru modul în care a condus campania şi starea în care a adus partidul. Mă roagă să mă implic.

Mă cheamă domnul I [liescu] cu textul discursului de mâine, de la inaugurare. îmi arată declaraţiile lui Petre [Roman] din Spania (domnul I [liescu] e principalul obstacol în calea reformei!?). Intenţionează să ceară public o precizare a poziţiei

conducerii Frontului faţă de asemenea afirmaţii şi faţă de candidatura Iui, ca să ştie ce poziţie va adopta. îi acuză vehement pe Lică şi pe [Vladimir] Paşti că, prin implicarea lor, au stopat o tentativă de clarificare pe cale de a se fi produs (cu [Marian] Enache, [Vasile] Văcaru etc.), semănând confuzie, ca urmare a iniţiativei de sâmbăta trecută.

Seara, la masă cu [Manfred] Worner la Melody Bar, unde fac o glumă pe care [Niculae] Spiroiu nu o gustă deloc, chiar din contră.

Mihai [Bujor Sion] pare să fi încurcat toate socotelile la Centrul Euro-Atlantic, care va fi inaugurat mâine.

Sâmbătă, 22 februarie 1992

La 11, inaugurarea Centrului Euro-Atlantic, în fosta casă a lui [Nicolae] Ceauşescu, pe care Mihai [Bujor Sion] mi-o arată într-o scurtă vizită. în timpul discursurilor (al lui [Manfred] Worner, foarte bun), e anunţat numele meu ca membru în Consiliul Director (introdus la sugestia domnul I[liescu], nu a Externelor). Beau cu [Eugen] Chivu o berică, într-un salon alăturat.

Fugim apoi pentru primirea lui Worner la Cotroceni. Domnul I [liescu] îi iese în întâmpinare. Discuţia merge bine; Worner vrea să afle intenţiile noastre (domnul I [liescu]) în plan intern şi relaţiile cu Ungaria şi Ucraina. E mulţumit de ce aude. Mesajul sau: <u>cât timp rămânem pe drumul actual, vom beneficia de sprijinul NATO</u> (a spus că a venit aici anul trecut, în momente grele... să fi anticipat lovitura din august de la Moscova?).

Urc apoi la domnul I[liescu], căruia îi transmit dorinţa lui [Corneliu] Coposu de a-l întâlni în legătură cu alegerile, după întoarcerea lui (4 martie) din străinătate, precum şi lansarea negocierilor cu „Coastal”. Vrea să vorbească imediat la telefon cu Dan Constantinescu (dar e în Canada) sau cu loniţă (care plecase acasă).

îşi reiterează intenţia provocării conducerii Frontului şi a Grupului Parlamentar la o discuţie lămuritoare, care să limpezească apele, în perspectiva deciziei de a candida sau nu. Mă întreabă dacă să-l primească sau nu pe Bogdan Teodoriu, care venea cu un mesaj. Răspund afirmativ şi-l cheamă pe loc. Eu plec însă acasă.

Duminică, 23 februarie 1992

Alegeri locale; Bucureştiul, pierdut! La fel, Braşovul şi Constanţa, dar Clujul, Oradea şi Craiova nu sunt câştigate de Convenţie!

Luni, 24 februarie 1992

Dimineaţă, vine Nea Gicu pe la mine, să-mi ceară sprijinul ■într-o problemă personală. La prânz, întâlnirea cu ministrul de externe bulgar [Stoian Ganev], Esenţa: doresc colaborarea noastră în organizarea unei conferinţe Helsinki balcanică, care să garanteze statu-quoul, după dezagregarea Iugoslaviei, pe care o aşteaptă în următoarele două luni. Realizează că fără sprijinul nostru, nu vor reuşi (ca şi grecii) şi că, orice ar face, Vestul i-a legat definitiv de noi. Domnul I[liescu] a mers pe linia respectării deciziilor interne ale Iugoslaviei, dar s-a opus internaţionalizării prin intermediul conferinţei respective, iar Adi [Năstase] a profitat s-o lege de ideea Forumului balcanic avansată de noi la Tirana, în octombrie 1990. Ministrul lor – şef de partid şi vicepremier – e un tip care judecă la rece, are replică şi merge la esenţă. E foarte bine pentru cei 36 de ani ai săi.

Urc apoi la domnul I [liescu] de două ori, care neagă zvonul existenţei unor puternice presiuni americane de

a nu mai candida. Acestea ar proveni de la forţe interne şi, tocmai de aceea, el nu îşi face publică hotărârea deocamdată. Are, în schimb, informaţii cum că va candida din nou [Radu] Câmpeanu.

Dau un interviu la *Adevărul.* Să vedem dacă-l vor publica, deoarece e iniţiativa personală a tipei care mi l-a luat (lunea trecută, Dan [Gheorghe] de la Antitero şi [Mihai] Caraman de la SIE au fost schimbaţi).

Marţi, 25 februarie 1992

Am trecut pe la Cotroceni, iar la 10.00 am fost la Academia Militară, pentru prelegerea „Evoluţii geopolitice posibile în zona noastră".

La prânz, am luat masa cu Peter Ciliers, consulul general sud-african la Bucureşti. Pe urmă, am mers la bazin, iar când am revenit, am avut o discuţie cu [loan] Mihuţ, care mi-a spus că la Sinaia i-a avut ca oponenţi pe [Nicolae] Manolescu, cele două prinţese, plus serviciile secrete englez şi francez. A pierdut cu numai 37 de voturi!?

Seara, la recepţia Marocului (30 de am de la stabilirea relaţiilor diplomatice).

în rest, persistă confuzia numirii mele ca director al Centrului Euro-Atlantic.

Am discutat şi cu domnul I[liescu] despre asta. Dacă lucrurile se amplifică, va trebui dezminţit. Am vorbit şi cu Crina Sârbu despre asta.

Miercuri, 26 februarie 1992

Ore cu cei din anul II. îi cert pentru absenţe. Apoi, la Federaţie, pentru stabilirea locurilor de desfăşurare a finalei campionatului. Trec şi pe la Geta pe la spital. Merg la birourile lui Costică [Cheşculescu], trec pe la Bancă, să vorbesc cu Lică [Vasile Secăreş], pe care îl pun în temă cu intenţiile domnului I[liescu], să nu o dea în bară încă o dată. în sfârşit, ajung la Cotroceni, unde

îl primesc pe Kovacevic, de la ambasada iugoslavă. La 16.00, cu Mişu Negriţoiu, primim doi francezi care solicitaseră să-l vadă pe domnul I[liescu]. într-un târziu, ajung şi eu acasă.

Joi, 27 februarie 1992

Ore cu cei din anul II. O scurtă discuţie cu Licã [Vasile Secăreş]. Revenit apoi la Cotroceni. Cât pe-aci să intru la primirea celor de la UNICEE La 11.00, primirea francezilor de la Universitatea francofonă. Se caută „substanţă", în acest domeniu, la aderarea noastră la Francofonie.

La prânz, masa cu Csikós. îl interesau opiniile lui [Slobodan] Milosevic şi mi-a indicat, fără să vrea, preluarea problemei minorităţilor de Rusia, la următoarea reuniune CSCE [Conferinţa pentru Securitate şi Cooperare în Europa].

întâlnire cu Licã, care venea de sus. Domnul I[liescu] nu era interesat de dialogul personal cu Petre [Roman], Vrea întâlnire cu organele de conducere ale Frontului. Şi bine face! Le transmite lui Licã şi alor săi să sprijine grupul Ionel Roman şi Marian Enache. îmi exprim părerea: să se respecte cele indicate de domnul I[liescu], să se pregătească în detaliu şedinţa Biroului de mâine, unde se vor analiza rezultatele alegerilor. Apoi, în funcţie de ce se va stabili, să se iasă public.

Ajung acasă mai repede, pentru că se lucrează la antena parabolică.

Seara, masă la francezi. Nimic despre vizită! Discutăm cu ambasadorul [Renaud Vignal] şi „rectorul" despre ce ar trebui să facă Franţa în actualele condiţii. Reproşez incoerenţa mesajului francez în politica externă.

Vineri, 28 februarie 1992

Dimineaţa, ore, apoi la Cotroceni, la ADIRI, unde vorbea studenţilor ambasadorul britanic [Michael

Atkinson], La prânz, la bazin (în ziare a apărut un atac la adresa mea şi a bazinului de la Cotroceni). Mă văd cu Lică [Vasile Secăreş], care îmi spune că, seara trecută, „forţele sănătoase” ale Frontului s-au certat ca chiorii!

După-masă, primirea lui [Alois] Mock, ministrul austriac de externe. Convorbire bună despre posibilităţile de cooperare, mai ales dunăreană. După, acasă.

Duminică, 1 martie 1992

Toată ziua, lucru cu băieţii la redactarea declaraţiei cu care „Grupul" iese public, angajându-se în bătălia politică.

Luni, 2 martie 1992

Două primiri, a secretarului general [Georg Reisch] al AELS [Asociaţia Europeană a Liberului Schimb] şi însărcinatului cu afaceri al Columbiei, ca răspuns la solicitarea noastră de ajutor energetic.

Domnul Ifliescu], într-o stare de excitare maximă: ultimele declaraţii publice ale lui Petre [Roman] din presa internaţională au compromis orice posibilitate de înţelegere. Nu mai doreşte decât eliminarea politică a lui Petre.

Băieţii au fost la negocieri cu Petre, când domnul I[liescu] a vorbit cu [Ion Aurel] Stoica la telefon solicitându-i întâlnirea cu Colegiul Director şi Grupul Parlamentar. Petre a realizat că aceasta ar reprezenta sfârşitul şi a avut o cădere; declară că e gata să negocieze orice poate împiedica întâlnirea respectivă!

Din afară, primim ştirea că, prin intermediul lui [Ion] Ţiriac, Petre şi-ar fi cumpărat o casă în Long Island şi că, atunci când a fost acolo, a aranjat antrenarea unor oameni de-ai lui în SUA, precum şi un transport de... „arme sofisticate" la Constanţa. Ambasadorul [Virgil]

Constantinescu, de la Washington, ştie câte ceva, dar nu e interesat, iar Aurel Dragoş Munteanu este băgat până peste cap în relaţii cu CIA. Ni se face propunerea să ni se trimită documentaţia în acest sens, solicitându-ni-se un canal sigur, pe care nu-l avem acum. îl descurajez pe domnul Ifliescu] să recurgă la „serviciile" lui A[urel] D[ragoş]

M[unteanu], care ar trebui să vină în ţară în curând şi propun trimiterea unui om de încredere, care să o aducă. Domnul I[liescu], mai pragmatic, propune să chemăm aici persoana care ne-a comunicat informaţia, plătindu-i drumul şi sejurul.

Domnul I[liescu] îmi spune că, la sfârşitul săptămânii în curs, [Radu] Câmpeanu, [Nicolae] Manolescu, [Sergiu] Cunescu şi [Corneliu] Coposu au fost convocaţi în SUA pentru consultări. Din păcate, nu avem nicio modalitate de a afla ce se va discuta. Convenim să-l rugăm pe Dan Nelson să afle, urmând să-l aducem apoi în ţară. Seara, recepţie la bulgari.

Marţi, 3 martie 1992

Dimineaţă, îl felicit pe domnul I[liescu] de ziua lui şi obţin permisiunea participării la conferinţa de presă a „Grupului". Oricum, îmi spune că se vede cu [Ion Aurel] Stoica şi Marian Enache (care nu vine la conferinţă), ceea ce înseamnă că „Grupul" a fost deja exclus din calculele lui, deci din jocul politic în general.

înainte de conferinţă, îl văd pe G[eorge] P[op], Conferinţa evită să fie un fiasco, dar se resimte nehotărâre lor de a rupe tranşant de o parte, angajându-se tranşant în lupta de cealaltă parte. în final, le-o şi spun. Mi-e ciudă că Lică [Vasile Secăreş] înţelege, dar parcă îl ţine ceva din spate. Bazin, apoi la ziua marocanilor.

Miercuri, 4 martie 1992

Dimineaţă, seminar. La prânz, întâlnire cu ambasadorul suedez [Nils Rosenberg] – care îl vede pe Roman ieşind palid de la domnul I[liescu] – interesat de

rezultatele vizitei lui [Slobodan] Milosevic. După-masă, vine [lacob] Prada, înainte, vorbisem din nou cu Mihnea (?), care mi-a dat date suplimentare despre cele afirmate anterior.

Şi-mi cere să fac eu deplasarea acolo. Când discut cu domnul I [liescu], e de acord, dar nu acceptă disimularea (căci tot se va afla) şi-mi propune să merg în lipsa lui A[urel] Dfragoş] Mfunteanu], despre care spune că l-a pus la curent cu uneltirile lui Petre [Roman] din America de anul trecut, dar se pare că nu cu tot (îl văd şi pe Miu [?] de la CEPECA). Despre Petre, domnul I [liescu] îmi relatează frica lui de acea întâlnire solicitată de domnul Ifliescu], ca şi dezinteresul acestuia din urmă faţă de cariera politică a lui Petre, care a început s-o scalde cu declaraţiile lui belicoase.

Meciuri decisive la bazin şi Birou federal al Federaţiei de Polo.

Joi, 5 martie 1992

Dimineaţa, curs. Apoi, întâlniri cu malaeziana şi cu Tătă- rescu [?]. La prânz, nimic de la Mihnea. Formele de plecare se derulează înainte. Cu foarte mult interes din partea ambasadei, pentru cele mai mici detalii ale sejurului meu.

La 17.00, la Dan [Mircea Popescu], unde se adună toată trupa, inclusiv [Marian] Enache, care a absentat de la conferinţa de presă (semn că domnul I[liescu] i-a permis să ni se alăture). Le spun să nu mai iasă din linia redactării moţiunii, care trebuie realizată rapid şi modern, prin contribuţia fiecăruia, evitând deturnarea din partea lui Petre [Roman], prin discuţii politice, ca el să-şi prezinte apoi propria moţiune. Vin acasă şi trec la lucru.

Vineri, 6 martie 1992

Dimineaţă, ore la Administraţie, apoi merg la ADIRI, pentru întâlnirea cu ambasadorul chinez [Li Fenglin], La prânz, primirea ministrului de externe din Zimbabwe [Nathan Shamuyarira], care ne transmite că doresc continuarea legăturilor cu noi şi

doreau ca noi să îi călăuzim în înţelegerea a ceea ce se întâmplă în prezent în Europa.

Domnul Ifliescu] a vorbit la telefon cu [François] Mitterrand, în legătură cu aducerea în ţară a osemintelor lui [Nicolae] Titulescu (proiectul lui Adi [Năstase]), care se va petrece mâine.

Dosarul de concurs a intrat în dezbatere la minister, dar, din cauza „manevrelor" lui [loan] Alexandru, care are mai puţine lucrări, nu a mers mai departe exact din lipsa listei de lucrări a lui Alexandru!?

Seara, la mama, de ziua ei, iar la 20.30, la cină cu Gfeorge] P[op],

Sâmbătă, 7 martie 1992

La Cotroceni pentru şedinţa cu Sevilla, apoi la aeroport şi MAE, pentru ceremonia aducerii rămăşiţelor lui [Nicolae] Titulescu.

Luni, 9 martie 1992 – luni, 16 martie 1992, SUA

înainte de plecare, întâlnire cu directorul Institutului suedez pentru relaţii internaţionale, apoi plecare spre SUA.

întâlnire cu Ralph Johnson şi Bob Hutchins şi cu Intelligence and Research Unit din Departamentul de Stat, cu [Michael] Van Dusen şi Chris Kojm, de la Congres, precum şi cu Jeff Simon, de la National Defense University. Interviuri cu Voice of America (în engleză şi română), cu Europa Liberă şi cu Aristide Buhoiu. Expuneri la George Washington University, SAIS [School of Advanced International Studies] şi Johns Hopkins.

Mesaj: relaţiile cunosc o îmbunătăţire, vrem să discutăm în substanţă, nu numai clauza. Avem o politică

în Balcani care s-a poticnit în Iugoslavia. Trebuie să începem să ne mişcăm. Ni se spune să rămânem pe drumul pe care ne-am angajat. Intuiesc „pericolul german” şi caută să i se opună. în rest, cooperare în conflict!

Miercuri, 18 martie 1992

Dimineaţă, ore, apoi întâlnire cu japonezul, pe care îl duc la Arhive. De acolo, cu [loan] Mihuţ la *Românul.* Discuţie cu Dan [Mircea Popescu], Concluzia: Petre Roman e un tip de *underworld* care ar trebui scos din joc cu metode specifice acestei lumi. Din păcate, domnului Ifiiescu] îi repugnă asemenea metode.

La prânz, masă cu leda, apoi la Preşedinţie. Rezolvarea problemelor curente. Apoi discuţia cu Vfasile] I[onel] despre vizita în America. Acasă, seara târziu.

Joi, 19 martie 1992

Ore, apoi comunicatul pentru mesajele trimise lui [Leonid] Kravciuk şi [Boris Nikolaevici] Elţin, legat de evenimentele din Transnistria. Discuţie cu [Viorel] Isticioaia [-Budura] despre Japonia (pleacă acolo). Apoi, la 16.00, luat rămas-bun de la [Michael] Atkinson. La 17.00, cu Mugur [Isărescu] la Costică [Cheşculescu].

Vineri, 20 martie 1992

Un an de la divorţ! Dimineaţă, ore, apoi alergătura prin oraş şi, la prânz, la lansarea cărţii lui Everac („Reacţionarul”) în *Românul,* la Scala.

La 17.00, cu băieţii la Dan [Mircea Popescu], pentru tactica de la convenţia municipală. Punem totul în discuţie.

Sâmbătă, 21 martie 1992

Sunt anunţat – intempestiv – că trebuie să fiu la aeroport, pentru întâmpinarea lui [Mircea] Snegur.

Acesta vine şi, pe aeroportul militar, nu avem scară să coboare din avion...

Mergem apoi (Adi [Năstase] cu Snegur, [Emilian] Manciur cu [Valeriu] Muravschi şi eu cu [Alexandru] Moşanu) la Vila

Lac 2, unde ne întâmpină domnul I [liescu], cu Todi [Theodor Stolojan], Saşa [Alexandru Bârlădeanu] şi Dan [Mircea Popescu] Mircea [Popescu]. Snegur e puţin speriat, mai ales de ce ar putea face Armata a 14-a ([Evgheni] Şapoşnikov l-a întrebat dacă aceasta nu putea fi intercalată între moldoveni şi rusofoni şi cazaci). Vrea să ştie dacă îi putem ajuta militar, mai ales dacă le putem livra tancuri, ca eventual să se opună unui atac împotriva Chişinăului, care poate fi atins într-o oră din Tiraspol. Ne spune apoi de întâlnirea Cfomunitatea] S [ţaţelor] I[ndependente] de la Chişinău, arătând că ucrainenii, singurii pe care se pot sprijini, se ceartă la cuţite cu ruşii. Iar CSI este o „artificialitate", care se poate prăbuşi în orice moment. Ruşii nici nu vor să audă de împărţirea patrimoniului. Muravschi ne-a cerut ajutor în două domenii, energia şi moneda. Moşanu spune că, pe termen lung, Transnistria e pierdută, dar cedarea ei acum ar avea un efect devastator asupra întregii republici, costându-i capul. Ucraina, căreia i se oferise Transnistria pentru sudul Basarabiei şi nordul Bucovinei, refuză, aşteptând momentul în care le va lua gratis.

Domnul I [liescu] exclude soluţia militară de ajutor, din următoarele considerente:

1. slăbiciunea noastră militară;
2. reacţia internaţională negativă;
3. punerea în mişcare a scenariului unguresc (autonomia secuilor, tulburări, internaţionalizare).

Adi, susţinut şi de mine, propune aducerea întregii chestiuni în faţa CSCE [Conferinţa pentru Securitate şi Cooperare în Europa]. Moşanu ridică chestiunea

încheierii unui tratat cu Ucraina, recunoscând astfel graniţele actuale ale acesteia. [Alexandru] Bârlădeanu susţine să le oferim ajutorul de care au atât nevoie moldovenii, opinând că ucrainenii îi vor sprijini şi fără acest acord, fiind în interesul lor să o facă. Şi eu susţin să

se încerce să se scoată cât mai mult de la ucraineni, fără tratat, domnul Ifliescu] fiind de părere că includerea lui în temenii CSCE nu exclude recuperarea paşnică a teritoriilor româneşti deţinute de Ucraina.

în final, se convine:

1. aducerea chestiunii la nivelul CSCE, prin intermediul miniştrilor de externe aflaţi la Helsinki de luni;

2. sprijinirea demersului cu trimişi speciali în principalele capitale;

3. mulţumiri lui [Leonid] Kravciuk pentru colaborare;

4. începerea conlucrării în patru la Helsinki, miniştrii noştri cu cel rus şi ucrainean;

5. realizarea unui acord de retragere cu Armata a 14-a, aşa cum au şi celelalte state (Polonia, Germania), care să fie adus la cunoştinţa CSCE;

6. Organizarea unei festivităţi pentru sărbătorirea Unirii, la nivel parlamentar, la 26 martie, după-masă, la Bucureşti şi Chişinău.

Snegur nu pare mulţumit, deşi nu o arată pe faţă. îmi spune că, dacă Armata a 14-a se mişcă, scoţând tancurile, el îsi retrage oamenii dincoace de Nistru. Adi, „naiv", vrea să ştie până unde vor să meargă Snegur şi ai lui pe calea unirii. Snegur răspunde că unirea pot s-o facă el şi cu domnul Ifliescu], dar nu e bine acum.

Urmează masa şi conferinţa de presă, unde domnul Ifliescu] spune că nu e vorba de implicare militară românească, ci, cel mult, de un ajutor acordat în vederea formării armatei lor, ca în orice alt domeniu.

Duminică, 22 martie 1992

Convenţia municipală. Domneşte o atmosferă cordială între Roman şi ai lui şi noi. Mâine vor fi negocieri. în sală, două

grupări, una pro-Roman, formată din femei isterizate, alta pro-Iliescu, formată din bărbaţi. Multă emoţie şi dezorganizare. Declarativ, se doreşte unitate, dar fiecare are partizani exclusivişti. Deşi mă înscriu la cuvânt, Petre [Roman] nu vrea să mă lase să vorbesc. Eugen [Dijmărescu] îl determină să o facă. Apoi, sigur regretă, deoarece mă atacă în cuvântul lui. Şi, deşi promisese că nu o va face, îşi prezintă... moţiunea lui!? E un gangster, cu care nu se poate lucra decât asigurat, pe cont propriu, şi numai... „gangstereşte”!?

Luni, 23 martie 1992

Zi lungă şi încărcată. Dimineaţă, după informarea colegilor mai curioşi şi şedinţa de program, îi relatez domnului I[liescu] desfăşurarea Convenţiei municipale şi observaţiile mele. Principala problemă de nestăpânit, care îl înfurie cel mai mult pe Petre [Roman], este candidatura la preşedinţie a domnului I[liescu]. Stabilim să răspundă solicitării judeţelor care-l sprijină, declarându-şi candidatura, chiar din prima zi a convenţiei.

La prânz, cei 65 de ani ai generalului Vfasile] I[onel] şi vizita familiei Hannes, care, în schimbul sprijinului meu, îmi oferă un interviu TV la „Convorbiri de duminică”!

La 15.30, la Şcoală, cu Lică [Vasile Secăreş], Mugur [Isărescu], Vladi [Paşti] şi [Gheorghe] Scorţan, care îmi relatează discuţia lor de dimineaţă cu Petre [Roman]: nu îl interesează dacă Frontul face sau nu ceva în alegeri, ci numai să pună el mâna pe conducerea lui, pentru a preveni susţinerea candidaturii domnului I[liescu], sau, dacă nu reuşeşte, pentru a-l „decapita”. E

clar că informaţia dată de [Dan] Nelson în America e reală şi e clar că Petre e manevrat: atât timp cât a fost la guvernare, a lucrat pentru ţară şi front, cât nu mai e, vrea să le distrugă pe amândouă. E ca şi cum cei pe care i-a

reprezentat, supăraţi că nu mai au acces la putere, strică totul după ei, sau încearcă s-o facă.

La 19.00, întâlnire cu şefii partidelor. Pentru început, informaţia cu Segura, de la ambasadă. D[omnu]l I [liescu] le întinde o cursă, în care mulţi cad: îi încurajează, dându-le numai atâta cât este necesar, lăsându-i apoi să „bată câmpii", atraşi de „sucu- lenţa chestiunii", în faţa TV, care a rămas în sală. Apoi, d[omnu] 1 I [liescu] trage sfătos concluziile care se impun! Petre, lângă care am stat, e numai miere.

Scurtă întrevedere cu A[urel] Dfragoş] M[unteanu], care îmi arată – prin Mihai [Bujor Sion] – ce s-a scris despre mine la Washington, după vizita la New York. Nu total bine, dar nici rău. Amestecat.

Marţi, 24 martie 1992

- Am stat acasă, să mă refac. Seara, a trecut Adi [Năstase] pe la mine. Am vorbit de una, de alta.

Miercuri, 25 martie 1992

Dimineaţă, ore. Cotroceni şi Front, pentru înregistrarea la TV a prezentării moţiunii UVR [Un Viitor pentru România], cu [Vladimir] Paşti. Revin la Cotroceni, iau masa cu Liviu [Mureşan], care îmi spune de proiectata întâlnire a domnului I [liescu] cu [Victor] Babiuc, din după-masa asta. La 14.00 sunt la Klaus [Brambach], care îmi reproşează „voalat" aranjarea vizitei lui Virgil [Măgureanu]. Apoi, îmi oferă trei săptămâni la Şcoala de vară de la Kiel. Accept.

Revin şi merg la Senat pentru şedinţa Comisiei de politică externă, unde fac o prezentare privind securitatea europeană. Seara, la greci, la recepţie. Lumea diplomatică îl consideră deja un „fost" (?). Să

vedem. Oricum, a ieşit Raportul Senatului, care îl acuză de cheltuirea ilegală a câtorva miliarde de lei. Un precedent periculos.

foi, 26 martie 1992

Ore, iau nişte bani de la Tempus, pe care i-a cedat Lică [Vasile Secăreş] din ce i se cuvenea lui. Sunt chemat urgent la Cotroceni, unde ajung la finalul întâlnirii cu Ion [loan Talpeş], [Marius] Guran şi Mehedinţi. Se stabilise să redactăm mesajul domnul I[liescu] către Convenţie. Trecem la treabă. Când vreau să plec, mă cheamă Victor [Opaschi?] la el, unde îl întâlnesc pe Blejan cu o femeie, care vrea să ştie cum vom conduce ostilităţile mâine. Suntem chemaţi din nou sus, cu textul gata. Se mai lucrează pe el. Când terminăm, la circa financiară, să-mi plătesc ADAS-ul pentru locuinţă.

La 17.00 mă văd cu Kallos, din Dej, care îmi spune că ardelenii merg cu domnul I [liescu]. Decid să stau mâine cu ei.

La 18.00 sunt la Liviu [Mureşan], unde mai vin [Vladimir] P.asti, [Grigore] Zanc şi Lică, pentru a pune la punct ultimele detalii.

Mă sună Mihnea de la New York, căruia îi cer să se hotărască şi să ne anunţe când vine.

Vineri, 27 martie 1992

Dimineaţa, seminar prescurtat. Apoi, la Convenţie. Aici se aşteaptă, într-adevăr, până puţin după ora 11.00, ceea ce „uzează" sala. Dovada: discuţia despre delegaţii suplimentari introduşi de Petre [Roman] şi ai lui în sală, pe care mulţi ameninţau să o provoace, nu mai are loc. Urmează apoi supunerea la vot a ordinii de zi, care conţine, după alegeri, problema stabilirii candidaturii la Preşedinţie. Ionel Roman încearcă să o aducă mai în faţă, dar nu trece la vot. Intrăm apoi în platitudinea

prezentării „rapoartelor”, cu precizarea că Petre susţine mai degrabă un discurs politic, şi nu un „raport” propriu-zis (cuvântul cel mai repetat: „minciună”), iar [Ion Aurel] Stoica îl pupă undeva pe Petre, mai acătării decât pe „Piticu” [Nicolae

Ceauşescu] pe vremuri, prezentând guvernarea Roman ca pe un succes de răsunet!? [Marian] Enache apără Parlamentul, iar [Vasile] Văcaru dă tare în Roman. în pauză, vin cu Lică [Vasile Secăreş], Ucu [?] şi Vladi [Paşti] acasă să mâneam şi să ne mai sfătuim.

După, încep luările de cuvânt, pe care Petre le manevrează în stilul lui obişnuit, deşi ne ceruse o cotă de... cinci vorbitori!? Dă cuvântul pe sărite, punând un „adversar" între doi-trei „susţinători". Dacă sala, împănată cu vreo două, trei echipe de zgomote, îl acoperă pe vorbitor, mai dă cuvântul la vreo doi, trei, ca să anuleze efectul. în plus, mai intervine el însuşi cu remarci murdare. „Partizanii" cărora le dă cuvântul nu au altă misiune decât „demolarea", unul câte unul, a „adversarilor" incomozi. Iar sala asistă pasivă la spectacol. Dintre luările „lor" de cuvânt, două au fost cele mai murdare, una a lui [Constantin] Sorescu, care, într-un atac furibund la adresa sprijinirii candidaturii domnului [Ion] Iliescu, decretează ritos că viitorii candidaţi vor trebui să „merite" onoarea de a fi sprijiniţi de Front, alta a lui [Radu] Berceanu, care îi acuză pe toţi adversarii lui Petre: Lică, Vladi [Paşti], Liviu [Mureşan] şi [Vasile] Văcaru, pentru că Frontul nu a făcut nimic pe timpul cât ei au avut responsabilităţi împărţite!?

Seara, vorbesc cu Mugur [Isărescu], care îmi spune că situaţia e gravă cu Fondul: ne dau doar vreo 300 de milioane de dolari şi cer 80% dobândă, ceea ce îngenunchează practic ţara, pe considerentul că am primit mult cu dobândă prea mică şi, deci, am dus-o prea bine. încărcătura politică e evidentă: să se tragă

covorul de sub Front, care, iată, a fost capabil să se menţină datorită greutăţilor prea mici pe care le-a avut de înfruntat. Dacă refuzăm, va trebui să reducem masiv importurile, ceea ce va spori şomajul. în ambele cazuri, rezultatul va fi acelaşi: stânga va căpăta un avans, ceea ce va împlini autoprofeţia celor care ne

acuză de comunism, care nu vor mai scăpa prilejul să ne termine definitiv. Poate chiar şi teritorial...

Sâmbătă, 28 martie 1992

Ziua a doua, a moţiunilor. Prezentarea s-a făcut în condiţii de egalitate perfectă: timp, tribună, prezidiu etc. Noi am câştigat foarte mult prin prezentare, singurul care a reuşit mai puţin fiind Dan [Mircea Popescu], care, timp de 15 minute, a citit un text despre protecţia socială, mâncând din timpul meu, pe care, practic, l-a înjumătăţit. în cuvântul meu, l-am atacat pe Petre [Roman], în premisa lui esenţială – unitatea Occidentului –, şi am aruncat un dubiu serios asupra onestităţii procedurilor din Convenţie.

După pauză, s-a trecut la răspunsuri, partea cea mai interesantă a întregului spectacol. Petre a atacat din start, declarând că nici ideile, nici oamenii nu-i permit un compromis cu moţiunile noastre. I-am replicat dur că, dacă anul trecut, am fost împreună, iar acum nu mai suntem, nu noi ne-am schimbat, între- bându-l dacă declaraţia lui nu echivala cumva cu o... excludere a noastră din front? A rânjit, dar nu a căzut în capcană. în sumă, a fost „ziua mea", primind felicitări şi de la adversari.

înainte de vot, Grupul pentru Unitatea Frontului, pe care l-am convins să nu se lase atras în bătălia candidaturilor, şi-a anunţat sprijinul tot pentru Marian Enache, liderul desemnat de noi. Asta a condus la confuzie (pe care noi am greşit nedisipând-o) şi panică în tabăra lui Petre. Oricum, cu votul „aranjat", a câştigat confortabil: 64% el, 20% noi şi 15% ceilalţi.

Anunţarea rezultatului a prilejuit scene desprinse din congresele partidului comunist: urale, lozinci, ridicatul în picioare. Mugur [Isărescu] mă sună să îi spun cum a fost. Fondul se lasă greu. în Moldova a fost decretată starea excepţională. Se adună norii deasupra României ...

Duminică, 29 martie 1992

Ultima zi a Convenţiei. Ziua statutului totalitar, mai dur decât cel de anul trecut, nicio altă opinie decât a liderului naţional şi a clicii lui, precum şi a votării candidaturii la preşedinţie. Petre [Roman] le câştigă pe amândouă, prostind lumea cu destulă uşurinţă. într-adevăr, pregătirea noastră politică este zero! Nouă, într-un gest de mărinimie, faţă de nimic, ne propune cu „generozitate" un loc în Colegiul Director, pe care, la ideea mea, îl refuzăm, deoarece nu vrem să îi dăm girul nostru pentru minciuna cu „democraţia" partidului. La fel fac şi ceilalţi.

Plecăm cu restul oamenilor la Sala Omnia (Senat), unde se confruntă două opinii: a lor, ca să se rupă imediat, a noastră, să luptăm din cadrul Frontului, negându-i lui Petre victoria.

Prima era şi dorinţa individuală a unor parlamentari de a câştiga un loc pe listele noului partid, când pe ale Frontului nu mai încap, iar a doua ia în considerare implicaţiile mai largi ale ruperii Frontului. Primii merg pe mâna domnului I[liescu], care nu e călăuzit, mi-am dat seama, decât de propriile lui interese şi de dorinţa de a-l lovi pe Petre oricum şi cu orice consecinţe. îmi şi dă un telefon, facându-mă albie de porci pentru Convenţie şi „descurajarea" oamenilor. Dar nu uită să fie totuşi mulţumit de procentajul acumulat de moţiunile noastre în faţa lui Petre. Mai real mi se pare că e împotriva mea personal, pentru a nu se vedea cât ne şi îmi datorează. Probabil că nu vom reuşi niciodată să trecem peste asemenea orgolii.

Luni, 30 martie 1992

Am pregătit un proiect de declaraţie, în care:

1. ne legitimăm în Front;
2. atacăm linia Frontului de până acum;
3. atacăm lipsa democraţiei interne în Front;
4. atacăm statutul;

5. solicităm să vedem dacă Frontul în ansamblul lui îşi însuşeşte sau nu rezultatele Convenţiei.

Hotărâm să o facem publică după cea a „forţelor sănătoase", pentru a nu mai fi acuzaţi că „descurajăm oamenii".

Ion [loan Talpeş] îmi spune că „Grupul" nostru a dovedit că e singurul care are o ofertă politică serioasă pentru scoaterea ţării din impas, iar eu am intrat în rândul liderilor politici potenţiali.

loşca [losif Boda], în alte cuvinte, îmi confirmă aceeaşi apreciere.

Ambasadorul japonez [Kiyoshi Furukawa] şi cel belgian vor să mă vadă când voi avea timp. Mă caută şi alţii (chinezii, sârbii etc.).

Personal, mi-am impus un embargou total, în intenţia de â-mi păstra capitalul politic acumulat şi potenţial intact. O ieşire în faţă acum mi-ar aduce o avalanşă de atacuri demolatoare, de care chiar nu am nevoie. Mi-am expus decizia şi domnului I[liescu], care m-a chemat (după ce m-am plâns lui Ion de tratamentul aplicat de domnul I[liescu]), dar şi băieţilor, care au fost chemaţi şi ei, pentru a li se cere să sprijine crearea unui nou partid, „FSN 22 D[ecembrie]", în seara aceasta. Băieţii, care au deja destui parlamentari în jurul lor, nu vor însă. Vor să lupte în continuare din interiorul Frontului.

Marţi, 31 martie 1992

Dimineaţă, am făcut un control medical cu rezultate foarte bune, cel puţin EKG-ul, apoi le-am dus acasă părinţilor televizorul.

La serviciu, citesc presa. Pare să fie un fel de embargou în ce ne priveşte. Doar *Azi* vorbeşte frumos de noi. Mihai [Bujor Sion], cu simţul său caracteristic pentru sesizarea momentului, ne conjură să punem mâna pe cât mai mulţi deputaţi,

cu care să negociem apoi intrarea noastră în jocul politic, în aşteptarea/pregătirea alegerilor.

Discut cu un american – Nix – căruia îi spun că SUA repetă politic în România greşeală militară făcută în Vietnam: cred că prin bani şi sfaturi pot ajunge să domine obiceiurile pământului!?

Spre prânz, vine [Gheorghe] Scorţan, care îmi spune că:

1. un grup de parlamentari care nu vrea să rămână cu Petre [Roman], dar nu vrea să meargă nici cu [Vasile] Văcaru, vrea să meargă cu noi;
2. marile sindicate merg pe platforma noastră (probabil, din cauza prezenţei lui Dan [Mircea Popescu] şi a lui Mugur [Isărescu]), cu condiţia să încheiem un pact social cu ei înainte de alegeri, pe care să îl onorăm după;
3. [Radu] Berceanu ne transmite dorinţa lui Petre de a se întâlni cu noi.

După cum stau lucrurile, se pare că suntem împinşi să ne asumăm un rol politic activ. Eu nu prea vreau, deşi [Vladimir] Paşti spune că, fără mine, nici el nu se bagă, simt că nu am dreptul să-i împiedic să profite de acest moment ce pare prielnic.

Mă cheamă şi domnul I [liescu], care, pentru prima oară, mă tratează nu ca pe un consilier, ci ca pe liderul unui grup politic important!? Ne cere să nu subminăm eforturile FSN. îi spun să nu ceară băieţilor să-i sprijine cu expertiză pe ceilalţi, rămânând în planul secund, căci nu e bine şi nici corect. Pare să fie de acord, cu toate că nu are încredere în Liviu [Mureşan] şi, parţial, nici în Paşti.

Le spun băieţilor să se întâlnească cu parlamentarii, apoi să îl informeze pe domnul I [liescu], ca să nu existe suspiciuni.

Seara, la Ingham, căruia îi explic de ce Petre nu mai avea şanse şi de ce domnul I[liescu] trebuia sprijinit. Se pare că oamenii lui Petre au produs o busculadă cu poliţia la Senat, iar Romeo Raicu dă cu lacrimogene în camerele oponenţilor.

Miercuri, 1 aprilie 1992

Ore, apoi ambasadorul moldovean în faţa studenţilor. Discut cu Licã [Vasile Secăreş]. îmi spune că vreo 25 de parlamentari vor să meargă cu noi. Mâine, întâlnire din nou cu ei. Vin la prânz înapoi, mă cheamă domnul I [liescu], care îmi reproşează că, din cauza noastră, noul FSN nu se desprinde de la sol. îi spun că e pur şi simplu o motivaţie facilă a propriei neatractivităţi. Mă sprijină ulterior şi Ion [loanTalpeş], care va pleca la SIE (DIE). [Jonathan] Rickert mă sună să mă avertizeze că preşedintele [George H.W.] Bush le-a scris est-europenilor, inclusiv nouă, amintindu-ne de planul său de acordare de ajutoare financiare pentru fosta URSS. CNN îl dă în direct. De ce acum? Pentru că [Bill] Clinton îşi ţinea speech-ul privind politica externă la New York azi, la prânz.

Domnul I[liescu] îmi spune de micul-dejun cu ambasadorul [John R.] Davis [Jr.] şi cu Afurel] D[ragoş] Mfunteanu], în care dă acelaşi semnal ca şi mine: România şi America au multe lucruri în comun.

Seara, masă cu Gfeorge] P[op]. (Conferinţa din 8 aprilie 1992, la Atena.)

Joi, 2 aprilie 1992

Patru ore dimineaţa. La prânz, la Cotroceni, pentru mărunţişuri. La 13.00, masa cu ambasadorul belgian, cel danez, [Cohen] Storck (olandezul). Se discută Convenţia şi Republica Moldova. îmi spun că, alături de [Petre] Roman şi [Adrian] Severin, eu aş fi cel care s-a remarcat cu acest prilej.

La Parlament, unde îi spun lui Marian Enache cum să procedeze în Franţa cu oferta de ajutor din partea Rothschild.

Acasă, lucru pentru a doua zi.

Vineri, 3 aprilie 1992

Curs dimineaţă, apoi la MAE, pentru discutarea materialului cu orientarea strategică a politicii externe. Mi-au plăcut

s cum au vorbit o fată de la Camera de Comerţ şi Stelian Tănase, de la PAC [Partidul Alianţa Civică], Vin în fugă la Cotroceni să-l „prind” pe ministrul slovac de externe [Pavel Demes] (pe amândoi ne preocupă ungurii) şi aflu că l-am „pierdut” pe ucrainean. A fost un joc al lui [Emilian] Manciur şi, posibil, [Constantin] Bâgu, care vrea să devină ambasadorul nostru acolo. îi spun domnului I[liescu], de faţă cu [Constantin] Ene, că BA [British Aircraft Corporation] vine acum să încheie colaborarea cu noi în domeniul aviatic, dacă nu le dăm un important semnal politic. îl rog să o facă.

Mihai [BujorSion] pleacăla Washington cu Afurel] Dfragoş] M[unteanu]. La 15.00, sunt la Asociaţia politologilor...

Sâmbătă, 4 aprilie 1992

Reuniunea Centrului Euro-Atlantic. Petre [Roman] îl conduce clar, cu Adi [Năstase] într-o subordonare servilă. Apar primele semne concrete ale alianţei Roman-[Corneliu] Coposu, pe baza urii reciproce faţă de liberali (despre care domnul Ifliescu] spune că merită să te înţelegi cu ei, că-şi respectă angajamentele). Lucian Cfornescu?] îmi spune că liberalii îl curtează intens. (Tenis cu Mugur [Isărescu]). Transnistria şi declaraţia americană *(praising Moldova and strongly recommending against foreign military intervention)* sugera hotărârea SUA de a ieşi din înţelegerea de la Malta şi de a prelua ei România!? De aici, şi supărarea ruşilor, dar şi a nemţilor. Desigur, asta e bine pentru noi, dar trebuie să ne gândim ce vor face americanii după ’96; să nu ne lase baltă. Trebuie să

ne asigurăm contra acestei eventualităţi, printr-o politică bună cu Germania şi... Anglia!? Şi, de asemenea, să nu-i supăram prea tare pe ruşi, angajându-i economic pe americani pe termen lung.

Duminică, 5 aprilie 1992

Seara, masa cu Ion [loan Talpeş] şi G[eorge] P[op], să-l cunoaştem pe directorul B [ritish] A[ircraft].

Luni, 6 aprilie 1992

O zi foarte încărcată, cu multe probleme şi telefoane repetate. Aranjez vizita la domnul I[liescu] a lui Bob Hutchins, adjunctul lui [Brent] Scowcroft, mâine la 9.30. La 11.00, şedinţa de agenda. loşca [losif Boda], care a luat-o după ceafă nu ştiu pentru ce, e cel care-l îndeamnă pe domnul I[liescu] să-şi înceapă campania. Propune ceea ce sugerasem şi eu încă de la Paris, respectiv o campanie cu două faţete, una acoperită, până la anunţarea oficială a candidaturii, alta deschisă, după. Domnul I [liescu] ne spune că îşi va anunţa candidatura în ultimul moment, abţinându-se de la controverse, deşi va da şi el bobârnace. După, îl pun la curent cu şedinţa de sâmbătă, deşi Adi [Năstase] s-a grăbit, desigur, s-o facă mai înainte, la telefon. îl văd pe ambasadorul japonez [Kiyoshi Furukawa] (pentru bursă, care invită „grupul nostru politic" la masă) şi pe Kovacevic, care îmi spune că sârbii şi muntenegrenii nu vor ţine cu forţa Kosovo şi Macedonia în federaţie, că SUA par să facă un pas înapoi şi că punerea bazelor noii federaţii nu va putea curăţi structurile de dogmatici, ceea ce regretă şi el.

îl mai văd şi pe Ştefan Mihai (?), care mă întreabă ce să facă cu FSN-22. Mihai mă roagă să nu-l bruschez politic pe domnul I[liescu], care e destul de îndoit şi apăsat.

V[asile] I[onel] nu ştie nimic, nici măcar de apropiata numire a lui Ion [loan Talpeş] la DIE (SIE).

Marţi, 7 aprilie 1992

întâlnirea cu Bob Hjutchins], care ne transmite mesajul că, dacă alegerile generale se ţin repede şi bine, SUA nu numai că sunt gata, dar sunt şi doritoare să pătrundă masiv în România.

Discut apoi, cu Cornel [Codiţă] şi domnul I[liescu], Atena. Merg la ore la Academia Militară, trec pe la Şcoală şi pe la MAE, unde vorbesc cu [Traian] Chebeleu despre reuniunea de la Chişinău. Se pare că, dintre toţi, noi am avut cea mai bună diplomaţie.

La 17.00, sunt la Progresul pentru un tenis cu Mugur [Isărescu] şi sărbătorirea directorului Grig. Vine şi Petrică Rareş.

Miercuri, 8 aprilie – miercuri, 15 aprilie 1992, Marea Britanie

Miercuri, 8 aprilie: călătoria, întâmpinarea lui Costică [Cheşculescu] şi plimbare prin oraş.

Joi, 9 aprilie: alegerile şi plimbare prin oraş.

Vineri, 10 aprilie: plecare la Oxford, vizită în oraş şi *drink-uri*|*e,* cină şi expunerea polonezului.

Sâmbătă, 11 aprilie: seminar toată ziua.

Duminică, 12 aprilie: seminar, revenire la Londra şi vizită la Gfeorge] P[op],

Luni, 13 aprilie: vizită în oraş.

Marţi, 14 aprilie: vizită prin oraş, *lunch* cu Cari şi G[eorge] P[op], ceai cu Nagel şi [Sergiu] Celac.

Miercuri, 15 aprilie: revenirea în ţară.

Joi, 16 aprilie 1992

Ore dimineaţa, apoi vizita cu [loan] Mihuţla Fundeni, pentru Petcu, care, operat, se simte mai bine.

Revin şi merg la Lică [Vasile Secăreş], unde mai erau [Vladimir] Paşti şi [Gheorghe] Scorţan, plus [Marian] Enache. Le spun că, pentru a reuşi să ne păstrăm independenţa, acum, când toţi trag de noi, s-ar impune

să ne facem partid, care să compenseze slăbiciunea organizatorică, prin alianţe electorale inteligente. Rămânem să decidem în „Grup”.

Merg la fete, să le las ce le-am adus.

La 16.30 sunt invitat la recepţia Eximbankului, unde ambasadorul belgian mă sfătuieşte sâ-mi menajez cariera politică şi mă sondează dacă nu vreau să merg la tinerii liberali. îi răspund că sunt conştient de costurile unei anumite intrări în politică, în comparaţie cu cele ale rămânerii peste măsură în poziţia actuală, dar îi arăt că rămân loial „Grupului" din care fac parte.

Despre domnul I[liescu] îmi spune cuvinte frumoase, dar îl compătimeşte pentru că a venit prea târziu. Să fi venit în... '88!? îmi spune că va fi reales sigur, dar va fi un preşedinte de tip [Kurt] Waldheim, prizonier. îi răspund că, pentru tranziţia noastră şi pentru a ne căi pentru faloşenia lui Nicolae Ceauşescu, nici nu ar fi rău pentru ţară. îmi mai spune că domnul I [liescu] ar trebui să ia seama la declaraţiile vizându-l pe rege, deoarece mai sunt monarhii în Europa şi că Virgil [Măgureanu] ar trebui îndepărtat de unde e. Acesta a fost în Parlament, unde, din ură şi prea puţină deşteptăciune, FSN-iştii îl forţează să dea publicităţii dosarele informatorilor, ceea ce e un bumerang pentru ei şi aliaţii lor potenţiali (monarhiştii).

Vineri, 17 aprilie 1992

Ore dimineaţă. La 10.30 vine Vladimir [Paşti], care, privatizat, scrie un articol despre Transnistria (!?). îi transmit mesajele pe care vrem noi să le primească ruşii, care sunt la originea problemelor de acolo.

Laprânz,puţin „dublumixt" (Klaus [Brambach] şiRuxandra [Sachim]), pentru a organiza vizita lui [Hans-Dietrich] Genscher de marţi. Luăm masa împreună.

Vine şi Ion [loan Talpeş], cu care discut despre deplasarea mea în SUA.

Ajung acasă, unde îmi aranjez hârtiile în noul dulap.

Sâmbătă, 18 aprilie 1992

Scriu informarea cu deplasarea mea în Anglia şi i-o dau lui V [asile] I[onel] (vădit supărat că nu m-am prezentat mai repede „la raport”) şi domnul I[liescu], cu care am o scurtă discuţie de agendă şi despre Anglia. Călătoriile în ţară îl remontează vădit. Altfel, pare îmbătrânit şi destul de nesigur pe el. Ce să fac, dacă a căzut în plasa celor care au vrut neapărat să-l „scape” de noi...

Duminică, 19 aprilie 1992

Băieţii (Ion [Ioan Talpeş], [Grigore] Zanc, Lică [Vasile Secăreş], Dan [Mircea] Popescu, Dan, braşoveanul, [Vladimir] Paşti şi [Gheorghe] Scorţan) vin la mine să luăm o decizie. Nu mai puteam amâna intrarea în joc, în timp ce singura modalitate de a ne păstra individualitatea era să creăm un partid (Ion, Grig Zanc, Lică, Dan [Mircea] Popescu şi cu mine votăm pentru). Vor să ne pună lider ba pe Dan, ba pe mine. Accept poziţia de purtător de cuvânt. Stabilim măsurile ce trebuie luate şi Ie împărţim pe oameni.

La despărţire, am un gust amar. Mi-e puţin frică de ce va urma. Nu mă simt pe terenul meu... în sfârşit, vom vedea!

Luni, 20 aprilie 1992

Dimineaţă, la [Constantin] Sava cu Dinu şi Tipa de la Constanţa, apoi la Federaţie. La prânz, aflu de suspendarea Comisiei de diplome a MEI, lăsându-ne pe mine şi pe Lică [Vasile Secăreş] în aer. Exact cum prevăzusem!?

Vine [Vladimir] Paşti şi-mi spune de convorbirile avute cu FSN-22, care sunt morţi să ne aibă în

rândurile lor.

Seara, masa cu „Coastal”, care a semnat cu Piteştiul.

Marţi, 21 aprilie 1992

Cu părintele Caia la serviciu, pentru problemele lui. Cu Igna şi cu [Constantin] Sava. La 11.00, şedinţă cu Vfasile] I[onel].

La 13.00, primirea ministrului adjunct de externe [Fiodor Kovediaev] al Rusiei. Tip de aristocrat rus. Cei doi nu se legau. Apoi, trimisul armean cu invitaţia ca domnul I[liescu] să viziteze Armenia, ca primii care i-am recunoscut, precum şi pentru a-i tempera pe azeri prin intermediul turcilor.

La 15.00, primirea lui [Hans-Dietrich] Genscher, o vulpe bătrână, care ne spune să deschidem larg ferestrele spre aerul proaspăt al Europei... regiunilor, nu a statelor!? Domnul I[liescu], enervat, îi spune că mai degrabă ei ar trebui să le deschidă. Genscher îi dă dreptate, spunând că cele germane ar fi deja deschise, ale altora nu sunt!

Apoi, ziua lui George [Pop?], cu Ion [Ioan Talpeş] şi Virgil [Măgureanu], întâlnire pe teren „neutru”.

Domnul I[liescu] îmi spune că nu crede că toată atitudinea anti-Convenţie a lui [Radu] Câmpeanu ar fi teatru. îl atenţionez să-l condiţioneze pe rege să nu se implice în activităţi politice şi, inteligent, printr-un interviu solicitat lui [Victor] Babiuc, să facă publică această solicitare. Acceptă ideea şi propune o întâlnire de lucru pe aceste probleme, după plecarea lui Genscher. Propun, şi acceptă, să trimită o telegramă Inter Sibiului, pentru pierderile suferite.

Seara, dineul pentru Genscher. Cam rece totul. Mă abordează [Radu] Berceanu cu mesajul lui Petre [Roman] pentru discuţii.

Géza Szőcs îmi spune că, în timp ce pe domnul Ifliescu] se putea conta, fiind un „funcţionar”, pe Petre nu, fiind un... „aventurier”!?

Miercuri, 22 aprilie 1992

Ore dimineaţa. Apoi întâlnire cu miniştrii veniţi pentru semnarea Convenţiei pentru evitarea poluării Marii Negre. Domnul I[liescu] le vorbeşte de experienţa lui de la Ape.

îl primesc pe Gigi Doicaru (fostul cumnat) şi apoi pe Julia Moreni.

Dimineaţa, Mugur [Isărescu] îmi spune de sinuciderea lui [loan] Totu şi mă roagă să văd, pentru că fiica lui era însărcinată, dacă se poate evita o autopsie. îl sun pe [Mihail-Ulpiu Popa-] Cherecheanu, care îmi răspunde că e imposibil, dar îmi promite să procedeze cu toată delicateţea faţă de familie.

Vine [Vladimir] Paşti să redactăm declaraţia pentru formarea propriului nostru grup parlamentar.

Apoi sus, cu V[asile] I[onel], despre rege. Va sta trei zile: sâmbătă (Suceava, Putna), duminică (Bucureşti) şi luni (Curtea de Argeş). Se discută cu [Victor] Babiuc pentru protecţia sa. V[asile] I[onel] se teme de provocări, chiar din partea monarhiştilor. Atiag atenţia domnului I[liescu] despre rolul TVR, prilej să discute „mai dur" cu Răzvan Theodorescu şi despre modul cum i-au cenzurat lui vizita la Braşov şi Covasna. Stabilim ca [Victor] Opaschi să-i transmită Siminei Mezincescu mesajul că, dacă regele ar vrea, domnul Ifliescu] nu ar spune nu unei întrevederi. îi mai sugerăm să meargă la înviere la Patriarhie, ceea ce ar avea un impact mult mai mare decât ce intenţiona el: să i se filmeze participarea la biserica din Scroviştea!?

Seara, cu Mugur, despre rezolvarea problemelor CFR rămase de Paşte fără... motorină!?

Joi, 23 aprilie 1992

Ore dimineaţa. Apoi discuţie telefonică cu Ion [loan Talpeş], care nu se simte bine, dar ne spune că domnul

I [liescu] a acceptat *reluctantly* decizia noastră de a constitui un partid.

Mergem cu [Vladimir] Paşti la Parlament, unde discutăm cu [Marian] Enache şi oamenii noştri planurile de viitor,

declaraţia şi raţiunile. Sunt toţi de acord. Ne vom revedea după vacanţă. Decidem să nu întreprindem nimic deocamdată, deoarece, pe de o parte, nu suntem pregătiţi, pe de alta, nu ar fi credibil astăzi, când Todi [Theodor Stolojan] prezintă Parlamentului problemele ţării.

După, repede la Cotroceni, unde am o discuţie cu Kovacevic, consilierul sârb, care mă roagă să transmit americanilor mesajul că ei erau gata să dea dovada de flexibilitate, dar dacă vor fi împinşi în corzi, vor lupta până la capăt! Fac acest lucru la prânz, unde suntem invitaţi de [Brian] Flora ([Vladimir] Paşti şi [Silviu] Brucan) la o masă cu [John R.] Davis.

Vineri, 24 aprilie 1992

Zi în care nu am făcut practic mai nimic concret. Am citit toate restanţele. Am însă o altercaţie cu cei din pază, cărora li s-a suit Ia cap, vrând pur şi simplu să-şi subordoneze aparatul Preşedinţiei. Fac scandal la domnul Vfasile] Ifonel], pe care îl ameninţ cu plecarea, dacă lucrurile merg mai departe pe această linie.

La 16.00, mă sună domnul Ifliescu], oarecum mirat că mai eram acolo, şi mă invită sus. Mă ia pe departe, deşi simt că voia să îmi spună ceva. îi relatez intenţiile noastre politice şi sare în sus ca ars, dezvăluind-mi intenţia de a mă angaja în organizarea noului partid. îl refuz, motivând cu jignirea adusă prin plângerile la adresa mea făcute pe la spatele lui. încearcă să preia toată vina asupra lui, ceea ce nu cred şi îi spun.

Sâmbătă, 25 aprilie – luni, 27 aprilie 1992

Snagov, cu Mugur [Isărescu] şi Cristi [Păunescu?].

Marţi, 28 aprilie 1992

Revenirea la serviciu. La 12.00 şi 13.00, primiri la domnul I[liescu] (reprezentanţii parlamentului elveţian şi ministrul

comerţului exterior din Belarus [V.I. Baidac]). Cu acest prilej, domnul I [liescu] îmi spune câte ceva despre vizita fostului rege:

1. venirea a fost organizată printr-o doamnă de la Londra; nici cei mai apropiaţi şi înfocaţi suporteri (Simina Mezincescu, [Corneliu] Coposu ş.a.) nu au ştiut şi au fost ofuscaţi, dar nu au pierdut prilejul să se alăture vizitei;

2. paza a fost organizată de o instituţie de profil din Anglia, care a venit aici mai înainte să discute cu autorităţile române;

3. oamenii dintr-o comună suceveană au vrut să ocupe pista aeroportului; a fost nevoie de intervenţia autorităţilor pentru a-i opri;

4. la Curtea de Argeş, a avut grupuri ostile;

5. la depunerea de flori de la Bucureşti, luni dimineaţă, nu a mai fost deloc atât lume.

Domnul I [liescu] are o atitudine dublă: în public, va trata vizita cu indiferenţă, pentru a o minimaliza, dar în particular e de acord cu concluzia mea că vizita a inaugurat un efort serios de restaurare a monarhiei la noi. Parcă îl îngrijorează un pic atitudinea lui [Radu] Câmpeanu…

Pentru după-masă, domnul I [liescu] mă cheamă să îmi dea să mă ocup de Declaraţia de recunoaştere a noii Iugoslavii. Sunt de părere că este nevoie de aşa ceva, dar să vedem mai întâi cum au procedat şi alţii. Vine de la Externe draftul, pe care îl modificăm în două locuri – „România îşi manifestă disponibilitatea de a continua relaţiile cu noul stat” (recunoaştere implicită, deci). Mâine, proiectul se discută în Guvern.

După, la Lică [Vasile Secăreş], pentru discuţia

politica. Este un pic descurajat că nu s-a acţionat încă. Stabilim să inventariem forţele parlamentare mâine, apoi să se desprindă ei joi, iar noi să ţinem o conferinţă de presa săptămâna viitoare. Până atunci vom hotărî, totuşi, dacă facem sau nu partid.

Seara, acasă.

Miercuri, 29 aprilie 1992

Domnul Ifliescu] în vizită la Vaslui şi Iaşi, unde, contrar celor discutate ieri, se lansează în atacuri antimonarhice, dovedind că nu se mai putea controla, că nervii încep să îl lase.

La prânz, masă cu Ion [loan Talpeş] şi cu [loan] Mihuţ. îmi confirmă că generalii erau pe plecare din Preşedinţie. Şi despre [losif] Boda îmi spune că nu va mai apărea cu domnul I[liescu] în public. Eu aş fi OK, dar nu-mi dau seama din ce punct de vedere.

La 17.00, întâlnire cu parlamentarii noştri, vreo 15-16, toţi oameni de calitate. Se avansează câteva formule – cu argumente pro şi contra – pentru ca, în final, să ajungem la concluzia:

1. înfiinţării partidului şi anunţării acestui lucru;
2. creării informale a grupului nostru parlamentar;
3. concentrării campaniei pe un număr restrâns de judeţe, cu pondere mare în rândurile celor trimişi în Parlament, unde să se urmărească obţinerea unei eficacităţi maxime.

După, cu [loan] Mihuţ şi cu Vlad [Paşti] la mine, pentru ultimele detalii.

Joi, 30 aprilie 1992

Zi liniştită. Dimineaţa aflu că V[asile] I[onel] şi-a trimis şoferul şi maşina la unitate. Este clar că pleacă. Unde? Nu se ştie.

Aflu şi cauza diatribei antimonarhice de la Vaslui: cineva din mulţime i-ar fi fluturat în faţă însemnele regale, lumea ar fi reacţionat, iar el ar fi trebuit s-o potolească. în orice caz, pare că începe să-şi piardă controlul.

La prânz, la olandezi. Ataşatul neamţ, Aretz, îmi relatează cu lux de amănunte despre un document privind graniţele noastre, care ar fi fost adoptat de CSAT şi trimis, sub semnătura lui [Marin] Pancea, Parlamentului spre aprobare!? Cu ruşine, a trebuit să admit că nu ştiam nimic despre el, deoarece nu

5 fusesem consultat. Mai vorbesc şi cu ungurul, care îmi spune că aveam un prieten comun, pe Vladimir Gurjii!? Ambasadorul [Aurelian] Dănilă vrea să mă vadă săptămâna viitoare.

Revin la Cotroceni, apoi plec. Seara, masa cu Gfeorge] P[op] şi „Coastal". Iar sunt probleme, de parcă cineva voia să împiedice cu tot dinadinsul tranzacţia. Sunt implorat de directorul Andrei (Piteşti) să intervin, deoarece 30% din capacitatea de rafinare a României va înceta lucrul în 10 zile.

Vineri, 1 mai 1992

Primirea lui Saburo Okita, fost ministru de externe al Japoniei. Apoi, încercare de şedinţă, dar amânată pentru luni, din cauza întâlnirii cu „forţele sănătoase". Stabilim să lămuresc cu Constantinescu (?) problema „Coastal" şi cu Ion [loan Talpeş] despre ultima ofertă a lui Mihnea (?) de a-l ajuta pe domnul Ifliescu].

Weekend cu Mugur [Isărescu] la Snagov. întâlnire cu Petre [Roman], Mugur, reţinut. Ileana, în panică!

Luni, 4 mai 1992

Iarăşi, o zi importantă. Am luat o decizie inversă cu „Grupul". Dimineaţa, întâlnire cu domnul Ifliescu]. Sunt de părere că ar fi nevoie de ieşirea lui publică în favoarea ţinerii alegerilor în vară, ca ţara să aibă timp să judece cine şi de ce se împotriveşte. Se acceptă ideea şi se planifică o întâlnire a şefilor partidelor şi grupurilor parlamentare televizată, aşa cum a fost cea cu Basarabia.

După, la Şcoală cu băieţii. înclin să declin oferta lui Marian E(nache), care, entuziasmat, ne demonstrează

„avantajele” fuziunii cu FSN.

Note zilnice

între timp, aflu de la Mimnea că *madame* [Christine] Valmy – o sprijinitoare a lui Petre [Roman] – se oferă să-l convingă pe

Bob Dole să ridice problema clauzei în Congres înainte de alegeri!? Pe baza experienţei anterioare şi a asocierii ei cu Petre, sunt sceptic. Intervine însă Ion [Ioan Talpeş], care comunică faptul că, în SUA, domnul I [liescu] a câştigat partida: se merge pe el şi, pentru a demonstra, vom primi clauza înainte de alegeri!

Informaţia – comunicată băieţilor înainte de venirea lui Enache – ne schimbă planurile: va trebui să fuzionăm cu FSN-22, costul fiind, în aceste condiţii, mai redus decât anticipam. Condiţia: independenţă faţă de domnul I [liescu] şi campanii paralele.

Stabilim un program de paşi obligatorii, premergător fuziunii cu ei, care se va face la convenţia lor, cu ei venind spre noi. Mi se oferă şefia, dar refuz. Intenţionez să fiu prezent, să ajut, dar nu să mă singularizez, acceptând o asemenea funcţie!

Dan [Mircea Popescu] îmi spune că Mugur [Isărescu] i s-ar fi plâns de „ghinionul" de a se fi întâlnit cu Petre în compania lui Mihai [Bujor Sion] şi a mea!? Dacă aşa stau lucrurile, iar Mugur e preocupat să nu-l supere pe Petre, din nu ştiu ce motive, asta explica ieşirea Ilenei de ieri de la Snagov, precum şi tăcerea pe tot timpul întâlnirii cu Petre!? Păcat, m-ar dezamăgi o lipsă de verticalitate.

Marţi, 5 mai 1992

Plecare la Sinaia, pentru recepţia dată de domnul I [liescu] în onoarea participaţiilor la reuniunea UNESCO. Discut cu Klaus [Brambach] (care îmi spune că ar trebui să-mi propun să devin ministru de externe), cu belgianul şi cu [Cohen] Storck, cărora le solicit reacţia la hotărârea noastră de a prelua FDSN [Frontul

Democratic al Salvării Naţionale] (FSN-22). Rămâne să ne vedem săptămâna viitoare. îl anunţ pe domnul I [liescu] de intenţie. E mulţumit şi va sta de vorbă cu noi vineri sau

sâmbătă. [Adrian] Năstase aproape că mă implora să stau de vorbă şi cu el, spunându-mi că se simte cu conştiinţa împăcată pentru absenţa comunicării dintre noi. Cred că simte de unde bate vântul. Dacă mai vrea sprijinul domnul I[liescu], va trebui să meargă cu acest partid, şi nu cu [Petre] Roman, însă aici va da de mine!?

Miercuri, 6 mai 1992

Ore. îl prezint pe [Eugen] Chivu, care face un panel pe *peace-keeping.*

La prânz, vin băieţii la mine şi le spun de discuţia de la Sinaia, după ce fusesem mai întâi la doamna Stoicescu, preocupată de maşinaţiunile vizând înlocuirea soţului ei [Nicolae Stoicescu], ambasador la Atena, cu liberalul Vintilă, numit consilier al lui Năstase pentru... Grecia!?

Mă sună şi [Adrian] Severin, să mi se plângă de superficialitatea şi politicianismul lui Adi N[ăstase], care, acum, la spartul târgului şi în preajma campaniei electorale, face mare caz de elaborarea strategiei de politică externă a României, discutată în guvern astăzi. Atât de fals este şi cu mine, că, după discuţia de ieri în care voia să ne vedem, astăzi „uită" să mă mai invite să particip – ca observator – la discutarea strategiei respective!? So *much for Năstases loyalty to the „Group"'.*

Doi ani de la înfiinţarea SPP [Serviciul de Protecţie şi Pază], Rece şi scurt! Apoi, seara, cu Adi Schervan acasă.

Joi, 7 mai 1992

Spre prânz, vine [Gheorghe] Fulga, care ne spune

(Vladi [Paşti] cu mine lucram la problematica şi poziţiile de adoptat la întâlnirea cu domnul I [liescu]) să transformăm „Grupul” într-o... fundaţie, cu titlul „Un Viitor pentru România”, al cărei scop să fie dezbaterea problemelor economico-sociale şi

politice ale ţării. Filialele se pot transforma în organizaţii locale ale unui eventual partid. în plus, poate primi sponsorizări, având personalitate juridică. în felul acesta, asocierea noastră la FDSN se poate face păstrându-ne identitatea.

După-masă, cu [Costică] Sava, la Constanţa, pentru problemele din teritoriu.

Vineri, 8 mai 1992

Ore dimineaţă, apoi participare la primirea lui [Nicolae] Ţîu. La prânz, discuţie cu băieţii la telefon.

Sâmbătă, 9 mai 1992

Depunere de coroane la Cimitirul Militar Britanic, apoi la Cotroceni, pentru primirea – cu Lică [Vasile Secăreş], Dan [Mircea Popescu] şi Vladi [Paşti] – la domnul Ifliescu], care îl cheamă şi pe [Vasile] Văcaru. Discutăm condiţiile şi ideile pe care vrem să le punem în aplicare. Ajungem la un acord. Văcaru ne dezvăluie câteva din slăbiciunile lor:

1. au nevoie de angajarea fermă a lui Enache;
2. au nevoie de deputăţii noştri;
3. au presiuni interne.

Domnul I[liescu] a sesizat jocul Opoziţiei, mai ales al liberalilor (despre care a înţeles că vor să-l păcălească): preţul alegerilor generale în iulie îl constituie separarea de cele prezidenţiale. Or, dacă se acceptă amânarea generalelor pentru toamnă, nu mai există niciun motiv pentru separarea lor.

Duminică, 10 mai 1992

Ziua Regelui, pe care TVR o onorează – fără reţinere

– cum trebuie. Mă sună [Vladimir] Paşti, care mă cheamă urgent la o întâlnire cu [CNSLR] „Frăţia” (Mircea Popa, Tănăsescu şi Claudiu Iordache, cu o ţipă, care a tăcut tot timpul). Ni se

dezvăluie lucruri pe care doar le bănuiam (ajutorul extensiv pe care îl primesc din afară, mai nou din Anglia, *deal-ui* lor cu [Radu] Câmpeanu, care l-a determinat pe [Radu] Câmpeanu să vina cu propunerea din decembrie 1990, iar acum să se rupă de Convenţia Democrată, precum şi faptul că au fost învăţaţi să ţină administraţia mereu sub presiune, legăturile de cooperare – aici – şi conflict în Ucraina, cu Solidaritatea poloneză).

Ei vor modificarea forţată a spectrului politic românesc, pe linia celor trei internaţionale existente: social-democrată (îi vor trage covorul de sub picioare lui Sergiu Cunescu), liberală (întărindu-şi-l pe Câmpeanu) şi creştin-democrată (încercând să-i reformeze pe ţărănişti, care însă sunt prea legaţi de legionari, prin Ticu Dumitrescu). Practic, urmăresc o coaliţie liberalo-social-democrată.

De la noi voiau să-i dăm o lovitură lui Petre [Roman], se- parându-ne oficial de el, precum şi să-l convingem pe domnul Ifliescu] să-l accepte pe [Theodor] Stolojan candidat la preşedinţie. Renunţă la chestia cu Petre – după demonstraţia mea că e deja terminat –, dar rămân cu ideea pentru domnul I[liescu] şi acceptă ca noi să ne apropiem de FDSN şi să colaborăm intelectual.

lordache susţine ideea că un preşedinte ca domnul I [liescu] sporeşte şansele restaurării monarhiei, datorită vulnerabilităţii sale. Şi ar avea dreptate, dacă, după patru ani, domnul I[liescu] nu va mai fi candidat.

Luni, 11 mai 1992

Dimineaţa, întâlnire cu Gavriliu şi Maxim, de la

Electronica. La 12, la [Ion] Petcu, care revine după operaţie. Un tip de la Interne îmi spune că Victor Stănculescu va candida la Preşedinţie! Nu ştiu cine îmi spune că ideea nespecificării în referendumul pentru Constituţie a problemei monarhie sau

republică i-ar fi aparţinut lui [Radu] Câmpeanu... Posibil, dar improbabil, deoarece ar fi însemnat punerea în discuţie a unui lucru tranşat deja la ora aceea de Constituţie.

După, la Hellemans (?) la masă, unde vine şi [Cohen] Storck. Expun analiza care ne conduce la decizia de a ajuta această nouă formaţiune politică să se cristalizeze. Doresc – şi obţin – „urechea" lor pentru a transmite corect mesajele acţiunilor noastre. Costurile nu le putem ocoli în întregime.

La 18.00, la ambasadorul american [John Davis Jr.], pentru delegaţia Colegiului Naţional de Apărare. E clar că interesul lor pentru mine a crescut (să fi contribuit şi faptul că i-am luat locul lui Ion [loan Talpeş] în seminarele pe minorităţi organizate de IREX [Internaţional Research & Exchanges Board]?). Mi se solicită sprijinul pentru primirea lui [Dick] Clark şi pentru alcătuirea unei delegaţii pe probleme externe, care să viziteze SUA vara aceasta... îi pun şi pe ei la curent cu planurile „grupului" nostru. Obţin acelaşi răspuns, ca şi de la ceilalţi. Deci, toţi sunt pregătiţi să recepteze corect ce se va întâmpla.

La 20.00, la Cercul Militar, Ia recepţia Computerland.

Abia ajuns acasă, domnul I[liescu] mă cheamă înapoi la Cotroceni, unde era în şedinţă cu [Dan] Marţian, [Marian] Enache, [Gheorghiţă] Lupău, Ionel Roman, [Ion Aurel] Stoica şi încă un deputat (vine şi Florin Vasilescu). Problema era cum să fie prevenită disocierea alegerilor, în condiţiile imposibilităţii obţinerii majorităţii, toţi fiind coalizaţi împotriva

domnului I[liescu]. Ar trebui ca noi să urgentăm declaraţia de ruptură de Petre [Roman], ca să-l mai văduvim de câţiva oameni dintre cei nehotărâţi.

Referitor la conlucrarea noastră cu noul FSN, rezultă o destul de puternică opoziţie din partea celor care realizează că, prin valoarea noastră, vom sfârşi prin a ne impune. Pentru a depăşi acest obstacol, domnul Ifliescu] va spune, în prezenţa

celor două grupuri, că ne acceptă la conducere. Oricum, e evident că el nu agreează „Grupul" nostru, dar nu se poate lipsi de profesionalismul nostru. La rândul meu, fac clară critica la adresa comportamentului lor neloial şi le promit că, la prima „abatere", mă voi da liniştit laoparte.

Toţi cei de acolo nu scot niciun cuvânt, acceptând tacit cele spuse de mine. Domnul I [liescu] spune că va trebui să merg la partid şi să-mi asum organizarea lui de pe poziţia de... secretar cu relaţiile externe!? Să vedem cum evit această soluţie, care mi se pare proastă pentru mine. Poate că a sosit cu adevărat momentul să plec din Preşedinţie.

Marţi, 12 mai 1992

La 8.30, vine la mine Vladi [Vladimír] Paşti, cu un lung proiect lacrimogen de declaraţie. Facem împreună altul, mai scurt şi mai concentrat. Mergem cu el la domnul I[liescu], ca să nu avem vorbe... Apoi i-l dau lui Neagu Udroiu la Rompres, pentru difuzare, dar îl reţine Lică [Vasile Secăreş] până i-l citesc şi lui, precum şi lui Liviu [Mureşan] şi Dan [Mircea Popescu], care îşi dau acordul.

Am apoi o serie de întâlniri, pe rând, cu [Viulen] Pozdniakov (care spune că Frontul lui Roman ar face o mare greşeală să susţină candidatura lui [Mircea] Druc, sprijinind astfel indirect Unirea), Csikós, Kovacevic (care îmi spune că ruşii i-au avertizat că, la rând, urmează acum Kosovo!?). Mă roagă să ţinem un canal de comunicaţie deschis prin mine cu americanii. A luat notă. îmi spune că pe ei îi interesează aprecierile mele

asupra situaţiei. I-am spus că mă simt flatat.

La 15.00, cu generalul [Lucian] Culda la un examen de doctorat. îmi spune că au primit semnale că se pregătesc noi tulburări la noi – în zonele locuite de maghiari şi în Bucureşti, căci, după Iugoslavia, urmează rândul nostru. îmi spune că a primit

un mesaj din afară să ne agităm un pic legat de Iugoslavia, pentru a mai încetini ce ne aşteaptă. Hotărâm, pentru săptămâna viitoare, o masă rotundă pe această temă, publicată în *Românul.*

La 18.30, vin băieţii la mine şi stabilim tactica pentru şedinţa de la 19.30 cu domnul I[liescu] şi conducerea FDSN: vom colabora, dar fără să intrăm în conducerea şi structurile noului partid. în final, după *ups and downs,* asta şi obţinem, în ce mă priveşte, din cauza forţei mesajului meu, domnul I [liescu] însuşi le spune celor din FD că nu mă pot angaja în structuri, deoarece eram... consilierul său, deci exact pe dos de ce spunea ieri. E mai rău cu [Marian] Enache, care e forţat pur şi simplu să iasă mâine în faţă şi să declare răspicat că iese din FSN (ceea ce, practic, a şi făcut prin asocierea la declaraţia „Grupului", dar, mă rog!?)

Miercuri, 13 mai 1992

Dimineaţă, întâlnire cu Bob [Wiley] şi John Gow pentru programul pe care vor să îl facă aici cu părinţii adoptivi.

La prânz, întâlnire cu profesorii irlandezi. [loan] Mihuţ îmi spune la telefon că domnul I [liescu] a acceptat condiţia parlamentarilor noştri de a fi un grup independent în FDSN (ne „sacrificăm", dar nu ne compromitem!) şi va sta de vorbă cu ei în consecinţă.

La 17.00, o vizită de curtoazie la noul sediu. Seara, meciul (UEFA) cu Bob şi John.

Joi, 14 mai 1992

Când să plec la Progresul, pentru întâlnirea cu Tipa

şi constănţenii, ne cheamă domnul I [liescu] la el, cu rugămintea de a elabora punctaje pe probleme, pentru interviul/cuvântarea televizată pentru doi ani de la alegeri.

La prânz, la Parlament, unde e fierbere mare. FSN-iştii, din ce în ce mai disperaţi şi agresivi, încep să îşi multiplice greşelile (colaborare cuUDMR, încercare de părăsire a sălii, încercare de demitere a lui [Dan] Marţian ş.a.). Impresia mea e că noi am provocat o criză internă, care s-ar putea să-l catapulteze pe Petre [Roman] afară din partid.

Noi, în schimb, suntem tot mai băgaţi în seamă şi încurajaţi (Ingham lui [Marian] Enache şi *Azi).* Am intervenţii la BBC şi Reuters. Un tip pe care îl ştiu de la bazin, monarhist şi „cadist" [membru al CADA – Comitetul de Acţiune pentru Democratizarea Armatei] declarat, mă sfătuieşte să stau deoparte, deoarece Armata se va lua de Poliţie.

Vineri, 15 mai 1992

Ore la Şcoală, apoi chemare la domnul I[liescu], care vrea să îi explic ceva din interviul meu la BBC. îmi spune că (Sorin) Meşter a început să facă pe nebunul (confirmă că a fost abordat de FSN cu o propunere de salariu de... 60 000 lei). Apoi îmi spune că va trebui să mă trimită până la urmă acolo (la noul Front) şi mă roagă să-l determin şi pe Adi [Năstase] să vină (în ciuda rezervei mele, e convins că Adi va accepta), pentru că, altfel, noul partid nu va decola. îmi menţin rezervele şi terminăm în coadă de peşte.

La prânz, alegeri la Şcoală. Sunt reales decan, iar Lică [Vasile Secăreş] rector. Apoi la norvegieni (ambasadorul îmi face prezentare excelentă soţiei sale!?). Generalul [Gheorghe] Voinea şi [Victor] Surdu, văzându-l pe Adi cu [Victor] Stănculescu, remarcă: „uite

puştiul cum ia lecţii de la profesor!” îmi spune că MAE e în „pioneze”. Se pare că numirile peste rând ale lui Adi – determinate de „echidistanţa” lui activă –, încep să-i cam supere pe cei vechi din minister.

După norvegieni, la recepţia UNESCO, apoi acasă.

Sâmbătă, 16 mai 1992

La 11.00, întâlnire cu băieţii, în care stabilim:

1. ajutorul pentru FDSN să se organizeze, iară intrarea noastră;

2. constituirea propriului nostru grup FDSN în Parlament (pe baza discuţiei lui [Vladimir] Paşti cu [Marian] Enache de mâine seara);

3. colaborare totală în teritoriu;

4. luni, constituirea grupului parlamentar, marţi, convocarea conferinţei de presă, miercuri, pregătirea acesteia, iar joi, ţinerea ei.

între timp, demararea demersurilor pentru constituirea Fundaţiei.

Luni, 18 mai 1992

Plecare spre Chişinău. Acolo, ploaie torenţială. La reşedinţă, apoi discuţiile între delegaţii ([Valeriu] Muravschi ne cere ajutor în domeniul energetic, portuar, industrial şi financiar – 60-70 milioane de dolari).

Domnul I[liescu] şi [Mircea] Snegur au apoi un tête-à-tête şi ţin o scurtă conferinţă de presă. Apoi masă, vizită la [Alexandru] Moşanu, la Parlament. Eu ies din program, mă plimb un pic, mă odihnesc, apoi, la 18.45, mă văd cu celălalt Ciobanu, colegul lui Andrei Gorlenko din conducerea Secţiei Externe a CC al PCUS, pentru două, trei cuvinte protocolare. Apoi recepţia, cu toată elita moldovenească. îi văd un pic şi pe ziarişti la Hotelul Codru. Ştiri bune (a căzut amendamentul lui [Radu] Berceanu) şi rele (legea pentru alegerile prezidenţiale nu a trecut).

Marţi, 19 mai 1992

Dimineaţă, o mică întârziere. Domnul I [liescu] vorbeşte acasă; Dan Marţian şi Marian Enache vor ieşi din Front astăzi!

Plecăm. Ne oprim la Floreşti, apoi la Bălţi, unde luăm şi masa. [Mircea] Snegur ne spune de beţiile lui [Boris Nikolaevici] Elţin – care a spus că Flota din Marea Neagră şi Armata a 14-a vor rămâne acolo unde sunt, atât timp cât va trebui – de la reuniunile CSI [Comunităţii Statelor Independente],

Revenim, mă schimb şi mergem la semnarea actelor oficiale. Cu Doru [Viorel] Ursu şi Grigoruţ, îi jucăm o festă lui Vaida. După ceremonie, conferinţă de presă, unde Snegur declară că singura şansa de internaţionalizare a conflictului din Transnistria ar reprezenta-o intervenţia Armatei a 14-a. Când terminăm, Snegur îmi comunică faptul că [Iuri] Netkacev, comandantul armatei respective, ar fi comunicat că, fără voia lui, zece tancuri ale Armatei a 14-a au ieşit din cazarmă şi se îndreaptă spre Dubăsari!? îl informez – discret – pe domnul I [liescu] de situaţie, care întrerupe întâlnirile, coboară şi mergem urgent la „paharul de despărţire”. Snegur rade două-trei pahare de coniac, îşi dă un pumn în cap – ca să se „limpezească”, zice el – şi ne declară că, dacă nu se acţionează, va trebui să demisioneze, deoarece nu îşi poate apăra cetăţenii. Apoi declară că va mobiliza poporul şi va merge în calea tancurilor. Noi îl descurajăm. Eu îi spun că este foarte uşor să intri în conflict, dar infinit mai greu să ieşi din el. Adi [Năstase] e de părere că e vorba de o capcană. El se scuză, îl trimite pe [Valeriu] Muravschi să vadă despre ce e vorba, îl cheamă pe [Nicolae] Ţîu, iar Adi [Năstase] pe Dinu Marcel şi îi trimit să pregătească o declaraţie. Promite să îl sune pe Elţin şi pe ceilalţi şi să protesteze.

în general, acceptă ideea internaţionalizării situaţiei şi a returnării mingii în terenul advers, prin invocarea incidentului ca dovadă a incontrolabilităţii Armatei a 14-a, care a devenit un factor destabilizator. Adi, domnul I [liescu] şi cu mine concluzionăm că nu e exclus că incidentele de noaptea trecută de la Dubăsari să fi fost iniţiate de moldoveni şi că ruşii, ştiindu-l labil, îl provoacă.

Ajungem acasă şi aflăm de gestul lui [Dan] Marţian şi [Marian] Enache. [loan] Mihuţ mă sună şi îmi spune de alăturarea lui [Vasile] Gionea, de la PNŢ-CD, grupului nostru parlamentar. îmi mai spune că săptămâna viitoare va fi deschisă o anchetă împotriva lui Petre [Roman], iar [Radu] Câmpeanu va fi debarcat. Atmosfera politică se încinge vizibil, iar eu încep să fiu puţin temător.

Miercuri, 20 mai 1992

Ore dimineaţa. Apoi primirea trimisului emirului Kuwaitu- lui, ministrul petrolului [Issam Al-Marzouk], cu un mesaj de colaborare cu noi în acest domeniu. Domnul I[liescu] acceptă dacă ne creditează ei costurile implicate.

Apoi discuţia cu Larry (Watts), care se întrerupe, întrucât sunt chemat sus, unde domnul I[liescu] ne spune de declaraţia lui [Mircea] Snegur, a MAE român. Ne spune că moldovenii au distrus trei tancuri şi câteva transportoare blindate, dar nu mai au muniţie. Va trebui să le dăm. în rest, chestiuni de agendă şi „idei" de consilieri.

La 14.30, cu băieţii la Lică [Vasile Secăreş], pentru pregătirea conferinţei de presă de mâine.

La 17.30, acasă. Pregătesc intervenţia. Văd meciurile cu Adi Schervan.

Joi, 21 mai 1992

Dimineaţă, ultimele ore cu anul II. Apoi, la Gfeorge] P[op], pentru întâlnirea cu Ion [loan Talpeş], de la prânz.

Conferinţa de presă a „Grupului": două ore şi

jumătate. Este o mare sete de informaţii, dar şi o incapacitate de a înţelege pentru ce nu ne transformăm în partid. în final, păreri împărţite: unii ne felicită, alţii susţin că am fi dat greş! Cei din urma concluzionează că suntem un „grup de mercenari

politici”, care îşi pun profesionalismul la dispoziţia forţei politice care ne convinge etc.

îl caut pe Larry [Watts], dar nu e. După vizita lui Mihai (!?), a plecat la ambasadă.

La 13.00, la masă – în aer liber – cu Ion [loan Talpeş] şi Gfeorge] P[op]. Aflăm că Petre [Roman] a fost năşit de... Petru Groza, de aici şi prenumele. Ion îmi spune că e şi el puţin răspunzător de imaginea bună pe care o are „Grupul” nostru în lumea politică şi diplomatică bucureşteană (ca o confirmare, Ghiţă Scorţan, care nu a mai putut amâna întâlnirea cu liberalii de ieri, ne comunică dorinţa lor ca noi să ne facem... program politic!?).

Vineri, 22 mai 1992

Dimineaţă, la Administraţie. Revin la Cotroceni, unde dau câteva telefoane. Vine Larry [Watts] să continuăm discuţia întreruptă acum două zile. După, vine Ion [loan Talpeş], care mă roagă să pregătesc două scrisori pentru [Allen H.] Kassof şi (Livia) Plaks (ambii de la IREX), să fie semnate de domnul I[liescu].

După-masă, acasă, unde mă sună Lazăr [Vlăsceanu] să îmi comunice că nu am fost confirmaţi profesori de subcomisia lor. Avem o discuţie violentă, în care îi dau două săptămâni să revină asupra deciziei de un arbitrariu strigător la cer! Altfel, eu unul îi dau în judecată! Seara, vine Adi [Năstase] pe la mine cu un mesaj „politic”, rezultat în urma conferinţei de presă de ieri, pe care a văzut-o parţial. Ideea e că, dacă nu ne iese, legăturile noastre nu trebuie să înceteze.

Duminică, 24 mai 1992

După-masă, cu Lică [Vasile Secăreş] şi [Vladimir] Paşti la Victor (Babiuc), căruia [Theodor] Stolojan i-ar fi spus să

nu-şi facă probleme din cauza funcţiei sale în partid. în rest, încearcă să ne convingă de utilitatea candidaturii lui Stolojan la preşedinţie, dacă „ţara” i-ar cere-o, dar nu ar candida împotriva domnului I[liescu]. Ne spune de colaborarea FSN cu FDSN în Parlament şi cere sprijinul în mediere: alegeri simultane, dar repede!

După, cu Lică la Lazăr [Vlăsceanu] şi Mihaela [Vlăsceanu]. Arbitrariul deciziei luate în privinţa noastră este strigător la cer! Este, pur şi simplu, o mafie condusă de [Mircea] Flonta, căreia Lazăr nu-şi permite să i se împotrivească. în schimb, vrea să se sustragă eventualelor consecinţe ale acţiunii noastre împotriva deciziei subcomisiei/comisiei.

Luni, 25 mai 1992

Şedinţă de agendă. îl informez pe domnul I[liescu] de rezultatul discuţiei cu Victor Babiuc de ieri. La prânz, cu Lică [Vasile Secăreş] şi Viorel Hrebenciuc la domnul I[liescu]. Se conturează o posibilitate: Hrebenciuc să preia Secretariatul Guvernului.

Domnul I[liescu] ne spune că, dacă se va vota amendamentul care îl împiedică pe Petre [Roman] să candideze cu un partid şi pentru un mandat în Parlament, va demisiona, [Alexandru] Bârlădeanu va prelua Preşedinţia, iar el va candida pentru Parlament, împreună cu FDSN. în realitate, se pare că Dan Marţian La convins. El a fost primul pe care l-am auzit cu câtva timp în urmă, *airing the idea* în prezenţa preşedintelui.

După-masă, Birou Federal, africanii, Argentina şi cina cu Bob [Wylie], Lică [Vasile Secăreş], Hrebenciuc la Select.

Marţi, 26 mai 1992

Dimineaţă, am trecut pe la Lazăr, ca să discut contestaţia. La prânz, întâlnirea grupului nostru parlamentar cu domnul

I[liescu], care accentuează importanţa zilei de mâine, când Parlamentul trebuie să adopte legea alegerii Preşedintelui.

După-masă, invitat de generalul [Lucian] Culda, la o discuţie despre Iugoslavia. Concluzia lui e că noi urmăm la rând, probabil când ultima „încărcătură" explozivă – Voivodina – va fi amorsată. Ideea este că România pare să fie obiectul „jocului" unora mai mici (Germania, Austria, Ungaria), care s-au inserat în jocul celor mari, cu anticomunismul, în încercarea de a-şi atinge şi ei scopurile, profitând de situaţie. Nu au reuşit, deoarece scenariul „războiului civil" nu a funcţionat la noi. în orice caz, nu au abandonat, însă Armata e pregătită să lichideze cu orice cost în 24 de ore orice provocare.

Miercuri, 27 mai 1992

Am o lungă convorbire telefonică cu BBC. Spre prânz, ceartă cu Claudia, care nu vrea să îmi spună de întâlnirea domnului I[liescu] cu Afurel] D[ragoş] M[unteanu], venit de la Washington pentru vizita lui [Lawrence] Eagleburger. Mergem la masă cu Costică [Cheşculescu], Vine şi Sava Tipa, care îmi spune, confidenţial, din surse sigure, că Virgil [Măgureanu] l-ar fi abandonat pe domnul I[liescu] şi că lucrează cu UDMR. în plus, i s-a transmis să nu mai contribuie financiar la campania domnului I[liescu]!?

Mă întorc şi-l văd pe Dinu de la Constanţa. Merg sus brusc – după ce fusesem anunţat de Claudia să fiu acolo la 19.00, când urma să vină Adi [Năstase] pentru discuţia privitoare la Eagleburger, unde domnul I [liescu] îmi dă caseta cu interviul lui privind Transnistria dat TASS.

în timpul vizionării, domnul I[liescu] mă cheamă jos la o întâlnire cu un american de origine arabă, care i-a organizat turneul lui [Crin] Halaicu, de care a fost dezamăgit, pentru discutarea proiectului constituirii unei comisii prezidenţiale

româno-americane. Rămâne ca, pe vineri, eu şi [Marius] Guran să-l întâlnim să discutăm amănuntele.

îi spun domnului I[liescu] că, în interviu, lasă impresia, în privinţa consilierilor militari trimişi de noi în Moldova, că ar fi fost prins cu mâţa în sac. îmi spune că a trebuit să recunoască, întrucât ruşii ştiau sigur de asta.

Urc şi termin vizionarea. Apoi merg la el, îi spun că interviul trebuia difuzat la TV, iar el ia măsurile în acest sens, cu garanţii de primire a casetei din partea lui Răzvan Theodorescu.

îmi arată apoi declaraţiile incendiare ale lui Petre [Roman] în Canada. Stabilim să le publicăm şi să facem şi un comentariu de punere a lor... „în valoare”!?

În Camera [Deputaţilor], FSN propune, şi obţine prin vot, amânarea votării datei alegerilor pentru mâine, când e sigur că oamenii fie au plecat, fie sunt pe plecare.

Domnul I[liescu] vorbeşte cu Dan Marţian, exprimându-şi dezamăgirea faţă de calitatea şi priceperea celor din FDSN. în plus, [Oliviu] Gherman vrea să plece. Despre mine, cred că vrea să-mi dea drumul, căci spune că are doi oameni pe care ar putea să-i trimită cu succes acolo, dar nu vrea să se dispenseze de ei.

Vin apoi Adi [Năstase] cu Afurel] D[ragoş] Mfunteanu] (Adi ne spune că guvernul a recunoscut Bosnia-Herţegovina, dar nu face public acest lucru, până nu discutăm cu sârbii). Domnul I[liescu] îl ia tare de la început, pentru că, în acţiunile cu americanii, l-a ignorat total pe Gherman.

Intrăm în discuţie şi stabilim tactica pentru întâlnirea de mâine. Adi îi cere domnului I[liescu] tact pentru mâine, dar el nu dă dovadă de tact faţă de domnul I[liescu], care se enervează şi dă drumul tuturor ranchiunelor faţă de americani, ceea ce-i îngrozeşte pe Adi şi pe A[urel] Dfragoş] Mfunteanu]. în final, ne înţelegem, totuşi. Va ieşi, totuşi, bine.

Joi, 28 mai 1992

Lucru la materialul privindu-l pe P[etre Roman]. Vine şi Lazăr, să facă contestaţia pentru Comisia Superioară de Atestare a Cadrelor Didactice.

La prânz, plec la Vila Lac 1, pentru prânzul cu [Lawrence] Eagleburger. [Sergiu] Cunescu dă o explicaţie opoziţiei lor la simultaneitatea alegerilor: cu domnul I[liescu] în cursă, nimeni nu se va uita la ei. Oricum, par decişi să.facă totul pentru a împiedica simultaneitatea.

La masă, Petre [Roman] mă „ameninţă" voalat, deşi vorbeşte frumos despre mine. Eagleburger e mulţumit de „schimburile" cu mine; când află cine sunt, spune: „aha".

întâlnirea cu domnul Ifliescu] iese foarte bine. Domnul, mai bun că niciodată: face un *round-up* perfect (îi spusesem cum a fost la masă, sugerând doar bunăvoinţă şi pasarea problemelor către cei *în charge).*

Teza lui Adi [Năstase], cum că americanii au luat decizia, se verifică. Vizita marchează asta vizibil:

1. alegerile acum, esenţiale pentru clauză;
2. tehnologie, da, dar cu garanţii că nu va ajunge în mâna altora;
3. zece milioane de dolari pentru împrumutul G 24, deblocate;
5. militar: ofertă de ajutor în conversie şi bază militară navală.
6. acceptă şi o pasează la DoD [Department of Defence]. (Dacă iese, minunat.) Problemele noastre economice şi de securitate, în mare parte, rezolvate.

V[asile] I[onel] îmi confirmă: în 1990 s-a opus, acum

timpurile s-au schimbat şi e de acord. Trebuie să batem fierul cât e cald: şeful Marinei să plece rapid cu o navă la Napoli, cu propuneri.

La plecare, după ce Eagleburger i-a spus domnului I [liescu] că, în general, consilierii politici ai preşedintelui sunt „oameni periculoşi”, domnul I [liescu] intervenind, precizând „amândoi”, Eagleburger mi-a spus: *you behaved well.* îi şoptesc lui Bob grija noastră că, după terminarea situaţiei din Iugoslavia, ne va veni nouă rândul şi-l rog să-l trimită pe Dan [Nelson] aici.

John] Robson, de la Treasury [United States Department of the Treasury], spune că România este *a diamond în the dirt.*

Vineri, 29 mai 1992

La prânz, masa cu [Marius] Guran şi Jahno, apoi deplasare la Centrul E[uro]-A[tlantic], unde conferenţiază Sir Michael Alexander.

Revenire la Cotroceni, pentru Dick Clark, care îi pune domnului I [liescu] toate întrebările pe care Eagleburger nu i le-a putut pune. La plecare, ambasadorul [John R. Davis Jr.] îmi mulţumeşte pentru hârtia rămasă ieri pe masă de la Eagleburger şi pe care i-am dat-o în timpul discuţiei. Dick Clark îmi dă cartea lui de vizită din proprie iniţiativă.

(Mihai [Bujor Sion] mă sună să îmi spună că eu am ieşit bine din întâlnirea cu Eagleburger; ca o confirmare, vrea să facă o poză cu mine.)

Apoi întâlnire cu delegaţia papală, venită să discute cu Patriarhul împărţirea patrimoniului bisericesc. Impresia mea: o ultimă tentativă de a spune ulterior că, în ciuda eforturilor lor, intoleranţa şi intransigenţa românilor s-au dovedit mai puternice.

în sfârşit, primirea delegaţiei de mari industriaşi germani în domeniul alimentar, prezenţi la târg, şi a lui [Andrew] Bache pentru Sir Michael Alexander.

Duminică, 31 mai 1992

Vine Liviu [Mureşan] la mine. Cred că el a organizat invitaţia „Grupului" nostru la ambasadorul englez [Andrew Bache], peste o săptămână.

Se dă publicităţii recunoaşterea Bosniei-Herţegovina, iar, în Iugoslavia, pe fundalul sancţiunilor, încep demonstraţiile şi luările de poziţie împotriva lui [Slobodan] Milosevic.

Luni, 1 iunie 1992

Dimineaţa, întâlnire cu Mugur [Isărescu], apoi mesaj lui Costică. Pe urmă, la târg, unde domnul I[liescu] a venit cu o oră şi jumătate mai devreme, făcându-i pe Adi [Năstase] şi [Constantin] Fota să i se alăture din mers.

Revin la Cotroceni. Trimit contestaţia ministrului educaţiei, [Mihai] Golu, cu care Lică [Vasile Secăreş] a discutat în prealabil. Se va ocupa. Merg la bazin, la Mili pentru maşina de cusut şi apoi la recepţie la sud-africani. [Jonathan] Rickert îmi face referire la o vizită americană la nivel şi mai înalt. Alegerile se vor desfăşura simultan!

Marţi, 2 iunie 1992

Bazin, apoi la Cotroceni. întâlniri cu o studentă şi doi italieni. Apoi cu Sava [Tipa] şi Costică [Cheşculescu]. Revenire la masă şi discuţie cu Dorina [Mihăilescu], care îmi spune că FDSN vrea să boicoteze data de 26 iulie, pentru că nu ar avea decât cinci organizaţii în toată ţara!? îl implor pe domnul I[liescu] să intervină, să îi determine să accepte, pentru binele

ţării, inclusiv pentru imaginea lui. îmi lasă impresia că aşa va face ...

La 16.40, vine Mugur [Isărescu], pe care îl pun la curent cu decizia mea şi ultimele evoluţii. Vin acasă şi-mi termin comunicarea pentru simpozionul organizat de Armată. Ziua

italienilor. Masă, seara, cu G[eorge] P[op]. Ion [loan Talpeş] mă roagă să-i transmit să nu-şi mai bage coada.

Miercuri, 3 iunie 1992

Bazin, apoi întâlnire cu Milenko Lukin şi Kovacevic, cu care discut situaţia din Iugoslavia. Analiza mea: ţinta principală este Serbia, căci Voivodina şi Kosovo sunt componentele ei. Kovacevic îmi spune cât de mult este apreciată poziţia mea la ambasadă şi în Iugoslavia. Nu ştie cum să se revanşeze...

După, termin comunicarea pentru simpozionul de mâine şi fac o notă privind informaţiile de la Kovacevic şi analiza situaţiei din Iugoslavia.

[loan] Mihuţ mă sună să îmi spună de torpilarea alegerilor de FDSN şi să-mi ceară instrucţiuni.

Mă odihnesc după masa de prânz, mai citesc câte ceva şi merg sus pentru scrisoarea privind Monumentul Holocaustului. Cobor pe la Vfasile] I[onel], care îmi spune că a aflat – ÎNTÂMPLĂTOR – că [Nicolae] Spiroiu şi comandantul Marinei Militare [Gheorghe Anghelescu] au fost chemaţi la sediul NATO din Sicilia, lapnrty-ul de rămas-bun al comandantului Forţelor Navale NATO, iar el era pe punctul de a refuza!? Vfasile] I[onel] l-a convins pe domnul Ifliescu] să se folosească urgent de acest prilej pentru a iniţia discuţiile cu americanii privind baza militară de la Marea Neagră.

Când să plec, domnul I[liescu] mă cheamă să trimit la MAE proiectul scrisorii lui către cei din G-7 şi să mă interesez de modalitatea transmiterii scrisorii, pe care vrea să o dea publicităţii. Discut cu [Constantin] Ene, îi las vorbă domnul I[liescu] şi merg acasă, căci mi-e puţin rău de la stomac.

Joi, 4 iunie 1992

Bazin, apoi deschiderea seminarului pe problemele insecurităţii, organizat de MApN şi Fundaţia Arad (?) România.

La prânz, cu Sorana, apoi la bancă, pentru schimbul valutar. După, seminar în continuare. îi spun lui [loan] Mihuţ ca grupul să voteze pentru alegeri pe 26 iulie, explicând FDSN.

Vineri, 5 iunie 1992

Bazin, apoi o oră la serviciu pentru telefoane şi rezolvarea problemelor curente. Apoi, seminarul, până la ora 13.00. Piaţă şi examen cu restanţierii la analiza politică. După, sărbătorirea celor care trebuiau să plece: [Florin Bucur] Vasilescu, Victor [Dimitriu], Mihai [Bujor Sion] (Ion [loan Talpeş] nu poate veni). Mai vin Dan [Mircea Popescu] şi Vladi [Paşti], precum şi Dan Dumitru Popescu. Planul e următorul: ultimul, la Preşedinţie, în locul meu. Dan şi Vladi la Parlament, cu menţiunea că Dan mai are şi opţiunea unui post de ambasador. Lică [Vasile Secăreş] şi cu mine nu intrăm deocamdată în joc. Vladi îmi transmite două mesaje: unul, Petre [Roman] ne asigură patru locuri – pentru mine, Lică, Dan şi cu el – pe lista FSN, iar al doilea, că [Victor] Babiuc trebuie protejat, căci e de-al nostru şi urmăreşte separarea de Petre. Vladi şi cu mine suntem de acord că, dacă acceptăm oferta lui Petre, ne-am compromite, iar de câştigat ar avea numai el, pe toate planurile. Dan e şi el de acord.

Apoi recepţia de la suedezi. Ambasadorul norvegian recunoaşte multitudinea variantelor la dispoziţia „Grupului" nostru. FDSN îi invită pe ambasadori la o întâlnire, însuşindu-şi astfel ideea pe care le-am dat-o mai demult. Numai că, nefi- ind „profesionişti", o fac prost, lăsând invitaţiile la... Clubul Diplomatic, cu care

ambasadorii sunt în... proces!? încă o mostră crasă de amatorism politic!

Sâmbătă, 6 iunie 1992

Bazin, apoi seminar, unde sunt moderator şi comunicator, înainte de începere, generalul [Dumitru] Cioflină îmi spune

că Londra a făcut un apel către noi să mediem în conflictul iugoslav. Noaptea târziu, s-a discutat cu ambasada iugoslavă şi se aşteaptă răspunsul lor, pentru a decide dacă ne implicăm sau nu. în caz de răspuns pozitiv, un om ar fi pregătit să zboare mâine dimineaţă la Londra. Cioflină nu a vrut să-mi spună despre cine e vorba. De asemenea, militarii au pregătit frontiera cu Iugoslavia pentru ajutoare umanitare, care ar urma să intre în ţară pe coridoarele aeriene ale Armatei şi să aterizeze la Timişoara. Punctele de frontieră ar urma să fie monitorizate de observatori străini.

Cel mai umilitor mi se pare că aflu de toate acestea nu de la V [asile] Ifonel] sau domnul I[liescu], cum ar fi normal, ci, întâmplător, de la un... străin!?

Luni, 8 iunie 1992

Bazin. La 12.00, primirea ambasadorului rus [Feliks Petrovici] Bogdanov, care aduce mesajul întâlnirii la nivel înalt. Domnul I[liescu] îi spune că cel mai bine ar fi la Istanbul, la sfârşitul lunii. Oricum, vizită acolo înainte de alegeri, în ni- ciun caz.

După, rămân să îi spun de cele comunicate de [Dumitru] Cioflină (Adi [Năstase] mi-a spus că e vorba de [Constantin] Ghirdă, care stă să zboare la Londra). Nu ştia nimic. în acest moment, mă întrerupe [Victor] Opaschi, cu intervenţiile lui uşor obraznice. Reluăm telefonic după aceea. îl mai întreb ce să le spun băieţilor referitor la data alegerilor; nu e decis, deşi parcă înclină pentru toamnă. Rămâne că ei să acţioneze cu valul pe care-l va stârni [Theodor] Stoloj an după prezentarea sa în faţa Camerelor reunite.

Vine [Nicolae] Bălănoiu, prefectul de Ploieşti, să-mi

spună că trebuie să-l convingem pe Dan [Mircea Popescuu] să preia conducerea FDSN, oferindu-i locul întâi pe listele de la Prahova.

Iau masa cu Horică şi merg la Parlament. îi văd pe băieţi, care spun că fiecare din ei are, individual, soluţia pentru realegere, dar că problema fundamentală este menţinerea identităţii „Grupului”. Oliviu Tocaciu îmi spune că cel mai bine ar fi să ne unim cu... partidul lui (Partidul Reconstrucţiei Naţionale). Ce-mi spune coincide cu ce intenţionăm să facem, deci, aici, nimic nou. Problema e, atunci, de ce tocmai cu el şi nu cu alţii? Rămâne să evaluăm şi să-i dăm răspuns. Altfel, va merge spre P[artidul] Sţocialist al] M[uncii](!?).

în rest, Parlamentul respinge data de 26 iulie, pentru care presa FSN, care se şi retrage din sală, ceea ce provoacă, după cum îmi spune [loan] Mihuţ ulterior, un atac din partea tuturor. Mihuţ e de părere că gestul echivalează cu o sinucidere politică. Oricum, FDSN şi PNL au câştigat.

Marţi, 9 iunie 1992

Bazin. Redactarea, copierea şi trimiterea celor două scrisori de felicitare ale domnul I[liescu] pentru Julian Amery şi Margaret Thatcher, recent înnobilaţi.

Vizite la CEC, IREX şi [Sorin-Mircea] Botez acasă, care îmi spune că liberalii sunt conduşi de un comitet restrâns – cinci oameni – din care face şi el parte. îmi mai spune că cel care a rupt Convenţia opoziţiei de şase partide a fost [Corneliu] Coposu, care le-a spus liberalilor: voi nu vreţi să-i acceptaţi pe unguri, noi mergem cu ei. Simina Mezincescu a cerut locuri pentru ea şi fiica ei pe lista Opoziţiei, iar PAC cere şi el alte procente decât i-ar da dreptul realitatea.

Seara, mă sună Voicu (?), să-mi spună că FSN

resimte puternic plecarea noastră, mai ales în planul stabilirii liniei politice concrete. Mă roagă să ajutăm concret. [loan] Mihuţ îmi spune că [loan] Mânzatu şi republicanii vor să ne preia, iar [Ion] Petcu îmi spune că a aflat chiar de la Petre [Roman] că

acesta, dintre toţi membrii „Grupului" nostru, mă regretă cel mai mult pe mine.

Miercuri, 10 iunie 1992

Bazin, apoi şedinţă cu şefii formaţiunilor politice. Data alegerilor este stabilită pentru 27 septembrie, cu FSN şi Convenţia, contra simultaneităţii.

La 14.30, la Şcoală, unde domnul Dima (?) îmi relatează despre şedinţa Colegiului Academic, unde acelaşi [Mircea] Flonta, care e şi aici secretar, ne neagă mie, lui Lică [Vasile Secăreş] şi lui [Ovidiu] Trăsnea titlurile, pentru că ne-am scris cărţile... înainte de Revoluţie!?

La 15.00, sunt la [Dorel] Şandor să discutăm despre seminarul IREX. La 16.00, sunt la COS [Casa Oamenilor de Ştiinţă], pentru ultimele retuşuri pentru întâlnirea FDSN cu ambasadorii.

La 17.00, primirea lui [Nicolae] Ţiu, unde suntem informaţi despre situaţia de acolo. Domnul I[liescu] vrea să-l vadă pe [Aleksandr] Ruţkoi la Rio să-l „prelucreze" un pic.

La 17.45, discuţia cu Teo [Meleşcanu], Vfasile] I[onel] şi Gheorghiaş despre Istanbul, unde merg şi eu. După, primirea lui GOTCO (?).

Joi, 11 iunie 92

Bazin, apoi primirea lui Flórian (omul lui Nagel), apoi la Lazăr, pentru contestaţie şi la Expoziţia de carte. Apoi plecarea la mare, pentru seminarul IREX: [László] Borbély, [Géza] Domokos, [György] Tokay, [Klaus] Fabritius, [Ştefan] Tcaciuc, plus profesorul [Dinu C.] Giurescu, Lia Cioplea (drepturile omului), Dorel Şandor

([Ovidiu] Muşetescu şi Popescu), Dan [Mircea Popescu], Allén Kassof, Livia Plaks, Larry [Watts], până duminică.

Luni, 15 iunie 1992

Dimineaţa, cu Sorana pentru angajare. Vine Liviu [Mureşan] la mine şi îmi spune că [John] Mroz, care l-a băgat pe Adi [Năstase] în *board-ul* Institutului, nu e deloc mulţumit de el, căci nu a făcut nimic. Va veni el pe aici în iulie.

Rezolv cu casa. Achit şi radiez ipoteca. La prânz, primirea unui businessman, Eisenburg.

Rămân după la V[asile] I[onel], căruia îi comunic intenţia de a pleca din Preşedinţie şi îi avansez numele lui Dan Dumitru Popescu, care să fie de pe acum angajat, pentru a asista la schimbările preconizate, cu scopul asigurării continuităţii. V[asile] I[onel] e de acord. Mâine urmează, în consecinţă, o întâlnire la ora 15.00.

Marţi, 16 iunie 1992

Bazin, întâlnire cu Mirică, apoi, cu Dan Dumitru Popescu, la general, despre problemele Preşedinţiei. Rămâne să luăm Constituţia, să extragem sarcinile preşedintelui şi să pregătim „rutinele”, apoi să vedem necesarul de oameni, trecând la angajarea lor.

Când revin, întâlnirea cu perechea de italieni trimişi de [Ion] Bulei. Se plâng de Costel [Iancu] şi de oamenii pe care îi sprijină el politic (Mugur [Isărescu], [Vladimir] Paşti, Virgil [Măgureanu]).

La prânz, ziua reginei Marii Britanii. [Victor] Stănculescu îmi spune că mi-a transmis prin Lică [Vasile Secăreş] să stăm de vorbă. Aranjez cu [Kanji] Tsushima să plec în Japonia după alegeri. Ambasadorul belgian îmi spune că aş fi nominalizat pentru

Bruxelles!?!

Trec pe la doctor – trecusem şi dimineaţa – şi nu-l găsesc. S-ar putea să am ceva cu colecistul.

Acasă mă sună [Dorel] Şandor să facem ceva cu uşurarea condiţiilor observatorilor naţionali, căci i s-a cerut acest lucru (probabil de la americani). îi aranjez o întâlnire cu V[asile] I[onel],

Seara, acasă la mine, colonelul Gao, cu noul ataşat militar chinez.

Miercuri, 17 iunie 1992

Bazin, apoi cinci ore de examen cu anul II Relaţii Internaţionale.

Trec să îi iau pe [Ceslav] Ciobanu şi [Nicolae] Chirtoacă, consilierii lui [Mircea] Snegur, aflaţi în drum spre Crans Montana. Stăm de vorbă – la masă – despre organizarea Preşedinţiei noastre, ca model pentru ei. îi preia apoi generalul [Marin] Pancea.

Vine Liviu [Mureşan] cu Greavu, să-mi vorbească despre „Minitel", o idee extrem de importantă, care merită atenţie.

Vine şi [Petre] Ninosu, ca să-mi relateze că, în rândurile lor, s-a lansat ideea că noi am fi în spatele presei proaste pe care o au ei!? De fapt, de aceasta sunt ei înşişi răspunzători, iar diversiunea e tipică lui Petre [Roman]!

La aeroport. Vine domnul I[liescu]. [Attila] Verestoy îmi spune că şi în Brazilia a citit despre mine că aş fi „arma secretă" a „Grupului"...!?

Joi, 18 iunie 1992

Bazin, apoi interviul pentru *Expres.* La prânz, la doctor, unde aflu că aş avea un început de... ulcer. La 16.00 avem şedinţă cu domnul Ifliescu]. [Emilian] Manciur îmi spune că celor din emigraţia braziliană le plac doi autori din *Românul:*

I. M. Paşcu şi... Mircea Sătmăreanu (adică, tot...eu).

La 19.30, primirea ambasadorului austriac [Christoph Parisini], care ne cere sprijinul pentru nominalizarea Vienei

ca sediu al Organizaţiei pentru Interzicerea Armelor Chimice, care urma să se decidă a doua zi la Geneva. Domnul I[liescu] primeşte mesajul, nu se angajează, căci aflăm că MAE a promis votul nostru olandezilor şi hotărâm să nu le spunem nimic şi să votăm secret cu Olanda, lăsându-i pe austrieci să creadă că am votat cu ei. Treaba am face-o din politeţe, căci, după ce că vin în ultima clipă, nici nu ne sunt favorabili, în general – chiar din contră – şi nici nu au poziţionarea europeană a olandezilor.

Stabilim ca la Helsinki să meargă Cornel [Codiţă],

Domnul Ifliescu] îmi comunică hotărârea lui de a discuta cu [Theodor] Stolojan pentru îndepărtarea din Guvern a trei oameni, care se afirmă prea tare pro-Roman: Victor [Babiuc], [Doru Viorel] Ursu şi Caius Dragomir, care utilizează resursele guvernului pentru politica de partid. [Viorel] Hrebenciuc ar putea veni în locul Iui Ursu, ca şi [Marian] Enache, de altfel...

Vineri, 19 iunie 1992

Bazin, apoi conferinţa de presă a domnului I[liescu]. Ies mai repede şi dau o fugă la Boldişor, pentru o masă din metal şi sticlă. La prânz, primirea ambasadorului turc [Yaman Baskut], pentru ultimele detalii înaintea Conferinţei privind Marea Neagră, de la Istanbul.

După, urc cu [Emilian] Manciur la domnul I[liescu], care ne spune că soţia ar fi dorit să participe la Istanbul, dar că, pe de o parte, nu suportă clima maritimă şi, având o problemă cu mâna stângă, îi e frică de o recidivă, iar, pe de alta, că... nu au bani pentru toalete, deoarece au cheltuit toţi banii pe hainele lui!?

Discutăm despre ceremonia canonizării a 19 mari personalităţi române (Ştefan, [Constantin] Brâncoveanu ş.a.), în organizarea Patriarhiei. Se stabileşte să nu participe (preoţii nu l-au dorit, acum îl doresc şi sunt şanse de organizare a unor provocări împotriva sa). Va participa la canonizarea

lui Ştefan la Putna (cu [Mircea] Snegur) pe 2 iulie (488 de ani de la moarte).

Seara, masa cu Gfeorge] P[op] şi C(amelia). în cursul zilei, Dan Constantinescu, căruia aveam să-i transmit un mesaj, s-a fofilat măgăreşte, demonstrând că între buna-creştere şi calitatea de ministru nu e nicio legătură în cazul lui!?

Sâmbătă, 20 iunie 1992

La ora 10, la Sava, pentru discuţia despre Constanţa. Mă sună acolo de la domnul I[liescu], care mă cheamă să-mi comunice ceva. Merg la Cotroceni. Mă roagă să-i pregătesc mesajul pentru Convenţia FDSN din weekendul următor. Apoi îmi cere să citesc şi să fac observaţii la platforma lor program, în final, îmi spune, cam cu jumătate de gură, de vreo 2-3 ori, că ar vrea să mă implic şi eu, că nu are cine să-i ţină piept lui Petre [Roman], Profit de ocazie să-i comunic că:

1. la toamnă plec în Japonia;

2. la întoarcere, voi intra într-un grup de consultanţă;

3. dacă va dori, va putea să mă „utilizeze" mult mai lesne;

4. doresc să pun la punct Preşedinţia până în toamnă, să nu-l las descoperit;

5. în concluzie, nu intenţionez să candidez şi nu mă interesează nici postul de ambasador la Bruxelles.

Se vedea că regretă, dar că nu intenţionează să forţeze. Rămâne să discute cu băieţii, în special cu Dan [Mircea Popescu], pe care să îl asocieze conducerii FDSN. îmi comunică şi intenţia de a-l aborda pe Adi

N[ăstase] sub acest unghi. Personal, nu cred că va accepta.

Legat de cei trei care ar trebui să părăsească Guvernul, îmi spune că Todi [Theodor Stolojan] nu ar prea fi de acord, deoarece asta ar deschide calea multor alte solicitări de acelaşi tip, lucru pe care vrea să îl evite.

Merg apoi la Sava, îi spun opţiunea mea, îi arăt la ce renunţ şi ce pretenţii am. Sper să fi luat o decizie corectă. O ieşire acum din scenă, cuplată cu strângerea unor fonduri şi lansarea în consultanţă politică, sper să fie de bun augur mai târziu.

Luni, 22 iunie 1992

Bazin, apoi la *Românul,* Sorana şi Gfeorge] P[op] pentru detaliile concediului şi articolul referitor la mine.

Mă sună domnul I [liescu], care voia să stăm de vorbă. Când ajung, tocmai terminase discuţia cu Vfasile] I[onel]. Rămân să discutăm despre plalforma-program a FDSN.

La prânz, vine Sorana şi mâncăm împreună. La 15.00, vine Kovacevic, să mă întrebe cum văd situaţia de la ei şi, mai nou, din Moldova. îmi spune trei lucruri:

1. ungurii caută să stârnească zâzanie între români şi sârbi în Banatul sârbesc;

2. că a transmis la Belgrad evaluarea mea privind încercarea de restaurare a monarhiei în Iugoslavia, Bulgaria şi România, care a şi fost folosită public într-un articol;

3. discuţiile lor cu ruşii lasă voit impresia unei confruntări între băieţii „buni" ([Andrei Vladimirovici] Kozîrev) şi cei „răi" ([Aleksandr] Rutkoi şi [Pavel] Graciov), care îl strâng cu uşa din ambele părţi pe „nevinovatul" [Boris Nikolaevici] Elţinl?

La 16.00, la Dan [Mircea Popescu], pentru decizia asupra tacticii de urmat. Neputându-ne sustrage presiunilor, stabilim că va trebui să cooperăm cu câţiva oameni cu FDSN şi, dacă apreciem corect, alianţa

liberalilor cu sindicatele şi, posibil republicanii şi agrarienii are şanse, alţii de la noi trebuind să li se alăture, din moment ce ni se cere acest lucru.

La 18.00, CSAT [Consiliul Suprem de Apărare a Ţării] (ziua lui Adi [Năstase]). Domnul I[liescu] ne prezintă evoluţiile

din Moldova, lăsând să se înţeleagă că problemele ar fi apărut ca urmare a deciziei pripite şi greşite a lui [Mircea] Snegur de a ataca forţele rusofile de la Bender/Tighina. Oricum, el se pronunţă cu fermitate împotriva ultimatumului Armatei a 14-a şi a declaraţiilor belicoase ale lui Ruţkoi şi Elţin.

Cei de la Armată se plâng de cererile tot mai insistente de armament ale Moldovei *(31 de TAB-uri livrate noaptea trecuta)* şi că la Chişinău domneşte confuzia. Ne mai relatează şi despre iniţiativele lui [Mircea] Druc – cam hazardate –, pe care domnul I [liescu] le dezavuează vizibil, din motive evidente.

Stabilim totuşi să-i ajutăm, dar controlat şi numai cu arme defensive.

Domnul I [liescu] e întrerupt de telefonul lui Snegur, care declară că atacul Armatei a 14-a împotriva Moldovei este iminent şi, ca atare, ne cere... tancuri!?

Todi [Theodor Stolojan], care a tăcut până atunci, intervine şi spune că, din moment ce Moldova nu se mai putea aproviziona din Transnistria, iar noi trebuie să ne rupem practic de la gură pentru a-i prelua, să începem să-i forţăm pe moldoveni să înţeleagă că „preţul" va fi... unificarea! Toată lumea începe să îi spună că problema nu e de aritmetică simplă, ci comportă o evaluare politică foarte atentă a tuturor implicaţiilor unui asemenea pas.

în final, se stabileşte că această variantă – care aducea UNIREA mult mai aproape decât eram noi pregătiţi să o considerăm – să fie studiată şi ea, fiind ţinută ca rezervă.

Adi [Năstase] crede că Snegur inflamează voit

lucrurile, încercând să-şi scape pielea prin implicarea noastră în conflict, ceea ce toţi, absolut toţi, recomandă să se evite.

Virgil [Măgureanu] spune că omologii lui moldoveni i-au cerut să pună la adăpost în România nişte oameni mai vulnerabili de-ai lor. I-au mărturisit că luau în calcul inclusiv uciderea

principalilor lideri ai separatiştilor. Toţi cei din jurul mesei au privit lucrurile astea ca pe nişte aventuri, dar îngrijoraţi să nu ne implice şi pe noi…

în final, Todi se agaţă de declaraţia NATO, spunând că nu comunismul, ci naţionalismul este cauza pentru care Alianţa trebuie menţinută! El nu e de acord cu această „permanentizare" a NATO şi vrea să luăm atitudine împotriva ei. Adi, domnul I[liescu], eu şi cu Vfasile] I[onel] încercăm să-l facem să înţeleagă cât de grave ar fi consecinţele pentru noi ale unei asemenea declaraţii. înţelege abia când îi spun că, a doua zi, vine Fondul şi ne taie finanţarea!? Abia cu asta l-am convins!

Comunicatul, pregătit de [Marin] Pancea încă dinaintea şedinţei, este discutat şi finalizat. Scoatem cine ne-a informat, introducem critica la adresa ruşilor şi a Armatei a 14-a, precum şi descrierea deteriorării situaţiei. Ca să creăm semne de întrebare, introducem fraza că „s-au luat măsurile care se impuneau" şi separăm asta prin cuvântul „totodată" (propus de mine) de apelul la rezolvarea pe cale paşnică, considerat prea „moale", dacă rămânea singur.

După, meciul Olanda-Danemarca, cu Bob.

Marţi, 23 iunie 1992

Bazin, apoi primirea ambasadorului german [Klaus Terfloth], în vizită de rămas-bun. Se discută mult despre Moldova. La plecare, domnul Ifliescu] îmi spune cum a mijlocit telefonic armistiţiul între [Mirceal Snegur şi [Boris Nikolaevici] Elţin: îl sunase disperat Snegur, să-i spună că la Tighina era prăpăd, ce- rându-i să facă ceva; atunci l-a sunat pe Elţin, căruia i-a spus că

lucrurile nu mai puteau continua aşa şi că luptele trebuiau oprite. Elţin a răspuns că el va da ordinul respectiv, dacă şi Snegur o va face. Domnul Hliescu] a vorbit cu Snegur din nou, care a acceptat, domnul I[liescu] i-a comunicat acest lucru lui Elţin, care

a onorat promisiunea făcută! Şi uite aşa s-au oprit luptele, cel puţin pentru moment!

La prânz, masă (la Centrul E[uro]-A[tlantic]) cu ataşatul militar american şi delegaţia militară americană venită într-o *fact finding mission.* întrebări scurte, la obiect şi răspunsuri pe măsură. Definesc problema noastră de securitate astfel: *to manage a difficult transition between two open military conflicts – Yugoslavia and Moldova.*

Seara, masă cu Ion [loan Talpeş] şi familia la chinezi. Aflăm că nemţii l-au chemat săptămâna trecută special să îi comunice că nu vor sprijini Ungaria împotriva noastră! Mai mult, s-au oferit să vină ei aici în iulie. Chinezii vor ca, la terminarea bursei în Japonia, să trec şi pe la Beijing câteva zile ...

După, ne oprim la Mugur [Isărescu], cu Ion, unde stăm la o „parolă" pe balcon. Apartament de vis, mobilat şi pus la punct la fel.

Miercuri, 24 iunie 1992

Bazin, discuţie cu Loredana (?) pentru RMC (?). Telefoane pentru discuţia contestaţiilor de vineri, de la Ministerul învăţământului.

La 15.00, plecăm spre Istanbul, la Conferinţa Mării Negre. Zbor în cabina oficială, cu domnul I[liescu], Adi [Năstase] şi Mugur [Isărescu], Ajunşi, ne suim în maşini şi mergem la un hotel situat chiar pe malul european al Bosforului.

La 19.00, serată oferită de ministrul turc de externe, [Hikmet] Qetin. Vine [Leonid] Kravciuk – un om cu trăsături frumoase şi prestanţă, inteligent, viclean. îi

spune domnului I[liescu] că, seara trecută, şi-a adus aminte despre el, la întâlnirea cu [Boris Nikolaevici] Elţin, de la Dagomis, de pe malul Mării Negre, şi numai în termeni pozitivi. Domnul I [liescu] îi reproşează dur

referirea făcută la garantarea autonomiei Transnistriei, ceea ce îl stârneşte pe Kravciuk. Domnul I[liescu] îl întreabă ce ar spune dacă noi, românii, am da astfel de „garanţii" celor din Bucovina sau sudul Basarabiei? Kravciuk răspunde că decizia finală aparţine, până la urmă, celor din toate teritoriile menţionate, exprimată prin referendum. Domnul I[liescu] îi spune că acest lucru nu ar fi indicativ pentru părerile din Ucraina menţionate, iar Kravciuk răspunde că ştie foarte bine acest lucru. „Ei, vezi?" încheie domnul I[liescu]. Mai discutăm cu [Mircea] Snegur şi cu alţii.

Joi, 25 iunie 1992, Istanbul

Dimineaţa, bazin şi mic-dejun cu Mugur [Isărescu], apoi prima întâlnire cu doi oameni de afaceri turci din domeniul industriei farmaceutice. Interviu la *N[ew] Y[ork] T[imes],* La 10.30, începerea lucrărilor conferinţei. Domnul I[liescu] stă la capătul din stânga al mesei (dreapta, privit din faţă), lângă [Leonid] Kravciuk, iar [Mircea] Snegur lângă [Boris Nikolaevici] Elţin, la capătul celălalt, cu [Siileyman] Demirel la mijloc, care conduce ([Turgut] Ozal, supărat, s-a certat cu Demirel şi a părăsit definitiv conferinţa, cu o seară înainte).

Câteva categorii de vorbitori: care nu au spus mai nimic, vorbind liber (Săli Berisha, care l-a făcut pe [Slobodan] Milosevic criminal; azerul [Abulfaz Elchibey], care a avut succes, căci a vorbit turceşte, şi [Levon Ter-] Petrosian), Kravciuk şi Elţin au spus numai generalităţi. (Bulgarii, că să o luăm „iavaş,

iavaş”, iar balcanicii să nu participe la operaţiuni militare...?)

S-a trecut la semnare, apoi o scurtă conferinţă de presă. Imediat după, întâlnirea cu [Leonid] Kravciuk, care tot voia să o amâne pentru 16.30 – când ne vedeam cu Snegur – şi cu care am trecut în revistă ansamblul relaţiilor bilaterale.

A urmat masa festivă oferită de Demirel, apoi, la 16.00, întâlnirea cu Berisha, care a spus că:

1. din cauza izolării şi dictaturii, Albania e un caz special, care trebuie luat ca atare;
2. ne mulţumeşte pentru sprijinul acordat de Adi [Năstase] cu o seară înainte, la conferinţa miniştrilor de externe, când s-a stabilit ca Albania să intre de la început în sală şi să fie astfel socotită membru fondator;
3. ne asigură de dorinţa lui de a întări raporturile cu România.

La 16.30, întâlnirea cu Snegur, pentru armonizarea poziţiilor. Domnul I [liescu] îi sugerează să înceapă cu o prezentare, ideea centrală fiind că, pe fundalul menţinerii încetării focului, să se facă practic un schimb între acordarea unui statut special Transnistriei contra retragerii Armatei a 14-a (idee sintetizată de mine). îi recomandă să îl propună pe el mediator.

La 17.00, începe conferinţa privind Transnistria. Elţin întârzie cinci minute şi-şi cere scuze, uitându-se doar la [Leonid] Kravciuk. întreabă cum să începem, iar domnul I[liescu] profită de ocazie şi sugerează ca Snegur să facă o prezentare a situaţiei. Acesta o face, fără ca acest lucru să stârnească vreo ripostă. Apoi vorbesc Elţin, Kravciuk şi domnul I[liescu]. Rezultă clar coordonarea dintre Elţin şi Kravciuk în jurul obţinerii autonomiei pentru teritoriile respective.

Când se trece la documente, noi aveam un document convenit la Chişinău de reprezentanţii celor patru ([Constantin] Ene, de la noi), dar ruşii ne înmânează atunci, pe loc, alt document şi ne cer să începem lucrul pe el. Tactica lor e clară: vor să obţină concesii

profitând de deruta noastră (ulterior, Adi [Năstase] recunoaşte că, aici, MAE a neglijat pregătirea conferinţei, sub cel puţin două aspecte: nu am avut niciun proiect al nostru, pe care să-l oferim pentru discuţie în

contrapartidă şi nu l-am adus pe Dinu Marcel de la Chişinău, care putea veni cu Snegur).

Domnul I[liescu] încearcă o combinare a celor două texte, refuzată însă de Kravciuk şi Elţin. Datorită intrării în criză de timp, determinată de plecarea urgentă a lui Elţin, se acceptă ideea unui comunicat, cerând ca modalităţile concrete de abordare a problemelor să fie discutate de cei patru miniştri de externe, peste o săptămână!? Formula a fost până la urmă adoptată, deoarece, în criză de timp, Elţin ne-a spus că, dacă această întâlnire nu are un rezultat concret (divergenţele şi începuseră să apară, pe denumirea regiunii, caracterul statutului special de acordat Transnistriei de Parlamentul Moldovei, denumirea părţilor aflate în conflict), el nu va mai putea ţine în loc Armata a 14-a, al cărei Consiliu Ofiţeresc hotărâse deja, cu o zi înainte, să plece la luptă (confirmând astfel informaţiile moldovenilor cu privire la concentrarea de blindate în dreptul podurilor de peste Nistru). S-a lăsat o tăcere grea, întreruptă de un Snegur descumpănit, care a luat cuvântul. în final, s-a decis ca miniştrii de externe să redacteze comunicatul final, în sensul referirii la cele trei probleme majore (menţinerea şi consolidarea încetării focului, acordarea unui statut special Transnistriei şi retragerea Armatei a 14-a).

Preşedinţii ies, după ce Elţin îşi ia rămas-bun, iar Kravciuk pleacă la întâlnirea cu Demirel. Adi, puţin stresat de faptul că fusese prins pe picior greşit, mă roagă să rămân şi eu (ca să împartă povara unei greşeli şi cu mine, la o adică), lucru pe care şi eu, şi domnul

Iţliescu] îl acceptăm.

Redactarea se face pe aparatura (computer, printer, xerox) adusă de ruşi dinainte în sala oferită de turci. Se încearcă introducerea în text a unei referiri la „drepturile minorităţilor”, lucru la care noi ne opunem şi, în final, câştigăm, căci formula folosită este „drepturile omului”. (îi explic lui [Anatoli] Zlenko,

ministrul de externe ucrainean, de ce nu puteam noi accepta formula. Nu înţelege, sau nu vrea, sau nu îl interesează, însă, în final, acceptă.)

Ieşim şi mergem la întâlnirea cu [Eduard] Şevardnadze, care îmi pare un tip extrem de rafinat (arată şi foarte bine, e îmbrăcat sobru, dar elegant, vorbeşte încet, după ce reflectează adânc). Ne spune că:

1. nu se aştepta să mai aibă probleme (ocuparea televiziunii de un comando al fostului preşedinte);
2. doreşte lărgirea legăturilor cu noi;
3. socoteşte că vor trebui să mai treacă generaţii până când ruşii se vor obişnui să trateze fostele republici ca pe nişte state independente, aşa cum trebuie.

în final, se semnează decizia de stabilire a relaţiilor diplomatice.

Nu mai e timp să ne schimbăm şi mergem pe vapor pentru cina dată – în locul lui [Turgut] Ozal – tot de Demirel. Discut cu reprezentanţii Agenţiei Reuters şi ai *Le Monde.*

Seara, târziu, nu mai particip la bilaterala cu Demirel, care promite să ne dea cu împrumut sabia lui Ştefan cel Mare, pentru ceremonia canonizării sale, de pe 2 iulie 1992.

Vineri, 26 iunie 1992, Istanbul

Bazin şi mic-dejun cu Mugur [Isărescu], Apoi întâlniri cu oameni de afaceri. întâlnirea cu [Jelio] Jelev (preşedintele Bulgariei) are loc la ei, fiind poate cea mai relaxată şi fructuoasă din câte am avut cu ei până atunci. Propun – şi se acceptă – ca, pentru noul pod

peste Dunăre, să facem un proiect comun, solicitând fonduri de la BERD [Banca Europeană pentru Reconstrucţie şi Dezvoltare], [Jacques] Attali, preşedintele BERD, venea în seara respectivă la Sofia, urmând ca Jelev să îl abordeze şi să ne informeze. Domnul I[liescu] adaugă

HI domeniul telecomunicaţiilor. Se acceptă. Apoi Adi [Năstase] are ideea – acceptată şi ea – a unui schimb de interviuri, prin care să se reitereze absenţa oricăror pretenţii teritoriale asupra Dobrogei de sud, iar ei să ne liniştească cu privire la siguranţa Kozloduiului...

Şi în cazul lor, Adi (din spusele lui) i-a deblocat, deoarece, la întâlnirea premergătoare a miniştrilor de externe, din 24 [iunie], după ce i-a lăsat să se certe cu turcii ([Hikmet] ţetin, ministrul turc, ar fi declarat exasperat că bulgarii să redacteze documentul, iar el semnează orice), stricându-şi relaţiile bilaterale pe multă vreme, intervenind cu formula de compromis (comisii deschise, la care participă cine doreşte), care ar fi salvat conferinţa. ([Stoyan] Ganev avea încă eticheta de preţ pe pantofi, iar [Jelio] Jelev purta un costum modern negru, din combinaţie cu ceva mătase, care însă nu era ajustat pe măsura lui.)

Urmează vizita la Topkapî, Sfânta Sofia, Moscheea Albastră şi apeducte. Revenim, luăm prânzul, domnul Ifliescu] merge la întâlnirea cu presa şi cu oamenii de afaceri turci. Apoi, aeroport şi zborul spre casă. ([Yaman] Baskut, ambasadorul turc la noi, solicitat de [Alexandru] Mărgăritescu, pentru a-i pregăti întâlnirile lui [Ionel] Săndulescu, în drum spre Iran, răspunde ca să-l ajute grecii, al căror prieten se laudă a fi).

Domnul Ifliescu] îmi spune că le-a zis turcilor ce i-am spus eu, respectiv, că întâlnirea în patru avea loc la Istanbul, deoarece din cauza lor am ajuns în situaţia actuală (Pacea de la Bucureşti dintre Turcia [Imperiul Otoman] şi Rusia, din 1812, când Turcia a cedat Basarabia Rusiei). Turcii însă i-au răspuns că, pe vremea aceea, diplomaţii lor erau... greci!?

Domnul Ifliescu] îmi mai spune, referindu-se la „Grupul” nostru, ,,U[n] Viitor pentru] Rfomânia]”, că eram ca testiculele, „participam, dar nu intram”!?

Vot
zilnice

Luni, 29 iunie 1992

Bazin, apoi revenirea la problemele zilnice. Iau formulare de la sora lui Petre [Roman] şi aranjez cu Gfeorge] P[op] concediul din Andorra. Văd şi interviul pentru *Evenimentul Zilei.*

La prânz, la agapa studenţilor din anul II, care termină. Apoi la *madame* Stoicescu, care îmi spune ce se mai întâmplă la Atena.

La 17.30, la primirea unui bancher-femeie din Grecia, adusă de Mişu Negriţoiu. Trec puţin pe acasă, ca să-l primesc pe Horică şi plec la englezi, unde „Grupul" se întâlneşte cu ambasadorul. Discuţia pune în lumina istoria „Grupului" şi contribuţia sa la tot ce s-a întâmplat aici în ultima vreme, intenţiile noastre de viitor, părerea noastră despre unele aspecte ale vieţii politice.

în timpul zilei, mă sună [Victor] Babiuc să-mi spună că, dacă atacul care se profilează contra lui se materializează, cel care va avea de suferit va fi domnul I[liescu], îi transmit asta domnului I[liescu], care e montat contra lui Babiuc, acuzându-l că, în ciuda repetatelor atenţionări, el continuă să se afişeze cu Petre în turneele electorale ale acestuia, ba, mai mult, să pună Ministerul de] I[Interne] la dispoziţia FSN. Mi-e teamă că nu mai e nimic de făcut. Şi el, se pare, e puţin speriat de turnura evenimentelor, deoarece îi cere lui Dan [Mircea Popescu] să calmeze lucrurile în ce-l priveşte la FDSN.

Dorina [Mihăilescu] afirmă că presa ar fi intrat în posesia unor dovezi care l-ar implica, chipurile, pe Mugur [Isărescu], alături de [Dan] Pascariu, în procesul

de privatizare a BRCE [Banca Română de Comerţ Exterior].

Marţi, 30 iunie 1992

Bazin, apoi la Cotroceni. La 10.00, îl primesc pe [Viulen] Pozdniakov, care îmi lasă impresia că nu a fost informat de ai

lui cu cele întâmplate la Istanbul şi a vrut să afle de la mine câte ceva. în plus, s-a interesat şi de scena politică internă.

Spre prânz, mă sună [loan] Mihuţ să-mi spună că C[onvenţia] D[emocrată] s-a rupt. PAC [Partidul Alianţa Civică] şi Tinerii Liberali ar fi plecat, îndreptându-se, după toate probabilităţile, spre FSN, ca să susţină candidatura lui Roman, care, se pare, văzând că [Theodor] Stolojan nu marşează, se vede nevoit să arunce totul la bătaie.

Vorbesc cu Klaus [Brambach], care e foarte dezamăgit de imposibilitatea mea de a onora invitaţia din Germania, după ce, cum îmi spune, i-a convins cu greu să mă primească şi să-mi plătească taxele, avionul şi hotelul. Verific cu Gfeorge] P[op], care ar suporta amânarea, precum şi cu Costică [Cheşculescu], care nu poate. Să vedem dacă îmi dă drumul domnul Ifliescu].

La 12.30, la [Jonathan] Rickert acasă, pentru plecarea lui [Brian] Flora. îmi comunică faptul că, în SUA, se pregătesc atacuri împotriva noastră, referitoare la nerespectarea embargoului petrolier impus Iugoslaviei.

După-amiază, cu domnul Gros, din Australia.

Miercuri, 1 iulie 1992

Bazin, apoi la 9.10 la domnul I[liescu] pentru convocarea şefilor de partide în problema Moldovei. La 10.00, primirea reprezentanţilor Fondului. România are de luptat cu ea însăşi, în afară de cei din Asia şi America Latină. Are ce-i trebuie, dar mai trebuie lucrat la „îmbinări”.

Plec la Klaus [Brambach], cu problema scurtării şederii în Germania. Nicio problemă, în caz că voi fi chemat de urgenţă... acasă!?

La 12.00, la canadieni, apoi înapoi, masă, discuţia cu domnul Iliescu, care se contrează cu [losif] Boda pe problema prezenţei lui după-masă şi a invitaţilor la Putna. loşca [losif

Boda] pierde pe ambele linii (poate şi din cauza prezenţei lui [Radu] Timofte).

întâlnirea merge bine. Petre [Roman] propune concentrarea efortului pe retragerea Armatei a 14-a, ceea ce este corect, iar domnul I[liescu] acceptă. îi furnizez lui [Ion] Raţiu detalii despre cum a fost împins de la spate Emil Constantinescu. E vădit interesat, căci ochii au început să-i sticlească...

Din discuţia cu Petre rezultă că, în afara celor trei, ar mai avea şi o soluţie-surpriză (poate chiar el însuşi...). Expun teoria din *Românul.*

După, primirea ministrului de externe iordanian [Kamel Abu Jaber], care ne roagă să intervenim pe lângă [Yitzhak] Rabin să retrocedeze Ierusalimul. îl cam dezamăgesc, expri- mându-mi părerea că maximum la ce puteau spera era internaţionalizarea statutului Ierusalimului.

Mă sună G[eorge] P[op] să-mi spună de noi obstacole ridicate de Ministerul Industriilor în calea economiei de piaţă. Se pare că şi-a băgat coada şi GOTCO [?], căci înştiinţarea e făcută de ei. Să se fi întâlnit la Viena?

Joi, 2 iulie 1992

în loc de bazin, cumpărături (canapeaua din birou şi aducerea ei acasă). Apoi, întâlnirea la Parlament cu membrii grupului nostru de parlamentari, pentru trecerea în revistă a opţiunilor lor. Rezultă că unii optează pentru FDSN, alţii, pentru liberali!?

Mai trag o tură prin oraş, iar la prânz ajung la Cotroceni. Iau masa cu Sorana şi dau un interviu telefonic „Europei Libere".

Merg la agapa studenţilor din anul I Ştiinţe Politice şi, la 17.30, la Lică [Vasile Secăreş] pentru discuţia „Grupului”. Analizăm toate ofertele, pe toate părţile. Concluzia este că Dan [Mircea Popescu] să bage câţiva din oamenii noştri pe listele FDSN, iar

mâine să discutăm cu [Radu] Câmpeanu un acord de cooperare preelectorală, urmat de crearea unei coaliţii postelectorale, ceea ce pare să îl atragă, deoarece nu prea are altă şansă să ajungă premier. Preţul: câţiva oameni de la noi pe listele lor (probabil Liviu [Mureşan] şi [Ioan] Mihuţ, poate chiar şi Licã).

între timp, ca diversiune, menţinerea în atenţie şi crearea formei instituţionale a „Grupului": crearea Fundaţiei şi punerea ei în funcţiune, chiar şi în aceste condiţii.

Vineri, 3 iulie 1992

Bazin, apoi cumpărături. Vin la serviciu şi citesc câte ceva. Plec cu Victor [Dimitriu] să iau covoare. Apoi, la Stoicescu acasă. Milena îmi spune că au destituit-o murdar, în urma maşinaţiunilor lui [Adrian] Dohotaru, care, se pare, vrea el postul de ambasador în Grecia.

Vin acasă, mă odihnesc un pic – am momente tot mai frecvente de oboseală. Pe urmă, la venezueleni, unde intru la braţ cu sora lui Petre [Roman], aşa, „să moară lumea", cum spune ea.

Apoi, sud-africanul, care ne face şi el complimente şi-mi spune că vrea să discute cu mine termenii unei vizite în R[epublica] S[ud-]A[fricană].

Vine [Renauld] Vignal (ambasadorul Franţei), care îmi spune că, la întâlnirea dintre [François] Mitterrand şi domnul I[liescu], de la Helsinki, primul va aborda cel puţin două chestiuni: Transnistria şi efectul negativ asupra noastră al sancţiunilor impuse Iugoslaviei, faţă de care Franţa manifestă înţelegere. în continuare, după ce spun că o asemenea întâlnire este mai mult

decât necesară pentru impulsionarea raporturilor franco-române, îmi mărturiseşte „marea lui prietenie personală faţă de mine”!? După cum se vede, cele două critici fundamentale pe care le-am făcut prin prietena de la Paris (Catherine Durandin?) au fost luate în serios...

în sfârşit, mă văd şi cu Dan Marţian, care, de faţă cu Corneliu Mănescu (mândru că a rezistat presiunilor de a-i vedea pe cei propuşi să plece ambasadori), mă critică pentru că îl părăsesc pe domnul I[liescu], lăsându-l fără sprijin!? Atunci îi spun şi de ce o fac:

1. am obosit, din 31 decembrie 1989, eu fiind cel mai vechi colaborator al domnului I[liescu];
2. în ciuda profesionalismului şi a loialităţii mele, el l-a preferat întotdeauna pe [Adrian] Năstase;
3. a dat credit unor oameni ca [losif] Boda, introduşi acolo de Virgil [Măgureanu], ale cărui „căi politice" devin din ce în ce mai greu de desluşit.

îmi dă dreptate şi la al doilea, şi la al treilea punct. Apoi plec, iar ploaia începe imediat.

Sâmbătă, 4 iulie 1992

Recepţia pentru ziua naţională a SUA. Mă curtează Bogdan Teodoriu şi [Bogdan Niculescu-] Duvăz. Mă văd cu Ion [loan Talpeş], care îmi spune că [losif] Boda a intrat într-un con de umbră, deoarece îi produce intenţionat daune domnului Ifliescu] (de pildă, afirmă că domnului Ifliescu] nu i-ar plăcea imnul „Deşteaptă-te, române", iar asta unde, la Cluj, în inima Transilvaniei). Sper sincer să scăpăm cu totul de el, iar asta cât mai devreme. „Jocul" cel mai subtil pare să îl facă Virgil [Măgureanu], care „mirosind" că va fi schimbat ([Radu] Timofte, cel care a condus Comisia de investigare a evenimentelor din septembrie 1991, e cel despre care se crede că va prelua S[erviciul] R[omân] [de] Ifnformaţii]) a răspândit discret ideea „disidenţei" lui faţă de domnul Ifliescu], ca să pară că ăsta ar fi motivul real, pregătindu-şi astfel platforma politică de după

eventuala schimbare, căci, după câte se pare, intenţionează să intre, după, în politică.

Luni, 6 iulie 1992

Bazin, apoi la lucru. îl văd pe un fost partizan român, care, luptând în război alături de [Leonid] Kravciuk şi de fratele lui, este gata să facă un demers pe lângă ei, ca să oprească conflictul din Moldova, supărat fiind de acuzaţia de fascism adusă românilor de separatiştii rusofoni.

Rezolv problema cu covoarele. Merg la zilele lui Victor [Opaschi] şi Răduţa [Vişan], La 16.00 sunt la [Kanji] Tsushima, să discutăm despre bursă şi Moldova. Intenţia lor este să fiu intens mediatizat după ce ajung acolo.

Mă ocup şi de problema „Milena" (pe care Adi [Năstase], la insistenţele lui [Adrian] Dohotaru, a dat-o jos). Mă văd şi cu domnul I[liescu], care mă roagă să mă ocup de manifestul electoral al FDSN, partea de politică externă.

Marţi, 7 iulie 1992

Bazin, Cotroceni (pregătesc două caracterizări şi partea de politică externă a manifestului electoral al FDSN).

La 11.00, la Parlament, pentru discuţii cu parlamentarii noştri. Schema pentru a participa la viaţa politică, fără ca aceasta să însemne utilizarea firmei noastre, este ca „balansoarul" să îl reprezinte Fundaţia, unde să rămânem Lică [Vasile Secăreş] şi cu mine, eventual şi Marian Enache. Problema e că, deşi [Radu] Câmpeanu ar fi încântat să includă pe listele lor oameni de la noi ([Vladimir] Paşti, Dorina [Mihăilescu], [loan] Mihuţ, chiar şi Liviu [Mureşan]), aceştia vor să meargă

la... FDSN!?

La ora 16.00, la aeroport, unde vine Gfeorge] P[op] cu materialele pentru domnul Ifliescu]. I ie duc şi plec la recepţia ataşatului militar american, unde ambasadorul [John R. Davis Jr.] mă „dojeneşte" politic pentru afirmaţia – făcută exclusiv englezilor – că în spatele lui [Emil] Constantinescu ar fi ei!?

Nu recunosc public, dar o fac în şoaptă, spunându-i că am fa- cut-o numai englezilor, prietenii lor, nu-i aşa?

Seara, masă cu G[eorge] P[op], căruia îi atrag atenţia să-i transmită prietenului lui, ambasadorul englez [Andre Bache], să nu mai fugă la americani să le dea raportul imediat ce află ceva de la mine. Sper să fi receptat mesajul meu cum se cuvine.

Miercuri, 8 iulie 1992

Bazin, policlinică, germani, belgieni (pentru vize), Cotro- ceni. La prânz, la aeroport. Domnul Ifliescu] mă „repede" cu chestiunea Milenei (pe care o discut mai bine cu V[asile] I[onel]), dar nu spune că cei de la Timişoara au lansat o declaraţie mult mai perfidă şi că, sâmbătă, acolo va avea loc o nuntă, cu toată lumea bună a Opoziţiei, la care vor să-l aducă şi pe rege. Adi N[ăstase] sugerează că, în condiţiile în care regele consideră autorităţile actuale neconstitutionale, ele nu au cum să-i elibereze viza de intrare!?

După, la Dan [Mircea Popescu] cu [Marian] Enache, care e tracasat din toate părţile şi, în stilul lui obişnuit, dă semnale contradictorii. Pe urmă, la tatăl lui Mugur [Isărescu], la spital, şi acasă. Sunt frânt de oboseală.

Joi, 9 iulie 1992

Bazin, Cotroceni. Discuţii cu studenţii şi cu Popa (de la garaj). La prânz, masa cu Gfeorge] P[op] şi Bogdan Bartolomeu, fostul meu coleg de echipă, căsătorit cu prima nevastă a lui Năstase, acum domiciliat în SUA, pe care nu l-am văzut de ani buni.

La *Românul,* unde dau articolul unguresc despre „setea de sânge" a românilor...

înapoi la Cotroceni, să-mi termin propriul articol, care trebuie predat mâine.

Vine Tănase, şeful logisticii MAE, la mine şi-mi spune că [Victor] Babiuc, generalul [Gheorghe] Andriţă de la Interne, Mugur [Isărescu] şi cu Petre [Roman] ar fi amestecaţi într-o afacere oneroasă de acordare a dreptului de tipărirea a noilor paşapoarte unei firme spaniole, în dauna unei firme brazili- ano-canadiene, pe care o sprijină ei...

îi promit că mă voi interesa prin „târg". îl consult pe Ion [loan Talpeş], pe la care trec să discutăm şi alte chestiuni, inclusiv răspunsul obraznic al celor de la FDSN de a include oameni de-ai noştri pe listele lor. Ăştia îşi închipuie într-adevăr că sunt realmente importanţi şi nu anticipează costurile fie ale retragerii lui Dan [Mircea Popescu], fie ale dezangajării noastre!?

Ion îmi spune că domnul I[liescu] a început să se gândească serios dacă să mai meargă sau nu pe mâna FDSN!?

Vineri, 10 iulie 1992

Bazin, apoi articolul pentru *Românul.* Cotroceni. Discuţie telefonică cu [Oliviu] Gherman despre purtarea mojicească a celor de la FDSN. ÎI atrag atenţia asupra consecinţelor fie ale retragerii, fie ale declaraţiilor noastre. ÎI mai spun şi că mi-am retras contribuţia de la manifestul lor electoral. Rămâne să găsim o soluţie împreună cu domnul I[liescu], după revenirea în ţară.

Citesc şi fac cele două referate la lucrările de diplomă prezentate mie. în drum spre casă, trec pe la tatăl lui Mugur [Isărescu], la spital.

Seara, masă la belgieni, cu participare selectă: ambasadorii britanic [Andrew Bache] şi american [John

R. Davis Jr.] cu soţiile ş.a„ în cinstea plecării reprezentantului F[ondului] M[onetar] I [nternaţional] în România. Am discuţii – în contradictoriu – pe chestiunea Iugoslaviei cu soţia ambasadorului

american, o femeie atipică pentru ei. în rest, toată lumea ştie că voi pleca în Japonia, indiferent de rezultatul alegerilor.

Sâmbătă, 11 iulie 1992

Mă sună – seara – [Viorel] Hrebenciuc, prefectul de Bacău, care îmi spune că vizita domnului I [liescu] în judeţul Botoşani a fost un fiasco din punct de vedere electoral. Şi-ar fi pierdut *touch-ul,* garda e cea care dă ordine, iar [Vlad-Vladimir] Galin e omul lui de campanie. Cu atât mai puţin am ce căuta în bâlciul electoral ce începe să se încingă...

Luni, 13 iulie 1992

Bazin, apoi, pe rând, cu studenţii care au mâine examen de diplomă.

La prânz, cu Peter Ciliers, reprezentantul Africii de Sud, care îmi propune o călătorie acolo. Discutăm detaliile.

După-masă, la 16.30, primirea delegaţiei de *staffer-i* din Senatul SUA. Acelaşi mesaj: lucrurile merg bine, suntem singura „pată albă" din zonă, iar dacă alegerile ies bine, toiul va fi OK în relaţiile bilaterale. Mesajul meu de răspuns: să beneficiem *defair treatment.*

După-masă acasă, lectură de lucrări. Vine Andi cu antena.

Marţi, 14 iulie 1992

Bazin, Şcoală, pentru examenul de diplomă. Băieţii de la Externe sunt şi ei consternaţi de greşeala lui Adi [Năstase] de a se fi „făcut", ieri, imediat după sosirea la aeroport, Cavaler de Malta!? în plus, Teo [Teodor

Meleşcanu] ne mai spune că un document de lucru al lor a ajuns la cunoştinţa la A[urel] D[ragoş] Mfunteanu] încă din această fază, care le-a şi trimis (în zece ore) o telegramă foarte critică pe marginea lui!? încă o dovada a „şvaiţerului" care suntem la nivel informaţional.

întrerup şi merg la Cotroceni. Cornel [Codiţă] îmi povesteşte de gafele pe bandă rulantă făcute de [Emilian] Manciur (a băut apa din faţa şefului, a pierdut toate *photo opportunities,* l-a uitat pe V[asile] I[onel] la o acţiune etc.). V[asile] I[onel] ar fi foc la adresa lui, dar, ca şi [Constantin] Bâgu, nici Manciur nu va păţi nimic!

D[omnu]l Ifliescu] îmi povesteşte pe picior despre modul în care a decurs întâlnirea cu [François] Mitterrand, căruia i-a reproşat că ce s-a stabilit în noiembrie la Paris (creditul) nu s-a respectat, iar Dumas îşi amână mereu sosirea la Bucureşti. Asta l-ar fi încurcat vizibil pe M[itterand] (întâlnirea cu Bush ar fi fost improvizată şi organizată de Adi [Năstase]). De asemenea, d[omnu]l I[liescu] îmi spune că ar fi făcut o escală la Chişinău, pentru ca era [Aleksandr] Ruţkoi acolo.

La ieşirea din sală, dl I[liescu] face o scenă generalului [Vasile Ionel], declarându-i că se va considera în curând candidat, reducând activitatea de la Preşedinţie exclusiv la aspectele protocolare.

Mergem cu Cornel [Codiţă] şi Lică [Secăreş] la francezi (pentru ziua lor naţională). De acolo plecăm cu Ion [Ioan Talpeş] la masă la Cercul Militar. Ion ne spune de gafele politice ale lui Virgil [Măgureanu] (ar fi făcut nu ştiu ce tâmpenie în martie 1990, când a fost în SUA, de la care ni s-ar fi rupt „filmul”, pe urmă l-ar fi luat cu el pe [Heinrich] Schorsch [...] în Moldova, ceea ce i-ar fi îndepărtat pe moldoveni de el ş.a.).

După, „operaţia Boldişor” pentru măsuţele din sufragerie...

Miercuri, 15 iulie 1992

Bazin, apoi o mulţime de treburi mărunte (vize, intervenţii etc.). Discut telefonic şi cu domnul I[liescu], pentru a-i atrage atenţia asupra unei prezentări extrem de negative din *România liberă.* Cu acest prilej, îi relatez comportamentul ingrat al celor

de la FDSN, lucru pe care îl acceptă – îmi spune că i-a criticat sever pentru „sectarism" dar, ca să nu ne-o „luăm în cap", mă atacă, reproşându-mi intervenţia Dorinei [Mihăilescu] de la Convenţia FDSN, în care le-a reproşat public că ne-au „furat" programul (Dorina face nişte gafe..

După ce sosesc acasă, mă sună [Toan] Mihuţ să-mi spună ce bine au mers lucrurile cu liberalii ([Radu] Câmpeanu, Lăzărescu şi încă un deputat au spus că ne-au studiat, că ar fi onoraţi să ne aibă, deoarece suntem intelectuali de mare calibru, că sunt de acord să ne păstram şi independenţa, dar şi personalitatea, că, deşi vor avea, probabil, dificultăţi în teritoriu, le vor depăşi, pentru a permite oamenilor noştri să candideze). Ce diferenţă faţă de mârlănia celor de la FDSN.

Seara, masă dată de Gfeorge] P[op] în cinstea băieţilor.

Mă văd şi cu Istrate, de la BRCE [Banca Română de Comerţ Exterior], care îmi spune că e curtat de [Victor] Stănculescu (care i-a promis că nu se mai bagă în politică, iar comerţul cu arme îl va face numai prin această bancă!?). îl sfătuiesc să accepte.

Joi, 16 iulie 1992

Bazin, apoi Cotroceni. La 10.00, conferinţă de presă. La 12.00, masă cu Cami, G[eorge] P[op] şi noul ei şef, puţin încântat întrucât alegerea nu-i aparţine.

La 15.30, la *Românul,* unde analizăm, într-un grup de intelectuali grupaţi în jurul revistei, situaţia actuală, inclusiv propunerea făcută lui [Paul] Everac de-a accepta conducerea TVR.

Nu merg la irakieni, din cauza zvonurilor proaste.

Nu-mi trebuie bătaie de cap.

[loan] Mihuţ îmi spune – iar Lică [Vasile Secăreş] îmi confirmă, relatându-mi ce a discutat Marian [Enache] cu domnul I[liescu] – că atât domnul I [liescu], cât mai ales [Dan] Marţian au înţeles importanţa negocierilor noastre cu liberalii, pe

care le acceptă, ca şi îngâmfarea tâmpită a conducerii FDSN. Marţian chiar pare decis să nu mă lase să mă „pierd", să IES aşa, pur şi simplu, din politică. Pentru mine lucrurile sunt însă clare: dacă aşa stau lucrurile, atunci ori postul de ministru de externe, ori nimic!

Merg cu Lică la ministrul [Mihai] Golu, pentru problema noastră: şi el este de acord nici să nu mai ţinem cont de opoziţia, motivată doar politic, a lui [Mircea] Flontaşi [Ilie] Pârvu! Soluţia: să semneze şi Cătălin (Zamfir) şi cu asta treaba se încheie.

Vineri, 17 iulie 92

Zi bogată în informaţii de mare valoare. Bazin, apoi Cotro- ceni, cu treburi mărunte. La prânz, cu Lică [Vasile Secăreş], la profesorul Văideanu, Inter – pentru bilete şi Lazăr, pentru atestare. Uit de englezoaică. Ea trebuia să îmi dea un răspuns din partea lui [John] Major, la scrisoarea domnului I[liescu],

Vine [Gheorghe] Scorţan la mine, care îmi spune:

1. domnul Ifliescu] îl caută acasă, acceptând oferta de a lucra pentru el în campania electorală; este de părere că oamenii Lar mai alege, cu condiţia de a fi mai dur în conducere, căci prea s-au înmulţit răufăcătorii;
2. are o părere extrem de proastă despre FDSN, a cărui conducere este înfumurată, sectară, nu ştie să-şi facă relaţii; îşi dă seama că, aşa cum sunt acum, nu au şanse prea mari de supravieţuire, dar că, mă rog, trebuie ajutaţi, ca să-i ia cât mai multe voturi lui Petre [Roman] şi a putea să înceapă lucrul serios după alegeri; spune că intenţionează din ce în ce mai mult să candideze ca independent, ceea ce ar echivala cu o

abandonare politică a FDSN şi o eventuală hemoragie mai mică pentru FSN;

3. este mulţumit că noi, până la urmă, nu am trecut cu arme şi bagaje la FDSN, deoarece e convins că ne-am fi compromis (!?);

4. [Vladimir] Paşti e prea bun pentru FDSN. îl va lua cu el ca să îi facă, împreună cu [Gheorghe] Scorţan şi Marian Enache, campania electorală. Sergiu Nicolaescu se va ocupa de mediatizare;

5. despre [losif] Boda şi „materialele" lui are o părere execrabilă; tocmai a primit un asemenea material, pe care îl va ţine două-trei zile, urmând să-l returneze ca fiind foarte slab (Mariana [Mucuţa], pe de altă parte, îmi spune că Boda e fiert de acest tratament), că i-a primit materialul spunându-i că ştia dinainte ce conţine;

6. e mulţumit de mişcarea noastră cu liberalii; o consideră valoroasă, căci [Radu] Câmpeanu, deşi e viclean, oferă posibilitatea de a se lucra cu el până la urmă;

7. despre mine, pe de o parte, a râs când a aflat condiţia pe care am pus-o (nu plec, doar dacă sunt numit ministru de externe), dar, pe de alta, are regretul că nu am suficientă răbdare (!?);

8. despre Adi [Năstase] susţine în continuare că e „băiat bun", dar nu ştie ce se va întâmpla cu postul lui la negocierea noului guvern;

9. a fost pe la domnul Ifliescu] şi Eugen Dijmărescu, care i-a promis şi nu s-a ţinut de cuvânt, că va începe disocierea de Petre [Roman].

Scorţi [Gheorghe Scorţan] îmi mai relatează două lucruri extrem de importante. Primul, pe care vrea să îl comunice şi lui Ion [loan Talpeş], că a venit în ţară fostul soţ al Danei, nevasta lui Adi. Istoria e că tipul ar fi fost pus înainte de securitate să o seducă pe Dana, pentru ca, după căsătorie, să rămână în străinătate, furnizând motivul eliminării lui Angelo Miculescu din

funcţie, pentru opoziţie faţă de [Nicolae] Ceauşescu. Venirea, deci, a fostului soţ este interpretată ca un mijloc de presiune indirectă a unor forţe din afară asupra lui Adi [Adrian Năstase],

care, se pare, ascultă de nevastă-sa, la fel ca Petre [Roman] de a lui. Al doilea, că, în Caraş-Severin, pe vremea lui Ceauşescu, s-a făcut o investiţie total neconfirmată de 16 miliarde de lei, pentru exploatarea şisturilor bituminoase care... nu existau, iar „geologul" care a semnat era... Emil Constantinescu!? De asemenea, s-a făcut o staţie de epurare a apei, după un proiect atât de prost, încât a trebuit să fie... dărâmată. Proiectant şi constructor: Petre Roman!?

La 18.00, primire privată a lui Harry Barnes, fostul ambasador american la noi pe vremea disidenţei domnul Ifliescu]. Relaţii extrem de amicale şi respect reciproc deosebit. Discuţia a vizat Moldova, Rusia, Iugoslavia, Ungaria şi alegerile. După, rămân cu el şi îi împărtăşesc planurile de viitor. îmi dă dreptate şi mă încurajează să plec în Japonia şi să-mi scriu memoriile politice. De Dan [Nelson] îmi spune că nu mi-a răspuns, întrucât e foarte ocupat. Nici lui nu i-a răspuns o dată.

Seara, masă cu scoţienii şi Lida [Wylie].

Sâmbătă, 18 iulie 1992

Deplasare în Germania, la cursul de vară de la Universitatea din Kiel. A ieşit prost, pentru că, încă din prima zi, când am revenit la hotel după o excursie prin împrejurimi, sunt anunţat că lucrurile îmi fuseseră mutate în altă cameră, în care mai stătea cineva. Cobor, mă uit pe lista participanţilor şi constat că era vorba de un ungur!? Refuz să stau cu altcineva în cameră, solicitând o cameră singur. Nu au şi mă mut în alt hotel, notificând unde eram, pentru eventuale comunicări. Mă sună Babst, discut cu ea, îmi spune că problema era de competenţa profesorului K [?], care

trebuia să vină. Când revin eu, discut cu profesorul, care se arată distant şi rigid. Aşa că îl anunţ că plec. încearcă să mă reţină, măcar pentru seara respectivă. Refuz şi le dau dosarul înapoi. Mă ameninţă cu plata biletului. Nu mă impresionează.

între timp, o sun pe Mariana [Mucuţa] să-l contacteze pe Klaus [Brambach] (acesta, până la urmă, o scaldă şi iese din combinaţie, lăsându-mă baltă în mijlocul Germaniei!?).

Noroc de Adi [Schervan], care mă sună la hotel după ce l-a informat Violeta de cele întâmplate. între timp, obţin să „deblochez" biletul contra sumei de 943 de mărci, pe care Universitatea refuză să îl achite. Vine Adi să mă ia. Mergem la Hamm, unde, cu ajutorul prietenului lui Doldy – şeful biroului de turism –, obţin în extremis să mi se deblocheze biletul exact în condiţiile oferite de Universitatea din Kiel. Accept. Adi mă ajută să completez suma şi, sâmbăta următoare, revin.

Nu este exclus ca tot „exerciţiul" să fi fost făcut pentru cuplarea mea cu ungurul, care numai întâmplătoare nu avea cum să fie.

Luni, 27 iulie 1992

Bazin, apoi expunerea problemelor în faţa lui V [asile] I[onel], care îmi dă dreptate legat de felul în care am procedat, îmi spune că, de acum încolo, orice problemă venită din partea ambasadei germane va fi tratată cu suspiciune.

Vorbesc cu băieţii. Mâine ne vom vedea, vom discuta şi dacă să-l includem pe [Victor] Babiuc între membrii fondatori ai Fundaţiei.

Plec la 16.00 şi instalez, cu nea Petrică, şoferul, jaluzele.

Marţi, 28 iulie 1992

Bazin, apoi Cotroceni. La 10.00, întâlnire cu domnul I [lies cu], care e, foarte probabil, foarte mulţumit de atitudinea adoptată de mine în Germania. Dovada: îmi spune că mâine o să mergem împreună la MAE pentru cei 130 de ani de diplomaţie

românească şi acceptă să îşi înceapă ziua cu Bob [Wylie], joi, împingând întreg programul zilei mai încolo. Ne mai spune că:

1. ruşii au deturnat un vapor cu zahăr pentru noi;
2. a avut un dialog cu Todi [Theodor Stolojan], căruia i-a reproşat schimbarea celor doi prefecţi, dar acesta i-ar fi răspuns că toate partidele l-ar fi presat (lucru neadevărat, fiind vorba de FSN);
3. intenţionează să îşi reducă la minimum prezenţa şi activitatea prezidenţială, împărţindu-şi oamenii în două: pentru preşedinţie şi pentru campanie, şi
4. după-masă, îl va întreba pe Todi ce atitudine să ia faţă de atacurile făţişe venite din partea lui [Victor] Babiuc şi Caius Dragomir.

La 14.00, suntem la Dan [Mircea Popescu], unde ne informăm reciproc. în FDSN a intrat aparent dihonia, pentru că se ceartă ca chiorii între ei. Se pare că listele de la Bucureşti vor fi conduse de [Adrian] Năstase, la deputaţi, şi de domnul I [liescu] însuşi, la Senat. Dan ar urma să candideze în provincie (Prahova, Braşov, Ialomiţa sau Gorj). Din păcate, eforturile lor pe substanţă sunt hilare! Cu asta nu au nicio şansă să intre în Parlament. Problema este a salvării lui Dan. Şi ar exista două variante: iese şi merge cu tot „Grupul" la liberali, sau iese şi merge ambasador în Germania. E clar că, pentru el, cea mai bună soluţie este a doua. în orice caz, pentru a hotărî definitiv, vom provoca o ultimă discuţie cu domnul I[liescu]. în ce-i priveşte pe liberali, vom discuta cu ei, le vom da lista cu oamenii noştri (Liviu [Mureşan], Dan, [Gheorghe] Zaharia şi, eventual, [loan] Mihuţ), iar dacă ne vor dori şi pe noi, le

vom da o declaraţie de apropiere care, dacă nu va fi suficientă, vom motiva cu decizia lor privind participarea regelui la cursa pentru preşedinţie din partea lor.

închei cu interviul pentru Hong Kong.

Miercuri, 29 iulie 1992

Bazin. Când ajung la Cotroceni, sunt chemat sus, unde domnul I[liescu] mă întreabă direct dacă mă implic în campania electorală. îi spun că îl voi ajuta. Nu e deloc mulţumit de formulă. Atunci îi spun că la 1 octombrie 1992 eu plec în Japonia, iar între 8 şi 19 august merg în concediu. Asta îl cam dezumflă, îmi spune că pe mine şi pe Marian Enache [vrea] să ne împingă în faţă. îi spun că nici eu, nici băieţii nu suntem dispuşi să lucrăm cu [Iosif] Boda. îmi răspunde că Boda va lucra acoperit cu colectivul lui şi va avea legătură doar cu el, nu şi cu noi.

Apoi, mă scuteşte de participarea la 130 de ani de diplomaţie românească şi de primirea ambasadorului sârb de după – care are un mesaj –, ca să pot lucra cu [Marian] Enache pe materialul prin care are îşi anunţă candidatura. Vine şi Marian şi o facem. Materialul e slăbuţ, iar partea de politică externă e chiar foarte slabă.

Marian îmi spune că el e cel care m-a băgat în treaba asta, cu o seară înainte, când i-ar fi spus verde în faţă că, dacă va merge pe mâna FDSN şi a lui Boda, şi nu a noastră, va pierde. Domnul I[liescu] i-a mărturisit că nu mai ştia în cine să aibă încredere. Oricum, o implicare acum, după ce am reuşit o dezangajare foarte bună, reprezintă un cost politic foarte ridicat, atât în raport cu viitorul, cât şi cu chestiuni imediate, cum ar fi acordarea titlului de profesor. Rămâne de văzut cum se vor materializa, până la urmă, lucrurile în practică. Probabil că nu voi putea evita implicarea, dar va trebui să încerc să evit cât mai mult expunerea publică. Marian e ezitant. A venit la mine foarte hotărât să se

înhame la treabă, ca să plece decis să nu o mai facă.

Când ne cheamă domnul Iliescu sus, merge numai Marian, căci mie îmi vine oaspetele malaezian, trimis de [Gheorghe] Ţinea.

Domnul I [liescu] vrea să particip la şedinţa lui de la 17.00, cu FDSN. Aceştia vor să facă, dar nu prea pot, tensiunile dintre ei fiind vizibile. [Dan] Marţian ne sprijină şi, împreună, ne batem pentru [loan] Mihuţ, pe care speră să îl coopteze şi domnul I[liescu] între oamenii lui. în orice caz, domnul I[liescu] le spune că, dacă nu se vor apuca serios de treabă, el nu se va compromite mergând alături de ei. Altfel, intenţionează să fie cap de listă la Senat, la Bucureşti, iar dincolo, să pună un personaj capabil să-i ţină piept lui Petre [Roman],

Plec cu Dan [Mircea Popescu] acasă, care îmi pune tot mai multe întrebări, dacă a făcut bine ce a făcut...

Joi, 30 iulie 1992

Bazin, apoi lâncezeală la Cotroceni, pentru că nu m-am mai dus la nicio întâlnire protocolară. A mers Cornel [Codiţă] în locul meu.

La prânz, în timpul *party-ului* de adio al lui Victor [Dimi- triu], vine de sus [Mircea] Mitran, care îmi spune că are câteva idei pentru campania domnului I [liescu] (el a fost diplomat la post şi a prins vreo patru campanii în SUA şi Franţa), pe care doreşte să mi le comunice. Printre ele: campania trebuie să înceapă cu adevărat în septembrie; nu se vor da răspunsuri certe la toate problemele etc. Rămâne să ne vedem săptămâna viitoare. îmi mai spune că japonezii ne văd că singura ţară de viitor din Europa răsăriteană, dar că nu pot distinge nimic din cacofonia noastră politică. Dacă alegerile merg bine, vor trimite o delegaţie complexă aici, la vreo două luni, ca să investigheze posibilităţile

concrete de colaborare.

V[asile Ionel] e tot mai frustrat că nu conduce nimic şi e lăsat pe dinafară. Nici eu nu mă simt bine tratat. Oricum, va rămâne să conducă treburile Preşedinţiei, pe timpul campaniei.

La 16.00, vin [Viorel] Hrebenciuc, [Gheorghe] Scorţan, [Vladimir] Paşti şi Dorina [Mihăilescu], cărora le dezvălui intenţiile domnului Ifliescu] faţă de ei. Când mergem sus, unde era şi [Marian] Enache, acestea sunt făcute publice de domnul I[liescu], Mai întâi, îl întreabă pe Paşti de legăturile lui cu [Victor] Babiuc. Apoi îi răspunde că el se angajează să-l pună pe listele FDSN şi să-i asigure o pâine după. Hrebenciuc va trebui să demisioneze, iar noi să îl pregătim pentru asumarea poziţiei de secretar general al guvernului. [Gheorghe] Scorţan va merge la FDSN, să-i întărească, asigurând legătura cu noi, iar Marian şi cu mine vom fi purtătorii lui de cuvânt.

Când revenim Ia mine în birou şi mă gândeam cum să scap de această „generoasă" ofertă, mă sună domnul I[liescu] să-mi spună că deja a sesizat în numele meu Consiliul Audio-Vizualului de faptul că Convenţia Democrată ar fi difuzat o înregistrare cu el spunând că Ceauşescu ar fi „întinat idealurile comunismului".

Pe urmă, mergem să vizităm o casă, fostă a Sferviciului] [de] I[nformaţii] E[xterne], în care vrea să îşi instaleze HQ *[Headquarters]-ul* electoral.

Vineri, 31 iulie 1992

Bazin, Cotroceni. La prânz, merg cu Licǎ [Vasile Secăreş] la Adi [Năstase], care se poartă mai distant, deoarece a aflat că fac observaţii critice în public cu privire la situaţia din minister. Oricum, însă, până în final, reuşim să rezolvăm relativ bine lucrurile pentru studenţii noştri.

După, merg cu Cami la tata, la spital. Licǎ merge cu Vladi [Paşti] la Bacău, pentru ca împreună cu [Viorel]

Hrebenciuc să pună la cale strategia electorală.

Sâmbătă, 1 august 1992

Vine George (?), care îmi spune că treaba din Germania era ca să mă compromită şi spune că am făcut bine că am refuzat

să stau cu ungurul respectiv în cameră. Mă sfătuieşte să accept oferta domnului I[liescu], dar să nu renunţ la funcţia de consilier prezidenţial pe probleme externe.

Marţi, 4 august 1992

Bazin, apoi Cotroceni. Prima problemă: publicarea în *Evenimentul Zilei* a comunicatului CSAT din 25 septembrie, redactat de mine, de [Adrian] Severin şi generalul [Marin] Pancea – despre care susţine că ar fi fost conceput de... Petre [Roman] şi Severin şi nu ar fi conţinut problema demisiei!? Iau legătura cu Bogdan Teodoriu şi îl rog să-i transmită lui Petre să nu mă zgândăre cu minciuni, ca să nu-mi dau eu drumul la gură, şi lui Caius [Dragomir] să nu se mai lege de noi, că-l voi plesni! îmi spune că îl pun într-o situaţie delicată, forţându-l să discute personal cu Petre (o face, însă, pentru că, mai târziu, mă caută [Victor] Babiuc să vadă „ce mai fac”?). De asemenea, vorbesc cu [Ion] Cristoiu, care îmi promite să reţină spaţiu pentru publicarea unei precizări (îl şi văd după-masă pentru asta, prilej cu care avem o discuţie cordială).

La 11.00, sus la domnul I[liescu], pentru prezentarea planului de campanie, întocmit de Vladi [Paşti], Lică [Vasile Secăreş] şi [Viorel] Hrebenciuc. Domnul I[liescu] îşi ia notiţe şi dă câteva ordine concrete pentru începutul transpunerii lui în practică. Rămân un pic pe urmă şi obţin permisiunea de a onora vizita în Africa de Sud.

La 18.00, la Snagov, pentru ziua lui Mugur [Isărescu]. Ideea principală: pe fundalul dezbaterii antamate în F[ondul] Mfonetar] I[nternaţional] şi Banca

Mondială privind nepotrivirea planurilor economice aplicate în Europa răsăriteană – la care a contribuit Boris Elţin, prin recentele sale declaraţii –, se pregăteşte un atac serios contra lui Mugur, care urmează să fie acuzat de a fi principalul instrument al politicii hrăpăreţe a

organismelor financiare internaţionale în România. Deci, politica lui de neimplicare nu a dat rezultat. Va trebui să găsim mijloace de a-l proteja. El e conştient, are şi unde să meargă, dar e preocupat de modul în care ar putea avea loc debarcarea lui. Ne spune că Todi [Theodor Stolojan] ar putea să accepte, în septembrie, să ridice subvenţia doar la unele produse – zahăr şi ulei –, lăsând-o în continuare la chirii, electricitate etc., atenuând astfel efectele negative ale acestei măsuri.

Miercuri, 5 august 1992

Bazin. Când ajung, merg sus cu Vfasile] I[onel] şi [Vaier] Dorneanu, pentru a lua măsurile faţă de acuzaţia de „lovitură de stat" lansată de *Evenimentul Zilei* (care face vădit jocul lui Petre [Roman]). Se stabileşte trimiterea unei dezminţiri, precum şi sesizarea Procuraturii.

Personal, vorbesc la telefon cu Cristoiu, care mă asigură că precizarea mea va apărea sigur… mâine!?

O mică agapă restrânsă legată de plecarea iminentă a Răduţei [Vişan],

Seara, la cocktailul şi masa prilejuite de acordarea premiilor ziarului *Libertatea* (G[eorge] P[op], Schipani, Todi [Theodor Stolojan]). Cu acest prilej, [Doru-Viorel] U[rsu?], care ar fi trebuit să îi judece pe Ceauşeşti (a plecat în locul lui [Gică] Popa, pentru că avea jurisdicţie pe tot teritoriul), ne spune că Popa s-a sinucis când şi-a dat seama de ce încălcare gravă a justiţiei a fost împins să facă, spălând, prin gestul său, onoarea justiţiei româneşti. ([Niculae] Spiroiu îmi spune că ar vrea să

intre şi el în Fundaţie şi că ar accepta un ministru civil la Armată, cu condiţia să preia el funcţia de şef al M[arelui] St [at] M[ajor].)

Mă sună [Kanji] Tsushima să-mi spună că ar dori ca, odată ajuns în Japonia, să nu mă duc direct la Sapporo, ci să mă

1 I opresc câteva zile la Tokio. Acest lucru reflectă importanţa acordată de ei vizitei. Bineînţeles că accept.

Joi, 6 august 1992

Bazin, apoi un şir de întâlniri succesive: [Nicolae] Ecobescu, [Ovidiu] Trăsnea, Rodica [Beclean], [Mircea] Mitran şi Şcoală. Cea mai interesantă: cea cu Mitran, care are fonduri şi idei. îmi spune că, în prima vizită a lui Petre [Roman] la Paris, pentru că acesta a vrut să includă forţat în program o vizită la biserica ortodoxă din Paris, francezii i-au aranjat vreo şase babe să-l întrebe pe Petre de certificatul de naştere, condiţionând-i intrarea de răspuns... Petre, indispus, a atras atenţia delegaţiei să nu sufle o vorbă despre incident. Apoi, Mitran îmi mai spune că era de faţă, când, la una din primele vizite ale lui [Ion] Ţiriac în ţară, acesta i-ar fi înmânat o borsetă cu cel puţin 10 000 de franci, pentru nişte terenuri, pe care Petre a pus-o pur şi simplu în geanta lui!?

Mitran îmi mai spune că va vorbi şi el cu domnul I [liescu], ca să-l pună pe Adi Nfăstase] un fel de viceprim-ministru coordonator al relaţiilor externe, urmând ca eu – singurul care m-am ocupat serios de marile evoluţii internaţionale – să devin ministru de externe. Pentru aceasta, el ar dori să-l readuc în minister şi să-i dau să se ocupe de Europa sau Asia. Cred că ăsta e şi planul domnului I[liescu], pe care şmecherul ăsta de Mitran mi-l „vinde", ca să se aleagă şi el cu ceva... Ca timp, el îmi spune că nu voi rezista în Japonia mai mult de ianuarie, februarie. Ca o dovadă în

plus, îmi promite că le va şopti japonezilor că eu voi fi... noul ministru de externe, şi că va aranja el, în ultimele zece zile, primiri ale mele în Japonia şi că va veni să mă viziteze cât timp voi fi la Sapporo.

Vineri, 7 august 1992

Bazin, apoi o mulţime de telefoane la Cotroceni. Azi apare materialul Preşedinţiei în *Evenimentul Zilei.*

Iau prânzul cu Ion [loan Talpeş], care îmi descrie rezultatul excelent al vizitei lui în Marea Britanie. Suntem, practic, singura ţară din Est care se bucură de încrederea Marii Britanii. Plus, împreună putem să colaborăm în chestiunea Iugoslaviei. Schimbarea lor de atitudine este sensibilă şi are loc înainte de alegeri. Pe de altă parte, domnul I[liescu] ar trebui să dea şi câteva semnale proamericane, numai că MAE nu vrea să îi dea prilejul, încercând să-l izoleze de integrarea noastră tot mai serioasă în viaţa internaţională. Seara, masă cu Ion şi G[eorge] P[op].

Sâmbătă, 8 august 1992 – miercuri, 19 august 1992

Concediu în Andorra. El Baobab, Peter Thomas şi episodul cu ţigăncile de la Barcelona.

Joi, 20 august 1992

Prima zi de lucru după concediu. Bazin, apoi Cotroceni. Iau contact cu băieţii. Lică [Vasile Secăreş] şi Vladi [Paşti] sunt plecaţi, Dan [Mircea Popescu] nu se simte bine. Totuşi, vine la o lungă şedinţă a FDSN cu domnul Ifliescu]. îmi spune că nu ar mai accepta postul ăsta nici dacă ar fi plătit de trei ori mai mult. Mă cheamă domnul Ifliescu] la el. Nu discutăm mare lucru. E puţin dezamăgit că plec din nou, în Africa de Sud, dar nu mă împiedică.

Plec la ambasada lor pentru detalii. Trec apoi pe la *Românul,* unde aflu că am primit un răspuns de la Caius

[Dragomir] la articolul în care îi dădeam câteva sfaturi... Apoi stabilim să înceapă o campanie în care să spună că nici România nu e mulţumită de Trianon, căci linia negociată iniţial de Brătianu

era pe... Tisa!? Şi să compare modul de acţiune al ungurilor în 1940 cu cel de acum.

Trec apoi pe la Hrebenciuc, care era cu Scorţi [Gheorghe-Do- rin Scorţan], Dorina [Mihăilescu], Opriş [?] şi [loan] Mihuţ. îmi spune cum l-a angajat el definitiv Adi Năstase să candideze şi să lupte pentru FDSN, şi cum l-a pus cu botul pe labe pe [losif] Boda.

La Cotroceni, Mioara [Pometcu] îmi spune cum a fost păcălit domnul I[liescu] de un ziarist de la *Evenimentul,* care i-a luat un interviu, pretinzând că ar fi... ziarist american!? Apoi văd declaraţiile iresponsabile şi idioate ale lui [Alexandru] Mironov, care afirma că, într-o lună, în România va izbucni un război civil!? Domnul I[liescu] îl admonestează să nu mai spună vreodată aşa ceva!

După, îmi iau rămas-bun de la David şi Rodica.

Vineri, 21 august 1992

Discuţie cu vărul lui [Mircea] Mitran, despre plecarea lui Dan [Mircea Popescu] la Viena. Bazin, Cotroceni, probleme curente (aplicaţii pentru computer, telefoane etc.). Merg sus pentru aprobarea pentru Dan, anunţarea plecării mele şi ideile pentru discursul de un an de la proclamarea independenţei Moldovei. După, la V[asile] I[onel], cu care discut declaraţiile lui [Alexandru] Mironov (într-o lună, vom avea război civil), ori să-şi dea demisia, ori să fie demis. (După-masă, îi spun asta şi domnul I[liescu], care nu reacţionează.)

Mă văd cu băieţii (Vladi [Paşti], Liviu [Mureşan], Viorel [Hrebenciuc]). Primii sunt invitaţi ca reprezentanţi ai „Grupului" nostru la o manifestare în

Franţa organizată de fostul ministru francez al apărării, care a demisionat, în urma angajării Franţei în Războiul din Golf. Oricum, sugerez băieţilor ca, începând de

la toamnă, să iniţieze un şir de contacte internaţionale în numele „Grupului" nostru.

Pe la 17.00, sus din nou, într-o reuniune de strategie electorală cu domnul Ifliescu], Adi Nfăstase], Dan Mircea Popescu, Viorel Hrebenciuc şi Marian Enache. Dau semne că se „clatină". Nu sunt de găsit nicăieri. îl sfătuiesc pe domnul Ifliescu] ca, în discursul de *round-up* de la Parlament (1 septembrie), să îşi deschidă platoşa şi să redevină om, aşa cum nu a putut-o face din cauza atacurilor la care a fost supus continuu. De asemenea, miercuri, la Guvern, când se va discuta problema abandonării subvenţiilor, domnul Ifliescu] trebuie să adopte atitudinea: voi, Guvernul, aţi evaluat toate consecinţele, aţi ales cea mai bună soluţie etc. etc. în felul acesta, dovedeşte că este preocupat de această problemă, fără a-şi însuşi însă responsabilitatea ei, care aparţine Guvernului.

Seara, masa cu Gfeorge] Pfop] şi Cfarl?]. Gfeorge] Pfop], supărat, probabil că nu-i merg bine treburile, mă ia şi pe mine la refec. îl pun la punct şi dă înapoi. Oricum, ieşirea lui îmi lasă un gust amar...

Vineri, 28 august – marţi, 1 septembrie 1992, Africa de Sud

Cape Town, Johannesburg, SLI Sabi [Sand Reserve] şi Pretoria. După, la HQ *[Headquarters]*-ul de campanie. Aceeaşi indecizie.

Miercuri, 2 septembrie 1992

Bazin, apoi Cotroceni. Vine Adi [Năstase] pe la mine, pe care îl dau în grija lui Viorel [Hrebenciuc]. Domnul Ifliescu] lipseşte trei zile (Giurgiu şi Craiova). După

faptul că nu m-a chemat, nu e exclus ca, în lipsă, cineva să mă fi „cântat”, iar el să-şi fi aplecat din nou urechea, acuzaţie pe care am auzit-o de la mai mulţi în ultima vreme.

La prânz, cu Cornel [Codiţă] la Şcoală. Febra examenului de admitere. Lică [Vasile Secăreş] îmi spune, pe de o parte, de un proiect de hotărâre guvernamentală – făcut de cei de la Administraţia Publică – de trecere a Şcolii sub patronajul Guvernului şi de reorganizare a noastră după modelul... „Ştefan Gheorghiu"!?! Noroc că Lică a putut-o bloca. Tot el îmi mai spune, pe de altă parte, de proiectele ascunse ale lui Adi [Năstase] de a-şi crea o „şcoală diplomatică" în cadrul ministerului. Cum nu putem să îl împiedicăm, îi propun lui Lică să-l întrebe de la obraz şi să obţină încheierea unui contract cu ministerul pe cinci ani.

La 15.00, îl primesc pe ambasadorul american [John R. Davis Jr.], care îmi înmânează textul declaraţiei SUA privind alegerile de la noi (pe alocuri, conţine unele formulări foarte dure). Nu protestez – ci îl rog să mi-l dea mie, deoarece domnul I [liescu] este şi el candidat –, mulţumindu-mă să declar că astfel vom şti mai bine asupra căror aspecte să ne concentram atenţia. în rest, atmosferă destinsă. Glumim şi pe seama incidentului din Germania. îmi promite că, atunci când voi merge în. America, îmi vor da cameră... singur!?

La 17.00, sunt la Klaus [Brambach], unde, după evaluarea proiectelor mele de viitor, abordăm, într-o atmosferă tensionată, incidentul de la Kiel. Profesorul Kaltenflescher s-a plâns mincinos despre mine, iar Klaus caută să se disculpe de ce nu a intervenit când l-am rugat. în final, închidem incidentul – se pare că el este la mijloc – şi ne promitem să ne revedem înaintea plecării mele.

Trec pe la HQ *[Headquarters],* unde fac bruionul de

răspuns la întrebările lui [Cornel] Nistorescu pentru domnul I[liescu].

Joi, 3 septembrie 1992

Bazin, apoi Şcoală, pentru începutul admiterii. Trec şi pe la *Românul,* unde vorbesc cu Dan [Mircea Popescu] şi cu

[Ion] Petcu despre proiectul înmănuncherii pastilelor mele într-un volum. Petcu îmi comunică gravele sale îndoieli asupra intenţiilor lui Todi [Theodor Stolojan], care strânge o grămadă de bani fără a cheltui nimic. în plus, valoarea mijloacelor noastre scade artificial, putând fi cumpărate pe nimic din afară!?

Cumpărături. Mă sună şi de la ambasada japoneză, care a pregătit plecarea. Gfeorge] P[op], cu care iau masa la prânz, îmi reproşează, mai atenuat decât ultima dată, că, în Japonia, nu-mi voi face nicio relaţie relevantă pentru aici!? îi dau dreptate, dar îi spun că nici eu nu am primit nicio ofertă din ţări... „relevante”!?

Oricum, am îndoieli: fac sau nu bine că plec? Cum va arăta viitorul, după revenire? în plus, mai sunt şi copiii, a căror lipsă încă o resimt, deşi a trecut destul timp de la despărţire...

Vineri, 4 septembrie 1992

Bazin, apoi Cotroceni, după ce trec pe la ambasada japoneză, pentru detalii legate de viză. Ambasadorul [Kiyoshi Furukawa] îmi spune că plecarea îmi va face bine, deoarece am nevoie de o oarecare distanţare de domnul Ifliescu]. în teorie, ştiu şi eu că lucrurile se prezintă bine, dar practic...

Revin la Cotroceni, unde sunt chemat sus de domnul Ifliescu], care e vesel, destins şi se poartă bine cu mine. îi spun de nevoia de a-i contacta mai strâns pe slovaci şi, apoi împreună, pe sârbi, după ce lucrurile se vor fi clarificat la Belgrad. îmi răspunde că slovacii ne sunt foarte apropiaţi. Replic că nu e suficient: eu vorbesc de o alianţă, care să refacă „Mica Antantă” a lui Titulescu.

Domnul I[liescu] îmi dă impresia că a priceput bine despre ce e vorba. Oricum, este o sămânţă care, dacă va rodi, o va face după plecarea mea. în rest, îi comunic impresiile favorabile ale lui Bob [Wylie], şi decizia celor apropiaţi „Profesorului" italian de a-l sprijini (comunicată de Victor de la Roma).

La prânz, primirea lui [Anatoli] Zlenko, ministrul ucrainean de externe. Profit de ocazie să stau de vorbă cu Adi [Năstase], care îmi spune că A[urel] Dfragoş] M[unteanu], în exagerarea lui cu atitudinea de *freelance,* a ajuns să se rupă complet de ce e în ţară, determinându-i pe americani să lucreze exclusiv prin ambasadorul [John R.] Davis [Jr.], omul lor de aici. La plecare, Zlenko vine glonţ la mine să-mi strângă mâna!?

Lucrez la interviul pentru *Expres,* lăsându-i-l Marianei să-l dactilografieze. Plec la Parlament pentru deschiderea oficială a lucrărilor reuniunii Pţrogramul] Nfaţiunilor] Ufnite] [pentru] D[ezvoltare]. Todi [Theodor Stolojan] spune că, prin prăbuşirea sistemului politic ceauşist, noi am „economisit” cinci ani de „perestroika”!? Discursul domnul Ifliescu] e mai echilibrat după intervenţiile mele pe un text iniţial festivist şi servil, pregătit de Externe. Lică [Vasile Secăreş] îmi spune că a venit Petre [Roman] la Snagov dimineaţă, dar a plecat repede când a văzut că nu-l bagă nimeni în seamă. E un om terminat!

Revin şi aştept – cu Cornel [Codiţă] – întoarcerea domnului Ifliescu], ca să dea OK-ul pe răspunsurile la primele trei întrebări pentru *Expres.* Când vine, e din nou vesel, îmi spune ce-a mai zis unul sau altul şi lucrăm să finalizăm textul, pe care, cu chiu, cu vai, îl trimitem, pierzând petrecerea de jos în onoarea participanţilor.

Acasă, Camelia îmi spune de schimbarea de atitudine a lui Cari – care până ieri era foarte jovial faţă de mine, dar s-a răcit brusc, după ce G[eorge] P[op] i-a comunicat că plec. Este evident că decizia mea nu le

convine, că nu ascund acest lucru, dar nici nu îşi permit o ruptură totală.

Sâmbătă, 5 septembrie 1992

Trec pe la serviciu, deoarece merg cu mama la un consult de ochi. Lucrurile stau mai bine decât îşi închipuia. întors, mă

sună [Dan] Pascariu (din echipa Roman) să-mi spună de un grec care l-a invitat la masă, când a fost cu domnul I[liescu] în Grecia, şi care vrea să îl vadă şi să facă o donaţie. Treaba nu miroase „frumos”. Vorbesc mai departe şi se stabileşte să-l primesc eu cu [Viorel] Hrebenciuc. Când mă sfătuiesc cu el, ajungem la concluzia că nu va trebui să ne atingem de bani! Din păcate, până la 17.00, cât eram noi disponibili, nu mai reuşim să intrăm în contact cu Dan Pascariu.

La 17.00, la Cotroceni, şedinţă de strategie electorală. [Vladimir] Paşti spune că, în alegerile prezidenţiale, „ţinta” e una singura: Emil Constantinescu, dar că, în alegerile generale, sunt două: C[onvenţia] D[emocrată] şi FSN. Eu propun să se insiste pe asocierea CD=PNŢ[CD] [Partidul Naţional Ţărănesc Creştin Democrat] (partidul „răzbunării”, cu cel mai slab rezultat electoral în 1990); că CD – prin victoria de la locale – va trebui să fie judecată după performanţa concretă în practică.

în rest, orgolii enorme, certuri şi tensiuni, organizare improvizată, toate marca FDSN.

Seara, Ion [Ioan Talpeş] cu Zoe la noi.

Luni, 7 septembrie 1992

O zi infernală, mai ales în prima parte. Dentist, dr. Rădulescu, Cotroceni, înapoi la policlinică cu mama, apoi în drum spre *Românul* şi, în sfârşit, trei ore cu profesorii americani la Şcoală.

După, înapoi la Cotroceni, apoi la HQ *[Headquarters]* şi Ministerul de Externe, cu Ion [Ioan Talpeş] şi Adi [Năstase], unde pregătim un comunicat de menţinere a ofertei de dialog cu părintele [László] Tőkés, pe care

domnul I[liescu], la început, nu vrea să-l accepte, dar, la intervenţia lui Adi, o face. Demonstraţia lui Adi este edificatoare: domnul I[liescu] este sub influenţa lui totală!

Ion ne arată o diversiune urâtă – o scrisoare libiană de mul ţumire adresată militarilor noştri pentru... cooperarea din domeniul nuclear!? Pregătită să apară la noi în presă!

Marţi, 8 septembrie 1992

Dimineaţa, programul profesorilor, apoi sus la domnul I [liescu], pentru un scurt raport asupra celor transmise duminică seară.

Mai târziu, vine Ion [loan Talpeş] la mine cu un text pentru aniversarea a 120 de ani de la moartea lui Avram lancu. Urcăm sus să discutăm pe marginea lui.

Revin la 13.30, pentru vizionarea videoclipurilor şi pregătirea apariţiei televizate de diseară. Vin şi Adi [Năstase], Viorel [Hrebenciuc], Vladi [Pásti], [Vasile] Văcaru, Florica Dumitrescu. Domnul I[liescu] mă însărcinează să mă ocup de buna funcţionare a apariţiilor la radio şi TV ale FDSN. De asemenea, îi cere lui Adi să se implice mai mult în campania partidului, care, în loc să crească în intensitate, scade!

La 17.30, la HQ *[Headquarters],* apoi la Ingham, la un*party.* Consens că [László] Tőkés face o greşeală politică de proporţii, care îl avantajează pe domnul I[liescu].

Miercuri, 9 septembrie 1992

Dimineaţa, la Costică [Cheşculescu] (după ce am trecut pe la Ion [loan Talpeş]), de unde mă cheamă domnul Ifliescu], care îmi dă câteva probleme de urmărit. Revin la Costică, unde, cu Sava şi Vladi [Paşti], punem la punct problema grupului de consulting.

Revin, după ce trec pe la Vladi [Paşti] la Cotroceni, unde îl văd pe [Mircea] Mitran, care îmi spune, printre altele, două lucruri:

1. că, în ’85, fiind în Coreea de Nord cu Ştefan Andrei, Kim Ir Sen l-ar fi rugat pe acesta să-i transmită lui Ceauşescu că

pachetul a ajuns în siguranţă, putând să dispună de el cum şi când va vrea. Cum Ştefan Andrei nu a reacţionat, Kim şi-a dat seama că acesta nu făcea parte din cercul intimilor lui Ceauşescu şi, schimbând brusc vorba, nu i-a dat nimic din ce ceruse;

2. Mitran e de părere că acolo, în Coreea de Nord, s-ar afla cam unu-două miliarde de dolari, în Elveţia şi America aflân- du-se „mizilicuri" (50-200 de milioane de dolari). Grosul s-ar afla în ţară. îmi citează exemplul generalului [loan] Moţ, fostul şef al contraspionajului, care şi-ar fi deschis o reţea de magazine în toată ţara. Cu ce bani?

La 17.00, Lică [Vasile Secăreş] confirmă la Mugur [Isărescu] treaba, spunând că s-a format deja o elită economică, înglobând „foşti" (securişti şi activişti), care are ramificaţii în MI, Poliţie ş.a. Şi care controlează numirile de acum, din preajma alegerilor, în posturi-cheie. Lică e de părere că ar fi o adevărată febră în acest sens ([Dan] Pascariu, concurat puternic de [Constantin] Teculescu, caută sprijin la noi, prin propunerile făcute). Lică ne mai relatează că [Victor] Babiuc şi [Adrian] Severin îşi intensifică eforturile de apropiere de noi. Trandafirul otrăvit.

La 17.30, la HQ *[Headquarters]*, pentru înregistrarea lui Adi [Năstase], apoi două ore şi jumătate de aşteptare a domnului I[liescu] degeaba, în [intrarea] Filioara.

Domnul I[liescu] mă sună târziu să-mi spună că atmosfera e din nou ca în 1990, că a fost pur şi simplu oprit de oamenii din Urziceni într-un miting nocturn ad-hoc.

Discut cu Bob [Wylie] – care îmi spune că, la Braşov, sunt mulţi care votează cu domnul Ifiiescu] la preşedinţie şi cu C[onvenţia] Dfemocrată] la Parlament, ca să le dea şi acelora o şansă – proiectul ca, după câteva apeluri ale domnului Ifliescu] să nu voteze CD=Ţărănişti=R la pătrat (Restauraţie şi Răzbunare), să apar şi eu la TV, cu acelaşi mesaj, întărit de

faptul că nu am nicio miză personală. Impactul ar fi mare, e de părere Bob. Dar CD nu mi-ar ierta-o niciodată!

Joi, 10 septembrie 1992

Şcoală, examen de admitere şi profesorii americani, care se întâlnesc cu profesorii şi studenţii noştri.

La prânz, sunt la Cotroceni, iar la 15.00 acasă. La 16.00, la ruşi, pentru un concert. Sunt bine primit. La 18.00, la nemţi, pentru plecarea lui Aretz. Discut cu ambasadorii norvegian (foarte bucuros să mă revadă) şi japonez [Kiyoshi Furukawa] (mândru de „lovitura" dată prin desprinderea mea de domnul I[liescu]). Unui american şi lui Aretz le atrag atenţia că, întrucât nu au făcut nimic să dezmintă pretenţia Cfonvenţiei] D[emocrate] de a avea sprijinul lor, în ochii noştri vor fi ţinuţi răspunzători dacă oamenii lui Ticu Dumitrescu vor căpăta mână liberă în cazul în care câştigă alegerile. Americanul mă mai întreabă:

1. dacă domnul Ifliescu] ar coopera cu CD la guvern (scenariul cel mai des utilizat); am spus că da, cu condiţia că CD va urmări să lucreze pentru ţară, şi nu să-l doboare pe el;

2. cum ar trebui să se comporte CD faţă de maghiari, dacă câştigă, să nu ofenseze sentimentele majorităţii populaţiei româneşti?

Americanul îmi spune că va ţine seama de părerile mele, deoarece ele sunt bine apreciate în ambasadă. Klaus [Brambach] e vădit supărat pe mine.

La 19.30, la ambasadorul englez [Andrew Bache], pentru cină. Participare selectă. Toţi ştiu că plec. Discut planurile de viitor şi arăt că mi-am formulat

condiţia (MAE). Ambasadorul e de acord. Discutăm şi despre istoria revoluţiei şi a „Grupului”.

Vineri, 11 septembrie 1992

Plecarea domnului I [liescu] în Spania, apoi la HQ *[Headquarters]* (pregătesc un proiect de protest) şi la Şcoală, pentru

discuţia finală cu americanii: rezultate excelente, bazate pe entuziasm, în condiţiile unor resurse insuficiente. Jim Cooney vine pe la mine să-mi vadă biblioteca. Pe urmă, la Cotroceni, o iau pe Pişi [Veronica], trecem pe acasă, apoi o luăm pe C[amelia]şi plecăm spre Văratec, unde stăm sâmbătă şi duminică.

Luni, 14 septembrie 1992

Dentist, Şcoală – deschiderea tezelor. Apoi la Costică [Cheşculescu], pentru discuţia în „Grup". După, la „Blue Angels" cu Veronica şi Ioana. Cotroceni şi HQ *[Headquarters],* unde las un material.

Acasă. Diseară la aeroport. Discut cu Dan Nelson, care vrea să vină la alegeri. Ştie că voi pleca. Se luptă să mă aducă acolo! Lui Ion [loan Talpeş] îi spun „concluziile diplomatice".

Marţi, 15 septembrie 1992

Bazin, apoi Cotroceni, unde mă ocup de diurnă, informarea privind RSA, scrisoarea de mulţumire pentru [Peter] Ciliers. Mai încolo, Dan losif cu o fată şi cu [Petre] Ninosu, Vladi [Paşti] şi Viorel [Hrebenciuc]. Dan ne povesteşte cum, în 22 decembrie, la prânz, când se afla în balconul CC-ului, doi studenţi i-au sugerat să îl cheme şi pe profesorul lor, Petre Roman. El La chemat în balcon şi, când s-a adresat oamenilor cu „dragi tovarăşi", Dan La repezit. Numai că Petre [Roman] s-a dus imediat cu [Ştefan] Guşă, [Gheorghe] Homoştean, [Mihai] Montanuş.a. în studioul TV al lui [Nicolae] Ceauşescu, unde intenţiona să se proclame în faţa ţării... noul preşedinte al României!?

în timpul acesta, la etajul şase, [Constantin] Dăscălescu et comp, formau un nou guvern, descoperit de Dan losif la timp. Acesta La forţat pe Dăscălescu să declare demisia lui şi a guvernului. Atunci oamenii Lar fi vrut pe Dan, care a declinat

oferta. între timp, [Ilie] Verdeţ, [Dumitru] Mazilu şi alţii alcătuiau guvernul de 22 de minute, pe care l-a zburătăcit tot Dan Iosif, care i-a ameninţat că îi împuşcă. între timp, Petre, care prinsese şpilul, a şters-o la TVR, intrând în... circuit.

Mergem apoi sus, unde domnul I[liescu] ne spune că a discutat serios cu Papa situaţia din Bosnia (domnul Ifliescu] a apreciat că ar fi fost singura poziţie occidentală rezonabilă), Biserica Greco-Catolică (Papa ar fi apreciat progresele realizate la noi fără tam-tam) şi situaţia lui [László] Tőkés. ([Marius] Guran îmi spune că preşedintele italian [Oscar Luigi Scalfaro] îl vedea pe domnul I[liescu] drept câştigător.) De asemenea, regele Carlos şi soţia l-au primit foarte bine. De regele Mihai au vorbit de sus, iar despre Petre au acceptat explicaţia că e un om orgolios şi nerecunoscător.

Discutăm apoi programul electoral, apariţiile TV şi radio, precum şi interviul pentru Armată. După, vorbesc cu Dan [Mircea Popescu] la telefon.

Miercuri, 16 septembrie 1992

Bazin, Cotroceni, unde discut cu Kovacevic şi Csikós. Primul îmi spune că reputaţia mea este a unui om cu opinii moderate şi independente. îmi confirmă legătura lor cu „România Mare" (unde trimit materiale). Mă întreabă ce efect va avea victoria C[onvenţiei] Dfemocrate] asupra poziţiei noastre faţă de ei. îi răspund că, din păcate, este de aşteptat o înăsprire, deoarece sunt mult mai apropiaţi de occidentali. îmi spune că:

1. englezii au preluat „cruciada" împotriva lor, şi

pentru a menţine unitatea CEE [Comunitatea Economică Europeană] în faţa pretenţiilor Germaniei, care a făcut un pas înapoi;

2. implicarea musulmană e în creştere (se urmăreşte transformarea Bosniei-Herţegovina într-un stat islamic!?);

3. ruşii urmăresc cu mare atenţie mişcările turcilor, pe care i-au detectat că se pregătesc de intervenţie militară în fosta URSS; de asemenea, deşi sprijină public Piaţa Mării Negre iniţiată de Turcia, o torpilează în ascuns;

4. mă roagă să transmit americanilor ideea necesităţii unui sprijin lui [Milán] Panic, singurul sârb care poate să îi scoată din criza actuală;

5. [Slobodan] Milosevic pare să urmărească o ieşire gradu- ală din arenă.

Csikós e convins că CD va câştiga şi e obligatoriu să formeze guvernul. Devine tot mai clar că CD le-a promis ungurilor realizarea unora din dezideratele lor.

Prânz, apoi somn după-masă. Merg la Lică [Vasile Secăreş], unde stabilim ca lansarea Fundaţiei să aibă loc marţi, la ADIRI.

Conferinţa de presă a domnului I[liescu], care merge din ce în ce mai bine. (Mioara [Pometcu] îmi spune că a sunat-o Coca [Constantinescu], soţia lui Relu, unde a izbucnit scandalul legăturii cu Geta. (Viaţa ei nu mă interesează decât în măsură în care îi afectează pe copii.)

Joi, 17 septembrie 1992

Bazin, apoi Cotroceni. întâlnire cu primul secretar al ambasadei mongole, care se interesează dacă pot trimite studenţi la noi la şcoală. întâlnire cu un ziarist francez, de la *La Croix.*

Trec pe la *Românul* să las un articol despre [Dumitru] Ţinu şi declaraţia CD de la Cluj. Apoi la dentist, să îmi pună lucrarea refăcută.

Festivitatea absolvirii primei promoţii, la Palatul

Elisabeta, la care vine şi Todi [Theodor Stolojan], Vine şi George [Pop], mai cald, cu Cari, mai rece. Trec apoi pe la Liviu [Mureşan], să-mi iau înapoi banii daţi pentru Fundaţie. Acasă.

Vineri, 18 septembrie 1992

Bazin, apoi examen de diplomă pentru un student căruia i-am condus lucrarea (moldovean). Revin la Cotroceni, unde am pregătit volumul de analize politice, spre editare.

La 11.00, merg la Licã [Vasile Secăreş], unde sunt adunaţi şi băieţii: Vlad [Vladimir Paşti], Liviu [Mureşan], Dan Dumitru Popescu şi Bârnea (?). Am decis să îi acceptam între noi pe [Victor] Babiuc, [Constantin] Teculescu (de la BRCE [Banca Română de Comerţ Exterior], concurentul lui [Dan] Pascariu) şi pe [Victor] Opaschi. Eu sunt şi pentru chemarea lui Virgil [Măgureanu], căruia îi datorăm foarte mult, mai ales pe plan moral. Nu trec „ştacheta": Pascariu, [Adrian] Severin şi [Daniel] Dăianu. Pentru [Petru] Rareş, decide Licã. El şi cu Bârnea au plecat între timp la Tribunal, pentru înregistrarea Fundaţiei.

Plec apoi – greşit – spre locul unde credeam că avea loc sărbătorirea zilei [statului] Chile. Stau în oraş degeaba cam o oră.

Revin şi termin punerea la punct a volumului. Mariana [Mucuţa] comunică ambasadorilor invitaţiile pentru marţi. Ambasadorul rus [Feliks Petrovici Bogdanov] a acceptat primul. Licã [Secăreş] mă sună să îmi spună, pe de o parte, că Adi [Năstase] şi-a amânat plecarea la New York, ca să poată fi prezent la lansarea Fundaţiei şi că insistă foarte mult să facem cât mai publică participarea lui la acţiunile „Grupului" nostru (în felul acesta vrea să „spele" pata apariţiei pe listele FDSN), iar, pe de alta, că George [Pop], cu care a discutat despre organizare, insistă să stea de vorbă cu mine (dovadă că raţionamentul meu a fost corect: după

revenirea în ţară, va adopta o atitudine mai înţelegătoare faţă de dezangajarea mea). Vorbesc şi cu [Victor] Babiuc, care, exact invers lui Adrian [Năstase], este preocupat să facă parte din Fundaţie, dar acest lucru să nu se afle înainte de alegeri. îl asigur că nu vom face publică lista membrilor noştri. Se liniştеşte.

Merg apoi la Inter, să discut cu George P[op], unde îi găsesc – inclusiv Cari – în discuţii pentru un contract cu Petrol Export şi Andrei Grigorescu (Arpechim, Piteşti). Cari mă abordează spunând că a aranjat o vizită la nivel extrem de înalt în Suedia (inclusiv primire la rege), pentru o săptămână, îi spun de ce nu pot accepta mai mult de una, două zile (pe care le fixăm orientativ pe 28-29), dar şi raţiunile pentru care trebuie să ies din joc (oboseala accentuată), pe care le înţelege şi le acceptă. îmi confirmă că şi George s-a „înmuiat", ceea ce decurge din toată atitudinea lui, deşi el mai are încă speranţa unei reveniri rapide, eventual chiar în poziţia de ministru de externe.

Cari îmi dă două dovezi că e foarte la curent cu discuţia mea cu soţia ambasadorului lor la Bucureşti, de acum o săptămână (menţionează reproşul meu că Suedia ne este ostilă în mod nejustificat, contracarat cu faptul că abia acum ar fi realizat potenţialul României şi se scuză toată seara că va fi nevoit să acţioneze – prin lobbyul Coastal – la World Bank la Washington). Lucrurile s-au îndreptat mult mai bine, în raport cu cei doi, decât ne-am fi putut aştepta. Sper să fi realizat spiritul meu independent şi valabilitatea calculelor mele politice.

Sâmbătă, 19 septembrie 1992

Dimineaţă, vin Lică [Vasile Secăreş], Liviu [Mureşan] şi Vladi [Paşti] pe la mine, să discutăm ultimele detalii privind reuniunea de lansare a Fundaţiei de marţi.

După-masă, mergem la miting. Iese destul de bine. Lumea, deşi în număr mai mic ca în 1990, îl iubeşte la

fel de intens.

[Viorel] Hrebenciuc, care mă anunţă când să fiu a doua zi la aeroport, îmi spune că [Vasile] Văcaru l-a atacat şi trebuie să rămână [acasă].

Duminică, 20 septembrie 1992

Vine Dan [Mircea Popescu] să mă ia, îl luăm pe [Petre] Ninosu de acasă. La aeroport. La sosire în Baia Mare, sărim peste două scurte mitinguri (C[onvenţia] D[emocrată], chiar înainte să venim, a împărţit cadouri oamenilor, care au plecat acasă să le desfacă chiar când trebuia să venim noi!? Halal „democraţie”!).

La Rohia, oamenii se încălzesc mai greu, dar pe urmă treburile merg în plin la Lăpuş şi Şomcuta (tema ciocoilor vechi şi noi prinde). Seara, masa cu oficialităţile. Vin Tudor Gheorghe, Gheorghe Turda, Angéla Buchi, Veta Biriş, încă o cântăreaţă şi un cântăreţ. Domnul I[liescu] dansează ardeleneşte cu o fată din asistenţă.

Seara, mergem la culcare în Baia [Mare], la Hotelul Maramureş (fără apă), fostul hotel al partidului.

Luni, 21 septembrie 1992

Negreşti-Oaş (doi studenţi) şi Satu Mare (o studentă). Mitingul merge bine, în ciuda unui grup C[onvenţia] D[emocrată] în care este şi un fost student de-al meu. Masa, apoi la [Fabrica] Mondiala (foarte bine) şi Unio (mai rece). Apoi aeroport, zbor spre casă, unde mă sună Coca [Constantinescu], părăsită de Relu de două zile. Vechile răni se redeschid.

Concluzia politică: poate câştiga din primul tur, dacă lumea vine la vot; mesajul merge bine la ţară, dar trebuie completat la oraş; atacurile îl ajută, lumea ne sprijină.

Marţi, 22 septembrie 1992

Bazin, apoi lansarea oficială a Fundaţiei, la ADIRI. Impact foarte bun: tinerii care simt nevoia să se grupeze şi să acţioneze politic modern şi profesionist. După, la Cotroceni, unde pun la punct volumul pentru *Românul* (scriu micile comentarii).

La 16.30, merg la cumpărături şi, după, la Centrul Euro-Atlantic, unde vorbeşte Peter Voltén, de la IEWSS [Institute for East-West Security Studies] din New York. La terminare, acasă. Seara, domnul Ifliescu] – ultimele 10 minute merg prost: crispat, negru de supărare şi intrat în criză de timp. [loan] Mânzatu şi [Mircea] Druc, cei mai umani, [Gheorghe] Funar, bombastic, iar [Emil] Constantinescu, sub nivel. Caius [Dragomir] nu contează.

Miercuri, 23 septembrie 1992

Iau certificatul de proprietate, apoi rezolv mutaţia la Comisariat. Merg şi la dentist, pentru ultima problemă. Las manuscrisul la *Românul,* unde patronul îl primeşte, dar îmi spune că, deocamdată, are nişte cheltuieli suplimentare (se mută) şi trebuie să amâne publicarea.

Merg la bazin – după ce trec pe la ai mei să le las 40 000 de lei –, apoi la Cotroceni, unde activitatea este redusă, practic, la zero. Discut cu cei de la *Evenimentul Zilei,* care intenţionează să-mi publice mâine poza în ziar, cu un mic text.

Discut apoi cu Puşa [Enăchescu] şi trec pe la Geta, care mi se plânge de reacţia Cocăi Constantinescu la mutarea lui Relu la ea. Era de prevăzut. Revin acasă, după ce, în drum, îmi cumpăr un sacou Rifle. Seara, masa la sud-africani.

Joi, 24 septembrie 1992

Bazin, apoi Cotroceni, unde aşteptăm până la ora 14 să intrăm la domnul I[liescu], pentru pregătirea apariţiei televizate de diseară. în sfârşit, o facem (cu

Viorel [Hrebenciuc], Vladi [Paşti], [loan] Mihuţ – care pleacă cu [Vasile] Motilică să aranjeze un pic videoclipül lui Tudor Gheorghe – şi cu mine). Stăm cam 30 de minute.

La 16.00, merg la [Mihail-Ulpiu Popa-] Cherecheanu, procurorul general, să vorbesc cu [Ovidiu] Natea (Agricultură) şi fiica lui despre bursă. Mai târziu, vine şi Victor Stănculescu. Cherecheanu îmi spune că cei cam 800 de aşa-zişi terorişti prinşi în decembrie 1989 erau toţi suspecţi, niciunul nefiind prins în fapt, în flagrant delict.

Plec apoi la ambasadorul japonez [Kiyoshi Furukawa], pentru ultima întrevedere înainte de plecarea în Japonia. îmi spune că Tokio ar fi avut în vedere un alt om, pe care el l-a refuzat categoric în favoarea mea. Asta ar explica de ce, prin mai-iunie, m-a conjurat să nu-mi reconsider hotărârea.

Plec să prind dezbaterea TV, unde lucrurile merg foarte bine, domnul Ifliescu] lăsându-i pe ceilalţi să se încaiere între ei. A ţinut, deci, seama de opinia mea că nu mai are nevoie de publicitate şi tot ce i se cere este să nu greşească. Deci, să nu forţeze.

Vineri, 25 septembrie 1992

Peste zi am fost la Sava să-mi pregătesc plecarea. Seara, masa cu Gfeorge] P[op] şi băieţii.

Sâmbătă, 26 septembrie 1992

Aseară am aflat de incidentul cu buletinele totalizatoare ale secţiilor de votare, pe care un străin i le-a dat unui militar în civil în gară, să le ducă la Bacău!? Cum persoana care trebuia să le ridice nu s-a prezentat, militarul, ajuns la Botoşani, a deschis pachetul, a văzut despre ce era vorba şi a anunţat

Poliţia!

Despre incident mi-a relatat primul Vladi [Paşti], care nu ne-a spus şi ce ne-a spus ulterior [Niculae] Spiroiu, respectiv că la mijloc era [Petre Mihai] Băcanu cu *România liberă..*

Dimineaţă, în timp ce eram la ziare, mă suna „Bunica” (domnul I[liescu]). îl contactez telefonic şi-mi spune despre

toată tărăşenia (au fost tipărite 16 000 de asemenea buletine la Tipografia Coresi, la comanda lui Băcanu!?). îmi cere să merg în [intrarea] Filioara să-i ajut să dea un comunicat, lucru pe care îl fac, împreună cu [Dan] Marţian, sosit între timp. Când termin, plec la HQ *[Headquarters],* unde [Viorel] Hrebenciuc mă ia cu el la domnul Ifliescu] acasă, să-l punem în temă. între timp, Viorel a obţinut copiile xerox ale principalelor documente confiscate de Poliţie de la Coresi, care îl implică până peste cap pe Băcanu. Se anunţă şi convocarea Birourilor celor două Camere, care vor cere organelor de drept să prezinte incidentul (Guvernul şi [Victor] Babiuc vor să muşamalizeze întreaga chestiune). Mergem ulterior cu Viorel să îi informăm pe larg pe [Alexandru] Bârlădeanu şi Marţian. Problema este cum să ne apărăm de o asemenea fraudă de proporţii şi cum s-o exploatăm politic. O publicitate hotărâtă şi la obiect, care să se concretizeze în solicitarea retragerii buletinelor respective, ar arăta lumii cine sunt adevăraţii hoţi şi, totodată, i-ar atenţiona pe cei pregătiţi să fure mâine să stea liniştiţi. în plus, aflăm că FSN a tras două rânduri de buletine de vot la Craiova, nedistrugându-l pe primul, deşi a spus că a făcut-o!?

Seara, Dan Nelson vrea să vină la mine. Până la urmă, nu mai vine. Merg eu cu Mugur [Isărescu] la el. Ne spune că:

1. noua echipă democrată va face o curăţenie serioasă în structurile decizionale americane, care ne va determina şi pe noi să reluăm efortul de a „recuceri" America;
2. vor fi intransigenţi în ce priveşte drepturile

minorităţilor, alinierii împotriva Serbiei şi prevenirea reunificării Moldovei;

3. noi am fost o echipă care am salvat ţara din haos, i-am acoperit „golurile”, care, odată plecată echipa, vor ieşi la iveală;

4. am procedat bine plecând în Japonia.

Ne-a adus şi cartea *România după tiranie,* în care Mugur [Isărescu] şi cu mine avem contribuţii.

înainte, mă sună Viorel să îmi spună că, în problema fraudei electorale a *României libere,* s-a decis... muşamalizarea întregii situaţii. Doar Adrian Păunescu va scoate o ediţie specială.

Duminică, 27 septembrie 1992

Votat dimineaţă. Şansele confuziei între numărul trandafirilor este mare. Seara, sondaj INFAS-IRSOP arată victoria domnului I[liescu] (49%) şi a FDSN (27,5%) în faţa lui Emil Constantinescu (33%) şi CDR (23%).

Mă sună Dan [Mircea Popescu] să merg la HQ *[Headquarters],* Adi Nfăstase], mai rece ca de-obicei. Vine şi domnul I[liescu], care dă câteva declaraţii şi analizăm ce se poate face în Parlament şi ce mai avem de făcut în campania electorală. în privinţa Guvernului, domnul I[liescu] e foarte circumspect. Anunţă chiar ca posibil un guvern de tehnicieni, ceea ce-l loveşte pe Adi drept în moalele capului...

Ei pleacă spre FDSN, iar eu acasă. Convenţia şi cei din jurul ei exprimă şoc şi încearcă să arunce cu noroi asupra sondajului. [Nicolae] Manolescu şi [Petre Mihai] Brătianu urmează să plece miercuri la Washington, când se va discuta clauza. Adi va trebui să contracareze această tentativă de fraudă morală.

Luni, 28 septembrie 1992

încerc să elimin cât mai mult de pe lista celor 23 de probleme pe care trebuie să le rezolv înainte de

plecare. întocmesc şi trimit ultimul meu memo privind relaţiile cu SUA, în cazul unei victorii democrate, precum şi scrisorile de adio la câţiva ambasadori.

La prânz, cu băieţii veniţi şi ei între timp, pregătim un memo privind evaluarea rezultatului alegerilor şi a ceea ce ar trebui să facem în continuare. După-masă, avem discuţia cu domnul I[liescu], care, citindu-l anterior, şi-l însuşeşte şi-l prezintă celorlalţi.

La plecare, am întrevederea de adio cu domnul I [liescu]. îi mulţumesc de a-mi fi oferit şansa istorică de a-mi ajuta ţara în asemenea momente, în care am învăţat cât într-o viaţă şi mi-am exprimat disponibilitatea de a intra într-un guvern de tehnicieni. Mi-a promis că va ţine seama.

Marţi, 29 septembrie 1992

Penultima zi. Dimineaţă, rezolvarea unor treburi prin oraş. La prânz, vin băieţii, iar la 12.00 intrăm la demnul Ifliescu], pentru strategie. îi liniştesc înainte pe japonezi, care sunt preocupaţi de eventualitatea ca [Vasile] Văcaru să formeze guvernul.

După, mai rezolv unele probleme curente, plec cu băieţii la Select pentru prânz, unde vine şi [Constantin] Duţu (cel care pregăteşte concertul lui Michael Jackson, un cântăreţ rămas mental la nivelul copilăriei).

Miercuri, 30 septembrie 1992

Plină zi. Trec pe la Cotroceni, pentru ultimele probleme, apoi plec la ambasadorul sud-coreean, cu care discut mai mult despre rezultatul alegerilor. îmi dau seama, în rest, că totul este ca şi aranjat în privinţa vizitei mele.

Plec apoi la [Palatul] Elisabeta, cu domnul I[liescu], în mare formă, care face o conferinţă de presă. După,

trec pe la Virgil [Măgureanu] şi [Ion] Petcu, să-i invit personal şi ajung la Progresul, unde vin toţi, cu câteva excepţii (Adrian [Năstase]).

După, revin acasă să mă odihnesc. Nici nu mai trec pe la chinezi, iar la 18.00 vine Mihaela. Aflu de la radio că, în Congres, „clauza-" pentru noi nu a trecut, motivaţia fiind... rezultatul alegerilor!? Un val de indignare mă cuprinde, pe care îl las să se reverse seara, unde sunt Ion [loan Talpeş] cu soţia şi G[eorge] P[op] (care mă tot critică pentru decizia de a pleca, lucru confirmat de Ion, care îmi spune că voi lăsa un gol în urma mea).

Pe plan electoral, Opoziţia începe să vorbească de o aşa-zisă fraudă electorală, pornind de la numărul foarte mare de voturi anulate. Se vorbeşte chiar de anularea alegerilor şi repetarea lor. E clar că rezultatul actual nu convine, îndeosebi celor din afară, care au băgat bani cu nemiluita în Opoziţie şi care se agaţă acum de orice, pentru a încerca întoarcerea rezultatului. Câtă josnicie pe lumea asta şi câte cozi de topor avem...

Joi, 1 octombrie 1992

într-adevăr, ultima zi. O lume, cea de consilier prezidenţial, se sfârşeşte. Alta începe.

Am debutat la ambasada britanică, unde am discutat cu Susan, venită special de la Londra. Mi-am vărsat năduful pentru decizia Congresului american de respingere a clauzei. Aflând că eram acolo, a vrut şi ambasadorul [Andrew Philip Foley Bache] să stea de vorbă cu mine, în semn de mulţumire pentru scrisoarea trimisă şi, desigur, pentru a vedea cum interpretez eu lucrurile. M-am plâns din nou de decizia americană, subliniindu-i obtuzitatea. Mi-a dat dreptate. Apoi s-a interesat cum poate păstra legătura cu mine. După, am fost rugat să avansez câteva nume (cinci) de potenţiali

candidaţi la funcţia de premier; le-am spus de [Theodor] Stolojan, Adi [Năstase], Dan [Mircea Popescu] şi Mugur [Isărescu], lăsând ultimul loc

vacant, pentru... surpriză. Când a coborât Ingham, mi-a spus că ei regretă plecarea mea.

Am trecut apoi pe la G[eorge] P[op], care, de asemenea, continuă să mă critice pentru decizie. El mi-a spus însă de declaraţia Departamentului de Stat, care, după ce regretă votul Congresului, afirmă că România se califică pentru acordarea clauzei. Deci, lucrurile nu sunt până la urmă atât de negre, pe cât păreau la început.

Plec la Cotroceni, unde dau câteva telefoane, îmi fac curat între hârtii şi... mă tund. Vine Paul la mine să-i dau un interviu de adio. înainte, însă, urc la domnul Ifliescu], pentru o cupă de şampanie. îl găsesc destins şi zâmbitor. îmi povesteşte de declaraţia anterioară votului făcută de [Lawrence] Eagleburger, care, de asemenea, a fost foarte bună, dar şi de efortul lui Adi de a determina declaraţia post-vot. îmi mai spune de eforturile disperate ale lui Tom Lantos de a ne bloca în Congres. îi relatez întâlnirea cu britanicii şi petrecerea de ieri, inclusiv mulţumirile aduse lui Virgil [Măgureanu], îmi confirmă nu numai că de noi a aflat după revoluţie de la el, ci şi că gruparea noastră în jurul cărţii coordonate de Virgil *(Puterea politică [Natura şi funcţia sa socială,* Editura Politică, Bucureşti, 1987) nu a fost deloc întâmplătoare. A afirmat că a discutat cu Măgureanu să identifice tineri bine pregătiţi, pentru viitor [...], iar acesta ne-a cerut câte o contribuţie în volumul respectiv, înainte de evenimentele din decembrie 1989. De asemenea, îmi spune că problema voturilor anulate este exagerată de Bfiroul] Ejlectoral]

Cfentral], care a devenit brusc intransigent, dar că cei de la Curtea Constituţională le vor impune respectarea legii, care nu poate fi încălcată, fiind o lege organică (organizarea turului II în a doua săptămână), mai mult, ei fiind în culpă cu depăşirea termenului anunţării rezultatelor. Deci,

după toate aparenţele, al doilea tur va avea loc la data prevăzută iniţial (11 octombrie).

Dimineaţa, [Virgil] Ardeleanu, de la Cluj îmi comunică dorinţa lui [Gheorghe] Funar de a-l vedea pe domnul I[liescu]. Comunic sus şi se fixează pentru a doua zi, dar nu mai poate Funar, care a revenit la Cluj. Aranjez ulterior cu [loan] Gavra să ţină legătura cu [Viorel] Hrebenciuc, ca să aranjeze întâlnirea când merge domnul I[liescu] acolo săptămâna viitoare.

Mai dau o cupă de şampanie şi la colonelul [Dumitru] Iliescu, care îmi spune că Adi şi Virgil [Măgureanu] l-au capacitat pe domnul I [liescu] să meargă diseară la concertul lui Michael Jackson. Personal – iar colonelul este de aceeaşi părere consider că, potenţial, costurile politice (o antidemonstraţie, de pildă) sunt mai mari decât câştigurile (publicitate în străinătate). Vine şi [losif] Boda, care, în stilul lui obişnuit, îl pârăşte pe generalul [Nicolae] Niţu că, beat fiind, i-a afirmat lui pe telefon că dacă [Ion] Suceavă îi ordona, el ataca şi Cotrocenii! A doua zi ar fi sunat Suceavă, să vadă ce se mai putea îndrepta!? Dimineaţă, şi eu am primit ştiri că, după concert, exista intenţia de ocupare din nou a Pieţei Universităţii (domnul I[liescu] îmi confirmă că Marian Munteanu ar vrea să o facă odată cu venirea studenţilor, el intervenind de aceea la [Mihai] Golu, pentru începerea şcolii pe 15 octombrie).

Când plec, şi Mariana [Mucuţa], şi Cornel [Codiţă] sunt afectaţi. Ai mei, pe la care trec, sunt tufliţi de tot. Ajung acasă şi vin Cfamelia] şi Dan Nelson. Mai târziu, a trecut şi fotograful [Lucian] Tudósé, care mi-a lăsat

fotografiile făcute cu diferite prilejuri. Ioşca [Iosif Boda] mai amintea că FSN a pierdut o maşină cu diferite materiale electorale compromiţătoare. E panică mare la ei.

Vineri, 2 octombrie 1992

Prima zi de cetăţean „privat”. Trec pe la Tipa şi prin oraş, după care vin acasă şi împachetez. Mai discut telefonic cu Mariana [Mucuţa] şi alţii. Mă sună şi [Mircea] Mitran.

Din punctul de vedere al motivaţiei iniţiale – dobândirea experienţei practice s-a realizat: şcoala politică reală pe care am facut-o în această funcţie este fantastică. Pot spune, fără urmă de modestie, că acum „mănânc politică pe pâine”. Totuşi, am făcut sau nu bine? Numai viitorul îmi va confirma sau infirma calculele actuale şi justeţea deciziei luate. Oricum, cred că am îndeplinit ce spuneam într-un interviu şi anume că important este să fiu eu mulţumit de mine! Or, sub acest aspect, sunt mulţumit! Sunt convins că mi-am făcut doar datoria, onest şi profesionist!

Postfaţă

Pentru mine, şansa vieţii s-a numit „Grupul Un Viitor pentru România” sau, pe scurt, „GUVR”, aşa cum, mai în glumă, mai în serios, obişnuiam să-i spunem, nu numai membrii fondatori, dar şi toţi cei care, de-a lungul vremii, au aderat, formal sau informai, la valorile şi demersurile noastre. Ne-au apropiat, încă din anii ’80 ai secolului trecut, preocupările comune legate de activitatea de cercetare în ştiinţele politice, economice, juridice, sociale şi militare, dar şi ideile şi convingerile cu privire la opţiunile de dezvoltare şi de progres ale ţării. Dezbaterile şi schimbul de idei reprezentau „sarea şi piperul” întâlnirilor noastre, atât ale celor infórmale, cât şi ale reuniunilor „cu ştaif”, girate tacit de academicianul Costin Murgescu (temele economice), respectiv de profesorul Ovidiu Trăsnea (cele politice). întâlnirile aveau loc fie la sediul institutelor noastre de cercetare, fie în cadrul „ADIRI”[1], la casa „Titulescu”, fíe la parterul Institutului de cercetări economice

1 Asociaţia de Drept Internaţional şi Relaţii Internaţionale, ADIRI, fondată, în 1966, de premierul Ion Gheorghe Maurer, respectiv ministrul de externe Cornelia Mănescu.

(restaurantul „Trocadero”), fie în modestele noastre apartamente de bloc, din cartierele Bucureştiului.

în 1989, anul căderii comunismului în Europa de Est, toate aceste acumulări (din activitatea noastră de cercetare şi de la catedră) s-au dovedit de un real folos, căci, alături de mulţi alţi colegi de generaţie (în fapt, de întreaga populaţie), am putut contribui la schimbările de esenţă din societatea românească, atât la cele din plan politic, dar şi la cele din plan juridic, economic şi social.

Am învăţat atunci, împreună cu toţi cei pătrunşi de freamătul şi spiritul de înnoire al vremurilor, câteva lucruri importante. între ele, faptul că, în politică, cu deosebire într-un moment de „ruptură" al Istoriei, precum cel pe care l-am trăit în '89, nu este chiar atât de greu – precum se spune – să ajungi într-o poziţie înaltă, de conducere! S-a dovedit, dimpotrivă, că mult mai greu este să te menţii în această postură (de conducere) în vremuri normale! Deşi aceste ultime trei decenii nu ştiu dacă le putem numi chiar „normale"! în al doilea rând, am deprins faptul că, în politica mare (înţelegând prin asta, politica la nivel naţional), cu adevărat complicat este să păstrezi intactă încrederea celor din jurul tău (şi aici nu e vorba numai de propriul electorat, dar şi de simpatizanţi şi de cei neangajaţi politic!), rămânând egal cu tine, respectiv cu valorile, cu crezurile şi idealurile tale. încrederea celorlalţi se câştigă cu greu şi se păstrează şi mai greu, mai ales atunci când trebuie să faci faţă unui şir nesfârşit de reforme economice şi sociale, iar viaţa mai bună, la care ai sperat, se tot amână, an după an. în fine, la fel de greu, dar şi de trist totodată, este să constaţi că, rămânând acelaşi (cu ideile şi convingerile tale), rişti, mai devreme sau mai târziu, să fii abandonat de către unii dintre cei

de lângă tine (chiar din propriul partid sau grup) sub pretextul alăturării „noului val” din politică (când, în fapt, aceştia nu făceau altceva decât să dea curs ambiţiei de nestăvilit de a urca, mai rapid, treptele puterii)!

în asemenea momente (şi ele nu au fost puţine), principalul ghid de conduită poate fi reprezentat, dincolo de propria conştiinţă şi experienţă de viaţă, de binele public şi interesul naţional (atunci când eşti în stare să defineşti aceste valori).

în 1990 însă, aveam de reconstruit o ţară şi o societate, din perspectiva unui nou set de valori, valorile liberalismului democratic, valori complet diferite de cele pe care le experimentaserăm deja (valorile socialiste!) şi care ne aduseseră într-o fundătură de nesuportat. Cea mai bună dovadă o reprezintă implozia sistemului totalitar din Europa, în 1989. Măreţia dar şi imensa dificultate a demersului la care ne angajam – trecerea de la socialism la capitalism – au constituit, atunci, o noutate absolută în Istorie. Numai că, după entuziasmul popular iniţial, după explozia de bucurie din zilele Revoluţiei, au apărut şi s-au instalat, în timp, la nivelul opiniei publice, dubiile, incertitudinile şi ezitările cu privire la oportunitatea şi justeţea schimbărilor şi a reformelor de tot felul, din economie şi societate. Au urmat contestări, nemulţumiri, proteste, greve, mitinguri, demonstraţii, tot mai numeroase şi de o amploare tot mai mare, pe tot parcursul acestei tranziţii. Oamenii acuzau, pe de o parte, erorile de conducere ale acestui proces, deosebit de complex, iar pe de altă parte, condiţiile tot mai proaste de trai ale majorităţii populaţiei.

Era o nevoie imperioasă de strategii, de reforme coerente (dar şi suportabile), de programe şi obiective clare. Era însă o nevoie, şi mai mare, de oameni competenţi şi de bună-credinţă, de oameni noi,

credibili, care să explice, care să dea şi să insufle încredere populaţiei în încercarea anevoioasă de depăşire a ceea ce am numit cu toţii „costurile sociale ale tranziţiei”! Mulţi dintre cei mai în vârstă ştiu şi înţeleg la ce mă refer în rândurile de mai sus.

în această conjunctură a fost nevoie şi de noi, ca grup! După o primă întâlnire cu Ion Iliescu, în ianuarie 1990, în care i-am fost prezentaţi şi am fost acceptaţi drept colaboratori, ne-am prins, cu toţii, în acest imens vârtej, nu numai cu entuziasmul vârstei (eram toţi în jurul a 35-45 de ani), dar şi cu cunoştinţele noastre teoretice, participând, necondiţionat, la efortul colectiv.

Am început prin a da viaţă şi conţinut activităţii comisiei de politică externă a CFSN (Consiliul Frontului Salvării Naţionale), comisie condusă de Silviu Brucan[2], iar după demisia acestuia din FSN, de fostul ministru de externe şi disident cunoscut, Corneliu Mănescu[3].

Prima noastră reuşită (recunoscută ca atare!) a reprezentat-o iniţierea procedurilor pentru (re)acordarea clauzei naţiunii celei mai favorizate, din partea SUA. Au urmat, în cascadă, proiectul „legii paşapoartelor" (o lege mult aşteptată de întreaga populaţie), reluarea legăturilor cu Fondul Monetar Internaţional, elaborarea Platformei-Program a FSN şi a statutului FSN (elemente absolut necesare pentru înscrierea acestui nou partid politic la Tribunal, în vederea participării la viitoarele alegeri generale – cele din 20 mai), proiectul legii întreprinderilor mici şi mijlocii (întreprinderi devenite coloana vertebrală a economiei româneşti de azi, în număr de 540 000), analize şi rapoarte politice, economice şi sociale pentru

2 Fost ambasador la Washington în anii '50. Disident cunoscut al regimului Ceauşescu, autor al „Scrisorii celor şase".

3 Fost ministru de externe în anii *70. Preşedinte al Adunării Generale a ONU în 1967/68. Semnatar al „Scrisorii celor şase".

informarea conducerii CPUN (Consiliul Provizoriu de Uniune Naţională), în fapt miniparlamentul ce deţinea puterea în stat (după februarie 1990) şi unde trecuserăm – în corpore –, reprezentând, de-acum, FSN.

A urmat campania electorală, alături de preşedintele CPUN, Ion Uiescu, figura emblematică a Revoluţiei Române. Am colindat ţara, contribuind prin punctaje şi sugestii la cuvântările rostite de acesta în principalele localităţi ale ţării, în faţa unor mulţimi imense de oameni entuziaşti. Eram primiţi, peste tot, cu o bucurie şi o încredere de nedescris. într-o asemenea atmosferă, totul părea posibil şi chiar uşor de atins (reforme, noi locuri de muncă, salarii şi pensii mai mari, noi şcoli şi spitale, locuinţe pentru tineri, infrastructură de tot felul, dezvoltarea cercetării ştiinţifice şi a culturii etc.).

Cât entuziasm, dar şi câtă naivitate din partea noastră, a tuturor! Privind în urmă, cu ochii şi mintea celui de azi, mă înfior numai la gândul încercărilor şi a suferinţelor prin care a trebuit să treacă întreaga populaţie, de-a lungul acestor ani, animaţi, cu toţii, de o singură şi mare dorinţă: o viaţă mai bună!

Rezultatele sunt cele pe care le cunoaştem, le simţim şi le vedem la tot pasul, iar sancţiunea supremă pentru aceste neîm- pliniri o reprezintă, azi, exilul voluntar a milioane de români.

Alegerile din mai 1990 au fost însă un triumf pentru Ion Iliescu şi FSN! în ceea ce ne priveşte, grupul acumulase, în aceste prime luni de libertate, o experienţă politică de invidiat şi încă la ce nivel...

în iunie 1990, deveniserăm (câţiva dintre noi) consilieri prezidenţiali, alţii intraseră în noul guvern ales democratic, iar alţii în Parlamentul dominat de grupurile FSN din Cameră şi Senat.

Am avut astfel şansa istorică de a pune pe picioare instituţia Preşedinţiei României, pornind chiar de la

sediu (Palatul Cotroceni fiind opţiunea majoritară!) şi până la organigramă şi stat de funcţii. Ce efort, dar şi ce bucurie la vederea rezultatului final, dar şi a zâmbetului de mulţumire al preşedintelui (e

vorba de celebrul zâmbet al lui Ion Iliescu, zâmbet ce a stârnit numeroase pasiuni şi comentarii în epocă).

Tot în acea perioadă am elaborat, între altele, proiectul CSAT-ului (Consiliul Suprem de Apărare al Ţării) şi am contribuit cu idei şi formulări scrise la proiectul noii Constituţii (un exemplu îl reprezintă, în acest sens, conceptul de „stat social", introdus la sugestia noastră, pentru prima oară, în Constituţia României).

în 1991, am dat viaţă şi conţinut SNSPA (Şcoala Naţională de Studii Politice şi Administrative) şi primului Centru de Studii NATO din sud-estul Europei (conduse, ambele, de Vasile Secăreş). Membrii grupului au onorat, de-a lungul anilor ce au urmat, mandatele de parlamentari, de prim-miniştri, de viceprim-miniştri şi miniştri, de guvernator al BNR, de preşedinte al Curţii Constituţionale, de parlamentari europeni şi chiar vicepreşedinte al acestui for european, de preşedinte al Adunării Parlamentare a OSCE.

Din perspectiva timpului scurs (aproape 35 de ani), majoritatea dintre noi am rezistat acestui imens efort colectiv, acestui iureş, aproape nebunesc, al schimbărilor, al reformelor, al restructurărilor, al reconstrucţiei, al ajustărilor şi modelărilor, avându-i drept mentori (de această dată) pe autorii „Consensului de la Washington", Fondul Monetar şi Banca Mondială, în general Vestul Global, cum i se spune azi. Multe dintre faptele noastre, dintre momentele noastre de disperare sau cele de bucurie reţinută, ce ne-au marcat viaţa în toţi aceşti ani, multe dintre aceste momente le-am uitat, chiar şi noi, cu atât mai mult cei din jurul

nostru sau colegii de generaţie şi, desigur, mulţi alţii cu care ne-am intersectat în drumurile noastre.

Din fericire însă, şi mai ales spre surprinderea noastră generală (mă refer la membrii grupului), multe din aceste momente le găsiţi sau (re)găsiţi descrise în paginile acestui prim

volum (şi, desigur, în paginile volumelor viitoare, de pe acum anunţate) de către cel mai merituos, mai sârguincios şi mai metodic dintre noi, prietenul şi colegul nostru Ioan Mircea Paşcu (fost consilier prezidenţial, secretar de stat şi ministru al apărării, parlamentar în Parlamentul României, europarlamentar şi vicepreşedinte al Parlamentului European).

El a surprins, în notele sale zilnice, fapte, întâmplări, persoane, caractere, atitudini, realităţi, neajunsuri, a surprins reaua-credinţă a unora şi interesele personale ale altora, conjuncturi, conspiraţii mai mici şi mai mari (interne, dar şi externe), de multe ori a surprins chiar atmosfera întâlnirilor şi a discuţiilor (la care a participat). în acele vremuri tulburi, orice lună de zile bifată într-un post de o asemenea responsabilitate echivala cu doi sau trei ani într-un loc de muncă normal (să spunem, învăţământ superior ori minister de linie).

Dumneavoastră, cei care parcurgeţi aceste pagini, aveţi un mare avantaj comparativ, cel al anilor scurşi de la momentul întâmplărilor şi al discuţiilor relatate concis de autor. Trecerea timpului vă înlesneşte nu numai înţelegerea, dar şi judecata asupra faptelor şi a gândurilor noastre, vă poate face o idee asupra bunei-credinţe cu care am acţionat şi a responsabilităţii de care am fost animaţi şi, până la urmă, a dragostei noastre faţă de ţară şi de oamenii săi.

Permiteţi-mi să mai stărui, în final, asupra unui singur lucru. încercaţi să vă imaginaţi stresul şi presiunea uriaşă în care am lucrat, cu toţii, în acele vremuri, informaţiile de tot felul la care eram supuşi şi între care trebuia să disjungem, interesele de care erau

mânaţi mulţi dintre cei care răzbăteau până la noi, fie ei politicieni, ambasadori, reprezentanţi ai instituţiilor de tot felul, ONG-uri, conducători de companii, oameni „de bine”, cu care ne intersectam în diversele noastre capacităţi.

Stresul politicianului din acele vremuri este atestat de bolile de care suferim azi, parte a preţului plătit, de fiecare dintre noi, pentru curajul şi nesăbuinţa de a încerca să scriem Istorie!

Astăzi, majoritatea dintre noi avem în jur de 70-80 de ani. Vă rog să priviţi în urmă, dar fără, mânie! încercaţi să ne judecaţi după faptele noastre, în măsura în care ele vă sunt cunoscute. De un real folos, în acest demers, vă vor fi volumul de faţă (şi cele viitoare) al prietenului loan Mircea Paşcu, poate şi alte lucrări ce, cu siguranţă, vor mai apărea. îmi place să cred că după ce veţi parcurge aceste *Note* ne veţi privi cu alţi ochi, mult mai îngăduitori. Poate şi cu un dram de respect.

DAN-MIRCEA POPESCU
membru fondator
GUVR

Cuprins

Cuvânt-înainte..... 5

1990 11
1991 163
1992 401

Postfaţă, deDan-Mircea Popescu..... 539

Index..... 547

Pentru comenzi şi informaţii, contactaţi:
GRUPUL EDITORIAL CORINT
Departamentul de Vânzări
Str. Mihai Eminescu nr. 54A, sector 1, Bucureşti, cod poştal 0105
Tel./Fax: 021.319.47.97; 021.319.48.20
Depozit
Str. Gării nr. 11, Mogoşoaia, jud. Ilfov
Tel.: 0758.053.416
E-mail: vanzari@edituracorint.ro
Magazin virtual: www.edituracorint.ro

ISBN: 978-606-088-718-8

9 786060 887188

Tiparul executat la:

[B]BOOKMASTERS

IO AN MIRCEA PAŞCU (n. 1949) a absolvit Academia de Studii Economice (1971), specialitatea „Economia comerţului exterior”. Doctor în ştiinţe politice (1980). A fost cercetător la Institutul de Ştiinţe Politice (1972-1986), lector la Catedra de Relaţii Internaţionale a Academiei de Studii Politice şi Sociale (1986-1989) şi profesor la Şcoala Naţională de Studii Politice şi Administrative. A deţinut funcţii importante în stat: consilier prezidenţial (1990-1992), secretar de stat la Ministerul Apărării Naţionale (1993-1996), ministru al apărării naţionale (2000-2004). A jucat un rol important în politica internă (deputat între 1996 şi 2008, vicepreşedinte al FSN, PDSR şi PSD) şi europeană (europarlamentar între 2007 şi 2019, vicepreşedinte al Parlamentului European între 2014 şi 2017). Membru al Institutului Internaţional

pentru Studii Strategice din Londra (din 1993). Volume publicate: *Zone denuclearizate* (coautor, 1985); *Armele şi politica* (1989); *Bătălia pentru NATO. Raport personal* (două ediţii: 2007, *2G\ăt), Jurnal de... „front”* (2010).

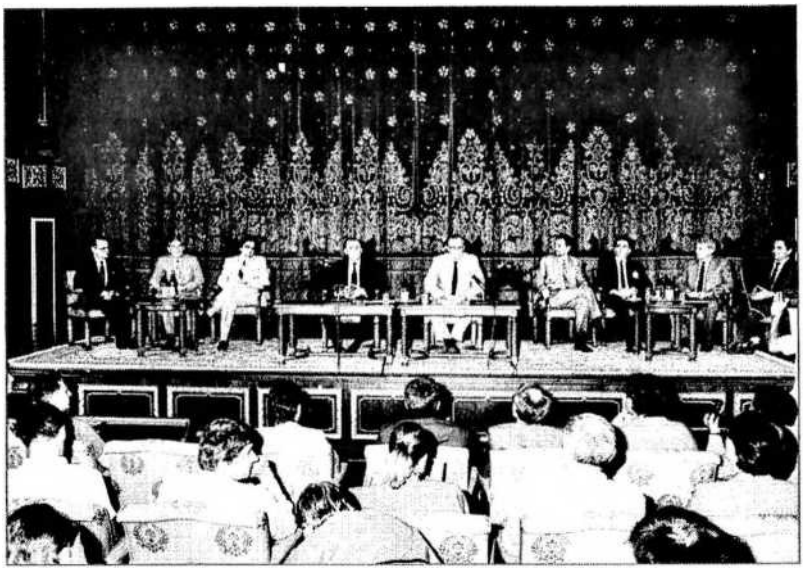
loan Mircea Paşcu, alături de preşedintele Ion Iliescu, al cărui consilier a fost între anii 1990 şi 1992.

De la stânga la dreapta: Vasile Şandru (cu spatele), Petre Roman, Ion Iliescu, un agent al Serviciului de Protecţie şi Pază (SPP) şi loan Mircea Paşcu, la Moscova, în iunie 1990.

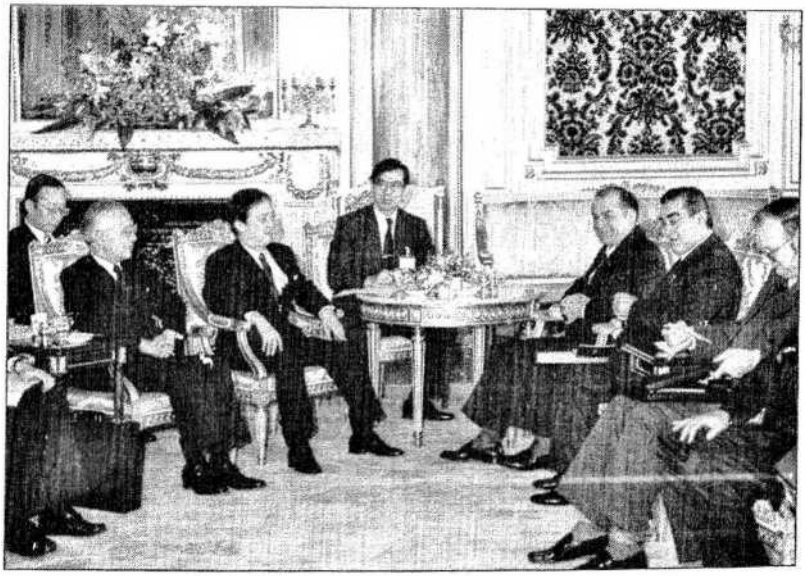
Prima conferinţă de presă în calitate de consilier prezidenţial, la Palatul Cotroceni, în 20 iulie 1990.

Conferinţă de presă la Palatul Cotroceni, în 20 iulie 1990.

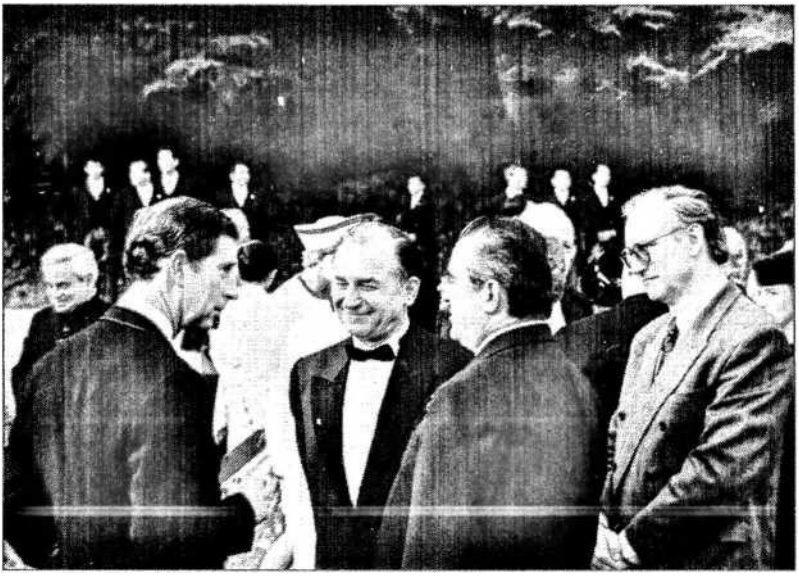
în vizită oficială la Tokio, în noiembrie 1990.

în vizită oficială la Tokio, în noiembrie 1990.

în delegaţie oficială în Japonia.

împreună cu prinţul Charles, la Tokio, în 12 noiembrie 1990, cu ocazia încoronării împăratului Akihito.

în aeronava prezidenţială, în 3 septembrie 1991.

în avionul prezidenţial, în drum spre Belgrad.

în vizită oficială în Republica Populară Chineză, în februarie 1991. Primire la Jiang Zemin, secretar general al Partidului Comunist Chinez (1989-2002.).

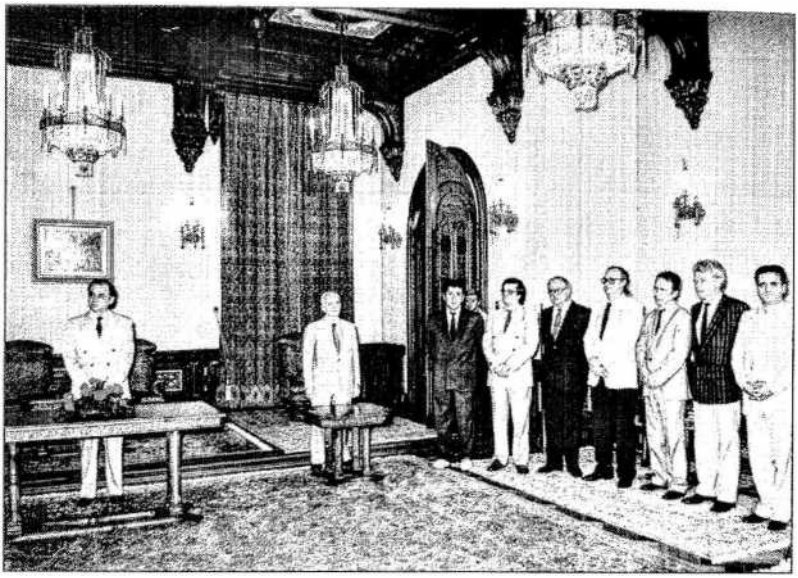
Semnarea Protocolului de desfiinţare a Organizaţiei
Tratatului de la Varşovia, la Praga, în 1 iulie 1991.

La Casa NATO, împreună cu acad. Virgil Constantinescu, Corneliu Coposu, Eugen Preda şi un reprezentant al Ministerului Afacerilor Externe.

Conferinţă de presă desfăşurată la Belgrad, în 5 septembrie 1990.

De la stânga la dreapta: Ion Iliescu, Dan Marţian, Doru-Viorel Ursu,
Vasile Secăreş, Victor Babiuc, Ioan Mircea Paşcu, Valer Dorneanu, Ioan
Talpeş şi Dan-Mircea Popescu, la Palatul Cotroceni, în 1990.

Prima reuniune oficială a „Grupului Un Viitor pentru

România” (GUVR), în Sala Ronda a hotelului Intercontinental, în februarie 1992. De la stânga la dreapta: Liviu Mureşan, Vladimir Pasti, Vasile Secăreş, Marian Enache şi Ioan Mircea Paşcu.

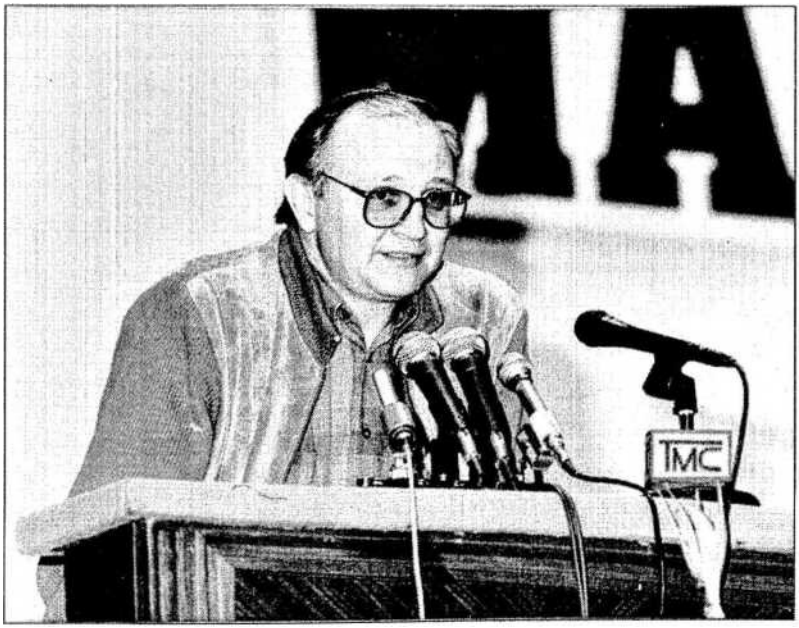
Aspect din timpul Convenţiei Frontului Salvării Naţionale (FSN), desfăşurată
între 27 şi 29 martie 1990. De la stânga la dreapta: Radu Berceanu, loan Mircea
Paşcu, Vladimir Paşti, Dumitru Zanc, Dan-Mircea Popescu, Marian Enache,
Vasile Secăreş, Eugen Dijmărescu, Victor Babiuc şi Caius Dragomir.

Petre Roman (la microfon), Radu Berceanu şi loan Mircea Paşcu,
în timpul Convenţiei Naţionale a FSN din 27-29 martie 1992.

Marian Enache, loan Mircea Paşcu şi Vasile Secăreş în timpul Convenţiei Naţionale a FSN din 27-29 martie 1992.

Luând cuvântul la Convenţia Naţională a FSN.

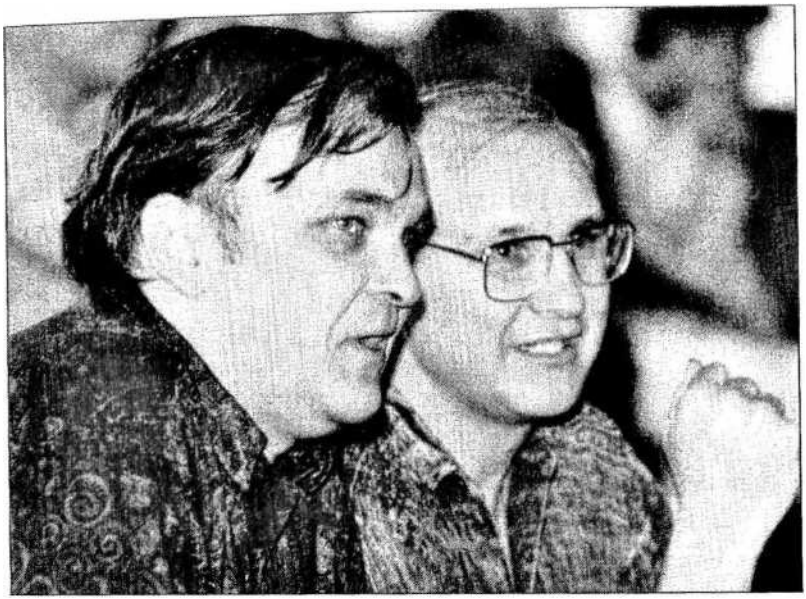
Cu Mihai Bujor Sion, în 20 iulie 1990.

Discutând cu Sabin Pop la o recepţie oficială în 1990.

Alături de Alexandru Mironov, consilier al
preşedintelui Ion
Iliescu şi ministru al tineretului şi sportului
(1993-1996).

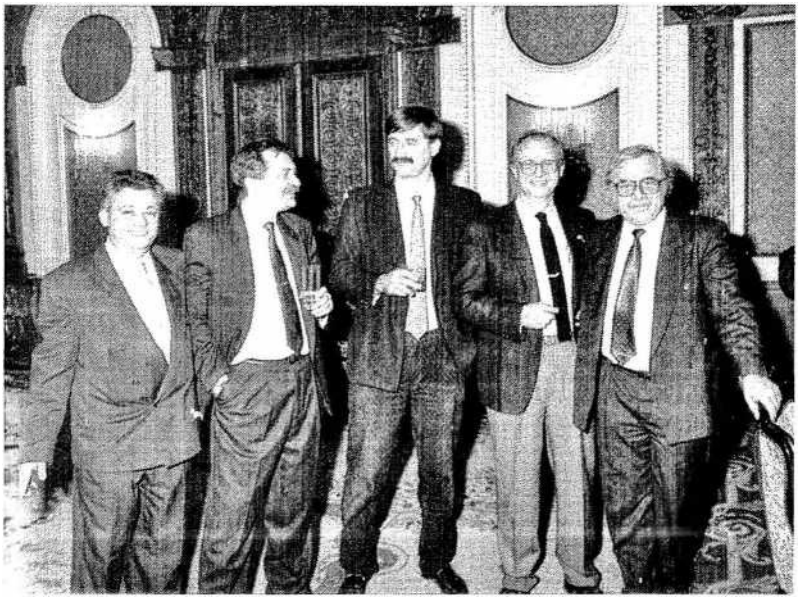
Cu ziaristul Geo Raeţchi.

La Paris, împreună cu scriitorul Dorin Tudoran (primul din stânga), Adrian Năstase, Ion Iliescu şi ambasadorul României în Franţa, Anton Vătăşescu.

Ion Iliescu şi Theodor Stolojan.

De la stánga la dreapta: Victor Dimitriu, Liviu Muresan,
Florin Bädinici, Ioan Mircea Pascu şi Augustin Buzura.

Alături de consilierul prezidenţial în domeniul justiţiei,
Florin Bucur Vasilescu (1990-1992).

împreună cu ziaristul Octavian Andronic şi Adrian Năstase,

ministru al afacerilor externe (1990-1992).